הארץ

4.60 שקלים, יום שישי כ"ט בתמוז התשנ"ד, 8 ביולי 1994 VOL 76/22787 JULY 8 1994
כולל מע"מ, באילת 3.90 שקלים

כל נותן
תגיד שלום לירחונים והדיסקט בדרך
177-022-6166
בהוצאת חשבים בע"מ

חייל נחטף ונרצח בידי מחבלים; בת 17 נהרגה מירי ליד קריית ארבע

מצוד נרחב אחר רוצחיהם של אריה פרנקנטל ושרית פריגל; הערכה: החמאס ביצע את הפיגועים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

שירות הביטחון הכללי וצה"ל עורכים מצוד נרחב אחר שתי חוליות מחבלים אשר ביצעו אתמול שני פיגועים – חטיפתו והריגתו של חייל צה"ל טוראי אריה פרנקנטל, וירי לעבר מכונית מתנחלים סמוך לקריית ארבע. כתוצאה מהירי נהרגה תושבת הקריה, שרית פריגל בת 17, אביה ואחיה הצעיר נפצעו.

כוחות גדולים של צה"ל נמצאים באזור, שהוכרז כשטח צבאי סגור. למקום הגיעו אתמול אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן ומפקד כוחות צה"ל בגזרה המערבית, האלוף שאול מופז. כוחות גדולים של צבא ומשטרה חסמו את הכניסה לקריית ארבע, מחשש לפעולות אלימות מצד המתנחלים. למרות זאת, הצליחו אתמול כמה צעירים חברי "כך" לצאת מהיישוב. הם ניפצו שמשות בתים וכלי רכב בחלחול ובדרך מהקריה לירושלים, שם הפגינו כמה עשרות במחאה על הפיגועים.

ראו עמוד 4א

חייל צה"ל, טוראי אריה צבי פרנקנטל, בן 19 מהיישוב גימזו, נחטף ונרצח אתמול על ידי מחבלים. גופתו נמצאה במבנה נטוש בכפר קאקב, מצפון לירושלים.

שלשום בערב יצא פרנקנטל מבסיס בדרום הארץ, כדי לביתו. אתמול בבוקר, משלא הגיע, פנתה אימו למשטרה, ופרנקנטל הוכרז כנעדר.

מחקירה ראשונית עולה כי פרנקנטל נחטף באזור הסמוך לבסיס, על ידי כמה מחבלים שנסעו במכונית, ככל הנראה מחופשים. המחבלים הכניסו את החייל למכונית, ונסעו לאזור הגדה.

סמוך לשעה 10:00 בבוקר גילה אחד מילדי הכפר כתמי דם סמוך לבית אבן במרכז הכפר. הילד הזעיק מיד את מוכתר הכפר, שפנה למשטרת נפת יהודה. תבלן משטרה פרץ את דלת המבנה, וגילה את גופת החייל.

ככל הנראה נרצח החייל בירייה בעורפו, אולם עדי ראייה מסרו כי על הגופה נמצאו גם סימני דקירות סכין. נשקו האישי לא נמצא במקום, אולם פנקס השוגר ודסקית הזיהוי שלו נמצאו לא הרחק מהגופה.

על פי הערכת גורמי הביטחון, נרצח החייל עוד במכונית המחבלים, ולאחר מכן הועברה גופתו למקום בו

(סוף בעמוד 10א)

הוועדה לביקורת המדינה דנה בדו"ח המיוחד על פרשת שחל-טרנר

המבקרת: מעורבות מנכ"ל משרד רה"מ בפרשת דרעי אינה הולמת את תפקידו

הדו"ח: טרנר לא דיבר אמת; החלטת שחל על קיצור כהונת טרנר היתה סבירה

מאת ראובן שפירא, ירח טל, גדעון אלון, שלמה דרור וניצן הורוביץ

מבקרת המדינה, מרים בן פורת, מותחת ביקורת קשה על מעורבותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, בחקירתו של אריה דרעי, וקובעת כי התערבותו של שבס אצל המפכ"ל לשעבר יעקב טרנר בשמו של דרעי להחלפת צוות החוקרים שחקר את דרעי היא "התנהגות בלתי הולמת". המבקרת קובעת כי המעשה שעשה שבס הוא "מעשה אשר לא ייעשה", וכי שבס חרג כמנכ"ל ראש הממשלה "מגבולות המותר וההולם את תפקידו ומעמדו".

ראו עמודים 2א, 3א

הדו"ח המיוחד של המבקרת בקשר לנסיבות פרישתו המוקדמת של טרנר מתפקידו והעימות בינו לבין שר המשטרה, משה שחל, מנקה את השר שחל מחשדות כי החליט על הפסקת כהונתו של טרנר בשל שיקולים זרים או על רקע פרשת החקירה של השר לשעבר דרעי. דו"ח המבקרת מכיל ביקורת קשה על טרנר, והמבקרת קובעת כי הגירסאות שמסר היו לא אמינות, ולא תאמו את העובדות.

דו"ח המבקרת הוצג אתמול בוועדת ביקורת המדינה. בפתח דבריה אמרה המבקרת, כי היא קיוותה "ששני האנשים, הנושאים בתפקידים הקשורים לביטחון המדינה והראויים לאימון הציבור, ידברו אמת. אך עבודתה חייבה אותה להעדיף עדות אחת מול עדות שנייה". היא הוסיפה: "לאחר בדיקת העדויות אני מבקשת לציין שהמפכ"ל טרנר לא דיבר אמת בפני הוועדה הזו, ואני מוצאת דבר זה חמור ביותר. המסקנה שאליה הגעתי היא שקיצור תקופת כהונתו של טרנר על הרקע שתואר בדו"ח היה צעד סביר".

חברי הוועדה היו נסערים ממעורבותו של שבס בחקירתו של דרעי. בקיפורת הרגישה בדבר בפני הוועדה, כי "חקירה משטרתית צריכה להתנהל באחריותה הבלעדית והבלתי מופרעת של משטרת ישראל".

יו"ר הוועדה, ח"כ דוד מגן (ליכוד), אמר כי "הוועדה לא תוכל לעבור לסדר היום בנושא מעורבותו של שבס. אם מה שנאמר לגביו נכון, עליו ללכת הביתה".

ח"כ דן תיכון (ליכוד) יצא בקריאה לשבס להתפטר מתפקידו בעקבות הביקורת. תיכון שימש כיו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת בעת התרחשותה של פרשת שחל-טרנר. הוא ציין כי "על המשטרה לפתוח עתה בחקירה יסודית ולבדוק את היקף ההתערבות הפוליטית של שבס, וכן לבדוק מי נתן לשבס את ההוראה להתערב בחקירות שר הפנים לשעבר, בשם מי פעל ואת מי ניסה לשרת".

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) קרא לממשלה להקים ועדה מיוחדת

(סוף בעמוד 10א)

אל תהלכו עלינו אימים
יואל מרקוס
עמ' ב1

חשבון
חנה קים
עמ' ב2

בגליון זה 60 עמודים בחמישה חלקים

לוח העיר
חלק ב' – 11–10
חלק ג' – 11–9
חלק ד' – 12–7
חלק ה' – 12–1

בורסה

מדד המשתנים עלה אתמול ב-1.96% לרמה של 164.68 נקודות. בסיכום שבועי עלה מדד זה ב-3.61% והמדד הכללי ב-2.38%.

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0160	+0.10%
שחור	3.04	—
	כל	
יציג	3.3434	+0.01%

הוויה שלטונית מדאיגה

מאת דן מרגלית

אילו דמתה הפוליטיקה לתחרות איגרוף, היה נכתב הבוקר בכל הכותרות כי משה שחל הביס את יעקב טרנר בנוקאאוט. לא סתם – אלא פעמיים. לא רק פעמיים, אלא בפני הטריבונאל הבכיר ביותר שיכולה המערכת הממסדית להעמיד לבדיקת העובדות – מבקרת המדינה ושופטת בית המשפט העליון לשעבר, מרים בן-פורת.

מי שעיין אתמול ב-36 עמודי הדו"ח למד כי שחל פרץ את מחסום אי האמינות שהציבו והגביהו מולו רבים מידידיו וחלקים מהציבור הרחב. במבט לאחור, ייתכן כי הדחת טרנר היטיבה עמו יותר מכל דבר אחר בשנים האחרונות.

שכן בן-פורת עסקה בהליך מעין-שיפוטי. בסיכומו הוכה טרנר ולמנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס נרשמה נזיפה. אך לשחל הבתיק דורון כפול: נקבע שהוא לא חזר להחליף את צוות החקירה המשטרתי בעניין אריה דרעי, ושהיה נקי מפוליטיזציה כהדיחו את המפכ"ל טרנר לאחר שהתגלה כי ניהל משא ומתן מפלגתי.

הדו"ח הזה יחזק לא רק את שחל. הוא עשוי להקל בבשרו על מצוקתם המתמדת של הפוליטיקאים, שבעידן אי האמון כלפיהם – המשך כבר כ-20 שנים – לעולם אין מאמינים להם. בכל פעם שמלה שלהם התמודדה עם עדות של איש מקצוע, פקיד, קצין או סתם אזרח – הניחו הכל מראש שהפוליטיקאי משקר. אחרי הדו"ח של בן-פורת שוב אין הפוליטיקאי ממלא באורח אוטומטי את תפקיד "הרע והמכוער", ויריבו אינו "הטוב" כדבר מובן מאליו.

אך יש בדו"ח גם דגש סמוי המצביע על מצב מסוכן. עלה מכנו כי אפילו מפכ"ל שהדגיש את רצונו לשמור על זקיפות הקומה של המשטרה בפרשת דרעי היה נגיש מאוד להפצרות של אנשי הממסד להחליף את החוקרים. אמנם טרנר לא נענה לפניה כזאת של שבס, אבל הרעיון להחליף את צוות חוקרי המשטרה "כלל לא קומם אותו", כלשונה המקטרגת של מבקרת המדינה.

הקלות הבלתי נסבלת בה נעתר מנכ"ל משרד ראש הממשלה לבקש ממפכ"ל המשטרה להחליף את צוות החוקרים אינה מדברת בגנותם של שחל וטרנר, וגם לא של דרעי. היא רק מלמדת כי התערבויות בלתי הולמות של אישי הצמרת ברשויות החוק השלטון הן תופעה שכבל-יום. הרי שבס פנה אל טרנר בקלילות ובטבעיות המרמזות כי הנימנים על הממסד חיים בהוויה שלטונית בה איש אינו מהסס לבקש ואיש אינו נמנע מלהאזין לפניות שאין להן לגיטימיות במהותן, וזה מקור לדאגה.

אברהם פריגל, אביה של שרית פריגל, שנהרגה בפיגוע בצומת מגב, מובל לבית החולים

פרשנות / זאב שיף

הסתיימה ההפוגה שהכריז החמאס

ההפוגה בפעולות החמאס והג'יהאד האיסלאמי, הפוגה שנמשכה שבועות מספר, הסתיימה אתמול בשתי פעולות טרור מאורגנות, שבוצעו על ידי קבוצות חמושות. בכך נפתח מחדש פרק הטרור הקשה, שיחייב את ישראל בתגובות נמרצות נגד ארגונים אלה, ואת אש"ף – לפעול במקביל כדי למנוע התמוטטותו של תהליך השלום.

את ההודעה על שני מקרי הטרור קיבל ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בעת שמטוסו נחת בנמל התעופה בלוד, בשובו מפאריס אשר בה דיברו הוא וערפאת על שלום ועל הצורך להתקדם לשלב הבא בתהליך, ואולי אף לזרזו. מצב הרוח החגיגי שהיה בפאריס הפך מיד לאווירה קשה. מה שאפיין, בין השאר, את השיחות היו ההצעות הבוטות שהועלו בפני ראש הממשלה להגיב בצורה נמרצת ומייד נגד ארגון החמאס והג'יהאד האיסלאמי.

ברור כי הפיגועים ימעיטו את הסיכוי לשחרר אסירים נוספים מארגוני החמאס והג'יהאד האיסלאמי, כפי שביקש זאת ערפאת. העובדה שהמחבל שיקר את הזוג הישראלי בכיום בהתנחלות קרית נספים בשומרון השתחרר זמן קצר לפני כן מהכלא, תשפיע גם היא על ההחלטה בעניין האסירים, חברי הארגונים הפונדמנטליסטיים. הגישה בישראל תהיה כעת, ודאי נוקשה יותר באשר לשחרורם של אסירים נוספים.

מאז נסיגת צה"ל מרצועת עזה ואזור יריחו הובעה הדעה שהחמאס מבצע הערכת מצב בנוגע להמשך פעולותיו. הג'יהאד האיסלאמי הפעיל פעמים מספר את חוליותיו. החמאס, לעומת זאת, המתין. על הארגון היה להחליט אם להשתלב בפעולות הרשות הפלשתינית ולשתף פעולה עם ראשיה ועם אש"ף בנושאים חברתיים וכלכליים; אם לעשות הכנות לקראת השתתפות בבחירות בשטחים, למועצת הרשות או לרשויות המקומיות; ומעל לכל – אם לחדש את פעולות הטרור נגד מטרות ישראליות, ובהקשר לכך אם לפעול בעיקר בגדה, או גם ברצועת עזה ואזור יריחו.

שתי הפעולות אתמול מלמדות כי החמאס החליט לחדש את פעולות הטרור, אפילו אם ישתלבו אנשיו בפעולות החברתיות והכלכליות של הרשות הפלשתינית. דבר זה מעמיד את ישראל ואש"ף בפני בעיה קשה. אם פעולות הטרור יתנהלו רק בגדה ובישראל, יוכל אש"ף לטעון כי הדבר אינו בשליטתו. ואולם, ספק רב אם החמאס יוותר על פעולותיו מאזורי האוטונומיה. תעיד האזהרה נגד ערפאת, הכלולה בכרוז שפירסם הארגון אתמול, כרוז שנכתב ככל הנראה אחרי רצח החייל, ושבו נאמר כי אם הרשות הפלשתינית תפעל נגד הארגון, ידע החמאס כיצד להגיב.

מבחינתה של ישראל אין זה משנה, משום שחידוש פעולות הטרור של החמאס יחייב אותה בכל מקרה בתגובות צבאיות. בפני רבין וממשלתו תעמוד שוב הבעיה של הביטחון האישי, לא רק של מתנחלים אלא גם של [illegible] בכלל.

הערכה של גורמים ממשלתיים באירופה:

"נשיא סוריה מבין מהצהרות רבין ופרס שהם מוכנים לנסיגה מלאה מהגולן"

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

"נשיא סוריה, חאפז אל-אסד, מבין מהצהרותיהם של מנהיגי ישראל, יצחק רבין ושמעון פרס, כי הם מוכנים לנסיגה מלאה מרמת הגולן, למעט תיקוני גבול קלים" – כך נאמר בהערכת מצב של המו"מ הישראלי-סורי, שהכינו גורמים ממשלתיים באחת מבירות אירופה, העוקבים אחר המתרחש במזרח התיכון. דיווח כזה הגיע לישראל.

על פי הערכות האירופי, ישראל וסוריה יודעות היטב מה נדרש מהן כדי להגיע להסדר שלום, אך המו"מ נתקע בקיפאון משתי סיבות – כל אחד מהצדדים אינו רוצה להיות הראשון שיוותר לצד השני, והבעיה שנייה היא הניסיון הסורי להשיג תנאים טובים יותר משקיבלה מצרים בהסכם השלום עם ישראל.

אסד מעריך כי החזרת הגולן מובטחת לו, והוא ידרוש מישראל תנאים זהים להסדר עם מצרים – נסיגה מלאה תוך שלוש שנים ופירוק כל ההתנחלויות. אסד ינהג לצמצם את הנורמליזציה, בהשוואה להסכם המצרי, והוא שואף להנהגת נורמליזציה חלקית רק לאחר השלמת הנסיגה.

הגורמים האירופים – שיש להם קשרים טובים בדמשק – מעריכים כי הסורים מאמינים שארה"ב תוכל להשיג את ההסדר הרצוי להם, בלי לקיים מו"מ ישיר עם ישראל. בדמשק יודעים שאם לא יושג הסדר עד לסוף השנה הבאה, המו"מ יתעכב עד לבחירות בישראל ובארה"ב. אך אסד אינו ממהר, ואינו נתון בלחץ של זמן. גם התקדמות בערוץ הפלשתיני ובערוץ הירדני, אינה לוחצת על הסורים, הסבורים כי

(המשך בעמוד 10א)

ערפאת יכנס בקרוב את המועצה הלאומית הפלשתינית כדי לשנות את האמנה

הדיונים על העברת הסמכויות יחלו ביום ב'; יידונו גם הבחירות בשטחים

ב-20 לחודש צפויה פגישה משולשת בין שרי החוץ של ישראל, ירדן וארה"ב

מאת ניצן הורוביץ ועקיבא אלדר

המפגש בפאריס בין ראש אש"ף, יאסר ערפאת, לבין ראש הממשלה, יצחק רבין, ושר החוץ, שמעון פרס, הסתיים בהסכמה ישראלית-פלשתינית על התחלת הדיונים על יישום השלב השני של הצהרת העקרונות ביום שני הקרוב בקהיר.

בהודעה משותפת שנוסחה על ידי שני הצוותים אתמול לפנות בוקר, הביעו שתי המשלחות את שביעות רצונן מהיישום של השלב הראשון, דהיינו, החלת האוטונומיה בעזה וביריחו. דיוני השלב הבא יתנהלו בארבע קבוצות העבודה המשותפות.

קבוצת העבודה הראשונה תעסוק בכל הנושאים שנשארו פתוחים מהסכם קהיר (עניינים שזכו לכינוי "השאריות"), כגון שחרור אסירים פלשתינאים נוספים, הנוכחות הבינלאומית הזמנית, קטע אחד ביריחו, השוטר הפלשתיני על הגשר, ועוד.

קבוצת העבודה השנייה תעסוק בהסכמה המוקדמת בשאר שטחי הגדה המערבית בחמישה תחומים – חינוך, בריאות, רווחה, מיסוי ישיר ותיירות, וכן בנושאי כספים הקשורים לכך, ובבחירות. זוהי למעשה הנקודה המפתיעה ביותר בהודעה המשותפת בפאריס, משום שעד כה התנגדה ישראל לכרוך את נושא הבחירות במו"מ עם ההסכמה המוקדמת.

שמעון פרס אמר אתמול כי "יש בעיה רצינית מאוד עם הבחירות, משום ששני הצדדים לא מעוניינים ליצור את הרושם שהם נגד תהליך של דמוקרטיזציה". פרס הדגיש כי לאחר שהפלשתינאים הביעו רצון לרוץ בעניין הבחירות "לא נוכל לסרב לכך אבל זה יהיה חייב להיות במסגרת המתאימה".

יצחק רבין גילה אתמול כי הפלשתינאים נפגעו מהדיווחים בתקשורת הישראלית ומההתבטאויות של אישים פוליטיים ישראלים כאילו אש"ף מפחד מבחירות. "בין היתר זה מה שגרם להם לדבר עכשיו על הבחירות, כדי להראות לאנשים שהם לא מפחדים מזה. אנחנו התחייבנו בהצהרת העקרונות לקיים בחירות, וזה יהיה אבסורד שישראל תופיע כמי שמונעת הליך דמוקרטי כזה", אמר רבין.

רבין הדגיש כי במסגרת הדיון בהעברת הסמכויות, יהיה גם דיון על הבחירות ורק אז תיבחן המתכונת והתנאים. ישראל ואש"ף הסכימו לפנות לממשלות מצרים וירדן בבקשה להשתתפותן בדרג בכיר – ישראל תדרוש דרג של שרי החוץ – בוועדה המרובעת אשר אמורה לקום על פי הסכם קהיר. ועדה זו תדון בעיקר בנושא של עקורי 67'.

בהודעה המשותפת הוכנס לפי בקשת הפלשתינאים סעיף המדבר על כך שישראל תשקול את שחרור של אסירות ושל "מקרים מיוחדים", כאשר הכוונה בכך היא לשייח אחמד יאסין. "המשלחת הישראלית הגיבה בכך שתשקול בקשה זו ברצינות", נאמר בהודעה.

לנוכח בקשה פלשתינית זו, עמדה ישראל על כך שבהודעה המשותפת יוכנס סעיף בנוגע לביטול האמנה

(סוף בעמוד 10א)

ועדה מקצועית תגבש בתוך 10 ימים תוכנית לפעילות קופ"ח עד סוף השנה

הקופה תחדש בקרוב שירותים שהוקפאו במסגרת תוכנית החירום

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

שר האוצר, אברהם שוחט, שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה, מנכ"ל ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, וגזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, סיכמו אתמול על הקמת ועדה מקצועית, שתגבש בתוך 10 ימים תוכנית לפעילות קופת חולים הכללית עד סוף 1994. התוכנית כוללת הצעה למקורות שיכסו את הגירעון התפעולי של הקופה, שעומד על 1.6 מיליארד שקלים לשנה זו.

תוכנית זו היא המשך לתוכנית החירום שגיבשה הממשלה לקופה לתקופה שבין ה-9 ליוני ל-15 ליולי, שבמסגרתה קיבלה הקופה הלוואה בסכום של 400 מיליון שקל לצורך הבטחת השירותים הרפואיים ל-3.3 מיליון האנשים המבוטחים בה.

שר הבריאות אמר אתמול בתום הפגישה, כי במקביל לתוכנית ל-94', ידון הצוות על היערכות הקופה להפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי בתחילת 95'. חוק ביטוח בריאות מטיל על הממשלה אחריות במלכתית שתאפשר לגבש תוכנית שלפיה עיקר פעילותה של קופת חולים הכללית תהיה בתחום הקהילה. בתי החולים של הקופה יוצאו מבעלותה וישולבו בתוכנית שבה כל בתי החולים יפעלו על פי מודל אחיד.

מנכ"ל ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, אמר כי "ההסתדרות מעבירה השנה לקופה סכום בסדר גודל של 2.2 מיליארד שקל ממסי חבר, ועל מנת לעמוד בהתחייבות נצטרך למכור נכסים". בהתייחסו לגיבוש תוכנית הבראה אמר: "גם הקופה וגם עובדיה יצטרכו להשתתף במאמץ ההבראה". "אתמול קיימתי שיחה ראשונה עם נציגי העובדים, וההידברות תימשך", אמר רמון. רמון רואה חשיבות רבה בשיתוף העובדים בגיבוש התוכנית. "בעבר נכשלו התוכניות כי העובדים לא היו שותפים בגיבושם", אמר רמון. הוא הדגיש כי הוא תומך בהצעות שהועלו, כי כל בתי החולים של הקופה יפעלו כעמותות ציבוריות המנוהלות על ידי גופים ציבוריים.

אחת התוכניות שנבחנות היום כחלק מתוכנית הבראה לקופת חולים לטווח ארוך, היא העברת בתי החולים של הקופה לתפעול במתכונת של זו המתבצעת כיום לגבי בתי חולים ממשלתיים, כלומר כגופים עסקיים.

בשל מצב תשתית בתי החולים, וכדי לבצע תוכנית זו, יהיה צורך להשקיע בתשתית ולהכין את בתי החולים לניהול כגוף עסקי, ולכך נדרשת הקופה של שנה עד שנתיים.

יש כמה אפשרויות לביצוע התוכנית, ביניהם, מכירת בתי החולים לממשלה והחכרתם לקופה לצורך תפעול. הערכות לסוף דצמבר 93' הם כי בידי הקופה שמונה בתי חולים, ששוויים, כולל הקרקע, המבנה והציוד הרפואי, נאמד ב-1,209 מיליארד דולרים וכ-4 מיליארד שקלים. המכירה תאפשר את חיסול החוב לספקים ולבנקים ותתיר אפשרות להקים קרן שבהכנסותיה ימומנו לאחזקה השקעה כל ביראת הקרפה. לממשלה מאפשר מהלך כזה שליטה בכל בתי החולים בארץ, במצב שיאפשר בעתיד תכנון כולל לבעלות אכספה.

העברת הבעלות לממשלה יכולה

(סוף בעמוד 10א)

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה חשוד בקבלת טובות הנאה משני קבלנים

גם נגד סגנו עומדת להיפתח חקירה פלילית

מאת ראובן שפירא

צמרת המחוז הצפוני של המשטרה נתונה בחקירה בגלל חשדות לביצוע עבירות פליליות. מפקד המחוז, ניצב יעקב גנות, חשוד בקבלת טובות הנאה מקבלנים בצפון. סגנו, תנ"צ רמי רהב, חשוד כי הוא מעורב בהעלמה מכוונת של מכתב מתיקו האישי של שוטר שעימו היה מסוכסך.

גנות יצא אתמול לחופשה מאולצת בעקבות החקירה המתנהלת נגדו בשבועות האחרונים, עליה מופקדת המחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים. תנ"צ רהב אמור למלא את מקומו, אך גם הוא צפוי לעמוד בחקירה בקרוב בעקבות ממצאי קצין בודק נגדו.

ניצב גנות חשוד בקבלת טובות הנאה משני אחים שהם קבלנים ידועים בצפון הארץ. לפי החשד, קיבל מהם גנות מוצרים ושירותים במשך תקופה ארוכה. שני האחים נעצרו לפני ימים אחדים על ידי המחלקה לחקירות שוטרים בחשד למתן שוחד ושוחררו לאחר שמסרו את גירסתם.

נראה כי התפתחויות בחקירה שהביאו בעקבות מעצרם הקודם של האחים גרמו להוצאת גנות לחופשה.

בצעד יוצא דופן, פירסם אתמול משרד המשפטים הודעה רשמית על החקירה המתנהלת נגד גנות, "בגין חשדות בתחום טוהר המידות". בדרך כלל אין המחלקה לחקירות שוטרים

(סוף בעמוד 10א)

חשבים
ניהול ייעוץ לשכר בנים
הלשכה עם כל הפתרונות
03-5376576

השקעה סולידית המבטיחה רווח פטור ממס
ללא כל סיכון וללא כל תלות בנדנדת הבורסה,
עם הריבית הגבוהה ביותר
3.1% עד 3.3% לשנה, צמודה למדד.

ועוד:
* הצמדת הקרן גם למדד הבניה.
* אופציה למשיכה חודשית, מיד לאחר ההפקדה.
* זכאות למשכנתא מועדפת.

תנאי חסכון אלה, המובילים בכל המערכת הבנקאית, בתוקף לתקופת המבצע עד 31 ביולי.
פרטים בכל אחד מסניפי הבנק או במוקד הארצי, טל. 03-6750074

בנק טפחות
אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק טפחות

هكذا من الأصل

שיחת היום / עם אריק כרמון

על פתיחת הדיונים על תקציב המדינה לשנת 1995

הזדמנות יוצאת מן הכלל

ד"ר כרמון הוא נשיא המכון הישראלי לדמוקרטיה וחוקר המדיניות התקציבית של ישראל

האם לדעתך תכניס הממשלה להפחית את נטל המס בשנת 1995, כפי שהבטיחה, או שתעדיף להגדיל את תקציבי השרים?

מצד אחד, הממשלה התחייבה להפחית את נטל המסים במשך ארבע שנות כהונתה, ואכן הולכת במהלכים להשגת מטרה זו. מצד שני, אנו נמצאים במצב שבו לשרים ולמשרדים השונים אין די שליטה בהשוואה לעמיתיהם במדינות אחרות, ומה שקורה זה שנוצרים לחצים, בעיקר מצד שרים שיש להם אינטרס חברתי.

צריך לקחת בחשבון דבר נוסף – אנו חיים בעידן הפריימריס, וכל שר מודע בפעולותיו לתגובת הבוחרים שיבחרו בו לכנסת הבאה. מבחינה זו, ישנו חשש שהלוחצים עלולים לבלום את המגמה. אני מכיר את זה, למרות שאני מקווה שלא זה מה שיהיה דומיננטי.

האם שרי הממשלה נוטים להוריד את שיעורי מס ההכנסה, או מסים עקיפים כמו מסי קנייה?

לי אין שום הערכה בנושא זה, זה ממש בתחום הספקולציות. אני סבור שהתבונה להכריע היכן להוריד את נטל המסים איננה מצויה בהכרח בידי הפקידות בממשלה, או אפילו הממשלה עצמה. כפי שנהוג במשטרים פרלמנטריים אחרים, יש בהחלט מקום לנבחרי הציבור – קרי, ועדת הכספים של הכנסת, להיות שותפים בתהליך.

לנוכח משבר קופת חולים והמשבר בתעשיות הביטחוניות מצד אחד, והעלאות שכר נדיבות שניתנו השנה במגזר הציבורי מצד שני, האם אתה סבור שהממשלה תוכל לקצץ השנה בהוצאות התקציב?

הממשלה התחייבה לגירעון בגובה מסויים, והתחייבה להפחיתו בהדרגה בשנים הקרובות. מה שהוסכם בכנס קיסריה (כנס שאורגן על ידי המכון הישראלי לדמוקרטיה) לפני שבועיים, היא מחוייבות של שר האוצר להמשיך בכיוון הזה.

ישנם קשיים לא מעטים שנובעים מהבעיה של התעשיות הביטחוניות, ובעיקר מהעלאות השכר בסקטור הציבורי. בכנס קיסריה הובע חשש כי העלאות השכר בסקטור הציבורי ישליכו על הסקטור הפרטי וממילא, על רמת האינפלציה ועל הצמיחה. אלה אכן נקודות שצריך לשים לב אליהן.

האם לדעתך תקציב 1995 יהיה תקציב של בשורה, עם שינויים מהותיים, או המשך התקציב של השנה הנוכחית?

אני חושב שלשר האוצר ולממשלה יש הזדמנות יוצאת מן הכלל לתת תנופה לצעדים ששר האוצר החל בהם לפני שנה בתהליך התקצוב. בנוסף לרפורמות המבניות בשוק ההון ובתחומים אחרים, החל שר האוצר בצעד מרחיק לכת בתהליך התקצוב. אני חושב שהבשורה העיקרית תהיה אם ימשיך בכיוון זה ויסייע, גם אם בצורה מתונה וזהירה, להגדיר מחדש את היחס בין משרד האוצר לבין המשרדים האחרים.

לדעתי, יחליטו שר האוצר והממשלה להעמיד את התקציב על בסיס של תפוקות ולא על בסיס של תשומות כפי שהוא. אם הם יתנו יותר חופש פעולה לשרים במשרדים השונים, נגיע למצב שבו השרים יקבלו יותר סמכויות, בד בבד עם יותר אחריות, ובמציאות הפוליטית החדשה שאנחנו חיים בה יכולה להיות לזה תרומה חשובה ביותר.

מאת ג'ודי מלץ

דו"ח המבקרת בפרשת שחל־טרנר

"הפגישה הפוליטית בין טרנר לזוילי היתה הסיבה לקיצור שירותו של המפכ"ל בידי שחל"

מאת ראובן שפירא

ממצאי דו"ח מבקרת המדינה בפרשת העימות בין שר המשטרה, משה שחל, לבין המפכ"ל לשעבר, יעקב טרנר, מנקים את שחל מחשדות כי שיקולים זרים הניעו אותו לקצר את שירותו של טרנר כמפכ"ל.

המבקרת, מרים בן פורת, סומכת את קביעותיה על אמינותן של הגירסאות שמסרו שר המשטרה וניצב בדימוס אבי רותן (שהיה ראש המטה המבצעי של השר), לפיהן לא התערב שחל בחקירות השר לשעבר אריה דרעי ולא הורה למפכ"ל דאז טרנר להחליף את צוות החקירה בפרשת דרעי, כפי שטען טרנר. המבקרת מקבלת את דבריהם של שחל ורותן באשר לאירועים ולנסיבות שהביאו להחלטת שחל לקצר את שירותו של טרנר כמפכ"ל בעקבות פגישתו עם מזכ"ל מפלגת העבודה, נסים זוילי, שנשאה אופי פוליטי.

> "קשה להימנע מהרושם שטרנר לא דייק בעובדות וכי סטה מהן כדי ליצור באופן מלאכותי רושם של קיום פגישה לילית בהולה באישון לילה"

בן פורת קובעת כי לא היה קשר בין פרשת דרעי לבין קיצור שירותו של טרנר. לעומת זאת היא דוחה את מרבית הגירסאות וההסברים שהעלה טרנר, וקובעת כי דברים שאמר בין השאר לוועדה לביקורת המדינה של הכנסת, לא היו אמת. ביחס לאחד המקרים שהיא מנתחת בדו"ח היא כותבת: "בולט ביותר שאת הכזב בדברי טרנר".

בעוד ששר המשטרה שחל יצא נקי לחלוטין מדו"ח של המבקרת, מותחת המבקרת ביקורת על התערבותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, בחקירות השר דרעי ועל פנייתו למפכ"ל טרנר, בשמו של דרעי, בבקשה להחליף את צוות החקירה שאמור היה לחקור את דרעי אחרי שהסכים למסור את גירסתו במשטרה. בעניין זה קובעת המבקרת כי "התנהגותו של שבס אינה הולמת מנכ"ל של משרד ראש ממשלה".

הטענה העיקרית שהעלה טרנר כנגד השר שחל – ושנבדקה על ידי המבקרת – היתה ששחל, כאיש מפלגת העבודה, רצה לרצות את אריה דרעי ואת ש"ס, ולכן ביקש להרחיק את טרנר מכהונתו כמפכ"ל בגלל שטרנר סירב להיכנע לתכתיב של [illegible] את צוות החקירה, [illegible] קשתו של דרעי, כדי לתמוך את [illegible] שחל בהרצליה [illegible] טרנר: כהוכחה "פגישה לילית" שהתקיימה בתחנת המשטרה בהרצליה ב־27 בינואר 93' בינו לבין שחל, בנוכחות ניצב רותן: היה זה ביום שבו הודיע ראש הממשלה, יצחק רבין, לשחל, כי השר דרעי הסכים למסור גירסה במשטרה.

טרנר טען כי בפגישה זו, שנקבעה בבהילות, לחץ עליו שחל להחליף את צוות החקירה בפרשת דרעי. שחל ורותן הכחישו טענה זו. שחל אף ציין כי לא מדובר היה בפגישה "בהולה", אלא בעידכון על הסכמתו של דרעי להיחקר שרצה להעביר למפכ"ל. לדבריו, הוא העדיף לעשות זאת במתקן משטרתי רשמי ולא בביתו של טרנר, כפי שהציע טרנר, לדבריו. עוד טען שחל כי השעה שנקבעה לפגישה – 9:38 בערב – היא שעת עבודה רגילה שלו, מה גם שהיה בדרכו לביתו בחיפה.

המבקרת מקבלת את גירסת שחל ורותן באשר לשעת הפגישה וקובעת שלא אפפה שום סודיות או בהילות את קיומה, מאחר ששחל אפילו ערך סיור גלוי באותו זמן בתחנת המשטרה בהרצליה, אצל אנשי המשמר האזרחי.

בעניין זה כותבת המבקרת: "קשה להימנע מהרושם שטרנר לא דייק בעובדות וכי סטה מהן כדי ליצור באופן מלאכותי רושם של קיום פגישה לילית בהולה, באמצע או באישון לילה".

המבקרת מוסיפה עוד כי לא מצאה תימוכין לטענת טרנר בעניין החלפת צוות החקירה ביומן השוטף האישי שרשם טרנר בעת כהונתו כמפכ"ל. טרנר, כך כותבת המבקרת, הסביר שהוא נהג לתעד ביומן אישי את מעשיו ואת פגישותיו (כולל עיקרי הדברים שנאמרים).

"דווקא נוכח כל אלה תמוה בעיני שלא רשם ביומן מה הציע לו שחל לעשות... לפיכך", כותבת המבקרת, "אילו היה עלי להכריע בין שתי הגירסאות רק לפי סימני האמת או אי האמת, הייתי קובעת שגירסתו של טרנר לא הוכחה, כך שגירסתו של שחל היתה נשארת בלתי נסתרת, והיא – שבפגישה בתחנת המשטרה בהרצליה הוא לא הציע לטרנר להחליף את צוות החקירה, אלא רק ביקש שהחקירה תהיה במתקן משטרתי והדיונים יישמרו בסוד".

בגירסה שמסר טרנר למבקרת הוא כתב כי הבין כבר במהלך הפגישה בהרצליה כי שחל אינו מרוצה מעמדתו ומתגובתו, וכי "התפתח בינינו נתיב התנגשות בלתי נמנע". אף על פי כן, כותבת המבקרת, "לא הכניס טרנר שום גורם בסוד העניינים ולא פנה לשום גורם כדי למנוע את המשך ההתערבות בחקירה. גם לאחר שכבר קוצרה תקופת כהונתו – המשיך לשתוק". היא מעלה תמיהה על כך, וקובעת כי גם בדיון שנערך ב־22 בפברואר אשתקד בוועדה לביקורת המדינה של הכנסת – שהמבקרת נכחה בו – ושבו [illegible] טרנר בעקבות הפרסום על פגישתו עם זוילי, "נמנע טרנר מלהזכיר את הפגישה בהרצליה ואת גירסתו דהיום, לפיה נפל קורבן לתככים מחמת עמידתו האיתנה על משמר ההגינות ותקינות החקירה וסירובו הנחרץ להיכנע להתערבותו הפסולה של שחל בהרכב הצוות".

היא מוסיפה: "שתיקתו של טרנר נראית לי תמוהה ולכאורה כעדות כבושה...די לדעתי באמור לעיל, במצטבר, כדי לדחות את גירסתו של טרנר, ואף לקבוע שאין אמת בטענתו ששחל הציע לו להחליף את צוות החקירה, בין בפגישה בהרצליה ובין בהזדמנות אחרת. יתירה מזו, הונח להנחת דעתי שהרעיון להחליף את צוות החקירה שהועלה בפניו במפגיע על ידי השר דרעי, בעת שדרעי תיאם עם טרנר את חקירתו בשיחה ממשרדו של שבס, כלל לא קומם אותו. משמע, שהזעקה שהשמיע טרנר במהלך הדיון בוועדה (לביקורת המדינה) לשמע ההצעה הנטענת של שחל, היתה אך העמדת פנים".

> טרנר אמר "מילים נוקבות וחודרות ללב השומע, אולם כאמור הוברר לי שהן חסרות כל בסיס. זו מסקנה קשה שהגעתי אליה ברחילו, אך האמת חייבת להיאמר".

המבקרת מתייחסת לדברים שאמר טרנר בוועדה לביקורת המדינה על "הזדעזעותו והפתעתו לנוכח ההצעה שהציע לו שר המשטרה להחליף את צוות החקירה". טרנר אמר בוועדה, בין השאר, כי הבין "שזה רגע האמת שלי, שעל כף המאזנים עומד הכל, טוהר כפי, יושרי, ונאמנותי לחוק ולמשטרה. הכל... ידעתי שאני לבד, שאין לי אל מי לפנות, ואני הבלם האחרון".

על כך אומרת המבקרת: "מילים נוקבות וחודרות ללב השומע, אולם כאמור הוברר לי שהן חסרות כל בסיס. זו מסקנה קשה שהגעתי אליה ברחילו, אך האמת חייבת להיאמר".

בעניין הפגישה בין טרנר, בעודו לובש מדי מפכ"ל, לבין מזכ"ל העבודה זוילי, כותבת המבקרת כי טרנר, בניגוד למה שטען, הבין מה הנושא שעליו רצה לשוחח איתו זוילי (מועמדות לראשות עירייה מטעם העבודה), מאחר שבעניין זה שוחח טרנר, ארבעה ימים קודם לפגישתו הצפויה עם זוילי, עם גדעון שגיא, מזכיר מפלגת העבודה בתל אביב. למרות זאת – לא ביטל טרנר את הפגישה עם זוילי.

המבקרת קובעת בין השאר: "בד[illegible] באשר אמר לחברי הוועדה לביקורת המדינה [illegible] לפגישתו עם זוילי ולהצעות שהעלו בפניו לתפקידים פוליטיים: 'בכל המקרים נתתי אותה התשובה: איני מתכוון בשלב זה להיכנס לחיים הפוליטיים. איש מדים אני, וממשיך בשירותי'".

לדברי המבקרת, לא זו התשובה שנתן טרנר במגעיו עם זוילי ושגיא, הוא אף הודה כי לא אמר להם "לחדול" מעניין ההצעות שעליהן שוחחו איתו במישור המוניציפאלי, ואף התעניין בהשגותיו של ראש הממשלה, יצחק רבין, בעניין.

מרים בן פורת כותבת בעניין זה כי עצם "הפגישה הפוליטית" בין טרנר לזוילי היוותה את הגורם לקיצור כהונתו של טרנר במשטרה, כי בעקבותיה הוצג המפכ"ל טרנר כדמות פוליטית. המבקרת אומרת כי עובד ציבור, קל וחומר מפכ"ל משטרה, חייב לשמור בעיני הציבור על תדמית בלתי־תלויה שאינה משועבדת להשקפה פוליטית מוגדרת. פרסום פגישתו של טרנר עם זוילי פגע בתדמית הניטראלית, שכה חיונית למי שעומד בראש המשטרה.

"החשש שמא הוא אינו חסר פניות גורע מהאמון והביטחון בהיעדר פניות פוליטיות בתחום פעילותו, ופוגע באמון הכללי בו", כותבת המבקרת ומוסיפה: "לא הונח כל יסוד ראייתי העשוי, ולו ברוחק, להוביל אותי למסקנה ששחל היה מעוניין להוציא את טרנר מהמשטרה".

המבקרת מקבלת את טענת שחל כי קיצור כהונתו של טרנר נבע רק מהתווית הפוליטית שדבקה בו אחרי פגישתו עם זוילי, ולכן קיצור הכהונה על רקע זה "היה צעד סביר".

טרנר: למדתי מהדו"ח כמה קשה להילחם בגורמים ממסדיים

מאת ראובן שפירא

טרנר: "טעות דרמטית"

מפכ"ל המשטרה לשעבר, יעקב טרנר, הביע אתמול מורת רוח מהממצאים הקשים כלפיו בדו"ח המיוחד של מבקרת המדינה. טרנר לא השלים עם חוות הדעת של המבקרת, וממשיך לדבוק בגרסאותיו, שנדחו על ידי הביקורת.

בראיון ל"הארץ" אמר אמש טרנר: "הדו"ח הוא טעות דרמטית. לקחו לבן והפכו לשחור, ואת השחור הפכו ללבן. אני מופתע וכואב בצורה בלתי רגילה את העוול המשווע שנעשה לי בדו"ח. יש יותר מדי דברים שלא ניתנה לי כלל הזדמנות לבחון ולחקור אותם, ונמנע ממני למעשה זכות אלמנטרית לקבל אפשרויות הגנה בהליך שהיה מעין שיפוטי. אני צריך לשקול מה אעשה לנוכח הדו"ח. הוא לא מקובל עלי מכל וכל. ישנן כמה עובדות שהן פשוט שונות מאלה שקבעה המבקרת. לבוא ולומר ששחל לא דיבר איתי על החלפת צוות החוקרים – זה פשוט לא יאומן מבחינתי. הוא בהחלט דיבר איתי על כך, ושחל ואני יודעים את האמת".

מה אתה מתכוון לעשות עכשיו?

אני בוחן מה אפשר עוד לעשות. באילו דרכים אני יכול להגיב על מה שקרה. אין לי ספק שהאמת פה לא יצאה לאור.

ממצאי הדו"ח מהווים פגיעה בעתיד שלך?

לא נתתי עדיין את דעתי לעניין. אני צריך לשקול כיצד לפעול. אני רק יכול להגיד שאנשים מצלצלים אלי כל היום, גם כאלה שקרובים לפרשה, האומרים שהם מאמינים לי לחלוטין, ושלא ייתכן כי הפרשה הסתיימה ככה. מטריד אותי מאוד למה דברים שהעלתי בעדויות שלי לא באו לידי ביטוי בדו"ח, למרות שיש להם משמעות מבחינת שחל וה־מינוהל".

בהודעה כתובה שפירסם אתמול טרנר נאמר, כי עומד על כך שכל מה שקרה התרחש "בגבע מאוד נבונותי למרות, לשבש, ולהכשיל את חקירה דרעי. לו הסכמתי – היה דרעי ממשיך להיות שר בישראל עד היום, ואני הייתי ממשיך להיות מפכ"ל.

"עניין מרכזי בדו"ח הוא הציטוט מדבריו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, בדבר פנייתו של דרעי אליו בבקשה להחליף את צוות החקירה. דברים אלו נאמרו לי כמעט במדויק על ידי שחל בהרצליה בפגישה הלילית הבהולה והלא שגרתית שאותה ניסה להעלים מהציבור והתקשורת.

"הרבה נושאים לא באו לכלל ביטוי בדו"ח ונותרו ללא מענה, כולל נושאים שהעידותי אודותם. חלק מעניינים אלה הם:

● ההדלפה לחנן עורן מהטלוויזיה. שודר ברוב־מי־זמן יומיה – ומה האינטרס שהניע אותם.

● שיחתי עם פרקליטת המדינה, דורית ביניש, ב־31 בינואר 93', שבה הבהרתי שלא אתן להחליף את החוקרים, ולא איכנע ללחצים.

● הצעת פעילי העבודה מבאר שבע, שהועברה אלי על ידי שחל עצמו, להיות מועמד העבודה לראשות העיר. מדוע התערבות פוליטית של שר המשטרה היא לגיטימית, ומעורבות של זוילי היא עניין פסול?

● מדוע אין התייחסות בדו"ח לעובדה ששחל העלים במכוון את הפגישה הלילית בהרצליה, במסיבת העיתונאים המפורסמת שערך".

עוד אמר אתמול טרנר: "למרות הכתוב בדו"ח – אני דבק בגרסתי. צר לי שזאת רוח הדו"ח. למדתי מתכנו עד כמה קשה להילחם בגורמים ממסדיים בכירים הקשורים זה בזה, העומדים כנגדך עם כל הכוח והשררה שבידם".

שבת		
	עש"ש	מוצש"ש
ירושלים	19:11	20:31
תל־אביב	19:29	20:33
חיפה	19:23	20:34
באר שבע	19:26	20:23

תצלום: יואב לנר

מבקרת המדינה, מרים בן־פורת, בוועדה לביקורת המדינה. "לאחר בדיקת העדויות אני מצטערת לציין שהמפכ"ל טרנר לא דיבר אמת בפני הוועדה הזו"

פרשנות משפטית / זאב סגל

חקירה, בלא חקירה נגדית

חוות דעת של מבקר המדינה, בעניין המחייב חקירת עדים והכרעה בין גרסאות עובדתיות סותרות, אינה תואמת את מוסד ביקורת המדינה, שאף אינו ערוך למשימה כזו. לכן, חקירת פרשה כמו פרשת שחל־טרנר על ידי מבקר המדינה היא צעד יוצא דופן שהינו, ככל הנראה, חסר תקדים בתולדות המוסד לביקורת המדינה.

יוקרתה הציבורית של מבקרת המדינה, מרים בן פורת, היא שהניעה את כל חברי הוועדה לביקורת המדינה לבקש ממנה לבחון את הנסיבות שהביאו להפסקת כהונתו של המפכ"ל יעקב טרנר. בקשה זו יצרה את הובנה לפעול, על פי הקבוע בחוק מבקר המדינה.

ברור, שמסקנות המבקרת בחוות דעתה, שבה הפך המפכ"ל המאשים לנאשם, אינו תולדה של חקירה שנעשתה לפי עקרונות משפטיים הנותנים ל"נאשם" את הזכות המלאה להתגונן מפני ממצאים המורים כלפיו. כך, למשל, לו נחקר הנושא בידי ועדת חקירה ממלכתית לא ניתן היה לקבוע לגבי טרנר כל ממצא או מסקנה שיש בהם כדי לפגוע בו מבלי שתינתן לו אפשרות לחקור עדים ולהיות מיוצג בידי עורך־דין. ועדת שמנגנ הדגישה בניתוח משפטי מדוקדק, שלא שלוה "הודעות אזהרה" ולא העניקה זכויות לנחקרים, רק משהחליטה שלא לקבוע כל ממצאים שיש בהם כדי לפגוע בהם.

חקירת המבקרת היתה מבחינה משפטית חקירה לא פורמלית, שהתנהלה בלא פרוצדורה קבועה. כך, למשל, לא נחשפו מוסרי העדויות לחקירה נגדית מטעם המעורבים האחרים, המבקרת ואנשי צוותה היו החוקרים. מהדו"ח עולה כי נחקרו 16 עדים, וכי נבדקו עשרות מסמכים. כן ברור שהשר משה שחל וטרנר נחקרו אישית על ידי המבקרת, ומכאן שהאחרים נחקרו על ידי משפטנים ממשרדה. המבקרת העומדת בדו"ח על כך שנדרש "ניתוח מדוקדק ועיון מעמיק במיוחד" בשל העובדה שמדובר בגירסאות סותרות, כמעט ללא ראיות חיצוניות, מציינת שבחנה את הראיות "ביתר שאת" לנוכח פועלו הרב ועברו הציבורי של טרנר.

האמור לעיל, בתוספת ניסיונה השיפוטי הרב של המבקרת, מבטיחים שהחקירה נעשתה בכובד ראש ובמיומנות רבה. עם זאת, אין תחליף לחקירה נגדית כאמצעי לבירור האמת. מי שנקבעו לגביו ממצאים חמורים, כמפכ"ל המשטרה לשעבר, לא זכה להפעלת אמצעי זה, אפילו יכול היה להגיב לגירסאות שהועלו כנגדו. גם העובדה שהחקירה התנהלה שלא בפומבי, בלא שפורסמו העדויות והמסמכים שהיוו בסיס לחוות הדעת, אינה תואמת את המקובל בבתי המשפט או בוועדות חקירה ממלכתיות. האמון שלו זוכה המבקרת הוא בעל משמעות בחקירה, אולם אין בכך כדי להחליש את הטענה נגד חקירת נושאים בדרכים שאינן מיועדות לכך.

אי הפעלתם של אמצעי חקירה כאלה נובעת מכך שהמבקרת פעלה כמבקרת, ולא כערכאה שיפוטית, והיא גם לא הפעילה סמכויות של ועדת חקירה הנתונות בידיה מכוח החוק. הימנעות זו יכולה להיראות סבירה בהתחשב בעובדה שמדובר בחוות דעת של מבקר המדינה, אולם היא יוצרת קושי חמור בהתחשב בתוצאות החקירה שיש בהן פגיעה כה קשה באדם.

חוות הדעת מדגישה עקרונות משפטיים שלהם חשיבות כללית. הביקורת על מנכ"ל משרד ראש הממשלה שחרג מ"גבולות המותר", מבליטה את החובה המוטלת על נושאי תפקידים ממלכתיים שלא להשפיע על דרכי עבודת המשטרה. קביעת המבקרת שאכן היה ניסיון השפעה על הרכב צוות החקירה לפרשת דרעי, היא מבצע מבצר ובעל חשיבות.

בעבירות שעניינן שיבוש הליכי משפט ראה בג"ץ פגיעה ב"אמון הציבור ברשות השלטונית". באור כזה יש לראות את מעורבות המנכ"ל, שהוא עצמו לא התכחש לה.

המבקרת מציינת את חובת כל עובד ציבור לנהוג כך שהציבור יאמין שאינו משועבד להשקפה פוליטית מסוימת. דברים אלה נוגעים במיוחד לבעלי תפקידים בכירים. כך במגזר הציבורי בכלל, ובמשטרה ובצה"ל בפרט. הנושאים בתפקידים רמים חייבים להקפיד על התנהגות שתקיים "ריחוק ניטרלי" בעיני הציבור.

מזג האוויר

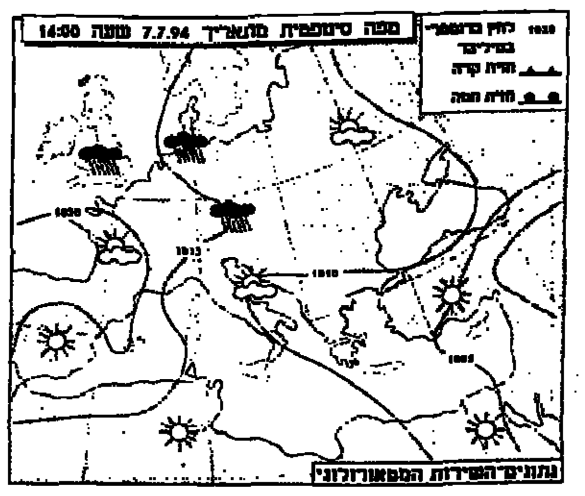

חם

היום יהיה מעונן חלקית. מזג האוויר יהיה חם ויבש בפנים הארץ ובנגב, והביל במישור החוף. הטמפרטורות יהיו רגילות לעונה.

הים יהיה גלי. גובה הגלים: מ־50 עד 80 ס"מ; טמפרטורת המים: 27 מעלות. רוח מערבית תנשב במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לראייה. תשקיף לשבת: דומה.

תיאור המפה הסינופטית: ספרד, צרפת, מדינות הים התיכון ומזרח אירופה נמצאות תחת השפעה של רמה ברומטרית, הגורמת למזג אוויר נאה. אנגליה, ארצות השפלה, גרמניה ומדינות מרכז אירופה נמצאות תחת השפעה של לחץ נמוך מכיוון האוקיאנוס האטלנטי, הגורם למזג אוויר מעונן וגשום. בסקנדינביה מעונן חלקית.

התחזית להיום

זריחת השמש 05:41
שקיעת השמש 19:49
זריחת הירח 05:13
שקיעת הירח 19:20

זיהום האוויר

ריכוזי גופרית דו־חמצנית, שנמדדו בימים 30.6 עד 6.7 (במיקרוגרם למ"ק אוויר)

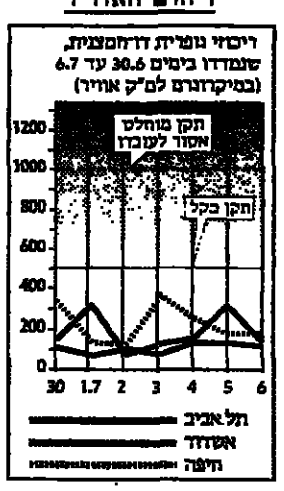

מפלס הכנרת

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור תל אביב	בינוני	בינוני	בינוני	קל
אזור חיפה	בינוני	בינוני	בינוני	קל
אזור ירושלים	—	קל	קל	—
אזור הגליל	—	קל	קל	—
אזור הכנרת	כבד	כבד	כבד	בינוני
צפון הנגב (באר שבע)	קל	בינוני	בינוני	קל
אזור אילת	כבד	כבד	כבד	קל

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	22	30	בהיר
אמסטרדם	13	22	מעונן חלקית
אתונה	24	34	בהיר
בודפשט	17	27	מעונן חלקית
בייג'ינג	22 •	26 •	גשם •
בוקרשט	15	30	מעונן חלקית
בריסל	13	22	מעונן חלקית
ברלין	14	23	גשם
וינה	16	24	מעונן חלקית
ורשה	15	26	גשם
ז'נווה	15	25	מעונן חלקית
יוהנסבורג	20	28	סופות רעמים
לונדון	12	23	מעונן חלקית
ליסבון	16	27	בהיר
מדריד	15	33	בהיר
מוסקווה	10	21	גשם
ניו יורק	23	35	מעונן חלקית
ניירובי	13 •	20 •	מעונן •
פאריס	14	23	מעונן חלקית
פראג	14	22	גשם
פרנקפורט	16	22	מעונן
ציריך	15	25	מעונן חלקית
קהיר	22	35	בהיר
קופנהאגן	13	25	מעונן חלקית
רומא	20	31	בהיר

• טמפרטורות אתמול

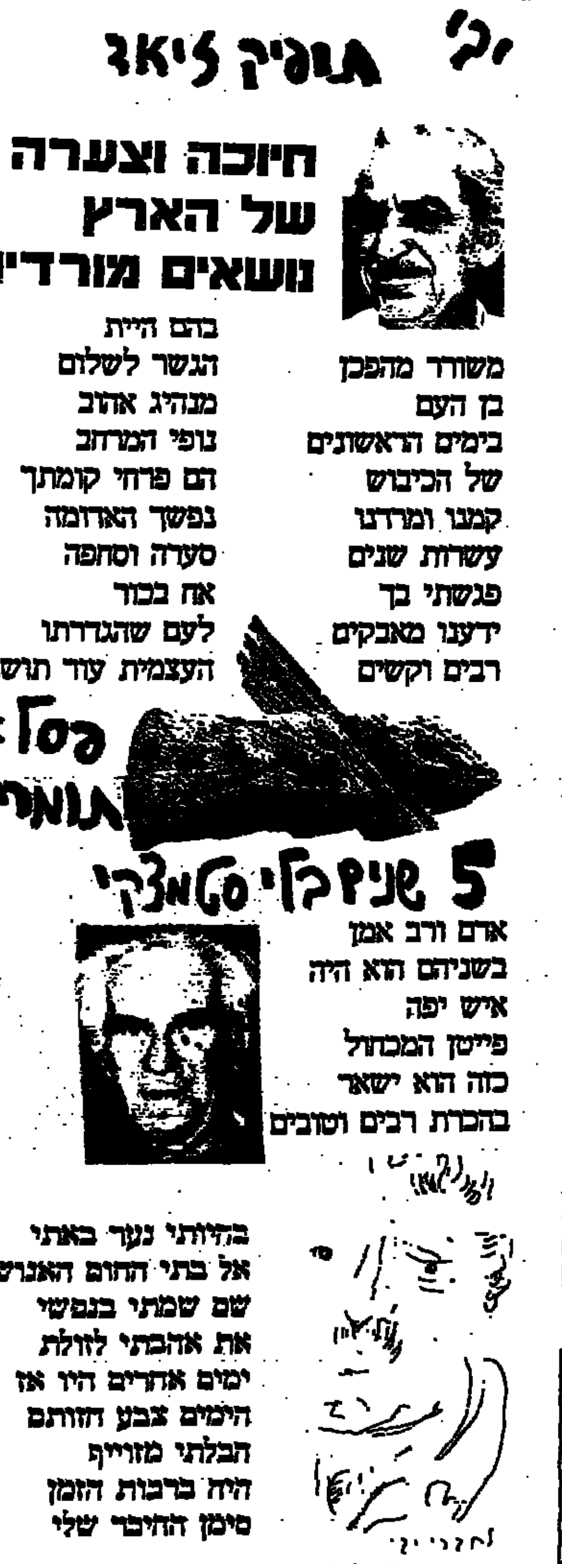

האוניברסיטה העברית בירושלים

המרכז לחינוך יהודי בתפוצות
מזמינים את הציבור
ל"בית־פתוח" - מפגש למחנכים בחינוך יהודי

בתכנית:
18:15 כיבוד קל
18:45 ברכות - ד"ר זאב מנקוביץ, מנהל
19:00 - "מי זקוק לפילוסופיה של חינוך יהודי?" - פרופ' מכאל רוזנק (בעברית)
- "שברים בזהות היהודית האמריקאית: נטיות עבר ומגמות עתידיות" פרופ' סטיבן כהן (באנגלית)

ביום חמישי, ו' באב, תשנ"ד, 14.7.94, במרכזיה הפדגוגית, ביה"ס לחינוך, קריית האוניברסיטה בהר הצופים

אתמול בטלוויזיה / רוביק רוזנטל

אחלה רייטינג

"יאללה גברי", ערוץ 2, 19:20

הרי לכם עוד מוצר רייטינג – תחרות בין גברים על פופולריות אצל הנשים, בסגנון "גברים גברים" הגרמני, אבל בשעת צפיית שיא, עם כל הילדים בשטח. מה עושים? לוקחים גברים נשואים, מביאים את הנשים והילדים (שלהם? העניין לא הובהר די צורכו לקהל), ומוציאים לתוכנית את המיץ הארוטי שעוד נותן לה טעם כלשהו. בתוכנית הגרמנית אף הוכנס אלמנט של מאריון נשי – השלכת גברים מפסידים לבריכה – אבל גם דברים כאלה לא מראים לילדים.

אז מה היה לנו? שלושה גברים, שכל אחד מהם מנסה להיות מה שהוא לא. בעז הוא מעין מאצ'ו, אבל חסר מוזז, ולפי הופעתה הבלתי נשכחת של אשתו ("יש לו שני... שני... ידי זהב") הוא עוד נאבק על מעמדו במגרש הביתי. ארז, עגום המבט, ניסה לקנות את לב הנשים בקהל כשריווה כי הצטרף ללידה. לפי התגובות, ההתלהבות מהרעיון האפי הזה היתה נמוכה. ארז הודקא הצליח בשלב הריווה, והביא בשורה לגברים כאשר הם – היווה הישיר עובד יותר מכל ההתחכמויות. שמוליק היה בלתי ברור מן ההתחלה. תחילה הופיע כגבר כנוע, הובב שכבים, שקנה את לב אשתו בכך שאינו רואה את המונדיאל. אחר כך הוא התגלה כבחור בלתי סביר, המנסה להרשים נערה כספרייה בכך ששמע על דוסטוייבסקי, ומיד מצהיר שקלינט איסטווד משחק בסרטים המבוססים על ספריו של הסופר. לאט לאט נכנס הבחור לאקסטזה, והתגעל בנשיקות על נועה ידין, וגילה נטיות להפוך בשירור זה לרקדנית בטן.

כלה אלמונג תמבה באיז "מפני שהוא הכי אמיתי", אבל המחזור האמיתי קף מכל המודרנות כשהתברר כי יש לו רגלי עץ. אז הגענו לשלב עיצוב הגוף, שהיה המהמם מכולם. בעז הפוטאורו־מאצ'ו הצליח – לדעתי מפני שהוא היחיד אשר התקרב למודל היחידי של גוף הגבר, כאשר חשף פיסת שריר בחזה. ארז ושמוליק בעלי כרס רוסטת כבר מגיל 20 פלוס, והופעתם בבגדי ים גבלה בפגיעה ברגשות הציבור. כבר נאלצתי להתגונן בחמוקיה של ברית ישראל ובשמלת הרייטינג של נועה ידין, שהיתה אחלה מנחה.

אז מה יש להגיד? זה היה אירוטי כמו שצריך, אבל לא ממש ממש אירוטי. זה היה עם רמזורי סקס, אבל עטוף היטב בחיתולי תינוקות. הנשים בקהל נראו משועשעות, ולכל היותר נלהבות מכך שהשתתפו בתוכנית טלוויזיה. הגברים הם היו מדגם מייצג בהחלט לציבור הגברים המוכן להופיע בתוכנית כזו. ואם יש רחמים בלבי על מי ממשתתפי התוכנית, הרי זה על הזוכה במקום השני, שמוליק, שלאות הוקרה על היווד המוצלח שלו זכה בפרס מרליק – קורס חינם לצניחה חופשית.

דו"ח המבקרת בפרשת שחל־טרנר

"בתיווך בין טרנר לדרעי על החלפת החוקרים חרג שבס מהמותר"

צילום: ארכיון

שר המשטרה, משה שחל (במרכז) משוחח עם מנכ"ל משרד רה"מ, שמעון שבס. מימין, מפכ"ל המשטרה לשעבר, רפי פלד. המבקרת קבעה כי שבס "הרחיק לכת מעבר למותר, ולפחות מעבר לטעם הטוב"

מאת ראובן שפירא

מבקרת המדינה מייחסת פרק בדו"ח המיוחד לסקירת מעורבותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, בחקירת דרעי, וקובעת כי מעורבות זו נראית לה "התנהגות בלתי הולמת".

המבקרת מתייחסת לאירוע שהתרחש ב-31 בינואר 93', אחרי ישיבת הממשלה, כמה ימים אחרי שראש הממשלה, יצחק רבין, הודיע לשר המשטרה שחל כי השר אריה דרעי יהיה מוכן להיחקר במשטרה ולמסור את גרסתו. באותו יום, לאחר ישיבת הממשלה ולאחר שהודיע על הולכתו להיחקר, נכנס השר דרעי למשרדו של שבס, וביקש ממנו את תיווכו כדי להתקבל לשיחה אצל המפכ"ל טרנר, כדי לתאם את מועד חקירתו.

המבקרת מסתמכת בעניין זה על עדותו של שבס, והיא אף חולקת לו שבחים על העדות, "שהצטיינה במתן תשובות עניינית וגלויות, אפילו כאשר לא היו נוחות לאומרן". שבס סיפר כי דרעי ביקש ממנו עזרה ביצירת קשר עם המפכ"ל בטענה שהוא מנותק מטרנר, ואילו בין שבס לטרנר קיימים יחסי ידידות. לכן ביקש דרעי ששבס יצלצל לטרנר ויספר לו על הולכתו למסור למשטרה את גרסתו, וכי כבר הודיע על הולכתו זו ליועץ המשפטי לממשלה ולראש הממשלה.

שבס נעתר לבקשה וכאשר עמד להשיג לטרנר ביקש ממנו דרעי לדבר עם טרנר גם על "העניין של הצוות כי אני (דרעי) עם האנשים האלה לא יושב מהסיבות הידועות". גם לבקשה זו נעתר שבס. המבקרת אומרת כי בעניין זה: "בכך לדעתי הרחיק לכת מעבר למותר, ולפחות מעבר לטעם הטוב".

"החלפת צוות השימוע"

לאחר שסיפר שבס לטרנר על החלטתו של דרעי להיחקר הוא הוסיף ואמר לו (על פי עדות שבס עצמו): "הוא מבקש שיחד עם זה הוא מוותר על זכות השתיקה, תהיה החלפת צוות שימוע. זאת אומרת שהוא ישמיע את הדברים בפני צוות אחר ולא אכפת לו למי. להיפך הוא מבקש שאתה (המפכ"ל) תהיה, וראש אגף החקירות יהיה, ואולי המפקד של היחידה הארצית לחקירות הונאה. לא איכפת לו מי, רק שלא יהיו האלה, כי הוא חושב שהם יש להם עמדה מראש והם יורגו אותו..."

בעניין זה אומרת המבקרת: "אילו הגביל עצמו (שבס) לעצם יצירת הקשר בין דרעי לטרנר – קשר שכמתואר על ידי שבס לא היה נוח לדרעי ליצור בעצמו – כי אז ניתן היה לקבל זאת בהבנה. אולם, במעורבותו הפעילה בשיחה, וביחוד בהצגת הבקשה בשמו של דרעי לעריכת שינויים בצוות החקירה, הוא חרג לדעתי, כמנכ"ל משרד ראש הממשלה, מגבולות המותר ההולם את תפקידו ומעמדו. יש אפוא להלל את גילוי ליבו בזמן מסירת העדות – על אף שהבין שהתנהגותו אינה נקייה מרבב – אך לא את עצם המעשה, שהוא בעיני מעשה אשר לא ייעשה. חקירה משטרתית צריכה להתנהל בעצמאות המקצועית ובניהולה הבלתי מופרע של משטרת ישראל, המופקדת על כך בתוקף החוק".

ממשרדו של שבס נמסר אתמול בתגובה: "כל פעילותו של שבס בפרשה זו נעשתה בתום לב, היתה אך ורק במסגרת המאמצים לקשר בין שר בממשלה, אריה דרעי, שהחליט להפר את שתיקתו והביע הסכמה להיחקר במשטרה, לבין מנכ"ל המשטרה. כל המידע שהיה ברשותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה נמסר למבקרת המדינה, ואת זאת היא שיבחה בדו"ח שהגישה. מנכ"ל משרד ראש הממשלה מקבל את הערות המבקרת ולוקח אותן לתשומת־לבו".

המנכ"ל הכי פוליטי

מאת חנה קים

לא היה צריך לחכות לדו"ח מבקרת המדינה כדי לגלות ששמעון שבס הוא מנכ"ל משרד ראש הממשלה הפוליטי ביותר שהיה לנו. כשיוסי בן־אהרון, המנכ"ל הקודם, נראה פעם בכינוס מרכז הליכוד, העיתונות רתחה. שמעון שבס, לעומת זאת, אינו מסתפק בביקורים בכינוסים מפלגתיים: מנכ"ל משרד ראש הממשלה פעל למינויו של יובל פרנקל לתפקיד מנכ"ל מפלגת העבודה; הוא ניסה, ולעתים הצליח, למנות את מקורביו לתפקידים בכירים במשרדי הממשלה; הוא לא חסם את אנשי מחנה רבין שהצביעו בראש הממשלה למנות אותו, את שבס, לשר במקומו של חיים רמון. ועכשיו – מעורבותו בפרשת דרעי.

שבס, קובעת מבקרת המדינה, הפגין "מעורבות פעילה" בלוחצים על מפכ"ל המשטרה להחליף את צוות החקירה של דרעי. איך מפכ"ל המשטרה אמור לנהוג כשמנכ"ל משרד ראש הממשלה פונה אליו ומבקש ממנו להחליף את צוות החקירה האם לא היה בכך משום שיגור רמז באשר לרצונו של יצחק רבין עצמו? מדוע נזקק דרעי לשירותי התיווך של שבס, ולא הודיע בעצמו למפכ"ל לשעבר טרנר על רצונו להפר את שתיקתו? הרי דרעי נפגש עם טרנר, בדירה פרטית ברעננה, במהלך החקירה נגדו ובזמן ששמר על זכות השתיקה שלו.

"הרחיק לכת מעבר למותר"

שבס "הרחיק לכת מעבר למותר", כותבת המבקרת, הוא עשה "מעשה אשר לא ייעשה", חרג "מגבולות המותר ההולם את תפקידו ומעמדו". עובדה מהותית אחת המבקרת אינה מציינת: שבס הוא עד תביעה במשפט דרעי, בנושא הר שמואל, שהיא אחת מפרשיות השוחד והמרמה שבמעורבות בה מואשם שר הפנים לשעבר. מכאן יוצא כי העד שבס תיווך למען הנאשם דרעי, כדי להחליף את צוות החקירה בפרשה, כשהוא אמור להעיד במשפט שבו היא מרכזית.

כבר לפני למעלה משנה התברר כי שבס אינו מבין את הבעייתיות במצב, או מתעלם מהיותו עד במשפט דרעי. בתחילת 93' הוא השתתף בפגישה שנערכה בלשכת ראש הממשלה בין רבין לרב ליבאי, דורית בייניש ויוסי חריש. בפגישה הוצגו בפני רבין, וגם בפני השר שבס, חומר הראיות של הפרקליטות נגד שר הפנים. שבס לא פסל את עצמו מלהשתתף בדיון הזה.

לאחר הפגישה הזו דיווח הכתב המדיני של הטלוויזיה כי יקח עוד זמן רב עד שתיק דרעי ישולם. שבס לאחר מכן תיקן הכתב לעניינה משפט של הטלוויזיה את הדיווח מהפגישה בלשכת ראש הממשלה: תיק דרעי ישולם בקרוב מאוד. וכך אכן קרה.

"אנחנו חברים הרבה שנים"

עדות ראשונית על היותו של שבס מנכ"ל פוליטי פעיל ניתנה כבר ארבעה חודשים לאחר שנכנס לתפקידו. שבס לחץ אז על שר הקליטה יעקב צור למנות את מקורבו, כריסטין ויינר, חבר קיבוץ דגניה א', לתפקיד מנכ"ל משרד הקליטה. כשצור סירב, לחץ שבס למינויו של מקורב אחר, ישראל בן־יעקב, אף הוא חבר דגניה א', ששימש אז זמן מנכ"ל המשביר המרכזי. צור התמיד בסירובו, ובכירי משרד הקליטה סיפרו שהם לא זוכרים מסכת לחצים פוליטיים כזאת מאז הקמת המשרד.

"יעקב צור אמר לי שהוא לא רוצה את ויינר. אמרתי לו שזו זכותו. אבל כשהוא אמר לי שהוא לא יכול למנות גם את בן יעקב – אז התחיל הקרע בינינו", אמר אז שבס. שני מקורביו, ויינר ובן יעקב, חברים במה שמכונה במפלגת העבודה "המנגנון של עמק הירדן", הנחשבת לבסיס הכוח של שבס. "צור הוא אדם שלא ממלא סיכומים בין חברים, שלא עומד בהתחייבויות עם המשפחה", אמר אז שבס בראיון ל"חדשות". המקורבים הם "המשפחה", כלשונו של שבס.

אבל מנכ"ל משרד ראש הממשלה עזר לא רק לחברי "המנגנון". נסים סלמן, יו"ר ועד שוק תלפיות בחיפה ובעל בסטה, התייצב באותה תקופה בפני עוזרו של יעקב צור, איתן ברושי, והודיע: "שבס אמר לי ששר הקליטה יתן לי אישור ליבוא לאוריך". שבס פעל גם למינויו של אפרים איצקוביץ, קבלן לפינוי אשפה, לתפקיד מנכ"ל החברה לפיתוח לוד־רמלה. "אנחנו חברים הרבה שנים", הוא אמר אז בתגובה. "הוא (איצקוביץ) עזר הרבה לרבין במערכת הבחירות". הוא גם עזר לך בתקופה שבה רבין עזב את משרד הביטחון, שאלתי אותו. "הוא עזר לי לא בכסף, אלא בעבודה", הודה שבס.

קנו דירה שמחממת את הלב, אנחנו כבר נקרר לכם אותה.

קונים דירה של שופ במרכז

מקבלים חינם מזגן מפוצל מנהטן תדיראן

כולל התקנה

המבצע לזמן מוגבל

בתי הכלניות, רמת־גן
דירות 5 ו־5.5 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה
בימים בימים א',ב',ד',ה'
14:30-17:00
ימי ו' 09:00-13:00
רחי טבנקין רמת־גן.
טלפון: 050-227520

פסגת שרת, חולון
דירות דופלקס 5 ו־6 חדרים, דירות 3.5, 4, ו־5 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה
בימים א',ב',ד',ה'
14:30-17:00
ימי ו' 09:00-13:00
רחי משה שרת 39, חולון
טלפון: 03-5564667

כפר גבירול, רחובות
דירות 3,4 חדרים,
קוטגיים 4 ו־5 חדרים.
קוטגי לדוגמא פתוח
בימים א-ד 12:30-17:00
ימי ו' 08:00-13:00
טלפון: 08-473149

גבעת פולג, נתניה
קוטגיים 6 חדרים.
פרטים בטלפון:
050-224159
בימים א-ה 11:00-18:00
ימי ו' 10:00-13:00
דירות 4 ו־5 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה
בימים א-ה 12:00-18:00,
ימי ו' 09:00-13:00
טלפון: 09-850058

ניצני ראשון, ראשל"צ
קוטגיים 2.5 חדרים עם
אפשרות הגדלה ל־4
חדרים. כניסה מיידית
פרטים בטלפון:
03-9677124

מישור הנוף, ראשל"צ
דירות 4 ו־4.5 חדרים,
קוטגיים 5 חדרים.
חלק מהדירות לכניסה
מיידית. הדירה לדוגמא
פתוחה בימים
בימים א',ב',ג',ה'
09:00-18:00
ימי ו' 09:00-13:00
טלפון: 03-9677124

רובע ד', אשדוד
דירות 4, 4.5, 5,
5.5 חדרים ודירות גג
רחי זלמן ארן, אשדוד
טלפון: 08-551397
03-6426224

צמרת אפק, ראש העין
דירות דופלקס, 4 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה
בימים א-ה 12.00-17.00
ימי ו' 10.30-13.30
פרטים בטלפון
050-233547

* החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת, בהתאם לשיקול דעתה.

סוגל לוין

שופ
לגור בטוף
שיכון ופיתוח לישראל
משרד מכירות ראשי: רחי החשמונאים 121, תל־אביב. טלפון: 03-5632710.

שר המשטרה: מגיע לי צל"ש על שמנעתי פגיעה בנורמות ציבוריות

שחל: טרנר שיקר במצח נחושה ועשה הכל כדי להעליל עלי עלילות שוא

מאת משה מזבאל ועתיים

"אין לי רגש של נקמנות או רצון לבוא חשבון עם איש. אחרי 18 חודשים קשים אני חש הקלה", כך אמר אתמול שר המשטרה, משה שחל, שפה קלה אחרי פרסום הדו"ח של מבקרת המדינה בעניין הפסקת תפקידו של מפכ"ל המשטרה לשעבר, יעקב טרנר. "חיפשתי את הצדק, ומצאתי אותו. אני חושב שאני זכאי לצל"ש על כך שמנעתי פגיעה בנורמות ציבוריות, גם אם מחבר היה במפלגה שלי", הוסיף.

"על לא עוול בכפי"

שר המשטרה אמר אתמול, כי בחודשים שחלפו מאז הפרסומים על העימות בינו לבין טרנר הוא חש "בטינה מצד אזרחים רבים, על לא עוול בכפי". הוא הוסיף: "זה מאוד פגע בי ובאמינותי הציבורית, שהיא הנכס היקר ביותר שיש לכל איש ציבור. חייתי עם הכאב הזה. עברו עלי ימים קשים הייתי זקוק לכוחות נפש רבים. אבל ידעתי שנהגתי נכון ושהאמת תצא לאור בבוא העת. החלטת המבקרת מעודדת אישי ציבור לדבוק בעקרונותיהם הצודקים, גם כשהדבר אינו פופולרי. אני קורא לכל אישי הציבור שלא לפחד ללכת בדרכים אמיצות, גם אם הן קשות. אולם, אינני מאחל לאיש לעבור את שעבר עלי".

עוד אמר שחל: "העלילו עלי עלילה, ובראש המעלילים היה המפכ"ל לשעבר יעקב טרנר. כל מה שעשיתי היה למען הממלכתיות, ניקיון הידיים והסדר. ידעתי מהרגע הראשון שאני אומר אמת, והצפיתי בכיליון עיניים לדו"ח המבקרת. כל מה שנעשה סביבי נעשה בידי קבוצה של מעלילים, בארוח מתואם היטב, מתוחכם ומתוכנן, עם גורמים שיש להם מהלכים ביחסי ציבור, שתכננו את הכל בציניות, להגן על מעשיהם ולהבאיש את ריחו של אדם שרצה לעמוד על המשמר, על ניקיונה ותפקודה של משטרה נקייה מכל השפעה פוליטית".

הנחיות מפורשות

שר המשטרה הדגיש, כי אחרי שנחשפה לראשונה פרשת טרנר הוציא הנחיה מפורשת, לפיה, אנשי משטרה במדים, או נושאי תפקידים כלשהם, לא יוזהו פוליטית ולא יבואו במגע כלשהו עם גופים פוליטיים מימין ומשמאל. כמו כן הוציא אז השר הנחיה, לפיה מתקן משטרתי לא ישמש לפעילות פוליטית מכל סוג שהוא.

"אני סבור כי משטרת ישראל יצאה מחוזקת מפרשת טרנר", אמר. לדבריו, "הדבר ישמש נר לרגלי קציני משטרה בכל דרג שהוא, בעתיד".

הוא הוסיף: "בשמי ניסו לפגוע. באמינותי ניסו לפגוע. הביאו אותי למצב ש־18 חודשים אני מתהלך בתחושה קשה ביותר. המבקרת החזירה לי את כבודי. אני חש הקלה רבה. זה צריך ללמד כל איש ציבור לעמוד על דעתו, גם אם בטווח קצר יוצרים נגדו מערכות של הכפשה".

"שיקר במצח נחושה"

שחל סירב להגיב על ממצאי הביקורת לגבי מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס. "לא טרנר מעניין אותי, ולא לי להגיב בשמו של שבס. מעניינת אותי מבקרת המדינה. אני רוצה להביע הערכה רבה לה, על קביעתה החד משמעית, המרכיזה והשפת, כי המפכ"ל לשעבר יעקב טרנר שיקר במצח נחושה, ועשה הכל כדי להעליל עלי עלילות שוא".

פיס

בהגרלת הפיס, שהתקיימה אתמול, עלו בגורל המספרים הבאים:

בסך 1,000,000 שקל זכה כרטיס מס' 229925.

במבטחית הגרה זכה כרטיס מס' 472784.

ב־5,000 שקל זכו הכרטיסים: 003941, 459601, 748037, 057980, 459044, 478804, 214443, 266710, 261188, 396939, 136436, 018663, 088858, 768458, 398401, 237851, 194419, 343941, 764735, 347825, 894408, 088893, 032300, 144694, 370421, 634448.

ב־1,000 שקל זכו הכרטיסים המסתיימים בספרות: 72342, 13596, 54072, 75333, 54261, 94952, 03976, 97943, 16520, 39744, 32674, 96539, 14862, 01338, 16224, 43301, 61745, 05160, 10089.

ב־100 שקל זכו הכרטיסים המסתיימים בספרות: 635, 993, 807, 471.

ב־20 שקל זכו הכרטיסים המסתיימים בספרות: 00, 59, 77, 46.

ב־10 שקלים זכו הכרטיסים המסתיימים בספרות: 31, 29, 38, 96, 99, 62, 91.

עכשיו בטוח
לגלות עולם חדש
בדרום אפריקה
עם S.A.A.
רק $1190
כולל טיסה
ו־10 לילות במלון
כולל לילה בסאן־סיטי
פרטים אצל סוכני הנסיעות או
ב־S.A.A טל' 03-5102828
SAA

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ממכונית נורה צרור לעבר רכבה של משפחת פרי־גל; שרית נהרגה, אביה ואחיה נפצעו

מבצעי הפיגוע נמלטו בסובארו כחולה לכיוון חברון. השיטה אופיינית לארגון החמאס

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

שרית פרי־גל, צעירה בת 17 מקרית ארבע נהרגה אתמול מירי לעבר מכונית שנסעה בה בצומת מגב, סמוך להתנחלות. אבי הנערה, אברהם ואחיה בן ה־7, נריאל, נפצעו באורח בינוני.

האב נפצע בכתפו

מפרטים ראשונים עולה כי בעת שנסעו השלושה במכוניתם, חלפה על פניהם מכונית סובארו כחולה ובה שניים עד שלושה אנשים. ככל הנראה ירו היושבים במכונית צרור ארוך אחד לעבר המשפחה. הצעירה נפגעה בראשה באורח אנוש, ומתה מאוחר יותר מפצעיה. הבן הצעיר נפצע בידו ונפצע מגזר קל עד בינוני, האב נפגע בכתפו. המפצעים פונו לבית החולים הדסה עין כרם.

למקום הוחשו כוחות של צה"ל אשר סגרו את האזור וביצעו סריקות. הכוחות הפעילו מסוקים ופצצות תאורה. אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן ומפקד כוחות צה"ל בגזרה המערבית, האלוף שאול מופז, הגיעו למקום.

מממצאים ראשונים עולה כי מבצעי הפיגוע נמלטו במכוניתם לכיוון חברון. המכונית נמצאה שרופה שעה קלה לאחר מכן. הם לא השאירו במקום כרוזים כלשהם. עד לשעת מסירת הידיעה לא קיבל על עצמו איש את האחריות לפיגוע.

שיטת הפיגוע אופיינית לארגון החמאס. בשנתיים האחרונות ביצעו חוליות חמאס פיגועי ירי רבים מתוך רכב נוסע, אל עבר רכב ישראלי שעקפו או הגיחו מולו. בשנים האחרונות נהרגו מפיגועים דומים שישה חיילים ושישה אזרחים.

בקרב המתנחלים שורר זעם רב. רבים מהם הגיעו לקריית ארבע. צה"ל סגר את האזור מחשש שהמתנחלים ינסו לבצע פעולות תגמול בתגובה לפיגוע. מקורות צבאיים אמרו כי צה"ל יזרים לאזור כוחות נוספים, כדי למנוע פעולות פגיעה בתושבים ערביים.

[illegible]

דובר מועצת יש"ע, אורי אריאל, אמר אתמול בתגובה כי "שר הביטחון וראש הממשלה, ששבר את כל הכלים ואינו מתחשב ביותר ממועצת העם, נוסע לקבל פרס שלום בזמן שנרצחים חיילים ואזרחים יהודיים בלבנון, בבנימין ובקרית ארבע". הוא הוסיף כי "ראוי שהציבור יצא כנגדו וכנגד הממשלה באופן הבוטה והקשה ביותר, בצורך התנגדות עממית לנוכח הממשלה הלא דמוקרטית הזו".

תנועת הקצינים "אמיר" גינתה את הרצח. "בעוד ראש הממשלה ושר החוץ להוטים לחלוק את פרס השלום עם רב המרצחים, מבצעים חייליו את מלחמת הג'יהאד שציווה עליהם, ורוצחים נשים וילדים חפים מפשע", אמרה.

אנשי תנועת "כך" הודיעו כי בכוונתם להגיע לאזור בשעות הלילה ולקראת שבת, "כדי להבהיר לפראי חברון שהתבוססות של ממשלת הבגידה אינה מייצגת, ובקרוב ילמדו את פירוש המושג 'עין תחת עין'".

כמאה בני נוער ומבוגרים יצאו אתמול בשעה 23:00 מעיר האוהלים שליד משרד ראש הממשלה בירושלים, וצעדו לשדירות הרצל במחאה על הרצח. חלקם נשאו דגלים ושלטים בגנות ההסכם עם אש"ף ובמחאה על ההדרדרות במצב הבטחון. הסדר במקום נשמר.

דובר המפד"ל מסר אתמול בתגובה כי "בשורת המפגש עם ערפאת בפאריס נושאת בכנפיה ביטויי מרחשי, צורב וכואב עד אימה, של המוסר הכפול המאפיין את הפרטנרים למו"מ המדיני: חיבוק ופניקן בגב, לחיצת יד ושוטר של רצח בצידה. המפד"ל קוראת לראשי מערכת הבטחון שלא ליפול במלכודת השאננות המדינית ולא להתפתות וללכת שולל אחר חזיונות ה'פסח מודרנה' של פרס לאמר, איפוק הד בלגה".

"המפד"ל מדגישה כי פעולות הטרור והרציחות המתועבות מחייבות דרכי תגובה תקיפות, שיחזירו לצה"ל ולזרועות הביטחון את כושר ההרתעה שנפגע. "אין להשלים עם כך שאבדן שיקול הדעת המדיני יפגום, חלילה, ביוזמה הצה"לית, במקריות התגובה התקיפה וביכולת ההרתעה של זרועות הבטחון".

מטען בבית לחם

בכיכר המולד בבית לחם התפוצץ אתמול מטען חבלה רב עוצמה, בסמוך לתחנת המשטרה. נגרם נזק למספר מכוניות, ולא היו נפגעים. חבלן של משמר הגבול שהוזעק למקום גילה מטען נוסף, ופירק אותו.

(ע"ח) ארגון החמאס מסר אתמול כי לא תסכים לעולם למסור את נשקה למשטרה הפלשתינית בשטחי האוטונומיה. "אלא המחפשים דרכים להחרים את הנשק של החמאס חייבים להבין כי שילמנו מחיר דמים כבד על מנת לאסוף אף רוביהם של חיילים ישראלים שנחטפו ונרצחו בידי לוחמינו", נאמר בכרוז שפרסם הארגון.

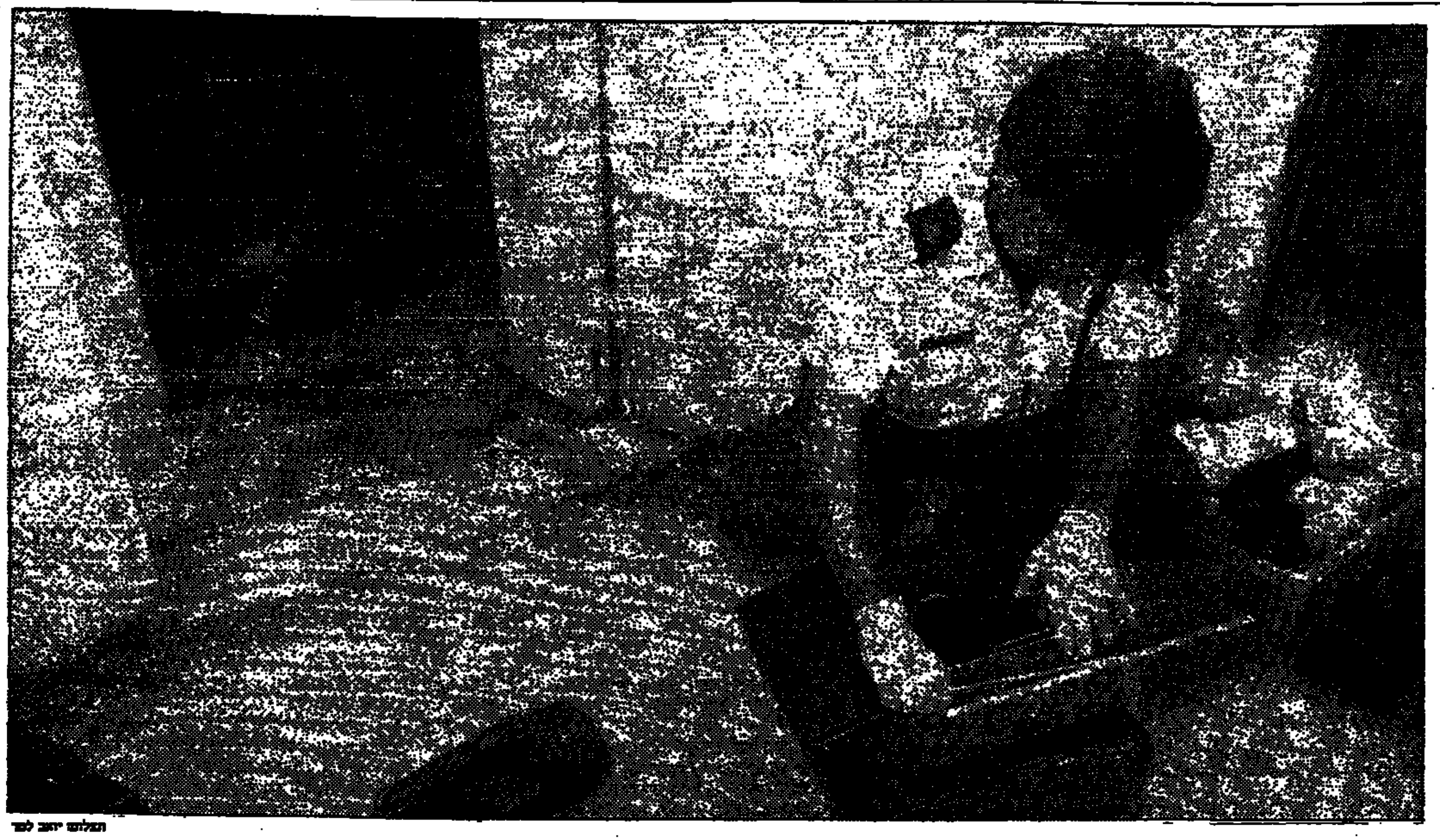
תצלום: יעקב לסר
קובר המעבדה לזיהוי פלילי של המשטרה, במבנה הנטוש שבו נמצאה גופת החייל אריה פרנקנטל

תרשים: דפנה ודוקר

כתמי הדם הובילו אל גופתו של החייל במבנה הנטוש

אריה פרנקנטל כנראה נרצח מירייה בעורפו; על הגופה נתגלו סימני דקירות סכין

מאת איתן רבין ושלמה דרור

גופתו של חייל צה"ל, טוראי אריה פרנקנטל, בן 19 מהיישוב גמ־זו, התגלתה אתמול במבנה נטוש בפאתי כפר עוקב שמצפון לירושלים, לא רחוק מבסיס צבאי. צה"ל סגר את המקום ופתח בסריקות. ככל הנראה נרצח החייל בירייה בעורפו, אולם עדי ראיה מסרו כי על הגופה נמצאו גם סימני דקירות סכין. נשקו של החייל לא נמצא. מקורות ביטחוניים מעריכים כי מדובר ברצח מבריע לאומי. עד כה לא קיבל על עצמו כל ארגון את האחריות לרצח, אולם ההערכה היא כי מדובר בפעולה של ארגון החמאס.

החייל, המשרת בגדוד שריון, יצא שלשום מבסיסו בדרום הארץ, בדרכו לבדיקות רפואיות במרכז הארץ. לאחרי הבדיקות היה אמור להגיע לביתו, ולשוב לבסיס ביום שלמחרת. לאחר שלא הגיע למרפאות ולא לביתו, הוכרז כנעדר. המשטרה הצבאית פתחה בחקירה, אך עוד קודם שהחלו החיפושים, נתגלתה הגופה.

סמוך לשעה 10 בבוקר גילה אחד מילדי הכפר כתמי דם סמוך לבית אבן במרכז הכפר. הילד הזעיק מיד את מוכתר הכפר, הידוע בקשריו הטובים עם כוחות צה"ל, שהזעיק את משמרת נפת יהודה. חוקרי המשטרה עקבו אחר כתמי הדם עד לדלת המבנה שהיתה נעולה, והחליטו להזעיק חבלן. החבלן פתח את הדלת, ובתוך המבנה נתגלתה גופת החייל.

נשקו האישי של החייל, רובה גליל, נלקח, אולם הרוצחים השאירו במקום את תעודת החוגר ודסקית הזיהוי שלו.

למקום הוחשו כוחות גדולים של צה"ל וזרועות הביטחון. האזור נסגר, והכוחות החלו בסריקות מקיפות. החיפושים התרכזו בתוך הכפר וסביב האזור, ברדיוס של כמה קילומטרים. האזור הוכרז בהמשך כשטח צבאי סגור. מבירור ראשוני עלה כי הבית הנטוש שייך למשפחה שרב חבריה אינם מתגוררים בישראל. בשלב זה לא נעצרו חשודים, והחקירה מתמקדת כבר עתה במישור המודיעיני.

מקור פלשתיני טען כי כבר בשעות הבוקר המוקדמות נמסרה לכוחות צה"ל הודעה על כתמי דם באזור. אולם לדבריו, איש לא התייחס להודעה. לידיעה לא נתקבל אישור מפי גורם מוסמך.

על פי הערכות כוחות הביטחון, נחטף החייל על ידי חוליית מחבלים שנסעה במכונית, בעת שיצא מהבסיס. ככל הנראה, נורה מטווח קצר בעורפו סמוך לעלייתו למכונית. מבדיקות שנערכו בשטח עולה כי החייל נגרר אל תוך המבנה הנטוש.

בעבר פעלו חוליות החמאס בשיטה דומה לחטיפתם ורציחתם של החיילים אילן סעדון ואבי סספורטס בדרום, והחייל ירון חן באזור רמאללה, לא רחוק מהמקום בו נמצאה הגופה אתמול. באזור הגדה המערבית פועלות עדיין כארבע חוליות חמאס הנחשבות מסוכנות.

על חיילי צה"ל חל איסור מוחלט לנסוע בטרמפים, בשל החשש מפני חטיפות.

אבל כבד ירד על היישוב גימזו, מושב דתי של פועלי אגודת ישראל השוכן ליד יער בן שמן, עם היוודע האסון. מזכירת היישוב, רבקה אפל, אמרה כי זהו האסון השני שפוקד את היישוב – לפני יותר משנתיים נהרג בהיתקלות עם מחבלים ישראל מסוס, בן המושב.

לבית המשפחה, הגיעו בני משפחה, בני היישוב וחברים רבים.

(ע). "הוא היה אדם מיוחד ומוכשר. הוא אהב היסטוריה ופילוסופיה, והתעניין מאד בסכסוך הערבי ישראלי", כך סיפרו חבריו של פרנקנטל.

הוריו של פרנקנטל, יצחק ורבקה, הגיעו למושב גימזו מבני ברק, בשנת 1978. בשנת 1983 התגרשו. אריק ואחיו הגבאל, כיום בן 17, נשארו אצל האב במושב.

פרנקנטל השלים את לימודיו בבית הממלכתי דתי בקיבוץ שעלבים. לאחר מכן המשיך בישיבה תיכונית במבשרת ירושלים, ובסיומים המשיך כחברת נוער בקיבוץ עלומים של הקיבוץ הדתי. אריק, שעמד לפני גיוסו לצה"ל התלבט אם להמשיך בישיבת הסדר, או להתגייס מיד לצה"ל. הוא לא רצה להישרד מחבריו והמשיך בישיבת מעלה הגלבוע, שבה ביקר לפני שבועיים את חבריו. לאחר מספר חודשים בישיבה, החליט להתגייס לצבא. הוא התגייס לשריון, ולפני מספר חודשים סיים את הטירונות. הוא נפגע ברגלו משברי הליכה, והמשיך את מסלולו הצבאי כנהג טנק.

חבריו מספרים כי חיכה לשלום. "הוא חיכה לרגע הזה שיבוא השלום. הוא היה שמאלני מתון, שהתעניין מאד בסכסוך הישראלי ערבי", אמרו. אריק נפגש כמה פעמים לשיחות עם פרופסור ישעיהו ליבוביץ שחיזק את דרכו.

"הוא היה רגיש, בעל כשרון כתיבה מיוחד. הוא לקח את החיים בקלות. הוא היה טוב לב. הוא רצה לעבור את הצבא בכייף. כולנו אהבנו אותו. הוא היה ילד טוב שאהב לספר ילי", סיפרו חבריו.

מפה: דפנה ודוקר

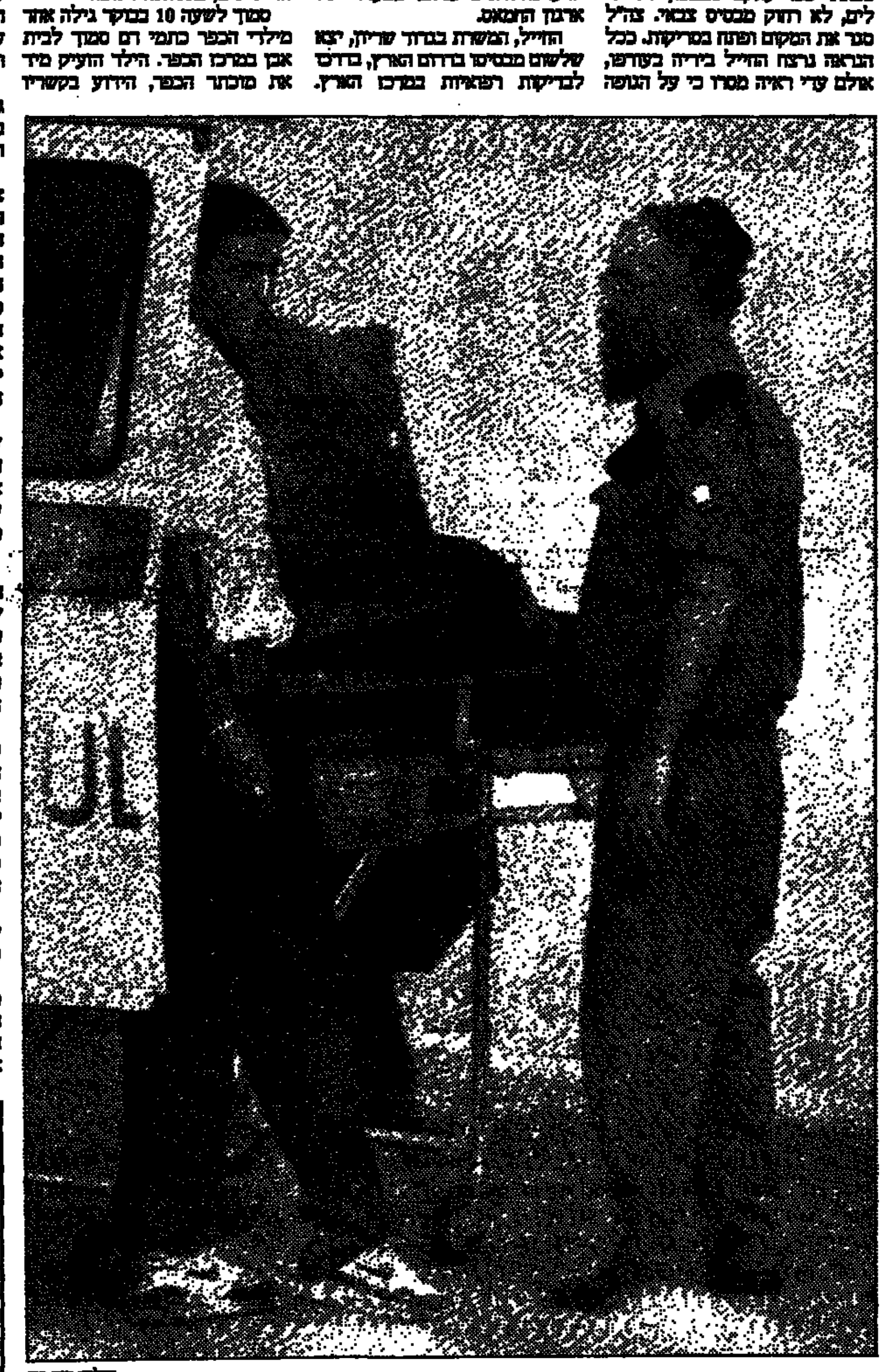
תצלום: עדי קרן
גופת החייל מובאת למכון לרפואה משפטית באבו־כביר

השייח יאסין מציע דרך להשגת מידע בדבר מקומה של גופת החייל סעדון

מציע לאפשר לאחד ממנהיגי החמאס לצאת מהכלא ולדובב את רוצחי החייל

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

מנהיג תנועת החמאס, השייח אחמד יאסין, העלה אתמול הצעה שנועדה לסייע למציאת גופתו של חייל צה"ל המנוח, אילן סעדון. יאסין, המרצה עונש של 20 שנות מאסר בכלא אשמורת, נפגש אתמול בכלא עם נציג משפחת סעדון, עו"ד עמיר אברהמי. לאחר הפגישה מסר אברהמי כי יאסין הציע לשלטונות ישראל לאפשר למנהיג הזרוע הצבאית של החמאס, סאלח שחאדה, לצאת מהכלא במטרה להשיג מידע בדבר מקום הימצאה של הגופה.

יאסין מרצה את עונשו לאחר שנמצא אשם בהקמתה של תנועת החמאס ובתכנון רצח שני חיילי צה"ל – אבי סספורטס ואילן סעדון. אחד התנאים שהציבה ישראל לשחרורו היה כי יסייע במציאת גופתו של סעדון. בעבר טען השייח, כי אינו יודע היכן טמונה הגופה.

שני חברי החמאס שרצחו את סעדון וסספורטס לא נלכדו עד היום וככל הנראה, הצליחו לצאת מגבולות המדינה. ההערכה היא כי הם היחידים אשר יודעים לבטח את מקום הימצאות הגופה. הצעתו של

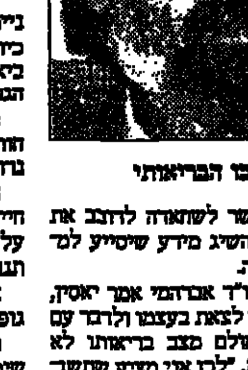
יאסין. מצבו הבריאותי

יאסין תאפשר לשחאדה לדובב את השניים, ולהשיג מידע שיסייע למציאת הגופה.

לדברי עו"ד אברהמי אמר יאסין, כי הוא מוכן לצאת בעצמו ולדבר עם הרוצחים, אולם מצב בריאותו לא מאפשר זאת. "לכן אני מציע שתשגרו לשם את סלאח שחאדה, מפקד הזרוע הצבאית של החמאס, כדי שינסה לדובב את השניים", אמר. אברהמי הדגיש כי יאסין לא הציע לשחרר את שחאדה מהכלא.

מקורות ביטחוניים אמרו אתמול בתגובה, כי "יאסין לא ישוחרר מהכלא כל עוד לא ימלא אחר כל התנאים שהציבה מערכת הביטחון לשחרורו". לדבריהם, נדרש מנהיג החמאס לצאת בהצהרה הקוראת לארגונו להפסיק את פעולות הטרור נגד ישראל, ולהודיע כי הוא תומך בתהליך השלום.

עם זאת, העריכו מקורות ביטחוניים כי בהצעתו של יאסין יש טעם, כיוון ששחאדה יוכל, להערכתם, להביא מידע מהותי שיסייע למציאת הגופה.

בשש השנים האחרונות עושים כוחות צה"ל וכוחות הביטחון חיפושים נרחבים אחר גופתו של אילן סעדון. החיפושים, בהם השתתפו מאות חיילים, התמקדו באזור יבנה – זאת על פי מידע שהתקבל מפעילי של תנועת החמאס.

אולם, כל המאמצים לאתר את גופתו של סעדון עלו בתוהו.

מקור ביטחוני אמר, כי "אחת המשימות החשובות שלנו היא לאתר את גופתו של סעדון, ובכך לסיים את הפרשה העגומה הזאת. אם וכאשר יסכימו כוחות הביטחון שסלאח שחאדה יצא מהכלא כדי לסייע בפרשת סעדון, הדבר יצריך מספר תנאים".

לח"כ חיים רמון
ברכות עם הבחרך לתפקיד
מזכ"ל ההסתדרות
ואיחולי הצלחה בשמירה משותפת על בטחונם הפנסיוני של רבבות עובדים במדינת ישראל.
הנהלת מבטחים
עובדי מבטחים

עמותת ידידי חיל הים

ההרשמה לעמותה בעיצומה !!!
יוצאי חיל־הים
בימים אלה נשלחו אליכם חוזרים ובהם פירוט פעילות העמותה וטפסי הרשמה.
שימו לב !!!
אחת המשימות העיקריות של העמותה, הקמת מוזאון חיל הים, כבר יצאה לדרך. כל מי שברשותו חומר ארכיוני מעניין מתבקש ליצור קשר עם מנכ"ל העמותה
אנו פועלים להגדיל את מספר החברים. אם את/ה מכיר/ה אנשים ששרתו בחיל הים נודה לך אם תביא לידיעתם תוכן מודעה זו.
דמי חבר לשנה בסך 100 ש"ח ניתן לשלוח בהמחאה לפקודת העמותה לכתובת המופיעה למטה
עמותת ידידי חיל־הים רח' הארבעה 24, ת.ד. 20731 ת"א 64739 טל: 03-5622613

תיאטרון גשר

חגיגת קיץ עם מיטב ההצגות
באולם החדש והממוזג ביפו העתיקה
מ. בולגקוב
מולייר
יום ה' 11.8, שבת 13.8
"חזיון צבעוני ומרשים... אווירה קסומה של תיאטרון" ("הארץ" מ. הנדלזלץ)
א.צ'רבינסקי, עפ"י הרומן של י.קניוק
אדם בן כלב
מחר שבת 9.7, יום א' 10.7, יום ב' 11.7, יום ג' 12.7, יום ד' 13.7, יום ה' 14.7
באוהל קרקס ממוזג בגני התערוכה, ת"א. שער מס' 1.
"עוצמה תזותית מדהימה ואחדות נפלאה של הלהקה הופכים את ההצגה לחוויה בימתית טוטאלית שגם הקהל עצמו משתתף בה" ("מעריב" א.ירון)
ט. סטופארד
רוזנקרנץ וגילדנשטרן מתים
יום ד' 20.7, יום ה' 21.7, שבת 23.7, יום ד' 27.7, יום ה' 28.7, שבת 30.7, יום ה' 18.8, שבת 20.8, יום ג' 23.8, יום ד' 24.8, יום ה' 25.8, שבת 27.8
"הצגה מרשימה מאד, מלאת דמיון ומקוריות ומבוצעת בהרבה כשרון ומיומנות" ("ידיעות אחרונות" שוש וייץ)
ז'.ק.גרומברג
משפט דרייפוס
יום ה' 4.8, שבת 6.8
"פארסה פרועה, קצב למופת, שחקנים מעולים" ("ידיעות אחרונות" ב. עברון)
פ. דוסטויבסקי
האידיוט
יום ג' 2.8, יום ד' 3.8, יום ג' 9.8, יום ד' 10.8, יום ג' 16.8, יום ה' 17.8
"ההצגה הגדולה בעיר. מי שכבר התייאש מהתקווה לראות תיאטרון טוב בארץ. שירוץ" ("תל אביב" י. לאור)
במאי - יבגני אריה
אולם "גשר", רח' לואי פסטר 15, יפו העתיקה
קופת התיאטרון פתוחה כל יום (להוציא ימי ו') משעה 11:00 ועד 17:00
לפרטים טל. 6830679
טל. קופה 5182812

בפעם הראשונה בישראל

מגורים או תעשיה - אתה תקבע

משאל תושבים בתל-אביב-יפו

20-19-18 יולי 1994

מגורים או תעשיה - אתה תקבע

בתאריכים **20-19-18** ביולי יתקיים, בפעם הראשונה בישראל, **משאל תושבים** בתל-אביב-יפו. לתושבי השכונות הגובלות במתחם תע"ש והמושפעות ממנו: נווה-דן, רביבים ונאות-אפקה א', תינתן הזכות לבחור מה ייבנה במיתחם: **מגורים או תעשיה.**

ראש העיר, מר רוני מילוא, שיזם את המשאל, התחייב לפעול כדי שרשויות התיכנון הממלכתיות והעירוניות יאמצו את האופציה שבה **יבחרו התושבים עצמם.** הצלחת המשאל תסמן נתיב חדש ביחסים המורכבים שבין העירייה לתושבי העיר.

מידע מפורט על המשאל והאופציות לבחירה יישלח לבתי התושבים באזור.

מרכז מידע טלפוני
עומד לרשות הקהל בכל יום
(להוציא ששי שבת)
בשעות 20:00-16:00.
טלפונים: 6476620, 6482599 (רב קווי),
פקס: 6478031.

תצוגה לקהל
של דגמי הבנייה המוצעת ומפות האזור
במשרדי הרובע, רח' מרכוס 16, רמת-החייל.

כנס הסברה
יתקיים ביום ג', 12.7.94, בשעה 20:00
בבית יהודי בסרביה, רח' בני אפרים 228.

מגורים או תעשיה- אתה תקבע

לשכת הדובר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הליכוד גיבש "תוכנית חירום לאומית לשמירת אחדותה ושלמותה של ירושלים כבירת ישראל"

תובע להודיע ש"ישראל תראה בחומרה כל קשר בעל אופי דיפלומטי עם גורם כלשהו בירושלים, זולת ממשלת ישראל, וכל מהלך שמשמעותו פגיעה באחדות ירושלים"

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הליכוד הציג אתמול "תוכנית חי־רום לאומית" שגיבש לצורך "חיזוק אחדותה ושלמותה של ירושלים כבי־רת ישראל".

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, אמר במסיבת עיתונאים שבה הוצגה התוכנית, כי התכוון להציגה תחילה בפני ראש הממשלה, יצחק רבין, ולהציע לו לאמץ אותה, אולם ראש הממשלה דחה את הפגישה עם ראשי הליכוד במשך שלושה חודשים.

נתניהו תקף את ראש הממשלה וטען כי רבין מכשיל את מאמצי הליכוד להשיג הסכמה לאומית לגבי ירושלים המאוחדת. "רבין מוצא פנ־אי להיפגש עם ערפאת, אבל אינו מוצא זמן להיפגש עם ראשי האופו־זיציה", אמר נתניהו.

נתניהו טען עוד כי "ממשלת רבין, אחרי שהוליכה שולל את העם בעניין המשא ומתן עם אש"ף, שאת דבר קיומו הכחישה זמן רב אף שהתקיים, ואחרי שהוליכה אותו שולל בעניין הגולן, מוליכה כעת שולל את העם בעניין ירושלים, כאשר רבין טוען כי נושא ירושלים כלל לא עומד למו"מ ולמעשה ישראל כבר התחייבה להעלותו לדיון בשלב הסדר הקבע ובינתיים גם מאפשרת לאש"ף לקבוע עובדות בשטח. ירושלים הולכת ומתחלקת לנגד עינינו", אמר יו"ר הליכוד.

"תוכנית החירום הלאומית לחיזוק אחדותה ושלמותה של ירושלים כבירת ישראל" עובדה ונוסחה בידי צוות בראשותו של ח"כ משה נסים. התוכנית, לדברי מנסחיה, גובשה "נוכח האיומים על אחדותה ושלמותה של ירושלים כבירת ישראל, הקריאה לג'יהאד על ירושלים והצעדים שנוקט אש"ף כדי ליצור עובדה מדינית של ירושלים מחולקת".

לסלק מוסדות אש"ף מהעיר

על מנת לסכל את "מזימת אש"ף, ולהבטיח את אחדותה של ירושלים בריבונות ישראל, דורש הליכוד בראש ובראשונה לפעול מייד לסילוק מוסדות אש"ף מירושלים. "על הממשלה לפעול ללא דיחוי בכל הדרכים העומדות לרשותה לסגירה מוחלטת והוצאה של מוסדות אש"ף על דגלו וסמליו מירושלים".

הליכוד טוען כי אי סילוק מוסדות אש"ף מירושלים "משמעו סיכון ממשי על שלמותה של ירושלים וערעור ריבונותנו עליה". הליכוד תובע עוד מהממשלה כי תודיע למדינות המקיימות עמנו יחסים דיפלומטיים ש"ישראל תראה בחומרה כל קשר בעל אופי דיפלומטי עם גורם כלשהו בירושלים, זולת ממשלת ישראל, וכן כל מהלך שמשמעותו פגיעה באחדותה של ירושלים".

כנספח לתוכנית צירף הליכוד דף מידע ובו פירוט המהלכים שנקט אש"ף ושיש בהם, לדעת הליכוד, "הוכחה מובהקת לניסיונות ההשתלטות של הארגון על ירושלים", ובהם הקמת משרד לרישום אוכלוסין במזרח העיר בשם "המרכז הפלשתיני לסטטיסטיקה", תוכנית להקמת "מוזיאון לאומי פלסטיני" בירושלים בשיתוף פעולה בין אש"ף לאונסק"ו, הפיכת "האוריינט האוס" למטה השלטון העצמי הפלשתיני. "במהלכים אלה של אש"ף יש משום הפרה של הסכם העקרונות", טוען הליכוד.

ח"כ אליהו בן־אלישר, מרכז הליכוד בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אמר במסיבת העיתונאים כי על סמך ידיעות בדוקות שבידיו הוא יכול לומר בביטחון גמור, שממשלת ישראל, בזכות קהילת המודיעין שלה, יודעת על כל השלוחות של אש"ף הפועלות במזרח ירושלים ועיסוקיהן.

פרק אחר בתוכנית החירום של הליכוד לחיזוקה של ירושלים עוסק בתוכניות הבנייה. התוכנית קוראת להכפיל את מספר הדירות הנבנות בירושלים ובעיקר בקווי התפר עם מזרח העיר והלקיה האחרים. הליכוד תובע לבנות בארבע השנים הקרובות עוד 35 אלף יחידות דיור בעיר, בעיקר בשכונות גבעת זאב, הר חומה, רכס שועפט, גילה, רמות, העיר העתיקה, מר אליאס וגבעת המטוס.

בתוכנית מצויין עוד כי על משרד הפנים ועיריית ירושלים לעשות כל הדרוש להחיש את תהליכי אישור תוכניות בניין העיר ותוכניות בניין מפורטות. הליכוד תובע עוד לנקוט באמצעים נמרצים להפסקת הבנייה הבלתי חוקית של ערבים בירושלים וביישובי הפריפריה ולהפעיל צווי הריסה נגד מבנים שנבנו בניגוד לחוק.

ליצור רצף טריטוריאלי

עוד קוראת התוכנית לחזק את הבנייה ביישובים ובערי הפריפריה בירושלים וליצור רצף טריטוריאלי בין ירושלים למעלה אדומים, בין ירושלים לגבעת זאב ובין ירושלים לגוש עציון.

הליכוד דורש עוד לסלול בשנת התקציב הנוכחית את כביש 45 בקטע עטרות־צומת התל"ר, ולסיים את תכנון כביש זה ממחלף ברשמן עד מישור אדומים, כדי שאפשר יהיה לסיים את סלילתו בשנת התקציב הבאה. כמו כן דורש הליכוד בתוכניתו לסלול את קטע הכביש מגבעת הגבעה הצרפתית עד לשכונת נווה יעקב ולהכריז על כביש הטבעת המזרחי של ירושלים כפרוייקט לאומי אשר יקודם בסדר העדיפויות.

התוכנית עוסקת גם בחיזוק כלכלת ירושלים וקוראת לאיתור ופיתוח אזורי תעשייה נוספים בעיר ולהכריז זמנית על ירושלים כאזור פיתוח א' לשם משיכת משקיעים שיקימו תעשיות בעיר. כמו כן מדברת התוכנית על בניית עוד 5,000 חדרי מלון בשלוש השנים הקרובות.

התוכנית קוראת לממשלה ולמוסדות המדינה והציבור לעודד ביקורים המוניים בירושלים לרבות במזרח העיר, ולהבטיח גישה חופשית למקומות הקדושים וחופש פולחן.

ח"כ נסים ציין כי בתוכנית נכללו רק אותם נושאים שיש לגביהם קונצנזוס מלא, כדי שלא תהיה עילה לממשלה לדחות אותה. זו הסיבה, ציין נסים, שבתוכנית לא נכללו, למשל הצעות להפקיע קרקעות מערבים ולרכוש מהם בתים ברובע המוסלמי כדי להרחיב את היישוב היהודי במזרח העיר.

אולמרט שותף לתוכנית

במסיבת העיתונאים השתתפו בנימין נתניהו, משה נסים, משה קצב ואליהו בן־אלישר. ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, לא השתתף בה, אולם נתניהו טען כי אולמרט היה שותף מלא בגיבוש התוכנית.

ראשי הליכוד חזרו ותקפו בחריפות את ראש הממשלה על התבטאויותיו נגד מפגיני הליכוד והימין במרכז העבודה ביום ראשון השבוע. נתניהו טען כי ראש הממשלה מתנהג כראש קבוצת שוליים. הוא גינה את גילויי האלימות וההתפרעויות שהיו במהלך הפגנת הימין במוצאי שבת שעברה בירושלים, אולם טען כי מדובר בקומץ משולי המחנה.

נתניהו טען כי הוא רואה בחומרה לא פחותה ואולי אף רבה יותר, את התבטאויות ראש הממשלה והשתלחותו בראשי האופוזיציה המייצגים למעלה ממחצית מהעם בארץ. הוא הדיח את רבין "שיפסיק להעלות מתוך בור מחלוקות מן העבר כי הדבר רק יגרום לפצע המור בעם ויחזיר אותנו עשרות שנים לאחור".

תצלום: עודי הרץ

ח"כ רחבעם זאבי משוחח עם ברוך מרזל ועם עציר מינהלי נוסף

חמישה ח"כים מהימין ביקרו בכלא השרון ומחו על המעצרים המינהליים

מאת יוסי המנוני

חמישה חברי כנסת מהאופוזיציה ביקרו אתמול בבוקר בכלא השרון בתל־מונד, ודרשו את שחרורם המיידי של חמשת העצורים המינהליים – ברוך מרזל, נועם פדרמן, ברוך בן־יוסף, שמואל בן־יעקב ובן ציון גופשטיין.

דוד מגע (ליכוד), רחבעם זאבי (מולדת), אברהם רביץ (דגל התורה), משה פלד (צומת) ויוסף בא־גד (מולדת) ציינו בתום הביקור, כי התרשמו מהמורל הגבוה שהפגינו העצורים.

בעת הביקור הפגינו מחוץ לכלא כ־20 מפגינים, שנשאו שלטים עליהם נכתב "מעצרים מינהליים – טרור פוליטי" וכן "רוצחי חמאס בחוץ – אסירי ציון בפנים".

לביקור הצטרפו גם ראש עיריית רמת־גן, צבי בר, וראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו.

בצאתו מן הכלא טען מגע, יו"ר הלובי למען שחרורם של העצירים המינהליים, כי "יש להוציא מספר החוקים את המעצרים המינהליים לגבי יהודים וערבים תושבי ישראל. לא כך הדבר למעצרים מינהליים לגבי ערביי השטחים, ולגביהם יש שיקולים בטחוניים שונים".

מגע אמר, כי "אני מודע ממה שקורה פה. הראיות נגד העצורים המינהליים מפוברקות. לא ייתכן שבמדינת ישראל יאסרו אנשים ללא משפט, מבלי שיידעו על מה הם עצורים, למעלה מארבעה חודשים".

לדברי מגע, הוא יבקש פגישה דחופה עם ראש הממשלה, יצחק רבין, על מנת להביא לשחרור העצירים.

מגע גם הודיע, כי מדי שבוע תבקר בכלא משלחת של חברי כנסת חברי הלובי למען העצירים.

מיטראן הבטיח לפעול לשיתוף ישראל בפרויקט המחקר של האיחוד האירופי

הבטחה ניתנה לרבין ופרס. צרפת היתה המתנגדת העיקרית לצירוף ישראל

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, הבטיח לראש הממשלה, יצחק רבין, ולשר החוץ, שמעון פרס, כי ישתדל אישית עם קאנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, כדי לקדם את הטיפול בבקשת ישראל להתקבל כחברה בפרויקט המחקר ופיתוח של האיחוד האירופי.

ישראל מייחסת חשיבות רבה מאוד לצירופה לפרויקט זה אשר עשוי לתת תנופה לכל התחום המדעי בישראל ולאפשר לחברות ישראליות לזכות בפרויקטים של מחקר בהיקף של עשרות מיליוני דולרים.

רבין ופרס אמרו כי צרפת מהווה את המכשול העיקרי בדרך לצירופה של ישראל לפרויקט. גם בריטניה מתנגדת לצירוף ישראל, אולם בלונדון הבהירו כי אם צרפת תסכים, בריטניה תסיר את התנגדותה. "הבעיה היא צרפת", אמר ראש הממשלה. גם בפגישתו עם ראש ממשלת צרפת, אדואר באלאדור, העלה הענין, ובאלאדור הבטיח כי יטפל בכך בזמן הקרוב ואף יוציא מסמך בנושא.

בפגישה שקיימו השניים עם הנשיא מיטראן הובעה תמיכת ישראל במבצע הצרפתי ברואנדה. לדברי פרס, הודה מיטראן על הגישה הישראלית החיובית והעניק הסבר מפורט מאוד על מטרות הפעולה הצרפתית באפריקה.

במשך השהות בפאריס נפגשו פרס ורבין, יחד, עם אישים שונים, ביניהם ראש ממשלת טורקיה, ראש ממשלת סנגל, נשיא חוף השנהב, וכן עם שר החוץ הצרפתי, אלאן ז'ופה, ושר ההגנה, פרנסואה לאוטאר.

סנגל ניתקה בעבר את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל, ולקראת הביקור בפאריס נפוצו שמועות כי ייערך מפגש עם הנשיא, עבדו דיאוף, שיביא לחידוש היחסים. סנגל היא מדינה מערב־אפריקאית חשובה שחלק ניכר מאוכלוסייתה מוסלמית. ככל הנראה הסתייג דיאוף מהמפגש, ושיגר לפאריס את ראש ממשלתו שהוא בעל קשרים הדוקים עם שמעון פרס. הפגישה עמו התקיימה באווירה ידידותית וחמה אך לא סוכם עדיין על חידוש היחסים.

בפגישה עם נשיא חוף השנהב, הנרי קונאן בדייה, סקר רבין את המהלכים המדיניים האחרונים. שני הצדדים הסכימו על הצורך להעמיק את היחסים בין המדינות ולשמור על מערכת הקשרים הטובה עם ישראל שאפיינה את שנות נשיאותו של פליקס הופואט־בואני, שעל שמו פרס השלום של אונסק"ו בו זכו רבין, פרס וערפאת.

(ע"צ). יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, ושמעון פרס, הביעו שביעות רצון מהשיחות שניהלו שלשום, ואשר הסתיימו בשעת לילה מאוחרת. במסיבת עיתונאים משותפת שנמשכה דקות ספורות, ואשר אולתרה לאחר השיחות, הבהירו שני האישים כי הם "משדרים על אותו הגל". למרות זאת, סירבו פרס וערפאת לדון בפרטי הנושאים עליהם שוחחו.

לעיתונאים נמסר כי צוות משותף בן שישה אנשים ימשיך לעבוד בשעות הלילה כדי לסכם את פרטי השלב הבא ביישום האוטונומיה. "אנו מקווים שיהיו בידינו פרטים נוספים בבוקר", אמר פרס.

"שתי המשלחות הביעו שביעות רצון מביצוע השלב הראשון של ההסכם בינינו לבין הפלשתינאים", אמר פרס.

מפגש נוסף בין משלחות קצינים של ישראל וירדן בעין עברונה

מאת רויטל לוישטיין

משלחת של קצינים ישראלים נפגשה אתמול בבוקר עם משלחת ירדנית בעין עברונה, האתר שבו יתקיימו השיחות בין שתי המדינות ב־19 ביולי.

הפגישה, שארכה כשעתיים, התקיימה בשטח ישראל, והשתתפו בה כ־20 קצינים בכירים, ישראלים וירדנים. כמו כן השתתף בפגישה רותי מלכא, מנהל רשות שמורות הטבע באילת. מפגשים מסוג זה יתקיימו גם בימים הקרובים, עד לפתיחת השיחות.

הקצינים הירדנים חצו את הגבול דרך פתח שנפרץ בגדר לצורך זה. הפרצה סומנה בדגל צהוב־אדום, ומייד לאחר שחזרו הירדנים לשטח ארצם, סגר חייל ישראלי את הפתח, עד למפגש הבא.

צה"ל הכריז על האזור כשטח צבאי סגור. בתחילה איבטחו את המקום בזמן המפגש.

באתר השיחות בצד הישראלי עדיין לא הוקמו מבנים שישמשו את המשלחות, ועוד לא החלו להכשיר את הקרקע.

העבודות באזור יחלו בשבוע הבא. בצד הירדני כבר החלו אתמול בביצוע עבודות עפר.

איך תדעו!
שהטבעת העתיקה שלכם אינה מזויפת ושערכה אינו גדול בהרבה ממה שהציעו לכם עבורה!

בקורס לאספנות והערכת אמנות של אורט קריירה בירושלים תמצאו תשובות לשאלות אלו ורבות אחרות.

באמצעות הקורס, תרכשו מיומנות להערכה וקניה של פריטי אמנות וחפצי חן מקוריים. מרצים מומחים הבקיאים באספקטים האמנותיים והפיננסיים בתחום הערכת האמנות, יקיימו הרצאות וסיורים בנושא. תתקיים הדרכה בנושא מכירות פומביות.

מפגש מבוא על קפה ועוגה והרצאה בנושא "אוספים ואספנות" יתקיים ביום א' 24/7/94 בשעה 19:30-21:00, ללא תשלום בבית טיבן, רח' הרב קוק, ירושלים (גם חנייה על חשבוננו)

לפרטים נוספים צלצל על חשבוננו, כל יום בין השעות 06:00-19:00
לטל: 177-220-6020

ברכות למר רפי פלד

בנין פיתוח והשקעות בע"מ
ביצוע עבודות בניה עפר תשתית ופיתוח
צבי בנאי
רח' ישראל נבאורה 40, ירושלים טל. 02-511422
רח' האורנים 20 א.ת. חולון טל. 02-5597973
לכבוד:
מר רפי פלד
ברכות לבביות
לרגל בחירתך למנכ"ל חב' החשמל
שיהיה עם הרבה הצלחה בתפקיד החדש
עלה והצלח !

כבלים
החברה לכבלים ולחוטי חשמל בישראל בע"מ
למר רפי פלד
איחולי הצלחה
לרגל תפקידך כמנכ"ל חב' החשמל
אל ברכה ושגשוג

למר רפי פלד
עם קבלת התפקיד
ברכות ואיחולי הצלחה
ההנהלה וצוות העובדים

ברכות חמות
למר רפי פלד
לרגל בחירתך למנכ"ל
חברת החשמל
עלה והצלח
משפחת לחמן
מ. לחמן בע"מ
אורים בע"מ
הדייקן בע"מ

ברכות חמות
למר רפי פלד
לרגל בחירתך למנכ"ל חב' החשמל
עלה והצלח ! ! !
מתחים
מתקני חשמל לתעשיה ובנין בע"מ

RDT
רדט ציוד ומערכות (1993) בע"מ
נציגת AGEMA IR SYSTEMS
ו- FLUKE CORPORATION
מברכת את מר רפי פלד
עם הכנסו לתפקיד מנכ"ל
חברת החשמל
בהצלחה

למר רפי פלד
זרור ברכות ואיחולים
לרגל כניסתך לתפקיד
מנכ"ל חברת החשמל
עלה והצלח

ברכות חמות
למר רפי פלד
לרגל בחירתך למנכ"ל חח"י
עלה והצלח
צ'לבי פיתוח והשקעות (1993) בע"מ
לוי צ'לבי בע"מ

ברכות חמות
למר רפי פלד
לרגל מינויך למנכ"ל
חברת החשמל
בהצלחה במאבק הדרך

ברכותינו הלבביות
למר רפי פלד
לרגל מינויו למנכ"ל
חב' החשמל
ש. ח. ן כרמלי
עבודות קבלניות בצ"א

ברכות
אנרגטיות
חברת דור אנרגיה מברכת את
רפי פלד
עם כניסתו לתפקיד מנכ"ל חברת החשמל.
בהצלחה
דור אנרגיה

כפלי צין
ברכות חמות
למר רפי פלד
לרגל בחירתך
למנכ"ל חברת החשמל
עלה והצלח

אורליין
חברה להנדסה בע"מ
למר רפי פלד
ברכותינו הלבביות
לרגל בחירתך למנכ"ל
חברת החשמל
בהצלחה בהמשך הדרך

ברכות חמות
למר רפי פלד
לרגל בחירתך למנכ"ל
חברת החשמל
עלה והצלח
ז. את ג. בע"מ
הספקה טכנית

ברכות לסלקום

ANDREW
A leading supplier of telecommunications equipment worldwide
congratulates
Cellcom Israel Ltd.
on award of their license to provide cellular communications
Andrew Corporation supplies towers, antennas, elliptical waveguide, pressurization equipment and coaxial cables to communications organisations throught Israel, thus contributing to the development of telecommunications for public service
Congratulations and continuing success
נציגים: י.מ. מוס (הנדסה) בע"מ
ט. 6312057 פ. 6314058

לחב' סלקום
רב ברכות
לרגל זכייתכם במכרז
להפעלת הטלפון הסלולארי
עלו והצליחו
MER & CO. COMMUNICATION SYSTEMS
ח.מר תעשיות בע"מ
מערכות תקשורת
רח' המתכת 18, חולון 58855
טל. 03-5572555
פקס. 03-5667904

לחב' "סלקום"
ברכות חמות
לרגל זכייתם במכרז להפעלת הטלפון הסלולארי
התורן תרנים ומגדלי תקשורת בע"מ
מסגריית ראובן בע"מ
בהנהלת ראובן גנוני
קבלן רשום וספק משהב"ט
מפעל: ירושלים 173 יפו 68202 ת.ד. 27362 ת"א
טל. 598940, 03-590911, פקס. 03-588394

המדור הופק ע"י נייק שיווק ופרסום ת.ד. 10622 רמת־גן טל. 03-6701144 פקס. 03-6701145

דו"ח אמנסטי לשנת 93' על המזרח התיכון: כמעט בכל מדינות האזור מתעללים באסירים

"בישראל מענים אסירים בשיטתיות; חלק מהירי בפלשתינאים היה למעשה הוצאה להורג"

(ע"ר). "ב-93' נמשכו במדינות המזרח התיכון ההפרות הבוטות של זכויות האדם, העינויים וההוצאות להורג ללא משפט. כמעט בכל מדינה במזרח התיכון מענים אסירים פוליטיים". כך נאמר בדו"ח אמנסטי למזרח התיכון, שפורסם אתמול.

ממשלות במזרח התיכון התייחסו בסובלנות ובסלחנות להתעללויות שבוצעו באסירים על-ידי אנשי כוחות הביטחון שלהן, נכתב בדו"ח.

עיראק, סוריה, מצרים, ישראל, תוניסיה, איראן, אלג'יריה ועוד – כולן מוזכרות בדו"ח אמנסטי כמי שהפרו זכויות אדם ועינו אסירים. איראן, ערב הסעודית ואיחוד האמירויות מוזכרות כמדינות שבהן עדיין מקבלים – במסגרת משפטית – עונשים כמו הלקאות וכריתת אברים.

בין הפגיעות בזכויות האדם שמזכיר הדו"ח: כליאתם של אסירי מצפון, הוצאות להורג ללא משפט, "היעלמויות", עינויים, מעצרים שרירותיים ומשפטים לא הוגנים של אסירים פוליטיים.

הממשלות באזור לא הראו עניין רב בחקירת מקרים כאלה, כותב דו"ח אמנסטי, הדבר איפשר לכוחות הביטחון להמשיך בפעולותיהם בלי לחשוש מענישה.

באלג'יריה, במצרים, בעיראק, בסוריה מוציאים להורג ללא משפט, מתעללים באסירים פוליטיים ומעלימים אנשים

באלג'יריה הפכו הוצאות להורג ללא משפט ועינויים – בעיקר מצד הממשלה נגד הקנאים האיסלאמים – למעשים יומיומיים. מעשים דומים נעשו גם בתוניסיה ובמצרים.

"באלג'יריה ממשיכה העלייה בשיעור העינויים, עליהם דווח ב-92", כתב הדו"ח, "כאשר שיטת העינויים המועדפת היא 'הסמרטוט' – גרימת חנק חלקי לעצור באמצעות סמרטוט ספוג במים או בחומרים כימיים". במצרים מתו חלק מהאסירים הפוליטיים בעת המעצר.

סוריה – אלפי אסירי מצפון

הדו"ח מאשים גם את התנועות האיסלאמיות שהוצאו במצרים ובאלג'יריה אל מחוץ לחוק בפגיעה חמורה בזכויות האדם, כולל ברצח. גם אנשי המחתרת הכורדית מואשמים בעינויים ורצח אסירים.

בעיראק, שם נעצרו במשך השנה יותר ממאה בני אדם בגלל פעילות נגד המשטר, עדיין עצורים 450 איש שנידונו במשפטי ראווה, בהם 140 אסירי מצפון.

בסוריה כלואים אלפי עצירים פוליטיים, בהם אסירי מצפון, שרובם כלל לא נשפטו ולא הוגשו נגדם כתבי אישום.

בישראל ובשטחים נורו למוות כ-150 פלשתינאים על-ידי כוחות הביטחון. לגבי חלק מהמקרים – כך מציין הדו"ח – נראה שמדובר בהוצאות להורג ללא משפט, או בהריגות שאין להן הצדקה. הדו"ח מציין גם, כי פלשתינאים שהיו עצורים בישראל זכו ליחס מחפיר וחלק מהם עונו בשיטתיות.

בעיראק "נעלמו" עצירים ולא ידוע מה עלה בגורלם של מאה אלף נעצרים. עיראק מואשמת בעיקר בהתעללות ובהרג של המורדים השיעים בדרום המדינה.

"מעצרים מרובים של מתנגדי משטר בוצעו בעיראק במשך השנה", נכתב בדו"ח, "ואחרים רבים, בהם נשים וילדים, הוצאו להורג ללא משפט בפשיטות שביצעו כוחות הממשלה על מטרות אזרחיות בדרום".

גדעון אלון מוסיף: בתגובה למסמך של דו"ח אמנסטי נמסר ממשרד המשפטים: "ההנחיות לשב"כ אוסרות עינויים גופניים או נפשיים, התעללות באדם הנתון לחקירה או פגיעה בכבודו. ישראל אמונה על ההגנה על זכויות האדם של כל חשוד המוחזק במעצר.

"חוק העונשין הישראלי וההוראות שניתנו לכוחות הביטחון אוסרים במפורש ובאופן חד משמעי על עינויים", נאמר בתגובה.

"אין אסירי מצפון בישראל"

עוד מדגיש משרד המשפטים, כי לפי החוק הישראלי הודאות בביצוע עבירות קבילות בבית המשפט רק אם ניתנו מרצונו הטוב והחופשי של הנאשם. כשהנאשם טוען, כי ההודאות נגבו ממנו שלא כדין, מקיים בית המשפט דיון מיוחד לבירור הטענה.

כל תלונה על התנהגות לא נאותה של חוקרים נבדקת במשרד המשפטים ובמקרים שבהם יש ראיה לכאורה על שימוש באמצעים פסולים – ננקטים הליכים מינהליים, משמעתיים או פליליים נגד החוקר הנוגע בדבר.

באשר לאסירי מצפון מדגיש משרד המשפטים, כי בישראל לא עוצרים בני אדם בגלל אמונותיהם ואין בה אסירי מצפון. רק מי שקשור לארגונים לא חוקיים, המטיפים או משתמשים באלימות – צפוי למעצר.

באשר לתנאי מאסרו של מרדכי ועננו, שנידון ל-18 שנות מאסר באשמת ריגול, קובע משרד המשפטים, כי הוחלט לבודד אותו כדי להגן עליו מפני אסירים אחרים העלולים לפגוע בו, וכדי למנוע ממנו לגלות מידע סודי נוסף.

לטענת משרד המשפטים, תנאי הכליאה של ועננו תואמים את החוק והמשפט הבינלאומי. תאו גדול יותר מתא רגיל בכלא ישראלי ויש לו מקלחת ושירותים צמודים. מדי יום הוא מבלה שעתיים בחצר מחוץ לתאו. יש לו רדיו, וקמן וטלוויזיה. הוא רשאי לקבל ספרים ועיתונים ללא הגבלה, פרקליטו רשאי להיפגש עימו בפרטיות בכל עת ובני משפחתו מבקרים אצלו לעתים מזומנות.

חברים בהלווייתו של סגן יהודה אלגרבלי, שהובא למנוחות ביום הולדתו ה-22. הוא נקבר בחלקה הצבאית בהר הרצל

בימים הקרובה יגיש פיקוד צפון המלצות לדרכי לחימה בחיזבאללה

רבין יקיים היום דיון על היערכות צה"ל. הערכה: התקפות החיזבאללה יתגברו

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

פיקוד צפון יגיש ביממה הקרובה המלצות על דרכי המאבק בארגון החיזבאללה.

ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין יקיים היום בבוקר דיון מיוחד בלשכתו בתל-אביב על היערכות צה"ל בדרום לבנון. מקורות צבאיים בכירים מסרו אתמול כי בדיון ישתתפו סגן הרמטכ"ל, אלוף אמנון שחק, אלוף פיקוד צפון, יצחק מרדכי, ראש אגף מודיעין אלוף אורי שגיא, ראש חטיבת המבצעים במטה הכללי, תת אלוף שמואל ארד, וקצינים בכירים בפיקוד הצפון ובמטה הכללי. הרמטכ"ל, רב אלוף אהוד ברק, לא ישתתף בדיון מאחר שהוא מבקר בסין. רבין ציין אתמול כי יש קשיים להגיב לעבר מקורות ירי מחוץ לאזור הביטחון.

מהערכות המצב, שקיימו אתמול בפיקוד הצפון, עולה כי החיזבאללה ימשיכו בהתקפות על מוצבי צה"ל וצד"ל ואף יגבירו אותן. צה"ל ימשיך בפעולות היזומות.

בידי החיזבאללה אמצעי לחימה רבים הכוללים, בין השאר, טילי סאגר, פצצות מרגמה, טילי אר-פי-ג'י וכלי נשק כמו קלצ'ניקוב בכמות רבה. לדברי מקורות בפיקוד צפון, אין לחיזבאללה כיום כל בעיה להשיג אמצעי לחימה, המסופקים בכספי איראני.

הכוננות בפיקוד צפון נמשכת, בעיקר בתוך דרום לבנון. אתמול היו מספר מקרי ירי אך איש לא נפגע.

צה"ל סיים את התחקיר על מותו של סגן יהודה אלגרבלי שלשום במוצב ריחן. מהתחקיר עולה כי סגן אלגרבלי נהרג מפגיעת פגז בשעה שישב על נגמ"ש בכניסה למוצב. בהתקפה זאת ירו המחבלים עשרות פגזי מרגמה וטילי סאגר. לדברי מקור בפיקוד צפון, הירי החל בשעה שהחיילים עמדו להיכנס למוצב. חלקם הספיקו לקפוץ מהנגמ"ש. סגן אלגרבלי נפגע באורח אנוש ומאוחר יותר מת מפצעיו. בהתקפת החיזבאללה על מוצבי צה"ל נפגע גם חייל נוסף, באורח קל, ועוד חייל מצד"ל.

מקורות בפיקוד צפון רואים את הטענות לפיהן ניתן למגן את המוצבים טוב יותר. לדבריהם כל השנה מנסים למצוא פתרונות הנדסיים שישפרו את המיגון. "אנחנו מחפשים את המיגון הטוב ביותר לחיילים", ציינו, "זה לוקח לפעמים הרבה זמן, אבל המיגון כיום הוא טוב. רק חוסר מזל הביא למותו של סגן יהודה אלגרבלי".

"ביום שני וביום רביעי השבוע תקפו כוחות חיזבאללה פעמיים את המוצבים ריחן, סוג'ות, רולאן ופיישייה. בהתקפות ירו פעילי החיזבאללה מרגמות 120 מ"מ, ושיגרו טילי סאגר וטילי נ"ט מסוגים שונים". מידע זה מסר ראש מטה פיקוד צפון, תא"ל רפי נוי, בשיחה עם כתבים צבאיים.

כתוצאה מההתקפות החיזבאללה ביום שני נהרג סמ"ר אביהו שמעיה דנוך, בן 19, מאשקלון ושלשום – סגן אלגרבלי. למרות התקפות החיזבאללה, אמר תא"ל נוי, ממשיכים כוחות צה"ל בפעילות הקבועה שלהם באיזור הביטחון.

בתשובה לשאלה אם צה"ל רואה באירועי השבוע האחרון ניסיונות להסלמת המצב בדרום לבנון, השיב תא"ל נוי: "התקפות של החיזבאללה היו גם בעבר. לא תמיד בצורה הזו, לעתים בתקופות אחרות. אירגון החיזבאללה נמצא עכשיו בלחץ רב נוכח הפעילות האחרונה של צה"ל מאחר שנגרמו לו נזקים כבדים בנפש וברכוש. גם נגרם נזק כבד לתדמית הארגון כלפי חוץ ופנים. היה לנו ברור שחיזבאללה חייב לבצע פעילות כדי להחזיר לעצמו את הביטחון העצמי. אנחנו לא מופתעים מהפעילות האלה. זה לא אומר שאין יכולת לפגוע בנו. אנחנו עושים כל מאמץ כדי למנוע פגיעה בחיילינו, אבל לא ניתן לדעת איך התקפות מהסוג הזה תסתיימנה".

תא"ל נוי נשאל בהמשך אם אינו מבחין בשינוי בתגובת החיזבאללה, שכן בעבר הרחוק, בשעה שתותחי צה"ל התחילו לירות, המחבלים הפסיקו לירות ואילו בתקופה האחרונה יש חילופי אש בין הצדדים כאילו מדובר בשני צבאות. תא"ל נוי השיב כי "גם בעבר, כמו עכשיו, אין הפסקה מיידית של האש מצד החיזבאללה בתגובה לירי כוחותינו. עם זאת, האש שלנו משתקת לבסוף את החיזבאללה, לפעמים יותר מהר ולפעמים יותר לאט. בשני המקרים האחרונים, הבעיה לא היתה לשתק את האש של החיזבאללה כי הנפגעים היו בנקודה הראשונית של ההתקפה".

בתשובה לשאלה מדוע ההתקפה ביום שני נמשכה שעות, אמר תא"ל נוי: "ביום שני האש נמשכה זמן ממושך יותר, אך החיילים שנפגעו, נפגעו בשלב הראשון של הירי. קשה מאוד לזהות כלי נשק אחד בודד, מרגמה פה, מרגמה שם, או כלי נ"ט כזה או אחר כאשר הירי מתבצעת בתוך הסבך או בין הסלעים בטווחים של 2 עד 6 ק"מ, תלוי בסוג אמצעי הלחימה. לא תמיד הם נמצאים בקשר עין עם המוצב. הם יורים מעבר למוטה. אנחנו לא תמיד יכולים לזהות בוודאות את מקורות הירי ולכן לא תמיד האש שלנו משתקת אותם".

תא"ל נוי נשאל אם זה נכון שהמחבלים ירו שלושים מדרום בקעת הלבנון, שטח הנמצא בשליטת הסורים. הוא השיב על כך בשלילה.

בתשובה לשאלה, אם כוונות החיזבאללה של צה"ל לא דורשות היערכות מחדש, כך שצה"ל לא יהיה קרוב כל כך למקורות הירי של החיזבאללה, תא"ל נוי: "המרחק בין מקורות האש של צה"ל והחיזבאללה נקבע על ידי הכוונות של החיזבאללה להתקרב לכוחות צה"ל. אני מבין שאם היינו נסוגים, גם החיזבאללה היו מתקרבים והמרחק בין כוחות צה"ל והחיזבאללה לא היה משתנה. העובדה שהאירועים האלה מתרחשים בריחן לא משמחת אותנו, אבל בהחלט עדיף בעינינו שהם יתרחשו בריחן מאשר בקריית שמונה, נהריה או מעלות לאורך אזור הבטחון".

בתגובה להערה כי החיזבאללה מקבלים נשק ותחמושת ללא מעצורים, ציין תא"ל נוי: "אין בזה שום חדש. אנחנו לא חושבים שחיזבאללה מוגבלים מבחינת נשק ותחמושת. הנוכחות של צה"ל וצד"ל באיזור הביטחון היא שמגבילה את החיזבאללה. את רוב הפעילות אנחנו בכלל לא מפרסמים".

סגן אלגרבלי הוצב בתפקיד הדרכה אך דרש לשוב אל חייליו בדרום לבנון

נהרג בהתקפת החיזבאללה על מוצב ריחן והובא אתמול למנוחות בירושלים

(ע). אתמול, ביום הולדתו ה-22, הובא למנוחות סגן יהודה (אודי) אלגרבלי, שנהרג בהתקפת החיזבאללה על מוצב ריחן בדרום לבנון. הוא נקבר בחלקה הצבאית בהר הרצל. אלפים ליוו אותו בדרכו האחרונה, וביניהם שר המשטרה, ראש עיריית ירושלים, חברי כנסת, אנשי צבא, חברים מתנועת "בני עקיבא", בני משפחה וידידים.

אביו של יהודה, [illegible] לשעבר מרדכי אלגרבלי, ספד לבנו באומרו: "אודי שלי, תמיד אזכור אותך עם החיוך על פניך. היית אדם ישר ואמיתי ונזכור אותך תמיד בשל מסירות הנפש".

שר המשטרה משה שחל אמר כי יהודה היה דוגמה ומופת, בן מצטיין שתמיד גרם גאווה להוריו.

הרב הראשי לישראל לשעבר, מרדכי אליהו, אמר: "אודי, תעלה לשמים ותבקש מחילה לעם ישראל. עד מתי ישמחו אויבינו".

מפקדו של אלגרבלי אמר, כי בימיו האחרונים הוא דאג לכך שאנשיו החיילים ירדו מהטנק ויתפסו מחסה.

יהודה אלגרבלי למד בישיבה תיכונית בנתיב מאיר, סיים קורס קצינים בהצטיינות ושימש כמדריך קשר [illegible]. הוא היתנה את תפקיד ההדרכה בכך שיעבירו אותו לפלוגה מבצעית, לפני מספר שבועות הועבר לתפקיד של סגן מפקד פלוגת הקשר ב"גבעתי". "אינני יכול להישאר בבה"ד 7, בשעה שחיילי נלחמים [illegible]", אמר סגן אלגרבלי למפקדיו.

הוא הותיר אחריו את אביו מרדכי, אמו [illegible], אחות, מיכל, שהתחתנה לפני כחודש, אח יובל, העומד להתגייס בעוד כשנה, ואח, עופר, בן 11.

סגן יהודה אלגרבלי

אורי אור: סוריה תהיה אחראית לכל פגיעה ישראלית בתושבי לבנון

מאת גדעון אלון

יו"ר ועדת חוץ וביטחון של הכנסת, אורי אור (עבודה), הזהיר אתמול את סוריה ואת לבנון, כי הן יישאו באחריות ישירה לכל פעולה ישראלית, שבעקבותיה ייפגעו תושבים לבנונים מצפון לרצועת הביטחון. זאת במידה שלא ימנעו מהחיזבאללה להמשיך לפעול נגד צה"ל בגבול לבנון.

אור הדגיש, כי על שר הביטחון ועל הרמטכ"ל לכונן קשת שלמה של פעולות צבאיות נוספות, במידה שמלחמת ההתשה בגבול הצפון תימשך. הוא ציין, כי הסיפתו של מרטפא דיראני, מבצע דין וחשבון התקפת חיל האוויר על בסיס חיזבאללה בלבנון הם דוגמאות לפעולות חיוניות שיש להמשיך בהן.

חבר ועדת חוץ וביטחון, ח"כ משה פלד (צומת), תבע לזמן לוועדה בדחיפות את ראש הממשלה כדי לדון בהידרדרות המצב הביטחוני בצפון.

הטכניון מזמין אותך לנקודת הזינוק

לימודי תעודה בתל-אביב

ובירושלים

במסלולי יום וערב בשנת הלימודים תשנ"ה 1994/95

לימודי ניהול
- מינהל עסקים*
- מינהל עסקים למהנדסים
- מינהל עסקים – התמחות בתחבורה
- יזמות עסקית*
- ניהול מפעלים קטנים
- ניהול משאבי אנוש
- ניהול ההדרכה
- ניהול ויזמות במקרקעין ותיווך*
- ניהול פיננסי*
- ניהול הייצור
- ניהול פרוייקטים בתעשיה
- ניהול הספקה ורכש
- ניהול לוגיסטי ומחסנים*
- ניהול אחזקה*
- לימודי הסמכה לממוני אנרגיה*
- תכנית לפיתוח מנהלות לשכה ומזכירות בכירות*

הנדסה אזרחית
- קורס קבלנות בנין
- הכשרת מנהלי פרוייקטים בבנייה
- ניהול בנייה*
- ניהול ויזמות במקרקעין ותיווך*

שיווק
- ניהול שיווק*
- תועמלנות ושיווק מיכשור ושירותים רפואיים
- ניהול שיווק ומכירות בתיירות ובמלונאות
- תקשורת, פרסום ויחסי ציבור*

אבטחת איכות
- אבטחת איכות – קורס בסיסי
- קורס מתקדם באבטחת איכות
- אבטחת איכות למהנדסים
- מאמתי איכות
- אבטחת איכות תוכנה

תחבורה ורכב
- שמאות רכב
- קציני בטיחות בתעבורה
- בוחני רכב
- ניהול צי רכב*
- מינהל עסקים – התמחות בתחבורה

שמאות
- שמאות מקרקעין וניהול נכסים
- שמאות רכב

עיצוב
- עיצוב פנים
- עיצוב גרפי

מלונאות ואירוח
- מינהל מלונאי בכיר
- ניהול מזון, משקאות ומסעדנות
- ניהול אגף החדרים
- ניהול שיווק ומכירות בתיירות ובמלונאות
- ניהול אירועים
- הכשרת מזכירות בענף התיירות והמלונאות
- ניהול מוסדות לקשישים

רפואה
- תועמלנות ושיווק מיכשור ושירותים רפואיים
- ביולוגיה ורפואה מודרנית (תוכנית ד')

*הלימודים ינתנו גם בירושלים

לימודים לקראת תואר מגיסטר בהנדסה (M.E.) ללא תיזה
במסגרת הפקולטה להנדסת מכונות.
לימודי ערב ויום ו' בתל-אביב. התוכנית מבוססת על צבירת קורסים לקראת התואר.

הטכניון, היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ, תל-אביב
רח' ליסין 14 ת"א 62997, טל' 03-6962134 (רב קווי) פקס: 03-6918799 בימים ראשון – חמישי, בין השעות: 08.00–18.00.
השלוחה בירושלים: המכללה לבזק, גבעת מרדכי ת.ד. 3530, י-ם 91034, טל' 02-550217, 02-550228, פקס. 02-550207 בימים ראשון שלישי ורביעי בין השעות 15.00–18.00

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ

מלון פרנק נהריה
שמורת הטבע של מלונות הצפון

הרגשה ביתית עם פינוקי מלון
קרוב לחוף הים
בריכת שחיה + ג'קוזי
מלון פרנק נהריה 04-920278/9
לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

איבוד כדור 4 שניות לסיום המשחק נגד יוון (71–73) שלח את ישראל ל־5–8

הנבחרת הקדימה באליפות אירופה את פינלנד וצרפת. מחר נגד טורקיה

מאריבור, סלובניה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל נוצחה כאן 71–73 (33–36) בידי נבחרת יוון, במחזור האחרון של הסיבוב הראשון באליפות אירופה לנבחרות עד גיל 22.

המשחק היה צמוד בכל שלביו. בדקה ה־39 היה שיוויון 69–69. היוונים קלעו סל בתוספת קליעת עונשין, שפר דייק בשתי קליעות עונשין והקטין ל־71–72. היוונים איבדו כדור, אך 4 שניות לסיום איבדה ישראל את הכדור ליוונים שהוסיפו עוד נקודה מהעונשין.

במשחקים האחרים בבית ניצחה סלובניה את פינלנד 91–101 ובאלרוס את צרפת 57–79.

בזכות הפרש נקודות עדיף (+4) במאזן הפנימי עם פינלנד (1־) וצרפת (3־) שובצה ישראל למשחקי הדירוג 5–8. בשבת (14.00) תשחק הנבחרת בלובליאנה נגד טורקיה.

במשחק המקביל יתמודדו סלובניה ורוסיה. בחצי הגמר ישחקו ספרד נגד בלארוס ויוון נגד איטליה.

● לישראל: קטש 21, שלף 15, שפר 15, דוד כהן 8, אלי בלול 8, מוכתרי 2, לב 2.

בית המשפט הורה על עיכוב הליכים נגד הפועל ירושלים

מאת אלי מרופי

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, דוד חשין, נענה אתמול לבקשת עו"ד קובי קמר, והורה על עיכוב כל ההליכים נגד הפועל ירושלים, הפועלת באמצעות מפרק זמני. עו"ד קמר פנה לבית המשפט המחוזי, אחרי שהיועץ המשפטי של איגוד הכדורסל עו"ד צבי יפה, דחה את בקשת הפועל ירושלים לעיכוב ההליכים.

בעקבות פסיקת בית המשפט המחוזי לא יהיה דיון הבוררות בתביעת עו"ד גורדון לתשלום חוב של 1.22 מיליון שקל שהקבוצה חייבת לו. כן נדחית פסיקת האיגוד על הארכה שניתנה לתשלום החוב להמאורי לאר־סוף ומנחם אסלם.

בית המשפט אישר את ההסכם להעברת זכויות ניהול הקבוצה, בין המפרק הזמני מטעם מס הכנסה, רו"ח איתן שחר ופרקליטו עו"ד עודד הכהן לבין הראל זוטא, איש העסקים שינהל את הקבוצה. זוטא ביקש התחייבות מחברי ההנהלה היוצאת על ההכנסות הצפויות של הקבוצה בעונה הקרובה. ירושלים חייבת 8 מיליון שקל למס הכנסה, ו־3 מיליון שקל לנושים.

● עודד קטש מתכוון להגיש בשבוע הבא תביעת בוררות נגד מכבי ת"א. קטש יתבע ממכבי ת"א את כרטיס השחקן שלו, כפי שצוין בחוזה, מפני שמכבי ת"א לא עמדה באחד מסעיפי החוזה שנחתם אשתקד, לפיו קטש יהיה אחד משני הרכזים המובילים בקבוצה בעונה הקרובה. בציניו של קטש חוששים שמכבי ת"א מנסה לעכב את המו"מ הכספי איתו, כדי שקטש לא יחתום באחת מקבוצות הצמרת, בינהן הפועל גליל עליון. גם העולה החדשה, הפועל חיפה, מעוניינת בכדורסלן.

● קווין פיגאורו ודיוויד הנדרסון הם המועמדים העיקריים לשחק בהפועל גבת.

● נבחרת הקאדטיות של ישראל ניצחה במשחק ידידות ברגניה ב' את בלגיה 58–46. בשלושה המשחקים הקודמים ניצחה בלגיה. לישראל: מאיה מוסינגר 14.

פורטלנד וקליפרס ייפתחו ביפאן את עונת האן.בי.איי.

ניו יורק (רויטר). פורטלנד טרייל בלייזרס ולוס אנג'לס קליפרס יפתחו את עונת האנ.בי.איי. הבאה בשני משחקי ליגה שיהיו בטוקיו, בירת יפאן. המשחקים יהיו בחמישה ובשישה בנובמבר. זו הפעם השלישית שקבוצות מהאנ.בי.איי. יקיימו משחקי ליגה ביפאן.

האיטלקים שלטו בקטע ה־5 בטור דה־פראנס: מינאלי ראשון, ואנולה עם החולצה הצהובה

מוסייאו (פיגור של 4 שניות) ואינדוראין (14) שמרו על הפער מהמוביל

פורטסמות', אנגליה (אי־פי). הרוכבים האיטלקים שלטו אתמול בקטע החמישי של הטור דה־פראנס. ניקולה מינאלי מקבוצת גוויס־באלאן ניצח אתמול בקטע השני שהיה באנגליה (הקטע החל בעיר הנמל פורטסמות' והסתיים בה, ואורכו היה 187 ק"מ). פלאוויו ואנולה מקבוצת GB MG ממשיך ללבוש את החולצה הצהובה, אותה החל ללבוש אחרי הקטע הרביעי. בסיום הקטע טסו הרוכבים בחזרה לצרפת, שם ימשיכו את המירוץ.

מינאלי סיים את הקטע אתמול ב־4:10.49 שעות במאוץ מצויין. יחד איתו סיימו בזמן זהה רוכבים רבים, ביניהם (לפי הסדר): אולאף לודוויג (טלקום), סילויו מארטינלי (מרקאטון אונו), יאן סבוראדה (לאמפרה), דיאמולידין עבדוז'אפארוב (פולטי). עוד 15 רוכבים סיימו בזמן זהה, ביניהם יוהאן מוסייאו (GB MG).

מינאלי, לודוויג ומארטינלי פתחו במאוץ נהדר כ־100 מטר לסיום הקטע, וסיימו לפי הסדר הזה בהפרש של גלגל זה מזה. המהירות הממוצעת של מינאלי היתה 44.773 קמ"ש.

השלושה היו חלק מדבוקת הרוכבים העיקרית, שרדפה אחרי ארבעה רוכבים שנטלו את ההובלה אחרי 24 ק"מ. בשלב מסויים של המירוץ הפער בין הקבוצה המובילה לקבוצה העיקרית היה שלוש דקות. חמישה ק"מ לסיום הקטע הדביקה הקבוצה העיקרית את המובילים, ובסיום ביצרו שלושה רוכבים שלא הבילו ברוב שלבי המירוץ.

דיאמולידין עבדוז'אפארוב מאוזבקיסטאן לובש את החולצה הירוקה, הניתנת לרוכב שמצבור בקטעי המיאוץ הנבימים בקטעים השונים. מאריו דה קלרק הבלגי מקבוצת לוטו לובש את החולצה הלבנה עם הנקודות האדומות, אותה לובש המטפס המצטיין. עד כה פרשו שישה רוכבים מהמירוץ.

בצמרת הרוכבים לא חל שינוי, כאשר שלושה הראשונים סיימו יחד את הקטע אתמול: פלאוויו ואנולה (GB MG) 21:45.55 שעות; יוהאן מוסייאו (GB MG) פיגור של ארבע שניות; מיגל אינדוראין (באנסטו) פיגור של 14 שניות; לאנס ארמסטרונג (מוטורולה) פיגור של 26 שניות.

בסוף השבוע ייערכו שני קטעים. הקטע השישי יהיה היום בין שרבורג לרן (265 ק"מ). הקטע השביעי יהיה בשבת בין רן לפוטורסקוס (265 ק"מ).

פטריק יואינג נותח בבירכו

ניו יורק (אי־פי). פטריק יואינג, שחקן הציר של ניו יורק ניקס, עבר שלשום בהצלחה ניתוח אורתוסקופיה בבירכו הימנית – דיווחה אתמול הנהלת הקבוצה.

את הניתוח ביצע רופא הקבוצה, ד"ר נורמן סקוט. זמן ההחלמה מיועד להיות בין שישה לשמונה שבועות, ואחריהם יחל יואינג באימוני שחייה, רכיבה על אופניים ומתיחות.

יואינג, 32, עבר כבר שני ניתוחים זהים, אחד ב־1986 והשני ב־1989.

ראובן עטר לא בא אתמול לאימון פתיחת העונה של מכבי חיפה

ראובן עטר, קשר מכבי חיפה, לא הופיע אתמול לאימון פתיחת העונה של האלופה באיצטדיון בקרית אליעזר, למרות שהוזמן להשתתף בו.

עטר התקשר למנהל המקצועי גיורא שפיגל וביקש ממנו רשות להתאמן בקבוצה אחרת. שפיגל נענה לבקשה אך היתנה זאת בכך שעטר יציג אישור המעיד, כי בוטח כנגד פציעות באותם אימוני הכנה, בסכום של מיליון שקלים. במכבי חיפה קובעים, כי כבר בעבר היו כדורגלנים שכוסתו בנסיבות דומות בסכום זה.

באימון הבכורה בלטו הפנים החדשות ג'ואן ברייב ממכבי אוזי נצרת, איתן טייב מהפועל בית שאן ושוער נבחרת הנוער שגיא שטראוס, שחזר משנת השאלה במכבי עכו והיה שוער המישנה במקום אסף דמרני שיושאל לקבוצה אחרת. כן נבחן הקשר שלומי עמר מהפועל אשקלון.

אימון בכורה ערך החלוץ הרוסי החדש וסילי קדיש, מי שעתיד להחליף את איוון בגקו. עוד התאמנו רומן פאץ, לראשונה מאז הפציעה הקשה, אשר הפתיע כאשר סיים אימון מלא. סרגיי קבראוזוב חזר לפני יומיים מחופשה והתאמן עם הקבוצה.

● הפועל באר שבע. היו"ר רן פסח, החל אתמול במו"מ עם שחקני הקבוצה על מנת לסגור עימם חוזים לעונה הקרובה. החלוץ אורן סגרון דורש 60 אלף דולר נטו. ראשי הקבוצה דוחים את דרישת החלוץ ומתכוונים להציגו ברשימת ההעברות. סגרון קיבל הצעה לשחק בהפועל ת"א אולם עדיין לא החליט אם יעזוב את הפועל באר שבע.

אברהם אבו־רקייק

● הפועל חיפה. הקבוצה תחל הבוקר באימוניה באתר האימונים שלה בכפר סיתורין בחוף הכרמל. באימון בהדרכת המאמן דרור קשטן ומאמן הכושר אבנר מנצ'ר ישתתפו החדשים יעקב אסייג ואולג קושלוק מבית"ר ירושלים; סל ביגין שחור מקאן הצרפתית; איתן אורוני ממכבי חיפה; אלון חלפון ממכבי נתניה; אייל עמר שנרכש מהפועל גבעת אולגה ואהוד מוסה ששיים הסגר (שיחק בעבר בהפועל ת"א). בתוך ימים יצטרפו לאימונים הזרים שהתחתמו באחרונה: הבלם צ'רניוב והחלוץ גוסטייב.

● אינטרטוטו. מכבי נתניה תשחק בסוף השבוע בדנמרק נגד האלופה סילקבורג. הפועל באר שבע תארח את קבוצת יונגבוים משוויץ. שני המשחקים בטורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו.

● בני יהודה. הקפטן גיא שרעבי השתתף אתמול באימון הפועל תל אביב שהיה באיצטדיון בלומפילד, לאחר שהסדר עבורו ביטוח מתאים. בשבוע הבא תהיה פגישה בין יו"ר הפועל ת"א מוני הראל ליו"ר בני יהודה גד סולמי, בה ידונו בהעברת השחקן מבני יהודה להפועל ת"א.

אשר גולדברג

● יורי מוחה ששיחק בעונה שעברה בהפועל כפר סבא סיכם אתמול בבני יהודה. מוחה יהיה הזר השני אחרי שאת הקבוצה עזב גנדי גרישין שכבר סיכם על העברתו לקבוצה אחרת. בשבוע הבא אמור להגיע למבחנים קשר נוסף מרוסיה.

אשר גולדברג

מיאמי דוחה טענת סייקלי על העברתו לשיקאגו תמורת פיפן

מיאמי (אי־פי). רוני סייקלי, שחקן הציר של מיאמי היט, סיפר אתמול כי הנהלת הקבוצה מתכוונת להעביר אותו לשיקאגו בולס בתמורה לסקוטי פיפן.

סייקלי, יליד לבנון, אמר כי לפי החוזה שלו ובגלל תיקרת הגג שכל קבוצה יכולה לשלם לשחקניה, מיאמי יכולה להחליפו רק בפיפן (סייקלי מרוויח 3.3 מיליון דולר בעונה, פיפן 2.8 מיליון דולר).

בורל: עדיין לא הגעתי לשיא יכולתי

וילנב־ד'אסק, צרפת (רויטר). לירוי בורל, ששבר שלשום את השיא העולמי בריצת 100 מ', אמר כאן אתמול כי הוא מתכוון לשפר את השיא לפחות בעוד בחמש מאיות. "עדיין לא הגעתי לשיא יכולתי".

נדחתה בקשתו של ריינולדס לשימוע

סינסינאטי (אי־פי). בית המשפט הפדראלי בסינסינאטי דחה אתמול את בקשתו של בוץ' ריינולדס, שיאן העולם ב־400 מ', לשימוע בפני בית משפט בתביעת הנזיקין שלו נגד התאחדות האתלטיקה הבינלאומית.

הטורניר בארה"ב שבר את שיא ממוצע הצופים מברזיל 50'

גביע העולם ארה"ב 94', עומד לפני שבירת כל שיאי הצפייה במשחקים, להוציא צפייה במשחק אחד. עם 2,952,023 צופים ב־44 משחקים, עבר כבר הטורניר הנוכחי את מכסת הצופים שהיתה באיטליה 90' (2,512,900 צופים) והוא שבר את שיא ממוצע הצופים במשחקים, שנקבע בברזיל 50'.

בטורניר הנוכחי ממוצע הצופים במשחק הוא 67,091 לעומת 60,772 צופים בברזיל לפני 44 שנה. במקסיקו 86' היה ממוצע הצופים במשחק 43,952 ולפני ארבע שנים באיטליה 48,325 צופים בממוצע.

הבעיה של האמריקאים, תהיה שבירת שיא הצופים במשחק אחד. בגמר גביע העולם ב־1950 באיצטדיון המראקאנה בריו דה ז'אנירו נקבע שיא במשחקי גביע העולם 199,854 צופים. בארה"ב אין איצטדיון מתאים לאכלס קהל עצום בסדר גודל זה. השיא עד כה בטורניר היה 93,869 צופים במשחק ארה"ב – רומניה באיצטדיון רוז בול בפאסדינה ב־26 ביוני.

ילד התאבד לאחר הדחת מקסיקו

ילד בן 12, שהיה מיואש אחרי הדחת נבחרת מקסיקו מהמשך המשחקים בגביע העולם, התאבד – מסרו ביום חמישי עיתוני מכסיקו.

נפוליאון מוראלס ניווס, מהעיירה סאן לורנצו, 200 קילומטר ממערב למקסיקו סיטי, שעקב בטלוויזיה אחר המשחק נגד בולגריה, תלה את עצמו בכבל חשמלי וגופתו נתגלתה בחדרו שעות ספורות לאחר הפסד נבחרת ארצו.

במחוז גררו שבדרום מקסיקו, נהרג אדם בחילופי אש בתום ויכוח סוער על הדחת נבחרת מקסיקו בבעיטות הכרעה מ־11 מטרים.

גביע העולם ארה"ב 94'

המאבק הגדול על חצי הגמר מתחיל מחר

איטליה תשחק נגד ספרד וברזיל נגד הולנד. שני המשחקים הנוספים ברבע הגמר יהיו ביום ראשון

שלב רבע הגמר בגביע העולם יתחיל מחר, כאשר נבחרת איטליה תשחק נגד ספרד (19.00 שעון ישראל) בבוסטון, וברזיל תתמודד נגד הולנד (22.30) בדאלאס.

ביום ראשון ישחקו גרמניה ובולגריה (19.00) בניו יורק, ואחר כך (22.30) יתמודדו שוודיה ורומניה בסן פרנסיסקו.

ברזיל, גרמניה ואיטליה, שרוצות להגיע הכי רחוק שאפשר ורואות את עצמן כמועמדות לזכייה בתואר, יראו בהפסד כישלון ולכן אמורות להיות בלחץ. הנבחרות האחרות יראו בעלייה לחצי הגמר הישג, אבל כולן ללא יוצא מן הכלל יילחמו על הכבוד לשחק בחצי גמר גביע העולם.

המנצחות במשחקים בין ברזיל להולנד ובין שוודיה ורומניה ייפגשו בחצי הגמר האחד, והמנצחות במשחקים בין גרמניה לבולגריה ובין איטליה לספרד, ייפגשו בחצי הגמר השני.

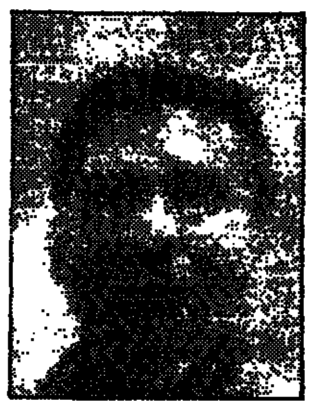

חלוץ ברזיל. רומאריו

חלוץ הולנד. בראיין רוי

בלם איטליה. פאולו מאלדיני

קשר ספרד. פרננדו הירירו

הבעיה של סאקי – ההתקפה

איטליה – ספרד. שבת, 19.00, בוסטון

איטליה וספרד יפתחו את משחקי שלב רבע הגמר, כשייפגשו בשבת באיצטדיון פוקסבורו בבוסטון (19.00, שידור ישיר בישראל וביורוספורט).

מאמן נבחרת איטליה, אריגו סאקי, מתלבט עם איזה שוער לפתוח – ג'יאנלוקה פאליוקה, השוער הראשון שהורחק במשחק נגד נורווגיה, או לוקה מארקג'אני, שהחליף אותו בהצלחה מאז ההרחקה. ההתלבטות נוצרה אחרי שפאליוקה סיים את עונש ההשעיה.

אבל הבעיה העיקרית של איטליה אינה ההגנה, אלא ההתקפה. עד כה היא הבקיעה רק ארבעה שערים בארבעה משחקים, וספק אם הספק כזה יספיק נגד ספרד התוססת.

בשני המשחקים שבהם ניצחה איטליה, היא סיימה את עם עשרה שחקנים. במשחק האחרון, בשמינית הגמר נגד ניגריה, זה היה החלוץ ג'יאנפראנקו זולה. התנופה הזאת הביאה את סאקי לכדי צחוק, אם בכלל כדאי לעלות למשחק עם 11 שחקנים.

פאולו מאלדיני, שמחליף את פרנקו באריזי בתפקיד הקפטן, כשיר למשחק, למרות שנפצע נגד ניגריה. גם רוברטו באג'ו ורוברטו מוסי התאוששו מהפגיעות בשמינית הגמר.

ספרד, שהגיעה לראשונה לרבע הגמר מאז שאירחה את גביע העולם ב־1982, תמשיך להתבסס על מעבר מהיר מהגנה להתקפה. חוסה מאריה קמינרו, השחקן המצטיין של ספרד בסיבוב המוקדם, שלא שיחק נגד שווייץ בשמינית הגמר בגלל שני כרטיסים צהובים, ישחק מחר. קמינרו יוסיף מחץ רב להתקפה הספרדית. פרננדו הירו, קשר הנבחרת שנפצע במשחק נגד שוויץ, ישחק גם הוא.

השוער אנדוני זוביזארטה, שהיה גיבור הניצחון בשמינית הגמר, ינסה לשמור על רמתו הגבוהה גם הפעם, כדי לאפשר לנבחרתו לסיים את הטורניר בין ארבע הראשונות, לראשונה מאז 1950.

ישפוט שאנדור פוהל (הונגריה).

עיתוני ברזיל: לחיים ולמוות

ברזיל – הולנד. שבת, 22.30, דאלאס

ברזיל והולנד יתמודדו מחר (22.30 שעון ישראל) ברבע גמר גביע העולם, בדאלאס. ברזיל תיאלץ לשחק ללא ליאונרדו שהורחק עד סוף הטורניר בגלל הפגיעה באמריקאי טאב ראמוס, והמאמן קרלוס אלברטו פריירה יעלה כנראה את בראנקו בעמדת המגן השמאלי ולא את קאפו, למרות היותו שחקן יצירתי יותר.

דיק אדבוקאט, המאמן ההולנדי, אמור להופיע עם ההרכב שניצח את אירלנד. כלומר, רים ינגק הארוך ווינטר ימשיכו לשחק ואילו יאן ואוטרס ימשיך לחמם את הספסל. רונאלד קומאן וסטאן ואלקס אמרו, כי המשמרת שלהם עם רומאריו תימשך ל־90 דקות. "אני מכיר את רומאריו טוב מאוד. גם את התנועות וגם את הרצונות. לא תהיה לי בעיה להסתדר איתו", אמר קומאן שמשחק עם רומאריו בברצלונה.

העיתונות בברזיל מציינת, כי המשחק נגד הולנד הוא לחיים ולמוות. אחרי הניצחון הדחוק נגד ארה"ב והתיקו נגד שוודיה, רוצים 160 מיליון ברזילים רק דבר אחד – ניצחון ותצוגה משכנעת. המאמן פריירה נמצא תחת ביקורת צולבת של העיתונות ואתמול גם רומאריו, שהתנהג כמו ילד טוב עד עכשיו, חזר לסורו. בראיון בטלוויזיה הברזילית אמר: "איך ששיחקנו נגד ארה"ב, זו בושה וחרפה. לא שיחקנו כדורגל". בעיתון ז'ורנאל דו ברזיל נכתב "ברזיל חייבת להבקיע בפתיחה, כי ההולנדים פורצים".

דווקא בהולנד רגועים יותר. ההולנדים לא ציפו להגיע מעבר לרבע הגמר ולכן הלחץ הוא על ברזיל. בהולנד מתייחסים לעלייה בלתי צפויה לחצי הגמר כאל בונוס ואילו הדחה לא תהיה אסון מבחינתם.

הפעם האחרונה שבה נפגשה הולנד עם ברזיל בגביע העולם היתה ב־1974, אז ניצחו ההולנדים 2–0 משערים של קרויף וניסקנס, בדרך לגמר.

ישפוט רודריגו באדילה (קוסטה ריקה).

אבי רצון / דאלאס

מבחן ראשון לברזיל

שבע משמונה הנבחרות שעלו לשלב רבע הגמר, פתחו את גביע העולם בצליעה. בהמשך הן השתפרו. דווקא אצל ברזיל, הנציגה היחידה שאינה אירופית, קרה מקרה הפוך. הנבחרת של קרלוס אלברטו פריירה הציגה יכולת סבירה בפתיחה. היא ניצחה את רוסיה בקלות 2–0, את קמרון 3–0 וסיימה בתיקו 1–1 עם שוודיה במשחק השלישי, שתוצאתו התאימה לנבחרות כדי לסיים במקומות הראשונים בבית.

נגד ארה"ב, כבר התקשתה ברזיל לתפקד מול הלחץ (לא על טאפארל) המתמשך והמפתיע של האמריקאים. למרות שפריירה טען שלא היה לו ספק, שבשלב כזה או אחר, תבקיע ברזיל שער ותנצח, גם עם 10 שחקנים, אי אפשר להתעלם מהחריקות, בעיקר בחוליית הקישור של הנבחרת שלו. אם אותן חריקות יהיו גם מחר במשחק נגד הולנד, תסיים ברזיל את חלקה בגביע העולם, בדיוק שבוע ימים לפני המועד המתוכנן.

גם העובדה שבכל המשחקים נאלץ פריירה להמתין דקות ארוכות, להבקעה הקבועה של רומאריו, כדאי שתדליק אצלו נורה אדומה. יש בין הברזילים (שחקנים וחברי הנהלת ההתאחדות), כאלה אשר אינם מסתירים את דעתם שהמרפק של ליאונרדו לפרצופו של האמריקאי טאב ראמוס, חשף סף עצבים נמוך, נגד הנבחרת החלשה ביותר שעלתה לשמינית הגמר. עכשיו נותר לפריירה למצוא קווים מחברים, בין ההגנה לקישור ועוד יותר בין הקישור, שבו ממשיך דונגה להיות הדומיננטי, לרומאריו ובבטו.

אם לא, יצליחו ברגקאמפ ויונק ואולי גם רייקארד, להשתלט על מרכז השדה, לשלוט בקצב המשחק, ואז רק טאפארל יוכל להושיע. מאחר שטאפארל לא נזקק עד היום להתאמץ יותר מדי, מעניין יהיה לראות אותו מול חלוצי הולנד.

ברזיל תצטרך מהר את ז'ורז'יניו וברנקו, מאוסטו, ראי ומאורו סילבה, אם ישחק, זינו ומאזיניו, בכושר אישי כזה שיבטל כל אפשרות של לחץ הולנדי יעיל אותו הם מכירים ומבצעים טוב מהאמריקאים. ההולנדים, לפחות לפי העיתונות המקומית, הפגינו ביטחון רב לקראת המשחק כאשר הצהירו: "אין לנו שום בעיה שדווקא ברזיל היא היריבה ברבע הגמר". בשלב הזה טען המאמן אדבוקאט ושחקניו, "אין כבר הבדלים בין הנבחרות. תהיה זו גרמניה, איטליה, ספרד, בולגריה או רומניה".

ההולנדים יכולים להיות מעודדים מהיכולת הטובה והשליטה הברורה ב־70 מ־90 דקות המשחק נגד אירלנד. אבל מצד שני אסור לשכוח שהבלם האחורי של אדבוקאט הוא רונאלד קומאן והחלוץ המרכזי של ברזיל הוא רומאריו. שניהם שחקנים של ברצלונה, אבל רק אחד מהם מתאים ועומד בדרישות הנבחרת של יוהאן קרויף. ואינני מתכוון לאחיו הצעיר של ארווין קומאן.

הזדמנות בלתי חוזרת לנקמה

עוד משחק בסימן ברצלונה. איטליה עם חצי הרכב של מילאן, נגד ספרד עם חצי הרכב של בארסה. רק לפני שבעה שבועות היתה ברצלונה פייבוריטית בגמר גביע אירופה לאלופות, אבל ספגה רביעיה וכבר יש לבארדילה וגויקוצ'יאה, הזדמנות לנקמה. מצד שני לרוברטו באג'ו יש עוד הזדמנות, בלתי חוזרת, למחוק את חרפת משחקי הפתיחה בניו יורק ובוואשינגטון, ולספק יותר דקות טובות מאלה שהפגין נגד ניגריה בדקות הסיום.

עם כל הכבוד לכוכבי ספרד, תוצאת המשחק מותנית בבאג'ו ולא בבארדילה או בגויקוצ'יאה.

באותה היו שני המגינים הספרדים, פירר וסרגי, חלשים מאד והמהירות הטבעית שלהם, בתוספת תמיכה קבועה בהתקפה, נוטרלו על ידי סגירה נכונה של פגוצי השוויץ שנעזרו בדאהמאן ובבאם. הפעם את הסגירה של פירר וסרגי יטיל כנראה סאקי על דונאדוני ודינו באג'ו, בנוסף לשני המגינים, מוסי ובנאריבו. אם תצליח איטליה כפי שהצליחה מילאן באתונה, יישאר עם אלברטיני ובאג'ו מול בארדילה וגויקוצ'יאה. כאן יש לאיטלקים יתרון, אלא אם כן ישחק באג'ו יותר בחוד בעקבות שמירה אישית צפויה.

לקלמנטה, מאמן ספרד, בניגוד לקרויף, אין שום בעיה להטיל משימות של שמירה אישית על שניים ואפילו שלושה משחקני היריב. אם ינקוט שיטה זו, ישתחו באג'ו ומאסארו לאגפים, כדי לאפשר לאלברטיני ודינו באג'ו לצאת קדימה מהקו האחורי של הקישור האיטלקי.

כל התיעוזים התיאורטיים האלה לא ייהפכו למציאות, במקרה שניקולה ברטי יפתח בהרכב איטליה.

אצל אריגו סאקי מזל 94', אי אפשר לדעת.

חשוד נוסף ברצח אסקובאר הסגיר עצמו לתובע במדיין

פדרו גאלון היינה, חשוד נוסף ברצח של אנדריאס אסקובאר, כדורגלן נבחרת קולומביה, הסגיר עצמו לתובע הכללי במדיין, העיר השלישית בגודלה בקולומביה. חשוד נוסף, המכונה מאנגו, הודה כבר במעורבות ברצח, על כך מסר דובר המשטרה. הוא הוסיף, שמאנגו היה הנהג של היינה, שהימר בכסף רב על הצלחת קולומביה ואיבד שליטה כאשר הפסיד בהימור.

המשטרה חוקרת אם הרוצחים היו מעורבים בהברחת והלבנת כספי סמים, כאשר עדיין מתנהל מצוד אחרי אחיו של היינה, שחשוד במעורבות בפשע.

אתמול נמסר, כי מנהל מועדון אמריקה קאלי, פדרו צ'אנג, התפטר מתפקידו במחאה על הרצח של אסקובאר. במכתב ההתפטרות כתב צ'אנג: "איני יכול להסכים למציאות לפיה כדורגל היה לבמה של אלימות בלתי מרוסנת, במקום ספורט שנועד לענג את הצופים". אמריקה קאלי הוא אחד מהמועדונים המפורסמים בקולומביה.

להתפטרות של צ'אנג, קדמה הודעתו של הרנאן דאריו גומז, עוזר המאמן בנבחרת הלאומית, על סירובו לקבל עליו את תפקיד המאמן הלאומי, במקום פראנסיסקו מאטוראנה.

"סאקי מאמן בר מזל"

אמרו 53% במשאל של קוריירה דלו ספורט

הניצחון של איטליה על ניגריה (1–2), גרם לבילבול אצל הפרשנים. השיא נקבע בקוריירה דלו ספורט, שערך משאל בקרב קוראיו, בהם אישים הקשורים לכדורגל.

במשאל הוצגו חמש עובדות: 1. ניקולה ברטי אינו משחק בתפקידו הטבעי, קשר, אלא קיצוני שמאלי; 2. במשחק עם ניגריה הוליך סאקי את ג'והנה סיגורי החלוץ, כאשר היה בפיגור 0–1; 3. דינו באג'ו לא נכלל בהרכב הפותח; 4. הנבחרת מצליחה להתבטא, רק כאשר שיטת המשחק אינה פועלת; 5. כושרם הגופני של השחקנים לקוי. בסיום הצגת העובדות נשאלה השאלה, האם סאקי הוא מאמן טוב או רק בר מזל?

53% מהמשיבים ובהם שחקני העבר אלטפיני, בוניק וג'נטילה, השיבו שסאקי בר מזל. 47% ובהם שחקני העבר ברגומי, קאפייני, מאצולה, ובובאן, שוער מילאן כיום, השיבו הוא מאמן טוב.

סאקי הגיב בקצרה על המשאל: "במצבי חירום אפשר לנצח, רק במשחק מאורגן היטב ועבודה קשה. רואים זאת גם בקבוצות. מי שמשקיע, מגיע".

תשובתו התייחסה גם לביקורת נוספת שלפיה איטליה מציגה את הכדורגל השלילי ביותר בגביע העולם. הנתון הבולט שהוצג היה השינויים הרבים (19 מ־22 שחקני הסגל) והתלבטות של המאמן לגבי השוער שיפתח נגד ספרד, מרקג'אני או פאליוקה.

מישל פלאטיני, כוכב ומאמן נבחרת צרפת בעבר, הצטרף למבקרים במשאל: "איטליה היא לא נבחרת גדולה. תשכחו מגביע העולם. במשחק עם ניגריה השכנתי שרק נבחרת צרפת מסוגלת להפסיד משחק כזה, כמו שהפסידה לישראל ולבולגריה בטורניר המוקדם".

העיתון הספרדי מארקה כתב אתמול לקראת המשחק ספרד – איטליה: "הנקמה הגדולה". הוא התייחס למפגש היחיד עד כה בין הנבחרות בגביע העולם ב־34'. "איטליה שיחקה עם 12 שחקנים, כאשר השחקן ה־12 היה בניטו מוסוליני". לעיתון אין שום ספק, שבמשחק זה הלחצים הפוליטיים שהופעלו, הכריעו ובמשחק החוזר ניצחה איטליה 1–0.

המאמן הספרדי האוויר קלמנטה, אמר שסאקי הוא מאמן טוב מאוד ולאיטליה נבחרת מצויינת.

להרכב ספרד ישוב קאמינרו. קלמנטה הוא היחיד בגביע העולם ששיתף יותר שחקנים מסאקי – 20 מ־22 לעומת סאקי ששיתף 19.

רודי פלר אמר בראיון לקוריירה דלו ספורט, כי נבחרת גרמניה תפגוש בחצי הגמר את איטליה ושם תהיה הנקמה הגדולה, על ההפסד 4–3 במקסיקו 70'. מתיאוס סבור, כי דווקא במשחק זה ישוב רוברטו באג'ו להיות שחקן מצטיין.

לחפש עץ הארה לרוברטו באג'ו

כדורגלן השנה בעולם קיבל עליו את דת הבודהיזם לפני 4 שנים. אנטוניו פוליטו, עיתונאי בלה רפובליקה, מציע לסאקי להושיב את באג'ו מתחת לעץ. כך הגיע בודהא אל השיחרור, האמת והנירוונה

רוברטו באג'ו ובתו ואלנטינה במהלך סיור בעיר ניו יורק

איך לטפל בכוכב הנבחרת? לא צריך הרבה, עץ במחנה האיטלקי ושלווה יעשו את ההבדל.

באיטליה מצאו פרשנות חדשה לדת הבודהיזם, בעקבות הצלחתו של המאמין המפורסם ביותר במדינה, רוברטו באג'ו. כדורגלן השנה בעולם, שקיבל עליו את הבודהיזם לפני ארבע שנים, גרם למדורי הספורט בעיתונות האיטלקית לעסוק במושג התעוררות, על משקל המושג הארה של הבודהיזם.

סידהארתא גאוטמא, או בכינויו בודהא, מצא את האמת אבל לא את המציאות. לפי אמונתו, המציאות היא רמאות וסבל, וכדי להשתחרר מהשפעתן, יש לנטרל את כוח הרצון.

לה רפובליקה פנה בשאלה אל קוראיו: איך אתם רוצים שבודהיסט אמיתי ייחס חשיבות להבקעת שער או לתיקול מוצלח, או אפילו לביקורת על משחקו בעיתון? אם קיים משהו רחוק מהבודהיזם, זה התחרות וההצלחה האישית. העיתונאי אנטוניו פוליטו, הסביר לקוראיו כי דת הבודהיזם מחייבת את מאמיניה להתרחק מכל פיתוי שהחיים מציעים, כדי להשתחרר ולהגיע להארה עצמית.

רוברטו באג'ו יודע זאת טוב, וכאשר הגיב על החלפתו במשחק עם נורווגיה (0–1) "הוא השתגע" על מאמנו אריגו סאקי. הוא ידע שהוא מסתכן באגירת קארמה שלילית, שעלולה, כך סבור אנטוניו פוליטו, להפוך אותו לסוס פוני עם זנבן (על משקל הצמה) בגילגול הבא.

פוליטו ממשיך להשוות בין הבודהיזם לתחרותיות שבקפיטליזם. הבודהיזם נולד באותר פראדש, עיר הולדתו של בודהא, וניזון ממדיטציה. הקפיטליזם, לפי פוליטו, נותן ביטוי לתחרות שמושפעת מהעשה בזול סטורים בניו יורק. בעיר זו, קובע בעל הטור, ניזונים בעיקר מקטשופ. הדוגמה הבולטת במאמר, היא הצעקה של מראדונה מול מצלמת הטלוויזיה, אחרי הבקעת השער במשחק נגד יוון.

כל זה לא אומר כמובן, שבאג'ו לא מסוגל לשחק כדורגל כמו אל. נהפך הוא, קובע פוליטו, הוא יכול. אך בתנאי שזה יהיה משחק ולא מלחמה. זה חייב להיות תרגיל ביוגה... ריקוד קוסמי של אטומים... שהוא בסופו של דבר, סובר פוליטו, משחק הכדורגל.

כדי להגיע למצב של הארה, אין קיצורי דרך. אפילו בודהא בשנות החיפוש העצמי הראשונות, כפה על עצמו משמעת חמורה מאוד, שהתבטאה בצום ובתרגילי נשימה מסובכים, שהיו אמורים להביאו אל סף המוות – משהו דומה ביותר לאימונים של אריגו סאקי, המורכבים מטקטיקה ומעבודת פרך. אבל בודהא, אחרי שש שנות סבל, הבין שלא זאת הדרך אל ההארה. את הדרך האמיתית מצא בישיבה מתחת לעץ ובעשיית מדיטציה. כך הגיע אל השיחרור, האמת והנירוונה.

זה קרה במחוז ההודי ביהאר, מתחת לעץ פרי בודהי, הקרוי עץ ההארה. "האמן לנו, מר סאקי", פנה פוליטו למאמן הלאומי של איטליה, "עזוב את באג'ו בשלווה מתחת לאיזה עץ, חייב להיות עץ במחנה האימון האיטלקי. כאשר הוא יקום משם למשחק נגד ספרד, תראה אדם מאושר שמשחק גם כדורגל".

טיסה של נבחרת הולנד עוכבה ב־5 שעות אחרי שעיתונאי התלוצץ שברשותו פצצה

הכנותיה של נבחרת הולנד למשחק רבע הגמר בשבת נגד ברזיל, הופרעו אתמול לאחר שעיתונאי הולנדי שטס עם הנבחרת מאורלנדו לדאלאס, סיפר כי הוא נושא עימו פצצה.

המשטרה ערכה חיפושים מדוקדקים ולאחר שלא מצאה דבר, המריאה הנבחרת לדאלאס, אחרי חמש שעות עיכוב. העיתונאי, לקס מולר מהעיתון אלחמיין דאגבלאד, הרואה אור ברוטרדאם, הורחק מהטמוס, ואתמול חזר להולנד בהוראת עורכו.

מולר סיפר שהוא התבדח. מיד אחרי האירוע נלקח לחקירה ושוחרר בהתערבות השגרירות ההולנדית בארצות הברית.

למזלו של מולר, הוא כבר לא נמצא בארצות הברית, כיוון שהשלטונות האמריקאים תובעים גם על הודעות שווא מסוג זה. "אין להם חוש הומור", אמר פקיד הולנדי, גרד סטולק, על האמריקאים.

סמל במשטרת אורלנדו סיפר, כי מולר אמר לתובעת שחקרה אותה: "יש לי פצצה בתיק". היא השיבה לו שלא יתבדח, ומולר חזר על גירסתו. נוסעים בטיסה סיפרו, כי מולר איים שיש לו אקדח בתיק.

"אין ספק שזה לא היה חכם, אבל כבר התרגלנו לבעיות כאלה", אמר קפטן נבחרת הולנד, רונאלד קומאן. "כל סדר היום השתבש בגלל הסיפור הזה", סיפר השוער, אד דה חוי. "אבל כך התנהלו להתגבר על העניין", הוסיף השוער.

המאמן באסילה מתכוון להתפטר

מאמן נבחרת ארגנטינה, אלפיו באסילה, שב אתמול עם נבחרתו לבואנוס איירס, ואמר כי הוא מתכוון להתפטר מתפקידו. "עבדנו קשה כדי לנסות לזכות בגביע, אני מאמין ביכולת הנבחרת, שלא מסתפקת במקום שני. לכן, הצוות המקצועי של הנבחרת צריך לפנות את מקומו", אמר באסילה.

באסילה (51) נכנס לתפקידו בסיום משחקי גביע העולם הקודמים ב־1990, והוליך את ארגנטינה לשתי זכיות בקופה אמריקה (1991, 1993). המועמד העיקרי להחליפו הוא דניאל פאסארלה, מאמן ריבר פלייט ואחד משחקני הנבחרת שזכתה ב־1978 בגביע העולם. מועמדים נוספים הם קארלוס ביאנקי, מאמן קבוצת ולז סארספילד, והורחה סולארי, מאמן נבחרת סעודיה.

אאיטור בגויריסטאין מברך את מיגל נאדאל שהבקיע נגד שווייץ
תצלום אי־פי

לואיס אנריקה חוגג את השער השני של נבחרתו נגד שווייץ
תצלום אי־פי

אנדוני גויקוצ'יאה חוגג הבקעת שער נגד דרום קוריאה
תצלום אי־פי

תעלומה ספרדית: כדורגל מרתק, נבחרת לא יציבה

לנבחרת ספרד היו כמעט תמיד כדורגלנים מעולים, מרביתם ממועדוני הפאר, ברצלונה וריאל מדריד, אך באירועים הגדולים בעולם אין ההצלחה מאירה לה פנים. למונדיאל הנוכחי באה בלי כוכבי־על גדולים, אלא בהרכב צעיר שבו רבים מהאלופה ברצלונה

עוזי דן

נבחרת ספרד, שתשחק מחר בערב ברבע הגמר נגד איטליה, היתה תמיד בעלת פוטנציאל אדיר, אבל בדרך כלל הוא לא מומש. להבדיל מהצלחות של הליגה הספרדית והמועדונים הגדולים ממדריד ומברצלונה (ראה מסגרת), הנבחרת הספרדית כמעט תמיד השתתפה באירועים הגדולים, אבל ההצלחה שלה היתה בדרך כלל בינונית.

הספרדים הגיעו למקום הרביעי בגביע העולם של 1950 וזכו באליפות אירופה ב־1964, אך מאז לא עברו את רבע הגמר בשום גביע עולם, והישג הגדול שלהם גמר אליפות אירופה ב־1984 (הפסד לצרפת).

למונדיאל הנוכחי (התשיעי של ספרד) הגיעה הנבחרת ללא כוכבי־על גדולים, כמו בעבר (אמיליו בוטראגניו, 'מיצ'ל' גונזאלס או מיקל אוסקו), אבל עם נבחרת צעירה יחסית, מגובשת, בעלת שחקנים טובים מאוד, שנבנתה קודם כל על־פי סגל האלופה ברצלונה. לא פחות מתשעה שחקני ברצלונה מופיעים בסגל הספרדי יחד עם קומאן (הולנד), רומאריו (ברזיל) וסטויצ'קוב (בולגריה), כל ההרכב הראשון של ברצלונה הגיע לרבע גמר גביע העולם.

מאמן הנבחרת, חאבייר קלמנטה, ניסה ב־17 המשחקים שבהם אימן את הנבחרת עד המונדיאל, לא פחות מ־49 שחקנים שונים ובסופו של דבר החליט, כי יגבש את הנבחרת סביב שחקני ברצלונה. "שחקני ברצלונה הם בלי ספק הטובים ביותר מכל הבחינות – טכניקה, כוח ומהירות", אמר קלמנטה כשפירסם את הסגל שלו למונדיאל, "כבר אמרתי זאת ואני אומר זאת שוב, השחקנים של ברצלונה הם הכי טובים". קלמנטה גם מאמין כי הנבחרת הספרדית "היא נבחרת חזקה עם טכניקה טובה ולא נבחרת טכנית עם כוח".

קלמנטה גם בחר בין ה־22 שלו רק ארבעה חלוצים – חוליו סאלינס מברצלונה, לואיס אנריקה מריאל מדריד, חואקין קירוס מגיחון ופליפה מינאמבראס מסביליה. "אני לא מאמין שבשביל לנצח צריך לשחק עם הרבה חלוצים", אמר פעם קלמנטה, "כדורגל הוא לא כמה אנשים משחקים למעלה, אלא כמה מסוגלים להגיע למעלה כשצריך".

קלמנטה אמנם ניסה שחקנים רבים עד שהגיע לסגל שלו, אבל הוא יודע להיות גם עקשן. את מיצ'ל הוא מסרב לזמן לנבחרת מאז מונה בספטמבר 1992, למרות ביקורת חריפה ומתמשכת של העיתונות; בעמדת השוער הוא מתעקש להשאיר (וככל הנראה צודק) את אנדוני זובידארטה הוותיק ואילו בחוד הוא מעלה את חוליו סאלינס שבברצלונה ישב על הספסל במשך כל העונה האחרונה ובסופה נמכר ללה קורוניה.

בשער, כאמור, עומד זובידארטה בן ה־32, בעל 89 הופעות. בברצלונה ויתרו עליו הקיץ והוא חתם בוולנסיה, אך ניסיונו העצום (משחק עשור שלם בנבחרת, כולל בגביעי העולם במקסיקו '86 ובאיטליה '90) מחפה על ירידה מסוימת ביכולתו. "אין בכלל ויכוח שהוא מספר 1 בשבילי וכולם היו זקוקים מאחור", אמר קלמנטה על 'זובי', אחרי שבמשחק העלייה המכריע נגד דנמרק שיחק השוער השני, חוזה קאניזארס, והיה מצויין ובספרד חשו אם לא הוא צריך להיות מספר 1 של הנבחרת.

בהגנה משחקים הבלם הוותיק רפאל אלקורטה מריאל מדריד ושלושה מארבעת שחקני ברצלונה – סרג'י ברחואן, מיגל אנחל נדאל, אנדוני גויקוצ'יאה ואלברט פרר – שיוצרים חוליה אחורית יציבה וטובה שיודעת גם לתרום להתקפה.

גם בקישור יש לשחקני ברצלונה ייצוג נכבד. חוזה באקרו, ג'וזף גווארדיולה הנהדר, שממנו מתחילות רבות מהתקפות של הספרדים, וגיירמו אמור מייצגים את האלופה (ואאיטור בגויריסטאין יושב על הספסל) ולידם משחקים קשרה ההתקפי המעולה של ריאל מדריד, פרננדו הייירו (כבש את השער אשר העלה את ספרד למונדיאל) וכן חוזה קאמינרו, אולי השחקן הבולט ביותר בינתיים בנבחרת ספרד. בהתקפה סומך כאמור קלמנטה על סאלינאס הוותיק (בן 31, היחיד חוץ מזובידארטה ששיחק במקסיקו) ומעלה לעיתים את לואיס אנריקה מריאל מדריד.

חאבייר קלמנטה לואיז, זה שמו המלא של מאמן ספרד, נולד (מארס 1950) וגדל בעיירה בראקלדו בחבל הבסקים ושיחק כדורגל באתלטיק בילבאו עד שנפצע בגיל 25 והחל לאמן בקבוצה מקומית קטנה מהליגה השלישית. ב־78' חזר לאתלטיק כעוזר מאמן וב־1981 הפך למאמן הראשי של קבוצת הייצוג של הבסקים.

כעבור שנתיים הוביל אותה לאליפות ראשונה לאחר 27 שנה. בעונה לאחר מכן שוב זכו קלמנטה ובילבאו באליפות. בין 1986 ל־1989 אימן קלמנטה את אספניול, הקבוצה השניה והקטנה יותר של ברצלונה, וב־1988 הוליך אותה לגדול הישגיה – גמר גביע אופ"א והפסד אכזרי בבעיטות הכרעה מ־11 מטרים.

אחר כך עבר קלמנטה לאמן באתלטיקו מדריד, והחזיק שם מעבר לשישה חודשים, הרבה מאוד זמן יחסית לשגעונות של הבוס המטורף של אתלטיקו, חזוס גיל. קלמנטה חזר לעונה לאספניול ובספטמבר 1992 קיבל את הנבחרת ופתח בניצחון 0–1 על אנגליה.

למרות שהוא המזג החריף והיצרי כמעט בכל הזדמנות, קלמנטה יודע גם לכעוס. אחרי התקפות בעיתונות על העובדה שמצד אחד מיצ'ל אינו משחק בקישור של הנבחרת ואילו סאלינס, שלא מופיע בליגה, עולה בהרכב הספרדי, סגר קלמנטה מחנה אימון של הנבחרת לעיתונאים. כשאלו הורדו למחנה האימון בכל זאת, הסתובב קלמנטה והוריד את מכנסיו כדי לחשוף מוצית מישבנו אל העיתונאים והצלמים ההמומים.

בינתיים, כמו שנהג בתקופותיו, שינה קלמנטה הרכב כמעט בכל משחק (גם בגלל פציעת הזרוקה של נדאל) וזה הבריק את עצמו. הספרדים משתפרים ממשחק למשחק וגם התוצאות שלהם משתפרות בהתאם (2–2 נגד דרום קוריאה, 1–1 נגד גרמניה, 3–1 נגד בוליביה ו־3–0 נגד שווייץ).

מחר הם נגד איטליה במשחק שצפוי להיות מרתק. שתי הלטיניות הגדולות של אירופה שיחקו זו מול זו 22 פעמים מאז 1920 (שמונה נצחונות לאיטלקים, שישה לספרדים ושמונה תיקו; מאזן שערים 31–21 לאיטליה), אך בפעם האחרונה שהן נפגשו במונדיאל זה היה ב־1934 ברבע הגמר. המשחק הסתיים ב־1–1 גם אחרי הארכה ובמשחק החוזר ניצחה איטליה 1–0. המפגש האחרון בין השתיים היה באליפות אירופה 88' בפרנקפורט, אז ניצחה איטליה 1–0.

ליגה איכותית, מרתקת ועשירה

הליגה הספרדית תוססת בזכות כוכבים גדולים ומאמנים בכירים. במונדיאל הנוכחי היא מיוצגת על ידי 45 שחקנים לעומת 44 של איטליה

מאת עוזי דן

הוויכוח הבלתי פוסק בין שוחרי הליגה האנגלית לאוהבי הליגה האיטלקית, לא ישתנה כנראה לעולם. אולם למי שאוהב את הכדורגל הלטיני ולא בדיוק מתפעל מהליגה האיטלקית, קיימת אופציה אחרת: הליגה הספרדית.

הכדורגל בליגה של ספרד לא נופל בכאום מזה של איטליה. כדי פיעים בו זרים לא פחות טובים מאשר באיטליה – רומאריו, בבטו, סטויצ'קוב, קומאן, לאודרופ, קודיאקוב, מיכאל לאודרופ ואחרים – ולצדם שחקנים מקומיים מעולים.

בספרד עובדים כמה מהמאמנים הטובים בעולם הכדורגל. יוהאן קרויף בברצלונה, פראנסיסקו מאטורנה חתם באתלטיקו מדריד וקרלוס אלברטו פריירה, מאמן ברזיל, שחתם בוולנסיה, הם רק חלק מהשמות. גם מבחינת עושר כספי, ספרד יכולה להתמודד בכבוד עם איטליה, ועם כל ליגה אחרת באירופה. ברצלונה וריאל מדריד הם שני המועדונים העשירים ביותר באירופה, ולא מילאן, אינטר או כל מועדון אחר.

יתרון נוסף של הכדורגל הספרדי, הוא העובדה שאמנם כמו באיטליה מגיעים הזרים מכל רחבי העולם, אבל אחוז הזרים הדרום אמריקאים והמזרח אירופים, לעומת צפון ומערב אירופה, גבוה יותר בספרד מאשר באיטליה. עובדה זו מעניקה לכדורגל הספרדי גוון יותר לטיני וטכני.

גם במונדיאל בארה"ב "מנצחת" הליגה הספרדית את אחותה האיטלקית. לליגה הספרדית 45 נציגים במונדיאל לעומת 44 לליגה האיטלקית. שתי הליגות הבאות עם הייצוג הגדול ביותר, הן הליגה הגרמנית (38 נציגים) והאנגלית (34). אנגליה לא משתתפת בגביע העולם הנוכחי, והייצוג הנכבד של הליגה האנגלית, הוא בגלל שכמעט כל שחקני נבחרת אירלנד משחקים באנגליה.

גם מבחינת הישגים קבוצתיים לא נופלת ספרד מאיטליה. הקבוצות שלה זכו ב־28 גביעים אירופים לעומת 21 גביעים שבהם זכו קבוצות מאיטליה. הקבוצות הספרדיות זכו בשבעה גביעי אירופה לאלופות (שישה לריאל מדריד ואחד לברצלונה) והאיטלקיות בשמונה (חמישה מילאן, שניים אינטר ואחד יובנטוס). בגביע המחזיקות זכו קבוצות ספרדיות חמש פעמים (שלוש פעמים ברצלונה, אחת אתלטיקו מדריד ואחת ולנסיה) ואילו האיטלקיות שש (פעמיים מילאן ופעם אחת פיורנטינה, יובנטוס, פארמה וסמפדוריה). בגביע אופ"א זכו קבוצות ספרדיות שמונה פעמים ואילו איטלקיות שבע פעמים.

אנגליה, למרות חמש שנות השעייה מגביעי אירופה, מובילה בקטגוריה הזאת עם 24 גביעים (שמונה באלופות, מקום ראשון יחד עם איטליה; שבעה במחזיקות, מקום ראשון; תשעה באופ"א, מקום ראשון).

אם כל הסיבות שמנינו לא מספיקות, הרי שהמירוץ לאליפות בספרד בשנים האחרונות, מאפיל על הליגה האיטלקית שבה הבטיחה מילאן את המירוץ על התואר כבר בעיצומו של החורף. ברצלונה זכתה בשלוש השנים האחרונות בתואר אליפות במחזור האחרון בדרמות עצומות בשיטה. פעמיים הובילה ריאל מדריד את הטבלה, אבל נוצחה במחזור האחרון בידי טנריף. בעונה שהסתיימה, רק החמצת בעיטת 11 של דה קורוניה בדקה ה־89 במחזור האחרון, העניקה לברצלונה את האליפות.

בארזי חזר לאימונים אבל לא ישחק בשבת

פראנקו בארזי, בלם נבחרת איטליה שעבר ניתוח בברכו בשבוע הראשון של טורניר הגמר, החל להתאמן עם הנבחרת בבית הספר פיגנרי במארטינסוויל, ניו ג'רזי. גם אלברטינו אוזאני הפצוע חזר לאימונים. למרות זאת, שניהם עדיין ברשימת הפצועים ולא ישחקו בשבת ברבע הגמר נגד ספרד.

ראוולי ישווה את השיא השוודי – 115

תומאס ראוולי ישווה ביום ראשון את השיא השוודי בהופעות בנבחרת הלאומית, 115, אבל בשביל השוער השוודי, ניצחון על רומניה יהיה חשוב הרבה יותר. "אני לא חושב על השיא אלא על המשחק. זו ההזדמנות הגדולה שלנו. אם נעלה לחצי הגמר זה יהיה נהדר", אמר ראוולי.

השיא, ששייך למגן הנבחרת ביורן נורדקויסט, היה גם שיא עולמי.

על המשחק נגד רומניה אמר ראוולי: "זה יהיה משחק קשה, יש לה חלוצים מעולים וקשרים נהדרים, בייחוד ג'אורג'י האג'י". ראוולי שיחק כל הקריירה שלו בליגה השוודית, והוא רוצה לסיים את הקריירה בליגה המקצוענית שתוקם בשנה הבאה בארה"ב.

טלוויזיה

יום שישי

יורוספורט

12.00 ו־17.50 טניס, שידור ישיר מרבע הגמר טורניר בגשטאד; 16.00 מירוץ אופניים, שידור ישיר של הטור דה־פראנס (תקציר ב־23.00); ערוץ 2

14.45 הטור דה־פראנס.

שבת

ערוץ 1

19.00 מונדיאל, רבע הגמר, שידור ישיר מבוסטון: ספרד – איטליה.

22.30 מונדיאל, רבע הגמר, שידור ישיר מדאלאס: ברזיל – הולנד.

יורוספורט

12.00 טניס, שידור ישיר של חצי הגמר בטורניר גשטאד; 16.00 מירוץ אופניים, שידור ישיר של הטור דה־פראנס.

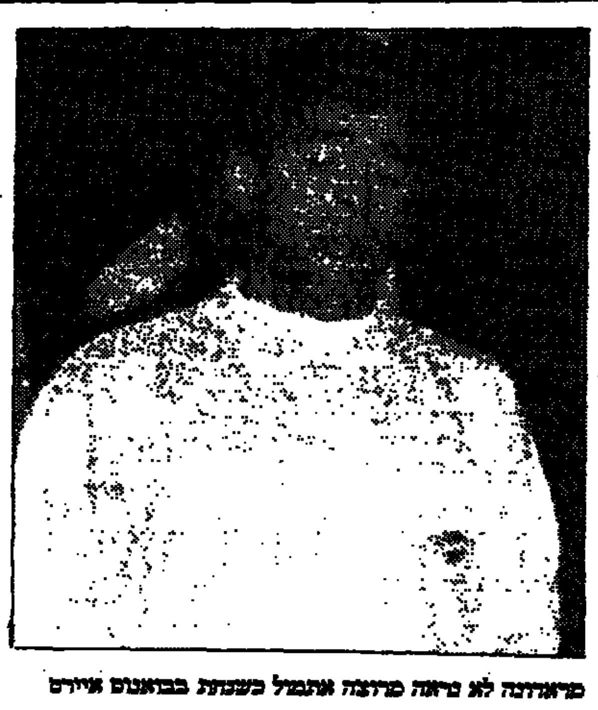

מראדונה לא נראה מרוצה אתמול כשנחת בבואנוס איירס

אוהדים מעטים קיבלו פני מראדונה בשובו לארגנטינה

עצוב וכועס נחת הכדורגלן המושעה בבואנוס איירס. "רק אני אשם במקרה המצער שלי"

דייגו מראדונה חזר אתמול לארגנטינה, לאחר שהושעה בשבוע שעבר מהמונדיאל בגלל שימוש בסם הממריץ אפדרין. אוהדים מעטים ציפו לכוכב הגדול של ארגנטינה בנמל התעופה של בואנוס איירס.

מראדונה נחת בהרגשה מעורבת של עצב וכעס: "רציתי להביא את הגביע כמתנת הפרידה שלי מהכדורגל. בכל מקרה, אם יש אשם במקרה המצער שלי, זה רק אני". השחקן השנוי במחלוקת התייחס גם למה שקרה בטורניר: "הרבה דברים קרו בארצות הברית, אבל אף אחת מהנבחרות לא נפגעה כמו ארגנטינה. לא רק שהרחיקו אותי, אלא גם ביטלו את התקוות של ארגנטינה".

מראדונה הטיח ביקורת בהתאחדות הכדורגל של ארגנטינה, כיוון שהשעתה אותו מהסגל עוד לפני שפיפ"א פירסמה את החלטתה. מראדונה, שאמר עוד בארצות הברית כי יפרוש מכדורגל, היה שלשום פחות החלטי: "אחד הדברים שאיני רוצה, הוא לא לשמור על המצב הפיסי אליו הגעתי".

לסיכום אמר: "אני מאוד מצטער על כל מה שקרה. לא יכולנו לעשות שום דבר בידון".

משקיף מהצד / יהושע שגיא

מפיק בכיר שהשתתף בהפקת שידורי אולימפיאדות על גביע העולם

הכדורגל בארה"ב תמיד יהיה הספורט הבא – אבל אף פעם לא יגיע לזה

● אתה צופה בכדורגל?

בוודאי, לא מחמיץ משחק.

● מה אתה אומר?

אני נהנה מאוד מהכדורגל.

● ומההפקה הטלוויזיונית?

גם כן. בהתחלה אמנם היו להם כמה בעיות, אבל אחר כך התגברו ועכשיו הכל בסדר גמור.

● איזה בעיות היו להם?

● צלמים שחלקם אמריקאים, שעובדים עם במאים לא אמריקאים שהובאו מאירופה. את הפקת המונדיאל עושה חברת יורופיאן ספורט אינטרנשיונל, שהיא חברת בת של איגוד השידור האירופי. הם הביאו הרבה צוותים מאירופה, אבל חלק מהצלמים נשכרו בארה"ב, כדי לחסוך בעלויות.

● מה ההבדל הזה עשה?

הסטנדרטים של צילום, כשהכדור לא במשחק, היו נמוכים ולא תמיד איפשרו לבמאים להכניס את התמונה לשידור.

● אתה יכול לפרט בניסוח לא מקצועי שיהיה מובן גם למי שאינו מומחה בעניין?

בהפקה כזו מציבים מצלמות להילוכים חוזרים, כדי לא לאבד שום פעולה בהתגוששות. האמריקאים, שאינם מבינים את המשחק, הוערכו בזוויות הלא מתאימות, ובשבוע הראשון הבמאים כמעט לא השתמשו בהילוכים החוזרים.

אלכס גלעדי, בן 52, נשיא ומנכ"ל שידורי קשת, סגן נשיא ברשת אן.בי.סי. יוביל מאוגוסט את שידורי הליגה לכדורגל בערוץ 2

● גם מי שלא מומחה לטלוויזיה יכול להבחין בזה?

כן, בעיקר כשאתה רגיל לקבל את הצילומים האלה באופן טבעי ופתאום אתה לא מקבל אותם. לעומת זאת, יש בגביע העולם הזה כמה חידושים ממש נפלאים.

● כמו למשל?

המצלמה שמוצבת על מסילה ורצה עם הכדור, עם ההתקפה. כך היא ממחישה לצופה תנועה מזווית הראיה של הקיצוני הימני שרואה את ההתקפה תוך כדי הריצה. לפי רק זמן של כמה שניות הצופה מרגיש כאילו הוא רץ עם הכדור.

● איך אתה מתרשם מהצלחת השיווק של המשחקים?

זה סיפור הצלחה נוסף: הרקע הנפלא, המרשים, של איצטדיונים מלאים קהל כסגנגי. ועוד עניין שראוי להערכה: עד עכשיו, ב־44 משחקים, לא החמיצה ההפקה אפילו הבקעת שער אחד!

● וזה הישג גדול בעיניך.

בוודאי. כל הביקורות אינן רלוונטיות לעומת ההישג שלא החמיצו צילום של שום שער. הצופה בטלוויזיה נהנה מאצטדיונים יפים ומלאים עד אפס מקום, הכדורגל מעולה, אטרקטיבי, עם הרבה שערים. בשורת המונדיאל הזה: שובם של החלוצים.

● לא דיברת על צפיית שיא בארה"ב בשידורי המונדיאל.

במשחק ברזיל – ארה"ב צפו 32 מיליון אמריקאים. זה נהדר, גם בהתחשב בכך שבגמר אן.בי.איי. צפו 43 מיליון אמריקאים.

● האם להסיק מזה שהכדורגל יהפוך לספורט הבא של ארה"ב?

בהחלט לא. הכדורגל יישאר תמיד הספורט הבא של ארה"ב – אבל זה לא יקרה לו. הוא תמיד כמעט יגיע – אבל לא יגיע.

בעיטה עולמית

מתיאוס ישווה ביום א' את שיא ההופעות – 21

לותאר מתיאוס, קפטן נבחרת גרמניה, ישווה ביום ראשון את שיאם של אובה זילר, ולדיסלב ז'מודה ודייגו מראדונה במספר משחקים בטורנירי הגמר – 21. אם גרמניה תעפיל לחצי הגמר, עשוי מתיאוס לשבור את השיא.

השומר נלכד בגניבה ונעצר

הוועדה המארגנת עומלת קשה מאוד כדי למנוע התפרעויות, שוד וביזה. היא עושה את זה בתיאום עם משטרות הערים השונות בהן נערכים המשחקים, חברות שמירה פרטיות ועם היחידה לפיזור הפגנות. למרות זאת נפרצה ביום ראשון בסטאנפורד, שם היה למחרת היום המשחק בין ארצות הברית לברזיל, משאית ונגנבו ממנה 17,000 דולר וציוד צילום. הגנב היה אחד השומרים, שנשכרו במיוחד כדי למנוע מעשים כאלה.

קצין ממשטרת סטאנפורד מסר, כי מוראד ארביה (23) ונגסי ג'ונס נעצרו באשמה של פריצה וגניבה. הקצין, קפטן ראול נייבאייר, סיפר שארביה הועסק כשומר באיזור בו חנו המשאיות, וג'ונס עבד בשכירה מטעם הוועדה המארגנת.

יחיאל ארזי / בוסטון

תמרור אזהרה ל"חכמים"

אחרי יותר משלושה שבועות של התרוצצות בלתי פוסקת, שהקיפה 44 משחקים בתשע ערים, הרי הכל זקוקים כל כך להפוגה הזמנית הזאת – בעיקר כדורגלנים ואנשי צוות, אך גם אוהדים ועיתונאים – כדי לשוב בסוף השבוע רגועים ורעננים יותר לרגע האמת: ארבעת משחקי רבע הגמר של גביע העולם '94.

עכשיו, משנותרו במירוץ רק שמונה נבחרות מכלל ה־24 שפתחו את הטורניר ונשארו עוד שמונה משחקים עד להכתרת האלופה החדשה ב־17 ביולי, קל יותר לשחזר את האירועים, להפיק לקחים ולהסתכן בתחזיות.

השינוי הבולט בהשוואה לאליפויות קודמות, וכל מי שסיקר אותן חש בזה היטב, היה נעוץ בעיקר במרחקים העצומים שהיה צורך לגמוא במדינה הענקית הזאת. כשאתה טס מלוס אנג'לס לאורלנדו, משם לשיקאגו, חוזר לניו ג'רזי, ממשיך לסן פרנסיסקו ונוחת בבוסטון, למשל – הרי זה כאילו נאלצת לסקר חמישה משחקים בסטוקהולם, בליסבון, באתונה, במנצ'סטר ובמילאנו. ועדיין איני משוכנע, כי הדוגמה הזאת היא האמת כולה, מפני שאירופה תמיד נראית לי קטנה לעומת ארה"ב. גם פחות מאנת, קלנית ומעיקה. אין הדברים נאמרים, כמובן, בגנותם של האמריקאים, אלא באים לקבוע עובדות.

במישרין או בעקיפין יש לכך השפעה בלתי מבוטלת גם על מהלך גביע העולם, ואולי גם על תוצאות מסויימות שהושגו בו. שמעתי לא אחת בחודש האחרון תלונות מפי שחקנים, מלווים ועיתונאים, כי המאמץ המתיח של השבועות האחרונים היה הרסני ומתיש. רק מי ששיחק אי פעם כדורגל וחי באווירה הזאת, מסוגל להבין את בדיה הקשה: את הנתק מהבית והמשפחה ואת אי הנוחות הכרוכה לפעמים כשחייבים לבלות יותר מדי בנמלי תעופה ובמטוסים, באוטובוסים ובמוניות ולישון מדי יום יומיים במלון חדש ובמיטה אחרת.

עדיין לא הגיעה השעה למסקנות, כי מה שאירע בשני הסיבובים הראשונים של האליפות, חייב לשמש תמרור אזהרה לכל מי שינסה להקדים את המאוחר או לחשוב, אפילו רק בתוך תוכו, כי הוא חכם מאחרים. אין גם טעם לנבוא כדי לא להישמע אוילי ולא לספק מטרה ללעג.

משום כך, וגם מכמה טעמים אחרים, הייתי מעדיף להניח לזמן וגם להתפתחויות במגרשים לעשות את שלהם. גם כך נעשו הפערים האיכותיים מצומצמים מאוד ואין זה מוגזם לומר שכמעט כולם מסוגלים לנצח את כולם. ראינו זאת כאן מאז ה־17 ביוני, ובוודאי נמשיך לראות תופעות דומות עד תום הטורניר.

אם יש עתה על מה להצטער בסיום, הרי זה אולי על העובדה שכמה ממשחקי רבע הגמר "לא הסתדרו" כפי שהיינו רוצים. חבל מאוד, שלא נראה את הולנד או את ברזיל בחצי הגמר בפסאדינה, ואולי גם לא את איטליה או גרמניה, אלופת העולם, כי אצל הכדורגלנים לעולם אין לדעת כיצד הם קמים בבוקר ומה מצב רוחם אותו יום.

ברזיל נגד שוודיה וגרמניה נגד איטליה ב־13 ביולי, הם המפגשים המועדפים בחצי הגמר. היכן זה, אם בכלל, יתכתבו ומדוע ואיזה תסריט יהיה כבלות הכל האמיתי הבלתי מעורער?

לא כולם נהנים מרווחים בגביע העולם

מליארדי דולרים מוזרמים לכלכלת הערים המארחות את גביע העולם וראשי הרשויות המקומיות מצטערים שלא כל המשחקים נערכו בעירם. אולם יש מקומות שבהם נותרו בתי המלון ריקים בגלל ציפיות גבוהות מדי. גם התיירות המקומית נמנעת מלפקוד אתרי בילוי בזמן הטורניר, מה שגורם הפסדים כבדים

המהדורה הראשונה בארה"ב של ענף הספורט הפופולארי בעולם, זכתה בניצחון במשחק הפופולארי בארה"ב – להרוויח כסף.

מארגני גביע העולם מזרימים מיליארדי דולרים לכלכלתן של תשע ערים שאירחו או עדיין מארחות את המשחקים, לדברי כלכלנים, אנשי עסקים ופוליטיקאים. אך כמו במשחק שמסתיים בתיקו 0–0, יש כאלה שמאוכזבים. בעלי מסעדות ליד איצטדיון רוז בול בפאסאדינה, שיארח את משחק הגמר ב־17 ביולי, אמרו שהחשש של אוהדים קבועים מקהל גדול, גרם לנסיגה בהכנסות. מנהלי מלונות שסמוכים לדיסני וורלד באורלנדו, מסרו כי מחזור עסקיהם נפגע, בגלל חשש של משפחות מקהל אוהדי הכדורגל מרחבי העולם שהגיעו לעיר. אבל בסקר של סוכנות הידיעות אי־פי, נמצא שהמלונות עמוסים באוהדים, מסעדות ופאבים אינם עומדים בדרישות הלקוחות הרבים, וראשי הרשויות המקומיות מצטערים שלא כל המשחקים נערכו בעיר שלהם.

"החשיפה שהעיר הזאת קיבלה, בעיקר בגלל טקס הפתיחה שנערך כאן, תרם המון לאנשים ששוקלים אם לבלות בשיקאגו את חופשתם השנתית, או לקיים בה קונגרסים ופגישות עסקים", אמרה קשטה הולמר, דוברת מרכז התיירות של שיקאגו. "הערך הפירסומי והשיווקי של המשחקים, הוא עצום. הרבה יותר מאשר היינו יכולים לממן, אם היינו מנסים לבנות מערך פירסום בהיקף כזה", הוסיפה.

מחקר שנערך על ידי הצוות האקדמי הבכיר במכללה לכלכלה של אוניברסיטת דרום קליפורניה בדצמבר 1992, העריך שגביע העולם יזרים כארבעה מיליארד דולר לכלכלה האמריקאית. הסכום הזה כולל הוצאות של המארגנים, אך לא כולל הוצאות כגון טיסות פנימיות וטיולים בערים המארחות.

שבוע לפני סיום הטורניר, מוקדם להעריך אם התחזית היתה מדויקת. אך רוב האנשים קיוו שגביע העולם יהיה להיט כלכלי, כפי שקיוו, שמעו או ראו בערים המארחות. בבוסטון מסרה הוועדה המארגנת, על הכנסה משוערת של כ־255 מיליון דולר בעסקים השונים. "זאת תבילה כולה של מלונות, מסעדות ופעילות פנאי", מסר דויק רייט, דובר החברה שהוקמה לאירוח המשחקים באיצטדיון פוקסבורו, כדורגל בע"מ. באיזור סטנפורד בצפון קליפורניה, הכיינים אינם מסוגלים לשרת את הצופים במהירות מספקת. "זה נהדר", אמרה ג'נין גילמרטין, מנהלת חנות למוצרי ספורט באיצטדיון. "בימי המשחקים יוצאו מכלל שליטה, שזה טוב מאוד עבורינו".

בעלי עסקים באורלנדו אמרו, כי בימי המשחקים באיצטדיון סיטרוס בול, היו המסעדות והפאבים מלאים. סקר שנערך על ידי מחלקת הפיתוח של העיר התחתית קבע, כי שני פאבים, סקראפי מרפי ומולבנ'ס אייריש פאב, דיווחו על עליה של 300% במחזור המכירות, לעומת חודש לפני גביע העולם. "ההכנסות בעיר התחתית באורלנדו גדלו עשרות מונים. כולנו מאושרים", אמר דובר העירייה וויין ויינברג. "למלונות היו שבועיים רווחים ביותר", הוסיף.

לפני ארבע שנים באיטליה, בעלי עסקים התכוננו למתקפה של אוהדי כדורגל שלא הגיעה. האיצטדיונים לא היו מלאים בהרבה משחקים. התיירים לנו באתרי קמפינג ו/או אצל חברים ובני משפחה, והכסף נותר בכיסם. לארה"ב הגיעו המונים כדי לבזבז כסף.

בתשעת האיצטדיונים היתה תפוסה ממוצעת של 95%, כאשר כל הכרטיסים נמכרו מראש, ובשוק השחור הם נמכרו תמורת 300% מהמחיר הנקוב, בעיקר בשיקאגו, בלוס אנג'לס, בוואשינגטון ובניו יורק. גם בדאלאס, שם נרשם שיא שלילי, 44 אלף צופים במשחק בולגריה – ניגריה (3–0), העסקים פרחו.

כל הכרטיסים למשחק רבע הגמר שיהיה בשבת בין ברזיל להולנד, נמכרו מראש. ספסרים דורשים 175–250 דולר לכרטיס, שמחירו הנקוב הוא 55 דולר. בגלל שרוב הצופים הם תיירים ממדינות שונות, הם לא הולכים לבתיהם אחרי המשחקים. "היו כאן ארבעה משחקים, שרוב הצופים בהם היו תיירים מחו"ל. הסיכוי שהם ילונו ויאכלו אצל קרובים וחברים היה קטן מאוד. הם לנו במלונות והוציאו הון במסעדות", אמר כלכלן במדינת מישיגן, על ההכנסות הנוספות באיצטדיון סילברדום בפונטיאק. בכל תחרויות הספורט, מבהרסל של בתי ספר תיכון ועד אולימפיאדות, צופים מתיידים כמעט רב. הסיבה לדברי כלכלנים היא, שאוהדי ספורט משקיעים מכספם בצפיה באירועי ספורט, כסף שלא ניתן להוציא בבילוי אחר כמו מחזה או סרט קולנוע. העודף הבינלאומי של תיירות הכדורגל, עושה את ההבדל.

אך שוב, אי אפשר לשאוף לשלמות, כאשר מדובר באושר או בעושר. כמה מבתי המלון בערים המארחות, נותרו ריקים, למרות שמנהלים התכוננו לאירוע מראש. הסיבה היא תחזית אופטימית למדי. בסן פרנסיסקו למשל, דיווח ג'ון מארקס, נשיא אגף התיירות האזורית בעיירה, שההכנסות מהאיכלוס במלונות היו נמוכות לעומת הצפי הראשוני. "הציפיות שלנו היו גבוהות למדי", אמרה מרגרט וילקינסון, מנהלת המכירות במלון הילטון באוברן הילס, היכן שנבחרות ארה"ב ושוודיה השתכנו לפני המשחקים בסילברדום. "המציאות טפחה על פנינו. אנחנו מאוכזבים מאוד", הוסיפה.

המלונות ליד פארק השעשועים באורלנדו, דיווחו על ירידה משמעותית בהיקף המכירות בחודש יוני. "אנחנו מעט עצובים מכך שהתיירות המקומית לא הגיעה לאיזור", אמר פיל ריים, נשיא התאחדות המלונות במרכז פלורידה. "אנחנו מקווים שאחרי הארבעה ביולי, תתחיל כאן תחיה, שתאפשר לנו לכסות את ההפסדים".

هكذا من الأصل

קבלת מודעות אבל
הארץ
מרכז ארצי 03-5121212
פקס 03-6815859 עד חצות
חיפה 04-623166
פקס 04-670715 עד 16:00
ירושלים 02-254245
פקס 02-254249 עד 22:00

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אמי ואחותנו היקרה

שרה יגלום

הלוויה תתקיים היום יום שישי כ"ט תמוז תשנ"ד 8.7.94 בשעה 11:00 לפני הצהריים בבית העלמין בחולון
נפגשים ליד השער הראשי
פרטים לגבי השבעה בטלפון 02-258707

האבלים:
בנה, אחותיה
וכל בני המשפחה

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו של אבינו

משה גרינברג

הלוויה תתקיים ביום א' 10/07/94,
בשעה 2 אחה"צ, בבית הקברות קרית־שאול.

רחל וד"ר שאלתיאל קבילי
אביבה ומוטי גרינברג
אדר ויאיר גרינברג
נכדיה: ענת, גיא, אסף וגיל

השבעה בבית משפחת קבילי, שד' הברושים 23, רמת אפעל

במלאת 30 לפטירתה של

זהבה גזית ז"ל

נפגשים בני משפחתה ומוקירי זכרה
לאזכרה וגילוי מצבה
בבית העלמין הירקון, שער החסד
ביום א', ה־10 ביולי 1994, בשעה 18.30.

אנו מודים לכל מנחמינו:

בעלה – ישעיהו גזית.
בנה וכלתה – אהוד ודניאלה גזית.
בנה וכלתה – רן וקונדרי גזית.
נכדיה – יעל, לי, יפתח, סיון ונדב.

מודיעים בצער רב על מותו של
דודנו היקר

ברוך אוניה

בן צפורה ושמואל נח איינשטדט

הלוויה נערכה אתמול, יום חמישי,
כ"ח בתמוז תשנ"ד 7.7.94

שמואל נח ושולמית איינשטדט וב"ב
סוניה שירדן וב"ב
שמואל ומינה עשת וב"ב
יצחק וגילה עשת וב"ב
וכל בני המשפחה

לרבקה בת רפאל

כואבים איתך את אסונך הכבד
על נפילת בנך

אריה צבי פרנקנטל

ג'ודי וצחי עקנין
וכל עובדי תיעוד בע"מ

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

אל"מ (מיל.) גרשון פלד ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום שני 11.7.94 (ג' באב תשנ"ד)
בשעה 18.00 בבית העלמין בצומת מורשה

תודתנו נתונה לכל מנחמינו

אראלה, עמר ודניה,
ענבל, יגי ועדיה

אבלים וכואבים על מותו ללא עת
של חברנו ומנהלנו היקר

ד"ר אביהו זאבי

קבוצת I.R.S
חב' דיג'יט סקרול
חב' ארד

למשפחת אלגרבלי

אבלים אנו עמכם בנפול בנכם

סגן יהודה ז"ל

חבריכם הרוקחים
והנהלת הסתדרות
הרוקחים בישראל

לאמירה עפר, חברת הדירקטוריון

משתתפים באבלך הכבד במות אביך

זיסו פינשטיין ז"ל

בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח
יו"ר וחברי הדירקטוריון

מודעות אבל עד חצות
☎ 5605731, 03-5605591 ובערב 03-5032969

למשפחת אלגרבלי

אתכם בכאבכם הנורא
בנפול בנכם

אודי

משפחות רז וארבל
בית מרקחת "אלבא"

מפקד

(סוף מעמוד 1א)

מפרסמת פרטים על חקירות אנשי משטרה, גם אם מדובר בבכירים. בדרך כלל גם לא מוציאים לחופשה אנשי משטרה בעת חקירה, אלא רק אם יש נגדם חשדות מבוססים לכאורה או אם הם מודים בחשדות המיוחסים להם. לכן, מקורות משטרתיים העריכו אתמול כי ההודעה הרשמית מעידה שמדובר בחשדות חמורים שיש להם בסיס.

נראה כי כבר בימים הקרובים יועבר מהמשטרה למחלקה לחקירות שוטרים תיק החקירה של הקצין הבכיר נגד תנ"צ רהב. החקירה החלה בעקבות תלונות על אי סדרים, חריגות והתנהגות לא הולמת של תנ"צ רהב ואחרים, שבין השאר, התגלגלו לאיש בילוש ומודיעין ותיק ששירת בצפון. הרקע להתנכלויות, לפי התלונות, היה סירובו של הבלש לשתף פעולה עם תנ"צ רהב במאבקי כוח פנימיים בצמרת המחוז הצפוני ומרחב הגליל. בחקירה הפנימית התגלו מימצאים שמהם עלה חשד כי מפקד המחוז הורה להעלים מתיקו האישי של הבלש מסמך שהיה חשוב להוכחת טענותיו בעניינים אישיים. עלו גם חשדות לביצוע עבירות פליליות אחרות.

דובר המשטרה אישר כי "חומר בעניינו של תנ"צ רהב שטופל על ידי קצין בודק נמצא בעיון במדור משמר ומשמעת במטה הארצי לצורך המשך הטיפול בו".

יוסי ביילין ייצא ביום ראשון למפגש של ועדת ההיגוי לשיחות הרב־צדדיות בתוניסיה

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, ייצא ביום ראשון לתוניסיה, בראש משלחת ישראלית, למפגש השישי של ועדת ההיגוי לשיחות הרב־צדדיות. הוועדה תתכנס בעיר טבארקה, כ־200 ק"מ מערבית לתוניס.

סדר היום של המפגש יכלול דיווח של ראשי חמש קבוצות העבודה הרב־צדדיות – לענייני מים, איכות הסביבה, כלכלה, בקרת נשק ופליטים – על התקדמותם ובעיותיהם. נושאים נוספים יהיו קביעת מיקום המפגשים הבאים של קבוצות העבודה, והצעות להרחבת מסגרת הדיונים והייצוג.

שתי הבעיות העיקריות המעכבות את התקדמות בדיונים, הן התנגדותה של סעודיה, והעימות בין מצרים לישראל בעניין הפסולת הגרעינית.

ביילין מבקש לקדם את הדיון בהצהרת עקרונות על עתיד המזרח התיכון, שהחל במפגש הקודם של ועדת ההיגוי בטוקיו בינואר השנה. התנגדות סעודיה מעכבת את ניסוח ההצהרה. ישראל תציע כנראה לקיים מפגש ביניים, שבו ידונו בטיוטת ההצהרה.

סעודיה הכשילה את ניסוחה של הצהרת עקרונות אזורית לבקרת נשק במפגש האחרון על תחום זה במאי. הסעודים טענו כי נוסח ההצהרה לא נראה להם, ואין טעם להתקדם בשיחות לפני שתושג התקדמות בשיחות הדו־צדדיות וסוריה תצטרף למסגרת הרב־צדדית.

בחודשים האחרונים התקיימו מגעים רבים בין בירות המערב לריאד, בניסיון "להחזירה לתלם". מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, שלח איגרת לממשלת סעודיה בעניין זה. פקידים אירופאים מעריכים, כי התקדמות בתהליך השלום מאיימת על המשטר השמרני בריאד, והסעודים מנסים לעכב את התהליך בשיחות הרב־צדדיות.

בשיחות ועדת ההיגוי תעלה גם בעיית הפסולת הגרעינית, המאיימת לשתק את השיחות לאיכות הסביבה. המצרים מאיימים להקפיא פרויקטים למניעת זיהומי ים ולמלחמה במדבור, שביצועם אושר בסיבוב השיחות האחרון.

מצרים דורשת לכלול בסדר היום של השיחות דיון על הפסולת הגרעינית. ישראל התנגדה בתוקף. ארה"ב תמכה בתחילה בעמדה המצרית, ולבסוף הושגה פשרה, שלפיה יוזכר העניין במסמך הסיכום של סיבוב השיחות האחרון, תוך אזכור התנגדותה של ישראל.

בשיחות הכנה לקראת המפגש בתוניסיה, הבהירו פקידים אמריקאים כי הם תומכים בהצעה המצרית, תוך הגבלת הדיון לסכנות של קרינה ברמה נמוכה ושמירה על כך שלא יגלוש לנשק גרעיני.

חייל נחטף

(סוף מעמוד 1א)

התגלתה. ככל הנראה התכוונו המחבלים להחביא את גופת החייל במקום. מוכתר הכפר אמר כי הבית שייך למשפחה שבניה אינם מתגוררים בישראל.

הערכה היא כי מדובר בחוליה בת 2–3 מחבלים. בבית הנטוש לא נמצא כל כרוז, ועד אתמול לא קיבל על עצמו כל ארגון שהוא את האחריות לפיגוע.

בפיגוע ירי בצומת מגב, סמוך לקרית ארבע, נהרגה אתמול שרית פריגל, בת 17 תושבת הקריה. אבי הנערה, אברהם ואחיה בן ה־7, נוריאל, נפצעו באורח בינוני.

מפרטים ראשונים עולה כי בעת שנסעו השלושה במכוניתם, חלפה על פניהם מכונית מבואר כחולה ובה שניים עד שלושה אנשים, שירו לעברם. שרית נפגעה בראשה באורח אנוש, ומתה מאוחר יותר מפצעיה.

אחיה הצעיר נפצע בירך ומצבו מוגדר קל עד בינוני, האב נפצע בכתפו. הפצועים פונו לבית החולים הדסה עין כרם.

המחבלים נמלטו לאזור חברון, מכוניתם נמצאה שרופה שעה קלה לאחר הפיגוע. גורמים בטחוניים מסרו כי ככל הנראה הוליאו המחבלים מכונית, ונמלטו מהאזור. כוחות גדולים של צה"ל הגיעו למקום, סגרו את האזור ופתחו בסריקות.

גם לפיגוע זה טרם קיבל על עצמו את האחריות ארגון כלשהוא. מקורות צבאיים אומרים כי שיטת הפעולה אופיינית לארגון החמאס, שביצעו פיגועים דומים בשנתיים האחרונות.

ירח טל מוסר:
הליכוד מסר אתמול בתגובה כי: "יצחק רבין ממשיך להתרפס בפני ערפאת וממשיך לשחרר את מחבלי החמאס, ואילו הטרור הפלשתיני ממשיך לקטול יהודים".

בג"ץ: אסור לעירייה להגיש סיוע למפגינים, חוץ מעזרה הומניטרית

נדחתה עתירת פעילי מרצ נגד עיריית ירושלים

מאת משה ריינפלד

בית המשפט הגבוה לצדק דחה אתמול את עתירתם של פעילי מרצ, משה רז ועטת המפגן להורות לעיריית ירושלים, ראש העירייה וסגניו, לחדול לסייע למפגיני הימין.

בתום הדיון, שנערך ביום שני, הצהיר בא כוח העותרים, עו"ד אברהם גל, כי הוא מוכן למשוך את עתירתו אם יתקבל פירושו להצהרה של ראש העירייה. עו"ד גל טען, כי אולמרט התחייב להעניק תמיכה משיקולים הומניטריים ולהמנע מאירגון הפגנות בעלות מניע פוליטי. באת כוח העירייה לא הסכימה לניסוח של עו"ד גל, ולכן החליטו השופטים לדחות את העתירה, בלי לאמץ את עמדתו המפורטת של אף אחד מהצדדים, ותוך הגבלת פעולות העירייה.

נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, והשופטים אליעזר גולדברג ומישאל חשין, קבעו כי הם מסכימים לכך שהכל מסכימים לעיקרון שעל פיו רשות מקומית אינה רשאית לתרום ממשאביה לפעילותם של שובתים או מפגינים בנושאים השנויים במחלוקת פוליטית. הסיוע היחיד שמותר לרשות המקומית להעניק הוא סיוע הומניטרי, כמו אספקת מים, תאורה ושירותים.

הנשיא שמגר כתב בפסק הדין כי למעשה, לא נותרה בין בעלי הדין מחלוקת שראוי לדון בה בבג"ץ.

נציג שהצאי מוסיף: ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, הביע אתמול סיפוק מלא מהחלטת בג"ץ לדחות את העתירה נגדו. אולמרט ציין, כי תצהירו, שהוגש לבית המשפט, התקבל במלואו על כל חלקיו, פרטיו ודקדוקיו, על ידי בית המשפט שדחה את טיעוני העותרים. הפירוש המעשי של החלטת בג"ץ, אומר אולמרט, הוא מתן גיבוי להחלטת ראש העיר לתת סיוע הומניטרי למפגינים על פי מסורת הנהוגה בעיר זה שנים.

"ראש העיר", נאמר בהודעת אולמרט, "הבהיר אין ספור פעמים כי העירייה לא מימנה ולא תממן פעילות פוליטיות בנושאים שנויים במחלוקת. על כך גם הבהיר מפורשות בפני בית המשפט. תוצאות הבג"ץ", מעידה לדעת אולמרט, "כי העתירה מלכתחילה נועדה לכשלון, וכי כל מטרתה לא היתה אלא ניגוח פוליטי בלתי מוצלח של נציגי מפלגות ירודות".

הדיונים על

(סוף מעמוד 1א)

הפלשתינית. ואכן הסעיף האחרון בהודעה קובע כי "ראש אש"ף הבהיר כי בכוונתו לכנס את המועצה הלאומית הפלשתינית בעזה בעתיד הקרוב ביותר, כדי להביא לאישור רשמי של השינויים המבוקשים באמנה הפלשתינית כפי שהתחייב במכתבו מה־4 במאי לראש ממשלת ישראל".

רבין, שנשאל בדבר קשריו האישיים עם ערפאת, אמר כי ישראל קיבלה החלטה אסטרטגית שאש"ף בראשות ערפאת הוא הפרטנר לטיפול בעניין הפלשתיני. "צברנו ניסיון רב בטו"מ איתם, והמימוש של הסכם עזה־יריחו הניח תשתית טובה של עבודה". לאחר שנשאל כיצד הוא מתרשם מדרך הניהול של ערפאת, אמר כי "איננו מחלק ציונים לאיש". אולם התוצאה של עזה־יריחו בתחום הביטחוני היא טובה. לדבריו יש אמנם בעיות אולם בסך הכל המצב הוא "חיובי פלוס".

ב־20 לחודש, בעת ביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, באזור, צפויה פגישה משולשת בין ישראל, ירדן וארה"ב בדרג של שרי חוץ.

הפגישה תציין את פתיחת השיחות הדו־צדדיות בין ישראל לירדן שיעסקו בסימון הגבול, מים, ביטחון, שיתוף פעולה כלכלי ועוד.

בימים האחרונים הבהירה מחלקת המדינה לשלטונות ירדן כי הממשל עומד על כך שהטקס יתקיים באופן מכובד ולא באוהל נטוש על הגבול. פקיד אמריקאי אמר כי הבטחתו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, להמליץ בפני הקונגרס לפרוס או למחוק את החוב הירדני בסך 700 מיליון דולר, אם תאריך את המגעים עם ישראל, מעריצים את הירדנים להיענות לבקשות הממשל.

האמריקאים מוסיפים לקיים מגעים עם ירדן וישראל בדבר קביעת המועד הסופי של האירוע ועל כן לא נקבע עדיין מועד הדיאלוגים של כריסטופר בין דמשק לירושלים.

פקיד ממשל בכיר העוסק בתהליך השלום אמר אתמול כי "השעון הפוליטי בישראל החל לתקתק, ולכן שנת 1994 נחשבת לשנת השלום". לדבריו, הנשיא אסד ער ללוח הזמנים הפוליטי הזה, ובסוף השבוע נתקבל בוואשינגטון איתות שהוא מעוניין בקידום התהליך.

נשיא סוריה

(סוף מעמוד 1א)

בירתם סמוך המפתח להתקדמות בכל הערוצים.

האירופים מתונים בביקורת חריפה על ארה"ב, ועל אוזלת ידו ועליבותו של הממשל הנוכחי בטיפול במשברים בינלאומיים בכלל, ובתהליך השלום במזרח התיכון בפרט.

עקיבא אלדר מוסיף: מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, הודיע בשבוע שעבר כי החלטה של הסנאט לסגור את האפשרות של נוכחות כוחות אמריקאים בגולן תגרום ל"שיבוש גדול" בתהליך השלום, ותתפרש על ידי ישראל וסוריה כפיחות בתמיכתה של ארה"ב בתהליך.

במכתב ששיגר לסנאטור סם נאן, יו"ר השירותים המזויינים של הסנאט, כתב כריסטופר כי נודע לו כי הסנאט עשוי לשקול תיקון לחוק תקציב הפנטגון, שעלול למנוע השתתפות אמריקאית בכוח לשמירה על השלום ברמת הגולן. הוא כתב כי חקיקה כזו לא תאפשר לארה"ב לספק תמיכה מלאה בסידורי ביטחון שהצדדים יאמינו בחיוניותם לחיזוק הסכם שלום.

לדברי כריסטופר, ייתכן שללא האופציה לקבלת ביטחונות אלה, הסכם שלום לא יהיה בר ביצוע.

כריסטופר הפציר בסנאטור הדמוקרטי הבכיר לעשות כל אשר לאל ידו כדי לסכל את צירופו של התיקון המוצע לחקיקה כלשהי. הוא מציין כי הצעות מעין אלו מעוררות דאגה גם ביחס למילוי תפקידיו של הנשיא כמפקד העליון של הצבא וסמכותו לבצע את מדיניות החוץ של ארה"ב. כריסטופר מוסיף כי ממילא המצב אינו בשל לדון בנושא הצבת כוחות אמריקאים בגולן, טרם שהצדדים פנו בבקשה רשמית לכך.

כריסטופר מדגיש כי בהיות ארה"ב שושבינה של תהליך השלום, היא חייבת להימנע ממהלכים שיעכבו התקדמות ואף עשויים לסכלו כליל. המזכיר מבטיח להתייעץ עם הקונגרס, כאשר ארה"ב תתבקש לשגר כוחות לשמירה על הגבול בין ישראל לסוריה.

הוא ציין כי מאז ועידת מדריד ב־1991, הבטיחו הממשלים האמריקאים לישראל ולסוריה כי בהיענות לבקשתן, תהיה ארה"ב מוכנה לסייע בסידורי ביטחון בגבול ביניהן.

המכתב הונח על שולחן הוועדה לקראת הדיון בהצעת התיקון שהסנאטור הרפובליקאי, מלקולם וולופ, העלה במפתיע ביום שישי שעבר. ההצעה, שנתמכה על ידי חוגים בימין היהודי האמריקאי ובליכוד, נפלה ברוב גדול. עם זאת, פקידים ישראלים בוואשינגטון מעריכים כי אותם חוגים יוסיפו לחפש חברי קונגרס שייאותו לאמץ את התיקון, המגביל את סמכותו של הנשיא לשגר כוחות לגולן, ולחברו להליכי חקיקה אחרים. כריסטופר שלח מכתב דומה גם ליו"ר ועדת ההקצבות, פטריק ליהי.

דפנה הררי מוסיפה: בכירים במשל הסורי החלו לאחרונה לקנות קרקעות באזור טאטא־מזרע הקוה. שהסכם השלום בין ישראל לסוריה אינו רחוק, מה שיביא להחזרת רמת הגולן לידי הסורים ולעלייה במחירי הקרקעות שהם תוכשים, כך מוסר ה"פורין ריפורט" הלונדוני, המציין כי מבחינות רבות המצב בסוריה קשה, והסכם עם ישראל ישרת היטב את מטרותיו של אסד.

עדות נוספת לשינויים כשטח מרצא השבועון בכך שכוח האו"ם הממונה על שמירת הפסקת האש בין ישראל לסוריה העביר לאחרונה את המטה שלו מדמשק לקניטרה, ויחד עם הכוח המונה 1,300 חיילים עברו גם העובדים המקומיים אשר היו אחראים בעיקר על המטבח של חיילי האו"ם בין קניטרה לדמשק. הכביש המחבר את דמשק עם קניטרה, נקרא לאחרונה בפי הסורים "כביש השלום".

מבקרת המדינה

(סוף מעמוד 1א)

שתכלול את נשיא ביהמ"ש העליון, השופט מאיר שמגר, היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, ומבקרת המדינה, שתגבש כללים שימנעו מפוליטיקאים להתערב בעבודת המשטרה. לדבריה, "הובהר שפעמים רבות מפעילים פוליטיקאים לחצים על המשטרה תוך בגידה במחויבות החוקית והציבורית לאכוף את שלטון החוק ולהיאבק למען טוהר המידות".

ח"כ אליעזר זנדברג (צומת) תובע מהיועץ המשפטי לממשלה "לגלות לשם שינוי אומץ לב ציבורי ולפתוח בחקירה פלילית נגד ח"כ דרעי ושבס בחשד לשיבוש הליכי חקירה ומשפט". הוא הדגיש כי לא יתפלא "אם בסופה של החקירה יתברר כי מאחורי שליחותו של שבס עמדו המבטים עליו, שהיו מוכנים לשמור את ש"ס בקואליציה גם במחיר עבירות פליליות". לדבריו, "פרשת שחל־טרנר מוכיחה כי נורמות של עבריינות, מינהל לא תקין ופליליים הן אבני יסוד בקיומה של ממשלת רבין".

בסיום הישיבה אמרה המבקרת: "איני מוצאת לנכון להביע דעה כי צד יש לנהוג במר שבס. אני מוצאת את הדבר חמור שמפכ"ל משטרה מוצא לנכון למסור דברים לא נכונים בפני חברי ועדת הביקורת של הכנסת. חשבתי שהוא לא ירשה לעצמו לעשות דבר שכזה, אבל, לצערי, האמת היא לא נעימה".

ראש הממשלה, יצחק רבין, ששב אתמול מפאריס, סירב להתייחס לדו"ח המיוחד של מבקרת המדינה. רבין הבהיר כי הוא מבקש לקרוא את הדו"ח בטרם יגיב על תוכנו. עם זאת אמרו פקידים בפמליית ראש הממשלה, כי רבין נראה טרוד כאשר נמסרו לו ממצאי המבקרת.

שמעון שבס, שליווה את ראש הממשלה בנסיעתו לפאריס, עזב אתמול בבוקר את בירת צרפת בדרכו לארה"ב. גם הוא סירב בתוקף להגיב על הדו"ח.

שר המשטרה הביע אתמול סיפוק רב ממצאי הדו"ח, ואמר כי לא היה לו ספק שהוא נהג "באופן מבלבתי וטהור לכל אורך הדרך". שחל הוסיף: "עברו עלי ימים קשים והייתי זקוק לכוחות נפש רבים. אולם ידעתי שהגעתי נכון, וכי האמת הנחרצת תצא בבוא העת לאור. דו"ח המבקרת מעודד אישי ציבור לדבוק בעקרונותיהם הצודקים גם כשהדבר אינו פופולרי. אני קורא לכל אישי הציבור שלא לפחד וללכת בדרכים אמיצות גם אם הן קשות. אני חש הקלה וסיפוק".

טרנר אמר כי ממצאי הדו"ח "אינם מקובלים עליי" וכי "הדו"ח הוא טעות דרמטית", שגורמת לו עוול כבד. טרנר אמר כי הוא ממשיך לדבוק בגירסתו, אפילו אם המבקרת אינה מקבלת אותה, וכי ישקול כיצד יפעל בעתיד "כדי לתקן את הנזק הכבד שנגרם לו מהדו"ח הבלתי צודק".

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זוילי, הביע אתמול קורת רוח מהדו"ח. מקורביו אמרו כי הדו"ח מאמת את כל טענותיו לגבי הפרשה. בין היתר הוא נותן תוקף לגירסת זוילי, לפיה שחל ידע מראש על פגישתו של זוילי עם טרנר, בניגוד לטענותיו של שר המשטרה כי נודע לו על הפגישה מכלי התקשורת, רק לאחר שהתקיימה. מקורביו של זוילי הבהירו כי באותה שיחה הציע זוילי לטרנר להתמודד על ראשות עיריית תל־אביב.

"אם היתה לזוילי כוונה לעשות שיחה קונספירטיבית הוא לא היה נפגש עם טרנר לאור היום, ולא היה קובע את הפגישה דרך מזכירות", אמרו המקורבים.

ועדה מקצועית

(סוף מעמוד 1א)

להיעשות על ידי הקמת חברה ממשלתית שתרכוש את בתי החולים ותנפיק בשוק ההון אגרות חוב לתקופה ארוכה בערבות הממשלה. כביטחונות לאג"ח יתבצעו שיעבודים על בתי חולים הציבור, כולל שיעבוד שכר הדירה. תוקם חברת נכסים, שבבעלותה בתי החולים של הקופה, והיא תנפיק אגרות חוב לציבור בערבות המדינה.

המדינה היא זו שתישא בתשלום התשואה של אגרות החוב עד שמחיר יום אשפוז יכלול הוצאות פחת ושירותי הון. היום המחיר לא כולל מרכיבים אלו. חברת הנכסים תידרש להשקיע בתשתיות בתי החולים. החברה תחכיר לקופה את בתי החולים, והקופה תתחייב לתפעל אותם ולתת שירות.

תוכניות אלו דומות בעקרון לתוכנית תיאגוד בתי החולים שנבדקה לפני שנתיים ונכשלה בשל אי יכולת להגיע עם ארגוני העובדים להסכמה על מעמדם. לנוכח עובדה זו גיבש משרד הבריאות תוכנית להפיכתם של הגופים לגופים עסקיים הפועלים כמשק סגור, כלומר, הוצאות מותנות בהכנסה, ועודף ההכנסות נותר בקופת בית חולים. השני הוא שהמשרד לא מתקצב את בתי החולים, למעט השתתפות בהשקעות.

קופת חולים הכללית תחזור בקרוב את הפעילות האלקטיביות ופעילות המר"ם (מוקד רפואי מיוחד) בשעות הערב. חידוש הפעילות בא בעקבות פגישה שקיימה שלשום הנהלת קופת חולים הכללית עם חיים רמון.

בפגישה השתתפו גם יו"ר מועצת המנהלים של הקופה, פרופ' דן מיכאלי, מנכ"ל הקופה, אביגדור קפלן, וסמנכ"ל לכספים, מוטי רוזן. רמון דרש את חידוש הפעילות בקופה של הפעלת ניתוחים במשמרת שנייה, הפעלת המר"מים כסדרה, וחידוש ההסדר לפיו יוכלו מבוטחי הקופה לרכוש תרופות גם בבתי מרקחת פרטיים.

רמון הודיע להנהלת הקופה כי ההסתדרות אחראית לתוספת פעילות זו שהוקפאה עקב הפעלת תוכנית החירום לקופה. מנכ"ל הקופה, אביגדור קפלן, אמר כי הקופה נערכת בהתאם.

אתמול בפסטיבל כרמיאל / רות אשל

מרשים בזכות הבימוי

"זיכרון דברים" מאת רמי באר, בביצוע הלהקה הקיבוצית; מופע מחול ישראל מחו"ל

הכוריאוגרפיה הישראלית המרשימה בפסטיבל כרמיאל השנה היא זו של "זיכרון דברים" מאת רמי באר, בביצוע הלהקה הקיבוצית. זוהי עבודה בעלת מסר פסימי של ניכור. המשפט "מה שהיה הוא שיהיה" פותח וחותם את המופע.

ריקוד זה מרשים בזכות הבימוי, המתבטא בכישרון רב תנועה, תאורה יפה של ביטן גלבוד ותפאורה. ההתרחשות התנועתית המעניינת סובבת סביב דלתות נושאות עקיות, המוצבות בירכתי הבמה, שבהן אפשר להיאחז ואף אפשר לטפס עליהן באמצעות סוסות, הנשלפים מתוך החריצים בדלתות.

המוטיבים התנועתיים שאינם קשורים לדלתות דלים ברובם, כאילו לא מצא בהם הכוריאוגרף עניין. חבל שהתנועה לא קיבלה את אותה תשומת לב כמו התאורה והתפאורה.

הרקדנים היו מרוכזים והקרינו אמת פנימית, אבל הביצוע לא היה אחיד, ובדרך כלל היה חסר ברק סכבי, מלבד הופעתה של יסמין ודימון.

הזיגנים מבוזנות העשור התנועתי היו שני דואטים, שזכו גם לביצועים מצוינים, האחד בביצוע של אורי איבגי ואנבלין דוהמבט, והשני בביצוע ליאת הייםס חיו פרנקל.

במופע אחר, שאסור להחמיץ, ריקוד על במה חשופה, ללא תפאורה ותאורה מקצועית, שמונה סולנים ישראלים, הרוקדים בלהקות יוקרתיות בחו"ל, ורקדנית אורחת מעולה (פיליפה באקינגהם). זה מחול נסו של רקדנים שהם אמנים, המבצעים קטעי כוריאוגרפיה של יוצרים כמו מאץ אק, מרטין מולר, אוריין אנדרסון ויגאל פרי הישראלי.

התוכנית מגוונת ורעננה והביצוע מבריק. בין הרקדנים: טליה פז, רקדנית גמישה וחזקה, יוצאת דופן באישיותה וביכולת הווירטואוזית שלה, שנראה כאילו נולדה בשביל היצירות של מאץ אק; איתן סיבק, בועז כהן ורפי סעד – שלושת הישראלים המופלאים מבלט קולברג; ליאור לב מבלט שטוטגרט, רקדן יפה תואר ומרתק, שלו תנועה אלסטית המפסלת בחלל האלי לגר מבלט ניו־ג'רסי, המפגין יכולת וירטואוזית מרשימה בבלט קלאסי. הרעיון לקבץ רקדנים אלה תחת קורת גג אחת הוא יוזמה מבורכת, ורצוי לחזור עליו גם בעתיד.

לוח העיר

מודיעים בלב כבד
על מותו של יקירנו

אהרון אנטונובסקי

יושבים שבעה בבית המנוח

המשפחה

ד"ר יהושע גלייטמן המדען הראשי
של משרד התמ"ס
ועובדי לשכת המדען
משתתפים בצערה
של מש' זאבי על מותו ללא עת של

ד"ר אביהו זאבי ז"ל

בצער רב הננו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה

בתיה דרורי ז"ל

הלוויה תצא ביום שלישי, כ"ט תמוז תשנ"ד (8.7.94) בשעה 10:00 מבית הלוויות בסנהדריה להר המנוחות בירושלים

אורי דרורי ובני ביתו
דני דרורי ובני ביתו
והמשפחה

נציבות המים משהה ביצוע המלצת ועדת מומחים להקמת מערכת סינון מרכזית למי המוביל הארצי

"מקורות": בקרוב לא נוכל לעמוד בתקנים התברואתיים לאיכות מי השתייה בישראל

מאת גבי זהר

חברת מקורות צופים כי בעוד כשנה וחצי לא תהיה מסוגלת החברה לעמוד בתקנים המחייבים לאיכות תברואתית של מי השתייה העוברים במוביל הארצי. עקב כך עלולים מנהלי החברה לעמוד לדין פלילי לפי התקנות החדשות "לבריאות העם".

בפברואר 92' חתם שר הבריאות על תקנות חדשות והקובעות את התיקן לאיכות התברואתית של המים. התקנות נועדו לקבוע תקני מים חדשים שיעלו את רמת איכות מי השתייה בישראל לתקן הנהוג באירופה ובארה"ב. בלוח הזמנים נקבע כי החל ב-1 ביולי 95' חייבים הגורמים המספקים מי שתייה לספק מים ברמת עכירות מירבית של שלוש יחידות עכירות, וב-1 בינואר 96' יעמוד התקן על רמת עכירות של יחידת עכירות אחת לכל היותר.

כדי להגיע למצב זה חייבים המים לעבור מערכת טיפול מיוחדת שתביא מהם את כל החומרים המרחפים המצויים במים העיליים, שמקורם במקווי מים פתוחים כמו הכנרת, מי מעיינות פתוחים ותולים. תוך כ-15 שנה צופים כי כמות מי השתייה שיסופק ממקורות אלו, ובעיקר מהכנרת, תגדל בצורה משמעותית – כ-80% ממי השתייה של ישראל יסופקו ממקורות עיליים. עובדה זו מגבירה את הצורך בהקמת מערכת שתביא את המים לדרגת האיכות הנדרשת לפי התקנות החדשות.

ועדת המומחים בראשות פרופסור רבהון, שמונתה על ידי נציב המים, גדעון צור, המליצה כי בנוסף לצעדים העכשוויים שנוקטת חברת מקורות לטיהור המים, הכוללים טיפולים ביולוגיים, כימיים ומכניים, יש להקים מערכת מרכזית לסינון המים באתר אשכול – בעלות של כ-100 מיליון שקל. על פי המלצות הוועדה היתה אמורה המערכת החדשה להתחיל לפעול בשנת 1997 – שנה לאחר כניסת התקנות החדשות לפועל. נכון להיום, עדיין לא הוחל בתכנון המערכת והסיכויים להקמתה בעתיד הקרוב, קלושים.

מהמשרד לאיכות הסביבה, שנציגו היה חבר בוועדה, נמסר כי נציב המים הורה על בדיקה חוזרת שנועדה לבדוק האם מבחינה כלכלית יש עדיפות למתקנים מבוזרים – הקמת מתקן טיהור בכל יישוב שאליו נכנסים מי שתייה באמצעות המוביל הארצי.

כ-40% ממי השתייה של מדינת ישראל מסופקים באמצעות המוביל הארצי, כ-65% מהמים הזורמים במוביל מיועדים לשתייה. משמעות עובדה זו היא כי כמחצית ממי השתייה של ישראל לא יעמדו בתקנים החדשים של מי השתייה, שייכנסו לתוקף החל מינואר 1996.

בעיה חמורה נוספת העלולה להיגרם ממצב זה היא פגיעה בייצוא החקלאי לאירופה. ישראל מייצאת לאירופה מוצרי מזון בהיקף רחב, ובקרוב יותנה השיווק לשוק האירופי בהתאמת איכות המים לתקן הנוהג באירופה.

מנכ"ל מקורות, דן צמחי, מתח אתמול ביקורת קשה על השיהוי ביישום המלצת ועדת רבהון. לדבריו, סינון מרכזי הוא יעיל יותר וזול יותר ממערכת מבוזרת ובכל מקרה, סינון מבוזר לא יתן פתרון ליישובים הקטנים.

צמחי אמר כי "המכרז למערכת הסינון יצא, במקרה הטוב, תוך חצי שנה, ורק באמצע שנת 96' אפשר יהיה לגשת לתכנון מפורט של המערכת. סיומה לא יתאפשר לפני סוף העשור". לדבריו, הדבר יביא למצב בלתי נסבל שבו ספקית המים העיקרית של ישראל תעבור על התקנות.

"הדרישה לבדיקה אחר בדיקה היא בלתי נסבלת, ותוקעת אותנו בגלגלי הבירוקרטיה, שלא לומר שהיא הופכת אותנו למצב שנהיה חייבים להפר חוק", אמר מנכ"ל מקורות. מהחברה נמסר כי היא ערוכה לפתוח מיד בהליכי תכנון ובנייה למתקן הסינון המרכזי.

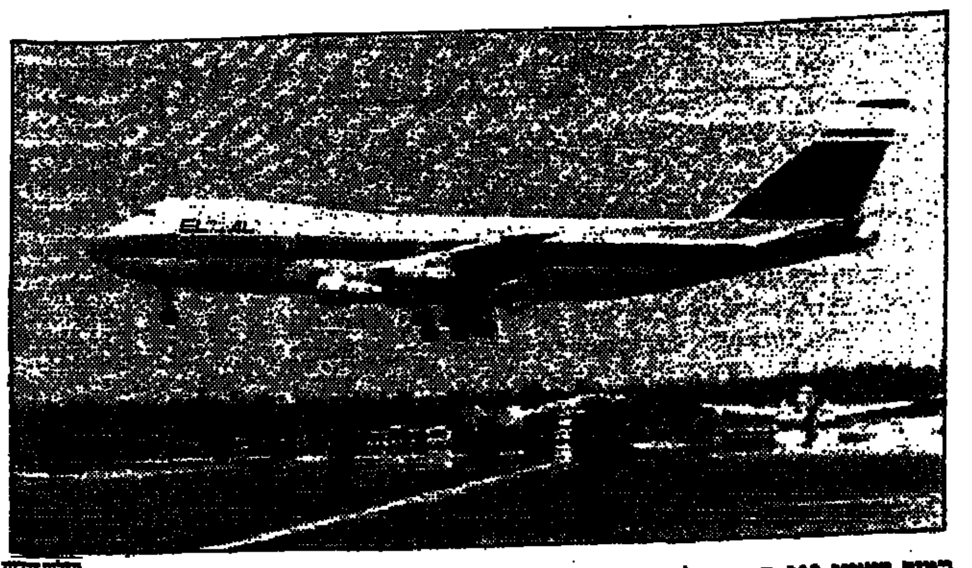

מטוס בואינג 200-747. תקלה במטוס גרמה עיכוב של טיסה אחרת בשש שעות

צילום: ארכיון

מטוס אל-על שהיה במחצית הדרך לפאריס חזר לנתב"ג עקב תקלה במנוע

כתוצאה מהעיכוב נשלח מטוס מבריטניה לאסוף את פמליית רבין בפאריס

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לתעופה ותיירות

תקלה באחד מארבעת מנועי מטוס בואינג 747 מסוג 200 של אל-על שהיה במחצית הדרך בין ישראל לפאריס, הביאה לחזרתו של המטוס ללוד ולכעס רב בקרב 250 הנוסעים שהיו בטיסה.

כתוצאה מחזרת המטוס לנתב"ג ויציאתו המאוחרת בחזרה לפאריס, התעכבה במשך יותר משש שעות טיסת אל-על מפאריס לתל-אביב, בה היו אמורים להגיע ראש הממשלה, יצחק רבין, ואנשי פמלייתו.

כדי לא לגרום לעיכוב של רבין בפאריס הוחלט בהנהלת אל-על להטיס לפאריס מטוס אחר שהיה בדרכו ממנצ'סטר לתל אביב. 13 נוסעים הורדו מהמטוס בבריטניה כדי לפנות מקומות בשביל רבין ואנשי פמלייתו.

טיסת אל-על 323 יצאה אתמול ב-9 בבוקר לפאריס. במטוס היו 250 נוסעים. כשעתיים אחר ההמראה, דיווח הקברניט כי באחד מארבעת מנועי המטוס חלה תקלה חמורה ולחץ השמן החל להשתנות, תקלה היכולה להביא לשיתוק המנוע.

למרות שהמטוס היה בקרבת כמה שדות תעופה באירופה, הוחלט בהתייעצות בין קברניט המטוס לראש אגף המבצעים באל-על, כי המטוס, למרות שהיה כבר במחצית הדרך לפאריס, ישוב לתל אביב.

הודעת הקברניט במטוס על חזרת הטיסה לנתב"ג גרמה בעקבותיה רוגז רב בין הנוסעים והתמרמרות על כך שהמטוס לא נחת באירופה. מבדיקות שעשו באל-על התברר כי לא ניתן היה להחליף את מנוע הג'אמבו הפגום בשדה התעופה באירופה, והנהלת אל-על החליטה כי בטוח יותר יהיה להחזיר את המטוס לתל-אביב.

חלק מנוסעי הטיסה טענו כי השיקול של אל-על להחזיר את המטוס לתל-אביב היה שיקול כלכלי, מאחר ונחיתת הג'אמבו בשדה תעופה אירופאי היה גורר בעקבותיו הוצאה כספית ניכרת לחברה.

מטעם אל-על נמסר אתמול כי בכל מקרה של יציאת ראש ממשלה או נשיא מדינה לחו"ל, יש מערך אלטרנטיבי באל-על לחילופי מטוסים במקרה של תקלה. לפיכך הוחלט להורות לטיסה שהיתה בדרכה ממנצ'סטר לתל-אביב, לבצע נחיתת ביניים בפאריס.

דובר אל-על, נחמן קליימן, מסר אתמול בתגובה כי כל הנוסעים שנאלצו לרדת מהטיסה במנצ'סטר כדי לפנות מקום לרבין ופמלייתו יפוצו בהתאם. לדברי קליימן, הנהלת אל-על עשתה ככל יכולתה כדי להקל על סבלם של נוסעי הטיסה לפאריס וממנה. קליימן גם אמר כי מהמידע שהיה בידי אל-על לא היה מנוע פנוי של ג'אמבו באף שדה תעופה באירופה, שנתיב המטוס עבר לידו, ולכן הוחלט להחזיר את המטוס לישראל.

המשטרה עצרה 3 חשודים בניסיון לייבא 10 ק"ג הרואין מהודו לישראל

החשודים נעצרו בתום מבצע שנמשך 8 חודשים. מעצר שניים מהם הוארך

מאת משה טובאל

היחידה ללוחמה בסמים במחוז המרכז של המשטרה עצרה אתמול לפנות בוקר שלושה גברים, שהיו מעורבים, על-פי החשד, בניסיון לייבא לישראל 10 ק"ג הרואין מהודו.

שניים מהחשודים הם שמעון בן חמו (36) מקרית גת ומישל חטשואל (36) מראשון לציון. לחשוד השלישי, נהג מונית מראשון לציון, אין עבר פלילי.

מבצע "ספינת המדבר"

שופט בית משפט השלום ברמלה, שמואל ברוך, האריך את מעצרם של בן חמו וחטשואל ב-10 ימים ושחרר בערבות את נהג המונית, לאחר שקבע, כי הראיות שהציגה נגדו המשטרה הן קלושות.

מעצרם של החשודים הוא תוצאה של מבצע שנמשך שמונה חודשים וכלל שיתוף פעולה מודיעיני, ראשון מסוגו, בין משטרות ישראל והודו. עשרות בלשים מהיחידה ללוחמה בסמים של משטרת מחוז המרכז, בפיקודו של רפ"ק רמי יהב, השתתפו במבצע, שנקרא "ספינת המדבר", ושנועד לסכל יבוא הרואין לישראל.

במסגרת המבצע בוצעו מעקבים אחרי בן חמו וחטשואל, שעל פי החשד עסקו במימון יבוא הסם. המשטרה גם הפעילה סוכן סמוי, שהודרך לשמש כבלדר של החשודים. הסוכן הסמוי, לדברי עו"ד מיכה גבאי, סנגורם של החשודים, הוא תושב ראשון לציון, איש משטרה לשעבר, שנולד בהודו. לטענת גבאי, הוא היה מיודד עם אחד החשודים ובגלל עימות ביניהם החליט לנקום בו.

הסוכן הסמוי יצר קשר עם החשודים וקיבל מהם, על-פי החשד, 30 אלף דולר לצורך רכישת חלק מהסם מסוחרי סמים הודים.

בנוסף, טוענת המשטרה, מימנו חברי הרשת את נסיעתו של הסוכן הסמוי להודו לצורך ביצוע העיסקה. לפני שיצא להודו תודרך הסוכן הסמוי על ידי המשטרה. בין היתר הוא צויד במכשיר הקלטה. לפני שבועיים הוא נסע להודו עם רפ"ק רמי יהב, כדי להשלים את החקירה.

נעצר אחרי שהתחתן

אתמול, בארבע לפנות בוקר, הפתיעה המשטרה את החשודים. חטשואל נעצר כמה שעות אחרי שהתחתן, בבית מלון בתל אביב. בן חמו נעצר בביתו בקרית גת וגם נהג המונית נעצר. השלושה הכחישו את החשדות המיוחסים להם.

בן חמו אמר, כי אינו מכיר כלל את הסוכן הסמוי, שלכאורה הפליל אותו. הוא טען, כי אחרי שיצא מבית הסוהר, לאחר שסיים לרצות 15 שנות מאסר – נסע להולנד ורק לפני כחודש חזר ארצה. שני החשודים האחרים שמרו על שתיקה.

"המשטרה הדיחה"

נציג היחידה ללוחמה בסמים, רס"ב נסים בן מיאל, טען בבית המשפט, כי המשטרה לא תפסה סמים, ויש בידיה רק ראיות לכאורה הקושרות את החשודים לניסיון לייבא הרואין.

הוא ביקש להאריך את מעצרם של שני החשודים העיקריים ב-15 יום ואת נהג המונית, שלטענת המשטרה נשמע בהאזנות והקלטות כשהוא מדבר עם חטשואל על כסף – ב-10 ימים נוספים.

עו"ד גבאי טען, כי המשטרה הדיחה את הסוכן, כדי שידיח את החשודים. הוא טען עוד, כי המשטרה היא ששילמה את הכסף, כדי לביים את רכישת הסם.

"כל העיר": תביעת לשון הרע שהגיש "מעריב" היא שימוש לרעה בהליכי בית המשפט

(ע). המקומון הירושלמי "כל העיר", עורכו, שחר אילן והכתבת, בירנית גורן, הגישו אתמול כתב הגנה לתביעת לשון הרע שהגיש נגדם "מעריב". התביעה הוגשה בעקבות כתבה שפורסמה במקומון, בה נטען כי העורך הראשי של "מעריב", עופר נמרודי והתחקירן רונאל פישר, איימו על אישים בכירים בפרסום תחקירים שערך פישר, על מנת שיקנו שקט פירסום בעתון. עוד נטען בכתבה כי פישר השתמש בשירותיו של רפי פרידן, הנאשם בפרשת האזנות הסתר.

בכתב ההגנה טוענים הנתבעים כי האמור בכתבה הינו אמת, וכי יש עניין ציבורי "ראשון במעלה", בפרסומה. הנתבעים טוענים כי נמרודי ופישר קשרו קשרים עם פרידן, הנאשם בפרשת האזנות הסתר.

עוד טענו הנתבעים, באמצעות בא כוחם, עו"ד מיכי מוזר, כי בתביעה שהגיש "מעריב" יש משום שימוש לרעה בהליכי בית המשפט, והתנהגות שיש לה משמעות חמורה לעניין הוצאות התביעה שיבקשו הנתבעים מבית המשפט להטיל על התובעים.

הנתבעים טוענים, כי התובעים בחרו "באופן מגמתי", להגיש את תביעתם רק בשל אמירות בודדות אשר נשלפו מתוך הכתבה, ולהתעלם מן הקטעים העובדתיים בכתבה, המרשיעים, לטענת הנתבעים, המבססים את האמירות הללו.

עו"ד מוזר ציין כי התובעים בחרו שלא להגיב כלל, ואף לא להכחיש את העובדות המופיעות בכתבה, כשנתבקשו להגיב בטרם פורסמה. מאחר שהתובעים נמנעו מכל תגובה, אין להם, לטענת הנתבעים, להלין אלא על עצמם.

ארגון ההורים הארצי דורש ממשרד החינוך לממן את הטיולים השנתיים

מאת אור קשתי
כתבת "הארץ" לענייני חינוך

ארגון ההורים הארצי דורש ממשרד החינוך, לממן משנת הלימודים הקרובה את הטיולים השנתיים לתלמידים. לדברי יו"ר הארגון, שי לחמן, באם לא תיענה דרישה זו, יכריז הארגון על "מרד תשלומים" לטיולים, בדומה לאי תשלום אגרות לימודים שונות, בשנה שעברה.

במכתב לשר החינוך, אמנון רובינשטיין, ציין לחמן, כי טיולים וסיורים קצרים ימומנו על ידי ההורים גם להבא. לדבריו, "הטיולים השנתיים, על פי מהותם והגדרתם, מהווים חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים הבית ספרית. בהסתמך על כך, הגיש בשנת 77 ד"ר שמשון שושני, כיום מנכ"ל משרד החינוך וכמנהל אגף במשרד, המלצה מפורשת כי הטיולים, ימומנו על ידי המדינה, ולא על ידי ההורים".

העלות השנתית של הטיולים, לדברי לחמן, היא כ-600 מיליון שקל בשנה.

במכתב, שהעתק ממנו נשלח גם למבקרת המדינה, מרים בן-פורת, מוסיף לחמן כי "תחום הטיולים פורץ גבולות, ושוררת בו אנדרלמוסיה מבחינות רבות, כולל תופעות שליליות, הגובלות, לכאורה, בפליליות. חברות טיולים פרטיות מציעות פיתויים שונים ומשונים להנהלות בתי הספר, ולכך יש להוסיף העלאה שרירותית של תעריפי הטיולים וכניסה לאתרים, בעיות של אבטחה ומסלולים לא בטיחותיים".

"גזרה שקשה לעמוד בה"

לטענת לחמן, "למעלה מ-70 אחוז מהאתרים המבוקרים על ידי תלמידי בתי הספר היסודיים הינם אתרים פרטיים, ואין בהם פיקוח על המחירים, הקופצים לעתים קפיצות חדות, בלא כל קשר לעליית המדד".

לחמן גם מתייחס לנושא אבטחת הטיולים, ואומר כי "הגדלת מספר המאבטחים ב-50 אחוז באתרים מסוימים, וכן הנהגת אבטחה במקומות שעד כה לא נדרשה בהם אבטחה, גרמו להעלאה של כ-100 אחוז בעלות האבטחה, העלאה הממומנת כולה על ידי ההורים. עלות מאבטח ליום היא כ-210 שקל, וזוהי גזרה קשה לציבור לעמוד בה".

בעניין הלינה והכלכלה של הטיולים אומר לחמן, כי תעריפי האגודה לאכסניות נוער ללינת לילה ולכלכלה עומד על 64 שקל, מתוכם 23 שקל ללינה.

לדבריו, "מבדיקת נתוני עלויות של משרד התיירות והחברה לייעוץ בתחום התיירות, עולה כי עלות לינה באכסניות הנוער צריכה להיות 12 שקל בלבד, כלומר – קיים פער של כ-100 אחוז בין העלות האמיתית לבין המחיר הנדרש".

"תעריפים מופרזים"

"תעריפי הלינה והכלכלה מופרזים מאוד. התעריפים נקבעים פעמיים בשנה על ידי ועדה שבה שותפים ארגון אכסניות הנוער, החברה להגנת הטבע ומשרד החינוך. להורים אין דריסת רגל בוועדה זו, הקובעת את תעריפי הטיולים עבורם".

לחמן מסכם ואומר, כי ארגון ההורים הארצי דורש את "קביעתם של מנגנוני פיקוח ואכיפה של מחירי מקסימום למרכיבים השונים של תעריפי הטיולים – תחבורה, אש"ל, מאבטחים, הדרכה וכניסות לאתרים".

פרופ' עוזי אבן תובע מאונ' ת"א להעניק לבן זוגו את הזכויות הניתנות לבני זוג של עובדיה

אבן הגיש תביעה בעניין לבית הדין לעבודה

אבן: אפליה על רקע מיני

(ע). פרופ' עוזי אבן, לשעבר ראש בית הספר לכימיה באוניברסיטת תל אביב, וכיום עובד האוניברסיטה – הגיש אתמול לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תביעה נגד אוניברסיטת תל אביב.

פרופ' אבן דורש מבית הדין לקבוע, כי על אוניברסיטת תל אביב וקופת התגמולים לעובדים אקדמאים להכיר בבן זוגו לחיים ולהעניק לו את כל הזכויות להן זכאים בני/בנות זוג של עובדי האוניברסיטה.

בין הזכויות שמונה התביעה, שהוגשה באמצעות עו"ד דן יקיר מהאגודה לזכויות האזרח בישראל – קבלת כרטיס טיסה עבור בן הזוג בשנת שבתון, הענקת פטור משכר לימוד לבן הזוג וזכות להשתמש במתקני האוניברסיטה.

כמו כן תובע אבן, בהסתמך על תקנות ההתאגדות של קופת התגמולים המעניקות פנסיית שארים לבן הזוג בעת מותו של העובד – כי פנסיה כזו תובטח לבן זוגו.

בתביעה נטען, כי פרופ' אבן עובד באוניברסיטת תל אביב מאז 1968. עד לאחרונה כיהן כראש בית הספר לכימיה. מתחילת עבודתו הוא חבר בקופת התגמולים לעובדים אקדמאים של אוניברסיטת תל אביב.

אבן ובן זוגו לחיים, עמית קמה, גרים ביחד מאז נובמבר 86'. הם מנהלים משק בית משותף ומקיימים תא משפחתי לכל דבר, הכולל חוזה שותפות ביניהם והוצאות הדדיות. כן נטען בתביעה, כי לבני הזוג חשבון בנק משותף ורכוש משותף.

אבן טוען, כי האוניברסיטה וקופת התגמולים חייבות, על-פי נוהלי האוניברסיטה, להעניק את הזכויות האמורות לבן זוגו, ללא אפלייה על רקע נטייה מינית.

לטענתו, האוניברסיטה היא גוף ציבורי הכפוף לנורמות משפטיות והיא חייבת לנהוג בשוויון כלפי עובדיה.

מינהל מקרקעי ישראל: עלייה חדה בגניבת חול באזור יבנה-פלמחים

מאת צפריר רינת

מינהל מקרקעי ישראל והחברות לכריית חול מסרו אתמול, כי ניכרת עלייה חדה בגניבת חול באזור יבנה-פלמחים.

בסיור שערכו אתמול מנהלי חברת כ.ח.ז (כורי חול זיפוקים), השתתף השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד. מנהלי החברה הצביעו על האתרים הרבים, שמהם נגנבים טונות של חול לבנייה. לפי החוק, רק חברות שקיבלו רישיון ממינהל מקרקעי ישראל רשאיות לכרות חול.

גניבות בשווי של מיליוני שקלים

במינהל מקרקעי ישראל נמסר, כי לאחרונה פועלים גנבי החול גם ביום, הם גונבים חול בשווי של מיליוני שקלים, ואת רובו מוכרים לקבלנים בשטחים.

מנהל כ.ח.ז, דני גוי, סיפר שבכריית החול הבלתי חוקית נעזרים הגנבים בתצפיתנים ובטרקטורונים. הוא סיפר, כי על תקרית שבה גנבי חול תקפו פקח של מינהל מקרקעי ישראל, היכו אותו וניפצו את חלונות מכוניתו.

באחד האתרים באזור, בזמן מתבצעת כריית חול בלתי חוקית, פגעו הגנבים בבריכות ההחדרה של מקורות המיועדות להעשרת מי אקוויפר החוף. הם כיסו את קצה אחת הבריכות בחול, כדי להקל על תנועת המשאיות המובילות את החול.

משטרת רחובות החרימה לפני כמה שבועות את הטרקטור של מוסי גהלי מיבנה, הנחשד כאחד האחראים העיקריים לגניבת החול באזור יבנה-פלמחים. ביום ראשון עתיד בית משפט השלום בפתח תקווה לדון בבקשת גהלי להחזיר לו את הטרקטור.

קציני משטרה, שנכחו בסיור, טענו כי הם פתחו תיקים נגד כמה גנבי החול, ואולם בתי המשפט שחררו את רובם או הטילו עליהם עונשים קלים. השר שריד תקף את בתי המשפט, וטען שהשופטים לא ערים לחומרת העבירות בנושא איכות הסביבה.

החברות לכריית חול ניצלו חלק גדול של רזרבות החול מצפון לאשדוד. נציגיהם טוענים, כי גניבת החול מחריפה את המחסור בחול ופוגעת בתכנון ניצולו. הנציגים אומרים, כי החברות מעוניינות להתחיל בכריית חול מדרום לאשדוד. לטענתם, ניתן להעמיד חול זה לרשות משק הבנייה מבלי לפגוע בגנים לאומיים ושמורות טבע.

השר שריד הודיע למנהלי כ.ח.ז, כי הוא יתנגד בתוקף לכריית חול מדרום לאשדוד. לטענתו, הדבר ייפגע בדיונות החול באשדוד. "לא ניהלנו מאבק להצלת הדיונה מבנייה, כדי למסור אותה לכרייה", אמר שריד.

שריד ואנשי כ.ח.ז הסכימו, כי פינוי חול עליהם עתידים להיבנות בניינים, בטרם תחל הבנייה, תאפשר ניצול יעיל של החול.

forel פורל

פורל - מסעדה מתמחה בדג הפורל
פורל בגריל מיוחד, פורל כחול, פורל מעושן,
פורל מטוגן או פורל ממולא. וגם בייבי סלמון
טרי ולפני הכל חגיגת אנטיפסטי ים-תיכונית.
בימים שני - חמישי בצהריים 3 תפריטים עסקיים.

פתוח בימים ב' - שבת 12:00-15:00 ו-19:00-24:00 (בימי א' סגור)
פורל - פרישמן 10 ת"א (ליד מלון דן), 03-5222664

טיול במידות שלך

טיול פרטי למזרח הרחוק
של מרכז יפן-ישראל

מתאים בדיוק לך:
- אם אתה מעדיף לטייל לבד, בזוג או עם חברים...
ולא בקבוצה של 40 ישראלים.
- אם אתה מעוניין בכל הבטחון והנוחיות של טיול מאורגן.
- ואם אתה רוצה את החופש להחליט באיזה תקציב, מתי ולאן.

צוות המומחים שלנו יתכנן איתך את הטיול. אנו נארגן הכל עד הפרט האחרון, ונזמין עבורך מראש את כל הטיסות ובתי-המלון.
בכל יעד, אליו תגיע, ימתין לך נציג מקומי שלנו, שילווה וידריך אותך אישית, עם רכב פרטי.
כל הלוקסוס הזה, במחיר של טיול מאורגן קבוצתי או פחות!

במרכז יפן ישראל תוכל גם:
- להצטרף לטיולים קבוצתיים בכל רחבי אסיה (למעלה מ-30 מסלולים).
- לרכוש כרטיסי טיסה מוזלים:
החל מ-$319 להודו (לכיוון), החל מ-$409 לתאילנד (לכיוון).
- להזמין נופשונים בתאים אקזוטיים.
- לקבל את כל המידע האפשרי על אתרים וארועים במזרח הרחוק.
התקשר עוד היום לטלפון 03-5172727

מרכז יפן ישראל
טיולים וטיסות למזרח הרחוק
רח' אידלסון 7 (פינת בן-יהודה 9), תל-אביב טלפון 03-5172727

פסיפס
מוסף מיוחד
למדע, תרבות וחברה

מאמרים של חוקרים מסגל האוניברסיטה הפתוחה:
על מחלת הסרטן ודרכים להלחם בה, על דת ופוליטיקה באיסלם, על כרטיסי האשראי והרגלי הצריכה, על האטום והרצון החופשי, על הלאומיות השחורה והיהודים, על ניצולי השואה בראי הפסיכולוגיה
ועוד מאמרים בתחומים מגוונים.
המוסף יצורף לגליון יום ב' של העיתון (11.7.94)

אדם טיהני, פרנציסקו אנטונוצ'י
מתכבדים להודיע על פתיחת
רמי תל-אביב
מסעדה איטלקית ונציאנית
אחות לרמי ניו-יורק, לוס-אנג'לס
ומקסיקו-סיטי
המסעדה תהיה פתוחה לציבור
החל מיום א' ה- 17.7.94 בערב
מגדל המלך דוד, רח' הירקון 27 תל-אביב
להזמנות טל. 03-5278444

מנהלת כללית: אורנה קדוש
שף: רובי פורסטי
מנהל מסעדה: ניא רפאלי

בס"ד

עוז ושלום
התנועה הדתית לציונות דתית
מכון ון ליר בירושלים
נתיבות שלום
התנועה לתורה, ציונות, ושלום

מדרשת שלום

שני ערבים של לימוד ועיון
ד'-ה' אב תשנ"ד, 12–13 ביולי 1994
מכון ון-ליר בירושלים, רח' ז'בוטינסקי 43

יום שלישי, ד' אב, 12/7

19.00 – 18.00 הרב יצחק ברדע (רבה הראשי של רמת גן)
"אחרי השלום"

20.15 – 19.15 פרופ' אוריאל סימון
ספר יהושע – דילמות מוסריות (נא להביא תנ"ך)

20.30 ד"ר אפרים סנה (שר הבריאות)
הסיכוי שבתהליך השלום

יום רביעי, ה' אב, 13/7

19.00 – 18.00 ד"ר משה הלברטל
דרכי שלום בהלכה – בין תועלת לערך

20.15 – 19.15 פרופ' אוריאל סימון
יונתן בן שאול: יפה נפש – נאמנות שיוכית לעומת משפט צדק (נא להביא תנ"ך)

20.15 – 19.15 ד"ר אלימלך הורוביץ
יהדות ונקמנות: חגיגות ואלימות בפורים (אנגלית)

20.30 פרופ' אביעזר רביצקי
משיחיות במשבר

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

קלינטון התריע בפרלמנט הפולני מפני "חיקויים עלובים של היטלר וסטאלין"

נשיא ארה"ב הבטיח להעניק לפולין סיוע כלכלי וצבאי בסכום של כ־200 מ' ד'

וארשה (רויטר). נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הבטיח להעניק לפולין סיוע כלכלי וצבאי בסכום של כ־200 מיליון דולר, הודיע אתמול הבית הלבן. קלינטון חשף את חבילת הסיוע בפגישות עם נשיא פולין, לך ואלנסה, ועם ראש ממשלת פולין, ואלדמאר פאוולאק, שלשום, הודיע הבית הלבן בהודעה שפירסם אתמול. "הנשיא קלינטון אישר את מחויבותה של ארה"ב לסייע במעברה של פולין למשטר דמוקרטי ולכלכלת שוק חופשי", נאמר בהודעה שפורסמה בוואשינגטון. "הנשיא הדגיש כי ביטחונה של פולין, ושל דמוקרטיות אחרות במזרח ובמרכז אירופה, היא בעלת חשיבות מכרעת לארה"ב". הנשיא הבטיח לבקש מהקונגרס 100 מיליון דולר לפיתוח שיתוף הפעולה של נאט"ו עם מדינות הגוש המזרחי לשעבר – שמתוכם יוקדשו 25 מיליון דולר לפולין. חבילת הסיוע שהבטיח הנשיא קלינטון למנהיגי פולין כוללת לפחות 160 מיליון דולר נוספים, שיינתנו מגופים אמריקאים ומערביים שונים, וישמשו ליצירת משרות לעובדים פולנים, לפיתוח עסקים קטנים על ידי מתן הלוואות ולקידום פרויקטים של שיכון.

בנאום שנשא אתמול בפרלמנט הפולני, קרא הנשיא קלינטון לחברי הפרלמנט לא להיכנע או לסגת לאחור בתהליך הרפורמות. "אני מבטיח לכם שלא תהיו לבד", אמר. "שוק חפשי ודמוקרטיה הן הדרכים המוכחות היחידות לשגשוג ולשלום, ולכן עליכם לדבוק בדרכים אלה", אמר קלינטון.

"קולות האלימות והלאומנות המיליטנטית נשמעים שוב", אמר קלינטון. "דמגוגים ואנשים השואפים להיות דיקטטורים חיים ביניכם במזרח ובמערב, ומלבים גזענות, אנטישמיות ולאומנות אגרסיווית". קלינטון לא נקב בשמות של אישים או של מפלגות פוליטיות, אך אמר כי הכוחות הפועלים נגד הדמוקרטיה הם "חיקויים עלובים של היטלר וסטאלין", ולמרות זאת אין לזלזל בסכנה שהם מהווים. "הם ניזונים מפחד, מייאוש ומבלבול", אמר, והוסיף כי תפקידה של פולין בהפלת הקומוניזם מעניק לה תפקיד מיוחד במעבר לדמוקרטיה.

הוורשה (אי־פי). קלינטון הגיע לוורשה שלשום במסגרת ביקור בן שבוע בארבע מדינות באירופה, ואתמול חלק כבוד לזכרם של החיילים הפולנים שנפלו במלחמת העולם השנייה ושל יהודי פולין שנרצחו על ידי הנאצים, כאשר הניח זרים על קבר החייל האלמוני של פולין ולרגלי אנדרטת הזיכרון בגטו הוורשה.

בפגישותיו עם הנשיא ואלנסה חזר קלינטון על ההצהרה שהשמיע גם בבירתה הראשונה, ריגה, שלפיה מדיניות ארה"ב לסייע למדינות הגוש הסובייטי לשעבר לפתח משטרים דמוקרטיים כדי להגביר את הביטחון באירופה. בן אמר, כי וואשינגטון מעוניינת להגדיל את הביטחון האירופי באמצעות תוכנית ה"שותפות למען שלום" של נאט"ו.

בשיחותיו עם ואלנסה לא הבטיח קלינטון, כי פולין תזכה בקרוב בשותפות מלאה בנאט"ו, אולם אמר כי בסופו של דבר נאט"ו תורחב, וכי בעלות הברית המערביות התרשמו עמוקות מכך שפולין היתה הראשונה בהצטרפות לתוכנית ה"שותפות למען השלום". "השאלה איננה האם נאט"ו תורחב, אלא מתי וכיצד תורחב", אמר מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, שלווה לקלינטון בביקורו.

עדן, בירת דרום תימן, נפלה לידי הצפון; מנהיג הדרום, אל ביד, נמלט מהמדינה

צנעא (אי־פי). עדן, בירת דרום תימן, נפלה אתמול לידי כוחות ממשלת הצפון, לאחר שמנהיגי הדרום הפורש נמלטו מהמדינה, מסר אתמול בכיר צפון תימני.

"עדן נפלה. תודה לאל, המלחמה הסתיימה", אמר שגריר תימן בסעודיה, גאלב עלי ג'אמיל, לכתבים. הוא אמר כי מנהיג הדרום הפורש, עלי סאלם אל־ביד, וחמישה מעוזריו התחמקו מעדן בסירה שלשום בלילה, חלקם מתופשים לנשים, והגיעו לעומאן, שכנתה של תימן במזרח, שם קיבלו מקלט. ממשלת עומאן סירבה להגיב על הדיווח.

ראו כתבה בעמוד 7ב

למרות שגריר צנעא הודיע, כי יעניק חנינה כללית לכל ראשי הדרום למעט לאל־ביד ו־15 מעוזריו הבכירים, ג'אמיל אמר כי לממשלת צנעא אין התנגדות שקבוצה תישאר בעומאן, כל עוד לא תתעסק שם בפעילות פוליטית.

מוקדם יותר אתמול קראה דרום תימן לממשלת הצפון להתיר למנהיגיה מעבר בטוח מעדן, אך הבקשה כי הבקשה מסמלת את סיום מלחמת האזרחים בת חודשיים, הסכסוך הגרוע ביותר בתימן בעידן המודרני. "ייתכן שהקרב נגמר, אך המלחמה לא", אמר סגן ראש ממשלת דרום תימן, מוחסן מוחמד פאריד. אולם השליח המיוחד של האו"ם לתימן, לח'דר בראהימי, אמר בניו־יורק כי נראה שהמלחמה מתקרבת לקיצה. הוא קרא לשני הצדדים להתאבק להקריב קרבנות למען השלום. "נראה כי ישנה אפשרות ממשית שהלחימה תסתיים סוף סוף", אמר לרשת הבי־בי־סי. "הרבה דם נשפך. עליהם להתגבר על מחלוקות העבר במהירות האפשרית", הוסיף.

הטלוויזיה בידי הצפון

רדיו מונטה קארלו דיווח, כי הטלוויזיה של עדן, הנשלטת עתה בידי הצפון, הקרינה תמונות של חיילי הממשלה צועדים לתוך מרכז עדן. כלי התקשורת הרשמיים של צפון תימן דיווחו, כי כוחות הממשלה שולטים ברוב שכונות עדן, ומקורות ממשלתיים, שדיברו בתנאי ששמם לא יפורסם, אמרו כי כוחות הצפון השמידו את כל כיסי ההתנגדות המרכזיים. הם אמרו, כי בין המנהיגים הדרומיים שנמלטו היה גם סגן הנשיא, עבדול רחמן אל־ג'יפרי, ושר ההגנה, האיתאם קאסם טאהר.

נציגים צפוניים ודרומיים היו צריכים להיפגש בשעה מאוחרת אתמול בניו־יורק עם מתווך מטעם האו"ם. במשך שבועות היתה עדן נתונה במצור של הכוחות הצפוניים, ויותר מ־400 אלף תושבי העיר ופליטים שהגיעו אליה סבלו מירי ארטילרי, מהפגזות ומהמחסור החמור במזון, במים ובתרופות. מעריכים, כי אלפי בני אדם נהרגו מאז תחילת הלחימה ב־4 במאי.

דווח כי שר השמאל המים הדרומי, סאלח אבו באקר בין חסאיינון, נהרג בקרב. סגן ראש ממשלת הדרום, פאריד, אמר בטלפון מסעודיה, כי השר היה אחד "מעשרות, אם לא אלפי" בני אדם שנהרגו בלחימה בימים האחרונים.

דובאי (רויטר). מנהיגי דרום תימן, שנמלטו מעדן ומהמוכאללה לאחר שערים אלה נפלו לידי כוחות הצפון, מתכננים להתארגן מחדש ולהמשיך במלחמת האזרחים נגד הצפון, אמר אתמול פאריד.

"הדרומיים מתארגנים ללחימה מחודשת"

"המלחמה לא הסתיימה. אנו נתארגן מחדש ונמשיך להיאבק בכל האמצעים הדרכים האפשריות", אמר לכתבים. פאריד אמר כי הקשר בינו לבין אל־ביד ניתק לפני שלושה ימים, אך הוא מאמין כי אל־ביד עדיין נמצא בכמה הדראמוואס שבמזרח תימן, לשם עבר לאחר שנמלט ממוכאללה, שנפלה לידי כוחות הצפון ביום שני.

"אל־ביד אמר לי כי אין לו עוד כוח למשא ומתן, והוא מתכוון להילחם עד הסוף", אמר פאריד. "אני מבטיח שצפויה לנו תקופה קשה. אולם אנו נארגן מחדש את כוחותינו. הדרך היחידה הפתוחה בפנינו היא להמשיך במאבק לקראת מטרותנו וזכויותינו", הוסיף.

"הסיבה העיקרית שהמנהיגים עזבו את עדן היא כדי לחסוך מהעיר שפיכות דמים נוספת. נשיא צפון תימן, עלי עבדאללה סאלח, החזיק בעדן כבת ערובה", אמר. "לו המנהיגים לא היו עוזבים, כוחותיו של סאלח היו ממשיכים להפציץ את עדן והיו הורסים כל בית בעיר. הרגשנו שעזיבתנו היא האפשרות היחידה כדי להקל על סבל אנשינו, אך רק לעת עתה", אמר. הוא הוסיף, כי הדרום עדיין שולט בחלקים גדולים ממחוז האדרמוטאס ומחוז שאבווה.

סופרת "הארץ" בבריטניה, דפנה הרדי, מוסיפה: בריטניה הודיעה אתמול שתפסיק לאלתר את הסיוע הדרוש לתימן במחאה על הסבל הנגרם לתושבים המקומיים, בשל סירובה של ממשלת צפון תימן להיענות לקריאות האו"ם להפסקת אש.

משרד החוץ הבריטי חזר על קריאתו לכל הצדדים בסכסוך לשמור על החלטות מועצת הביטחון והדרישות להפסקת אש מיידית. "אנחנו מאד מודאגים משלומם של תושבי עדן הסובלים מהעדר מזון ומים", אמר דובר משרד החוץ.

הבריטים הודיעו, כי במקום תוכנית הסיוע הקיימת שהוענקה לתימן במסגרת הסיוע הבריטי למדינות מתפתחות, יינתן סיוע לקרבנות מלחמת האזרחים בדרום תימן.

יומן

העדר התנהגות רציונאלית

נציגי "קבוצת הקשר" הבינלאומית, הכוללת את ארה"ב, רוסיה, גרמניה, צרפת ובריטניה הגישו בז'נווה לסרבים ולמוסלמים תוכנית לחלוקת בוסניה, מלווה באולטימטום המאיים בסנקציות אם הצדדים לא יקבלו את ההצעות תוך שבועיים. אך עוד לפני שפורסמו כל פרטי התוכנית, כבר הושמעו ספקות לגבי סיכויי הצלחתה. היו שהתנבאו שהקרבות בבוסניה יימשכו עוד שנים, בעוד דיפלומטים אחרים שוב ציירו תרחישי אימה על התפשטות המלחמה לכל אזור הבלקנים.

דוברי "קבוצת הקשר" נקטו בשיטת המקל והגזר המכוונת, בראש וראשונה, כלפי הסרבים שכן היה ברור שהסיכויים שהם אלה שידחו את התוכנית הם הגדולים ביותר. לסרבים נאמר שאם הם ידחו את התוכנית, יוסר האמברגו על מכירת נשק למוסלמים, בעוד שאם יקבלו אותה, הסנקציות הכלכליות שהוטלו נגדם יוסרו בהדרגה. לעומת זאת אם המוסלמים ידחו את ההצעות, אמברגו הנשק יימשך, וכוחות האו"ם יצאו מבוסניה. כוחות אלה מעניקים הגנה דלה אך חשובה לפעולות ההומניטאריות וכנראה שהם גם מצליחים לצמצם במקצת את "הטיהורים האתניים".

אולם בינתיים נראה, כי שני הצדדים סבורים שכרגע יש להם יותר מה להפסיד מאשר להרוויח מהפסקת המלחמה. הסרבים השתלטו על כ־70% משטחה של בוסניה, אך תכנית החלוקה מעניקה להם 49% מהשטח, ולפדרציה המוסלמית־קרואטית 51%. פירוש הדבר שהסרבים יצטרכו לסגת מאזורים רבים שכבשו. מאידך, הסנקציות הכלכליות על סרביה מאבדות מיעילותן ויש סימנים שההתדרדרות במשק האטה. לכן, בלגראד לחוצה כעת פחות מאשר לפני חודשים אחדים.

אך גם המוסלמים סבורים שהתהפך גלגל המזל, וכי יש להם עתה סיכוי ליצור רצף טריטוריאלי בין אזור טריינו המובלעות המוסלמיות במזרח ובצפון בוסניה. השיפור במצב המוסלמים וביטחונם העצמי המוגבר קשורים, כנראה, בידיעות על כמויות נשק המגיעות לבוסניה מאיראן ומחבר המדינות, דרך סלובניה וקרואטיה.

על פי ההגיון, גם הסרבים וגם המוסלמים מותשים הם יעדיפו פשרה על המשך המלחמה. אך אם יש משותף לכל הצדדים במלחמת בוסניה, הרי זה חוסר אמון הדדי מוחלט והעדר, מה שנתפס בעולם, כ"התנהגות רציונאלית".

אליהו סלפטר

NORDIC WARE®

U.S.A. U.S.A.

שקל מביאה אליך לחצר את בברלי הילס!

סטקיית חצר ניידת עם או בלי פחמים
מתוצרת נורדיק ארה"ב - עכשיו במבצע מדהים

* בטיחותי ביותר * מהיר הכנה - מדליקים וצולים
* הצתה אלקטרונית * פיזור חום אחיד * קל לניקוי
* עיצוב מהפכני * משטחי עבודה, חיתוך ואיכסון צדדים
* יצוק ממתכת אלחלד תלת שכבתית * להבות פורצלן (בחלק מהדגמים) * טעם ברביקיו מעודן ונפלא.

גודל משטח צלייה 37 x 63 ס"מ

שאל את מי שכבר קנה למה עדיף גריל ב שקל:
* ניסיון - שקל הינה החברה החלוצה ביבוא מתקני צלייה לסוגיהם. ומעניקה שירות קבע ל־700 בתי אב שברשותם מתקני צלייה וגרילים.
* אמינות ובטיחות - שקל מייצגת בלעדית בישראל את נורדיק-אחד היצרנים הגדולים בארה"ב שתוצרתם עוברת בהצלחה יתרה את מבחני התקינה והבטיחות החמורים הנהוגים בממלכת הברביקיו.

בתקופת המבצע בלבד · אחריות כוללת ל- 3 שנים (לא כולל מבער ומצת) · אספקת חלפים שוטפת
(חיבור למערכת גז מרכזית באחריות חברת הגז בלבד)

שקל - רחוב הבונים 2 רמת גן, בית הבונים, טל: 03-7517793-4

● סוכנות ראשית לאיזור הצפון: טרקלין חיפה - מרכז חורב רח' חורב 15: קניון ראשי לב המפרץ
● סוכנות ראשית לאיזור י-ם: ליאור ירושלים - קניון מלחה.
● סוכנות ראשית לאיזור המרכז: פנטהאוז רהיטים - מושב רשפון.
● סוכנות מישנית: "כל בו-סביון" - מרכז מסחרי ישן סביון.

"פרשת ווטרגייט הצרפתית" מסעירה את המערכת הפוליטית בפאריס

הודח ראש שירות המודיעין בפאריס בגין ציתות למפלגה הסוציאליסטית

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). שר הפנים הצרפתי, שארל פסקואה, הדיח את ראש שירות המודיעין (RG – "מידע כללי") בפאריס, בגלל פרשת ציתות בכנס המפלגה הסוציאליסטית. הפרשה גורמת לסערה במערכת הפוליטית, והוכתה לכינוי "פרשת ווטרגייט הצרפתית". ה־RG הוא אחד מגופי הביטחון בצרפת, והוא כפוף ישירות למשרד הפנים. השירות אחראי על איסוף מידע פוליטי וכלכלי, וכחלק מפעולתו הוא עוקב באורח גלוי אחר מפלגות.

לכינוס בצרת המפלגה הסוציאליסטית לפני כשבועיים, הגיע איש שירות המודיעין, שהחליף את החוקרים הקבועים שעניינם המפלגה הסוציאליסטית. הישיבה התקיימה בדלתיים סגורות, ולכן השאר החוקר מחוץ לאולם. הוא ביקש לטלפן לממונים עליו, ונכנס לאחד מתאי המתורגמנים באולם. בעזרת מערכת הקול שמע החוקר את הדיון, ודיווח על הנתרחש בו למטה השירות בפאריס. בכינוס זה התפטר מישל רוקאר ממזכ"לות המפלגה, והוחלפו האשמות חריפות בין המנהיגים.

פרשת הציתות נחשפה בעיתון "לה קנאר אנשנה", וגרמה לתגובות חריפות בכל הקשת הפוליטית. חברי פרלמנט ואישי ציבור טענו, כי פעילות שירות המודיעין במקרה זה מאיימת על הדמוקרטיה, ומהווה התערבות בוטה של המשטרה ומשרד הפנים בחיים הפוליטיים.

ה־RG הוא שירות המודיעין הידוע ביותר של המשטרה הצרפתית. הוא מונה כ־1,800 חוקרים, מתוכם 800 יושבים בפאריס. השירות נוסד על־ידי ממשלת וישי בתחילת שנות ה־40. מאז הקמתו עלתה, פעמים רבות, ההצעה לבטלו, מאחר שלדעת רבים, אפילו השירות לא הולם חיים דמוקרטיים מתוקנים. ואולם כל הממשלות בצרפת, כולל הסוציאליסטית, נהנו משירותיו. מדי יום מגיש ראש השירות לשר הפנים דו"ח מסווג הכולל מידע רב ערך על פעילות גופים פוליטיים וכלכליים. חוקרי השירות נוכחים בכל ההפגנות והאסיפות של תנועות המושבות בעייתיות, בכלל זה קהילות מהגרים, גופים קיצוניים ועוד. כמו כן מדווח השירות לממשלה על התנודות בדעת הקהל.

עקב חשיפת הפרשה התחוללה סערה באסיפה הלאומית, ומזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית, אנרי עמנואלי, דרש להקים ועדת חקירה פרלמנטרית. כדי להרגיע את הרוחות הודיע שר הפנים על הדחת ראש השירות בפאריס, וייתכנו הדחות נוספות.

פרשה נוספת, הנוגעת לטיפול המשטרה באישים פוליטיים, התעוררה בצרפת בימים האחרונים. המשטרה צותתה, על־פי צו של שופט, לקווי הטלפון של חבר הפרלמנט ז'רר טאפי, עקב הסתבכותו בשערוריית כספים.

אתמול התקבל תיקון באסיפה הלאומית, לפיו כל ציתות משטרתי לחבר פרלמנט יחייב אישור של נשיא האסיפה או נשיא הסנאט.

פסקואה. ייתכנו הדחות נוספות

גורבצ'וב העיד במשפטו של סגן שר ההגנה לשעבר, הנאשם בקשירת הקשר באוגוסט '91

מוסקווה (ע"צ). נשיא ברית המועצות לשעבר, מיכאיל גורבצ'וב, העיד אתמול בבית המשפט העליון ברוסיה, במשפטו של ולנטין וארניקוב, מי שהיה סגן שר ההגנה הסובייטי ומפקד כוחות היבשה.

וארניקוב נאשם בהשתתפות בקשר להדחתו של גורבצ'וב באוגוסט '91.

"יהודה איש קריות"

כשהגיע גורבצ'וב לאולם בית המשפט במוסקווה הוא התקבל בקריאות "יהודה איש קריות" מצד לאומנים וקומוניסטים. במשפט אמר גורבצ'וב, כך מסרה סוכנות איטר־טאס, כי הוא אינו חש רגשות נקם כלפי וארניקוב, אבל הוא סבור שיש להקפיד על מיצוי החוק. "היו לנו די והותר ניסיונות הפיכה – באוגוסט '91 ובספטמבר־אוקטובר '93", אמר גורבצ'וב כשהוא מתכוון לפיזור הפרלמנט בידי בוריס ילצין ולהתנגשויות האלימות שהתלקחו לאחר מכן בין כוחות הממשלה והמורדים.

וארניקוב, 70, הוא היחיד בין 12 הנאשמים המקוריים שסירב בפברואר לקבל חנינה פרלמנטרית והעדיף לעמוד למשפט. הוא מואשם בבגידה חמורה ובקשירת קשר על מנת לתפוס את השלטון – עבירות שהעונש המרבי עליהן הוא מוות, אך אין להניח שזה מה שיפסוק בית המשפט.

11 הנאשמים האחרים הסכימו, כאמור, לקבל חנינה פרלמנטרית, ושניים מהם נבחרו בדצמבר '93 לפרלמנט הרוסי.

גורבצ'וב: אין לי תחושות נקם

בקצרה

● רומא. שבעה מלחים איטלקים נרצחו בשנתם, ככל הנראה בידי מוסלמים קיצונים שעלו בשעות הלילה לספינתם באלג'ירייה, מסר אתמול משרד החוץ ברומא. כל שבעת אנשי הצוות, בני 24 עד 49, נמצאו ללא רוח חיים בתאיהם, על סיפון הספינה "לוצינה", שבאה מנאפולי ומסיציליה עם מטען של חיטה ועגנה בעיר הנמל ג'יג'ל, 300 ק"מ מזרחית לבירה אלג'יר. עם מותם מגיע מספר אזרחי החוץ שנרצחו באלג'ירייה מאז ספטמבר האחרון ל־42. סגן ראש ממשלת איטליה, ג'וזפה טאטארלה, לא הוציא מכלל אפשרות כי האירוע קשור לכינוס G-7, שייפתח היום בנאפולי. (ע"ר)

● ליון. גלעד לזכר שבעה יהודים שנורו למוות ביוני 1944 בידי המיליציה הצרפתית הפרו־נאצית, בבית הקברות בעיירה רייה־לה־פאפ, חולל זו הפעם השנייה בתוך שלושה חודשים, על ידי ריסוס כתובות אנטישמיות, נמסר אתמול ממשרדי מושל מחוז רוהן. אלמונים ריססו כתובות אנטישמיות בצבע שחור על האנדרטה, בלילה שבין יום רביעי וחמישי; על אחד משלושת לוחות הזיכרון שעל חומת בית הקברות צויר צלב קרס. במאי שברו אלמונים את לוח הזיכרון הגדול שעל חומת בית הקברות. (ע"צ)

● בורדו. בעל חנות ספרים בבורדו, בדרום־מערב צרפת, נידון שלושם לשנת מאסר, מהם ששה חודשים בפועל, על מכירת ספרים וכתבי עת המכחישים את השואה, מסר אתמול מקור משפטי. המשטרה גילתה על מדפי חנות הספרים "אוליס" של ז'אן־לוק לנדי אוסף של ספרים וכתבי עת "היסטוריים" המכחישים את קיום תאי הגזים הנאציים ואת השואה בכללותה. בעל החנות הודה, כי הוא בקיא בתוכנם של ספרים אלה, אך אמר כי לא ידע שמכירתם נאסרה. (ע"צ)

● אטלנטה. לפחות 16 בני אדם נספו בדרום־מזרח ארה"ב מאז יום שלישי, משטפונות שגרמה הסופה הטרופית "אלברטו", שניתקה ישובים שלמים וסיכנה את אספקת מי השתיה לכמעט רבע מיליון איש. ששה אנשים טבעו וחמישה אחרים נעדרו שלושום במחוז סאמטר שבג'ורג'יה. שבעה אחרים מתו במחוז מאקון, וביום שלישי נמצאו על ששה הרוגים אחרים. מושל ג'ורג'יה שסרק את האזורים במסוק, הכריז על מצב חרום ב־30 מחוזות, וכנראה יבקש השבוע מהבית הלבן להכריז על האזור כ"אזור־אסון לאומי". (ע"ר ויו־פי"אי)

בננו יובל
נולד לנו
טל ויואב מלאת
נכד ל־
ברוריה ויוסף מילוא
נעמי ועמירם מלאת
נין ל־אליהו שרי
5.7.94

לאשר שמש ורעייתו
מזל־טוב להולדת הבן
הארץ

הארץ
כלכלה
יום שישי 8.7.94 | העורך נחמיה שטרסלר

מועצת פועלי ת"א לא העבירה כספי עובדים לקרן הפנסיה מתחילת '94

מאת חיים ביאור

ההסתדרות במרחב תל־אביב (לשעבר מועצת פועלי ת"א) מעכבת מאז ראשית '94 העברת דמי גמולים לקרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות (קג"מ), אותם ניכתה משכר של 300 עובדיה הישירים ועובדי המוסדות הכפופים לה.

חובה של ההסתדרות במרחב תל־אביב לקרן הגמלאות הגיע לכ־700 אלף שקלים. לדברי גורמים בהסתדרות, אי העברת הכספים לקרן עלולה להימשך גם בחודשים הבאים.

הנהלת קרן הגמלאות שלחה באחרונה מכתבים לכל עובדי ההסתדרות במרחב תל־אביב והגופים הכפופים לה, והזהירה אותם שזכויות הפנסיה שלהם בסכנה, לנוכח אי העברת דמי הגמולים לקרן.

במקביל שלחה הנהלת הקרן מכתבי התרעה למזכיר ההסתדרות במרחב תל־אביב, גרשון גלמן, אך זה השיב שלנוכח מצוקתו הכספית של הארגון, אין ביכולתו להעביר את ההפרשות הכספיות במועד.

הנהלת קרן הגמלאות פנתה לרשות השיפוט ההסתדרותית בתל־אביב בתביעה לקבלת הכספים. אתמול קבעה יו"ר הרשות, עו"ד יהודית אב־בל, כנו בינים, על דעתם של גלמן ושל מנכ"ל קרן הגמלאות, שלום תן עמי, כי על גזברות ההסתדרות לדאוג להעביר מיד לקרן את דמי הגמולים שנוכו משכר העובדים.

אתמול גם התברר שההסתדרות במרחב תל־אביב מעכבת תשלום דמי ההבראה לעובדים, בטענה שהיא במצוקה כספית. דמי ההבראה, בסך 400 אלף שקלים, היו אמורים להיות משולמים עם משכורת יוני.

בתגובה אמר אמש גלמן שההסתדרות במרחב תל־אביב נקלעה לקשיים בתזרים המזומנים בגלל החלטת ההסתדרות הכללית לבטל את השתתפותה בתקציבה (ובתקציבים השוטפים של יתר המועצות) החל ב־'94. לדבריו, מההסתדרות במרחב ת"א נגבע השנה סכום של 4 מיליון שקלים שהיה אמור להתקבל מגזברות הוועד הפועל.

הוא הביע חשש שיימשך העיכוב בהעברת דמי הגמולים לקג"מ ובתשלום דמי ההבראה, בסכום כולל של 1.1 מיליון שקל. "אנו בהידרדרות. הבנקים, הדואגים חילופי שלטון בהסתדרות, מקשים עלינו יותר ויותר בקבלת אשראי", אמר גלמן.

מבזק

חריש בודק הסתבכות חברת מרחב בקזחסטאן

מאת אבי שוברט

שר התעשייה והמסחר, מיכה ...יש, הורה לבכירים משרדו ולהנה...ת החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ (בסס"ח) לבחון את הסתבכות חב...ת ישראליות הפועלות בקזחסטאן. ...יש מסר ל"הארץ", כי הבדיקה ...שית בעקבות ידיעות שממשלת ...וסטאן אינה עומדת בתשלום חו...ניה לחברות ישראליות.

לדבריו, עיקר הפעילות בקזחסט...כיום נעשית בידי חברת מרחב. ...ב קיבלה ערבויות של הבסס"ח ...עודד חשש שהממשלה תצטרך ...ש ערבויות שנתנה לעסקות. ...: הבסס"ח נתנה ערבויות ב־20 ...יון דולר לעסקות עם קזחסטאן. ...דברי חריש, ייבדק אם יש בעיה ...ית בקזחסטאן שבעטיה לא נפר...חובות בחודשים האחרונים, או ...ובר במחלוקת עסקית בין מרחב ...מים בממשלת קזחסטאן.

...עליה של מרחב, יוסי מימן, אמר ...בתגובה: "שנת הפעילות '92–'93–'94 בקזחסטאן זכתה להצלחה אדירה בתחומי היבולים הח...תעשיות. עד כדי כך שממשלת קזחסטאן תתמה ל־'94–'95 על הסכמים ב־70 מיליון דולר נוספים. לפני כחודשיים חלו איחורים בסדרת עסקת יצוא קווית. כתוצאה מכך נפגעו הכנסותיהם במטבע זר והם שגרמו לאיחורים בתשלומים מצד ממשלת קזחסטאן. אנחנו מצדנו קיימנו התייעצויות והחלטנו להמשיך בפעילות. בדיעבד זו היתה החלטה נכונה. הקוחים העריכו את התמורה בפעילות וקיבלו באחרונה קווי אשראי מהבנק העולמי ומקרן המטבע. אנחנו מעריכים שתוך זמן קצר יוסדרו התשלומים שהתעכבו מעט בחודשים האחרונים".

מימן הוסיף, כי העיכוב הוא בתשלום של 2.1 מיליון דולר והמדובר בהפקדה במשכון בישתן שמועדיה לתשלום שיחול במאי '95. כלומר, הם איחרו בהפקדת הכסף שיבוא לפירעון רק בעוד כשנה, ובשלב זה לא נגרמה כל פגיעה בהעברה הסדירה של התשלומים מממשלת קזחסטאן למרחב.

הוא הדגיש, שממשלת קזחסטאן הודיעה כי היא מכירה בחובותיה וב־רצונה לעמוד בפירעונם.

...יקבלו מעתה חשבוניות מעסקות ברצועת עזה לצורך קיזוז (עמוד ג3)

בעולם

הדולר נחלש אתמול מול המטבעות החשובים האחרים. שערי החליפין אמש בניו יורק:
מארק – 1.5728 +0.31%
ליש"ט – 1.5400 +0.38%
ין – 98.80 +0.2%

בנק ישראל אישר מועמדות קבוצת להנסיונל לרכוש השליטה במזרחי

מאת מרית גילת וגידי מלץ

בעיכוב של שלושה שבועות קיבלה אתמול קבוצת להנסיונל היתר עקרוני לרכוש את השליטה בבנק המזרחי. המתמודדת השנייה על המזרחי, קבוצת עופר־זרוהיים, זכתה לאישור כבר באמצע יוני. ההחלטה לגבי להנסיונל נדחתה בשל פרישתה של חברת מריו לניק מהקבוצה ברגע האחרון.

פרישת מריו לניק הגדילה את חלקה היחסי של קרן ההשקעות השווייצית "פורסייט" בקבוצה. בעקבות זאת ביקש הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל חומר משלים על עסקי הקרן המשקיעים שהיא מייצגת. אתמול מסר בנק ישראל כי קבוצת להנסיונל קיבלה היתר עקרוני לאחר שהמידע נבדק. לאחר מתן ההיתר רשאית קבוצת להנסיונל לקבל מידי מעריכי השווי ששכרה מידע מלא על מצבו של בנק המזרחי. ההיתר אף מאפשר לנכסים מ.י. להתחם על חוזה המכירה האחיד עם שתי הקבוצות. אחרי חתימת החוזה, ולאחר שהקבוצות יסיימו לבצע את בדיקת ה־DUE DILIGENCE בבנק, יוחלט על תאריך להגשת המעטפות עם הצעות המחיר. בעקבות הגשת ההצעות תנהל חברת נכסים מ.י. משא ומתן עם הקבוצות, שיתמקד הן במחיר והן בגודל גרעין השליטה שיבקשו לקנות. על־פי תנאי המכרז, גרעין השליטה יכול לנוע בין 26% ל־51%. לקבוצה שתבקש לרכוש גרעין שליטה גדול יותר, או שתדרוש לרכוש אופציות על מניות נוספות, תינתן עדיפות. מכירת המזרחי צפויה להסתיים בתוך ארבעה עד שישה שבועות.

קבוצת להנסיונל כוללת את קבוצת "למורה" שעליה נמנים חברת הביטוח להנסיונל; קרן ההשקעות השווייצית פורסייט המייצגת את הבנק הגרמני שרודר, שני יהודים אמריקאים, יצואני היהלומים גמרד־שכטר; אוזה שווייצי ואיש העסקים ברונו לנדסברג. למורה מחזיקה ב־50% מהקבוצה והיתרה מתחלקת שווה בשווה בין משפחת היהלומנים הבלגית שטיינמץ וחברת אלידוב של אלפרד אקירוב.

בל"ל קנה את יתרת חובות הקיבוצים ללאומי למשכנתאות ב־102 מ' ש'

מאת מרית גילת

בנק לאומי למשכנתאות מכר את יתרת תיק האשראי במגזר הקיבוצים לחברה האם שלו, בנק לאומי. תמורת המכירה היא 102 מיליון שקל – סכום המשקף את ערך התיק הכולל בספרי הבנק למשכנתאות, בניכוי הפרשות לחובות מסופקים שכבר נעשו. כך עולה מהודעה שמסרו אתמול הבנקים לבורסה.

שווי התיק המקורי של לאומי למשכנתאות במגזר הקיבוצי היה 170 מיליון שקל ועד כה ביצע הבנק הפרשות בסך של כ־78 מיליון שקל. בעסקה נקבע כי הבנק למשכנתאות ישפה את בל"ל על הפרשות נוספות, אם יידרשו בהמשך. העסקה אושרה על ידי הדירקטוריונים של הבנקים והחוזה ייחתם בקרוב.

מזכיר בנק לאומי למשכנתאות, מאיר גינזבורג, הסביר אתמול את ההחלטה למכור את התיק בקשיים שהתגלו בניהול החוב הבעייתי. לדבריו, המגזר הקיבוצי הוא מחוץ לתחום פעילותו המרכזי של הבנק, שעיקר עיסוקו בהעמדת משכנתאות למשקי בית. לבנק לאומי, לעומת זאת, יש חוב גדול משלו במגזר הקיבוצי ומדור שמטפל בנושא. על פי הדו"חות השנתיים של בל"ל ל־'93, תיק האשראי הפר שלו במגזר הקיבוצי מסתכם ביותר משני מיליארד שקל.

לאומי למשכנתאות מסר בנוסף כי הוא רכש אתמול חברה למשכנתאות של בלמ"ש (אמניקו) שהיא חברה בבעלות מלאה של הבנק וב.י.ל. חברת ישראלית למשכנתאות, שהיא חברה בת בבעלות מלאה של בל"ל. לאמניקו ישלם הבנק כ־10 מיליון שקל ולב.י.ל כ־2.5 מיליון שקל – שהם עודף הנכסים על ההתחייבויות בהתאם לשווי השוק בעת המכירה.

גינזבורג מסר כי עסקות אלו נעשו על מנת להקל על המערך התפעולי. לדבריו, שתי החברות שרישיון הבנק שלהן כבר אינו בתוקף ימשיכו להתקיים לפי שעה במתכונתן הנוכחית – גבייה בלבד, מאחר והשיעבודים בשמם של הביטוחות על תיקי ההלוואות שלהן נותרו על שמן.

מתחילת '94 נפדו מקופות הגמל 346 מיליון שקל

מאת מרית גילת וגידי מלץ

היקף הפדיונות נטו מקופות הגמל ביוני הסתכם ב־93 מיליון שקל, לעומת כ־33 מיליון שקל במאי. כך עולה מנתונים שפירסם אתמול משרד האוצר.

התקבולים שקלטו הקופות ביוני הסתכמו ב־409 מיליון שקל, ואילו התשלומים ששילמו לעמיתים הסתכמו ב־502 מיליון שקל.

הצבירה החיובית ממנה נהנו קופות הגמל מאז הקמתן נפסקה בתחילת '94. מינואר נצפית תופעה ברורה של בריחת כספים אטית מהקופות. בשישה החודשים הראשונים של השנה הסתכמה הצבירה השלילית נטו ב־346 מיליון שקל.

בקרנות ההשתלמות, שבהן קצב הצבירה הוא עונתי באופיו, נרשמה ביוני צבירה חיובית נטו של 47 מיליון שקל. מאז תחילת '94 קלטו הקרנות כ־186 מיליון שקל נטו.

נתוני הצבירה ליוני משקפים למעשה הוראות משיכה שנתנו עמיתים במחצית השנייה של מאי והמחצית הראשונה של יוני. הסיבה לכך היא שרק בקשות למשיכת כספים שמתקבלות בקופה עד ל־13 בחודש מטופלות באותו החודש, ואילו הבקשות האחרות נדחות לחודש העוקב.

כיום, כ־60% מהכספים בקופות כבר נזילים, ויתנים למשיכה בכל רגע. פירוש הדבר כי עד כה משכו עמיתים רק 0.5% מפוטנציאל הכספים התפשיים. בבנקים צופים, עם זאת, כי המגמה תימשך ואולי גם תתחזק – זאת במיוחד לנוכח הפסדים חסרי התקדים שצברו הקופות במחצית '94: 7.5% בממוצע במונחים ריאליים.

תקבולי מס חברות
מיליוני ש"ח במחירי 4.94

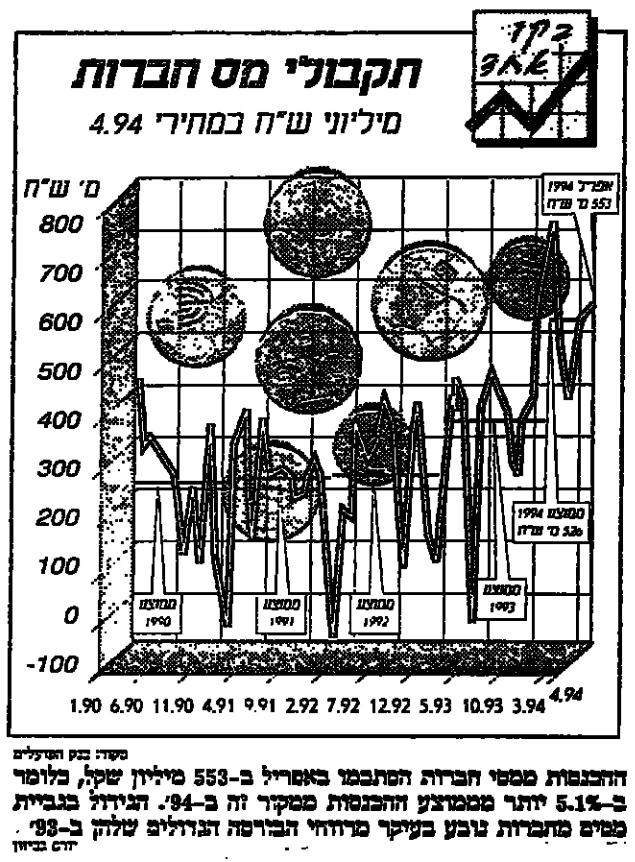

מקור: בנק הפועלים

ההכנסות ממסי חברות הסתכמו באפריל ב־553 מיליון שקל, כלומר ב־5.1% יותר מממוצע ההכנסות ממקור זה ב־'94. הגידול בגביית מסים מחברות נובע בעיקר מרווחי הבורסה הגדולים שלהן ב־'93.

יומן

בלדה לסוחרי החשמל

שוחט. המחירים יזולו

בשלהי '92 נקלעו סוחרי החשמל הוותיקים לבעיה. הם נתקעו עם מלאי גדול במחסנים, המכירות היו בשפל. ישבו הסוחרים וטיכסו עצה עד שמצאו. הם הרי מכירים היטב את רמת הרצינות של חלק מהעיתונאים, ולכן פנו לאחד העיתונאים העובד בעיתון רחב תפוצה וסיפרו לו ש"מוצרי החשמל לבית יתייקרו בכ־16% באחד בינואר '93". הם נימקו את ההתייקרות בסוף השנה ובעליית שער הדולר ברבע האחרון של '92.

כאשר קראתי את הידיעה מיהרתי וכתבתי יומן כלכלי ובו הסבר על אחיות העיניים – ואמנם מוצרי החשמל לא רק שלא התייקרו אז, הם אף הוזלו. אך ברור שהיו צרכנים רבים שנפלו בפח ומיהרו לחנויות לקנות "לפני ההתייקרות האיומה".

מאז חלפה שנה וחצי ואותם סוחרים ממש מנסים עלינו את התרגיל שנית. לפני כשבועיים החלו להופיע בעיתונים ידיעות, שלפיהן מוצרי החשמל עומדים להתייקר ב־12%. הפעם מצאו לכך הסוחרים הסבר הפוך: היחלשות הדולר מול המארק והין. אך מה הקשר בין היחלשות הדולר לבין עליית מחירי הטלוויזיות, הווידאו, תנורי הבישול, המקררים והרכבים? הרי אם יש בכלל חשיבות להיחלשות הדולר ב־2% (וברור שזה אחוז שולי) אזי הכיוון צריך להיות בדיוק הפוך. רוב עסקות סחר החוץ שלנו, כשני שלישים, נעשות בדולרים. לא במטבעות האירופיים וגם לא בינים. לכן ירידת הדולר צריכה להוביל להוזלות.

אך הבעיה של הסוחרים הגדולים איננה התחזקותו או היחלשותו של מטבע זה או אחר. הם שוב תקועים עם מלאים גדולים, הוששים ממיתון בקניות הנובע מהמפולת בבורסה. יש לסוחרים הוותיקים בעיה קשה של תחרות מצד היבואנים החדשים, המייבאים מוצרים זולים יותר (ולא פחות טובים) מסין, מטייוואן ומעוד מדינות מהעולם השלישי, שהסחר איתן הולך ומתרחב עקב תוכנית ההשיפה שהורידה מכסים ומגבלות אדמיניסטרטיביות על היבוא מאותן ארצות. מה שמביא לירידת מחירים מתמשכת של כל מכשירי החשמל – וגם להוזלה ריאלית של המכוניות.

לכל הנאמר כאן ראוי להוסיף את תוכנית משרד האוצר להורדה משמעותית של מס הקנייה על טייפים, קומפקט דיסקים, מזכירות אלקטרוניות ומכשירי רדיו־שעון – הורדה שתביא להוזלה של 25% במחירי אותם מכשירים. ההחלה תיכנס לתוקף ביום א' הקרוב.

כמו כן מתכנן האוצר להוריד בשנים '95 ו־'96 את מס הקנייה גם על מוצרים יקרים יותר כמו טלוויזיות, וידאו, מסרטות וידאו ומכשירי סטריאו – כדי להביא להוזלה של 30% במחירי אותם מוצרים.

מדיניות חיובית זו של בייגה שוחט מכניסה את הסוחרים ללחץ גובר, ואז הם פונים לעיתונות בסיפורי אגדות. אך אנו, הצרכנים, לא צריכים להתרגש. נמשיך לקרוא את הכותרות – ולגחך. אותנו הם לא יפילו בפח פעם נוספת.

נחמיה שטרסלר

רמון ייפגש עם עובדי ההסתדרות כדי למתן חששותיהם מפיטורים

מאת חיים ביאור

מזכ"ל ההסתדרות, חיים רמון, יכנס בשבוע הבא את עובדי הוועד הפועל ומוסדות ההסתדרות, על רקע חששות של רבים מהם מפיטורים בעקבות המהפך הפוליטי בארגון.

במוסדות ההסתדרות מועסקים כ־4,000 עובדים, 850 מהם עובדים בבית הוועד הפועל בתל אביב. החלטת רמון לזמן את האסיפה התקבלה בעצה אחת עם ועד העובדים של בית הוועד הפועל, עמו נפגש שלשום, ביומו הראשון כמזכ"ל.

לא מקנאים במשקיעי אינדיגו

לדעת בנקאי השקעות בוול סטריט, נפילתה של מניית אינדיגו נובעת מהמחיר המופרז שבו הונפקה. גם מי שעלצו על הכישלון חוששים מפגיעה בשרידי המוניטין של החברות הישראליות

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). בנק ההשקעות ליהמן ברדרס הגיע לעידן הפרטות במשק הישראלי עם נדיניה מכובדת. הבנק הוא מהפעילים ביותר בוול סטריט ועמד בעבר מאחורי הנפקת חברות ישראליות רבות. הוא גם הצליח להנפיק את אינדיגו בשווי שוק של מיליארד דולר בשוק המצוי בשפל – הישג לא מבוטל.

הנפקה זו אמורה להוכיח לבנקים אחרים להשקעות כמו מריל לינץ', מורגן סטנלי, גולדמן סאקס, סלומון ברדרס, ביר סטרנס ואופנהיימר, כי ליהמן הוא השליט האמיתי בשוק הישראלי. כל אחד מבנקי ההשקעות הללו עורך מסע יחסי ציבור מקיף בקרב ראשי הממשל בישראל והפקידות הבכירה באוצר, כדי לשכנע שהוא הראוי לקבל את ההתמנות בהנפקתן של החברות הממשלתיות.

אך לאחר הצלחת ההנפקה, יש בעיה עם אינדיגו. ברוקרים ובנקאי השקעות בוול סטריט מנהלים בימים אלה הימורים עד לאן תידרדר מניית אינדיגו, שהונפקה רק לפני כמה שבועות. הפסימיסטים מאמינים כי המניה, שהונפקה במחיר של 20 דולר ונסחרה אתמול במחיר של 13.5 דולר, עוד תרד ל־10 דולר.

לכאורה, הנפקתה של אינדיגו היא הצלחה עצומה לכלכלה הישראלית בוול סטריט. בימים שבהם שוק ההנפקות האמריקאי נמצא ביובש כמעט מוחלט, מצליחה חברה ישראלית די אלמונית, בעזרת ליהמן ברדרס ושני חתמי משנה מכובדים, סמית בארני ודונלדסון־לפקין־ג'נרט, לגייס כ־100 מיליון דולר בעבור חברה ישראלית (מתוך זה כ־6 מיליון דולר עמלות לחתמים). זו היא הבעת אמון נדירה בימים שבהם מצבו של שוק המניות הישראליות בכי רע.

השם ליהמן ברדרס שיכנע משקיעים מוסדיים רבים לרכוש את ההנפקה, אף שהמחיר נראה גבוה במיוחד. הבטיחו להם את מיקרוסופט של העתיד

הבעיה בהנפקה זו היא מחירה. הדעה הרווחת בקרב בנקאי השקעות המבינים את הנושא הישראלי היטב היא, שהמחיר שבו הוצעה אינדיגו לציבור היה מופרז. עם צאתה של אינדיגו ל"רחוב שואר", חשו רבים בוול סטריט כי המחיר יקר מדי.

חברת אינדיגו, הפועלת בנס ציונה, מפתחת מערכת הדפסה דיגיטלית שעדיין לא הוכיחה את עצמה בשוק המסחרי. ב־1993 הגיעה הכנסתה ל־31 מיליון דולר ואולם היא רשמה הפסד של 40 מיליון דולר. אנשי ליהמן ברדרס העריכו כי למרות שהחברה מכרה כ־40 מערכות בלבד, יש לה פוטנציאל מכירות של כ־100 מיליארד דולר. לא פחות.

אנשי ליהמן הם אנשים שבדרך כלל אפשר לסמוך עליהם. זו הסיבה שהרבה מאוד משקיעים מוסדיים התפתו, למרות הספקות, לרכוש את ההנפקה גם אם המחיר נראה גבוה במיוחד. הבטיחו להם חברת חלום שתהיה המיקרוסופט של העתיד. גם העובדה שהמיליארדר ג'ורג' סורוס רכש בה מניות סייעה להעלות את המחיר. מי לא רוצה להיות בסירה אחת עם סורוס?

בשיחות בין אנשי ליהמן ברדרס לבין משקיעים מוסדיים שונים, הנחשבים ללקוחות נאמנים של בנק ההשקעות, הושמעו הערכות כי המחיר מופרז. השבועון הכלכלי רב היוקרה "בארונס" הביע גם הוא תמיהה על המחיר הגבוה בהנפקה.

עם צאת ההנפקה לדרך רבו מספר ה"שורטיסטים" אשר ביקשו להמר על כך שמניית אינדיגו תיפול והם יוכלו לגרוף רווחים עצומים. מלאי המניות הנשאלות לצורך פעולות השורט אזל במהירות מהשוק והותיר לא מעט שורטיסטים מאוכזבים שלא מצאו סחורה מתאימה. ואכן, עם פתיחת המסחר החלה מניית אינדיגו ליפול. אנשי ליהמן ברדרס ניסו לתמוך בה מעט, אולם בריחת המשקיעים היתה זרם שלא ניתן לעוצרו.

היו משקיעים שהאמינו שליהמן יתמוך בכל כוחו במניה. אבל הם שכחו שליהמן בעסק כדי להרוויח כסף ולא לספוג את הפסדיהם של המשקיעים. למי ששאל את אנשי ליהמן לפשר התופעה, הם הסבירו כי זה אך טבעי שהימים הראשונים במסחר במניה הם לא יציבים. הם ביקשו מעט זמן כדי שהשוק סביב המניה יתייצב. ואולם השבועות חלפו והמניה עדיין בירידה.

המסקנה ההולכת ומתגבשת היא כי כוחות השוק קבעו את דעתם על מניית אינדיגו, ודעה זו שונה מאוד מקביעתם של אנשי ליהמן ברדרס.

רבים מעמיתיהם של אנשי ליהמן מעלים סימני שאלה גדולים בנוגע לתהליך קבלת ההחלטות בבנק ההשקעות, שהוא אחד הגדולים בארה"ב. כאשר בנק השקעות קובע את מחיר המניה בתיאום עם החברה, הוא בונה את המחיר כך שבימים הראשונים למסחר המניה תעלה מעט כדי שהמשקיעים בה יחושו בנוח לגבי השקעתם, ואף יוכלו למכור חלק מהמניות ולהרוויח. זה גם עניין פסיכולוגי חשוב. אך אינדיגו החלה לרדת מיד עם הנפקתה.

הפרשה המביכה של הנפקת אינדיגו בוול סטריט מעוררת בקרב בנקאי השקעות אמריקאים הקשורים לישראל גם שמחה וגם דאגה. השמחה היא שמחה לאיד, כי יש הרבה יריבים לליהמן ברדרס, שהצליח לתפוס בשנים האחרונות מקום מרכזי בהנפקתן של חברות ישראליות בוול סטריט.

מתברר שליהמן ברדרס לא עמד בלחצים המאוד טבעיים של בעליה של אינדיגו, שניסו והצליחו להנפיק את החברה במחיר הגבוה ביותר האפשרי. אולם גורמים בוול סטריט אומרים כי בנק השקעות רציני כליהמן חייב לדעת את הגבול. בשוק נשמעות הערכות, כי אנשי ליהמן חששו שאם לא ימלאו את מבוקשם של אנשי אינדיגו, עלולים ראשי החברה לפנות לחתמים אחרים וזו היתה יכולה להיות פגיעה קשה ביוקרתם.

לכאורה, אינדיגו וליהמן צריכים להיות מרוצים. הם הצליחו למכור חלקים מהחברה לציבור במחיר גבוה מאוד. עתה ציבור המשקיעים יאלץ להתמודד עם ההפסדים כפי שהוא מתמודד עם המשברים האחרים. ואולם הדברים אינם כה פשוטים. ליהמן ברדרס צריך עתה להתמודד עם בעיה קשה מאוד של אמינות. בנקאי השקעות מתחרה אמר ל"הארץ": "הבעיה היא שכל הבנקים להשקעות פונים בסופו של דבר לאותו ציבור של משקיעים מוסדיים. באופן גס ניתן לומר ש־80% מכלל הלקוחות של הבנקים להשקעות זהים. כאשר מבצעים הנפקה כולם פונים למשל לקרנות הנאמנות של פידליטי. ואם פידליטי מרגיש שסידרו אותו, הוא לא יתייחס בכבוד להערכות שלך בעתיד ולא יקנה ממך. בהתחלה שמחתי לאידם של אנשי ליהמן, אבל האמת היא שזה פוגע בכלל המניות הישראליות. הרי בלאו הכי מצבן של המניות הישראליות בוול סטריט גרוע. לאחר הפסד של שליש מהערך של אינדיגו, כאשר משקיע מוסדי שומע על חברה ישראלית, נדלקת אצלו נורה אדומה".

מניות אינדיגו נרכשו על ידי משקיעים אמריקאים, ולכן הנזק שגרמה ההנפקה לשמן הטוב של המניות הישראליות הוא חמור. הנפקת אינדיגו הביאה רווחים נאים לחברה ולחתם, אבל אם ירצו להנפיק בארצות הברית את אל על, כימיקלים לישראל או בזק, המחיר יושפע מפרשת אינדיגו. הדעה הרווחת בקרב העוסקים במניות הישראליות בוול סטריט היא, שלמשקיע האמריקאי, בניגוד לזה הישראלי, יש זיכרון ארוך.

כעס שורר כעת גם בבנק ההשקעות סמית בארני. זה האחרון שימש חתם משנה להנפקת אינדיגו, שהיתה אחת מההנפקות הראשונות שלו למניה ישראלית. כוחו של סמית בארני הוא ביכולת ההפצה ברחבי ארה"ב. בנק השקעות זה מנסה להתחרות בליהמן בשוק הישראלי, ואולם בשלב ראשון הוא העדיף להצטרף לליהמן כדי להיקלט טוב יותר בתחום. פרשת אינדיגו היא ניסיון מר מבחינת אנשי סמית בארני.

מי שחושב שאינדיגו עצמה לא ניזוקה, טועה. בטווח הארוך, כאשר החברה תבקש לבצע הנפקה נוספת, היא תתקשה לעשות זאת. נזק נוסף, לטווח הקצר, הוא פגיעה בשמה המקצועי של החברה. אחד השיקולים להנפקת חברה ישראלית בארה"ב הוא שהדבר פותח לפניה את השוק האמריקאי הענקי, שכן הציבור האמריקאי לומד להכיר אותה ואת הדו"חות הכספיים שלה, כי הרי היא נסחרת בבורסה ויש עליה חובת גילוי נאות.

הנפקת אינדיגו הביאה רווחים נאים לחברה ולחתם, אבל עלולה לפגוע בסיכויי ההנפקה של אל על או בזק בארה"ב

הבעיה היא שבמקרה שמחיר המניה יורד ויש אווירה של משבר, תוספת האינפורמציה היא חרב פיפיות – עד כדי כך שירידה חדה במחיר עלולה לגרום ללקוחות להיזהר ברכישת מוצריה.

יש הטוענים כי אילו אינדיגו היתה מונפקת בשנה שעברה, אפשר שמחירה לא היה מידרדר בצורה כזו. עיתוי הוא ללא ספק דבר חשוב כאשר מנפיקים חברה. כיום השוק עצבני מאוד ואולי היה מוטב להמתין.

כאשר פנינו לאנשי ליהמן ברדרס בבקשה להתייחס לפרשה כולה, הם הבטיחו לספק הסברים רק בתום תקופת הצינון המחויבת על פי חוקי הרשות לניירות ערך. התקופה הסתיימה ב־22 ביוני, אך ההסבר עדיין לא הגיע.

מ־20 ל־13.5 דולר תוך חודש וחצי

חברת אינדיגו הנפיקה את מניותיה ב־24 במאי השנה במחיר של 20 דולר למניה. החתמים, בראשות חברת הברוקרים ליהמן ברדרס, קיוו להשיג מחיר שבין 19 ל־21 דולר למניה, אותו פירסמו בתשקיף שהוגש לבורסה האמריקאית. החברה הנפיקה 5 מיליון מניות וגייסה מהציבור 100 מיליון דולר.

ביום המסחר הראשון נסחרה המניה סביב מחיר ההנפקה במחזור של כ־4 מיליון מניות. ואולם ביום השני למסחר ירדה אינדיגו למחיר של 18 דולר וגם המחזור ירד והסתכם ב־800 אלף מניות. מיום זה והלאה צנחו המחזורים והצטמקו לאלפי מניות בלבד. גם המניה החלה להישחק עד ל־13.5 דולר בימים האחרונים.

המניה המשיכה לרדת גם לאחר המלצת הקנייה שפירסם החתם ליהמן 30 יום לאחר ההנפקה – שזו התקופה שבה אסור על פי החוק האמריקאי לפרסם כל המלצה על חברה חדשה.

צבי רבין

QTEXT 5.5
מעבד התמלילים עם כל התכונות הדרושות:
למשרד המודרני

עבודה שוטפת בתפריטים • שרטוט נוח של קוים וטבלאות • יצירת מסגרות • ביצוע חישובים מגוונים על טקסט • שילוב עברית אנגלית • מיון שורות • סימון מסמכים שעברו שינוי • סיעוף אוטומטי • מיזוג מכתבים (Mail-Merge) • רשימות תפוצה • קביעת הרשאות ברשת בגישה לקבצים • ספירת מילים במסמך • מסמכי "פורמט" מוגנים מפני שינויים אקראיים • הדפסה בריווח יחסי • תמיכה במדפסות לייזר (מגוון סוגי כתב) • תצוגה גראפית (WYSIWYG) • הערות שוליים • הפקת תוכן עניינים ואינדקס • עריכה של מסמכים ארוכים במיוחד • שורות סרגל ללא הגבלה • הדפסת מסמכים בשרשרת • שילוב של קבצים גראפיים בתוך טקסט • ניהול מדורים • ארגון מסמכים בספריות עפ"י נושאים • יצירת מסמכי תבנית בספריית מאסטר • ניהול ספריית משמר לעותק קודם • איתור מסמכים משוכלל • עבודה בו־זמנית על שני מסמכים • מנגנון גיבוי משוכלל • התאוששות אוטומטית מהפסקת חשמל • מגוון הוראות לשליטה בהדפסה • הפקת מדבקות • תמיכה ב־ XMS ו־EMS • תמיכה ב"עכבר" • עד 28 פקודות מאקרו • קישוריות למערכת ההפעלה • כתיבת Batch Files • עריכת מסמכים רחבים עד 200 טור • עריכת קבצי ASCII • מגוון גירסאות מיוחדות: QTEXT SPELLER להגהות בעברית ואנגלית • מילון עברי־אנגלי ואנגלי־עברי • +QTEXT FAX שיגור מסמכים ישירות מהמחשב באמצעות כרטיס פקס • אלפון כתובות וטלפונים • הפקת דוחות • שרת פקסים ברשת • QTEXT LAN לעבודה ברשת • אופציה לדואר אלקטרוני למשתמשי רשת

QTEXT
מעבד התמלילים המובן מאליו

דביר מוצרי תוכנה
ד.נ. הנגב 85330
טל. 07-910777, פקס. 07-910151
סניף תל־אביב: רח' החרוץ 6
טל. 03-5375234/5, פקס. 03-5375236

רשויות מע"מ יקבלו מעתה חשבוניות מעסקות ברצועת עזה לצורך קיזוז

מאת עמירה הס

חברות ופרטים בישראל המקיימים קשרים עסקיים באזורי הממשל העצמי יכולים להגיש את חשבוניות העסקה האלה בתחנות המע"מ בישראל לשם קיזוז והחזרי מע"מ, לאחר שרשויות האוטונומיה וישראל עדיין לא הקימו את מנגנון קיזוז המע"מ ההדדי ביניהן. תחנות המע"מ יבצעו בדיקה מיוחדת כדי להשתכנע שלא מדובר בעסקה פיקטיבית.

קבלני משנה ברצועת עזה, בייחוד בענפי הבניין, התפירה והתובלות, התלוננו באחרונה שחברות ישראליות דוחות את התשלום עבור עבודתם, בטענה שעדיין אין קיזוז מע"מ הדדי בין ישראל לרשות הפלסטינית. לעתים מדובר בקשרים עסקיים שנמשכים זה שנים. כמו לקוחות של חברות רואי החשבון אל ואג בעזה כבר ביקשו סעבה להתעניין בעניינם, כמו קבלן הבניין יוסף אבו מעאיל והתופרה בילבייסי, שהוסיף בנויות שהגישו באחרונה לחברות בישראל לא כובדו.

דוברת מינהל המכס, עירית פרויה, אמרה שאמנם מעט לפני העברת הסמכויות נאמר לעוסקים שאי אפשר להגיש חשבוניות על עסקות שבוצעו בשטחי האוטונומיה, אבל עכשיו תחנות המע"מ מקבלות את החשבוניות, אם כי לא במסגרת אישור רגיל, ועל פי שיקול דעת. "כשיהיו התקופות הדדיות עם רשויות המע"מ באוטונומיה", ציינה פרויה, "נדרוש את הכספים בחזרה". בינתיים, מאחר שרשויות המכס והקיזוז ההדדי ברשות הפלסטינית עוד לא התארגנו, מעסיקים בישראל בספי המכסים העומדים לעבור לאוטונומיה. לדברי פרויה, ישראל חייבת לאוטונומיה יותר משזו חייבת לישראל. "לכן אנחנו מרשים לעצמנו שיקול דעת במקרה זה של עסקות בעזה. אנחנו לא רוצים להגיד לאנשים שלא יבצעו עסקות עם האוטונומיה, ומצד שני לא יכולים להרשות לעצמנו לקבל כל חשבונית בלי בדיקה מיוחדת. כל חשבונית מהאוטונומיה זקוקה לחותמת מיוחדת שמכירים בה לצורך קיזוז".

בשבועיים האחרונים החלו רשויות המס והמע"מ ברשות הפלסטינית לפעול. במודעה ב"אל קודס" מתבקשים העוסקים לשלם את המע"מ שלהם ולדווח מדי חודש, משום שבקרוב יוחל בביצוע ביקורות.

בעזה עדיין לא מגבים מסים בשיעורים מדויקים, אלא רק גובים מקדמות, משום שמשרדי המכס ומס הכנסה נותקו ממערכת המחשב, ומאז העברת הסמכויות אין בידיהם הנתונים המדויקים. ממנהלת התיאום והקישור (מת"ק) ברצועה נמסר, שמערכת המחשוב במשרדי המכס ומס הכנסה אינה עצמאית, אלא קשורה למאגרי המידע של משרדי הממשלה, שמנוהלות שתי חברות ישראליות – תוכנה ותמורה. לדברי המת"ק "הקשר עם המשרדים בעזה נותק מסיבות ארגוניות, ויחודש כשייקבעו אנשים ברשות הפלסטינית שיוכלו לנהל מו"מ עם החברות על המשך הקשר". ברשות הפלסטינית מעריכים שהחברות שלהם ינהלו את מערכת המחשוב, אך ככל הנראה ייאלצו בינתיים לשאת ולתת עם החברות הישראליות על גובה התקשרות אתן, גם כדי להחזיר את הגבייה.

פרייג': שיתוף פעולה מלא בתיירות כשצה"ל ייצא מהגדה המערבית

מאת אילן שחורי

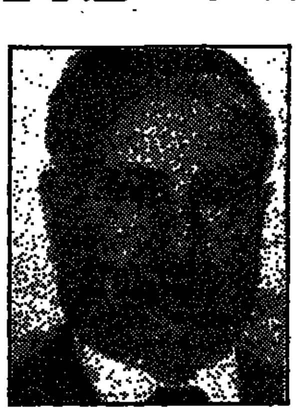
פרייג': מיליון תיירים בשנה

אליאס פרייג', השר לתיירות והארכיאולוגיה של האוטונומיה הפלסטינית, אמר אתמול כי שיתוף פעולה מלא בין ישראל לפלסטינים בנושאי תיירות ובנושאים כלכליים אחרים ייתכנו רק לאחר שצה"ל והמשטרה ייצאו מהגדה.

לדבריו, אם אכן יתקדמו הסכמים לשלום באזור, צפויים יותר ממיליון תיירים ערבים מדי שנה בישראל ובאוטונומיה.

פרייג', המשמש גם כראש עיריית בית לחם, אמר את הדברים ביום עיון בנושא, "יחסי ישראל האוטונומיה בתחום התיירות", שהתקיים במוזיאון תל-אביב, בהשתתפות שר התיירות, עוזי ברעם, וכ-300 סוכני תיירות.

לדברי פרייג', אין חילוקי דעות בין ישראל לפלסטינאים, בנושאי תיירות. "אם יגיעו הרבה תיירים, תהייה רווחה כלכלית לנו ולישראלים. זו צריכה להיות תיירות פתוחה ללא גבולות, כולל הזכות לבקר במקומות הקדושים בישראל ובאוטונומיה, ללא הגבלות".

לדבריו, "הדבר מחייב שיתוף פעולה מלא עם הישראלים, ואני מקווה שאכן נגיע אליו בשיחות שאנו מקיימים כעת בינינו".

"אני מאמין שמתחילת '96 ישרור שלום מלא בין ישראל למדינות השכנות, הגבולות יפתחו ומיליוני תיירים יגיעו לאזור", הדגיש פרייג', והוסיף כי בימים הקרובים הוא עתיד לסייר עם השר ברעם באזור צפון ים המלח כדי לבחון פרויקט תיירותי משותף לפלסטינאים, לישראל ולירדן שיוקם שם, ושעליו סיכמו פרס וערפאת.

לדברי ברעם, "הסדרי התיירות עם הפלסטינאים יהיו דגם שבו נפעל, כשיהיה הסדר שלום עם השכנות הערביות: שלום שיביא לעידן חדש של תיירות אזורית".

(ס). מנכ"ל רשות שדות התעופה, מוטי רבי, שנכח ביום העיון, אמר כי אם נגיע להסכם שלום עם ירדן, יהיה אפשר להקים באילת בית נתיבות משותף עם עקבה, כדי לנצל את מסלולי הנחיתה וההמראה המשוכללים בעיר הירדנית.

עמי פרומצ'נקו שילם כופר של חצי מ' ד' לשלטונות רומניה לאחר שנחשד בעבירות מס

מאת אבי שוברט

שלטונות רומניה לכדו בימים האחרונים את עמי פרומצ'נקו כשברשותו מסמכים המעידים שהוא פועל בחברות הקשורות לחברת עלית. לאחר שנחשד בעבירות מס שילם פרומצ'נקו כופר של כחצי מיליון דולר לשלטונות.

בעת הפשיטה שערכו שלטונות המס ברומניה על חברות ותאגידים [illegible] במשרדו של פרומצ'נקו טפסים וניירת המצביעים על פעילות מסחרית של חברת עלית.

פרומצ'נקו, שהיה בעבר מבעליה של עלית, אינו נמנה זה שנים עם בעלי המניות בחברה (בני משפחתו פרשו מפעילות בעלית ב-86'). הוא נמלט לרומניה לפני 4 שנים, לאחר שבית המשפט המחוזי בת"א חייבו לשלם 6 מיליון שקל ל-120 תובעים שרכשו ממנו קרקעות ברמת קרוון, [illegible] לתושבי השטחים.

להשכרה בניין
4 קומות + מרתף וגג
שטח כולל 1500 מ"ר + 300 מ"ר תוספת גג
בקרבת מגדל שלום והדר אלנבי ת"א
בניה אמריקאית
לפנות בהצעות בכתב ללא תיווך
לת.ד. 69220 מיקוד 61291

אנשים ועסקים

הדרי. 190 מיליון ליפו

גלר. יטפל בהדרים

גירנין. פונה לעסקים

כוהן. פרח באביב

שר

שוחט יסייר ביפו

שר האוצר, בייגה שוחט, יסייר ביפו בסוף החודש, במטרה לקבל החלטה סופית על פרויקט "שיקום והתחדשות יפו", בפרויקט מגוד (ההכבשות מבכירות הקרקע משמש) ות להשקעה בפיתוח. כך נמסר אתמול בסיור שערכו ראשי עמידר לשר השיכון הקבר, דיוויד דיינגר יל, המבקר בארץ.

מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, מיקי הדרי, אמר בסיור כי הפרויקט " מוערך ב-190 מיליון דולר. הפרויקט יכלול השקעה של כ-170 מיליון שקל בתשתיות בעיר, שיקום שכונות ותיקות, בניית 32 דירות בשיטת "בנה דירתך" ושיווק קרקעות במרחב ים לבניה יוקרתית. משרד השיכון ועיריית תל אביב דורשים ממשרד האוצר להכריז על הפרויקט כפרויקט סגור, כתנאי להתחלתו. המגעים עם האוצר מתנהלים זה כמה חודשים.

נגה והרמן

רן כהן נכנס ללשכה

ח"כ רן כהן, מראשי סיעת רצ בהסתדרות, נכנס אתמול לתפקידו כיו"ר הוועד הפועל. לשכתו ממוקמת ליד זו של המזכ"ל החדש, ח"כ חיים רמון.

עם כניסתו של כהן לתפקיד תיעשה הפרדת סמכויות בין הוועדה המרכזת, שהיא גוף ביצועי, לבין הוועד הפועל, שיהיה כעין פרלמנט.

מרכז מפם יבחר ביום שלישי את נציגי המפלגה בוועדה המרכזת. מרכז מפלגת העבודה יחליט מחרתיים על אופן בחירת נציגי המפלגה לוועדה המרכזת, בעוד שהבחירה עצמה תהיה ביום זה.

ראשי מפלגת העבודה עומדים להציע למזכ"ל היוצא, חיים הברפלד, שלא ידרוש לעצמו תפקיד ביצועי בהסתדרות, אלא יסתפק בתפקיד סמלי של יו"ר סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות.

חיים ביאור

במשחקי הכדורגל הישראליים יש שיעור צפייה גבוה. עד לשלב רבע הגמר של המונדיאל לא הגיע אף משחק לשיעורי הצפייה של משחק מכבי חיפה נגד מכבי תל אביב (25% אחוז [illegible]).

עירית רוזנבלום

נטרלה על-ידי סגנית השר, מאשה לובלסקי.

אבי שוברט

ברעם סגר את "סאן אקספרס טורס"

שר התיירות, עוזי ברעם, חתם אתמול על צו סגירה נגד סוכנות הנסיעות "סאן אקספרס טורס בע"מ" ברחוב פינסקר 2 בתל-אביב. לטענת משרד התיירות, הסוכנות פעלה ללא רישיון.

ברעם חתם על הצו מכוח צו הפיקוח על מצרכים ושירותים, שהוצא במסגרת המדיניות החדשה של משרד התיירות, לפעול בתקיפות נגד סוכנויות הפועלות ללא רישיון. ממשרד נמסר אתמול, כי סוכנות המקבלת רישיון מטעם משרד התיירות, נדרשת להפקיד ערבות בנקאית שבאה להגן על לקוחות אם לא יקבלו שירות בתמורה לכספם.

אילן שחורי

יו"רים חדשים בפרסום

האיגוד הישראלי לפרסום השלים את איוש ועדותיו בחברי הנהלה חדשים. היו"ר החדש של האיגוד, רפי פלד, מסר על הקמת ועדה מיוחדת לטיפול בתקנון תחרות הפרסים של הענף. בראש הוועדה יעמוד רפי צרפתי. צרפתי ישמש גם כסגן יו"ר האיגוד ויעמוד גם בראש ועדת המחקר. לדברי פלד, הוא יקדיש תשומת לב מיוחדת לטיפול בנושא הרווחיות בענף הפרסום.

יושבי ראש החדשים: מודי בירון, ועדת טלוויזיה ורייטינג; יאיר גלר, ועדה בין איגודית, יחד עם המגזר הדרי; אורן זורביץ, ועדת מדיה וגזבר. עירית תמיר, אחראית על גיוס חברים חדשים ועל קידום נושא חוק הפרסום: אברהם שקולניק, ועדת אירועים: מיקי קאופמן, ועדת אתיקה: דני צימט, אחראי על הקשר בין משרדי הפרסום להנהלת האיגוד.

זוהר בלומנקרנץ

ערוץ לאנשים משכילים

מניתוח צפייתם של כ-50,000 מרואיינים בטלוויזיה בחודשים מאי-יוני, עולה כי לערוץ 2 יש יתרון משמעותי על פני הטלוויזיה הכללית בקרב משפחות משכילות יותר. בקרב בעלי השכלה עממית, עולה הצפייה בכללית על פני הצפייה בערוץ 2 בימי חול.

במסיבת עיתונאים שקיימה אתמול הרשות השנייה להצגת הסיכום החצי-שנתי של סקרי גאלופ ישראל, נאמר כי ערוץ 2 מוביל בשיעורי צפייה בכל קבוצות הגיל, למעט מבוגרים מעל גיל 55. יתרונו הגדול של ערוץ 2 על פני הכללית הוא בקרב בני גיל 12–17.

התוכניות שהובילו בערוץ 2 ובכללית בחצי השנה האחרונה: בינואר – דן שילון (רשת), בפברואר – סקס מלכת היופי (רשת), במארס, אפריל ומאי – רשות הבידור עם דודו טופז (רשת), וביוני – הסרט "שתי אצבעות מצידון" (טלעד).

הסקר מגלה כי תוכניות מהפקה מקומית והדברות עברית שולטות בצורה מוחלטת (92%) דירוג גבוה ביותר לסרטים ישראליים. גם

המצוינות תחכה לחריש

הכנסתה של שיטת ה-TQM למערכת הממשלתית מתעכבת בינתיים, לאחר ששר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, ביטל ברגע האחרון כינוס בנושא, שעמד לקיים לעובדיו הבכירים בקיבוץ מעלה החמישה השבוע. התמ"ס אחראי להחדרת נושא המצוינות למערכת הממשלתית. במסגרת זו הוחלט לקיים סמינר בן 3 ימים, בהשתתפות כל עובדי המשרד הבכירים. אולם ברגע האחרון הוחלט במפתיע על ביטול.

דוברת המשרד, אביטל בר, אמרה אתמול בתגובה, כי "כאשר נקבע התאריך המקורי, התקבלה הבטחה שלא תיווצר בעיה אם השר, מיכה חריש, יחסיר חלקים מהתוכנה, עקב ישיבות ממשלה ודיונים חיוניים אחרים שעל סדר היום. אולם דווקא בשל מהותה של שיטת ה-TQM היה חשוב לחריש להיות נוכח בכל הסדנה, עם כלל עובדי המשרד. על כן ייקבע מועד אחר, שיוחל ברובו בסוף שבוע ובעוד מפגש שבוע אח"כ".

זוהר בלומנקרנץ

חילופים בתמ"ס

יוסי שגיא, מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יעמוד בראש ועדה מיוחדת של משרד התעשייה והמסחר, שתעסוק בקשרי הסחר בין ישראל לכלכלת האוטונומיה. שגיא יכנס מסיבת עיתונאים ביום ג' הקרוב ובה יפרט את מדיניות המשרד ואת הכלים שיעמיד לפיקוח התעשיית מדיניות הסחר בין ישראל לאוטונומיה.

כמו כן, נערכים בימים אלה שינויים פרסונליים במשרד. [illegible] של התמ"ס, אריה בר, עובר לשמש כסגנו של מנהל הרשות להגבלים עסקיים, ד"ר יורם טורבוביץ. במקומו של בר עומדת להתמנות צביה דורי, ששימשה כסמנכ"ל לסחר פנים במשרד אך

השגריר ג'רג'יין מבטיח לחזור

"אין אלטרנטיווה לשלום: כל אלטרנטיווה תהיה גרועה יותר". כך אמר שגריר ארה"ב בישראל, אדוארד ג'רג'יין. השגריר דיבר בפתיחת קונגרס הצדעה לציון 218 שנה לעצמאות ארה"ב, שקיימה ביום ג' לשכת מסחר ותעשייה ישראל-אמריקה. בדברי פרידתו הביע השגריר העוזב, כי ישוב לישראל עם אשתו במסגרת תפקיד חדש בעולם העסקים הפרטיים. הוא קרא לישראל ולמדינות ערב לדבוק בתהליך השלום.

בקהל היו נשיא המדינה לשעבר, חיים הרצוג; סגן שר החוץ, יוסי ביילין; ח"כ אליהו בן אלישר; השגריר לשעבר של ישראל בצרפת, עובדיה סופר; יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, משה זנבר; מנכ"ל התאחדות המלונות, אבי רוזנטל; המנכ"ל חברת התעופה TWA בישראל, מר פילברמן. את הערב הנחה נשיא לשכת המסחר והתעשייה ישראל-אמריקה, מוזי וורטהיים.

זוהר בלומנקרנץ

הצליינים באים

מאות צליינים אמריקאים תושבי "חגורת התנ"ך" ממדינות מרכז ארה"ב, יגיעו בשנה הקרובה למלון "הולידיי-אין" קראון פלזה בירושלים. מנכ"ל המלון, דוד בין, שב אתמול מסיור מכירות במרכז ארה"ב בקהילות הנוצריות.

בין אמר אתמול כי מדובר בפוטנציאל תיירותי לישראל בסדר גודל של 10 מיליון איש. לדבריו, בקרב הקהילות הנוצריות במרכז ארה"ב יש התעניינות רבה בישראל ובירושלים, גם בזכות תהליך השלום. לצליינים הוצעו חבילות תיור לשבוע ימים בסכום של כ-2,000 דולר. פרט לסיור בירושלים הם יבקרו גם סביב הכינרת.

מחברת אפריקה ישראל תיירות ונופש נמסר אתמול, כי בשבועות הקרובים יגיעו לישראל קבוצות ראשונות של ראשי הקהילה הנוצרית מארה"ב, להתרשם מסידורי המלון והמובילות התיור.

אילן שחורי

אלף עובדי תחנות הקמח ישבתו החל מיום ראשון

מאת חיים ביאור

החל מיום ראשון צפויים שיבושים באספקת קמח למאפיות ולמפעלים המייצרים דברי מאפה ובצק, עקב שביתה של כאלף עובדים ב-20 טחנות הקמח בארץ.

על השביתה, "ללא הגבלת זמן", החליטה אתמול הסתדרות עובדי המזון והפרמצבטיקה, בטענה שארגון בעלי טחנות הקמח סירב עד כה להיענות לדרישתה, לחדש את הסכם העבודה לשנתיים הבאות. תוקפו של ההסכם הקודם פג בסוף מארס '94.

גורמים בקרב המעסיקים בענף, טענו אמש שאין ביכולת טחנות הקמח לחתום על הסכם עבודה חדש, הכרוך בתוספת שכר ובקידום בדרגות, עקב מצוקת הנזילות של חלק ניכר מהטחנות.

משה בוקסבוים, מזכיר הסתדרות עובדי המזון והפרמצבטיקה, אמר בתגובה, כי "מצבן הכלכלי של טחנות הקמח משביע רצון, ולראיה – הן מעסיקות לעתים עובדים זרים בשכר של כ-4,000 דולר בחודש".

נשיא בואינג לקיסר: נסייע לתע"א לשמש כמרכז אזורי לתחזוקת מטוסים

מאת אילן שחורי

חברת בואינג תסייע לתעשייה האווירית לשמש כמרכז אזורי לתחזוקת מטוסים. כך אמר אתמול נשיא בואינג, פול קונדיט, בפגישתו עם שר התחבורה, ישראל קיסר, שביקר במפעלי החברה בסיאטל.

קונדיט הבטיח לקיסר כי ימליץ להנהלת החברה להעביר לתע"א חלק מפרויקט, בהיקף של מיליוני דולרים, להסבת מטוסי נוסעים של בואינג למטוסי מטען.

קונדיט הוסיף כי ישקול בחיוב את בקשתו של קיסר להעביר לתע"א חלק מפרויקט החלפתם של מיתלי מנועים למטוסי בואינג, עליהם הודיעה החברה בעקבות התרסקות מטוס אל על באמסטרדם.

קיסר אמר כי היענות נשיא בואינג, גם לחלק מבקשות שהפנה אליו, עשויה לספק לתע"א עבודה בהיקף של מאות מיליוני דולרים. קיסר הדגיש כי הוא שבע רצון משיתוף הפעולה עם בואינג בתחום הרכש התעופתי. "אנו מצפים שבואינג תבצע חלק מהפרויקטים בארץ", אמר.

קיסר נועד גם עם שר התחבורה של וואשינגטון, סיד מוריסון, שתמך בדרישתו למנוע מחברות תעופה אמריקאיות נוספות לטוס לישראל כדי לשמור על רווחיותה של אל על. הבוקר ייפגש קיסר עם נשיא רשות התחבורה של ניו-יורק, אלן פקר, כדי לעניין אותו במערכת מתוחכמת לבקרת תנועה, שפיתחה תע"א.

מורי הדרך ישבתו במחאה על הדרכה ע"י כמרים

מאת אילן שחורי

מורי הדרך, המאוגדים באגודת מורי הדרך לתיירות, ישבתו ויימנעו מהדרכת קבוצות בסוף אוגוסט, במחאה על שמשרד התיירות מאפשר הדרכה לא חוקית.

יו"ר אגודת מורי הדרך, יוסי גרינברג, אמר אתמול ל"הארץ" שמורי הדרך יתכנסו ב-30 באוגוסט לאספת חירום במלון לרום בירושלים. לאחר מכן יפגינו מול משרד התיירות.

נמסר כי עיקר מאבקם של מורי הדרך הוא נגד כמרים ואנשי כנסייה המדריכים קבוצות של צליינים בישראל. במשרד התיירות טוענים כי אם כומר מגיע עם קבוצת מאמינים, אי אפשר למנוע ממנו להדריכם במקומות הקדושים לנצרות.

10.2% מהמכוניות שנמסרו ביוני – מדרום קוריאה

מאת יעקב צלאל

מכוניות דרום קוריאניות תפסו ביוני 10.2% מסך המכירות של מכוניות חדשות בישראל. כך עולה מנתוני איגוד יבואני הרכב. בחודש שעבר נמסרו 12,855 מכוניות חדשות, 1,316 מהן מדרום קוריאה.

במכוניות הדרום קוריאניות הובילה דייהו עם דגם הרייסר, שממנו נמסרו 683 יחידות.

מכירות המכוניות היפאניות הוסיפו לרדת במקביל להתחזקות הין. כ-4,700 מכוניות יפאניות נמסרו ביוני – 36% מהמכוניות שנמסרו. לדוגמה, סוכנות סלקאר, משווקת דייהו, מכרה ביוני רק 66 מכוניות דייהאטסו, לעומת 683 דייהו רייסר.

במחצית הראשונה של '94 נמסרו 81,065 מכוניות חדשות, לעומת 68,210 בתקופה המקבילה ב-'93.

מוזיאון ישראל
ירושלים

רוצה בחברתך...

המוזיאון מזמין אותך להיות חבר באגודת הידידים ולעזור בטיפוח אחד האוצרות הלאומיים החשובים ביותר. כחבר, אתה נהנה מחוויה מיוחדת ויוקרתית המשקפת את טעמך האישי והעדפותיך התרבותיות-חברתיות ומהטבות כמו:

■ כניסה חופשית לך ולנלווה אליך למוזיאון, להיכל הספר ולמוזיאון רוקפלר לארכיאולוגיה ■ הזמנות לפתיחת תערוכות ■ הזמנות לאירועים מיוחדים ■ הנחה על כל קניה בחנויות המוזיאון ■ הנחות במחירי קונצרטים, סרטים והצגות במוזיאון ■ קבלת דפדפת מידע חודשית ■ שימוש בספריית המוזיאון.

פרטים באגודת הידידים, טל. 02-708855

לנשום תרבות לחוות אמנות.

קח חלק ביצירת
עידן התקשורת החדש בישראל.

עידן של תקשורת אישית יותר, אמינה יותר, זמינה יותר, הנמצאת בהישג יד של כל אחד.

סלקום ישראל בע"מ, מציעה לך לקחת חלק ביצירתו של עידן התקשורת החדש במדינה. כחברה דינמית, אנו מציעים לך משרות בעלות אופי ייחודי עם אפשרויות להתפתחות בלתי מוגבלת, ואתגרים מגוונים.

דרושים/ות

לאגף שירות לקוחות

מנהל/ת תפעול שירות לקוחות
CUSTOMER SERVICE MANAGER

אחראי/ת על הניהול השוטף של השירות ללקוחות: תכנון, יישום, פיקוח, בקרה והדרכת אנשי השירות. אחראי/ת על איכות השירות ושביעות רצון מוחלטת של הלקוח.

כישורים נדרשים:
■ נסיון ניהולי קודם.
■ שליטה טובה בשפה האנגלית.
■ יחסי אנוש מעולים.
■ ידע בתחום הטלקומוניקציה.
■ אדמיניסטרציה של מערך שרות.
■ השכלה אקדמאית רלוונטית.
(משרה מספר 2001)

רכז/ת הדרכה
TRAINER M.I.S / TRAINING / ANALYST

אחראי/ת על פיתוח ותאום תכניות הדרכה וייעוץ. הטמעת תרבות הארגון ומיומנויות מקצועיות בקרב אנשי מכירות ושרות ללקוח.

כישורים נדרשים:
■ 3-5 שנות נסיון בהדרכה.
■ הכרת סביבת תקשורת/הייטק - יתרון.
■ שליטה טובה בשפה האנגלית.
■ הבנה עסקית ויחסי אנוש מעולים.
■ השכלה אקדמאית.
(משרה מספר 2002)

לאגף מערכות מידע

מנהל/ת מרכז נתונים
DATA CENTER MANAGER

כישורים נדרשים:
■ 5 שנות נסיון לפחות בתחום מערכות מידע, מתוכן שנתיים לפחות בתפקיד ניהולי.
■ שליטה טובה בשפה האנגלית.
■ נסיון במחשבי דיגיטל, מערכות תמחור, תקצוב ושכר - יתרון.
■ השכלה רלוונטית במערכות מידע. תואר שני - יתרון.
(משרה מספר 4001)

מנהל/ת יישומים
APPLICATION MANAGER

אחראי/ת על תחזוקה, הפעלה, שיפור ויעול של מערכות נתונים פיננסיים.

כישורים נדרשים:
■ 5 שנות נסיון לפחות בתחום מערכות מידע, מתוכן שנתיים לפחות בתפקיד ניהולי.
■ השכלה רלוונטית. תואר שני - יתרון.
■ שליטה טובה בשפה האנגלית.
■ נסיון בסביבת DEC 7000, מערכת הפעלה VMS, DBMS, קובול, פורטרן, C+, מערכות תמחור, יישומי שכר ותקצוב - יתרון.
(משרה מספר 4002)

נא לשלוח קורות חיים מפורטים
לת.ד. 446 רמה"ש 47103
לציין על המעטפה את שם ומספר המשרה.
סודיות מובטחת

סלקום ישראל בע"מ
מפעילת רשת הטלפון האלחוטי החדשה בישראל
ובעלי המניות שלה
האחים ספרא ■ BELLSOUTH ■ קבוצת אי די בי

איש העסקים אפרים אליהו תובע 10 מיליון שקל מבנק המזרחי

איש העסקים אפרים אליהו הגיש אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה בסך 10 מיליון שקל נגד בנק המזרחי. אליהו טוען, כי הבנק גבה ממנו ריבית מופרזת על השבתות ההלוואות שלקח והסב לו בכך נזקים כבדים. עוד טוען אליהו, כי הבנק הפעיל עליו לחצים כבדים להקטנה מיידית של יתרות החובה שלו ללא הצדקה, בניגוד למקובל ולהתחייבויות קודמות של הבנק. עקב דרישות אלה, שהיו לדברי התובע לעתים "מהיום להיום", הוא אולץ למכור נכסי מקרקעין שלו במחירים נמוכים מערכם הריאלי, ואף לקחת הלוואות בריבית גבוהה מצדדים שלישיים. גם התנהגות זו מצד הבנק גרמה לו לדבריו לנזקים כבדים. אליהו טוען כי הבנק הטעה והונה אותו, הפר הסכמים, התנהג שלא בתום לב ובניגוד לחובת הנאמנות החלה עליו, וכי אנשי הבנק עצמם הודו בפניו במפורש כי התנהגו כלפיו בדרך פסולה.

מכתב התביעה עולה, כי בשנים 70–'91 ניהל התובע, הפועל בעיקר בענף הרהיטים, את עסקיו באמצעות סניף בנק המזרחי ברחוב עמק יזרעאל בתל אביב. התובע נתן לדבריו אמון מוחלט ביושרם של אנשי הבנק ובכישורם המקצועי, וסבר כי ענייניו הכספיים נתונים בידיים נאמנות.

אליהו טוען, כי במרוצת השנים הוא נזקק מדי פעם לאשראי והבנק העמיד אותו לרשותו באופן שוטף, בין היתר בדרך של משיכות יתר. לדבריו, אנשי הסניף פנו אליו כמה פעמים במרוצת השנים, והודיעו לו כי הבנק לא יעמיד לרשותו אשראי או ידרוש את הקטנתו אלא אם הוא יפתח תוכניות חיסכון. הוא נהג על פי דרישות הסניף, תוך העברת חלק מכספי האשראי שנלקח להפקדה בתוכניות החיסכון.

ואולם אליהו טוען, כי בדיעבד התברר לו שהבנק רימה אותו, הציג בפניו מצג שווא, והתנה שירות בשירות והטעה אותו. לדבריו, לא היה לו כל אינטרס כלכלי להשקיע כספים בתוכניות חיסכון, תוך נשיאה בתשלום ריביות גבוהות, שכן סכומי החיובים עלו בהרבה על תשואות התוכניות. אליהו טוען, כי הבנק העדיף את האינטרסים שלו על פני אלה של לקוחו. עוד טוען אליהו, באמצעות עוה"ד אמיר סיטונוביץ ואורי מקובסקי, כי למרות בקשותיו, העביר לו הבנק רק חלק מהפרטים והמסמכים שביקש, וכי חלק מתשובות הבנק ניתנו על דרך ההתחמקות.

טרם הוגש כתב הגנה.

בית המשפט: אם בורר סירב לשמוע עדות מהותית – פסק דינו יבוטל

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, שלום ברנר, הורה לפני ימים אחדים על החזרת פסק בורר שניתן בסכסוך בין מושב כפר רות ובין חברת נופי כפר רות לגבי פרויקט הרחבת הכפר – משום שבעת מתן פסק הבורר בעניין לא נשמעה עדות מהותית.

בין החברה והמושב התנהלה בוררות בעניין בפני עו"ד יצחק נגר. בדיונים שקיימו שני הצדדים בעת ההחלטה על פרויקט ההרחבה נקבע, כי נדרשת הסכמתם של מינהל מקרקעי ישראל והסוכנות היהודית. הסכמתם של שני הגופים בוששה לבוא, ובעקבות זאת הודיע המושב לחברה, כי הוא מתנגד לכל הארכה נוספת. עקב זאת יזמה החברה את הליכי הבוררות על מנת להכריע בסכסוך.

בדיונים בפני הבורר גובשה תוספת להסכם שאמור היה להיחתם בין הצדדים והסוכנות היהודית. בתוספת זו התנו הצדדים, לבקשת המושב, את ביצוע הפרויקט בכך שאופיו ותכונותיו המשפטיות של המושב יישמרו. תוספת זו אושרה על ידי בית המשפט.

ואולם, לאחר החתימה על התוספת סירב המושב לחתום על ההסכם עם הסוכנות, בטענה כי הגיעו לידיו נתונים חדשים, לפיהם יביא הפרויקט לשינוי הסטטוס של כפר רות ממושב ליישוב קהילתי. הבורר קיים דיון נוסף, וקבע, למרות הנתונים החדשים שהציג המושב, כי הצדדים יחתמו על ההסכם, ואם תשנה הסוכנות את מעמדו של היישוב שלא בהתאם להסכמה בתוספת, ייחשב ההסכם כבלתי מחייב.

המושב הגיש, באמצעות עו"ד בעז בן צור, בקשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לפיה יוחזר הפסק לבורר, בעילה כי עליו לשמוע עדויות נוספות בנושא. בפסק דינו ציין השופט ברנר, כי חוק הבוררות קובע שאם לא ניתנה לבעל דין הזדמנות נאותה לטעון את טענותיו, ייעתר בית המשפט לבקשת ביטול הפסק. הוא קבע, כי שאלת גבולות שיקול הדעת של בית המשפט תיקבע על פי נסיבות העניין ועל פי סיווג העדות כמהותית או לא, וכי לא יכולה להיות מחלוקת על כך שסוגיית שינוי הסטטוס של אגודת מושב כפר רות היא עניין מהותי. עקב כך קבע, כי הפסק יוחזר לבורר ויתוקן במידת הצורך, בהתאם לממצאים הנוספים שיוכחו לבורר.

תביעת רשלנות נגד רופא: "איבדתי את כושר הדיבור בעת טיפול"

חולה לב ושרשת עורקים בן 67 הגיש אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעת נזקי גוף בגין רשלנות רפואית בסך 1.7 מיליון שקל נגד ד"ר יריב מלימובקה. התובע, יוסף שפי, טוען כי איבד את כושר הדיבור עקב אירוע מוחי שנגרם לו בעקבות טיפול רפואי רשלני של הרופא.

התובע, שעבר כמה ניתוחי מעקפים, טוען כי פנה לד"ר מלימובקה לבירור על־אודות טיפול חדשני להמסת המשקעים בדפנות כלי הדם, וזה קבע לו מועד לביצוע הטיפול וביקש ממנו רשומות רפואיות בקשר למצבו הבריאותי. הרשומות סופקו וכעבור כחודש עבר התובע את הטיפול אצל הרופא על ידי הזרקה תוך ורידית.

התובע טוען, כי בעת ההזרקה הוא איבד את כושר הדיבור, ואולם הרופא "נבהל, התבלבל" ולא נקט צעדים כלשהם להושיעו. עוד נטען, כי הרופא נמנע מלהפנות את התובע לבית חולים ואף סירב לתת לו הפניה רפואית ואישור רפואי על הטיפול שניתן. לבסוף הוא אושפז בבית החולים וולפסון, והתברר כי עבר אירוע מוחי שנגרם בגלל יצירת קריש דם בעורקים של המוח העמק בצד שמאל של המוח.

התובע טוען, כי הנזק שנגרם לו נגרם עקב רשלנותו הבלעדית של הרופא, אשר חייב בתשלום פיצוי על נזקיו אלה.

טרם הוגש כתב הגנה.

ביהמ"ש המחוזי דחה תביעת אל על מהמדינה בסך 10 מיליון שקל

(ע). נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים, השופט ורדימוס זיילר, דחה אתמול את תביעת הכונס הרשמי בתפקידו כמפרק הזמני של חברת אל על לתשלום סכום של יותר מ–10 מיליון שקל על ידי המדינה.

סכום זה התבקש בגין זיכרון דברים שנחתם בין החברה לבין משרד האנרגיה והתשתית בעקבות הרפורמה במשק הדלק, ולפיו הוסכם בין הצדדים, כי מחיר הדלק הסילוני שיסופק לאל על "צריך להיות ברמה דומה למחיר הממוצע של הדלק הסילוני באירופה, בהתחשב בתנאים המיוחדים לישראל העשויים לגרום לעלות נוספת של 4–3 סנט לגלון". לפיכך, סוכם כי אחת לשנה תחשב אל על את המחיר הממוצע המשוקלל ששילמה בשנה הקודמת בכל תחנותיה באירופה, ותשווה אותו עם המחיר הממוצע המשוקלל ששילמה באותה תקופה בנמל התעופה בן גוריון.

עוד נקבע, כי אם תראה שההפרש עולה על 4–3 סנט לגלון בין שני המחירים הממוצעים, ייערך דיון בין אל על ובין מינהל הדלק לגבי התאמות המתבקשות.

השופט זיילר קיבל את עמדת המדינה, לפיה המעטפת ההיסטורית של הסדר המחירים האמור אינה יותר מניסיון לבחון אפשרות לקבוע מחירים שתעמוד בקריטריוני הרפורמה במשק הדלק מצד אחד, ושתתאים לאינטרסים של אל על מצד שני, אם הדבר אפשרי. הצדדים, נקבע, הסכימו שאם המציאות תראה שהאינטרסים של אל על נפגעו מבחינות מוסכמות זו וייווצר פער מחירים גדול מהצפוי, יוחזרו ויקיימו דיון "לגבי התאמות מתבקשות" להסדר המחירים, בכל שהוא נוגע לרכיב "מחיר השער" ותו לא.

השופט זיילר דחה את עמדת אל על, לפיה התחייבה המדינה בסעיפי ההסכם לשלם כל הפרש בין ממוצע מחירי אירופה לבין מחירי ישראל, בניכוי 4–3 סנט לגלון.

השופט זיילר ציין, כי כוונת המדינה בהסכם ל"דו־שיח" היא הידברות בין הממשלה לבין אותם גופים, וכי כוונת "התאמות המבוקשות" היא חלק ממנגנון הבדיקה המופעל כשנוצר פער, ומביאים בחשבון את כל הגורמים וביניהם את האינטרסים של אל על – אולם לא רק אותו.

השופט זיילר חייב את התובעים לשלם למדינה שכר טרחת עורכי־דין בסך 150 אלף שקל.

תן עשרת אלפים שקל, וקבל פרס על ניהול ויזמות ל–94'

30 המנהלים המצטיינים במשק יקבלו את הפרס מידי שר הכלכלה והתכנון, פרופ' שמעון שטרית

9,870 שקל, בצירוף מע"מ כחוק, נדרשים מנהלי חברות ומפעלים לשלם כדי לזכות בפרס הניהול והיזמות '94 שמארגן אלול – המכון הישראלי לסקרי דעת קהל, ב"ברכתו" של שר הכלכלה והתכנון, שמעון שטרית. הטקס נקבע לספטמבר במלון הילטון בתל־אביב, בנוכחות שרים, חברי כנסת ואישי ציבור. 30 המנהלים המצטיינים במשק יקבלו מידי השר שטרית את פרס הניהול.

"קיבלתי בפקס מכתב מהמכון הישראלי לסקרי דעת קהל, שבו נכתב כי נבחרתי לאחד המנכ"לים המובילים במשק ל–'94. כאשר בירורתי במה הדברים אמורים, גיליתי שלצד המחמאות צריך לרשום גם המשאות", התלונן אהרן מוסס, מנכ"ל כתר.

"הוסבר לי שסכום הכסף הנדרש לקבלת הפרס מיועד לכיסוי הוצאות, וכי באירוע שבו ישתתפו שר הכלכלה, חברי כנסת אורחים נכבדים מהעיתונות, מגן ופרסום בעיתונות, וזה עולה כסף. נבזתי את העניין. אני לא מרגיש צורך לשלם עבור פרס שעולה כסף", אמר מוסס.

מבדיקת "הארץ" עולה כי על פי נוסח הפנייה למנהלי חברות, גופים ומוסדות פיננסיים וכלכליים, הפרס הוא חלק מ"מפעל הצדעה למצוינות במשק שיזם המכון לסקרי דעת קהל, בעקבות הכרזתה של הממשלה על ערכי המצוינות והאיכות כיעד לאומי".

הפנייה כוללת רשימה של אישי ציבור שנמנים עם מקבלי הפרס השנה. בין השאר מופיעים שמותיהם של מנכ"ל מוטורולה, חנן אכסנר, מנכ"ל בזק, יצחק קאול, מנכ"ל חברת החשמל, משה כץ, מנכ"ל מע"ץ, סלמן בן ציון, ויו"ר מועצת המנהלים של השקם, צבי אלדרוטי.

עוד נכתב בפנייה, כי "מפעל ההצדעה למצוינות זכה לברכתם של אישי ציבור, משק וכלכלה, כמו שר הכלכלה והתכנון, שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, גזבר הסוכנות, מאיר שטרית, ח"כ חיים קופמן וח"כ גונן שגב".

לפנייה מצורף טופס השתתפות, עליו צריך המנהל הזוכה לחתום, ובו התחייבות לתשלום בסך 9,870 שקל, בצירוף מע"מ. התנאים הם בשני תשלומים שווים ע"ס 4,935 שקל כל אחד בצירוף מע"מ או ארבעה תשלומים שווים – 2,542 שקל, כל אחד, בצירוף מע"מ.

ממשרד הכלכלה והתכנון נמסר בתגובה, כי "המשרד ממונה על המטה לייעול המשק הציבורי, שאחת ממטרותיו העיקריות היא הגברת המצוינות במשק הפרטי והציבורי. ככזה, יש למשרד מגמה אוהדת, לפיה כל הגופים הפרטיים והציבוריים, שפונים אליו לשיתוף פעולה וסיוע, נענים בחיוב. אין המשרד נכנס בשום גוף, לצד המנהלי או הארגוני. בימים אלה שוקד המטה לייעול המשק הציבורי על קביעת סטנדרטים לאמות מידה, בקביעת סטנדרטים למצוינות ואיכות והכרה השוואתית בהישגים, במגזר הציבורי והפרטי".

מנכ"ל אלול, אריה סיישלר, אמר בתגובה כי אין הוא מכריח אף אחד להשתתף במבצע. לגבי התשלום עבור הפרס אמר, כי הוא נועד לכסות את דמי ההשתתפות באירוע במלון יוקרתי; פסלון קונסי מוזהב; תמונה צבעונית ממוסגרת מהטקס; כתבה במוסף מיוחד; שתי הזמנות זוגיות לאירוע, ואזכור בפורום המנהלים.

סיישלר הוסיף כי לצורך קביעת המועמדים הראויים להשתתפות במפעל ההצדעה למצוינות, "נערך מחקר על־ידי צוות מיוחד, בראשותו של ד"ר משה ברבי, מאוניברסיטת בר־אילן, וכן נבדקו נתונים ומידע על חברות בענפים שונים".

גם מותג מוביל כמו ליוויס זקוק למסע פרסום יקר

השבוע יצאה חברת ליוויס במסע פרסום חדש תחת הסיסמה "BE COOL – כן לחיים. לא לאלימות".

שמי אלוהל, מנכ"ל חברת סנגו, המייצרת ומשווקת מוצרי ליוויס בישראל, אמר כי במסע הפרסום הושקעו כ–150 אלף דולר. "הוא יגיע לשיאו בפסטיבל ערד, שם הוא יכלול שלטי חוצות, פוסטרים, סטיקרים והופעות חמות. כל אלה אמורים לחזק את ההרגשה שניתן ליהנות בלא אלימות".

סנגו היא אחת מ–13 החברות שזכו בתואר יצואן מצטיין לשנת '93, שהעניק בגדולת השבוע נשיא המדינה, עזר וייצמן.

אלוהל מציין כי בניגוד להודעה המשמעותית ברווחיות בענף הטקסטיל וההלבשה, בחצי הראשון של '94 רשמה סנגו עלייה של 15% בהשוואה לחצי המקביל ב–'93.

לדבריו, ליוויס פונה לקהל בקשת גילאים שבין 14 ועד 24, כך שכל שנה מצטרפים לקוחות חדשים. הוא גם מציין לחיוב את גלי העלייה הגדולים שהגיעו לארץ, ואשר הביאו לגידול במספר הצרכנים.

בעניין התחרות, אם בכלל קיימת כזו בשוק הג'ינסים בארץ, הדגיש אלוהל כי ליוויס נחשבת כמובילה בתחומה בכל מקום בעולם – וכך גם בישראל.

לדבריו, "המותגים הבינלאומיים האחרים נכנסים בדרך כלל בפתח של 'גם אני', כמו חברת LEE שנכנסה לא מזמן לשוק בארץ, אבל על חשבון מותגים אחרים ולא על חשבוננו. המותג המוביל בג'ינס זה ליוויס, ולהערכתי מחזיק בנתח שוק של 60% ויותר. קרוקר היה ונשאר מספר 2 בשוק".

אלוהל מציין עוד, כי חברת סנגו מתאמת את הפעילות השיווקית יחד עם חברת ליוויס העולמית, מקרינה את אותם הסרטים ומשתמשים באותם הפוסטרים.

כאמור, זכתה השבוע חברת סנגו בתואר יצואן מצטיין, כשהיא מובילה בתחומה גם בשיווק בתוך ישראל.

אלוהל: "היקף הפעילות של החברה, הצפוי להגיע ב–'94 ל–6 מיליון דולר, מורכב בעיקר ביצוא מכנסי ג'ינס – מותג 501 – לארצות מערב אירופה. שם יש עודף מסוים בביקוש, שממלאים אותו ארה"ב וישראל. המפעל בארץ ממוקם בכפר הדרוזי ירקא ומעסיק 300 עובדים, רובם דרוזים. לחברה יש מפעל נוסף בנצרת עלית, הכולל גם קו ייצור נוסף של חולצות ג'ינס המיוצאות למערב אירופה".

מסע פרסום חדש נגד סמים – בקול סמכותי

הסיסמה, "סמים מסוכנים לחופש שלך", עדיין עומדת במרכזו של מסע פרסום חדש־ישן של הרשות למלחמה בסמים, בהשקעה של כמיליון שקל.

מסע הפרסום נבנה על סמך מחקר עמדות שערכו ד"ר שלומית לוי ממכון גוטמן, וד"ר רחל בר המבורגר, המדענית הראשית של הרשות למלחמה בסמים. על ביצועו אחראית לשכת הפרסום הממשלתית, והוחל בו לפני כשבוע.

לדברי בר המבורגר, אחת המסקנות העיקריות ממחקרן היתה שמסע הפרסום השיג את יעדו. "מספר בני הנוער שהשיבו שסמים מסוכנים לחופש שלהם עלה מ–66% לפני מסע הפרסום ל–78% לאחריו".

בר המבורגר: "ניתן היה להבחין בין אלה שהיו חשופים למסע הפרסום (באמצעות הטלוויזיה, הרדיו ושלטי חוצות) ובין אלה שלא. אחרי הפרסום אמרו 80% שהשימוש בסמים מסוכן מאוד, לעומת 68% שהתבטאו כך, אבל לא היו חשופים לפרסום".

המחקר בדק האם משפיע מסע הפרסום בכיוון המצופה, והאם אין לו השפעה שלילית.

בשלב ראשון, עוד לפני מסע הפרסום (דצמבר '93), נבדקו 500 בני נוער בגילאי 12–18. הם התבקשו לענות על שאלון זהה. בשלב שני, באמצע ינואר '94, נשאלו אלף בני נוער באותם הגילים על מסע הפרסום, שהיה אז בעיצומו. בשלב שלישי, חודש לאחר שהסתיים (סוף פברואר '94), שוב התבקשו לענות על שאלות.

לדברי בר המבורגר, בכל אחד מהשלבים אף נחקר לא אמר שהשימוש בסמים יכול להועיל לחופש שלו. לפני הפרסום 2% חשבו שזה כלל לא מסוכן, ואחרי הפרסום ירד נתון זה ל–1%."

עם זה, בעקבות ממצאי הביניים הוכנסו שינויים קלים. בר המבורגר: "במסע הפרסום הקודם נוער שקיבל הדרכה מהרשות למלחמה בסמים פנה אל נוער. לא ידענו באיזו מידה פרסום כזה יהיה אפקטיווי יותר ממצב שבו מבוגרים פונים אל נוער. בכל שלושת השלבים יותר מ–70% חשבו שהמסע צריך להיות משולב, כלומר נוער ומבוגרים; 20%–25% חשבו שרק נוער, ו–3%–4% סברו שרק מבוגרים".

לפיכך, במסע הפרסום החדש, שימשך כששה שבועות, תיעשה העברת המסרים גם על ידי בני נוער וגם על ידי מבוגרים.

במודעות עצמן נאמר במפורש מי מעביר את המסר (הרשות למלחמה בסמים ונוער נגד סמים). בתשדירי הרדיו ישולבו אפקטים של קול הדיבור סמכותי, והסגנון דיבור של נוער ושל מבוגרים.

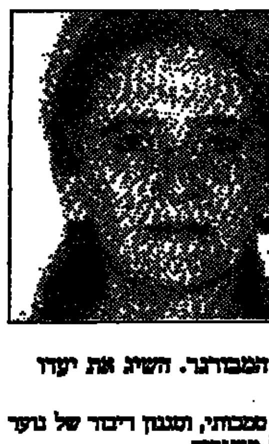

בר המבורגר. השיג את יעדו

אחת משאלות המחקר התייחסה למוכנות להשתמש בסמים: "לו היו מציעים לך להתנסות פעם בסם, האם היית מוכן לנסות זאת?" התשובות "כן בהחלט" ו"כן", התקבלו מכ–2%, לגבי התשובות "בהחלט לא" – לפני מסע הפרסום התקבלו מ–77%, ובסיומו – מ–76%.

בראש רשימת גורמי ההרתעה מפני שימוש בסמים היתה הפגיעה בתפקודי המוח – יותר מ–75%; פתיחת תיק במשטרה – 68%; הסכנה מהידרדרות לשימוש קבוע – 68%; ירידה בלימודים – יותר מ–50%; איבוד החופש למימוש עצמי – יותר מ–50%; האפשרות לסכן את השירות ביחידה מובחרת בצה"ל – 50%; החשש לא להיות מקובל בחברה – 40%.

שטיר: תחרות לא הוגנת מצד התאחדות התעשיינים

קבוצת שטיר לארגון תערוכות מקצועיות פנתה אתמול בתלונה לשר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, לגבי תערוכת "מטבח ואמבט" שקיים לפני שבוע מועדון יצרני העץ והרהיטים, שהוא חלק מהתאחדות התעשיינים. לטענת הקבוצה, "גופים ציבוריים, המשתמשים בכספי ציבור, מתחרים באופן בלתי הוגן בחברות פרטיות לתערוכות, ומנצלים את היותם ארגון יציג לפעילות שאינה בתחום מטרות הארגון". במכתבה לחריש טוענת ישראלה שטיר, מנכ"ל בקבוצה, כי כ–25% מהמציגים בתערוכה היו חברות המייצגות מוצרי יבוא, וגם חלק מהמוצגים של היצרנים הישראלים מיובאים – בניגוד למטרותיה המוצהרות של התאחדות התעשיינים והדרך שהוצגה את המבקרים.

דוברת משרד התמ"ס, אביטל בר, אמרה אתמול בתגובה, כי "לכשייבדקו העובדות המצוינות בפנייה, יוכל השר להביע את עמדתו".

מהתאחדות התעשיינים נמסר בתגובה, כי "תערוכת אמבט ומטבח הופקה בידי החברה הכלכלית של איגוד יצרני הרהיטים, שהיא חברה פרטית לא מסובסדת. בשום פרסום של התערוכה לא נאמר כי היא על בסיס כחול לבן בלבד. להיפך, הודגש כי התערוכה היא בינלאומית".

קח חלק ביצירת עידן התקשורת החדש בישראל.

עידן של תקשורת אישית יותר, אמינה יותר, זמינה יותר, הנמצאת בהישג יד של כל אחד.

סלקום ישראל בע"מ, מציעה לך לקחת חלק ביצירתו של עידן התקשורת החדש במדינה. כחברה דינמית, אנו מציעים לך משרות בעלות אופי ייחודי עם אפשרויות להתפתחות בלתי מוגבלת, ואתגרים מגוונים.

דרושים/ות:

מנהל/ת מחלקת הדרכה

לנתח צרכי הכשרה בארגון, פיתוח וקיום תכניות הדרכה, פקוח על פעילויות הדרכה בכל רמות העובדים.

דרישות:
- תואר שני בפסיכולוגיה ארגונית/תעסוקתית/התנהגות ארגונית.
- נסיון קודם של לפחות 4 שנים במערכות הדרכה/יעוץ ארגוני. יתרון בהי-טק.
- יכולת נהול צוות עובדים מקצועי.
- יוזמות, יכולת ארגון ויחסי אנוש טובים.

מנהל/ת שכר ותגמולים

לתפקיד הכולל תכנון, פתוח ונהול מערכת שכר ותנאים נלוים של הארגון, במחלקת משאבי אנוש.

דרישות:
- השכלה אקדמאית במנהי"ס/תו"נ/התנהגות ארגונית/לימודי עבודה/כלכלה.
- נסיון של לפחות 3 שנים בנהול שכר.
- התמצאות בהערכת עובדים, רמות שכר, חוקי עבודה, תנאים סוציאליים ותכניות תמרוץ.
- שליטה מלאה באנגלית.
- יכולת מו"מ והכרת שוק העבודה.

אחראי/ת גיוס, מיון וקליטה

לתפקיד הכולל איתור מקורות גיוס, ראיון מקצועי, מיון, ניוד עובדים ומתן הצעות עבודה למועמדים.

דרישות:
- תואר שני בפסיכולוגיה/ התנהגות ארגונית מדעי התנהגות.
- נסיון של שנתיים לפחות בגיוס עובדים בחברה תעשייתית. יתרון בהי-טק.
- נסיון בראיון אישיותי ומקצועי.
- הבנה עסקית, ערנות למצבים ארגוניים, יוזמה ויכולת מו"מ.

מנהל/ת מחלקת גיוס וקליטת עובדים

לתפקיד הכולל פתוח וניהול תהליכי גיוס, מיון, השמה, ניוד עובדים ומדיניות קידום.

דרישות:
- השכלה אקדמאית במדעי החברה/פסיכולוגיה/התנהגות ארגונית. תואר שני - יתרון.
- נסיון של 4 שנים לפחות בתפקידי גיוס ומיון פנים ארגוני, יתרון במערכות הי-טק
- יכולת לנהל צוות מעסיים.
- ראייה מערכתית, יכולת תמרון בין-אישית ויחסי אנוש מעולים.
- שליטה באנגלית ברמת שפת-אם.

מזכיר/ת מחלקת משאבי אנוש

לטיפול במועמדים, קליטת עובדים חדשים, אחריות על מערכת נוכחות, תיקי עובדים וטיפול שוטף בפרט.

דרישות:
- השכלה אקדמאית
- נסיון של שנתיים לפחות בתפקיד דומה.
- הופעה והתנהגות ייצוגיים. תודעת שירות גבוהה.
- שליטה מלאה במחשב.
- שליטה מלאה באנגלית בכתב ובע"פ.
- נכונות לעבודה אינטנסיבית במשרה מלאה בלבד.

פקיד/ת משאבי אנוש

לתפקיד הכולל מתן שרות לעובדי הארגון בנושאי כח-אדם. טפול באדמיניסטרצית שכר ותנאים סוציאלים ובצוע פרויקטים מיוחדים בתחום משאבי אנוש.

דרישות:
- השכלה אקדמאית או מקבילה
- נסיון של לפחות שנתיים בתפקיד דומה
- יכולת אדמיניסטרטיבית גבוהה מאד
- תודעת שרות וסובלנות בין-אישית גבוהות
- נכונות לעבודה במשרה מלאה בלבד

נא לשלוח קורות חיים מפורטים לת.ד. 24107 ת"א 61240 עבור סלקום ולציין שם משרה

סודיות מובטחת

סלקום ישראל בע"מ

מפעילת רשת הטלפון האלחוטי החדשה בישראל

ובעלי המניות שלה

האחים ספרא ■ BELLSOUTH ■ קבוצת אי די בי

בג"ץ החליט לדון בעתירתה של חברת חשמל על גמול דירקטורים

מאת עמירם כהן

בג"ץ החליט אתמול לדון בעתירת חברת החשמל נגד שר האוצר בעניין תשלום גמול לדירקטורים.

בדיון שהתקיים אתמול ביקש בא כוח המדינה למחוק את העתירה, בטענה כי התקנות לגמול דירקטורים בחברות הממשלתיות יוגשו בקרוב לוועדת הכספים.

בא כוח חברת החשמל, עו"ד יהושע חורש, טען בתשובה כי התקנות המוצעות על ידי המדינה אינן סבירות. לדבריו, סך הגמול לישיבה הממוצע נמוך, מספר הישיבות מוגבל והגמול כולל מע"מ.

על פי התקנות המוצעות על ידי שר האוצר, יקבל חבר דירקטוריון בחברת החשמל 650 שקל לישיבה כולל מע"מ והוצאות. הדירקטורים בחברת החשמל דורשים כי שכרם יושווה לשכר הדירקטורים בחברות ציבוריות ובבנקים – 1,025 שקל לישיבה.

מושב בני עמי לבג"ץ: להגיש תביעה נגד משפחה מאום אל־פחם שבנתה ללא היתר

מאת דן לאופר

מושב מי עמי הגיש עתירה לבג"ץ בבקשה שיורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש תביעות פליליות, ולדרוש מאסר בפועל לבני משפחת מחאמיד ואחרים, שבנו ללא היתר בקרבת מושב שיתופי הנמצא מדרום לאום אל־פחם.

מדובר בתושבים מהשכונות אבו־לחם ועין ג'רר שבאום אל־פחם, שבנו בתים בשטח חקלאי באזור שבין המושב לאום אל־פחם. המושב טוען שתנופת הבנייה הבלתי חוקית תהפוך אותו לשכונה באום אל־פחם, המונה 30 אלף תושבים.

לטענת המושב, שתי תוכניות עברו אישור ראשוני של הוועדה המקומית עירון ומאפשרות בנייה של בתים בסמוך אליו. המושב הגיש התנגדות לתוכנית אחת ויגיש התנגדויות לתוכניות האחרות ברגע שיופקדו בוועדה המחוזית.

לחלק מהבניינים שבנו ללא היתר, או על סמך תוכניות בניין עיר שטרם אושרו סופית, ניתנו צווי הריסה בבתי המשפט, שחלקם נכנס לתוקף. המושב קובל כי צווי ההריסה לא בוצעו וכי לא נבקשה כל סנקציה נגד מי שבנו את הבתים והפרו את צווי ההריסה, ונגד מי שבונים את בתיהם בניגוד לחוק בימים אלה.

הוועדה המקומית, למשל, השיבה כי לא ידוע לה על חלק מהבתים שנבנו ללא היתר, משום ש"תנאי הטופוגרפיה בשטח מקשים על המפקח להגיע למקומות אלה". היא אף הצדיקה קיומם של חלק מהמבנים.

לדברי העתירה, "גם כאשר הוגשו כתבי אישום וניתנו צווי הריסה שיפוטיים, הם לא בוצעו, והיועץ המשפטי לממשלה והציגו ברשויות לא נקטו הליכים פליליים נגד המפרים. היועץ לא היה רשאי שלא להשתמש בסמכותו ולהתעלם מפניות המושב".

את בני משפחת מחאמיד לא ניתן היה להשיג אתמול בערב.

כל עובד הוא איש מכירות

"אחד השינויים הבולטים בשיווק היום, הוא ההסתכלות על כל עובדי חברה, מהמנכ"ל ועד העובד הזמני, כעל אנשי מכירות. שכן, תוצאת התפקיד של כל עובד צריכה להיות שמירת הלקוחות, סיפוק הצרכים ורמת שביעות הרצון שלהם ברמת שירות עילאית", אמר גיל פרץ, מנכ"ל הספרייה הבינלאומית לאנשי עסקים, שחזר באחרונה מה–ASTD – הכנס הבינלאומי לפיתוח משאבי אנוש בארגונים ובחברות, שהתקיים בקליפורניה, ארה"ב.

לדבריו, חברות אמריקאיות מהמובילות בתחומן משקיעות כיום בהכשרת עובדים, במכירות, שירות, הקשבה ללקוח, וטכניקות הקשורות למיומנויות בין־אישיות. נניח לדוגמה, שלקוח חייב כסף, ומטפל בחוב מישהו במחלקת הנהלת החשבונות. אם הוא עושה זאת בצורה לא נכונה, הוא יקבל אולי את המזומנים, אך יאבד את הלקוח.

מגמה אחרת בתחום השיווק הרווחת בחברות אמריקאיות, היא חיפוש אחר יתרון תחרותי. למשל, לעשות את מה שקו ידוע מהר יותר. לדברי פרץ, "מקובל לומר היום שהזמן או המהירות הם המטבע של שנות ה–90'. למשל, קצב הוצאת מוצרים חדשים." יותר מ–90% מ–500 חברות הענק בארה"ב מכשירות את עובדיהן בתחומי חשיבה יצירתית.

לדוגמה, אחת מחברות הביטוח הגדולות בארה"ב יצאה באחרונה בתוכנית ביטוח יחודית, שבה מבוטח שיש לו ביטוח חיים, והחולה במחלה סופנית כמו איידס או סרטן, מקבל כ–75% מהפוליסה בעודו בחיים.

פרץ: "כאן אנשי חברת הביטוח שאלו עצמם, איך ניתן לעשות דברים אחרת? ויצאו עם מוצר שהוא שינוי בתפיסה".

המסר המרכזי בכנס היה שהנכס החשוב ביותר בכל חברה, זה משאבי האנוש. "חברות היום, מכינות תוכניות שנתיות להשקעה במשאבי אנוש בכלל ואנשי שיווק בפרט. מוטורולה העולמית, למשל, מצאה כי על כל דולר שהיא משקיעה בהדרכת עובדים, היא מקבלת תשואה של 33 דולר".

טכנופלסט תעשיות בע"מ

הודעה על כינוס האסיפה הכללית השנתית של בעלי מניות החברה

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של בעלי מניות החברה תתקיים ביום חמישי ה־18.7.94 בשעה 17:00 במשרדי עוה"ד רפאל דינרי נשות, מגדל על, מרחוב דיזנגוף 50, תל אביב.

על סדר היום:

1. דו"ח הדירקטוריון.
2. אישור הדו"חות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31.12.93.
3. מינוי רו"ח לחברה וקביעת שכרו.
4. מינוי הדירקטורים וקביעת שכרם.
5. קביעת סכום הגמול השנתי וגמול ההשתתפות לדח"צים.
6. שונות.

אם כעבור חצי שעה ממועד תחילת הישיבה לא יהיה נוכח מנין חוקי, תדחה ישיבת האסיפה הכללית השנתית לאותו יום בשבוע, באותה שעה ובאותו מקום, כעבור 7 ימים.

בעלי המניות הראשים להשתתף ולהצביע באסיפה הכללית הנ"ל בעצמם או ע"י בא כוחם ובלבד שכתב המינוי של בא כוח או עותק ממנו מאושר ע"י עורך דין, יופקד במשרדי החברה לא פחות מ–48 שעות לפני מועד האסיפה הכללית הנ"ל.

בפקודת הדירקטוריון

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

בעיית האבטלה הקשה של יפאן עדיין לא מצאה פתרון

20 אלף מחפשי עבודה עטו למודעת דרושים ל־30 עובדים

טוקיו (אי־פי). בעיית האבטלה קיימת ביפאן, למרות כל הסטטיסטיקות הממשלתיות. יותר מ־20 אלף אנשים עטו למודעה שפירסמה חנות הכלבו גינזה קאנבאנה, שבה הדרישה על 30 משרות שיתפנו באפריל הבא.

מחפשי העבודה נענו לפרסום במדריך התעסוקה, שחולק השבוע בקמפוסים באוניברסיטאות, ורובם היו סטודנטים הצפויים לסיים את לימודיהם בתחילת עונת ההעסקה של השנה הבאה, מסרה החנות.

"זהו בהחלט סימן לכך שהתחושות על ההתאוששות הכלכלית עדיין לא השפיעו על שוק התעסוקה", אמר קיוהיי מוריטא, כלכלן במכון המחקר נומורה. באופן מסורתי, חברות יפאניות גדולות מבטיחות תעסוקה לעובדיהן לכל החיים, ובתמורה זוכות לנאמנות בלתי מוגבלת של העובדים לחברה. אולם, לדברי מוריטה, בתהליך המיתון הנמשך, שממנו מתחילה יפאן לצאת רק עתה, לא יכלו חברות רבות לעמוד בהוצאות הגבוהות של מסורת זו.

לאחר שלוש שנים של ירידה חדה בתקרים ברווחים, מקצצות חברות יפאניות באופן דרסטי בהעסקת עובדים חדשים, וממליצות לעובדים רבים באמצע שנות ה־50 לחייהם לצאת לפנסיה מוקדמת "מרצון".

במאי היו רק 0.64 משרות פנויות לכל מחפש עבודה ביפאן, היחס הנמוך ביותר מאז מארס 1987, לפי נתוני משרד העבודה.

בפברואר הגיע שיעור האבטלה ביפאן ל־2.9%, השיעור הגבוה ביותר בשש השנים האחרונות. מאז נע שיעור האבטלה סביב 2.8%. כאשר הכלכלה שגשגה בסוף שנות ה־80 עמד שיעור האבטלה סביב 2.5%.

נתונים אלה נשמעים כאידיאליים למי שהורגל לשיטות חישוב מערביות של אבטלה. אולם ביפאן כל מי שעבד אפילו שעה אחת בשבוע האחרון של חודש נתון נחשב כאילו הועסק במשך החודש כולו, וכל החיילים נחשבים כמועסקים. כלכלנים מעריכים כי לו השתמשו בשיטות חישוב אמריקאיות, היה שיעור האבטלה ביפאן מגיע לכ־8%.

לגינזה קאנבאנה 65 סניפים ברחבי המדינה. דוברת רשת החנויות אמרה כי החברה ציפתה להיענות פחותה מאשר בשנה שעברה, כאשר 5,000 אנשים נענו לפרסומי החברה על משרות פנויות, והוסיפה כי בשנות ה־80 קיבלה החברה בממוצע 800 בקשות להתקבל לעבודה בכל שנה.

יצרני ספינות יפאנים בוחנים רחפת המונעת בכוח סילוני

טוקיו (אי־פי). יצרני ספינות יפאנים הולכים לערוך ניסויים ברחפת משא מהירה, שעשויה לגרום למהפכה בתחום התובלה הימית ולהפוך חלק גדול מהתחבורה היבשתית לבלתי נחוצה, אמרו אתמול פקידים בכירים במשרד התחבורה היפאני.

בנייתן של שתי ספינות רחף הושלמה בחודש שעבר בהשקעה של 10 מיליארד ין (101 מיליון דולר) בפרויקט ממשלתי שהחל ב־1989, מסרו פקידי משרד התחבורה. הם אמרו כי הם מנסים להחליף ספינות משא קונבנציונאליות ומשאיות, הגורמות לעומס תנועה כבד בכבישי יפאן, בספינות מהירות ונקיות יותר.

אחת הספינות המונעות בכוח סילוני המכונה "הישר" (טיסו) יכולה לשוט במהירות של 50 קשר לשעה (92 קמ"ש), תוך שהיא מרחפת על פני המים, במקום לפלס דרך בתוך המים, אמר היסאיושי אגרו, מנהל איחוד המחקר הטכנולוגי – קבוצה של שבע חברות שבנו את הספינות הניסיוניות.

אגרו אמר כי הספינה, שמשקלה 1,590 טונות ואורכה 70 מטרים יכולה לדלג מעל גלים בגובה של עד 6 מטרים. רחפות נוסעים קונבנציונאליות בעלות יכולת מהירות מקבילה צריכות להאט עד כדי זחילה בים סוער הרבה פחות, אמר.

התאגיד מתכוון לבנות עתה ספינת משא שתוכל לשאת 1,000 טונות למרחק 1,000 קילומטרים במהירות שיוט. זה יהיה כלי השיט הלא־צבאי הראשון שיוכל לעשות זאת. אגרו אמר כי ניתן יהיה להוביל מוצרי מזון טריים בספינות הרחפת במקום להסתמך על הובלה יבשתית, שהיא פחות אמינה. "אנו פיתחנו את הטכנולוגיה. השאלה איך להשתמש בספינה תהיה תלויה בחברות המסחריות", אמר פקיד בכיר במשרד, טאקאיצ'י סומיה.

ה"הישר" נבנתה על ידי מיצובישי ועל ידי חברת ההנדסה והספנות מיצואי בנגאסקי, 982 קילומטרים דרומית מערבית לטוקיו. רחפת ניסיונית נוספת, TSS, נבנתה בקובה, 400 קילומטרים דרומית מערבית לטוקיו, על ידי תאגיד המורכב מקוואסאקי, אישיקוואג'ימה־הארימה, סומיטומו, NKK והיטאצ'י זוסן.

עובדי המכניקה והמתכות באיטליה יעבדו פחות שעה בשבוע

מאת הולדה ליברנוסה

בפעם הראשונה מאז הוקמה ב־1946 הרפובליקה האיטלקית נחתם אתמול לפנות בוקר בלי שביתה כלשהי הסכם בין איגוד המעסיקים בעלי יותר מ־500 עובדים לבין שלושת האיגודים המקצועיים במגזר המכניקה והמתכות, המייצגים למעלה ממיליון עובדים.

זהו איגוד העובדים החזק ביותר באיטליה והרוב בו היה – מאז הוקם אחרי המלחמה – איגוד שמאלי, כמובן קומוניסטי כיום מקורב למפלגה הדמוקרטית של השמאל, מפלגת האופוזיציה הגדולה בפרלמנט.

ההסכם קשר את השכר למצבה הפיננסי של כל חברה אף שהוא קובע מינימום כללי. לפי ההסכם יעבדו בממוצע 39 במקום 40 שעות בשבוע וכל עובד יהיה זכאי בסוף השנה הזאת ל־450 אלף לירטות, (280 דולר) פרס על פריון עבודה.

קוריאה הדרומית תייצא השנה מספר שיא של 790 אלף מכוניות

סיאול, קוריאה הדרומית (אי־פי). קוריאה הדרומית צפויה לייצא מספר שיא של 790 אלף מכוניות השנה, עלייה של 23.9% לעומת השנה שעברה, הודיע אתמול איגוד יצרני כלי הרכב של קוריאה.

עם זאת, תחזית זו נמוכה מתחזיות שפירסם האיגוד מוקדם יותר השנה, שקראו למכירה של 810 עד 890 אלף מכוניות בחו"ל. קוריאה הדרומית מכרה 638,554 מכוניות בחו"ל בשנה שעברה. התחזית הנוכחית הנמוכה יותר היא תוצאה של גורמים שונים, ביניהם תחרות גוברת של דגמים יפאניים ויצוא מופחת לטייוואן ולמזרח התיכון.

האיגוד צופה כי קוריאה הדרומית תייצא 448,400 מכוניות במחצית השנייה של שנה זו, עלייה של 24.1% לעומת החודשים יולי־דצמבר בשנה שעברה. מספר המכוניות שנמכרו בחו"ל בששת החודשים הראשונים של שנה זו מוערך ב־342,550, עלייה של 23.6% לעומת השנה הקודמת.

יונדאי מוטור, יצרנית כלי הרכב הגדולה ביותר במדינה, צפויה לייצא 410,400 מכוניות השנה, נאמר בדו"ח. קיה מוטור היא השנייה עם 235 אלף מכוניות, ולאחריה דייהו עם 105,900 מכוניות.

עם העלייה במכירות בבית ובחו"ל, ייצור כלי הרכב של קוריאה הדרומית צפוי לעלות ב־21% ל־2.39 מיליון מכוניות השנה, הוסיף האיגוד. לדבריו, המכירות בשוק המקומי יגיעו ל־1.59 מיליון מכוניות השנה, עלייה של 11% לעומת 1993.

בהודעה נפרדת הודיע אתמול משרד המסחר, התעשייה והאנרגיה של קוריאה הדרומית, כי יבוא המכוניות הזרות עולה בשיעור חד. 1,286 מכוניות זרות נמכרו בקוריאה הדרומית בחמשת החודשים הראשונים של השנה הנוכחית, אמר המשרד, לעומת 1,850 מכוניות מיובאות במשך כל השנה שעברה.

מבין המכוניות שנמכרו בתקופה שבין ינואר ליוני השנה, 768 היו מכוניות אמריקאיות – כולל 450 מכוניות מרקורי סייבל של פורד ו־235 ג'יפים של קרייזלר – אמרו פקידי המשרד. חברות גרמניות מכרו 266 מכוניות בקוריאה הדרומית בתקופה זו.

פקידים ממשלתיים צפו כי יבוא המכוניות הזרות ימשיך לעלות, מאחר שקוריאה הדרומית מורידה את המכסים ומסירה את ההגבלות על יבוא.

פיאג'יו מציגה אופנוע מהפכני

מאת הולדה ליברנוסה

רומא (מיוחד ל"הארץ"). פיאג'יו מקבוצת אנייאלי היא יצרנית האופנועים המובילה באירופה. בעוד שנתיים היא אמורה לחגוג חמישים שנה לוספה, האופנוע הממשיך להימכר בכל רחבי העולם.

אתמול הציגה פיאג'יו לראשונה בפני עיתונאים מכל רחבי אירופה את האופנוע החדש שלה זיפזיפ (ZIP ZIP). האופנוע היחיד מסוגו בעולם מצויד בשני מנועים, אחד רגיל המונע בבנזין והשני בסוללות חשמל שניתן לטעון אותן מחדש.

זיפזיפ מיועד בראש ובראשונה לתחבורה בערים הגדולות במהירות מקסימלית של 62 קמ"ש כשהוא מונע במנוע חשמל, ואילו כשהוא מונע בבנזין הוא זיפזיפ להיות אופנוע רגיל.

פיאג'ו רואה בזיפזיפ אופנוע מוצלח ביותר. בסוף החודש יתחילו במכירות. זיפזיפ באיטליה, ואילו בספטמבר יימכר האופנוע המהפכני בכל רחבי אירופה.

נציגי איגודי חובבי הטבע קידמו אתמול בברכה את זיפזיפ ככלי רכב האמור לתרום לפתרון בעיית הזיהום בערים ההיסטוריות באירופה, שנבנו כשאמצעי התחבורה העיקרי היה הסוס. האופנוע נע בקלות ברחובות הצרים וכשהוא מונע בחשמל הוא שקט לחלוטין. מחירו של האופנוע יהיה סביר ולכן צופה פיאג'יו הצלחה גדולה לאופנוע.

בפיאג'יו עובדים בחודשים האחרונים במלוא הקיטור. אחד ממנהלי החברה אמר שהעובדים מקבלים מענק מיוחד כדי לעבוד בסוף השבוע ואם אפשר לוותר גם על חלק מחופשת הקיץ. ההזמנות גדולות והמפעלים עובדים במלוא כושר הייצור שלהם, שעה שבמפעלי פיאט מסתמנת רק בהדרגה יציאה מהמשבר שפגע בענף המכוניות.

תוכנית חדשה של נוסע מתמיד

מיאמי (אי־פי). 16 חברות תעופה מאמריקה הלטינית חברו יחד כדי ליצור תוכנית משותפת של "הנוסע המתמיד", בהתבסס על הערכות של הפסד בהכנסות בסכום של כמיליארד דולר מאז 1990.

פקידים בכירים של חברות התעופה נפגשו השבוע במיאמי כדי לדון בתוכנית. "לאטינפאס", שמה של התוכנית המשותפת, מצפה להתחיל עם 1.2 מיליון חברים, הרשומים כרגע בתוכניות הנוסע המתמיד הנפרדות של כל חברה.

"בהתאם לנתונים שבידינו, חברות התעופה של אמריקה הלטינית הפסידו מיליארד דולר בהכנסות מאז 1990 משום שלא היו להן תוכניות מפתות לנוסעים מתמידים, שיכלו להתחרות בהצלחה בתוכניות של חברות אחרות", אמר היועץ רוברט בות, שהגה את התוכנית.

יורוטאנל פותחת במאבק נגד הדיוטי פרי

לונדון (רויטר). מפעילת יורוטאנל, המנהרה שבתחתית תעלת למאנש, הודיעה אתמול כי היא פותחת במאבק משפטי נגד רווחי מתחרותיה ממכירת מוצרים פטורים ממכס.

יורוטאנל אמרה כי חברות המעבורות, מתחרותיה העיקריות בנתיב המעבר בין אנגליה לצרפת, מרוויחות כ־125 מיליון לישי"ט (193 מיליון דולר) בשנה ממכירת אלכוהול, בשמים ומוצרים יוקרתיים פטורים ממכס, דבר המאפשר להן להוריד את מחירי הכרטיסים.

דובר של יורוטאנל אמר כי החברה ביקשה מבית המשפט הגבוה בלונדון לבחון את החלטת האיחוד האירופי להאריך את זיכיון המכירה ללא מכס של המעבורות, שאמור היה לפוג השנה, עד ל־1999. השימוע צפוי להתקיים בשבוע הבא, והפרשה תועבר ככל הנראה לדיון בבית המשפט האירופי.

ארה"ב תעלה יוזמת סחר חדשה בפגישת מדינות ג'־7

בון (רויטר). ארה"ב תודיע על יוזמה חדשה לליברליזציה נוספת בסחר העולמי בפגישת הפסגה של מנהיגי שבע המדינות המתועשות היום בנאפולי, אמר אתמול שר הכלכלה הגרמני, גינטר רקסרודט.

השקט ששרר לאחרונה בשוקי החליפין ימלא תפקיד משני בלבד בשיחות, והדגש העיקרי בהתכנסות מנהיגי המעצמות הכלכליות יושם על קיצוץ באבטלה באמצעות תוכניות הכשרת עובדים והפריטה.

"הפעם נדבר פחות על שערי החליפין ועל גירעונות תקציביים ויותר על שאלות של מדיניות בסיסית, שפתרונן יתרום להורדת האבטלה", אמר השר בראיון ברדיו.

קבוצת שבע המדינות המתועשות כוללת את ארה"ב, קנדה, גרמניה, צרפת, איטליה, יפאן ובריטניה.

דבריו של רקסרודט על יוזמת הסחר של ארה"ב באו בעקבות הודעה של היועץ הכלכלי הבכיר של הבית הלבן, הרברט רובין, שלפיה נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, רוצה להשתמש בג'־7 כפורום לקידום שיחות הסחר הגלובליות.

"במקביל לפסגה, ארה"ב תודיע על יוזמה, שתיקרא ככל הנראה 'שווקים פתוחים 2000', המיועדת לקדם את פירוק מחסומי הסחר הבינלאומיים. התנועה לפירוק מחסומים אלה הולכה בעקבות הצלחת שיחות גאט"ט", אמר רקסרודט, בהתייחסו לסבב אורוגוואי של שיחות גאט"ט, שהסתיים בדצמבר והביא להורדת מכסים ולביטול מגבלות אחרות.

רקסרודט אמר כי גרמניה תומכת עקרונית ביוזמה. "איננו מצפים להחלטות בפסגה זו, אך היוזמה תתחיל", אמר.

השר הגרמני, שמתח בעבר ביקורת חריפה על טיפולו של קלינטון בחולשת הדולר, אמר כי ייתכן שנושא שערי החליפין יעלה בפסגה, "אך נושא זה יהיה שני במעלה". גם נושאי הסיוע הכלכלי לרוסיה ובטיחות הכורים הגרעיניים של בריה"מ לשעבר, בעיקר באוקראינה, צפויים לעלות בפסגה בנאפולי.

הקופסה הלוהטת

מאחורי הצלחתה העצומה של חברת טטרה פאק השוודית יש יותר מאשר אריזות בלבד

WALL STREET JOURNAL

מאת דאנה מילבנק

לונד, שוודיה (מיוחד ל"הארץ"). משפחת ראוסינג משוודיה התחילה בשנות ה־50 במסע דרך קשה להקמת אימפריה של מוצרי אריזה. הם השקיעו את כל רכושם במיזם המפסיד כמעט במשך 22 שנים רצופות.

היום החברה שלהם, טטרה פאק, היא ענק בעל מכירות שנתיות בסך 7.8 מיליארד דולר הפועל ב־130 מדינות. היא אחראית מדי שנה ל־69.4 מיליארד קרטוני משקאות בצורת לבנים העשויים מנייר מצופה באלומיניום ופלסטיק. שווייה של משפחת ראוסינג מגיע כמעט ל־8 מיליארד דולר, יותר משווייה של מלכת אנגליה.

טטרה פאק הצליחה ליצור שוק עצום למוצר בלתי ידוע באמצעות היפוך שתי דעות מקובלות: היא ניהלה מן הצמרת ולא מן התחתית ונכנסה לשווקים כמו רוסיה ויפאן הרבה לפני שתשואות פוטנציאליות הצדיקו את ההשקעה. לאורך הדרך היא קיבלה על עצמה סיכונים שיזמים אמיצים אינם יכולים לסבול בדרך כלל.

"ב־32 שנותיי לא ראיתי חברה מנוהלת בצורה כה יעילה להוציא את קוקה־קולה", אמר ג'סי מאיירס, העורך של ביוורג' דייג'סט בקונטיקט. טטרה פאק, הוא מוסיף, "גרמה למהפכה בענף המשקאות הקלים."

אבל עכשיו שטטרה פאק בנתה אימפריה, קיימים ספקות אם החברה תוכל לשמור על עמדתה באמצעות שימוש באותן האסטרטגיות. רובן ראוסינג בנו פרש. בפני החברה עומדים מתחרים קשוחים חדשים והיא עלולה להיאבק באשמות של תחרות בלתי הוגנת. הצמיחה האטה והמתח מתחיל להיראות. בשבוע שעבר אמרה טטרה פאק שהמנכ"ל שלה, גונאר קשלברג, יתפטר בשל "חילוקי דעות בנוגע לאסטרטגיות העסקיות של טטרה פאק". החברה סירבה למסור פרטים נוספים.

טטרה פאק עומדת בפני מתחרים חדשים רבים המנסים בנסיונם לחטוף ממנה חלק שוק. העיצוב של קופסת המשקאות אינו מוגן בפטנט והשוק פתוח לחיקויים. "אני חושב שהם יהיו פחות דומיננטיים", צופה אריק אקו, נשיא חברת אלופקה מאוסלו, הטוענת שהיא מספר 2 אחרי טטרה פאק. "הם מגיעים לנקודה שבה הם חייבים לייצר משהו שונה לחלוטין, אחרת הצמיחה תיפסק."

החברה נאלצה גם להגן על השיווק האגרסיבי שלה: ב־1991, אחרי שנים של חקירות, קנס האיחוד האירופי את טטרה פאק ב־75 מיליון אקו"ו (כ־91 מיליון דולר), סכום שיא בענין ההגבלים, בשל פגיעה במתחרים באמצעות קביעת מחירים לא הוגנת ותנאים מגבילים. החקירה גילתה שהחברה השתמשה בסעיפים מגבילים בחוזים כדי להבטיח את השימוש בחומרים של טטרה פאק. היא גם חייבה לקוחות לעמוד על תקופות חכירה ארוכות במידה בלתי סבירה של הציוד, לעתים 3 שנים או יותר. החברה גם מכרה מוצרים מסוימים במחירים נמוכים מן העלות והשתמשה בתמחור שונה בכל מקום באירופה כדי לפגוע במתחרים. באיטליה הרחיקה טטרה פאק לכת עד כדי מניעת אפשרות פרסום מן המתחרים.

טטרה פאק הגישה ערעור על ההחלטה, וזה נדון עכשיו בפני בית המשפט האירופי לצדק.

אלופאק, שיזמה את התלונה, אומרת שהפעולות הללו נפסקו. "אנחנו מנסים לעשות ככל יכולתנו כדי להגן על השוק", אמר גוראן גרוספקה, היו"ר של טטרה לאוואל גרופ, החברה האם של טטרה פאק. "ייתכן שזה מרגיז את המתחרים, משום שהם אינם מסוגלים להגיע אל לקוחותינו, אבל הלקוחות נהנים מן העוצמה שלנו".

ראוסינג האב, בעל תואר מאוניברסיטת קולומביה, הקים את טטרה פאק ב־1951 כדי לייצר קרטון בסיסי לחלב. החברה התחילה כיחידה של החברה הראשונה של ראוסינג, אקרלונד את ראוסינג. אבל ב־1960 מכרו בני ראוסינג את חלקם בחברה לאקרלונד תמורת 11 מיליון דולר. "הם סיכנו את כל רכושם", אומר קשלברג. אחרי התחלה אטית היתה טטרה פאק רווחית בכל אחת מ־20 השנים האחרונות. בשנות ה־80 היא צמחה בקצב של 10% בשנה והיום ירד הקצב ל־6%–8% בשנה.

המוצר, הידוע אצל הצרכנים במערב כקרטון המיץ שאותו אפשר למצוא בתיקי האוכל של ילדים רבים יחד עם קשית, מכיל כל דבר מחלב ומים ועד ליין וסירופ אורז. טטרה פאק מחזיקה היום ב־50% מן השוק של אריזות למשקאות לא מוגזים באירופה וכמעט 40% מן השוק היפאני. בארצות הברית, שם מתנגדים אנשי איכות הסביבה לאריזה, יש לטטרה פאק כמעט שליש מן השוק.

אף שהחברה הפרטית אינה מוכנה לגלות את רווחיה, היא אומרת ששולי הרווח ממוצעים. לפי הערכה אחת מגיע הרווח ל־15% מן ההכנסות. החברה מוחזקת בידי האנס וגאד ראוסינג, המסרבים להתראיין. לדברי גרוסקופ שני האחים, הגרים היום בבריטניה בשל בעיות של מסים, לא מוכנים למכור.

טטרה־לאוואל מעסיקה 33,000 עובדים, אחרי שרכשה ב־1991 את יצרנית הציוד אלפא־לאוואל. אבל מחצית מהכנסותיה בסך 7.8 מיליארד דולר של החברה השוודית־שווייצית עדיין נובעת ממוצר יחיד, הקרטון המכונה טטרה בריק. הקרטונים, המכונים על שם צורתם הקודמת בצורת מרובע, אינם מגיעים לתנורים מחממים להיכנס משום. שום סטרים כשהם מלאים לחלוטין בנוזל, ולפיכך השווק אינו יכול להיכנס לתוכם.

טטרה פאק חבה את מעמדה החשוב בחלקה לטכנולוגיה: היא מכינה אריזה השומרת על חלב ומיצים זמן ארוך יותר מכפי שאפשר היה לעשות קודם לכן. אבל חשוב יותר היה סגנון בניית השוק המסתכן שלה. כאשר לארס אנדרסון, עובד ותיק של טטרה פאק שהקים את פעילותה בסין, החליט ב־1984 שהגיע הזמן להקים מפעל בסין, הוא טילפן למרכז בשטוקהולם. אנדרסון הועבר להאנס ראוסינג, שהיה במסע ציד. אחרי שיחה קצרה נתן ראוסינג את אישורו. "אנחנו יכולנו לקבל את ההחלטות החשובות ביותר בארוחת צהריים אחת", הוא אומר.

קשרי הלקוחות של טטרה פאק שנויים יותר במחלוקת. ללקוחות הם נראים כאחוות תנק. טטרה פאק מייצרת שוק השבוי בידיה באמצעות החכרת 6,545 המכונות שלה (ברווח זעום) ללקוחות הנדרשים לקנות את חומר האריזה שלה (ברווח גבוה בהרבה).

בתמורה לברית שלה איתם מציעה טטרה פאק ללקוחות מגוון של אריזות ותמיכה טכנית ופרסומית. קשריה של החברה עם וישה סוי אינטרנשיונל הולדינגס, יצרנית משקאות מהונג קונג, הם דוגמה טיפוסית. וישה סוי היא לקוח מאז 1975, ויש לה חוזה אספקה בלעדי עם טטרה פאק. בתמורה לנאמנותה זכתה וישה סוי לעזרה שיווקית של טטרה פאק. כאשר וישה סוי מפתחת משקה חדש, לוקחת אותו טטרה פאק למעבדה בשוודיה כדי לבדוק אם מכונות האריזה יוכלו לארוז אותו. אומר אריק יו, מנהל התפעול של וישה סוי: "אנחנו עובדים יד ביד כדי לפתח את השוק".

באופן מסורתי נכנסה טטרה פאק לשווקים זרים ללא תקווה רבה לרווח מהיר – אסטרטגיה שהיא מתחייבת להמשיך בה. יש לה צוותים של מכונאים ואנשי מכירות הנשלחים לדרוך לתקופות של חודשים אחדים עם הוראות לא לחזור עד שיתמכו על רווח. טטרה פאק נכנסה לרוסיה ב־1959 ולסין לפני 10 שנים. היא פתחה את פעילותה ביפאן ב־1956. כמו חברות מערביות אחרות היא התקשתה בתחילה. אבל כניסתה המוקדמת העניקה לה בהדרגה עמדת שליטה. היום קונה יפאן 6.6 מיליארד אריזות בשנה – יותר מכל שוק אחר, להוציא ארה"ב.

התוכניות האלה לא פועלות תמיד. טטרה פאק מצויה בהודו כבר 30 שנה והשקיעה שם 50 מיליון דולר, אבל היא ממשיכה להפסיד על חלקה במפעל משותף וחלק השוק שלה מגיע רק ל־0.3%. עד היום היא השקיעה ברוסיה 200 מיליון דולר, ללא רווחים.

אבל בברית המועצות לא עומדים בפני החברה מכשולים כאלה. באינדונזיה היא תפסה חלק שוק של 30% במקסיקו ו־40% בטורקיה. בתאילנד עלו המכירות ב־4 השנים האחרונות מ־50 למיליארד קרטונים.

מודפס באישור וול סטריט ג'ורנל (c) 1994 דאו ג'ונס

כלנית - המרכז לתוכנות PC
נציגים ומפיצים של: Microsoft NOVELL Lotus Borland COMPUTER ASSOCIATES
יבנה IBM Adobe MathSoft
חדש! קטלוג התוכנה הגדול בישראל! להשיג בדוכני העיתונים ובכלנית.
מחלקות מיוחדות לעסקים, מוסדות ודילרים.
מרכז הדרכה מאושר ATC של Microsoft
חומה ומגדל 16 ת"א 67771 טל' 03-5372929 (רב קווי) פקס. 03-5372928

QUATTRO PRO 5.0 289 ₪
QUATTRO PRO 5.0 WINDOWS כולל SIDEBAR 289 ₪

תוכנות של Symantec, Quarterdeck
המחיר בש"ח לא כולל מע"מ
חדש – NORTON UTILITIES 8.0 ... 506 | LAPLINK PRO ... 506
NORTON COMMANDER 4.0 ... 287 | חדש – COMMWORKS ... 510
NORTON DESKTOP WINDOWS ... 506 | PROCOMM PLUS (DOS) ... 326
חדש – PC-TOOLS PRO 9.0 ... 538 | PROCOMM PLUS WINDOWS ... 444
מבצע QEMM – כולל SIDEBAR מחיר 273 ש"ח

מבצעי Microsoft
Office 1379 ₪
Excel 689 ₪ במקום 1737 ₪
Word 689 ₪ במקום 1737 ₪

מעבדי תמלילים קונים בכלנית!
חדש! QTEXT מעבד התמלילים המובן מאליו
799 ₪ ($266)

חישובית זהב
תוכנה להנהח"ש + ניהול עסק
החל מ־ 282 ₪

52% מהשוק בחרו מיכפל
מהדורה 7
התוכנה המובילה למשכורות ל־PC:
משחקי שכר, גילום
טפסים 126, 106, 102, 101
מהירה ביותר.
תוכנית מיוחדת להקשה רטרואקטיבית של תלושים שחושבו ידנית או בלשכת שרות.
תוכנת שכ"ע לעובדי השטחים: טלפן!

Windows NT
עם השירות של בינת
מערכת ההפעלה המתקדמת עבור: Client-Server Computing
אשר תוכננה לנצל את הכוח המקסימלי מהמחשב שברשותך.
טלפן היום לקבלת פרטים ולמחיר מבצע!

COMPUTER ASSOCIATES
כעת במבצע!
CA-SUPER PROJECT 1899 ₪
CA-CLIPPER 1899 ₪
CA-REALIZER 269 ₪
CA-SUPER CALC 239 ₪

אב
א-ב מעבד תמלילים 6.2+
א-ב משרד ממוחשב

Wincomm Pro
תוכנת התקשורת המובילה תחת Windows
357 ש"ח

חדש! WinFax PRO 4.0 NET
התוכנה לשיגור פקסים הנפוצה בעולם!

Einstein איינשטיין
איינשטיין פלוס כולל מיילר:
499 ₪ ($166)

תוכנות NOVELL במבצע!

מבצע Lotus מחיר מבצע 369 ש"ח
גרסאות Lotus 4.0 windows, 2.4, 3.4, כולל תמיכה וספרות עברית מלאה.

WORDMILL המעבד שעובד
גרסה 5.2 חדישה!
חדש! FAXMILL

מקצוען PC
אם הנך שולט/ת בתוכנות המופיעות במודעה אנא פנה/י לורד 03-5372929

תקדין CD-ROM
המידע המוביל לעורכי דין
רק 749 ש"ח
מחיר מיוחד לסטודנטים רק 479 ש"ח

נמר כלא למבצע!
התוכנה המובילה בניהול מח' רכב
על לקוחותינו נמנים:
דלק, דור כימיקלים, ישקר, דפי זהב ועוד...

חדש! דגש 1.1
עברית מלאה ללא הגנה !!
מבצע 499 ש"ח

מיקרוסופט פרוג'קט
במבצע 2099 ש"ח
כולל עברית+תמיכה וליווי של אמן כרמון־מומחים לניהול פרוייקטים ומידע.

השמות המסחריים השונים המופיעים במודעה, הם סימנים מסחריים בבעלות החברות המיוחסות. כל המחירים בשקלים עפ"י שער דולר יציג ולא כוללים מע"מ (שער בסיס 3 ש"ח).

טלפן למחיר מבצע!
CorelDraw 4.0
התוכנה המושלמת לעיצוב גרפי
במבצע!

מידע כללי
תקפון־מדריך הטלפון הממוחשב על CD ... במבצע!
תקפון עסקי־המאגר המושלם לרשימות תפוצה של ישראל ... מ־4190 ₪
חדש!! לבית !! אנציקלופדיה ישראלית ... 930 ₪

מידע במחשבים
Computer Select ... 3900 ₪
Support on Site ... 4919 ₪
ועוד...

מידע ברפואה
MedLine לפי מקצועות רפואיים ... החל מ־1339 ₪
כתבי עת רפואיים ... החל מ־661 ₪
QMR – תוכנת עזר בדיאגנוזה לרפואה פנימית

כלנית המחירים כוללים מע"מ
מידע לעורכי דין
תקדין ... 869 ₪

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

עלות שכרו של ברונפלד – 36.6 א' ש' בחודש. בחמשת החודשים הראשונים של 94' רשמה הבורסה הפסד של 1.2 מיליון שקל מני"ע סחירים.

מנכ"ל הבורסה, סם ברונפלד: "תיק ניירות הערך של הבורסה מנוהל בנאמנות על ידי מספר חברי בורסה שנבחרו בהליך של מיון מכרז בשנה שעברה. עד 93' הושקע כל תיק ני"ע באג"ח ממשלתיות בלבד, עד לטווח של 5 שנים. ב-93' העבירה ההלכה שמאפשרת לנו להשקיע גם באג"ח קונצרניות ובמניות. שיעור המניות בתיק לא יעלה על 25%".

הבורסה לני"ע (באלפי שקלים)

המשתנה	93'	92'
סה"כ הכנסות	56,108	58,579
– מעמלות מסחר	25,190	27,405
– מרישום ואגרות	16,539	13,877
– מפרסומים	9,780	5,349
סה"כ הוצאות	47,764	41,974
– לשכר עבודה	25,330	22,438
עודף לפני מס	8,344	8,605
עודף נקי	4,229	4,747

אתמול קיימה הבורסה את האסיפה הכללית השנתית שלה, בה נמסרו הדו"חות הכספיים לשנת 93' (עמוד ג3).

שוק המעו"ף – שורטיסטים בחוסר ביטחונות. מעבר לתנודתיות הגדולה של השוק, שוקים רבים, בעיקר שורטיסטים, נכנסו לחוסר ביטחונות והחליטו להתכסות על הפוזיציות הפתוחות שלהם. רוב הפעילים ציפו אתמול למימוש, ולכן, במשך כל היום נסחרו החוזים הסינטטיים במחיר הספוט ומתחתיו (עמוד ג3).

אטמור – הטבה של 118 אלף שקל לזמר. אטמור הקצתה לעובדיה, דורון זמר ודנית ניסן, 13,390 אופציות לא סחירות למימוש במחיר של שקל. מחיר המניה כיום הוא 10.65 שקל, כך שההקצאה מגלמת הטבה של 129 אלף שקל לשני העובדים (עמוד ג3).

גם ח. מר מתרחבת לנדל"ן. החברה הבת חתמה על הסכם מותנה עם חברה העוסקת ביזמות ופיתוח אזור תעשייה בצפון הארץ, להקמת חברה משותפת. החברה המשותפת תפעל להקמת מבנים בפארק תעשייתי בצפון הארץ (עמוד ג3).

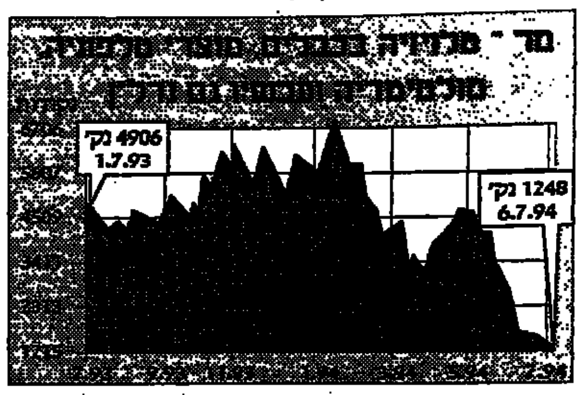

בלרון – 500 אלף דולר בחברת השקעות. בלרון הודיעה, כי תרכוש 12.5% מהונה של חברת כללי פיתוח הון תמורת 500 אלף דולר. (עמוד ג3).

משוב – מאמינה במג'יק במחיר 6.5 ד' למניה. משוב תשקיע עד מיליון דולר ברכישת מניות החברה הבת, מג'יק. (עמוד ג3).

סימני מימוש בבוקר הפכו בצהריים ליום שלישי ברציפות של עליות

ריזות מימוש עלו אתמול בבוקר באפס של הסוחרים, לאחר שבשלב המר"צ היתה מגמה מעורבת עם ירידה של 0.11%. אולם חזרת מעגלים נוספים של מנהלי תיקים לשוק הצליחה להוביל את המשתנים ליום נוסף של עליות, השלישי ברציפות. מדד המשתנים עלה ב-1.96% ומניות הבנקים הובילו בעלייה של 3.8%

עם כל אותו ששוק המניות עלה, מתבונן מחזור המסחר היומי בעוד 10 מיליון שקל. ביום שני, כשמדד המשתנים טעם לראשונה את קידומת 140 הנקודות, האמיר המחזור ל-227 מיליון שקל. המפנה ביום שלישי לווה בירידת המחזור ל-178 מיליון שקל. ביום רביעי, כשמדד המשתנים חזר אל קידומת ה-160, התכווץ המחזור ל-165 מיליון שקל. ואילו אתמול, על סף 165 הנקודות, חזרו לרמות המחזורים של השבוע שעבר – 142 מיליון שקל.

לאחר שהשוק גמא 9% ביומיים, ציפו רבים למימוש. ואכן, בבוקר הורגש לחץ מכירות מצד מנהלי תיקים וברוקרים שהעדיפו להיפגש עם קצת מזומנים – גם אם המגמה עדיין חיובית. בשלב המר"צ היתה המגמה מעורבת והמדד ירד ב-0.11%. בדקות הראשונות של המסחר במשתנים נסחרו חלק מהמניות בירידות, אולם אלה הפכו במהירות לעליות, שהתחזקו מסיבוב לסיבוב.

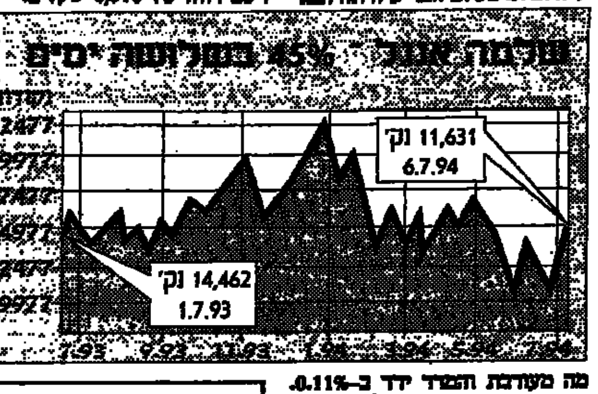

מניות הבנקים הגדולים, שהיו מטרה בתחילת השבוע בעקבות הערכות כי נפילת הבורסה תכה בהכנסותיהם, רשמו אתמול תשואה עודפת מעל השוק. מניות בנק הפועלים ובל"ל עלו ב-4.25%. פועלים נסחר היום ב-26% מתחת להונו העצמי בספרים, ואילו בל"ל נסחר ב-18.5% מתחת להון בספרים.

את המחזור הגבוה ביותר ריכזה טבע. כרגיל, והיו העלייה בוול סטריט שהחזיקה את הכיוון של המניה בתל אביב. היא עלתה ב-3.5% במחזור של 5.4 מיליון שקל. עוד בלטו אתמול בעליות מניות כבדות כמו כור, פ.י.בי, בינלאומי ואפריקה.

מניות החברה הכלכלית לי־ם לא הצטרפו אתמול לתיקון הכללי במגזר הנדל"ן וירדו ב-0.5%. גם החברה המחזקת – מבני תעשייה – נותרה מאחור ונסחרה בלי שינוי. אופטימית יותר היתה הצלע השלישית של אליעזר פישמן, הנסחרת בכר"מ, דרבן עלתה ב-10% במחזור גדול יחסית של 215 אלף שקל. הרחבה על עסקיו של פישמן לאחר המפולת בבורסה במדור "שווי שוק".

בלטו אתמול במשתנים מניות מגזר הפיננסים וחברות הברוקרים וההשקעות. בנק הספנות עלתה ב-7% ל-2,118 נקודות, במחזור של 600 אלף שקל במשתנים. מייקל שטייהערט, אחד הברוקרים המפורסמים ביותר בוול סטריט, הנמנה עם בעלי השליטה בבנק הספנות, רכש בשבוע שעבר 3,500 מניות של הבנק במחיר של 1,932 נקודות. שטיינהארט כבר רשם רווח של 6,510 שקלים.

בעל עניין בולט נוסף הוא אהרן דברת, הרוכש בשבועות האחרונים בשיטתיות חבילות ממניות דברת־שרם. אתמול עלתה המניה ב-5% במחזור של 75 אלף שקל. עוד בלטו אתמול במגזר הפיננסים וההשקעות מניות אורגרין, שעלו ב-10%.

יש גם בעלי עניין שמוכרים. יוניפרסט השקעות, שהיא בעלת עניין בחברה, ניצלה את הגאות שהיתה בשבוע שעבר במניות חברת ההשקעות יוצא כדי למכור חבילה של רבע מיליון שקל ממניות החברה. הקפיצה במניה נבעה מהודעה של בעלת השליטה בחברה על השקעה של 30 מיליון שקל במחיר העולה ב-57% על מחיר הבורסה.

בלטה אתמול לרעה מניית אלביט, שירדה ב-0.5% ל-18 אלף נקודות. הודעתה של אלרון על כוונתה להשקיע 11.7 מיליון דולר במניות החברה בהנפקת זכויות לא החזירה את הצבע ללחייה של אלביט. למניות דלק יש כשל נמוך עם השוק. הן הצליחו לשמור משך כל שלושת החודשים האחרונים על עוצמה מול השוק הנופל – ודווקא אתמול, כשהוא עלה – הן ירדו ב-0.25%.

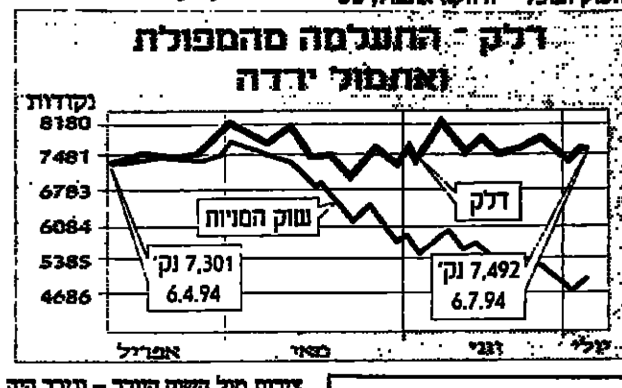

בזירת הכר"ם נרשמו אתמול – לאחר תקופה ארוכה – עליות חזקות יותר מאשר במשתנים. מדד הכר"ם עלה ב-2.57%, ל-154.81 נקודות. אתמול הורגשה לראשונה ההשפעה של ביטול שער ה"קנים בלבד 2". 20 מניות עלו ביותר מ-10%.

ברשימה הזאת אפשר למצוא את דנלי, שעלתה ב-50% במחזור משעשע של 5,000 שקלים, ואת וולקן, שעלתה ב-30% במחזור של 18.2 אלף שקל. מניות מאפיית שלמה אנגל עלו ב-28% במחזור של 44 אלף שקל. עוד בלטו בעליות מניות עץ הידראוליקה הברוך.

ואם בברוך עסקינן – שימו לב לפעילות במניות חברת המחשבים יאר. בשבוע שעבר בלטו המניות ביציבות מול השוק היורד – וניכר היה מהמחזורים שמישהו התחיל לאסוף שם. ואכן – עם התהפכות שוק המניות החלה יאר לזנק כבשובת נחש. שלשום עלתה ב-15% ואתמול רשמה שער קונים בלבד.

גם אתמול המשיכו שורה ארוכה של אופציות לעלות בעשרות אחוזים. המאפיין של כל האופציות הללו הוא שהן מחוץ למשקיעים, 70%, 80% וגם 95% מהכסף במאי וביוני. האופציות של אוריאלי, למשל, עלו אתמול ב-49%, אבל הן ב-35 נקודות – לאחר שבשיא היו ב-448 נקודות.

אתמול נפתח המסחר באיגרות החוב להמרה שהנפיקה חברת קפיטל. שליש מהאמיסיה הופיעה בליידר, [illegible] בירידה של 10% [illegible] במחזור של 2.5 מיליון שקל. גם מניות קפיטל הלכו בדרכו של האג"ח וירדו בעוד 9.52%.

בשוק איגרות החוב נמשכו אתמול הביקושים. מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.21%. עיקר העליות התרכזו באג"ח הבינונית.

מניות אוסיף בלטו אתמול בעלייה של 6.5%, במחזור נמוך יחסית. שלל המיזמים של המניה הקדימו לעלות בזירת הכר"ם. האופציה עלתה ב-9.75% במחזור של 56 אלף שקל, אג"ח א' עלתה ב-3.25% ואג"ח ב' עלתה ב-5% במחזור גדול של 420 אלף שקל. אוסיף נסחרת היום לפי שווי שוק של 160 מיליון שקל. הונה העצמי הוא 120 מיליון שקל, מזה 96 מיליון שקל הם פיקדונות צמודי מדד.

מכפילי רווח ומכפילי הון ממוצעים

הענף	אתמול 07.07.94 – מכפיל רווח משוקלל	אתמול – שווי שוק הון עצמי	חודש קודם 31.06.94 – מכפיל רווח משוקלל	חודש קודם – שווי שוק הון עצמי	תחילת השנה 31.12.93 – מכפיל רווח משוקלל	תחילת השנה – שווי שוק הון עצמי
מניות כללי	14.5	1.5	14.1	1.3	24.5	2.4
מניות משתנים	13.2	1.5	12.7	1.3	18.0	1.9
מניות כר"מ	18.6	1.4	18.3	1.4	41.8	3.7
מניות מעוף	13.9	1.5	13.3	1.4	16.0	1.9
מקבילה	26.6	1.5	26.4	1.5	51.2	3.8
בנקים	8.3	0.8	8.4	0.8	17.3	1.4
משכנתאות	11.6	1.4	11.6	1.4	18.5	2.3
ביטוח	11.9	1.7	11.8	1.7	17.5	2.9
מסחר	21.5	1.4	20.9	1.4	32.1	2.5
שירותים	14.4	1.3	14.1	1.3	23.2	2.0
תיירות	58.5	1.4	49.8	1.4	122.9	2.8
מחשבים	16.5	1.4	16.6	1.4	37.7	4.6
נדל"ן	22.8	1.4	22.4	1.3	45.7	3.0
מזון	20.4	1.6	19.5	1.6	32.8	2.9
טקסטיל	19.9	1.2	19.3	1.2	23.3	2.1
מתכת	13.0	1.1	12.6	1.1	19.0	2.1
אלקטרוניקה	14.3	1.5	14.1	1.5	24.8	3.2
מוצרי בניה	17.2	1.2	16.5	1.2	24.9	2.7
כימיה	23.9	1.9	22.3	1.8	20.9	1.8
עץ ונייר	24.4	1.3	23.9	1.3	131.0	2.3
שונות	33.8	1.2	33.4	1.2	74.8	2.2
השקעות	10.7	1.4	10.2	1.3	14.2	2.2
נפט	-11.0	1.3	-9.4	1.1	-32.5	2.6

מדדי המניות – בשבוע

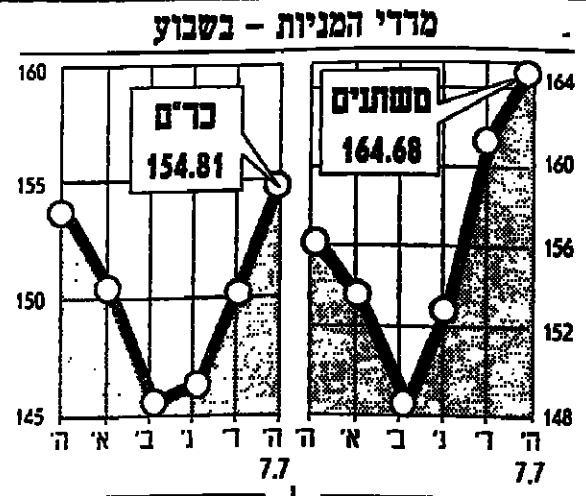

המניות הפעילות במשתנים (מחזור במיליוני ש"ח)

טבע	⇧	5.4
אידיבי אחז	⇧	4.8
כור בכ	⇧	4.8
בזק 1 ש"ח	⇧	4.7
דיסקו' השק	×	4.0

המניות הפעילות בכר"מ (מחזור במיליוני ש"ח)

קפיטל אגח	⇩	2.5
כור אגח ו	⇩	1.2
מריו ל.אגח2	⇩	0.5
אוסיף אג ב	⇧	0.4
מריו ל.אגח	×	0.4

עליות בולטות במשתנים (העליה ב-%)

אבג' ק 1	⇧	21%
חנ'ל המלח	⇧	16%
אבנר 1 שח	⇧	13%

עליות בולטות בכר"מ (העליה ב-%)

דנלי 1 ש"ח	⇧	50%
וולקן 1	⇧	30%
שלמה אנגל	⇧	28%

ירידות בולטות במשתנים (הירידה ב-%)

ישראמקו	⇩	5%
טמפו 1	⇩	4%
דלק	⇩	2%

ירידות בולטות בכר"מ (הירידה ב-%)

קפיטל אגח	⇩	10%
קפיטל	⇩	9%
אלבן	⇩	9%

מדדים מובילים

משתנים	⇧	+1.96%
מעו"ף	⇧	+1.61%
כר"מ	⇧	+2.57%
אג"ח מדדיות	⇧	+0.26%

תנועת ניירות ערך

עלו	⇧	780
ירדו	⇩	118
ללא שינוי	×	323

המסחר במשתנים

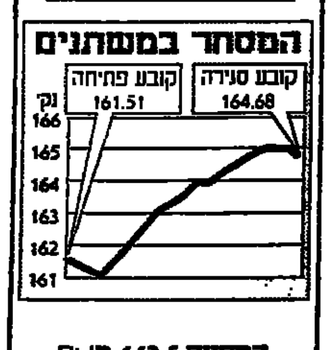

המחזור – 142 מ' ש"ח

אליעזר פישמן לאחר המפולת: "אני כל הזמן ממונף – אני רגיל לזה"

שווי שוק

גיא רולניק

בחודש יוני 94' ערף שוק המניות את ראשיהם של כל כוכבי הבורסה שהמליך ב-93'. מריו לנזיק בנדל"ן, מוטי גורה בהייטק, יובל רון מהפיננסים או דורי עורא מהמזון. כל מי שכוכבו דרך בשנות הגאות בבורסה – הפך למוקצה בימי המפולת.

גם אליעזר פישמן זכה בחודשים האחרונים לאותו יחס בירידות באותו העם. אלא שפישמן הוא בליגה אחרת. שווי נכסיו הפרטיים וההלוואות שעומדות כנגדם, אם ישנן, אינו ידוע. אבל די בהחזקותיו הציבוריות כדי להבין שהוא נמנה על האנשים העשירים בארץ.

על בסיס אותן הנחות אופטימיות החל פישמן לרכוש לפני כחצי שנה מניות של שני הבנקים הגדולים. אם זאת תתגלה כהשקעה פיננסית – הרי בטווח הקצר פישמן מופסד כאן בכמה עשרות מיליוני דולרים

בתחילת השנה הסתכם שווי ההחזקות שלו בחברות הציבוריות (ללא מניות בנקים) ב-831 מיליון שקל. היום שווי ההחזקות הציבוריות של פישמן הוא 300 מיליון שקל. כלומר, בממוצע קיצץ השוק 63% משווי החברות של פישמן – הרבה מעבר לירידה הממוצעת בשוק המניות. מרבית הירידה היתה במאי וביוני. מניית החברה הכלכלית לי־ם, למשל, ירדה תוך חודשיים ב-60%.

ההתמוטטות במניות פישמן בכלל, והאלה של החברה הכלכלית לי־ם בפרט, היתה במסגרת מסע חיסול כללי במניות של חברות ממונפות בענף הנדל"ן, בעיקר אם ליזמים שעומדים בראשן היתה תדמית של כאלה שהתרוממו במהירות בתקופת הבורסה הגאה. הפרסומים שלפיהם השקיע פישמן, אישית ודרך חברות בורסאיות שבשליטתו, מאות מיליוני שקלים במניות של בנק הפועלים ובנק לאומי – שירדו ב-35% עד 45% – גרמו גם הם לדאגה אצל המשקיעים.

המשקיעים לא טעו ביחס להערכתם כי פישמן ממונף, גם בלי לדעת אילו מנופים הוא נוטל בחברות הפרטיות שלו, ברור מהנתונים הגלויים כי הוא אכן ממונף, בעיקר בענף הנדל"ן. אבל, בשונה מחלק מהיזמים שמינפו את עצמם בשנים האחרונות – פישמן לא מינף את עצמו לחברות ופרויקטים עם "פוטנציאל" – במעט בכל החברות שבהן הוא מעורב ה"פוטנציאל" כבר מקבל ביטוי בדו"חות הכספיים. ברווחים, בתזרימים והכי חשוב – בדיווידנדים.

פישמן מתרגב בשיטה המסורתית והקלאסית המקובלת בעולם – הוא קונה את החברות בהלוואות ומחזיר את ההלוואה בתוספת דיווידנדים מתוך רווחים שוטפים ורווחים ממימוש נכסים של החברה הנרכשת. בכלכלית הוא לווה, קנה, חילק דיווידנדים, מכר חלק מהמניות בהצעת מכר. באליאנס הוא לווה, קנה, הנפיק – והחזיר את ההלוואה. בדרבן הוא רכש נכסים, הנפיק ובאוגיל הוא עדיין מחכה להנפקה. פישמן ממונף, ובכלל, בכל החברות שלו וכדבריו: "אני כל הזמן ממונף, אני רגיל לזה".

לפישמן אין הבעיה המקובלת היום של "היכן להשקיע את יתרות הנזילות". כל תזרימי המזומנים שלו מיועדים להחזר הלוואות. החזר הלוואות על מבני תעשייה, החזר הלוואות על הרכישות וההשקעות של דרבן, החזר הלוואות על השקעות הענק בטלוויזיה בכבלים, החזר הלוואות על רכישת כלכליות. אצל פישמן אין השקעות בהון עצמי. יש הלוואות ויש דיווידנדים.

פישמן יודע גם לקחת משכורות יפות מהחברות שבשליטתו. ממבני תעשייה הוא לוקח 750 אלף שקל בשנה, צמוד למדד. מחברה כלכלית לי־ם הוא לקח בשנה שעברה 5.3 מיליון שקל – רוב הסכום בבונוס של 4.5 מיליון שקל.

ה"סיבוב" השני של פישמן בעולם העסקים הישראלי החל באוקטובר 89'. שש שנים חלפו מאז המפולת בבורסה והתמוטטותם של הצמד ריגר־פישמן וקרן דדבית, ופישמן עושה את ה"קאמבק" שלו, כאשר הוא רוכש יחד עם ידידו עוזי צדקר ובנק ההשקעות האמריקאי בר סטרנס את השליטה בחברה הכלכלית לי־ם מידי המדינה.

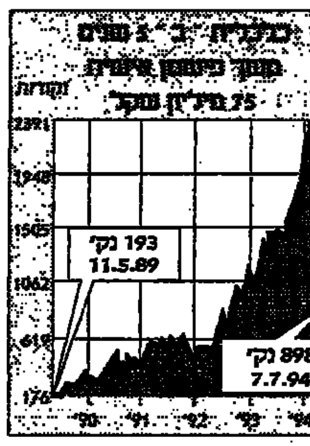

אליעזר פישמן – שווי החזקות בורסאיות לפני ואחרי המפולת (במיליוני שקלים)

החברה	החזקה ישירה	שווי שוק ב-1.1.94	שווי שוק ב-7.7.94
כלכלית	21%	224	86
דרבן	87%	325	97
אליאנס	35%	194	83
[illegible]	62%	78	34
סה"כ החזקות בורסאיות		821	300

חברת סי.אל.סי, שבה מחזיק פישמן 31.3%, רכשה 90% ממניות המדינה בכלכלית תמורת 54 מיליון דולר. הרכישה הזו היתה אחת העסקות הטובות ביותר, אם לא הטובה ביותר, שעשה פישמן אי פעם. זו היתה תחילת דרכו הממונפת של פישמן: מרבית הרכישה מומנה בהלוואה שלקחה סי.אל.סי מבנק לאומי. סי.אל.סי אינה מחויבת בדיווח – ולכן אין לדעת אם ההלוואה הזאת הוחזרה. מה שברור הוא – שבחמש השנים האחרונות ייצרה כלכלית לי־ם די מזומנים לפישמן ושותפיו כדי להחזיר את כל ההלוואה ולהישאר עם "עודף" של 30 מיליון שקל.

כלכלית חילקה בשנים 90' עד 94' דיווידנדים לבעלי מניותיה בסכום כולל של 175 מיליון שקל. 142 מיליון שקל מזה הולקו לסי.אל.סי, ומזה 44 מיליון שקל הם חלקו של פישמן עצמו. באוקטובר 92' מכרה סי.אל.סי לגופים מוסדיים, בעיקר של בנק לאומי, מניות של כלכלית ב-26 מיליון שקל. ב-93' מכרה סי.אל.סי מניות ב-63

(המשך בעמוד 63)

נטייה לירידות במחזורים נמוכים; ג'יאוטק – 8.5%–

וול סטריט

ללא סיבה מיוחדת נרשמה אתמול בניו יורק ירידה במחזורי המסחר במניות הישראליות, תוך נטייה לירידות מחירים ב"תנאי כבדות". השוק האמריקאי בכלל נטה לעליות, במסחר שהוגדר על ידי ברוקרים כ"עצבני" על רקע חששות מהעלאה נוספת בריבית בארה"ב. מדד המניות הנסחרות מעבר לדלפק עלה בסיום המסחר בכ-0.4%.

הסיפור העיקרי של השוק אתמול התמקד, שוב, במניית ג'יאוטק, אשר צנחה בכ-9% כהמשך למגמה השלילית ממנה היא סובלת בימים האחרונים. לדברי ברוקרים אמריקאיים, רוב המכירות היו של גורמים ישראליים – אולי על רקע לחצי אשראי. לטענתם, הקונים היו בעיקר אמריקאים – כשאת המגמה מובילה חברת הברוקרים ביר סטרנס.

ביר סטרנס פירסמה בחודש שעבר עבודת ניתוח ראשונה על החברה, בה היא מגדירה את המניה כבעלת "עניין ספקולטיבי" ופוטנציאל לנסוק השנה למחיר של 22 דולר אם יתברר כי הטכנולוגיה שמפתחת החברה הינה בת יישום. מעניין לציין כי בעוד ברוקרים בחו"ל מעריכים כי המוכרים הגדולים הם ישראלים, האחרונים מסרו דווקא כי עיקר הפעילות באה מצד גופים בארה"ב. ג'יאוטק ריכזה אתמול את המחזור הגדול ביותר מבין המניות הישראליות – כ-730 אלף מניות בשווי כולל של כ-4.8 מיליון דולר.

ירידה חזקה נרשמה גם במניית איי.איי.אס – גם כאן עקב לחץ של מוכרים ישראלים וללא ידיעות או שמועות על התפתחויות בחברה עצמה. הירידה של איי.איי.אס. מתחת למחיר של 5 דולר יוצרת לחץ נוסף על החברה עקב תקנות האשראי – "margin", הנהוגות בארה"ב.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
ג'יאוטק	⇩	6.8	–8.5%	4.8
אי.סי.איי	⇩	17.4	–0.7%	4.4
טבע	⇩	24.4	–0.5%	3.2
סאייטקס	⇧	17.0	+1.5%	2.1
איי.איי.אס	⇩	5.1	–4.7%	0.3
מדד דאו ג'ונס	⇧	3688.4	+0.4%	
מדד נאסד"ק	⇧	713.7	+0.4%	

הברוקרים ומנהלי התיקים בארה"ב חוששים מחברות להקטין את שיעור האשראי כאשר מניה יורדת מתחת ל-5 דולר – תופעה המכונה "House Call", מאחר והמדובר בדרישה המשתנה מברוקר לברוקר. ירידת מחירה של מניה מתחת ל-3 דולר, אגב, גוררת דרישת אשראי מגודלה עוד יותר – Margin Call. בכל אחד ממקרים האלה מתבקש הלקוח להפקיד סכום כסף נוסף בחשבונו – או שהברוקר מוכר ללקוח חלק ממניותיו תוך יצירת לחץ בשוק על מחיר הנייר. תופעה טכנית זו השפיעה לרעה על מחירם של ניירות ישראליים אשר צנחו בחודשים האחרונים למחיר נמוך מ-3 דולר, כמו הנאת טכנולוגיות, אס סיסטמס, עש"ש, ראדא ואחרות.

עם פתיחת המסחר אתמול הודיעה חברת מג'יק כי החברה האם שלה, משוב מחשבים, מעוניינת להגדיל את החזקותיה בה מעבר ל-50.1% בהן היא שולטת עתה. לפי ההודעה, תפעל משוב לרכוש מניות מג'יק בסכום של עד מיליון דולר, גם במהלך המסחר וגם בעסקות מחוץ לבורסה, והכל בהתאם למחירי המניה. במשוב הסבירו בעסקה כי הם קונים מניות בגלל שהמחיר זול. בעקבות ההודעה בפשטות מג'יק ביותר מ-20% – מ-6.7 דולר למניה ל-8 דולר. מג'יק, שהונפקה ביוני 92' במחיר של כ-7 דולר, ראתה במארס 93' מחיר שיא של 20 דולר. מאז תחילת השנה סבלה משחיקה מתמדת אשר הובילה אותה לשער השפל שלשום.

המניות הישראליות הבכירות נסחרו אמש תוך תנודות מחירים קלות ומחזורים נמוכים: טבע ירדה בחצי אחוז ונסחרה במהלך כל היום במחיר הנמוך משעה בתל־אביב, סאייטקס עלתה ב-3% אך תוך מחזור נמוך של פחות מ-2 מיליון דולר ואילו אי.סי.איי. ירדה ברבע דולר תוך מחזור בינוני.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אופציות מעו"ף

שורטיסטים בחוסר ביטחונות

אתמול נרשם שיא חדש במספר החוזים בזירת המעו"ף כ-27,310 חוזים, המהווים כ-465.2 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס. מעבר לתנודתיות הטיפוסית של השוק, שחקנים רבים, בעיקר שורטיסטים, נכנסו לחוסר ביטחונות והוליכו להתכסות על הפוזיציות הפתוחות שלהם. בנוסף לכך, שחקנים אחרים, בעיקר חדשים, לא רגילים לפעול בפוזיציות פתוחות עם מנופים גבוהים במיוחד, היוצרים התכסות בשוק, או להילופין, בזירת המעו"ף. רוב הפעילים ציפו אתמול למימוש, ולכן, במשך כל היום נסחרו החוזים הסינטטיים במחיר המסוף ומתחתיו.

סטיות התקן באופציות המעו"ף היו כ-50%–53% והקול בשערי מימוש קרובים לכסף נסחרו בסטיות תקן של כ-40%. במהלך המסחר המחיר נסחרו החוזים הסינטטיים בכ-169.5 נקודות, כלומר, בנקודה מתחת למדד נכס הבסיס.

ראוי לציין, אומרים בני צימר ויצחק דינים, המומחים באופציות עבור קפיטל שוקים עתידיים, כי ברוך כלל מקיים המימוש בזירת המעו"ף את שוק המניות, בעיקר בגלל המנופים הגבוהים היותר של שוק האופציות משכלל יותר.

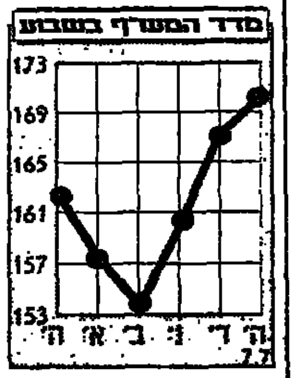

אופציות דולר

עדיין נמוך

היקף המסחר באופציות שקל-דולר הסתכם אתמול ב-279 יחידות ב-24 עסקות – ב-8.5 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס. נעמי שפירר מבנק הפועלים מציינת, כי עדיין לא ניכרת השפעת השינוי בשיטת המסחר בדולר על היקף המסחר בשוק האופציות, הנמוך יחסית.

טבלאות המסחר באופציות המעו"ף והדולר מובאות בעמוד 63

אליעזר פישמן לאחר המפולת

(המשך מעמוד 53)

מיליון שקל נוספים, באמצעות המרת אופציות רכש. בסך הכל הזרימה עד היום כלכלית 236 מיליון שקל במזומנים לקופתה של סי.אל.סי. ההשקעה התחזרה – וסי.אל.סי צוברה כמובן עם 67% ממניות כלכלית – ששוויין היום בבורסה 275 מיליון שקל.

העסקה השניה שמתורה עם עסקת כלכלית היא רכישת אליאנס. במאי 92' רכשו פישמן ושותפיו את החברה תמורת 40 מיליון דולר. אלא שהרכישה מומנה כולה בהלוואה מבנק הפועלים ובנק לאומי. את ההלוואה נטלה "חברת אליאנס חברה לצמיגים" – שרכשה את כל הנכסים של אליאנס ההיסטורית מכונס הנכסים הרשמי.

ההשקעה של פישמן ושותפיו בהון המניות של אליאנס הסתכמה ב-20 אלף שקל בלבד. שנה לאחר הרכישה הונפקה החברה לפי שווי של 480 מיליון שקל. גם היום – לאחר שמניות התמוטטו – שווי החברה בבורסה הוא כ-238 מיליון שקל. לאחר שהונפקה הציגה החברה הרעה ברווחיות והוגשה נגדה תובענה ייצוגית.

המהלך הגדול של קבוצת פישמן הוא רכישת מבני תעשייה. במארס שנה שעברה רכשה חברת מבנת, שמוחזקת במחצית בבעלות חברה כלכלית ובמחציתה השנייה בבעלות חברות מקבוצת בנק הפועלים, את השליטה במבני תעשייה. מבנת שילמה 200 מיליון דולר בעבור מחצית ממניות מבני תעשייה.

כמו תמיד – כל העסקה מומנה באשראי. חברה כלכלית לי-ם נאלצה לקחת שלוש הלוואות לצורך הרכישה. הלוואה של 165.5 מיליון שקל ל-20 שנה עם תשלומי קרן החל מ-12.94. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית של 4%. ההלוואה השנייה היא של 82.5 מיליון שקל ל-10 שנים, והיא צמודה למדד עם ריבית של 3.75%. תשלום

מחזיק ב-3% ממניות בנק הפועלים ובנק לאומי. היום טוען פישמן כי הוא מחזיק כמות זניחה של כ-8 מיליון שקל ממניות בנק לאומי, ואילו בבנק הפועלים הוא מחזיק כ-120 מיליון שקל בלבד. כ-70 מיליון שקל מההחזקות שלו במניות פועלים נרכשו על ידי חברה כלכלית והיתרה על ידי פישמן אישית. פישמן אומר כי רכישת המניות לא מומנה באשראי. גורמים בקבוצה טוענים כי פישמן מתכוון להגדיל את האחזקות במניות בנק הפועלים עד 5% – לקראת התמודדות על רכישת הבנק. אם זאת השקעה ריאלית ארוכת טווח – כמו מבני תעשייה – אין טעם למדוד אותה על פי מחירי הבורסה הנוכחיים. אבל – אם זאת תתגלה כהשקעה פיננסית – בטווח הקצר פישמן מפסיד כאן בכמה עשרות מיליוני דולרים.

החברה הפרטית היחידה של פישמן לגביה יש נתונים היא אוגיל. זאת משום שהולה בתהליכים לגיוס הון בבורסה בתחילת השנה. ההנפקה נעצרה – אבל מעיון בתשקיפה אפשר ללמוד כי גם שם פישמן ממנף, הרבה. לאוגיל שלושה נכסי נדל"ן – העיקר בהם הוא מתחם רוקח בתל אביב, בפינת הרחובות בלפור ומאזה. פישמן רכש אותו מהמינהל ב-11.93 תמורת 62 מיליון שקל. הרכישה כרגיל מומנה בהלוואה בנקאית ל-12 שנה, הנפרעת בתשלומים שנתיים. לאוגיל יש התחייבויות לבנקים ב-70 מיליון שקל. חברות פרטיות של פישמן העמידו לאוגיל הלוואות בכ-40 מיליון שקל. פישמן תיכנן להנפיק את אוגיל לפי שווי של 360 מיליון שקל, ולגייס 60 מיליון שקל. המפולת בבורסה בוזה לפי שעה את תוכנית ההנפקה. גם כדרכו תיכנן פישמן לגייס 140 מיליון שקל באג"ח להמרה – הוא ייאלץ לדחות את התוכנית הזו לימים טובים יותר.

הנכס הפרטי המעניין ביותר של פישמן הוא 26%

פישמן הצטייר בתקשורת בשנה וחצי האחרונות כאופטימי ביותר – גם לגבי המשק, גם לגבי הבורסה וגם לגבי הנדל"ן. בראיון ל"מעריב" ב-18.3.94 אמר: "94' תהיה שנת המשתנים. מדד המחירים יהיה נמוך השנה ומדד המשתנים יעלה יותר מב-93"

הקרן הוא רבעוני החל מדצמבר 93'. ההלוואה השלישית של 28 מיליון שקל כבר הוחזרה – על ידי דיווידנד של 200 מיליון שקל ששילמה מבני תעשייה בסוף 93'.

עיקר החשש של המשקיעים בבורסה הוא מהמנוף הגבוה שנטלה כלכלית לצורך רכישת מבני תעשייה. אבל בקבוצת פישמן טוענים, שאין מקום לדאגה. הערכתם היא כי מבני תעשייה תעלה כבר ב-94' לקצב הכנסות שנתי של 140 מיליון שקל. החברה הודיעה כי לפחות 60% מהרווח הנקי יחולקו כדיווידנד – שישמש לפירעון ההלוואה.

ספק אם המשקיעים בבורסה בדקו לעומק את טיב הנכסים, השוכרים, המחירים וחוזי השכירות של מבני תעשייה. הרושם של המשקיעים היה מסוג אחר: בשנה וחצי האחרונות הצטייר פישמן בתקשורת כאופטימי ביותר – גם לגבי המשק, גם לגבי הבורסה וגם לגבי הנדל"ן. בראיון ל"מעריב" ב-18.3.94 אמר פישמן בין השאר: "94' תהיה שנת המשתנים. מדד המחירים יהיה נמוך השנה ומדד המשתנים יעלה יותר מאשר ב-93". המשקיעים העריכו כי רכישת מבני תעשייה התבססה על אותן הנחות אופטימיות, ומכאן הסיקו שהמחיר ששולם בעבורה היה כנראה יקר מדי. אלא שפישמן דוחה הערכות אלה. הוא לא רואה שום תמריץ שבו התזרים של מבני תעשייה לא יכסה את ההלוואה.

מניות מבני תעשייה איבדו הרבה אחוזים בחודשים האחרונים. נכון להיום הן עומדות בשווי של 555 מיליון דולר – נמוך בכ-16% מהמחיר ששילם פישמן. אבל זאת לאחר שהחברה שילמה דיווידנד של 200 מיליון שקל. פישמן ממשיך להביע אמונו במבני תעשייה לאורך כל המפולה. מאז תחילת השנה רכשה כלכלית עוד 11% ממניות מבני תעשייה בבורסה בכ-40 מיליון דולר.

מניות מבני תעשייה הן לא היחידות שאותן רכש פישמן בזירת המשתנים. על בסיס אותן הנחות אופטימיות החל פישמן לרכוש לפני כחצי שנה מניות של שני הבנקים הגדולים. באותו ראיון ל"מעריב" נאמר כי הוא

ממניות העיתון הכלכלי "גלובס". פישמן שותף בו יחד עם חיים בראון (43%) ומרכוס כץ (31%). את המניות ב"גלובס" רכש פישמן בשנת 75' תמורת 450 אלף דולר. "גלובס" אינו מפרסם דו"חות – אבל ההערכה היא שיש לו שיעורי רווחיות גבוהים. פישמן טוען כי הפגיעה של "גלובס" מהמפולה בבורסה היתה שולית – ביוני, לדבריו, נקבע שיא בהיקף ההכנסות מפרסום ורק כ-3% מהמנויים עזבו. הוא מודה שעיתון "שישי" מפסיד – אבל טוען שמדובר בהפסד חודשי של חצי מיליון שקל בלבד.

תזרימי המזומנים הגבוהים מ"גלובס" הושקעו בשנים האחרונות בחברת הטלוויזיה בכבלים גוונים, שבה מחזיק "גלובס" שליש מהמניות. כיום יש לחברה 88 אלף מנויים והפוטנציאל שלה הוא ל-100 אלף בתי אב. לדברי פישמן, הפוטנציאל הכולל של זיכיונות הכבלים של הקבוצה בעתיד הוא 400 אלף בתי אב. טלוויזיה בכבלים, זאת למרות ממת"ב הבודאות, היא תחום רווחי מאוד עם תזרים מזומנים חזק. פירוט מלא של האחזקות הנוספות של פישמן מובא משמאל – חברת תנופורט, שלדברי פישמן מרוויחה 6 עד 10 מיליון דולר נטו בשנה, חברת הטקסטיל אופיס, ש-56% ממניותיה רכש בשנה שעברה תמורת 9 מיליון דולר, וכמובן חברת דרבן.

דרך דרבן שלח אלינו שלשום פישמן איתות מעניין. בעוד שהמשקיעים חוששים כי המנופים הגבוהים שלו יזיקו לו בעקבות שינוי אפשרי בכיוון שוק הנדל"ן – מראה להם פישמן שלדידו – נדל"ן טוב במנופים גבוהים הוא גם היום עסקה כדאית. שלשום הודיעה דרבן שחברת "שמי בר", שבה היא מחזיקה שליש מהמניות, רכשה את נכסי המשביר המרכזי תמורת 85 מיליון שקל, עם אופציה לרכישת נכסים נוספים בסכום כולל של 78 מיליון שקל. מעיון במאזן של דרבן עולה, כי ההון העצמי שלה ממומן רק 25% מהמאזן. ומכאן, שגם רכישה גדולה זו תמומן מן הסתם באשראי. כפי שנראים הדברים עכשיו – פישמן ממשיך לנוע עם המנוף שלו במלוא הקיטור – גם לאחר נפילת הבורסה.

החברות של פישמן – נדל"ן, צמיגים, תפוזים וטקסטיל

מבני תעשייה – דמי השכירות לא מבטאים את הפוטנציאל

מבני תעשייה משכירה מבנים לתעשייה, בתי מלאכה ומסחר בהיקף כולל של 970 אלף מ"ר. התפוסה במבני החברה היא 91%. בדו"חות לרבעון הראשון של 94' מסרה מבני תעשייה על הקמת פרויקטים על שטח של 190 אלף מ"ר, מתוכם 40 אלף מ"ר שבנייתם החלה בתחילת 94'.

נוסף להשכרת מבנים מבצעת מבני תעשייה עבודות פיתוח תשתית לתעשייה ולמגורים, בעבור הממשלה ובמימון מלא של משרדי הממשלה. השליטה במבני תעשייה נרכשה על ידי מבנת בתחילת 93', ועל כן דמי השכירות אינם מבטאים עדיין את מלוא הפוטנציאל הכלכלי שלהם. שיקול נוסף בהערכת החברה הוא מבני התעשייה הישנים והקרקע שיש לה, הרשומות בחלקן במחירים היסטוריים ומניבות למבני התעשייה רווחים גדולים כשהן ממומשות. כך למשל, מכירת מבני תעשייה בשטח כולל של 36 אלף מ"ר הניבו רווח של 31 מיליון שקל ברבעון הראשון ו-25.7 מיליון שקל ב-93'. השקעות מבני תעשייה בניכוי פחת רשומות בספרי החברה ב-978 מיליון שקל. ההכנסות מדמי שכירות – 93 מיליון שקל ב-93' – הסתכמו ברבעון הראשון של 94' ב-23.1 מיליון שקל. הרווח הנקי שלה ברבעון הראשון של 94' היה 19.5 מיליון שקל, לעומת 4.4 מיליון שקל במקביל ב-93' ורווח של 43.4 מיליון שקל ב-93'.

ירום גביזון

החברה הכלכלית – אן.סי צופה לגידול של 50% בתוך שנתיים

החברה הכלכלית, שנרכשה על ידי סי.אל.סי ב-89' מחזיקה בנכסי נדל"ן מניבים בשטח של 275 אלף מ"ר שמרוכזים בעיקר בהר חוצבים בירושלים, בתלפיות ובעטרות, בתפוסה של 92%. מאז נרכשה הגדילה החברה הכלכלית את דמי השכירות במבנים שאותם היא משכירה, כך שפוטנציאל העלייה בהכנסות נמוך יותר מזה של מבני תעשייה.

נוסף לשטחים שאותם היא משכירה בונה החברה הכלכלית שטחים בהיקף של 103 אלף מ"ר, מתוכם 69 אלף מ"ר בירושלים ו-128 יחידות דיור ברחובות ומתכננת לבנות 36 אלף מ"ר בירושלים ובמישור אדומים ו-170 יחידות דיור ברחובות. הכנסותיה של החברה הכלכלית הסתכמו ב-93' ב-38.2 מיליון שקל. מתחילת 94' מאוחדת מבני תעשייה למאזניה של החברה וכתוצאה עלו הכנסותיה של החברה ברבעון הראשון של 94' ל-32.7 מיליון שקל, לעומת 9.3 מיליון שקל במקביל. להערכת אן.סי, תייצר החברה הכלכלית עצמה – ללא החזקה במבני תעשייה – הכנסות בסדר גודל של 55 עד 60 מיליון שקל בתוך שנתיים בין השאר הודות להשכרת בניין בשטח של 30 אלף מ"ר בגבעת שאול לחברות ממשלתיות, כמו בזק וחברת החשמל בגבעת שאול.

ירום גביזון

אליאנס – חצי משוויה בהנפקה

אליאנס היא היצרן היחיד בישראל של צמיגים פנאומטיים (ממולאי אוויר). עם זאת, החברה חשופה ליבוא מתחרה, ולאחרונה החל בארץ שיווק של צמיגים זולים מפירמות ידועות פחות, לצד המותגים המוכרים הידועים. אליאנס מתמחה בייצור צמיגים למכוניות מיוחדים – ובעיקר לכלי רכב כבדים. עיקר מכירותיה של החברה מופנה ליצוא. ב-93' היה היצוא של אליאנס 73.2% מסך המכירות. חלק זה גדל אף יותר ברבעון הראשון של 94'.

כשהגישה אליאנס את דו"חותיה לשנת 93' היה ברור שפישמן הנפיק את החברה בשיא. מאז ההנפקה, במאי 93', הציגה החברה ירידה עקבית בתוצאותיה הכספיות. מכירות החברה ב-93' הסתכמו ב-285.8 מיליון שקל, לעומת 323.7 מיליון שקל ב-92'. הרווח הנקי ירד בשיעור חד יותר: הוא הסתכם ב-15.6 מיליון שקל מול 38.9 מיליון בהתאמה.

ברבעון הראשון של 94' השתנתה המגמה והחברה הציגה עלייה במכירות וברווח. אליאנס לא החזיקה תיק ניירות ערך ולא נפגעה מהמפולת בשוק ההון. בסך הכל רשמה החברה רווח נקי של 8.5 מיליון שקל ממכירות של 77.7 מיליון שקל ברבעון הראשון של 94', לעומת רווח נקי של 6.1 מיליון שקל ממכירות של 73 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-93'. בינואר 94' הגישו משקיעים במניית אליאנס תביעה ייצוגית נגד אליאנס, בעליה, הדירקטורים שלה ומנהלה לשעבר. לטענת התובעים, אליאנס לא ציינה בתשקיף שפורסם במאי 93' את שהיה ידוע לה באותה עת, כלומר שחלה הרעה ניכרת בתוצאותיה העסקיות. אליאנס הונפקה במאי 93' לפי שווי של 480 מיליון שקל. מאז ידעה המניה עליות וירידות רבות, אולם במאי התרסקה לחלוטין ושוויה עתה הוא בדיוק חצי מסכום זה 240 מיליון שקל.

שלמה פרידמן

דרבן – דווקא עכשיו היא משקיעה 163 מ' ש' בנדל"ן

דרבן, שהוקמה ב-86', עוסקת בהשכרת מבנים לתעשייה, מלאכה ומשרדים במרכז הארץ. היקף הנכסים המניבים של החברה הוא כ-39 אלף מ"ר – מהם 33 אלף מ"ר לתעשייה – המושכרים בתפוסה של 87%, ו-4,517 מ"ר של משרדים – בעיקר במגדל שלום – שמושכרים במלואם.

נוסף לנכסים המניבים עוסקת דרבן בתכנון ובבנייה של פרויקטים נוספים, ביניהם פיתוח של 20 דונם באזור התעשייה ברחובות, שעליהם מבנים בשטח של 11 אלף מ"ר וזכויות בנייה ל-13 אלף מ"ר נוספים. באזור זה מיועד לפיתוח גם פארק תמר 2. שטח הפארק הוא 16.8 דונם, עם זכויות בנייה ל-17.1 אלף מ"ר. לדרבן שותפויות בפרויקט לבניית 13 אלף מ"ר בראשון לציון, בסמוך לגדוע הרומית של נתיבי איילון.

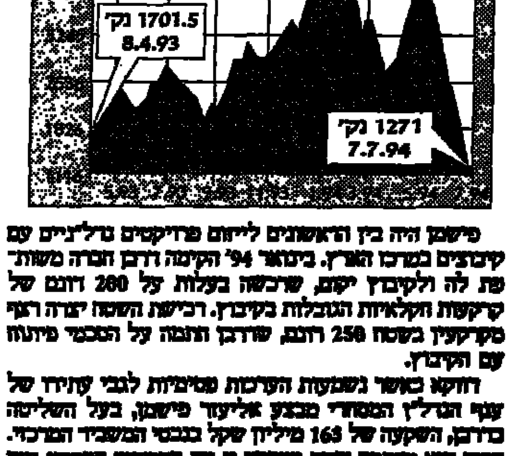

פישמן היה בין הראשונים לייזום פרויקטים נדל"ניים עם קיבוצים במרכז הארץ. בינואר 94' הקימה דרבן חברה משותפת לה ולקיבוץ יקום, שרכשה בעלות על 280 דונם של קרקעות חקלאיות הגבולות בקיבוץ. רכישת השטח יצרה רצף מקרקעין בשטח 250 דונם, שדרבן תתנה על הסכמי פיתוח עם הקיבוץ.

דווקא כאשר נשמעות הערכות פסימיות לגבי עתידו של ענף הנדל"ן המסחרי מבצע אליעזר פישמן, בעל השליטה בדרבן, השקעה של 163 מיליון שקל בנכסי המשביר המרכזי. דרבן היא שותפה שווה בעסקה זו עם המשביר המרכזי ועם חברות מקבוצת הפועלים (אופיר ודיור ב.פ). במסגרת העסקה ייירכשו 73 אלף מ"ר מבני של המשביר המרכזי על שטח של 288 אלף מ"ר בחיפה, באילת, בתל חנן, בבאר שבע, בירושלים, בחולון ובתל אביב, תמורת 163 מיליון שקל. בנוסף להחזקותיה הנדל"ניות השקיעה דרבן גם בקבוצת מזון, באמצעות רכישת 73% ממניות רשת המשברים, גרינברג החזוקה לא משמעותית, לפי שעה, בחברת הדלק מאור.

רשת הסופרשוק הקימה עד כה שלושה סניפים בחולון, בתל חנן ובקרית שמונה, הגיעה למכירות של 16 מיליון שקל ולרווח נקי של 468 אלף שקל ברבעון הראשון, לעומת מכירות של 11.2 מיליון שקל ורווח של 129 אלף שקל ברבעון הקודם. השקעותיה של דרבן בחברות מאור עדיין אינן רווחיות. למרות השיפור בעסקי הקמעונאות והדלק, נדל"ן הוא עדיין התחום הרווחי בדרבן. השכרת המבנים הכניסה 1.6 מיליון שקל בלבד, אך הרווח הגולמי ממנה הגיע ל-1.4 מיליון שקל. הוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות של דרבן הגיעו ל-3.2 מיליון שקל, כלומר 13.3% מהמחזור.

ירום גביזון

תנופורט – 14 בתי אריזה ומאות דונמים של קרקע

בספטמבר 90', שנה לאחר שהחברה תנובה אקספורט כשנודה בפירוק, החל פישמן במשא ומתן לרכישתה. באותה שנה נהנתה החברה מעונה מוצלחת במיוחד ביצוא הדרים, ואף הצליחה לצמצם את חובותיה, אשר חלקם הגדול הוא לבנק הפועלים. פישמן הצהיר כי בכוונתו להמשיך להפעיל את תנובה אקספורט כעסק חי. אלא שקרוב לוודאי כי עניינו של פישמן בעסקה היה בעיקר בשל נכסי החברה. לבד מ-14 בתי האריזה, יש בבעלותה של החברה נדל"ן במאות דונמים של קרקע.

ב-31 בדצמבר אושרה מכירת החברה לתנופורט, השייכת לקבוצת משקיעים בארה"ב בראשות אליעזר פישמן, תמורת 13.8 מיליון דולר.

העיתוי היה מוצלח, שכן החל מעונת 91'–92' הוצא המונופול על יצוא ההדרים מידי פרי הדר. תנובה אקספורט עסקה עד אז רק באריזת פרי, באמצעות 14 בתי אריזה ברחבי הארץ. פישמן ניצל את האפשרות להרחיב את פעילותה של החברה, ששינתה שמה לתנופורט. היא נכנסה לתחום של עיבוד פרדסים והודיעה כי בכוונתה להתחיל ביצוא הדרים.

החברה הצליחה לשפר את מעמדה והיתה בין ארבע החברות הגדולות עם רישיון לייצא פרי הדר. בשנת 91'–92' ביצעה החברה כמחצית מכלל יצוא ההדרים מישראל, והפכה לחברה המובילה בענף. בתנופורט מבטיחים: תעסוקה מלאה בכל השנה ומרחיבים את פעילות הסחר הבינלאומית של החברה, המייצאת ממדינות דרום אמריקה לאירופה, ומטורקיה למדינות העולם השלישי.

גלית חמי

אופיס – צמיחה בענף יורד

אופיס, המתמחה במתן שירותי הדפסה, צביעה ואשפרה של בדים, הועברה מידי הקונצרן ההסתדרותי "תיעוש" לבעלותו של פישמן בתחילת ינואר 93'. במסגרת העברת השליטה רכש פישמן 63.7% ממניותיה של החברה תמורת 9 מיליון דולר. עם המעבר לקבוצת פישמן החלה אופיס להתבלט בענף הטקסטיל בשוק המקומי וביצוא, ובנוסף לפעילותה בצביעה ובאשפרה היא נכנסה ב-93' לייצור מוצרי המשק. במקביל הגדילה אופיס את היקף היצוא והרחיבה את שוקי היצוא שלה, מה שאיפשר לה להגדיל את היקף פעילותה, חרף המיתון בשוקי היעד ושחיקת המחירים בשוק המקומי. אופיס סיימה את 93' ברווח נקי של 7.6 מיליון שקל במחזור של 84.3 מיליון שקל, לעומת רווח של 4.9 מיליון שקל במחזור של 73.7 מיליון שקל ב-92'.

מגמת הרחבת שוקי היצוא של החברה באה לידי ביטוי גם בדו"חות לרבעון הראשון של 94'. ברבעון זה הסתכמו המכירות מיצוא בכ-1.1 מיליון דולר, לעומת היקף מכירות שנתי של כ-1.3 מיליון דולר ב-93'. אופיס סיימה את הרבעון ברווח נקי של כ-2.1 מיליון שקל.

התבוננות בתזרים המזומנים של החברה מלמדת כי ב-93' חילקה דיווידנדים בשווי כולל של כ-12.7 מיליון שקל, המהווים 167% מהרווח הנקי שלה בשנה זו. ברבעון הראשון החליט הדירקטוריון להמשיך במדיניות חלוקת דיווידנד של לא פחות מ-35% מהרווח הנקי של אותה שנה.

גלית חמי

אוגיל – מתחם רוקח ומגרשים באשדוד וברחובות

אוגיל, שבבעלות אליעזר וטובה פישמן, מחזיקה בשלושה נכסי נדל"ן. החשוב שבהם הוא מתחם רוקח במרכז תל אביב, שמשתרע על שטח של 7,282 מ"ר. בדצמבר 93' רכשה אוגיל את הקרקע ממינהל מקרקעי ישראל תמורת 62 מיליון שקל, כלומר לפי 2,808 דולר למ"ר. הרכישה מומנה בהלוואה צמודת מדד והיא נושאת ריבית שנתית של 3.5% ל-12 שנים מבנק לאומי. על פי הסכם הפיתוח שנחתם עם המינהל, תבנה אוגיל 206 יחידות דיור. בנוסף לכך יש לאוגיל מגרש באשדוד של 54 אלף מ"ר, ועליו מחסני ערובה בשטח של 12.8 אלף מ"ר. לחברה יש גם שטח של 45 אלף מ"ר ברחובות, שנקנו מתוכנת השקעות כדאיות שבשליטת אליעזר פישמן ומשפחתו, תמורת 11 מיליון שקל.

ירום גביזון

כך סוגרים עניין בגוש דן
03-638-20-20
לוח העיר

ברוקר טוב ישראל!
הבינלאומי סלקטיב
מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון
03-5173871
A SAFRA BANK

ניו-יורק / 07.07.94

שם החברה	מחיר סגירה	שינוי יומי	שינוי יומי ב-%	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה ב-94'	נמוך ב-94'	% שינוי מ-1.1.94	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי	מכירות	שווי שוק	מכפיל
מדד ד.ג'	3688	+14	+0.4	3694	3669			3979	3552	-2					
מדד נ.י'	998	-2	-0.2					1676	966	-41					
איונטיקס	4	—	0					14	5 3/4	-71	15.9	-0.1	8.7	24	
איזוטופ	8 3/4	+1	+13.8	8 3/4	7 3/4	12500	103125	19	6 1/4	-42	15.3	1.6	9.6	38	24
אורבוטק	8 1/2	+3/8	+4.6	8 1/2	8 1/8	2700	22950	14 1/2	7 1/4	-36	52.8	4.9	102.0	188	23
אי.סי.איי	17 3/8	-1/8	-0.7	17 3/4	17 1/4	267300	4296838	28 1/2	14 3/4	-32	268.6	66.1	316.7	1322	20
איי.איי.אם	5 1/8	-1/4	-4.7	5 1/4	5	65900	337738	26	4 3/4	-80	76.0	9.1	105.5	67	7
אי.אמ.בי.	2	-1/16	-3.1	2	2	2000	4000	45 1/2	1/2	-78	11.8	1.5	5.9	9	6
אינדיגו	13 3/4	+1/4	+1.9	13 3/4	13 1/2	11400	156750	20 3/4	13 1/2	-31	50.0	-21.0	30.8	688	
אינטרפרם	21	+1	+5.0	21	18 1/2	200	4200	25 1/2	11			4.3	51.4	131	31
אלביט	18	—	0	18 3/4	18	3300	59400	44 1/4	17	-58	283.3	35.9	638.8	335	9
אלאריין	4 1/4	-1/32	-0.7	4 1/4	4 1/4	400	1700	10 1/4	55/64	-47	11.1	1.6	4.8	18	12
אלסינט	1 3/4	-1/8	-6.7	1 7/8	1 3/4	124900	218575	5 1/8	1 3/4	-63	167.0	24.9	235.1	139	6
אלרון	8 13/16	-3/16	-2.0	8 15/16	8 15/16	20000	178760	21 1/8	8 1/2	-57	162.4	8.7	636.9	155	18
אלקו' פויל	8 1/4	—	0	8 1/4	8	1800	14850	12 7/8	6 1/2	-36	23.5	0.2	3.7	65	275
אמדיסטם	4	+1/4	+6.7	4	3 3/8	8500	34000	14	2 3/8	-71	7.4	-2.8	1.5	22	
אמפל	7 1/8	—	0	7 1/4	7	62200	443175	13 1/8	6 3/4	-38	173.0	5.7	77.1	131	25
ארית	2	—	0	2	2	1000	2000	6 3/4	1 3/8	-66	8.3	-4.0	17.8	16	
א' הדמפן	49/64	-3/64	-6.3	49/64	11/16	26000	18278	3 3/4	5/8	-78	10.2	-0.5	7.9	7	
בי.טי.אר.	4 3/8	-1/8	-2.6	5	4 3/8	15300	71688	19 3/8	3 1/2	-76	14.7	0.8	17.4	27	33
בית סבטל	2 3/8	+1/16	+2.7	2 3/8	2 3/16	93400	221825	5 7/8	2 3/16	-55	21.7	-19.5	14.3	88	
בזטק	6 3/4	-5/8	-8.5	7 3/8	6 1/2	722100	4874175	16	6 1/2	-57	96.3	-64.7	55.6	327	
גילת	9 3/8	+1/4	+2.7	9 3/8	9 1/8	6000	56250	15	8	-31	35.6	4.6	18.4	78	17
די.אס.פי.סי	6 5/8	-1/8	-1.9	6 5/8	6 1/8	24500	162313	15 3/4	6 1/8	-48	38.2	1.8	66.1	47	26
הב' הישוב	12 1/4	+3/4	+6.5	12 1/4	11 1/2	700	8575	30 1/4	10 3/4	-53	124.1	3.8	156.0	111	29
הלת' קר	2 1/16	+1/16	+3.2	2 1/8	1 7/8	29600	61065	3 3/8	1 3/4	-31	10.2	0.1	6.5	30	275
המיכרו-ד	3 3/8	-3/8	-10.0	3 3/4	3 1/4	34300	115763	24 1/2	3 1/4	-86	42.3	-3.4	22.8	37	
טבע	24 3/8	-1/8	-0.5	25	24 1/4	130600	3183375	34 1/2	22 3/16	-19	283.9	61.0	520.2	1541	22
טי.די.בי.	1 3/8	—	0	1 3/8	1 3/8	5800	7975	4 5/8	1 3/8	-65	7.0		0.4	7	705
טכנומטיקס	5 1/4	—	0	5 1/2	5 1/4	12000	63000	12 3/4	3 3/8	-40	29.9	-1.1	17.7	42	
טלגרף	2 7/16	-1/8	-4.9	2 3/8	2 3/8	18900	46078	10	1 3/4	-75	7.0			7	
טלדטה	9	-1/8	-1.4	9 1/8	8 7/8	24900	224100	18	8 3/4	-49	51.5	9.8	39.0	94	38
ישסק	1/2	—	0	17/32	15/32	68600	34300	2 9/16	7/16	-76	10.3	1.2	0.9	5	4
כרמל	9	+1/8	+1.4	9	8 7/8	6800	61200	11 7/8	8 1/2	-11	13.7	1.9	68.5	23	12
לקנט	7	+3/8	+5.7	7	6 1/2	9300	65100	12 3/4	6	-40	73.1	4.9	54.9	76	16
לאנופטיקס	6	-1/8	-2.0	6 1/4	6	7500	45000	18 3/4	6	-67	32.5	3.8	16.5	36	10
מג'יק	7 3/4	+1 1/4	+19.2	8 1/4	6 3/8	43600	353400	17 3/4	6 1/2	-46	19.3	2.0	18.4	31	16
מגל	5 1/8	—	0					9 5/8	4 3/4	-41	13.0	1.0	11.3	24	24
מדיטל	4	—	0	4 1/8	4	1700	6800	13 5/8	3 3/4	-67	5.1	-2.2	0.7	34	
נייר חדרה	43	—	0					46 5/8	[illegible]	+1	139.1	10.6	249.5	163	15
בקמס	3 1/8	-1/8	-3.8	3 1/8	3 1/8	600	1875	4	2 3/4	-22	7.0	-1.9	0.5	22	
סאיטקס	17	+1/4	+1.5	17 1/2	16 1/2	125000	2125000	26 7/8	15 1/8	-31	731.0	74.4	663.9	726	19
סיליקום	3 1/4	+1/8	+4.0	3 1/4	3 1/4	3000	9750	6	2 3/4	-33	6.2		1.2	13	333
ספש	2 1/4	—	0	2 1/4	2 1/8	3800	8550	6	2	-51	10.2	-1.3	27.9	15	
עידן	1/2	+5/32	+23.2	1/2	1/2	15000	7500	1 13/16	15/32	-69	14.5	-0.2	12.2	14	
עץ לבוד	6 3/4	—	0	6 3/4	6 3/4	500	3375	15 3/4	6 3/8	-53	22.7	2.9	97.1	40	14
עץ לבוד א	5 3/4	+1/8	+2.2	5 3/4	5 3/4	100	575	11 7/8	1/8	-46	22.7	2.9	97.1	40	38
פי.אר.סי	24 3/4	+1/8	+0.5	25	24 3/4	900	22275	34 3/4	23 1/8	-21	326.9	42.1	60.9	465	11
קומברס	9 1/8	—	0	9 1/4	9	67300	614113	15 5/8	8 1/8	-35	93.3	12.8	77.4	189	15
איי.אס.אל.	12 1/2	+1/2	+4.2	12 1/2	12 3/8	24000	300000	20 1/4	11	-20					
ראפא	2 7/8	+1/8	+4.5	2 7/8	2 5/8	63000	181125	10 1/8	2 1/2	-69	13.0	0.2	33.0	17	105
רובומטיקס	2 1/16	—	0					8 3/4	1 5/8	-73	2.7	-3.1	9.4	9	
תא"ס	2 3/8	—	0					3 7/8	5/16	-54	42.6	-2.6	130.9	56	
תאת טכנול'	3 1/8	+3/8	+13.6	3 1/8	2 3/4	58000	181250	8 3/8	2 5/8	-62	28.0	2.4	16.1	28	11
תדיראן	15 3/8	—	0	15 7/8	15 1/2	12500	195313	26 1/2	14 1/2	-41	208.8	46.9	766.4	386	7
ת' לייזר	5 1/4	—	0	5 1/4	5 1/8	9200	48300	9 3/4	5	-44	7.3	2.8	35.2	31	11
תארגים	5 1/8	-1/4	-4.7	5 1/8	5 1/8	10800	55350	8 5/8	4 1/2	-34	10.5	0.7	30.8	32	78
סאפיאנס	4 1/8	—	0	4 1/4	3 3/4	136800	564300	23 1/4	3	-78	34.8	-1.8	48.3	50	

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו.

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 10 ביולי עד 14 ביולי

(1) המיכרז המדובר		מספר הסדרה	מועדים: יום המיכרז	יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מזערית	מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)		0125 0715	12.7.94 12.7.94	13.7.94 13.7.94	11.1.95 5.7.95	182 ימים 357 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 80 80	✻	20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית	מכירה (2) מיכרז על תשואה	0515 1115	12.7.94 12.7.94	2.11.94 2.11.94	3.5.95 1.11.95	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15 15	✻	20% 20%
	רכישה מיכרז על הריבית (3)	כל הסדרות שמעל ל-182 ימים לפדיון	13.7.94	15.8.94	✻	✻	מיליוני ש"ח ע"נ 10	✻	20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ		(4) 0715	13.7.94	✻	5.7.95	356 ימים 335 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15	✻	20%
אופציות לרכישת דולרים (5)	3 חודשים	407231 407232	12.7.94	יום המכרז	13.10.94	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✻	✻
		407251 407252	14.7.94	יום המכרז	13.10.94	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✻	✻
	12 חודשים	407230	12.7.94	יום המכרז	25.7.95	12 חודשים	5000 יחידות	✻	✻
הלוואות לבנקים עבור הציבור מיכרז על הריבית (3)		✻	11.7.94	11.7.94	8.8.94	4 שבועות	450 מיליון ש"ח	10.3	✻

(1) במיכרז מדורג, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית ברוטו לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון.
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורטות להלן ותפורסמנה לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הם:
למק"מ 0715: גליל 3752, 3791–3792, 3904, 3862 גבע 4602–4607
(5) פרמיה המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.

הערות:
(*) פרטים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

מ.ט.י – גידול של 3.6 מיליון ש' בצבר ההזמנות

מ.ט.י מחשבים, המתמחה במתן שירותי תוכנה וזמן אמת למשרד הביטחון ושירותי ייעוץ הנדסי ושירותים לחברות בינלאומיות במגזר הביטחוני, מגדילה את צבר ההזמנות שלה. החברה הבנ־ דה מ.ט.י טכנולוגיה קיבלה הזמנות ב־3.6 מיליון שקל והזמנה נוספת מאלביט בשווי 2.1 מיליון שקל. ההזמנה חלק ניכר מההזמנות החדשות נמצאות בשלבי תכנון. המיוצרות על ידי המפעל שנרכש מאלביט במארס '94 תמורת 800 אלף דולר. בהתאם להסכם הרכישה השלימה אלביט את העברת צבר ההזמנות למ.ט.י, שהסתכם ב־930 אלף שקל.

הזמנות אחרות שקיבלה החברה הן לייצור אנטנות עבור תדיראן בהיקף של 1.3 מיליון שקל וכן חוזים מחברה אמריק־ אית וחברה אוסטרלית בסכום כולל של 800 אלף שקל. הגידול בצבר ההזמנות עלול לגרום למ.ט.י להוצאה נוספת, שכן על פי ההסכם עם אלביט, תמורת הרכישה עלולה לגדול ב־300 אלף דולר נוספים אם ההזמנות ב־15 החודשים הראשונים מרכישת המפעל יעלו על סף מסוים. מ.ט.י מציינת, כי רוב ההזמנות הן להספקה ב־94', ומרוויחות כי צבר העבודות שלה מגדל להזמ־ נות שהתקבלו בחודש האחרון מסתכם ב־1.1 מיליון דולר.

הכנסותיה של מ.ט.י ברבעון הראשון של '94 הגיעו ל־2 מיליון שקל והרווח התפעולי היה 114 אלף שקל. ההון העצמי של החברה 5.7 מיליון דולר ושווי השוק שלה 7.6 מיליון דולר.

נפטא – כישלון בקידוח הראשון בארה"ב

הירידה בתפוקת הבארות של נפטא והתעצמות הדלות של הקידוחים הקודמים דחפו את נפטא לחפש את מזלה בשדות זרים. לפני שעה העלתה נפטא חרס בידה, מים ליתר דיוק. הקידוח שבו השותפה N.I.R, שהיא החברה הבכירה של השות־ פות המגוללת נפטא משאבים בינלאומיים בארה"ב, הגיע לעומ־ ק הסופי של 3.9 ק"מ, ולאחר שנקדחו כל שכבות המטרה התגלו שהן מכילות מים.

בעקבות הממצאים הוחלט לאטום ולנטוש את הקידוח. חלקה של N.I.R בעלויות הקידוח כולל הוצאות עבר, הסתכם ב־360 אלף דולר. על פי הסכם שיש ל־N.I.R עם שתי חברות אמריקאי־ ות, תשתתף החברה הבכירה בקידוח נוסף בארה"ב ותשקיע בו 440 אלף דולר. נפטא קיבלה מחברה אמריקאית מיוסטון טקסס וחברה אחרת מהמזרח הרחוק אופציה להשתתף במספר קידו־ חים והעמקה של קידוחים נוספים בשדה נפט וגז קיים ומפיק בקזחסטאן.

נפטא שילמה עבור האופציה 200 אלף דולר. פרויקט זה משותף ליזמים המערביים וארגון הנפט בקזחסטאן. אם תממש נפטא את האופציה יהיה חלקה בפרויקט 25% וההשקעה שתיד־ רש ממנה תסתכם ב־6 מיליון דולר (כולל הוצאות עבר). ההכנסות מפיתוח השדה יתחלקו באופן שווה בין הצד הקזאחי והמערבי, כשחלקה של נפטא יהיה 23.75% מרווחי הצד המער־ בי עד לסכום השווה ל־135% מהשקעתה בפרויקט ו־14% לאחר החזר ההשקעה.

גם ח. מר מתרחבת לנדל"ן

במחצית '93 התרחבה ח. מר במהירות. החברה נכנסה למספר גדול של מיזמים השקעות – בעיקר בתחומי התקשורת, מוצ־ רים עתירי טכנולוגיה ופולטימדיה. אחת ההשקעות הפחות מסוקרות של החברה היתה הקמת חברה שתיזום פרויקטים בתחום הנדל"ן – אי.אם.אמ.אן יזמה ופיתוח.

החברה הבת חתמה על הסכם מהותי עם חברה העוסקת ביזמות ופיתוח אזור תעשיה בצפון הארץ, להקמת חברה בשותפות. לדברי גורמים בח. מר, הגיע התוקה בחברה החדשה ל־70%. החברה המשותפת תפעל להקמת מבנים בפארק תעש־ ייתי בצפון הארץ. מדובר בחברה כלכלית של רשות מקומית שבחרה בחברה הבת של ח. מר לייזום משותף של מבני תעשייה על שטח של 52 דונם בהיקף של 25 אלף מ"ר.

להערכת מר, מחירי הנדל"ן לתעשייה יעלו משום שפארקים תעשייתיים ביוקנעם, בראש פינה, חצור והקריות מתקרבים לרוויה. החברה המשותפת עשויה לקבל, להערכת גורמים במר, 6 עד 7 דולרים למ"ר. ח. מר עשויה לתרום לפרויקט את יכולתה בתחום הטלפוניה, החשמל, הכבלים, תקשורת אלחוטית ואף פינוי אשפה באמצעות החברות הבנות.

ההסכם כפוף לאישור מוסדות המנהלים של שתי החברות ומותנה בקבלת אישור רשויות שונות לביצוע העסקה.

משוב – מאמינה במג'יק במחיר 6.5 ד' למניה

משוב תשקיע עד מיליון דולר, שהם כ־12% מיתרות הנזילות שלה, ברכישת מניות החברה הבת, מג'יק. ההשקעה, במחירה הנוכחי של המניה, תגדיל את החזקה במג'יק מ־50.6% לכ־55.4%.

חשב החברה, אילן פן, הסביר את ההודעה בכך שהרשות לניירות ערך דורשת מבעל שליטה להודיע מראש על כוונתו להגדיל בצורה משמעותית את החזקתו בחברה. מג'יק מפתחת ומשווקת את מחולל היישומים מג'יק, הפועל במגוון רחב של מערכות הפעלה כולל DOS, WINDOWS,UNIX ומתחבר לרוב מסדי הנתונים הנפוצים, כך שארגונים וכותבי תוכנה מסוג־ לים לבצע את פעילויות הפיתוח במג'יק באופן סטנדרטי עבור מבחר של מחשבים ומערכות הפעלה עבור מסדי נתונים שונים, תוך שמירת נתונים היסטוריים.

בלרון – 500 אלף דולר בחברת השקעות

אחת הבועות הבלתי פעילות היא בלרון, שגייסה בינואר '93 3 מיליון שקל. בלרון ביצעה שתי השקעות בחברות פרטיות: הראשונה, בחברת רמקו גרי, לא עלתה יפה, לאחר שרמקו גרי

הודעות וניתוחים

יורם גביון

נקלעה לקשיים ההלוואה לזמן קצר והערבויות שנתנה בלרון לרמקו גרי בסכום של 527 אלף שקל בגין ההלוואה שנטלה מהבנק הבינ"ל – הוגדרו כבלתי ניתנים לגבייה.

השקעה אחרת של החברה, בחברת רוס הבור המייצרת סרי־ גים, סבלה מתוצאות הקשה בענף הטקסטיל ועברה דה ארגון. בסוף מארס '94 היו בידי החברה 3.8 מיליון שקל במזומנים ובניירות סחירות.

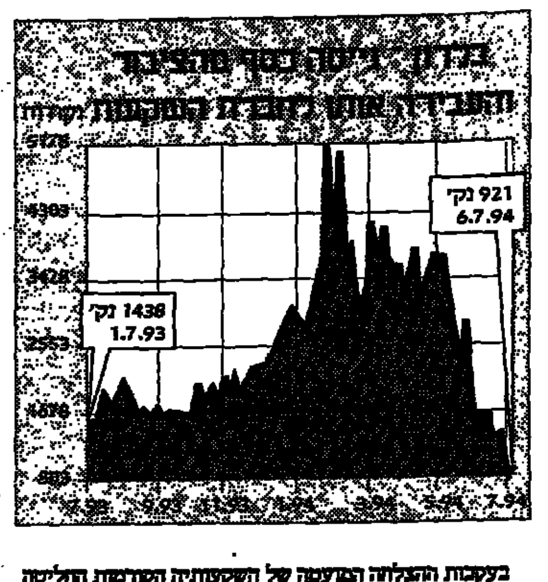

בעקבות ההצלחה המועטה של השקעותיה הקודמות, החליטה בלרון להפקיד את יתרות הנזילות שלה בידי חברת השקעות אחרת: צעד שמעורר את השאלה מדוע גייסה בלרון כסף מהציבור – אם בסופו של דבר מצא הכסף את דרכו לחברת השקעות אחרת.

בלרון הודיעה אתמול, כי תרכוש 12.5% מהונה של חברת כללי פיתוח הון תמורת 500 אלף דולר. כללי פיתוח הון היא חברת השקעות שהוקמה על ידי בנק כללי, פרובנטוס כללי, רלק השקעות, גמול, בר"ל, ופולגל ישומי לייזר.

כללי תתמקד בהשקעות לטווח בינוני וארוך תוך הערפת השקעות למימוש בזמן מוגדר. בכוונתה של כללי לשתף את בעלי המניות בתוכניות ההשקעה שלה על פי המלצות הדירקטוריון, ולגייס סכום נוסף של 6 מיליון דולר עד סוף '94. לדברי החברה, בוחנת כללי בימים אלה כמה תוכניות השקעה בהתאם למדיניותה.

שרות נפט מחפשת מלכודות

שרות נפט ביבשה פרוספקט "מענית 1", שמטרתו לבדוק מלכו־ דות אפשריות בתצורות "שומל" ו"רעף" מגיל הטריאס. העומק המתוכנן לקידוח הוא כ־4,900 מטר. פרט זה עלה מסיכום הפעילות של השותפות ברבעון השני.

באספה של השותפות ברבעון כללו אישור שינוי מעמדו של היתר מענית למעמד של רישיון, למשך שלוש שנים; סיום פענוח הסקר הסייסמי (41 ק"מ) על סמך העיבודים שנעשו הן בארץ והן בארצות הברית. הסקר הגרבימטרי נבה לעיבוד ולפע־ נוח הן בארץ והן בארה"ב. שרות נפט ביצעה שני תכנונים הנדסיים ראשונים של קידוח מענית, שניהם מחברות ייעוץ בארה"ב, וביוני '94 חתמה על חוזה עם חברת לפירות, המבטיח קבלת מכונת ה־EMSCO 1,500, החל מ־1 בפברואר '95, לביצוע קידוח מענית 1.

[illegible] כן התקבלו קווים סייסמיים באורך של 80 ק"מ שבוצעו בתחום היתר, שלא למטרות נפט, בשנה שעברה. השותפות הולה בפיענוח קווים אלה, כדי לשלבם עם ממצאים ישנים. כמו כן הוחל בליבוד מורפוסטר קטורלי של שטח היתר.

בירמן כופה את החוזה על וודליין

בירמן, שמייצרת ומייבאת מוצרי עץ, השיגה צו מניעה זמני כנגד וודליין פרס ומשה דרעי, בעליה של וודליין, שמכרו לה קו ייצור לכבישת מלמין וקו ייצור לכבישת נייר. צו המניעה הזמני אוסר על וודליין פרס לעשות פעולות הנוגדות את התחייבותם שלא להעביר סודות מקצועיים ומסחריים הקשורים לציוד אותו מכרה לבירמן, ולא להתחרות בבירמן בכבישת מלמין ונייר הבציפוי לוחות. התחייבות זו אושרה על ידי הממו־ נה על ההגבלים העסקיים.

לדברי המנכ"ל, מרדכי בירמן, עמדה וודליין לייבא קו ייצור לכבישת מלמין ולמשוך אותו על שמו של גורם שלישי. בירמן טענה שבכך הפרה וודליין את התחייבותה שלא להתח־ רות בה במשך 10 שנים ולא לתת ייעוץ מקצועי לחברות אחרות בתחום זה. צו המניעה ניתן תוקף של החלטת בית משפט להתחייבותה של וודליין.

אטמור – הטבה של 118 אלף שקל לזמר

אטמור הקצתה לסוכריה, דורון זמר וחנית ניסן, 13,390 אופצי־ ות לא סחירות למימוש במחיר של שקל. מחיר המניה ביום הוא 10.65 שקל, כך שההקצאה מגלמת הטבה של 129 אלף שקל לשני העובדים. דורון זמר יקבל 12,290 אופציות וחנית ניסן תסתפק ב־1,100 אופציות.

קרגל ויואל מבצעות פדיון מוקדם

קרגל ביצעה פדיון מוקדם של 62 אלף שקל ע.נ אג"ח מסדרה א'. קרגל רכשה אותן בשער של 238 נקודות. יואל רכשה – מסוף יוני ועד אתמול – 11.1 מיליון שקל ע.נ של אג"ח מסדרה 2, ובכך ביצעה למעשה פדיון מוקדם של אג"ח אלה.

נכסי הדרים – דיווידנד הביניים סופי

נכסי הדרים, מקבוצת דיסקונט, אישרה דיווידנד ביניים בסך 1.3 מיליון שקל, כלומר בשיעור של 66%, כדיווידנד סופי ל־93'.

בעלי עניין

בל"ל חדל להיות בעל עניין במרטכניקה, שז השקעות ומטי. בל"ל חדל להיות בעל עניין במהדרין.

דו"חות כספיים

צבי רבין

בי.ג'י.אר – מצפה לשיפור לקראת סוף השנה

גם מניית בי.ג'י.אר הצטרפה לרשימת המניות הישראליות אשר בשווקי ב־70% מאז תחילת השנה, בלא שידעה את נחת ורוגע של המשקיעים עקב דו"ח כספי מאכזב. המניה, אשר נסחרה בסוף '93 גם במחיר של 19.25 דולר, הגיעה אתמול למחיר של 5.5 דולר.

בי.ג'י.אר פירסמה את הדו"ח לרבעון הראשון של '93, שהצ־ ביע על גידול במכירות ומעבר מרווח להפסד. בי.ג'י.אר היא בין החברות הישראליות הבודדות שהפסידו בניירות ערך. לחברה נרשמו הוצאות מימון בסך של 356 אלף דולר (מתוכן 300 אלף דולר שנבעו מהפסדים על ני"ע), לעומת הכנסות מימון של 124 אלף דולר ברבעון המקביל. שווי הבטוחות הסחירות של החברה בסוף '93 הסתכם ב־2.13 מיליון דולר.

ההפסד מני"ע לרבעון השני עומד כיום על 100 אלף דולר. סך כל ההפסד ברבעון הסתכם ב־772 אלף דולר, לעומת רווח של 86 אלף דולר ברבעון המקביל אשתקד ורווח של 779 אלף דולר ב־93' כולה. הכנסות החברה לרבעון גדלו ל־860 אלף דולר לעומת 520 אלף דולר ברבעון המקביל, והיא רשמה בו גידול של 91% בהוצאות המו"פ, השיווק והכלליות.

לבי.ג'י.אר שתי חברות עיקריות – נקסוס ואי.ג'י.אר – הגור־ מות לה הפסדים בשלב זה. נקסוס (אחזקה של 31.3%), אשר הונפקה לפני כחודש, גרמה לבי.ג'י.אר הפסד של 371 אלף דולר ברבעון. לפני הפסדים אלה של נקסוס הגיעו הפסדיה של בי.ג'י.אר ל־401 אלף דולר, לעומת רווח של 177 אלף דולר ברבעון המקביל אשתקד. נקסוס צפויה להמשיך ולהציג הפסד־ ים בעתיד הקרוב.

למרות ההפסד הרבעוני, שכלל גם הפסד תפעולי, בבי.ג'י.אר שומרים על אופטימיות רבה בכל הנוגע לעתיד החברה. ברבעון השני תציג בי.ג'י.אר רווח הון בסך 2.2 מיליון דולר, כתוצאה מהנפקת נקסוס. במקביל יגדל ההון העצמי של החברה בכ־440 אלף דולר לאחר ההנפקה הפרטית שביצעה הבת, אי.ג'י.אר (שגייסה 500 אלף דולר). בבי.ג'י.אר רואים חשיבות בגיוסים האלה. הגידול בעלויות יקטין את החשיפה המאזנית להפסדי החברות, שעדיין נמצאות בשלב הסטרט־אפ.

בי.ג'י.אר מציינת בסקירת המנהלים שהיא מכירה בהכנסות לפי קצב התקדמות אספקת ההזמנות. החל מהרבעון השני של [illegible] "אהוד" לתחוקר קרבות אוויר – יגיעו לשלב הכרה בהכנסות. בשל כך צופה בי.ג'י.אר כי בעוד שהרבעון השני של השנה יהיה דומה מבחינת הכנסותיו, הרי החצי השני של השנה יהיה טוב יותר באופן משמעותי.

נקסוס – פיתוח המערכת גורר הפסדים

חברת נקסוס, אשר הנפיקה חבילה הכוללת שתי מניות ואופציה במחיר של 10 דולר היחידה, נסחרה אתמול במחיר של 7.25 דולר. החברה פועלת בתחום הזימוניות הדו כיווניות ונמצאת עדיין בשלב פיתוח של מערכת ה־NEXNET. נקסוס מצפה שהמערכת לא תניב הכנסות עד '96.

החברה רשמה ברבעון הראשון של השנה גידול חד בהפסדים – 944 אלף דולר – לעומת הפסד של 208 אלף דולר ברבעון המקביל. גם בהכנסות רשמה החברה ירידה – מ־267 אלף דולר ל־167 אלף דולר – בעיקר בשל הקטנה בהכנסות מפרויקט פיתוח בעבור חברת טלדטה. כזכור, נקסוס תרמה לטלדטה מהידע שלה לפיתוח מוצר ה־ERC. הגידול בהפסדים נובע מעלייה בהוצאות מו"פ ושיווק. ההפסד הגולמי הגיע ל־202 אלף דולר, לעומת 27 אלף דולר ברבעון המקביל.

בעקבות ההנפקה לציבור עלה ההון העצמי של החברה ב־6.2 מיליון דולר, לרמה של 4.8 מיליון דולר. צבר ההזמנות עומד כיום על 1.84 מיליון דולר ל־94'.

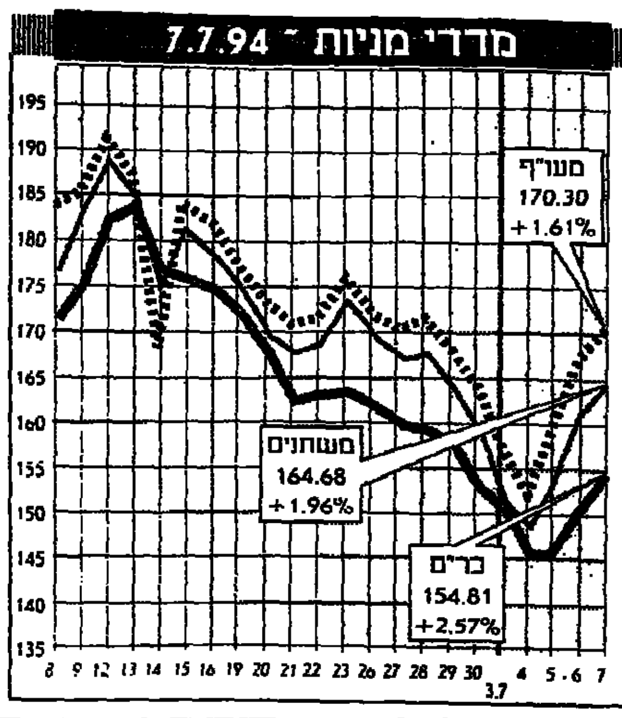

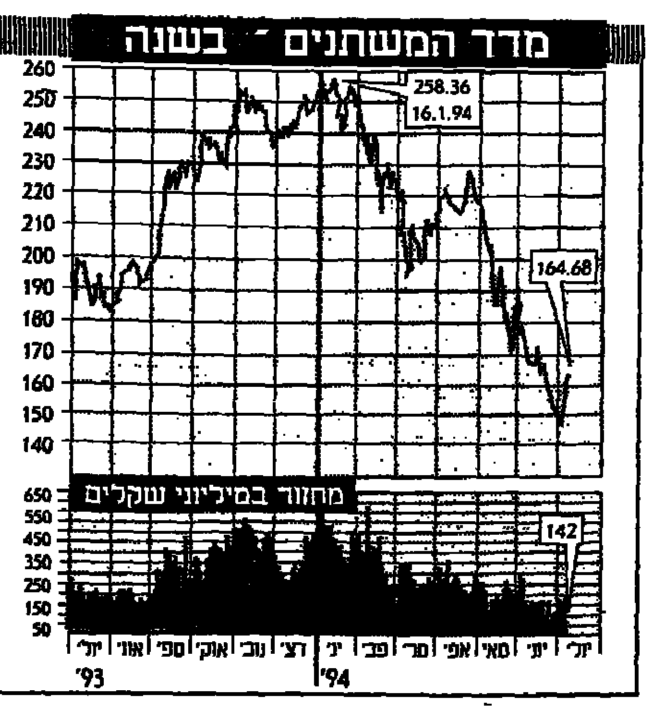

מדדי מניות

שם המדד	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	158.87	2.18%	2.38%	-41.19%	-44.83%
כר"מ	154.81	2.57%	0.69%	-51.69%	-54.68%
משתנים	164.68	1.96%	3.31%	-33.51%	-37.63%
מעו"ף	170.30	1.61%	3.85%	-30.49%	-34.80%
אופציות כללי	74.28	3.50%	4.92%	-79.06%	-80.36%
אג"ח להמרה כללי	169.35	1.15%	0.59%	-23.45%	-28.19%
בנקים מסחריים	160.97	3.80%	-1.85%	-36.70%	-40.62%
בנקים למשכנתאות	172.25	0.75%	-0.23%	-35.72%	-39.70%
חברות ביטוח	214.54	0.91%	0.11%	-38.36%	-42.18%
מסחר ושירותים	153.04	1.85%	1.57%	-40.58%	-44.26%
נדל"ן וחקלאות	137.57	2.54%	0.70%	-51.57%	-54.57%
חברות תעשיה	160.26	2.09%	3.89%	-38.70%	-42.50%
חברות להשקעה	182.85	2.00%	3.44%	-41.90%	-45.50%
חיפושי נפט	126.24	0.37%	14.54%	-63.59%	-56.47%
מקבילה	207.39	2.80%	1.15%	-56.01%	-58.73%

מדדי איגרות החוב

שם המדד	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	131.67	0.19%	-0.28%	2.88%	-3.49%
כללי ממש.	131.24	0.21%	-0.27%	3.10%	-3.28%
צמוד למדד ממש.	130.93	0.26%	-0.22%	3.49%	-2.92%
צמוד ונסחר מט"ח ממש.	137.77	-0.16%	-0.64%	0.01%	-6.19%
כללי קונצרניות	134.36	0.07%	-0.36%	1.27%	-5.01%
צמוד למדד קונ.	133.50	0.07%	-0.31%	1.71%	-4.59%
צמוד ונסחר מט"ח קונ.	144.96	0.16%	-0.96%	-4.52%	-10.43%
מק"מ	116.77	0.03%	0.18%	4.93%	-1.57%
גילון	119.63	-0.06%	0.29%	4.72%	-1.77%
צמוד ממש. 0-2 שנים	132.10	0.33%	0.24%	7.40%	0.75%
צמוד ממש. 2-5 שנים	131.75	0.25%	0.11%	5.82%	-0.73%
צמוד ממש. 5-7 שנים	132.61	0.17%	-0.11%	4.40%	-2.07%
צמוד ממש. 7-10 שנים	132.90	0.27%	-0.81%	0.38%	-5.84%
צמוד ממש. 10-15 שנים	128.63	0.23%	-0.73%	-1.29%	-7.40%
צמוד ממש. 15+ שנים	125.06	0.18%	-0.95%	-2.63%	-8.66%

אופ' בפרמיה נמוכה

	שם האופציה	פרמיה ב-%
1	לותמטל	-6.0%
2	נורדן טכנו	-3.9%
3	אילד	-3.6%
4	ספס	-3.4%
5	דנוחר	-3.3%
6	צינור רדום	-3.1%
7	רומיקאר	-2.4%
8	מלי לייזרים	-2.0%
9	מושקביץ 2	-1.5%
10	ישראלום 1	-1.4%

אג"ח בפרמיה נמוכה

	האג"ח להמרה	פרמיה ב-%
1	אפריקה ישראל 2	-3.1%
2	עליה 5	-3.1%
3	מאור עזרא א' *	-2.6%
4	טבע 5	-2.4%
5	כלל תעשיות 8	-0.7%
6	אסותא 1	0.1%
7	תיא א'	1.0%
8	אימגג ב'	1.4%
9	אילון א' *	1.9%
10	כבלים ב	2.5%

תנודות בולטות באופ'

	שם האופציה	% שינוי
1	תדביק אופ' 1	107.3%
2	אומגן אופ' 1	68.8%
3	רב קו אופ' א	67.1%
4	אוריאלי אופ' 1	48.9%
5	טמפו אופ' 2	45.0%
6	פורס אופ' 2	44.5%
7	אלגן אופ' 1	43.9%
8	הדרונליקה אופ' 1	43.3%
9	בים אופ' א	42.7%
10	פן וזר אופ' 1	40.0%

אג"ח ממשלתיות

מספר שנים לפדיון	תשואה שנתית (צמוד)	תשואה שנתית (ברוטו)
0 - 2	0.9	2.9
2 - 5	1.5	3.2
5 - 7	1.8	3.4
7 - 10	2.0	3.7
10 - 15	2.1	3.7
15 +	2.2	3.8

מלוות קצרי מועד

סמ' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
724	99.83	12.90%	5
734	99.59	13.30%	12
744	99.41	11.95%	19
814	99.16	12.50%	26
824	99.22	9.10%	33
834	98.75	12.15%	40
844	98.61	11.45%	47
854	98.33	12.05%	54
914	98.09	12.05%	62
934	97.84	12.05%	70
944	97.81	11.40%	76
954	97.50	11.95%	83
1014	97.26	12.05%	89
1034	96.84	12.05%	103
1044	96.67	11.90%	110
1114	96.42	12.05%	117
1124	96.28	11.80%	124
1134	96.06	11.85%	131
1144	95.79	12.05%	138
1154	95.60	12.00%	145
1214	95.46	11.80%	152
1224	95.24	11.85%	159
1234	95.02	11.90%	166
1244	94.75	12.05%	173
115	94.56	12.00%	180
215	95.75	12.00%	208
315	92.93	12.00%	236
415	91.93	12.00%	271
515	91.13	12.00%	299
555	90.38	11.95%	327
715	89.33	12.05%	362

עלות שכרו של ברונפלד – 36.6 אלף שקל בחודש

בחודשים ינואר־מאי '94 רשמה הבורסה הפסד של 1.2 מיליון שקל מניירות ערך סחירים

מאת שלמה פרידמן

בחמשת החודשים הראשונים של '94 הפסידה הבורסה לניירות ערך 1.2 מיליון שקל על תיק ניירות ערך סחירים, ששוויו בתחילת השנה היה 22 מיליון שקל. במק־ ביל להפסד של הבורסה עצמה רשמה חברת "משרדי הבורסה לניירות ערך", חברה אחות של הבורסה שבניין הבורסה נמצא בבעלותה, הפסד של מיליון שקל מתיק של 8 מיליון שקל בתחילת השנה. בסך הכל מדובר, אם כן, בהפסד של 2.2 מיליון שקל מתיק של 30 מיליון שקל. כך עולה מהדו"חות של חברות הבורסה לניירות ערך, משרדי הבורסה, מסלקת הבורסה ומ־ סלקת המעו"ף, שנמסרו באסיפה הכללית השנתית שלהן. "תיק ניירות הערך של הבורסה מנוהל באמצעות עזרות על ידי מספר חברי בורסה שנבחרו בהליך של מכרז בשנה שעברה. אנחנו לא יודעים מה הרכבו של התיק", אמר באסיפה שאול (סם) ברונפלד, מנכ"ל הבורסה.

שינוי הטעמים שחל בקרב הציבור בכל הקשור בהשקעה במניות, השפיע כנראה גם על חברי דירקטוריון הבורסה. "עד שנת '93 הושקע כל תיק ניירות הערך באג"ח ממשלתיות בלבד, עד לטווח של חמש שנים. ב־93', בעקבות הצעת חברי דירקטו־ ריון הבורסה, הועברה ההחלטה שמאפשרת לנו להשקיע גם באג"ח קונצרניות ובמניות. שיעור המניות בתיק לא יעלה על 25%", הוסיף ברונפלד.

למרות העלייה הגדולה במחזורים רשמה הבורסה ירידה בהכנסות מעמלות. הדבר נבע מהפחתת שיעור העמלה שגובה הבור־ סה מחבריה. ב־93' הסתכמו ההכנסות מעמ־ לות ב־25 מיליון שקל, לעומת 27 מיליון שקל ב־92'. הבורסה רשמה עלייה נאה גם בסעיף הפרסומים והפצת המידע. בסעיף זה נרשם עודף הכנסות על הוצאות בסך 5.5 מיליון שקל, לעומת עודף של 2.3 מיליון שקל ב־92'. העודף הכולל של ההכנסות לעומת ההוצאות, של הבורסה ושל מסלקת המעו"ף המוחזקת על ידה בבעלות מלאה, הסתכם ב־4.2 מיליון שקל.

החברה הבת של הבורסה, מסלקת המעו"ף, רשמה בחמשת החודשים הראשו־ נים לפעילותה (אוגוסט עד דצמבר '93) הכנסות של 762 אלף שקל מעמלות והכנ־ סות של 318 אלף שקל מדמי חבר ואגרה שנתית. מהכנסות אלה קוזז 334 אלף שקל, כפרמיה בגין קרן סיכונים. בסך הכל היה עודף ההכנסות על ההוצאות של מסל־ קת המעו"ף 746 אלף שקל.

בכיום האסיפה אמר חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, כי הירידה החדה במח־ זורי המסחר לאחרונה גורמת לבורסה ירידה מקבילה בהכנסות. "הירידה בהכנסות הבורסה מעמלות היא כ־50% כתוצאה מהי־ רידה במחזורים", אמר.

בשנת '93 שילמה הבורסה 25 מיליון שקל בשכר לעובדיה. עלות שכרו של המנכ"ל ברונפלד היתה הגבוהה ביותר – 36.6 אלף שקל שכר, הוצאות נלוות ותש־ לומי מעביד, בממוצע בחודש. מקבל השכר השני בגובהו היה שטסל. עלות שכרו של שטסל היתה 34.7 אלף שקל בחודש.

בשבועות האחרונים פירסמה הבורסה מודעות בעיתונים, בחיפוש אחר ממלא־ מקום ליצחק תלמיש – מנהל מחלקת המסחר בבורסה. המועמדים הפוטנציאליים לתפ־ קיד ישמחו בוודאי לדעת מה היה שכרו של תלמיש ב־93'. ובכן, עלות שכרו של תל־ מיש, השלישי בטבלת השכר, היתה 30.6 אלף שקל בחודש.

חותמים את טבלת השכר יוסי סרייסטר, סמנכ"ל למינהל, כספים וכוח אדם, שעלות שכרו הסתכמה ב־28.8 אלף שקל בממוצע לחודש ואחריו לבנון, סמנכ"ל בכיר למחש־ וב, שעלות שכרו היתה 27.4 אלף שקל בחודש. כל חמשת מקבלי השכר הבכירים בבורסה קיבלו גם רכב צמוד.

בעלי עניין קונים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	**סכום	תאריך	החזקה
ארלד אופ' 1	פיינברג ברוך	113.5-125.5	59,415	71	26-30.6	–
אילד	אלים	243-246	27,180	66	28-30.6	18.73
אוקיאנה	שפר יוחנן	110.5-112.5	73,800	84	30.6-4.7	15.09
אמר	צבציגר מנחם	388	7,464	29	30.6	11.65
אשלד	מל השקעות	560-566	72,063	406	27-28.6	5.33
חוברות שרם	רבות אהרון	663	5,000	33	3.7	16.89
רומיקאר	בר טוני שלמה	485-501	2,850	14	30.6-3.7	25.56
זהבי	זהבי שוק	259	16,841	44	21.6	0.15
זלר אבלגון	זלר אבלגון פינג	1412	869	12	3.7	24.52
אבלגון אג ב	זלר אבלגון	92	77,700	71	3.7	–
חבס אג' 1	חבס פיתוח	97	108,000	97	29.6	–
טופר	מוחדי ביסים	223-235	81,531	187	27-28.6	67.58
טבא	עורא	284	3,859	11	3.7	30.91
יואל אג' 2	מפטורס	195-217	31,000	64	29-30.6	1.06
יובל	כבירי מרדכי	155-160	22,891	36	30.6-3.7	70.90
יוניבטר 5	דוחן אריאלה	382	5,000	19	21.6	2.06
יצוא	יוניברסט השק'	1287-1472	4,000	55	27-29.6	0.21
ישראלום	משפחת גבע	1836-1854	1,000	18	28-29.6	4.04
ישראלום	ליכטנברג שראל	1834-1854	1,000	18	28-29.6	5.67
לומיד	קיסריה	3992-4743	1,900	83	30.6-4.7	11.42
לומיד	אלעזי יחזקאל	3992-4743	780	31	30.6-4.7	57.20
ליפשיף 5	זלר אבלגון פינג	203	10,000	20	30.6	0.04
מישטאל	קסה מימון	258	9,700	25	21.6	45.35
מליבו 5	מליבו השק'	614	50,000	307	4.7	0.15
מליבו אג' ב'	מליבו השק'	107.5	500,000	538	4.7	–
משוב	מכנס רואי	475	5,000	24	3.7	0.58
נים	אליאב אהוד	1096-1278	2,000	24	30.6-4.7	0.04
נים	נבנא	1214	1,324	16	3.7	73.44
סי די אר	אשכנזי ניר	284-288	7,500	21	30.6-3.7	0.44
סנטר	א. טורנובניק	...543	1,860	10	10.1	0.01
סנטר אג' ב'	א. טורנובניק	253-478	3,050	11	18.1-17.5	–
ספנות בנק	ב. שטיינברס (*)	1952	3,500	68	30.6	0.07
סקופ	ודיער עזר	258	10,000	26	3.7	0.10
עורא	עורא אחזקות	3441	5,600	193	3.7	5.91
עצמון	ליפשיץ יעקב	584-576	2,368	13	26-28.6	12.75
עצמון	מילוא טובה	576-597	30,500	179	19-26.6	12.84
פז תן	אביב הרצל	626-659	14,952	96	3-4.7	8.18
פז תן	בנליל שמעון	626-679	20,798	136	29.6-4.7	9.23
פי סי בי	פלדשטיין נגוד	717	2,000	14	4.7	9.89
פיתוקית	ליברמן בנימין	375	3,000	19	9.6	0.09
פלרמן תעש	רפולי מאיר	1502	2,574	39	4-5.7	36.81
פלרמן תעש	ג. מרגולשטיין	1502	2,411	36	4-5.7	36.81
פרופיס	לב יעקב	345	28,500	98	30.6	18.46
פרופיס	יצחקי גיא	363-498	4,665	20	23-29.6	0.39
קבלנים	התאחד הקבלנים	1852	2,000	57	29.6	2.34
קבלנים	מלכל הקבלנים	1852-2170	6,179	124	21-28.6	1.07
קיטאל	שטנדר לוי	761-915	18,192	152	20.6-3.7	66.49
קיטאל אופ' 1	סקום גרשון	277-327	16,000	48	30.6-4.7	–
קיסריה 1	לומיד	7234	200	14	30.6	64.08
רובשטיין אופ' 1	ויסלר יהודה	133	9,770	13	28.6	–
תמם	אלון מתכת	131-145.5	47,402	66	21-26.6	3.07

בעלי עניין מוכרים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	**סכום	תאריך	החזקה
יצוא	יוניברסט השק'	1354-1476	17,860	253	26-30.6	0.07

* עסקה מחוץ לבורסה ** הסכום הינו באלפי שקלים

קורס להכשרת מנהלי תיקים

החברה המרכזית לני"ע-חברת הבורסה לני"ע בת"א
המתמחה במתן שירותים למנהלי תיקים

מודיעה על פתיחת קורס מקצועי נוסף
המשלב לימודים בתנאי שטח בורסאיים

קורס ערב
בימים ג' ו-ה' (בשעות 17:00-20:00)
הפתיחה ביום ג' 12.7.94

קורס בוקר
3 פעמים בשבוע (בשעות 9:00-16:00)
הפתיחה בתחילת אוגוסט

הקורס מיועד לעוסקים בשוק ההון, לבעלי רקע כלכלי/חשבונאי ו/או בעלי ידע מוכח בשוק ההון

מטרת הקורס להכשיר מנהלי תיקים עצמאיים,
שיעבדו באמצעות החברה המרכזית לני"ע בע"מ.

ראיונות
למתאימים בלבד, יתקיימו בתאום טלפוני בימים:
ביום א' 10.7.94 בשעות: 09:30-15:00
ביום ב' 11.7.94 בשעות: 14:00-19:00
בחברה המרכזית לני"ע רח' אחד העם 28, (פינת רחוב נחלת בנימין), ת"א. טל' 03-5194111 / 03-5194191

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

החברה המרכזית לני"ע: ת"א-אחד העם 28 טל' 03-5194111, ב"ב-עקיבא 14 טל' 03-5798720, נתניה-רמז 15 טל' 09-826127

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שווקים בעולם

הדולר התחזק מעט

בבורסות החשובות היתה אתמול מגמה מעורבת

מאת טל הראל

וול סטריט

אתמול נהנו המניות בבורסה של ניו יורק מעליות נאות, וגם איגרות החוב צברו נקודות.

באמצע המסחר עלה מדד דאו ג'ונס בשש נקודות והיחס בין מניות עולות לבין מניות יורדות היה תשע לאחת לטובת העולות. סוחרים נתנו את דעתם לעובדה שבחודש מאי גדל המלאי במחסני הסיטונאים בארצות הברית בשיעור של 1.6%.

אירופה

מגמה מעורבת הסתמנה אתמול בבורסות של אירופה המערבית: בלונדון ובפאריס היו עליות נאות, ואילו בפרנקפורט ובמילנו היו ירידות, אם כי לא חדות.

עלייה נאה נרשמה לזכותו של מדד פייננשל טיימס בבורסה של לונדון, אולם נפח המסחר היה קטן. משקיעים אמרו שהם ממתינים לפרסום (היום) של נתוני התעסוקה האמריקאיים בחודש יוני. כלכלנים העריכו שהעלייה אולי אינה מעידה על מגמה ותיתכן ירידה בעקבותיה.

בבורסה של פרנקפורט נידלדל המחזור והלך ככל שחלפו שעות המסחר, ומדד דקס איבד קרוב ל־4.5 נקודות. השערים נראו יציבים, אולם סוחרים אמרו שהם אינם רואים פוטנציאל לעלייה קודם שהדולר האמריקאי החלש יתחזק לעומת המארק ויחצה כלפי מעלה את הקו של 1.6. כמו כן, שררה בשוק אווירה של אי־ודאות באשר להשפעתה של ועידת הפיסגה של "מועדון השבע", שאמורה להיפתח היום בנאפולי. כלכלנים בגרמניה מעריכים כי הפדרל ריזרב יעלה את שיעורי הריבית.

בצרפת נהנו המניות מעליות נכבדות, בין היתר הודות למצב מעודד בשוק איגרות החוב. ואולם, גם בפאריס היה נפח המסחר מוגבל למדי וסוחרים אמרו שהם אינם משוכנעים שמגמת העלייה תימשך. הם הוסיפו ואמרו שהם אינם נוטים להשקיע לפני שיפורסמו (מחר) נתונים בדבר האבטלה בארצות הברית, ולפני שיוודעו ההחלטות של ועידת הפיסגה של "מועדון השבע".

הבנק המרכזי של צרפת נהג כמו עמיתו הגרמני ולא שינה את שיעורי הריבית. מאחר שהפדרל ריזרב עדיין לא העלה את שיעורי הריבית לחיזוק הדולר, אמר אחד המשקיעים בפאריס: "כולם מגששים באפלה".

מדד סי־איי־סי עלה בשיעור 1.68%.

חברת התעלה יורוטנל מכרה 95.1% ממניותיה בהנפקה האחרונה, ובידי החתמים נותרו רק 5% מן המניות.

המניות של יצרנית המשקאות החריפים רמי קואנטרו זינקו בתלילות לאחר פרסום התוצאות העסקיות של השנה שחלפה והתחזית הוורודה לשנה הנוכחית.

באיטליה פקד "דפיון קיצי" את שוק ניירות הערך. בבורסה של מילנו ירדו המניות ביום מסחר אפור ובנפח דל, כאשר נכזבו ציפיותיהם של משקיעים שהממשלה תפרסם פרטים רבים יותר על תוכניותיה לקיצוץ הגירעון בתקציב.

מדד מיבטל ירד ב־0.05%.

ענף התקשורת היה היחיד שעשה חיל. ברוקרים אמרו שזה היה תיקון טכני לאחר השערים הנמוכים מדי של מניות התקשורת, בעת האחרונה.

מניית סטאט עלתה בשיעור 2.25% ומניית סיפ עלתה ב־2.63%.

ירידה חדה נרשמה במניות של חברת איג"א שעתה זה הופרטה. השער חזר לרמה של 2,400 לירטות – הרמה ביום ההנפקה.

מזרח רחוק

גם במזרח הרחוק, כמו באירופה המערבית, היתה אתמול מגמה מעורבת, כאשר בבורסה של טוקיו נרשמו ירידות ואילו בזו של הונג קונג היו עליות.

בטוקיו ירדו אתמול שעריהן של המניות, ירידה קטנה, בסיומו של יום מסחר חלש עם מחזור מצומצם. משקיעים התלוננו על אי־ודאות בנוגע לכיוון של שערי החליפין, והודו שהם אינם ממהרים להשקיע עד לסיומה של ועידת הפיסגה של "שבע הגדולות" ועד למימוש האופציות שעומדות לפקוע במהלך חודש יולי.

עליות היו במניות הנסחרות בבורסה של הונג קונג, שבה חל גידול בנפח המסחר בשעות האחרונות. יום המסחר החל בירידות, ואולם מחפשי מציאות הפכו את המגמה בביקושיהם הערים.

מדד האנג סנג עלה בקרוב למחצית האחוז, אחרי שהגיע לשפל של 8,289.03 נקודות. נפח המסחר התקרב לשלושה מיליארד ורבע המיליארד דולרים של הונג קונג, בהשוואה לשפל של 1.88 מיליארד דולרים של הונג קונג ביום רביעי.

לדברי סוחרים, התהפכה המגמה בשוק כאשר מדד האנג סנג נגע ב"הדק" של 8,300 נקודות.

בימים האחרונים סבלה הבורסה של הונג קונג, מבחינת המחזור והשערים, בגלל עצבנות בנוגע למחירי נדל"ן וחולשתו המתמשכת של הדולר האמריקאי, אשר הדולר המקומי צמוד לו.

"מבחינה טכנית, היתה מכירת־יתר בבורסה הזאת", אמרו ברוקרים והוסיפו שלהערכתם יגיע מדד האנג סנג בתוך ימים מספר לרמה של 8,600 נקודות.

הבורסה נפגעה כאשר פורסמו ידיעות שהיתה ירידה בשיעור 34% בהלוואות למשכנתאות שנתנה קבוצה הבנקאית הונג קונג אנד שנגחאי ביוני השנה בהשוואה ליוני אשתקד, וכי ירידה של 30% היתה בחודש מאי, בהשוואה לחודש המקביל אשתקד. בהלוואות למשכנתאות רואים בהונג קונג ברומטר להלך הרוח בשוק הנדל"ן.

מטבעות

הדולר התחזק אתמול במעט במסחר שקט, בניו יורק. סוחרים אמרו שהם שואבים עידוד מדיוני ועידת הפיסגה של "שבע הגדולות" בנאפולי ומנתוני התעסוקה בארצות הברית בשבוע שהסתיים ב־2 ביולי: נרשמו 332,000 מובטלים, בהשוואה ל־353,000 מובטלים בשבוע הקודם. אנליסטים ציפו לירידה זניחה במספר המובטלים. אחרים מהם העריכו כי אם יגדל מספר המועסקים, תועלה הריבית על הדולר.

באשר לפיסגת "השבע", אמרו כלכלנים של בנקים חשובים בניו יורק, כי "השאלה הנשאלת היא, אם פיסגה זו תניב משהו אשר יחזק את הדולר". כלכלנים אחרים הביעו ספק לגבי יכולתן של "שבע הגדולות" לגבש תוכנית שתסייע למטבע האמריקאי. ספקנים אלה קיבלו חיזוק מצד פקידים בכירים בריטים שאמרו כי הם אינם צופים יוזמה חדשה בנוגע לשערי החליפין. הכרזה זו עלתה בקנה אחד עם התבטאויות של פקידים בכירים אירופים מתחילת השבוע.

בפתיחת המסחר היה הדולר חזק יותר מול המארק, הין והליש"ט, ומול הפרנק השווייצי והדולר הקנדי, בהשוואה ליום רביעי. הדולר האוסטרלי התחזק לעומת הדולר.

ריביות

שיעורי הריבית עלו בפורטוגל, כאשר משקיעים זרים עטו על המטבע הפורטוגלי על מנת לרכוש מניות של חברת המלט המופרטת סימפור (סימנטוס דה פורטוגל).

הריבית ללילה עלתה מ־11.63% ל־12.46%. הריבית לחודש עלתה מ־13.25% ל־14.5%. הריבית לשלושה חודשים עלתה מ־13% ל־15%. סוחרים הביעו את דאגתם לנוכח העלייה של שיעור הריבית לשנה מ־11.5% ל־13%. זה זמן רב לא היתה בפורטוגל ריבית גבוהה כל כך.

המטבע הפורטוגלי נתון ללחץ יותר השנה מאז מארס, אולם הלחץ רפה אחרי שאנטוניו דה סוסה מונה לנגיד הבנק המרכזי של פורטוגל, לפני שבועיים. אומרים שדה סוסה מתואם יותר עם המדיניות הכלכלית של הממשלה מכפי שהיה קודמו.

מטבעות

שערי חליפין במערכת המוניטרית האירופית

מטבע	שער מול המארק	מצב לעומת המטבע החלש
גילדן הולנדי	1.1220	5.23%
מארק גרמני	1.000	4.78%
פרנק בלגי	20.71	4.38%
לירה אירית	2.3990	4.26%
פרנק צרפתי	3.4360	2.28%
כתר דני	3.9310	1.67%
אסקודו פורטוגלי	103.18	0.46%
פזטה ספרדית	82.90	0.00%

שערי חליפין ניו יורק
סגירה: 22:00 שעון ישראל

מטבע	קנייה / מכירה
מארק	1.5723/28
פרנק שווייצי	1.3242/48
ליש"ט*	1.5390/00
ין	98.70/80
דולר קנדי	1.3882/87
פרנק צרפתי	5.4000/50
אקי*	1.2145/50
ד' אוסטרלי*	0.7275/80
ד' הונג קונג	7.7280/90
ד' סינגפור	1.5197/07
באט תאילנדי	24.99/.00
לירטה	1565/66
כתר שוודי	7.8229/29

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	4.828%	5.250%	5.766%
שטרלינג	5.250%	5.552%	6.271%
ין	2.125%	2.188%	2.375%
פר"ש	4.313%	4.458%	4.646%
מארק	4.982%	5.000%	5.188%
אקו	6.141%	6.289%	6.484%
פר"צ	5.688%	5.859%	6.125%
גילדן	4.970%	5.050%	5.240%
ד' קנדי	6.396%	7.080%	7.881%
ד' אוסט	5.345%	5.895%	

ריבית ניו־יורק

פריים רייט: 7.25%

יורודולר – פרנקפורט
סגירה: 20:00 שעון ישראל

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	4.81%	5.000%
6 חודשים	5.25%	5.000%
1 שנה	5.81%	5.150%
3 שנים		6.290%
5 שנים		6.810%

תשואה על שטרי אוצר ואגרות חוב בניו יורק

3 חודשים	4.36%
שנתיים	6.10%
10 שנים	7.29%
30 שנה	7.60%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3688.09	+13.59
	S&P 500	448.50	+2.37
טוקיו	ניקיי 225	20,620.02	−9.01
הונג קונג	האנג סנג	8,490.86	+35.94
לונדון	פייננשל טיימס 100	2,964.4	+17.7
פרנקפורט	דקס	2,031.33	−4.37
פאריס	CAC 40	1,920.75	+31.76
מילנו	MIBTEL	11,019	−5.51

סחורות

מתכות וסחורות רכות – לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2,389	−72
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5,170	−45
עופרת ספוט (דולר לטונה)	563	−2
אבץ ספוט (דולר לטונה)	955	+7
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1,484	−2
ניקל ספוט (דולר לטונה)	6,085	−17
קפה ספטמבר (דולר לטונה)	3,093	−52
קקאו ספטמבר (ליש"ט לטונה)	994	+5
גומי אוגוסט (פני לק"ג)	83.50	+1.00

מחיר חבית נפט בדולרים

	מחיר	שינוי
ברנט (ספוט)	16.80	−0.15
ברנט (אוגוסט)	17.10	−0.15
דובאי (אוגוסט)	15.75	−0.05
פואץ (ספוט)	14.80	−0.25

מוצרים מוגמרים
דולרים לטונה, איכות ים תיכון.
(מקביל לאיכות להרכה:)

	מחיר	שינוי
בנזין (עופ' 0.15)	193	—
נפטא פר"ב	153	—

מתכות יקרות – לונדון
סגירה: 20:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
זהב (דולר לאונקיה)	384.20	+0.30
כסף (סנט לאונקיה)	525.00	−4
פלטינה (דולר לאונקיה)	403.50	−4.50
פלדיום (דולר לאונקיה)	147.00	+2.00

מתכות יקרות – ניו יורק
סגירה: 22:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
זהב יולי (דולר לאונקיה)	384.6	+1.2
כסף יולי (סנט לאונקיה)	520.9	−2.3
פלטינה יולי (דולר לאונקיה)	406.5	+1.6

סחורות רכות – ניו יורק
סגירה: 22:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ספטמבר (סנט לליברה)	86.75	−0.70
כותנה יולי (סנט לליברה)	59.51	−10.79
קפה ספט' (סנט לליברה)	68.50	−126.00
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1,020	−292
סוכר אוקט' (סנט לליברה)	9.42	−2.25

גרעינים שיקגו
סגירה: 22:00 שעון ישראל

	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	592.75	−2.75
חיטה ספט' (סנט לבושל)	302.00	−11.50
תירס ספט' (סנט לבושל)	229.75	−0.50

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 7.7.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.08	2.94	3.08	2.95	3.08	2.9955	3.0379	2.9908	3.0323	2.9972	3.0388	3.0160	0.10%	−0.56%	1.00%	−5.25%
1 מארק גרמני	1.86	1.95	1.87	1.95	1.86	1.95	1.8952	1.9219	1.8936	1.9284	1.8970	1.9234	1.9115	0.02%	0.46%	11.07%	4.19%
1 לירה שטרלינג	4.52	4.73	4.56	4.77	4.59	4.81	4.6146	4.6797	4.6166	4.6818	4.6246	4.6889	4.6550	0.05%	−0.17%	5.48%	−1.06%
1 פרנק צרפתי	0.53	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5527	0.5605	0.5518	0.5597	0.5520	0.5598	0.5563	−0.18%	0.28%	9.81%	3.01%
100 ין יפני	2.97	3.11	2.97	3.11	2.98	3.13	3.0227	3.0654	3.0287	3.0634	3.0354	3.0776	3.0472	−0.70%	−0.49%	14.12%	7.05%
1 גילדן הולנדי	1.66	1.74	1.66	1.74	1.67	1.75	1.6924	1.7165	1.6898	1.7137	1.6976	1.7212	1.7037	0.07%	0.39%	10.74%	3.89%
1 פרנק שווייצרי	2.21	2.32	2.22	2.32	2.24	2.35	2.2525	2.2841	2.2517	2.2835	2.26.3	2.293	2.2711	−0.26%	0.49%	12.64%	5.67%
1 כתר שוודי	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3806	0.3860	0.3800	0.3854	0.3820	0.3874	0.3827	−0.16%	−3.24%	6.75%	0.14%
1 כתר נורבגי	0.42	0.45	0.43	0.45	0.43	0.45	0.4329	0.4390	0.4322	0.4384	0.4342	0.4403	0.4358	−0.11%	−0.16%	9.72%	2.92%
1 כתר דני	0.47	0.50	0.48	0.50	0.47	0.50	0.4824	0.4892	0.4822	0.4891	0.4844	0.4912	0.4859	−0.10%	0.27%	10.13%	3.31%
1 מארק פיני	0.56	0.59	0.56	0.59	0.56	0.59	0.5719	0.5800	0.5709	0.5790	0.5739	0.5819	0.5747	−0.55%	0.51%	11.27%	4.38%
1 דולר קנדי	2.12	2.22	2.12	2.22	2.12	2.22	2.1574	2.1878	2.1580	2.1886	2.1591	2.1892	2.1768	0.17%	−0.77%	−3.15%	−9.15%
1 דולר אוסטרלי	2.15	2.25	2.11	2.27	2.13	2.25	2.1912	2.2222	2.1871	2.2181	2.1885	2.2189	2.2073	0.97%	−0.44%	9.10%	2.34%
1 ראנד דרא"פ	0.53	0.75	0.59	0.83	0.48	0.63	0.8158	0.8274	0.8153	0.8269	0.8153	0.8267	0.8225	0.04%	−0.95%	−6.40%	−12.19%
10 פרנק בלגי	0.90	0.94	0.89	0.95	0.90	0.95	0.9158	0.9287	0.9151	0.9281	0.9199	0.9327	0.9217	−0.43%	−0.17%	11.49%	4.59%
10 שילינג אוסטרי	2.65	2.78	2.65	2.78	2.69	2.82	2.6986	2.7368	2.6954	2.7335	2.7081	2.7458	2.7181	0.15%	0.44%	11.04%	4.16%
1000 לירטה איטל	1.87	1.98	1.87	1.99	1.90	1.99	1.9116	1.9386	1.9081	1.9351	1.9139	1.9405	1.9200	0.09%	0.08%	10.02%	3.20%
100 פזטה ספרדית	2.23	2.38	2.26	2.41	2.27	2.38	2.2910	2.3234	2.2859	2.3183	2.2929	2.3249	2.3006	−0.28%	−0.81%	9.91%	3.18%
1 (ECU)	—	—	—	—	—	—	3.6219	3.6730	3.6188	3.6699	3.6220	3.6724	3.6522	−0.06%	0.47%	9.55%	2.76%
1 דינר ירדני	4.21	4.47	4.28	4.49	—	—	—	—	—	—	—	—	4.2978	0.81%	0.50%	2.81%	—
10 לירה לבנונית	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.0177	−5.85%	−6.35%	0.57%	—
1 לירה מצרית	0.86	0.91	0.85	0.91	—	—	—	—	—	—	—	—	0.9953	1.64%	0.97%	5.82%	—
1 סל מטבעות	—	—	—	—	—	—	3.3198	3.3660	3.3141	3.3611	3.3216	3.3678	3.3434	0.01%	−0.59%	5.02%	−1.49%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 7.7.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	—	0.6479	1.5778	0.9898	1.3280	5.4215	1.7703	1.5708	3.2722
1 לירה שטרלינג	1.5454	—	2.4353	1.5276	2.0497	8.3678	2.7323	2.4245	5.0505
1 מארק גרמני	0.6338	0.4106	—	0.6275	0.8417	3.4361	1.1220	0.9956	2.0739
100 ין יפני	1.0103	0.6546	1.5941	—	1.3417	5.4776	1.7886	1.5871	3.3061
1 פרנק שווייצרי	0.7530	0.4879	1.1881	0.7453	—	4.0825	1.3330	1.1829	2.4640
1 פרנק צרפתי	0.1844	0.1195	0.2910	0.1826	0.2449	—	0.3265	0.2897	0.6036
1 גילדן הולנדי	0.5649	0.3660	0.8913	0.5591	0.7502	3.0626	—	0.8873	1.8484
1000 לירטה איטל	0.6366	0.4125	1.0044	0.6301	0.8454	3.4514	1.1270	—	2.0831
10 פרנק בלגי	0.3056	0.1980	0.4822	0.3025	0.4058	1.6568	0.5410	0.4801	—

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב • 03-6917211

השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

קורס בסיסי:
הבורסה ושוק ההון
40 שעות לימוד, בעשרה מפגשים שבועיים.
המפגשים יערכו בימי ג',
בין השעות: 17:15 - 20:30
מועד פתיחת המחזור הקרוב: 19.7.94
הקורס מיועד גם לחסרי רקע קודם בתחומי שוק ההון.
לפרסים והרשמה:
טל. 03-6423555,
פקס. 03-6422322 או בדואר
אל: מכללת מיטב לשוק ההון
ת.ד. 17479, ת"א 61174
מכללת מיטב לשוק ההון

הודעה לנושי החברה:
חב' לברזל וחומרי בנין השומרון בע"מ
כל המעונין להגיש תביעת חוב כנגד חברה לברזל וחומרי בנין השומרון בע"מ בפרוק - מתבקש לעשות זאת עד למועד של 30 יום מפרסום מודעה זו בעיתון.
המועד האמור הינו המועד האחרון להגשת תביעות החוב.
את תביעות החוב יש לשלוח ל: עו"ד גיורא רובנקו
דיזנגוף 30
תל אביב 94396
גיורא רובנקו, עו"ד
בתפקידו כמפרק של
חברה לברזל וחומרי בנין השומרון בע"מ (בפרוק)

בנק הקשר
עמק הברכה 5 תל-אביב
מכירה, קניה, השכרה, הלוואה
פלאפון, מכשירי קשר, ביפרים
במחירים ובתנאים מיוחדים!
6910274, 6961673

העיצוב התואם את הזמן

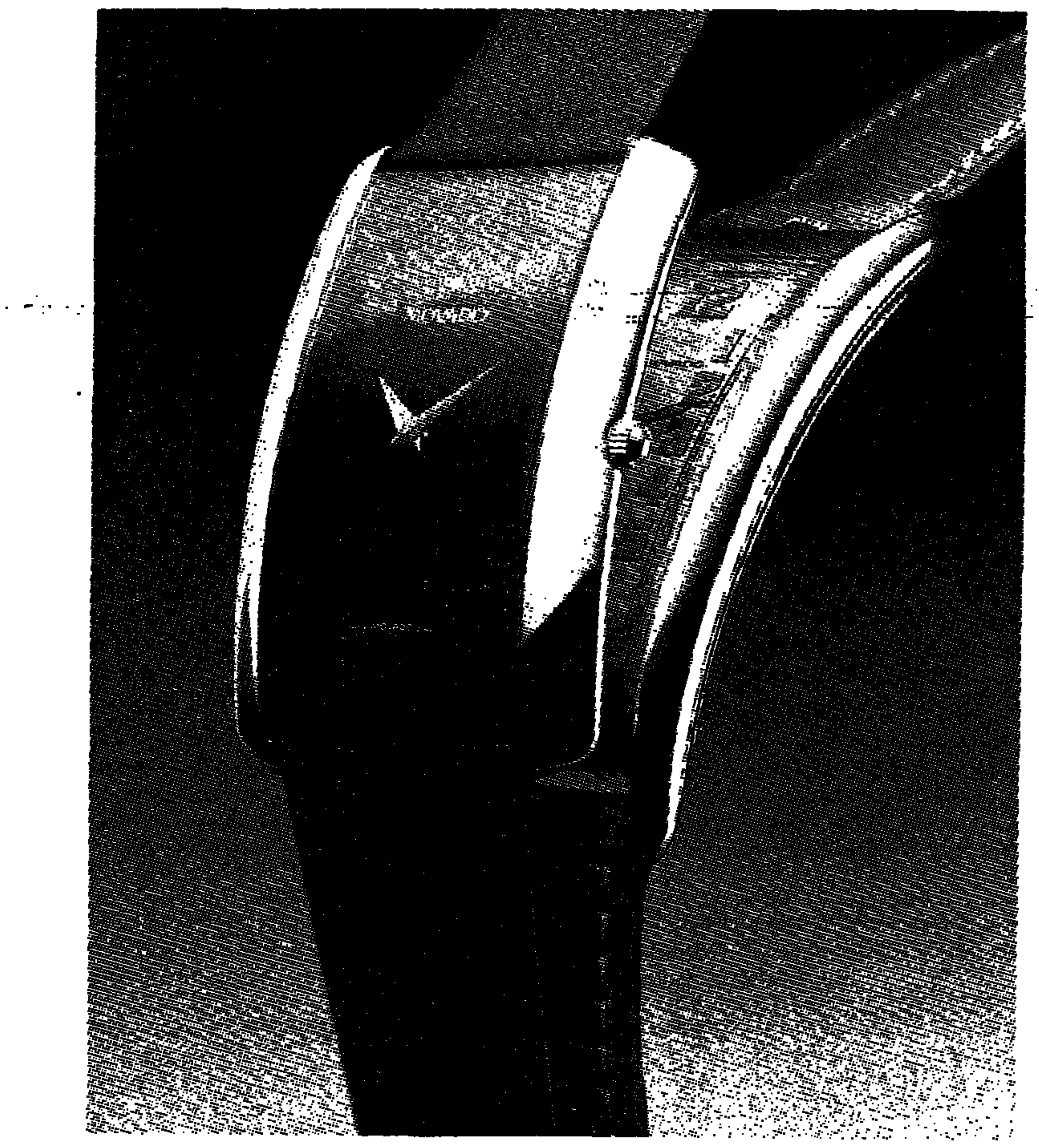

1993 1912
MOVADO
The Museum Watch
Switzerland

MOVADO- שעון יוקרה בינלאומי בעיצוב יחודי של גדולי המעצבים בעולם, מעכשיו בישראל.

עיצובו האגדתי הקנה לו מקום כבוד ב- 12 מוזיאונים לאמנות מודרנית ברחבי העולם.

ב- MOVADO רק המעולים שבחמרים, זכוכית ספיר עמידה בפני שריטות, רצועות קרמיקה, עור, זהב ושילובים, וכמובן נקודת הזהב - סמל ההכר של מובאדו.

בדגמים תואמים לגברים ולנשים.

להשיג אצל:
פיינגולד, יפו 59, ירושלים • פיינגולד, קינג ג'ורג' 1, ירושלים • תכשיטי זהר, בן יהודה 2, ירושלים • דוה, קניון מלחה, ירושלים • חורב תכשיטים, חורב 18, חיפה
• תכשיטי ארז, שמריהו לוין 12, חיפה • איזמרגד, סוקולוב 52, רמת השרון • מרכז השעון בהרצליה, סוקולוב 50, הרצליה • פיאדה תכשיטים, מרכז גירון, רעננה
• ספיר, אחוזה 120, רעננה • אסטרל, מדרחוב קראוזה, נתניה • שור, הרצל 10, נתניה • תכשיטי הקניון, חטשילד 40, חדרה • מריאן, הרצל 192, רחובות
• תכשיטי ראובן, ס. חתוכה 21, יהוד • תכשיטי אבי, כיכר המדינה, ת"א • תכשיטי ראובן, בן העיר 28, ת"א • ברקוביץ, מוהליבר 3, פ"ת • קאשי נתן, דיזנגוף 147, ת"א
• ג'ווייה, דיזנגוף סנטר, ת"א • אזורית, הקניון האדום, אילת • תכשיטי ראשון, רוטשילד 58, ראשון לציון • ליכס, ביאליק 54, ר"ג • בית השעון באשדוד, מרכז מסחרי א', אשדוד

יבוא ושיווק בישראל רולקס המזה"ת-ליסטנברג טל. 03-497080

ג י ב ו ן

הלבשה והנעלה

וידאו ומצלמות וידאו

חיטוי והדברה

הדברת מזיקים
הזל מ-80 ש"ח
03-5048702, 050-297426

חיות בית

אמנות עתיקות

טלפונים ומכשירי קשר

לפרסום
שטח בתחום
מודעות טלפונים
ומכשירי קשר
נא לפנות
ליעל
03-6382020/37

אלחוש מרכז
מוטורולה
פלאפון
מכירה, קניה, החלפה
מכשירי - קשר, פלאפונים
וטלפונים.
03-5071851 :מלפקס
בלפור 28 בת-ים.

כל הקשר
עמק הברכה 5 ת"א, פלאר
פנים ומכשירי קשר,
מוטורולה, למכירה והשכרה,
במחירים נוחים.
03-6961673, 03-6910274

סולן תקשורת
פלא-פון
השכרה, מכירה, התקנה
פתוח 24 שעה ביממה,
7 ימים בשבוע
03-5229424

מהגוני
ריהוט אנגלי עתיק
מרהוט קבעגלות
שבת 11:00-14:00
17:00-22:00
גם במשך השבוע.
היובל 2 רעננה
(בחניון בנק לאומי)
09-919571
09-912704

בתי-ספר לנהיגה

גלריה בת"א מעוניינת
ברכישת
אוספים של ציורים
ישראלים מוקדמים
בציור ארופאי
מהמאה 18-20
03-298094, 5283466

עתיקות

אסטרולוגיה

בריאות

שיפור תפקודי
העיניים
בשיטות טבעיות
כרמלה ליבני
6058845-בית
6968611-מרפאה
6950237

.GS-500E
1993, 11,000 ק"מ, שמור
היטב + תוספות.
03-5079404

מכירות ושרותים

אירועים

גני ילדים

מכונים לאמנות, שיפור וכושר ובריאות

עבודות קבלניות

מציעים למכירה

ציונות האמנות
מכירה/השכרת ציור ברמה
מקצועית. 03-5754344

YAMAHA TRAID-IN
XJ400 - 93
XT600 - 92
FZR1000 - 93
XTZ750 - 93
XT350 - 93
TT600 - 93
DR800 - 92
TJ250X - 88
CBR600 - 93
FBR900 - 93
R750-90 - 92
G1250 - 93

גיל החשמלאי
השמלאי אופנועים
אבטבול 59, ה"מ
6825005:טל
מערכות חשמל
מערכות טעינה
הצתות אלקטרוניות
מערכות אזעקה
תעודת אחריות לכל עבודה

עיר האופנועים
1984
דרך חיל השריון 79 ת"א
מוכרים, קונים,
מחליפים
ומעמידים לתצוגה
כל סוגי האופנועים המשומשים
אצלנו המבחר הגדול בארץ
למשומשים באחריות.
מרשה, מפיק מחוקי.
הולי דיידונון MZ-1

זילף וולף בע"מ
שלפסון 59 ת"א
383402 :טלפון
5371301 :טלפקס
יבוא ושיווק
חלפים מקוריים
לאופנועים וקטנועים
מכירה במיסוי ולחידים

.150 וספה
ראשונה, 52,000, 87, פרטית
ומצוינת. 03-6730741

בית יפו-נוע
המסגר 15 ת"א
טל: 03-6819914
SANYANG
KAWASAKI
GSX 500 92
600 F 88
GN 250 92
משומשים באחריות!!!
DUKE 150 91-94
DUKE 125 94
FEEL BIG 91-94
SR 93
TSX-W 86-92

250 סמ"ק ומעלה

אופנועים וקטנועים

ביטוח אופנועים
חדש
למנוסחים
שרות לביטוח חובה
לבית הלקוח
050-263131
שרות הוגן
03-6910801

מבצעים מבצעים!!!
קטנועי פיג'ו, החל מ-3,925
ש"ח, אפשרות להחלפה
התשלומים, ל"אשטוי"
הקריה" דרך פתח תקוה 108,
03-5621578

ביטוח אופנועים!!!
UD אורי דגן, סוכנות לביטוח.
03-6181111

עד 50 סמ"ק

קורה
הכל על אופנועים
קניה מכירה תיווך
03-6827535:טל
03-6828297
R-750 - 91,88
600-F - 92
GS-500 - 92
XJ-400-דיברגין-93
GN-250 - 90,92
פיל ביג 50- - 92
X-250 - 89
Duke-150 - 91,93
650 אידיאנה 90-

אקשן אופנועים
שד' ירושלים 20 יפו
03-5182466
השכרת קטנועים
תיקון אופנועים
מוקד 24 שעות
03-5182465
רכוש כווי שונה
לחילוץ ושרות-דרך
ב-150 ש"ח בלבד
לא כולל מע"מ
- על חשבוננו -

יגאל אופנועים
יבוא, שיווק
חלפים משומשים
מנועים:
750DR, 600F, R750
GSX400, 250DR
250 CR
הונדה 550 4 צילינדר
דוקטי 350
חלקי חשמל ופח
חילוצים 24 שעות!!!
03-495535
050-207356

עד 250 סמ"ק

צביקה אופנועים

עיר האופנועים
מס' 1 בעיר

משאיות

2 מנוסים למכירה!!!
1 סקניה 1 חלבון, עם
מקום עבודה 050-224256

מוניות

טרקטורים

קרוואנים ונגררים

נגררים
NO-1

"גרוס" ויורבייה
הנגררים הותיקים, יגאל אלון
126, 03-6957476

טרקטורים

מסחריות

אקספרס 1989
+ מזגן, טנדר סקודה 1993 -
1992, 03-5180681

אקספרס, 93
בירוק, 8,000, ראשונה,
מזורזן, 03-6817689,
03-5045780

ג'נרל מוטורס אין
GM
קובי-דרך פית 82
03-5626767, 5628898

טנדר סיירה GMC
1993 מיוחד!! (4x4)
איסוזו טנדר דבל
קבינה (4X4) 1994
סונומה 1992

ג'רל טריד אין
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74 קומה 5
03-5626002-3:טל

רנו 18
רנו 19
טנדרים
פיג'ו 405
פיג'ו 505
רנו 4
רנו 5
רנו 11
רנו 9

שדרון
טל. 03-9694481
פקס: 03-9664995
אזור התעשיה ראשון לציון,
פלוטיצקי 20
נסיון 25 שנה
בשירות פח וסיפורות,
שירות במסגרת אחריות
היבואן.
הסדר "חברי"
מצויד במכשור מתקדם.

דלתא
רח' תהר 2, אזור התעשיה ישן
ראשון-לציון טל. 9692888
* שרות חשמל כללי לרכב.
* מיזוג אויר לרכב.
* מחלקה להתקנת מזגנים
לרכבים מיוחדים.
* הובלה בקרור למשאיות
מסחריות וטרקטורים.

פיג'ו 205

צמיגי פרץ ובניו
דיבוטינסקי 27 פ"ת
טל. 03-9227389
מכירת צמיגים
תיקון תקרים
שירות 24 שעות
09-560270

פיאט טיפו
פיאט רגאטה
פיג'ו 305
פיג'ו 306
פיאט ריטמו
פיג'ו 309
פיאט
פיג'ו 104

רשת
אמריקן דיטיילינג
מוכר את האוטו!
רוצה שיראה כמו חדש!
טיפול דיטיילינג מחדש
את מראה הרכב!!
החל מ-95.- ש"ח
שירות לכל סוגי המכוניות!!!
בוא - לראות רכב ההדגמה!

هكذا من الأصل

פלא צצה תקשורת
בן אביגדור 8 ת"א ק"ג
03-5619770
050-286657
אלפא ומיקרו לייט + קו מדבר
בהספקה מיידית

פלאפון
במחירים הכי זולים בארץ
03-5604777/8
עכשיו כל אחד יכול להרשום לעצמו
מכירה והשכרה
(ללא חיוב על שיחות נכנסות)
תקשורת בע"מ
אלנבי 121 ת"א

קונים
במחירים גבוהים במזומן הובלה חינם + מכירה.
03-5372588

קונים
במחירים גבוהים במזומן הובלה חינם + מכירה.
03-5372588

קונה במחירים גבוהים
+ מכירה + צביעה + תיקונים.
03-384569, 03-383717

קונים
במחירים גבוהים ובמזומן + הובלה חינם + צביעה.
03-5372956

טלוויזיות
[illegible]

מערכות סטריאו
[illegible]

מוסיקה וכלי נגינה
[illegible]

דרוש הקלטות ישנות
עריכה דיגיטלית + נקוי רעש בעזרת תכנה מיוחדת, איכות מעולה אפשרות העברה ל-CD.
03-5603640

Kesler Stereo
פתוח במוצ"ש
* מערכות חדשות בחלקים
* הדגמניות מ-TRADE-IN
* מעבדת תיקונים מקצועית
לרגל הפתיחה!!!
התקנה חינם לבית הלקוח!
DENON, PIONEER
JBL, ALTEC LANSING
אבן-גבירול 47 ת"א
03-6965459

15 שנות נסיון
מכירת קיץ!!!
פסנתרים יד-שניה
אכותיים!!!
אחרי שיפוץ
באחריות מלאה!!!
הצעה מיוחדת
ימאהה מודל PT
כחדש 8900 ש"ח
רחוב הראשונים 11 רמת גן 52504
טל: 03-6729150 03-6735987
בית מלאכה טל: 03-5751889

זמרים * פליבקים!!!
הסיד קלות סולניים.
03-5867582, 03-9384149
ליוסי

"גרוב" מכירה
החלפה וקניית כלי נגינה, חדשים ומיד שניה.
629871-09

מקררים
[illegible]

בואו להנאה
בבית דירות הנופש הנדיר, נוף כנרת במושבה התיירותית מגדל ליד טבריה, באוירה כפרית, לטיולים הגליל הקסום, מחירי הנחות לרגל הפתיחה.
06-791215, 050-265129

רק בשער
דיגיטל גרפיקס, מחשבי מקינטוש, ב-24 תשלומים, בלי הכנבה על האשראי.
03-5370106

בשער דיגיטל גרפיקס
מאקר מקינטוש 6100, בהרמנות LC475 $1650, מתנות חינם + זכות המרה.
03-5370106

סירות וגלשנים ואופנועי ים
[illegible]

פקסימיליות
[illegible]

במבצע!!!
פקסמליות פנסוניק + טלפון אלחוטי מתנה + קו בזק + בודד אודיופקס 2430.- א.ב. טלפון 2080.- אינטרקום
03-5101260

מזגנים
"אקספרס מזגנים"!!!
תדיראן מרכזי, 3.5 כ"ס, 9,500 ₪ מפוצל 4,900 ₪ כולל התקנה ומע"מ
03-9620112

"אקספרס מזגנים"!!!
תדיראן מרכזי, 3.5 כ"ס, 9,500 ₪ מפוצל 4,900 ₪ כולל התקנה ומע"מ
03-9620112

ציוד והאזנה
[illegible]

ציוד להאזנה!
מקצועי
מבחר גדול של ציוד להאזנה
★ משדרים זעירים להאזנה לטלפון או לחלל החדר
★ המומחים בארץ ובאירופה לגלוי מניעת האזנות סתר
03-6131333 050-259526
אמיר יצור יבוא ושיווק

מגוון רחב של ציוד האזנה
לטלפון, לחדר, למרכזות רב-קוויות, ציוד למניעת האזנה, בדיקת האזנת סתר
התאמה אישית ללקוח אפשרות למשלוחים!!!

מכונות כביסה
[illegible]

נופש וקייט
[illegible]

מחשבים
[illegible]

מחשב 486 + S.VGA
2158 ש"ח כולל מע"מ
מגוון ציוד הקפי במחירי מבצע!!!
היבואן: תנתק טכנולוגיות בע"מ
רח' סחרוב 11 א.ת. חדש ראשל"צ
טל. 03-9617702 פקס 03-9618579

NTC מחשבים בע"מ
מחשבים • תקשורת • דיסקים • מדפסות • תוכנות עסקיות
רח' המעגל 6 רמת גן טל: 6701601, 03-6727294
אנו קונים למחשבך הישן קבל עד 1000 ש"ח
למחשבי XT או AT
פתוח במוצ"ש

מבצע
S.VGA + 486
2,190 ₪
כולל מע"מ
רם מחשבים
א.ת. ישן ראשל"צ
ליד מצות ראשון
טל: 03-9670033

מחשבי "אולימפוס"
מדפסת לייזר 6 דפים לדקה
$840+מע"מ
לרוכש מחשב
דגמים חדשים
486 DX-386 DX
מערכות מולטימדיה במבצע:
כרטיסי קול חדישים
מדפסות, דיסקים, תוכנות כולל תמיכה מקצועית
מבחר ציוד מולטימדיה
נחלת בנימין 1
טל-פקס 03-664855
טל. 03-5105360

מכונות צילום
[illegible]

ציוד למסעדות ומאפיות
[illegible]

ריפוי והרזיה
[illegible]

שיפוצים
[illegible]

א.ב. שיפוצים
ביצוע עבודות בניה ושיפוצים
08-235965
08-411798
050-239580

קומפיוטרס
הנדסת מחשבים
S.V.G.A+ 486-DX
במחיר מיוחד
S.V.G.A+ 486-SX
2,290 ש"ח כולל מע"מ
רק אצלנו המחיר כולל הובלה והתקנה בבית הלקוח
050-311370, 03-6186226

ג'יפי Mac
מרכז למקינטוש
מכירה, השכרה ושירות.
מקינטוש
LC475 - 4/80
מסך אפל "14
מחיר מבצע
אבן גבירול 53 ת"א
טל. 03-6956879

הכרויות

"חיים רוטר"
(מ- 1985)
03-6966222-3
הכרויות לנישואין
חבר/ה לחיים
בארץ ובחו"ל!!
חילוניים ודתיים
בלי הגבלת זמן!!
סניפים: 09-919167
04-773035 02-868994
08-456838 06-326188

קיי.קיו.
מחשבים תוכנות וציוד הקפי
9,400 מדפסות
"שי על כל קניה!"
טל: 03-6041598
פקס: 03-6043089

אופק מחשבים
מעבדת תיקונים אחרית
שרות לבית הלקוח/הלקוח
מכירה וקניה של יד שניה
בן יהודה 50 ת"א
03-200606

שי מחשבים
S.VGA + 486-DX
2,490 ש"ח כולל מע"מ
486-SX כ"ל 2,140 ש"ח
386-DX כ"ל 1,990 ש"ח
ת"א בן-יהודה 19 ב 5267252

רוצים לקנות
[illegible]

הצעות עבודה

לאמנות "קמה"
מנהלי/ות חנויות ומוכרות, לסניף ולקניון איילון.
03-5272947

דרושים מוכרים/ות
לעבודות כלליות, באזור גוש דן.
03-5611131

מנהל בית"ס
מקצועי/רקע טכני, לעבודה קבועה.
03-5252583, 03-9313345

לו שלום בע"מ
לעבודה בחנות ... השעות
05-5172727

דרוש/ה
עובד/ת סוציאלי/ת
לעבודה בסיעוד לאזור המרכז
רשיון נהיגה חובה
תנאים טובים למתאימים/ות
טל. 03-5222266

משוחרר/משוחררת
שכר 14 ש"ח לשעה
למתאימים/ות בלבד!!
03-6969622

יהב תעסוקה
* חשמלאים/יות
* מכונאים/יות
* מלחימים/ות
* חיילים משוחררים
תנאים מצויינים!
ז'בוטינסקי 135, רמת גן
03-5754821

להברת קוסמטיקה המובילה בתחומה
נציגים אזוריים
הכשרה ע"ח החברה
★ שעות גמישות
★ הכנסה גבוהה מאוד
177-022-6009

דרוש
מנהל עבודה לבנין
רצוי דובר בולגרית/רוסית
לעבודה בר"ג.
03-6393176

קרן יהב
דרושים/ות
• מסגרים
• רתכים
• נהגי ג' לחלוקה
• מלגזנים +
רצוי ידע במחסן
• מלחימות
ראשל"צ, הרצל 63
03-9674771, 9662219

דרוש
עובד סוציאלי שיקומי
לניהול תיק עם פגוע ראש
להתקשר 04-234607

למפעל בפ"ת
טרטים/כרסמים
מקצועיים
ועובדי יצור
להכשרה במפעל
טל. 03-9347810

לחברת שיווק דינמית וצעירה
דרושה
מעולה, עד 24
פיליפיני/ה מוכרת/ה
המלצות
03-6959557

מלצרים מקצועיים
ובלתי מקצועיים
ומבשלים
03-518-27-81

דרושים/ות
[illegible]
09-586310 09-540716

יהב תעסוקה
לבתי מלון/מסעדות
* טבחים
* שוטפי כלים
* עובדי משק, אחזקה וניקיון
* בעלי מקצוע
תנאים מצויינים!
03-5754821

רשת חנויות קל וחומר
בכפר סבא
לעבודה מפוצלת
מוכרים
מתאים:
* סבבי (כל עבודה)
* השטל (מוכרים ותומכי השטל)
לראיון 09-953171

תנים הקיץ
צעירים/ות, להפצה בתיבות הדואר, רכב/אופנוע חובה.
03-6485026

מפיצים להלוקה
בתיבות הדואר, שעות גמישות, רכב/אופנוע חובה
03-6485026

"יגור"
אבטחה ושמירה בע"מ
דרושים/ות
מאבטחים
גובה 1.85 ומעלה יוצאי צבא
שומרים
עד גיל 45
עובדי/ות נקיון
למשרה מלאה/חלקית בת"א
דיילות
לתצוגות ותערוכות
טל: 03-5743733

דרושים/ות
[illegible]
03-5755580
03-5030772

יהב תעסוקה
* עובדי/ות ייצור
* סדרני/ות סחורה
* מחסנאים
* נהגי חלוקה
* מלגזנים
* קופאיות
* פקידות
03-5754821

להברה האמריקאית
עובדים כלליים, בשכר גבוה.
03-9346114/5, 03-5250975
09-561880

דרושים/ות ניצבים/ות
פשוטים/ות + הבנת תיקים לשחקנים.
03-5373804, 03-9269239

לסניף W.W.I בישראל:
רוצה להיות עצמאי/ת, תוך 8 חודשים, ללא נסיון והשקעה, גיל עד 30, רכב יתרון.
03-378119

עיריית תל-אביב-יפו

מכרזים פומביים

מכרז מס' 100/94
[illegible]

הדרגה: 7-9 הדירוג המנהלי.

תאור התפקיד:
- השתתפות בהכנת תקציב מינהל החינוך והפיקוח על ביצועו.
- טיפול בהתקשרויות חוזיות עם קבלנים ונותני שרותים.
- בדיקה ומעקב אחר תשלומים לספקים ונותני שרותים.
- עריכת בדיקות כלכליות בנושאים הקשורים בתחום פעולותיו של מינהל החינוך.
- הגשת עזרה למנהל המנהי בפיקוח על המערכת הכספית של מינהל החינוך.
- טיפול בנושא הכנסות ממשרדי ממשלה ומקורות אחרים.

דרישות המשרה:
- השכלה אקדמאית בכלכלה ו/או מינהל עסקים - תואר ראשון לפחות.
- ידע ונסיון בעבודה בנושאים כלכליים, הכנת תקציבים, חישובי כדאיות ותמחיר, של 3 שנים לפחות.
- ידע ונסיון בהפעלת תוכנת לוטוס.
- ידע ונסיון בעבודה עם מערכות ממוכנות.
- כושר ניהול מו"מ בע"פ ובכתב.
- ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת השפה האנגלית רצויה.

הערות:
מועמד/ת, שי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוצעת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים למשרדי העירייה במגנון, על גבי שאלון/בקשה למשרה פנויה, טופס מס' 2024, ולציין על המעטפה את מס' המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במגנון באופן אישי או על-ידי הדואר טל. 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות 19 ביולי 1994.

מכרז מס' 107/94
[illegible]

הדרגה: 7-9 של דירוג המהנדסים או של הדירוג המינהלי.

תאור התפקיד:
- אחריות לניהול, ביצוע ואחזקת מערכת הגנים של המחלקה הצפונית של העיר.
- אחריות להפעלת עובדים וקבלנים בתחום גני הצפון.
- ייזום, תכנון וביצוע פעולות אחזקה ופיתוח.
- מתן הוראות פעולה והנחיות מקצועיות לכפופים לו.
- אחריות לפיקוח, בקרה ומעקב על עבודות קבלנים ועובדים.
- תכנון הביצוע של הפרוייקטים בגינון.

דרישות המשרה:
- אגרונום/ית - השכלה אקדמאית מתאימה במדעי החקלאות או הארכיטקטורת נוף, ידע ונסיון של 5 שנים לפחות בתכנון וביצוע גינון בהיקפים עירוניים או לחילופין השכלה תיכונית מלאה עם ידע ונסיון של 10 שנים בתכנון וביצוע גינון בהיקפים עירוניים בצירוף קורסים והשתלמויות בתחום.
- כושר ארגון וניהול צוותי עובדים וקבלנים.
- ידע והבנה בעבודות פיתוח ותכנון אחזקה ומפרטים בגינון והשקיה כושר ניהול מו"מ עם מוסדות ויחידים.
- כושר הבעה בכתב ובע"פ כושר ניהול מו"מ עם מוסדות ויחידים.
- ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות רצויה.

הערות:
מועמד/ת, שי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוצעת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים למשרדי העירייה במגנון, על גבי שאלון/בקשה למשרה פנויה, טופס מס' 2024, ולציין על המעטפה את מס' המכרז.
בקשות אפשר לקבל במגנון באופן אישי או על-ידי הדואר טל. 5218599, 5218118 חדר 740 או 741. טפסים להגשת בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות 19 ביולי 1994.

מכרז מס' 101/94
[illegible]

הדרגה: 2-3 של דירוג הרופאים

דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה

שעור המשרה: 4 משרות

מכרז מס' 104/94
[illegible]

הדרגה: 2-3 של דירוג הרופאים

דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה

הערות:
המשרות פנויות,
3 משרות בגניקולוגיה מאוישות באורח זמני, המשרות תתפננה תוך כמה חודשים.
מועמד/ת, שי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוצעת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים למשרדי העירייה במגנון, על גבי שאלון/בקשה למשרה פנויה, טופס מס' 2024, ולציין על המעטפה את מס' המכרז. טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במגנון באופן אישי או על-ידי הדואר
טל. 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות 19 ביולי 1994.

מכרז מס' 94/94
[illegible]

הדרגה: 2-3 דירוג הרופאים
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה
שעור המשרה: 2 משרות

מכרז מס' 95/94
רופא/ה מומחה/ית באונקולוגיה

הדרגה: 2-3 דירוג הרופאים
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה
הערות:
במשרה מועסק רופא
המשרה אמורה להתפנות תוך חודשים ספורים.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים למשרדי העירייה במגנון, על גבי שאלון/בקשה למשרה פנויה טופס מס' 2024 ולציין על המעטפה את מס' המכרז.
בקשות אפשר לקבל במגנון באופן אישי או על ידי הדואר טל. 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות 19 ביולי 1994.

מכרז מס' 105/94
רופא/ה מומחה/ית בילוד ובגניקולוגיה

הדרגה: 4-6 של דירוג הרופאים
שעור המשרה: 50%
דרישות המשרה:
- רשיון ישראלי לעסוק ברפואה
- תואר מומחה בילוד ובגניקולוגיה
- נסיון בעבודה בביה"ח
הערות:
המשרה פנויה
מועמד/ת, שי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוצעת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשישה עותקים למשרדי העירייה במגנון, על גבי שאלון/בקשה למשרה פנויה, טופס מס' 2024, ולציין על המעטפה את מס' המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במגנון באופן אישי או על-ידי הדואר טל. 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות 18 באוגוסט 1994.

דרושים/ות

מינהל החינוך והתרבות
האגף לקהילה נוער וספורט
למחלקת ספורט
מאמנים/ות ומדריכים/ות

מוסמכים להדרכה ואימון בפרכוי הקהילה, הנוער והספורט בתל-אביב-יפו, בענפי הספורט:
- כדור-סל
- כדור-רגל
- קט-רגל
- חדר-כושר
- קארטה
- ג'ודו
- גלגיליות
- התעמלות קרקע ומכשירים
- התעמלות לגיל הרך
- התעמלות אמנותית

לפרטים נא לפנות בכתב בצרוף מסמכים, אישורים והמלצות אל המחלקה לספורט בנין עיריית תל-אביב-יפו, אבן גבירול 69, תל-אביב, קומה 11, חדר 1154, או בטלפון 5218083 אל מנהל מדור ספורט לנוער, מר אורגיל רוזנבר.

המרכז הפדגוגי המשולב
לאגף להוראת המדעים
עובד/ת הוראה

שעור המשרה: 1/2 משרה (3/4 20 ש"ש).
- בתחום הוראת המדעים, רצוי בהסיב לפיתוח עזרי הוראה וארגון השתלמויות
לפרטים נא לפנות לעדנה ברנע טלי - 5281766.

למדור פיתוח והשאלה
עובד/ת הוראה

שעור המשרה: 14 שעות שבועיות.
- בעל/ת ידע במטודיקה, הוראה והנחיה.
- שעות העבודה במשמרות.
- עבודה עם קהל.
לפרטים נא לפנות לרינה שבתאי
טלי - 5281766.

למרכז הדרכה - מחוז תל-אביב
רכז/ות השתלמויות

שעור המשרה: 1/2 משרה (21 ש"ש)
עד משרה מלאה (41 ש"ש).
במסגרות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.
דרישות המשרה:
- תואר שני, או לקראת סיומו - מדעי חברה והתנהגות, חינוך, ייעוץ ארגוני.
- נסיון 3 שנים לפחות בהנחיה והדרכה אישית וקבוצתית.
- נסיון בעבודה חינוכית ויכולת פיתוח תכניות חינוכיות.
קורות חיים והמלצות יש לשלוח לבלה דותן במרפ"ד המשולב, רח' סטרניחובסקי 22, ת"א 61561.

לפנימיית ילדים בהוד השרון
עובד/ת סוציאלי/ת

שעור המשרה: 75%, בעל/ת נסיון
טל. 09-904799, 09-429142.

לפנימיית נערות בהוד השרון
מדריכים/ות חינוכיים/ות

- נסיון ודקא בתחום החינוך המיוחד
טל. 09-983285, 09-426466.

לפנימיית בית הנערה
מורה לעיצוב שיער וטיפוח החן

שעור המשרה: 1/2 משרה
טל' 09-420466, 09-983285

אגף לשרותי רווחה
מכון המטפל בהפרעות בתקשורת מילולית אצל ילדים ובני נוער
עובד/ת סוציאלית

שעור המשרה: 1/2 משרה, מחודש ספטמבר
- בעל/ת נסיון בהתנהגות וטיפול במשפחות עם ילדים
לפרטים נא לפנות לשרותי שמיעה ודיבור
לשירותי שמיעה ודיבור, רח' מיזור 1 ת"א
מכון המטפל בהפרעות בתקשורת מילולית אצל ילדים ובני נוער:
רח' מקור 1, ת"א, טלפונים: 5442820, 5465358.

נשים לניהול משפחתון

- עדיפות לנשים נשואות עם ילדים, הגרות בבית משלהן, בקומה נמוכה.
- האזורים המבוקשים: מרכז וצפון תל-אביב, שכונות נחלת יצחק, בצרון, רמת ישראל ויד אליהו, שכונת שפירא וקרית שלום.

לפרטים נא לפנות לרכזות משפחתונים בימים ב' וה' לטלפונים: שלומית כץ - 5255162, דסי אשר - 5218345

תל אביב. אתגר בלי הפסקה.

דרושים/ות
לתל אביב לבית קפה/מסעדה
* מנהלי/ות משמרות 2-3 משמרות
* תנאי שכר (אפשרי מתחיל)
* קלדנית חשבונאות/פיננסית
* קופאיות/מוכרות
* מלצרים/ות
* עובדי ייצור/סדרנים
* טכנאי אלקטרוניקה + רשיון ב׳ לשרות
03-5030772
03-6756580
03-7519141

להברה ותיקה ומבוססת
נציג/ת מכירות בלעדי באיזור השרון
○ משרה מלאה
○ בסיס + אחוזים + בונוסים (2000ש״ח)
○ החזר הוצאות
○ בעל/ת רכב
טל. 03-5600281 (אבי)

לחברת שיווק מובילה בתחומה
דרוש/ה
איש/ת מכירות
לאזור ת״א, ראשון לציון
* נסיון-3 שנים לפחות במכירת שטח
* רשיון נהיגה חובה
* תנאי שכר הולמים
העונים לדרישות יפנו בכתב יד בציון קורות חיים לת.ד. 3302 רמה״ש 47133

א.ס.י. בטחון
שרותי שמירה, אבטחה, מוקד וניקיון
דרושים/ות בראשון לציון
מאבטחים
לאבטחת מוסדות חינוך
עד גיל 50
סיירים
03-9619116, 03-9619121

לעבודה בלילה
בחורים יוצאי צבא
רקע בצילום יתרון
אנגלית חובה
03-298802
24 שעות ביממה

לחברת כח אדם/ סניף ראשל״צ
דרוש/ה
רכז/ת כח אדם
בעל/ת יכולת שווקית
רשיון נהיגה-חובה
ראשל״צ הרצל 63
03-9674771, 9662219

להברת מחשבים בתחום ה- P.C
דרושים
◆ איש מכירות-ידע במחשבים ותוכנה נסיון קודם הכרחי.(רכב יתרון)
◆ טכנאי מחשבים-ידע בתכנה נסיון קודם הכרחי
טלפון: 03-6130129

"מרון"
אחיות ומטפלות פרטיות
24 שעות ביממה
שמירות פרטיות וטיפולים בבתי חולים ובבית.
רח׳ הס 1, פינת אלנבי 33 ת״א
טל. 03-5078815
03-204847

לבית חולים גריאטרי בשרון
● אחים/יות
○ כוחות עזר
09-915982/3

חץ
למוסד סיעודי באיזור פ״ת
דרוש/ה
אח/ות מוסמך/ת
לתפקיד מנהל/ת מחלקה
טלפון: 03-5660394

עובד/מחסנאי-אחראי
במחסן חומרי גלם, לצבע.
עבודה קבועה, ת״א.
שעות עבודה - 15.30 - 7.
לקביעת ראיון: טל. 03-6822635 דינה.

לחברת שיווק יוקרתית, לטלמרקטינג, בוגרי/ות תיכון, אפשרי לפני צבא.
03-7519273, 03-6131688

טכנאי/הנדסאי
תעשיה וניהול
רצוי נסיון ברכש
ראשל״צ, הרצל 63
03-9674771, 9662219

טכנאית אלקטרוניקה
לעבודת שטח
לאחר שירות צבאי, רשיון לקטנוע.
מגורים באזור תל-אביב
פניות בכתב
בצירוף קורות חיים+תמונה לת.ד. 28464 ת״א

למשרד הפקות בת״א
דרושה
מזכירה
* הדפסה עב / אנ
* נסיון בעבודה על מחשב (איינשטיין)
* אנגלית ברמה שפת אם
5 ימים בשבוע
נכונות לעבודה בשעות גמישות
טל: 03-5620036 (נעמה)

פוטנציאל
כח אדם
מזכירה
רח׳ דיזנגוף 288 ת״א
טל. 03-6044016

קורן יהב עובדים בשבילך
דרושה
מזכירה בכירה
* אנגלית ברמת שפת אם
* הדפסה עברית/אנגלית
ראשל״צ, הרצל 63
03-9674771, 9662219

מזכיר/ת מכירות
02-252561

לחברת שיווק
דרושים/ות
מנהלי/ות-
אנשי/ות מכירות
בסיס+עמלות גבוהות
03-9387459

לבית אופנה יוקרתי
דרוש/ה
סוכן/ת
באזור המרכז
04-671578, 04-341478

דרוש/ה
איש/ת שיווק
המכיר היטב את שוק הטקסטיל (בגדי נשים וילדים). רכב חובה!
איש/ת שיווק
למוצרי תינוקות בעל קשרים מוכחים ברשתות השיווק. רכב חובה!
טל. 03-6393176

קורן יהב עובדים בשבילך
לחנות גדולה בראשל״צ
קופאיות + נסיון
משמרות
03-9674771, 9662219

פרסונל בע״מ
מזכירה בכירה
★ אנגלית מושלמת
★ מאוד אינטליגנטית
★ מעבד תמלילים
תנאים מצויינים
טל. 03-5236654

לחברת הייטק
מזכירת חברה
* שעות 11:30-21:00
* ימים א׳-ה׳
ת.ד. 13300 ת״א 61131

סוכני/ות מכירות
דרושים/ות
לאזור תל אביב והמרכז
למוצרים פרא-רפואיים
בעלי/ות נסיון קודם
רשיון + רכב - חובה
נא לשלוח קורות חיים
ב: ת.ד. 9150, ירושלים, 91090
עבור: צדיק
פרטים נוספים בטל: 02-669993

מזכירה מעולה
טלפון: 5220243

למשרד אדריכלים
דרוש/ה
אדריכל/ית
בעל/ת נסיון במחשב חובה
טל. 03-5757275

לדומב אדריכלים
03-5406250

לחברה מיזוג אויר
דרושים
טכנאי / הנדסאי + עוזר טכנאי
03-5567819

לחברת ויסוניק בע״מ
לעבודה מעניינת
טכנאי(ת) / הנדסאי(ת) אלקטרוניקה
לתעוד הנדסי או לבדיקות סופיות
טל: 03-495892 ליאת

דרוש/ה
פקיד/ת מכירות
+ נסיון
הקלדה על מחשב
ל-5-6 ימי עבודה
03-9310542

פוטנציאל
כח אדם
מנהלי/ות חשבונות
רח׳ דיזנגוף 288 ת״א
טל. 03-6044016

קורן יהב עובדים בשבילך
● מחסנאים
● מפעילי מכונות
● מנהל עבודה-משמרות
● בלנים מקצועיים
● חשמלאי/מכונאי אחזקה
הרצל 63, ראשל״צ
03-9674771, 9662219

לרעם בטחון בע״מ
מוקדנים/ות
עבודה במשמרות
ידע בעיבוד תמלילים
סיירי לילה
בעלי רשיון נהיגה
טל. 03-5374646

דרוש ראש מאוזן
למחלקה צעירה ודינמית העוסקת בגבייה ובמידע לגבייה
כשורים נדרשים:
* יכולת ניהול מו״מ עם לקוחות ואנשי מכירות של החברה
* יכולת ייצוג החברה מול לקוחות
* כלכלן/נית או מנהי״ש סוג 3-2
* יכולת עמידה במצבי לחץ
* עד גיל 30
מועמדים מתאימים ישלחו קורות חיים לסמן קיין ת.ד. 446 רמת-השרון, 47103 ולציין על גבי המעטפה עבור "ראש מאוזן".
- סודיות מובטחת -
MOTOROLA
מוטורולה תקשורת ישראל בע״מ

דרושים/ות דחוף לעיתון העיר
בחורים/בחורות
* לאחר שירות צבאי
* בוגרי/ות תיכון- חובה
* כושר ביטוי בע״פ
לעבודה קבועה בעיתון
7 שעות עבודה 5 ימים בשבוע
אפשרות להיות הירבה-הירבה כסף
03-5634691, 5634666

הכזא من الأصل

שיחה

עם אוריאל לין, חבר דירקטוריון חברת החשמל: על מינויו של רפי פלד למנכ"ל החברה

פלד חסר כישורים לחלוטין לתפקיד

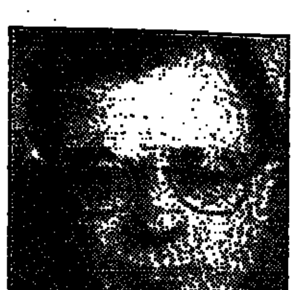

בהצבעה בדירקטוריון חברת חשמל על מינויו של פלד למנכ"ל היית היחיד שנמנע מהצבעה. מה מנע ממך לאשר לפלד להגנות מאישור ללא סייגים?

התנגדתי למינוי פלד מכיוון שהליך הבחירה היה פגום מיסודו ומנוגד לכוונת החוק, שכן על פי החוק הדירקטוריון הוא שממנה והשרים צריכים לאשר. במקרה זה נעשה הליך הפוך – השר הציע והדירקטוריון התבקש לאשר.

מה פגום בכך שהשר מציע מועמד? הרי ניתנו לדירקטוריון כמה שבועות לחפש מועמדים.

הפגם היה גם פורמלי וגם מהותי. השר יכול להציע מועמד אחד מתוך כמה, מה שלא היה היה במקרה פלד. הדירקטוריון לא חיפש ולא בירר אם יש מועמדים אפשריים אחרים במשק לתפקיד הזה.

אז אולי צריכים להפנות את הטענה לחברי הדירקטוריון שלא הציעו מועמדים נוספים?

בהחלט. הדירקטוריון היה צריך לפנות את הליך החיפוש. אבל כאשר השר מתערב באופן אישי ומטיל את יוקרתו על כף המאזניים – הדירקטוריון נלחץ ולכן נמנע מלבצע הליך חפשי. צריך לזכור שעתידם של חברי הדירקטוריון בחברת החשמל תלוי בגמר לבתו של השר.

כל אדם בעל ניסיון מינימלי בעסקי ציבור יודע כי אם בא השר ונוקט עמדה, ומפעיל אישית בפני הדירקטוריון, קשה לומר לא. השר גם הבהיר היטב לוועדת החיפוש שלא לחפש מועמדים אחרים.

אבל יש עוד נימוק להתנגדותי, שהוא מהותי בהרבה – לדעתי רפי פלד חסר כישורים לחלוטין לתפקיד מנכ"ל חברת החשמל. אני מעריך את האיש, אך הוא חסר ניסיון והשכלה בתחום הטכנולוגי, הכלכלי והעסקי.

חברת החשמל היא לא חברה עסקית רגילה – זו החברה הגדולה החשובה במשק, שכל החלטה המתקבלת בה משפיעה על המשק כולו. חברה זו משקיעה כמיליארד דולר בשנה, ולכן היא לא יכולה להיות בית ספר למנכ"לים.

המינוי גם מנוגד מפורשות לחוק החברות הממשלתיות, שקו־בע שכדי למנות אדם כמנכ"ל של חברה ממשלתית עליו להיות בעל השכלה בתחום כלכלי־עסקי, וכן בעל ניסיון מעשי של חמש שנים לפחות באותו תחום. במקרה של פלד לא התקיים אף לא אחד משני התנאים.

כפי הידוע, החוק בנושא זה עומד להשתנות.

זה משנה חמור להחליט על סמך שינוי עתידי בחוק. אי אפשר לבצע פעולה בניגוד לחוק קיים על סמך זה שהחוק עומד להשתנות. אם נפעל כך לא נהיה מדינת חוק, מה גם שהמנכ"ל הבא צריך להיכנס לתפקידו רק בראשית 95'.

האם בכוונתך להמשיך לפעול נגד המינוי?

אני הוהרתי התנגדותי, אך לצערי הדירקטוריון לא קיבל את עמדתי. כחבר דירקטוריון אינני יכול לפעול מעבר למה שעשיתי.

מאת עמירם כהן

האוצר מציע למכור את גרעין השליטה בשו"פ עד פברואר 95'

מאת נעה וזרמן

ועדת השרים להפרטה תתכנס בי־ום שני לדון בהצעת משרד האוצר ורשות החברות הממשלתיות למכור עד סוף פברואר 95' את החזקות המ־דינה בשיכון ופיתוח.

על פי הצעת האוצר, תחילה יימ־כר גרעין השליטה למשקיע בודד או לקבוצת משקיעים. שיעור גרעין השליטה ייקבע על ידי יוסי ביצני, מנהל רשות החברות הממשלתיות, תוך שימת דגש על תנאי שוק ההון ושווי החברה. שאר המניות יימכרו לאחר מכן לצי־בור ולעובדים על ידי הנפקה בבור־סה. ייתכן כי ההנפקה תכלול גם גיוס הון על ידי שיכון ופיתוח.

בנוסף יוסמך שר האוצר, אברהם שוחט, להחליט על שינוי סדר פעו־לות אלה, בהתחשב בתנאי שוק ההון ובהתניות מוסדיות של גופי פיקוח שלטוניים או גופי שוק ההון, על פי המלצת רשות החברות הממשלתיות.

הצעה זו אינה מקובלת על משרד הבינוי והשיכון שמגבש בימים אלה הצעה חלופית, שתוגש ביום ב' הק־רוב לחברי ועדת השרים להפרטה, ביניהם השר שוחט ושר המשפטים דוד ליבאי.

כזכור, הממשלה ניסתה למכור את החזקותיה בשיכון ופיתוח במארס 94'. שווי החברה על פי התשקיף שפורסם אז היה 930 מיליון שקל. בשל המשבר ששרר בתקופה זו בשו־ק ההון, ביטלו חתמי ההנפקה – לאומי ושות', דיסקונט חיתום, פועלים שוקי הון וכלל מנפיקים – את ההנפקה.

הצעה של בנק ישראל:

לשנות את שיטת חישוב ערך הנכסים המשמשים כביטחונות לרכישת ני"ע

מאת גידי מלץ

בבנק ישראל גובשה באחרונה הצעה לשינוי שיטת חישוב ערך הנכסים המשמשים כביטחונות לקב־לת אשראי לרכישת ני"ע שמעמידים הבנקים לציבור. ההצעה הועברה למפקח על הבנקים, ד"ר זאב אבלס.

על־פי ההצעה, יש לחייב את הבנ־קים לקבוע את ערך הנכס, המשמש כביטחון לאשראי, לא על פי הערך השוטף שלו, כמקובל היום, אלא על פי מחיר השוק הממוצע של הנכס על פני כמה שנים.

כידוע, במקרים רבים משמשים ניירות הערך עצמם כביטחונות לקב־לת אשראי למימון רכישת מניות. לדעת יוזמי ההצעה, אם יחושב הערך של אותם ניירות ערך על בסיס רב שנתי, יש להניח שהם יהיו שווים פחות מבחינת הבנקים, ולכן הבנקים לא יתנו כנגדם היקפי אשראי כל כך גדולים, כפי שמקובל היום.

הגבלת האשראי שניתן לרכישת ניירות ערך בדרך זו, אומרים יוזמי ההצעה, תמתן את הצורך להעלות מדי כמה חודשים את הריבית במשק – צעד המרסן לא רק את הביקוש לאשראי לצורך השקעות ספקולטיב־יות, אלא גם את הביקוש לאשראי לצורך השקעות ריאליות, ובכך מונע צמיחה.

הפיקוח על הבנקים העביר לפני שבוע הנחיה לבנקים האוסרת עליהם לתת אשראי לרכישת ניירות ערך, למעט קופות גמל וקרנות נאמנות.

כספת / שלמה פרידמן

דמי חליפין

הישראלי הנוסע למזרח אירופה אינו יכול, ברוב המקרים, לרכוש בבנקים הישראליים את המטבע המ־קומי של ארץ היעד שלו. פשוט אין. לכן הוא נאלץ לרכוש דולרים או מארקים – ולהחליף שם. הבעיה היא, שאם הוא אינו מנוסה מספיק, מבצע החליפין יכול לעלות לו ממון רב.

ניקח לדוגמה את צ'כיה. כשאתה נוחת בשדה התע־ופה בפראג, מיד ליד ביקורת הדרכונים יש סניף בנק. הפער שם בין קנייה ומכירה הוא 6% – אך בנוסף גובה הבנק עמלת חליפין של 6% – כך שסך הכל אתה משלם 12%. זה נשמע הרבה, אך חכה עד שתגיע לפראג עצמה. שם, בכל פינה באזורי התיירות, מוצ־בים השלטים "CHANGE" – חלפן. המהפכה הק־פיטליסטית שעוברת על צ'כיה בחמש השנים האחרונות מאפשרת לכל דכפין לפתוח משרד חלפ־נים – וכך יש עשרות כאלה בעיר הבירה. בחוץ, הם מפרסמים שער חליפין מושך, אך ברגע שאתה נותן להם את הדולרים אתה מקבל ליד הרבה פחות קרונות (המטבע הצ'כי) ממה שחשבת שמגיע לך.

די מהר מתברר לך, שסידרו אותו כרבעי. מתברר לך שבנוסף לפער של 6% בין קנייה ומכירה, גובה החלפן עד 10% דמי עמלה. הוא כותב זאת בשפה מסווה (דמי העמלה: 0.098 קרונות מכל 1 קרונה) ובאותיות זעירות בשלט הנצבי בתוך המשרד, רחוק מן העין. כלומר, סך הכל שילמת 16%! החלפן גם לא מסכים לבטל את העסקה.

אז מה הפתרון? לגשת לסניף בנק במרכז העיר (יש רבים כאלה) ולהחליף שם. הפער בין קנייה ומכירה יהיה גם אז 6% אך העמלה תעמוד על 2% בלבד – כלומר סך הכל 8%. גם זה לא נמוך, אך זה המינימום האפשרי למי שלא רכש את המטבע המקו־מי עוד בישראל.

לגרש משפצים ב"התנדבות"

בעל בניין מגורים בתל אביב הזמין הצעת מחיר לשיפוץ וחיצוני לבניין. את ההצעה קיבל מקבלן שהומלץ על ידי אחד הדיירים שסבר ממנו דירה בבניין. הקבלן הגיש הצעת מחיר גבוהה במיוחד, דבר שנראה לבעל הבית חשוד. אבי רוזן, יו"ר התאחדות בעלי בתים, הציע לבעל הבית לנתק מגע, וכך אמנם עשה. הקבלן סירב להשלים עם ההלכה זו ודרש פיצוי של אלפים שקלים עבור בוזו זמנו בסו"ם, ואף איים באלימות על בעל הבית. לאחר כמה ימים נכולי שינה נמסקה ההפרדה, אך נותר רק לתהות על מה היה סיבם של יוזמי העבודה עם אותו קבלן לו התחיל לעבוד בבניין הלכה למעשה.

גם בבתים משותפים ישנים מוקים הדיירים לה־תאחד ולגייס כספים לשיפוץ הבניין מדי תקופה. בבניינים הרשים, אגב, הציפוי החיצוני קשיח בדרך כלל ושומר על חזות נאה במשך עשרות שנים. שיפוץ בניין מגורים עשוי לעלות עשרות עד מאות אלפי שקלים. במקרה כזה, מידת המעורבות של הדיירים חלקית בלבד משום שרוב הכספים אינם של כל אחד מהם בנפרד. עבור הקבלן מדובר בסכומים גבוהים היכולים לפרנסו בכבוד חודשים רבים. לא פלא שקבלני שיפוץ רבים נוהגים להרכיב פיגומים ולהתחיל בעבודה עוד לפני שסוכם החוזה עם נציגי הדיירים המהססים והמבולבלים.

רוזן מספר שכלל ידוע הוא, כי קבלני שיפוצים כאלה לא עוזבים את אתר הבנייה עד שישולם להם כל סכום שידרשו, בלי קשר לחוזה או להסכמות בעל פה. קבלן השיפוצים יכול להשאיר פיגומים וחומרי בניין המטרידים את הדיירים, ולהכות שידרמו אחריו כדי שיואיל לפנותם. לקבלנים אלה יש לעתים עילה לתבוע חוקה להישאר במקום עד להסדרת הביעותי הם הכספיים. בכל מקרה, זוהי מלכודת שעלולה להס־תיים בדיונים משפטיים מיותרים ועוגמת נפש רבה.

כיצד, אם כן, מבצעים חוזה עם קבלן שיפוצים? רק עם קבלות. רק עם סעיף בחוזה המאפשר לדרוש מהקבלן, במקרה של בעיות, "סילוק יד" מהבניין ופינוי ציוד, חומרים ופסולת מהחצר. את המחירים כדאי לקבוע לפי מחירון "חסב", הנמצא בספריות כמו זו שבמרכז הבנייה. כדאי גם לכלול סעיף נגד תוספת מחיר עבור "שינוי" חומרים וציוד לקומות הגבוהות, וקביעת בורר מוסכם לסכסוכים עם הקבלן. כדאי לדרוש ערבות אישית בנקאית מסוג ערבויות הביצוע, ואף לשלם 2% מעלות הבנייה כעמלה לבנק. מומלץ לא לחסוך בשכר מהנדס או בעל מקצוע שיכין מפרט טכני לחוזה עם הקבלן, או בשכר טרחה לעורך דין מנוסה בחוזים לביצוע שיפוצים. קבלנים בעייתי־ים, המקווים להשיג את עיקר הרווח לאחר התחלת העבודה, נסוגים מול אמצעי זהירות מעין אלה.

שיפוץ הבניין מוסיף הנאה אסתטית, מעלה את ערך הדירות ב־10%-15%, אך גורם לסכסוך עם הד־יירים בשכירות. לכן, כדאי להתנות את הדיירים בעת חוזה השכירות על הסכמתם מראש לשיפוצים בקירות ובגג. אם איחרתם את המועד, מומלץ להציע הנחה בעת השיפוצים תמורת העלאת דמי השכירות לאחר מכן, בהתחשב בהשבחה של הבניין.

דן לאופר

נתוני בורסה על תקליטור

בעלי מחשבים אישיים שהתקינו במחשבם כונן תקליטורים (CD ROM) יכולים מעתה לרכוש תקלי־טור הכולל מידע בורסאי רחב. חברת יעפת הון דיסק הוציאה באחרונה את המהדורה השנייה של תוכנת "תקליט הון" – מאגר מידע על החברות הציבוריות הנסחרות בבורסה. התקליטור כולל מידע גולמי רב על החברות הבורסאיות והתוכנה מאפשרת איתור מהיר של המידע.

המהדורה השנייה, המופצת בימים אלה, כוללת את התשקיפים הדו"חות הכספיים של כשליש מהחברות הנסחרות והודעות בורסה של כל החברות הבורסאיות שהוגשו לבורסה החל מיולי 93'.

בנוסף, כוללת מהדורה זו קטעי עיתונות, רדיו וטלוויזיה על שוק ההון והחברות הבורסאיות. חברת יעפת מתכננת להוסיף במהדורה השלישית, שתצא בספטמבר 94', את התשקיפים והדו"חות של שאר החברות ובכך להשלים את המידע.

תוכנת "הון דיסק" פועלת תחת מערכת הפעלה "חלונות". במהדורה הנוכחית הוכנסו בה כמה שיפו־רים, בין היתר נוספה האפשרות לשלוף מידע לפי הענף בו משתייכת החברה, בנוסף לשם החברה, תא־ריך, סוג הדו"ח ושדות נוספים.

מנהטן דיגיטל TFE

המזגן העילי הטוב ביותר, האיכותי ביותר, היפה ביותר!

הרימו את הראש ותראו את המזגן העילי הטוב ביותר, האיכותי והיפה ביותר שעומד עכשיו לבחירתכם. תדיראן גאה להציע לכם את מנהטן דיגיטל TFE – סדרת מזגנים מפוצלים עיליים הטובים ביותר בישראל! במנהטן דיגיטל TFE מיושמים כל החידושים הטכנולוגיים בתחום מזגני האוויר העיליים בעולם ואף למעלה מכך – הם מצטיינים במידות קטנות במיוחד ובעיצוב מודרני ומרשים. מזגני מנהטן דיגיטל TFE מיועדים בעיקר לחדרי שינה, חדרי עבודה ומשרדים, והם מגיעים אליכם עם "השלט החכם" – שלט רחוק חדשני וידידותי המאפשר שליטה קלה ובטוחה במערכת הבקרה הממוחשבת שהיא יחודית לסדרת דיגיטל TFE של מנהטן תדיראן.

מנהטן דיגיטל. כמה חכם, ככה פשוט.

מנהטן תדיראן
המזגן הנמכר ביותר בישראל

תדיראן – תעשיות מוצרי צריכה חשמליים בע"מ

החברה הגדולה בישראל למוצרי חשמל ביתיים

להשיג עכשיו בשקים, המשביר לצרכן, בחנויות המזגנים והחשמל המובחרות, בחנויות ובסניפי תדיראן: ת"א 03-5420304 • חיפה 467316, 04-467353 • ב"ש 07-236561 • ירושלים 02-783666

טורבוביץ': המיזוג בין תנובה לעוף הנגב עלול לפגוע בתחרות בענף הפטם וההודו

מאת אבי שוברט

הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשייה והמסחר, ד"ר יורם טורבוביץ', הודיע כי הוא מתנגד למיזוג בין חברת תנובה למשחטת עוף הנגב. לדבריו, קיים חשש כי עקב המיזוג תיפגע באופן משמעותי התחרות בענפי הפטם וההודו, ובכך ייפגע אינטרס הציבור.

בתחילת השנה הועמדה משחטת עוף הנגב, המצויה כבר יותר מארבע שנים בכינוס נכסים, למכירה על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע, בד־רך של מכרז. לאחר פתיחת המעט־פות במכרז התברר כי הצעתה של תנובה היתה הגבוהה ביותר – 4.2 מיליון דולר. לאחר קבלת ההצעה על ידי בית המשפט, הוגשה ביוני בקשת המיזוג לממונה על ההגבלים העסקיים, שהודיע, כאמור, על התנ־גדותו.

לפני כשנתיים רכשה תנובה את משחטת עוף ירושלים מכונס נכסים לאחר שהקנייה אושרה על ידי המ־מונה על ההגבלים העסקיים, תוך שורה של תנאים.

טורבוביץ' ציין כי בהחלטתו תמ־כו חברי הוועדה המייעצת למיזוג חברות וראש מינהל המזון במשרד התמ"ס. הוא ציין כי עמדתו קיבלה חיזוק על ידי הממונים על אגף התק־ציבים באוצר, וכי גם דליה תראל, המשמשת כממנכ"ל לייצור וכלכלה במשרד החקלאות, תמכה בו.

לדבריו, רכישת עוף הנגב על ידי תנובה תביא להגברת כוחה של תנו־בה לאורך כל שרשרת הייצור, הד־בר אף עשוי לאיים על המשך פעילותה של חברת עוף קור המבר־כה, שלכאורה מומנה על ידי תנובה כיעד להשתלטות.

חמשת המתמודדים במכרז חברת חשמל לטורבו־גנרטורים יעדכנו הצעותיהם

מאת עמירם כהן

חברת חשמל תאפשר ל־5 הספ־קים המתמודדים במכרז הבינלאומי לאספקת טורבו־גנרטורים לתחנת הכוח הפחמית החדשה (רוטנברג 2) באשקלון, להגיש הצעות עדכניות.

החלטה הדירקטוריון באה לאחר שבאחרונה הגישו החברות הצעות מתוקנות הזולות עד 34 מיליון דולר מההצעות המקוריות שהוגשו לפני שנתיים, ואשר פג תוקפן.

במכרז לאספקת הטורבו־גנרטו־רים בשווי 80 מיליון דולר מתמוד־דות שלוש חברות גרמניות: סימנס, AAB ו־MAN; ושתי חברות אמריק־איות: ג'נרל אלקטריק (G.E) ווסטינ־גהאוז. הנהלת חברת החשמל המליצה על ABB למרות שווסטינג־האוז היתה זולה ב־14 מיליון דולר.

ל"הארץ" נודע, כי החברה הרא־שונה שהגישה הצעה זולה מהצעתה המקורית היתה MAM הגרמנית.

לאחר דיון שנמשך 5 שעות החל־יט בדירקטוריון לאפשר לחברות לשנות בהצעותיהן פרמטרים נוספים הכלולים במפרטים שבמכרז. הוחלט להשאיר בידי החברות את ההחלטה באיזה פרמטרים ברצונן לעדכן את הצעותיהן. עוד הוחלט כי ועדת המ־כרזים העליונה תקבע מחדש את משקל כל פרמטר במכרז.

דירקטוריון חברת החשמל החליט אתמול כי ישלם המשא ומתן עם 4 יצרנים פרטיים שזכו במכרז לייצור 600 מגווט חשמל עבורה.

ש.ה.ל תבנה חדרי מלון ווילות בבולגריה ב־2.5 מיליון ד'

מאת נעה וזרמן

חברת ש.ה.ל חתמה על עסקת קומבינציה בבולגריה שעניינה קרקע של 7.5 דונם. החברה מתכוונת לב־נות במקום 4,000 מ"ר חדרי מלון (בבית מלון קיים), ולידו שכונה של כ־100 וילות.

ההשקעה הראשונית בפיתוח המ־לון נאמדת במיליון דולר. היא תוחל ככל הנראה בסוף 94'. עיקר ההשק־עה תיעשה בידי משקיעים מקומיים, והבנייה תיעשה על ידי ש.ה.ל.

בנק משכן מציע הטבות לחברי התאחדות בעלי בתים

מאת דן לאופר

בפגישה שנערכה אתמול בין אבי רוזן, יו"ר התאחדות בעלי בתים, לבין סגן מנכ"ל בנק משכן משה מי־כלסון, ומיכאל מילר, עוזר המנכ"ל בבנק, סוכם כי הבנק יציע שורת הט־בות לחברי ההתאחדות.

בהתאחדות 7,000 חברים. תקצי־בה ב־93' עמד על 300 אלף שקל, וצפוי לגדול ב־40% ב־94'.

ההטבות המוצעות הן אישור משכנתאות בעד 30% מהשווי המוער־ך של כל נכס לצורך מתן פיצויים לפינוי דיירים מוגנים, וזאת ללא דרישה לשומה של שמאי מקרקעין כנהוג במקרים דומים. מדובר בהיס־כון של מאות שקלים. עוד מציע הב־נק, פטור מערבים בקבלת המשכנ־תא. במקרה של בניין או מבנה בבעלות חברה בע"מ, יסתפק הבנק בערבות בעלי המניות בלבד. בנוסף, הבנק יתאים את תשלומי ההחזרים בפריסה של עד 25 שנה.

חברי ההתאחדות שיבחרו להגיש חוות דעת של שמאי מקרקעין, יוכלו לקבל משכנתאות של עד 50% משו־וי הנכס ללא ערבים, לפי התקרות הפיננסיות. הבנק יקצה פקידים שיתמ־חו במתן שירות לחברי ההתאחדות.

מילר אישר אתמול את הפרטים והוסיף: "חברי ההתאחדות יקבלו שי־רות מועדף כמו תיאום פגישות ללא תור וביצוע הלוואות בו ביום".

נדל"ן / זיו מאור

292 אלף דולר ל־3.5 חדרים בהרצוג בתל אביב

דירת 3.5 חדרים ברחוב הרצוג בתל אביב נמכרה תמורת 292 אלף דולר (83.5 אלף לחדר). הדירה נמצאת בקומה חמישית, שטחה 90 מ"ר, והיא עורפית.

185 אלף דולר ל־2.5 חדרים בבזל בתל אביב

דירת 2.5 חדרים ברחוב בזל בתל אביב נמכרה תמורת 185 אלף דולר (74 אלף לחדר). שטח הדירה 65 מ"ר. הדירה עורפית וממוקמת בקומה ראשונה.

330 אלף דולר ל־4 חדרים בבורוכוב בגבעתיים

דירת גן בת 4 חדרים, ברחוב הפועל הצעיר בשכונת בורוכוב בגבעתיים, נמכרה תמורת 330 אלף דולר (82.5 אלף לחדר). לדירה יש גינה הרשומה בטאבו ומחסן בשטח של 20 מ"ר, היכול גם לשמש כמשרד. שטח הדירה 110 מ"ר והיא נבנתה על ידי ארכיטקט. כל העסקות בוצעו על ידי תיווך קניין.

עודפי היצע קטנים במסחר במטבע חוץ

מאת גידי מלץ

במסחר במטבע חוץ נרשמו אתמול עודפי היצע קטנים בסך של 202 אלף שקל, ובנק ישראל לא התערב.

שיעור הריבית הממוצע שנקבע במכרז המוניטרי היומי לבנקים היה 12%, וכך גם ריבית הסגירה. בנק ישראל הקטין את סכום המכרז ב־600 מיליון שקל ל־5.4 מיליארד שקל. הביקוש למכרז הסתכם ב־13.2 מיליארד שקל. שיעור הריבית הממוצע שנקבע במכרז השבועי לבנקים, בהיקף של 6 מיליארד שקל, היה 12.01% – בדומה לשבוע שעבר. ריבית הסגירה נקבעה ל־12%.

הארץ

יום שישי כ"ט בתמוז התשנ"ד
8 ביולי 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6818859 מודעות ירושלים רחוב הבשלה 2, טל' 02-254245/6, ת"ד 273 י־ם 91002 פקס' 02-254249 חיפה רחוב נורדאו 20, טל' 04-6231667, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715 שירות חלוקה למנויים 03-5121333, 03-5121344 מודעות לוח ודרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה יואל אסתרון

גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Fax 6810012

התנסות חיובית

"אנו ניגשים לשלב הבא מתוך התנסות חיובית", אמר שלשום ראש הממשלה, יצחק רבין, בפאריס אחרי טקס חלוקת פרס השלום של אונסק"ו. "יש כפנינו משימה היסטורית", אמר יאסר ערפאת באותו טקס, "והיא להפוך את ההסכם למציאות ממשית". שתי אמירות אלה תואמות למעשה את השלב הראשון בהסכם השלום בין ישראל לפלשתינאים. ההתנסות החיובית התבטאה עד כה בגישה העניינית, הלא פרובוקטיווית, שנקט ערפאת בנאומיו, בשיתוף הפעולה המלא עם כוחות המשטרה הפלשתינית בשטח, בהחלקת נושא ירושלים בביטויים ספרותיים ריתמיים ובהצהרת הכוונות של ערפאת לכנס בהקדם את המועצה הלאומית הפלשתינית כדי לשנות את סעיפיה הצורמים של האמנה הפלשתינית.

הפיכת ההסכם למציאות היא תהליך ארוך ומורכב, שתחילתו בהעברת סמכויות רחבות לרשויות הממשל העצמי הפלשתיני, בגיוס תקציבים ניהולים, בהכנות לבחירות למועצת הממשל העצמי, והחלק המסובך ביותר – בהתגברות כוחות צה"ל מאזורים צפופי אוכלוסיה והכפפת ערביי השטחים לשליטה של כוחות הביטחון הפלשתיניים.

יישומו של חלק זה בהסכם יהיה חייב להתגבר על שתי גישות נוגדות. ערפאת מצדו מקרין תחושה של דחיפות בביצוע ההסכם. הוא רשם לוח זמנים, שלפיו יועברו הסמכויות המורחבות עד סוף אוגוסט, והבחירות ייערכו באוקטובר. השאיפה לקבל לידיו במהירות את השליטה על כל השטחים אינה בלתי מובנת ולא בלתי סבירה. יכולת הקיום של האוטונומיה במסגרתה המצומצמת בעזה וביריחו היא בלתי אפשרית – לא מבחינה כלכלית ולא מבחינה פוליטית. ראש הממשלה ושר החוץ, מן הצד האחר, מבקשים להאט את הקצב. הם מוכנים לדון בקרוב בהרחבת הסמכויות האזרחיות, אבל אינם ממהרים לדון בהיערכות החדשה של צה"ל.

הקשיים הצבאיים והפוליטיים הנוגעים להיערכות צה"ל מובנים. הם נוגעים בעיקר לשגרת חייהם של כ-120 אלף מתיישבים בגדה וברצועה, לאפשרות להגן על כל אוטובוס של תלמידים ועל חייו של כל מפרנס הנוסע מן השטחים לישראל וחזרה. הם נוגעים גם ליכולתו של צה"ל לקיים מרדפים אחרי מחבלים שיפגעו ביישובים או ביהודים ולשתף פעולה עם גורמי הביטחון הפלשתיניים כדי ליצור את תחושת הביטחון ההכרחית.

אלה שאלות מהותיות, שספק אם יהיה אפשר לפתור אותן בלוח הזמנים שאליו ערפאת שואף. אולם לצדן, אסור להתעלם מכך שמסגרתו הנוכחית של הממשל העצמי בעזה וביריחו טובה כמשל לכל היותר, ואינה יכולה להאריך ימים. ערפאת רוצה לעמוד בהתחייבויותיו לא רק כלפי ממשלת ישראל, אלא במיוחד כלפי האוכלוסיה הפלשתינית. בכל שיידחה יישומו של ההסכם המלא הוא עלול למצוא את עצמו מול ביקורת מתעצמת בשטח ותעמולת של הפקרת האוכלוסיה שאינה כלולה באוטונומיה. זה טיעון העלול לשחק גם לידיהן של ירדן וסוריה, אשר יצביעו על כישלונו של ההסכם הנפרד.

הסכם השלום עם הפלשתינאים נמצא בתחילת דרך ארוכה, אבל הוא נועד לתת תשובה לא רק לשאיפות הלאומיות של הפלשתינאים, אלא גם לצרכיה החיוניים של ישראל. הוא יוכל למלא את מטרותיו ולהיבנות רק אם תהליך המימוש לא ייעצר או יעוכב לצרכים טקטיים. אם נאות יצחק רבין לתאר את השלב הנוכחי כהתנסות חיובית, רצוי שהמומנטום החיובי שהתהליך נקלע אליו, יימשך.

אל תהלכו עלינו אימים

מאת יואל מרקוס

דומה לעתים שמנהיגי האומה נהנים לראות את האומה רועדת מפחד. שאם לא כן, קשה להבין מדוע אינם מחמיצים שום הזדמנות להפחיד אותה ולהלך עליה אימים. יצחק רבין מפחיד אותנו במלחמה עם סוריה. בנימין נתניהו מפחיד אותנו בחיסולה של המדינה בשלבים. שרון מדבר על החורבן האפשרי של ישראל. ויצחק שמיר, איש ה"אנדרסטייטמנט", רואה בבואו של ערפאת לעזה לא פחות מאשר סכנת השמדה לישראל.

השמדה? הרי כולנו ראינו את האיש הבלתי מגולח הידוע, לבוש במדים של קונדוקטור רכבת בתימן, נבוך, מגמגם, נושא נאום אנטי־היסטורי שאיכזב אפילו את אוהדיו. והתהיה: זה המופרע העלול להשמיד את ישראל? הרי האיש הזה תלוי ברצוננו הטוב בשנים הקרובות, והרי כל שלב בהסדר שיושם עמו ייבחן לעצמו וכל שלב בהסדר יהיה הפיך בכל רגע ובכל מצב. מה מפחיד כל כך את שמיר, ששמו הולך לפניו כמי שהיה מפקד לח"י כ"בעל ביצי הפלדה"? האם איבדה ישראל את עוצמתה הצבאית האדירה או שמא איבד הוא את האמון בכוחה של ישראל? אולי גם הוא נפל, לעת זיקנה, קרבן לתורות הפחדה של הפוליטיקאים במשחקי הפחדת העם?

הנפנוף באיום הביטחוני, במחצית הראשונה של שנות המדינה, היה ריאלי בהחלט בשעתו ולא קרדום לחפור בו בידי פוליטיקאים. אך ככל שהתעצמנו והיינו למעצמה הצבאית החזקה ביותר באזור (נגד כל קומבינציה אפשרית של מדינות ערב, לדעת המומחים), כן נהפכה הפחדת העם לגימיק בידי הפוליטיקאים. אין כיום מדינה ערבית שאינה מבינה כי ישראל כעובדה קיימת ושמוטב לה להגיע עמה להסדר מדיני. אך ככל שרבו הסיכויים להסדרי שלום, כן נהפכו אמצעי ההפחדה מכשיר ציני לשטיפת מוח של הציבור באידיאולוגיה זו או אחרת.

זוכרים את האיום הדמוגרפי? זה עבד חלק מהזמן על חלק מהעם, עד שפתיחת שערי העלייה מרוסיה הפכה את הטיעון לבלתי רלוונטי. במשחק תעמולתי זה, השמאל אינו שונה מהימין. זה אומר שאם לא נוותר את כל השטחים לפלשתינאים, לא נוכל לעמוד בטוחה. וזה אומר שדווקא אם נוותר, תקום מדינה פלשתינית והיא תביא את סופה של ישראל. זה אומר שאם לא נחזיר את הגולן תהיה מלחמה עם סוריה, וזה אומר שדווקא אם נוותר, יגבר תיאבונה של סוריה לעלות עלינו. זה אומר שהמתנחלים מאיימים במלחמת אחים, וזה אומר שהממשלה תאכוף עליהם פינוי בכוח, אם יהיה צורך. אם נקשיב למנהיגים משני צדי המפה הפוליטית ונתייחס ברצינות למה שהם אומרים – אנו אבודים אם נוותר ואנו אבודים אם לא נוותר. אם בארים נגלה שלהבת הדמגוגיה, למה לא ישקשקו אוהבי הקרי?

אך הרושם שלי הוא שהפוליטיקאים, באיומיהם ובהפחדותיהם, נוקטים שפה שאבד עליה כלח. ולפחות זו שפה שאינה מדברת עוד אל לב הציבור. ההומו־סאפיינס הישראלי דגם '94 פתוח יותר ממנהיגיו ללכת לכיוון השלום. בשל כמה התקשורת והמעקב הרצוף שלו אחר ההתרחשויות, כל היום וכל הזמן, לומד האזרח להבחין בין הבבל"ת לדבר האמיתי. הוא סיגל לו דרך משלו לעשות סלקציה בין קשקושי הפחדה לבין אזעקת אמת. התחום היחיד שבו אפשר עדיין להפחיד את האזרח הוא בתחום הכיס, המס והבורסה.

האזרח יותר נבון ורציונלי. מסיבה זו הקיצוניים מהימין לא הצליחו לקומם את העם או לגרור אותו להפגנות בהיקף שיש בו כדי ללחוץ על הממשלה לשנות את המדיניות. מאותה סיבה לא יוכל מחנה השלום להביא המונים לחוג על מפש נוסח כיכר מלכי ישראל. איומי הפוליטיקאים נופלים על אוזניים סגורות. האזרח שואף להגיע אל המנוחה והנחלה. אך שלא כבעבר, אין הוא סוגר מראש שום אופציה. עדיין אינו מוכן לשנות שינוי גורף את התיק ביחסי הכוחות בין הממשלה לאופוזיציה. הוא נוטה להיות השופט היחיד בשאלה מה טוב או רע בשבילו. אם הסדר שלום עם סוריה ייראה לו אמיתי – יחליט בבוא העת בעצמו אם ראוי לוותר על הגולן. וגם יש לאזרח מרחב מספיק להחליט מה יותר מסוכן לביטחונו: מדינה פלשתינית או המשך הכיבוש. בשניהם יוכל לעמוד, אם ירצה. ערפאת, שהוחדר לתודעתו כמין היטלר זעיר, בא להתיישב כאן, והשאירנו בחיים. האזרח קיבל אותו גם באדישות וגם בפתיחות. הפחדות הימין והשמאל, בשני הכיוונים, אינן שוטפות עוד את מוחו כבעבר.

נכון שאין שום ביטחון שהמשא ומתן עם הפלשתינאים יעלה יפה ובהחלט ייתכן שלא יושג שלום בין שני העמים בדור הזה. אך האזרח רוצה להיווכח ולהשתכנע תוך כדי ניסוי, ולא משום שאיזו מפלגה הדלישה שהניסוי עלול להביא חורבן על המדינה או להיפך, שצריך לוותר על הכל כדי "להציל" את המדינה מחורבן. איכשהו, האזרח הישראלי של '94 הפסיק לפחד.

הפוליטיקאים והמפלגות שוגים כשהם ממשיכים בטקטיקה המפחידה. לפי שעה, הם מצליחים רק בדבר אחד: להפחיד את עצמם.

חידת ערפאת

מאת אברהם טל

רק חברי כנסת מעטים של סיעת העבודה נענו ליוזמת ח"כ יוסי כ"ץ, שביקש לארגן משלחת שתעלה אל יאסר ערפאת בעת ביקורו בעזה. אבל ראש הממשלה, יצחק רבין, פסל את הרעיון והורה לחברי הכנסת להישאר בבית. אולי לא נאה שראש הממשלה מצווה פקודות על חברי כנסת, אבל לגופו של עניין קשה לגנותו. מראה הישראלים, יהודים וערבים, העולים לרגל אל ערפאת, מתרפקים סביבו ומעיפים עליו דברי שבח והודיה כמיטב מסורת הלבאנט, גרמו אי־נחת לרבים, ואף מעבר לזה.

ערפאת הוכיח שהוא מנהיג לעמו, ועם עובדה זו צריך להשלים. גם אין מנוס מלהכיר במציאות המתחייבת מהנתונים הפוליטיים והדמוגרפיים, כלומר, שהקמת מדינה פלשתינית ריבונית בחלק מארץ ישראל היא בלתי נמנעת. אבל הכרות אלו אסור להן שיאפילו על המכשולים והסכנות בדרך להגשמת החזון של הפלשתינאים.

בימים אלה מתחדש המו"מ עם אש"ף במסגרות שונות, והנושאים שיידונו סבוכים וחמורי נפץ. כך לדוגמה האסירים: ערפאת הקפיד להעלות עניין זה לראש נאומיו ועורר ציפיות גדולות בקרב הפלשתינאים. הם רואים בשחרור לוחמי החופש שלהם קו אדום, שאין להתפשר עליו. גם מבחינתנו יש כאן קו אדום, כי אין להעלות על הדעת שישוחררו אסירים ששפטים שרצחו אזרחים וחיילים, לעתים באורח האכזרי והשפל ביותר. אם תיכנע הממשלה בעניין זה או תתפשר, עלולים גם אנשים מתונים לצאת לרחובות.

במו"מ על ביצוע השלבים הבאים של הסכם העקרונות יהיה צורך להתמודד עם קשיים הנובעים מהנחות בלתי מציאותיות של מעצביו. לדוגמה, איך אפשר לקיים ממשל עצמי פלשתיני ובו בזמן להבטיח קיום סדיר וגישה בטוחה לכמאה אלף תושבים יהודים המפוזרים בשטח, לאחר שצה"ל ייסוג אל מחוץ למרכזי האוכלוסיה הפלשתיניים? הסוגיה מהותית, לפי ההסכם, בהקמת "מועצה" בעלת סמכויות מוגדרות ומוגבלות, ומוכרות גם מצד ישראל, והבחירות לגוף זה. ייתכן מאוד שבסופו של דבר לא יבוצע התווי המקורי של אוסלו, ובמקום זה יתחיל מוקדם מכפי שהותנה המו"מ על ההסדר הקבע.

כך או כך, אבל במיוחד אם יוקדם המו"מ על הסדר הקבע, יישאלו בתוקף מחודש שתי שאלות שבימי אופוריה אלה נדחקו לרקע: האם ויתר אש"ף סופית על תוכנית השלבים, ועל איזו פלשתין יסכים להתפשר? יש חסידים שוטים של ערפאת המתייחסים בביטול לשאלה הראשונה, והם כבר ידעו בשנות השבעים שאש"ף ויתר על חלום המדינה החילונית הדמוקרטית ונכון לשלום הדו־קיום עם ישראל. אלא שמאז ביצע ארגון זה אחדים ממעשי הטרור הנתעבים ביותר נגד אזרחים ישראלים; ורק לפני כשלוש שנים הזדהה בגלוי עם סדאם חוסיין, בתקווה שיוכל לחסל באמצעותו את היישות הציונית ולאחר שסדאם ישתלט על ארצות המפרץ ויכבוש את ההגמוניה בעולם הערבי. האם היתה זו טעות מקרית בשיקול דעת – או הבזק היסודי שקרע צוהר לכוונות אמיתיות ונסתרות? אמנם כבר לא נעים להזכיר, אבל האמנה הפלשתינית עודנה בתוקף, שריר וקיים, אך ביטול אין. נמתין עתה בסבלנות לכינוס המוסד הפועל של אש"ף בעזה, בקרוב, אינשאללה.

בנאום ערפאת בעזה נכללה פנייה אל ערביי ישראל, שתורגמה תרגום רשלני כדרישת שלום אבל היא היתה. אבל בדיקה מדוקדקת של הטקסט, הכולל מובאה מהקוראן, מגלה קצת יותר מבעד לקשיי התרגום: "הוי אחי, בשלח קריאה רמה אל אחים אלה שלנו, הנמצאים מהנגב עד הגליל, ואז אומר (להם) בקול גדול: לו יהי, שהמרכזאים עלי ארמות ייהפכו לארזים רמים, ויבואו את מקומם על האדמה..." סליחה, מה זה אומרים שהנאום של ערפאת היה מתושב מאוד.

במשך הביקור התחלנו להתרגל בחיוך סלחני להמון הנדחה "ברם וכי רוח נפדה אותך, הוי פלשתינה" ולמראה ערפאת המנצח על המקהלה כל פעם שלא הצליחו להרגיע את ההמון בדרך אחרת. מומחים לערפאת אומרים שלא צריך להתייחס לכך ברצינות, אבל איכשהו הצרחות והמראות מאפילים על המומחים.

גם אנו ידענו אותנו מעריצי ערפאת שכל הסימנים המדאיגים האלה אינם רלוונטיים וכי הפלשתינאים הסמיכו את רעיון הדו־קיום באופן סופי ומוחלט. נשאלת השאלה באיזו פלשתין הם יהיו מוכנים להסתפק בהסדר הקבע. האם פלשתין שלהם כוללת – נוסף על ירושלים המזרחית – "כל סנטימטר" של יהודה ושומרון, לרבות חבלים המיושבים בצפיפות ביהודים, והאלה חיוניים לביטחון ישראל? אם הם יאמצו גישת "כל שעל", לאחר שאנו השתחררנו מגישת "אף שעל", הדרך לשלום ולדו־קיום תהיה ארוכה ורוויה עוד צרות.

ערפאת קנה את לבם של ישראלים רבים בהכרזתו (ולא בנאום הראשון בעזה, אלא בנאום אחריו, שם וביריחו) כי ההסכם אינו הטוב ביותר לפלשתינאים אך צריך לדבוק בו. מדובר בהסכם ביניים לחמש שנים, המשאיר את העתיד פתוח. ערפאת שמעבר להסכם הביניים היה ונשאר חידה טורדת למי שאינו מוכן להתעלם מזיכרונות העבר הקרוב, ומחמראות עיניים ומשמע אוזניים עכשוויים.

לכן, השואב נחת מערפאת כמהדורת 1994 – יבכורה; אך הנושא ונותן עמו, אל ישכח אף לא לרגע את הפני השני של המטבע.

בעיות של עוצמת־יתר

מאת זאב שיף

> ככל שהצבא נעשה מודרני יותר, כן גדלות הוצאותיו השוטפות. מודל שפותח באחרונה קובע כי במצב הנוכחי, תהליך הדעיכה בעוצמת צה"ל הוא בלתי נמנע

האם עוצמתו של צה"ל מתחילה לדעוך? רבים יגיבו בפליאה למשמע השאלה. באחרונה חתמה ישראל על עסקה חדשה של מטוסי אף־15–אי, מהמתקדמים במטוסי התקופה. בניית הצוללות וספינות הסער מתקדמת יפה. ואף על פי כן מתעוררת השאלה אם צה"ל יוכל להחזיק כל מה שבידו, לפתח ולרכוש ולהחזיק את הקיים. שאלה זו התעוררה בי כשמבקרת המדינה ציינה בדו"ח האחרון שלה כי בשנים האחרונות צימצם צה"ל את השקעותיו בפיתוח ב-43%. בדיקה העלתה כי זה תהליך מתמשך, ולא רק של "השנים האחרונות". מסתבר כי בעשור האחרון הגיעה הירידה בתקציבי הפיתוח של צה"ל לכ-67%.

וזאת ועוד: במחלקת מחקר ופיתוח במערכת הביטחון פותח באחרונה מודל מיוחד, הקובע כי במצב הנוכחי תהליך הדעיכה בעוצמת צה"ל הוא בלתי נמנע. זה יקרה אלא אם כן יינקטו צעדים מיוחדים. אין זה תהליך אופייני רק לצה"ל, וכל הצבאות המתקדמים נתקלים בו.

מפתחו של המודל הוא הד"ר תת־אלוף יצחק בן־ישראל, איש חיל האוויר העומד כיום בראש מחלקת מחקר ופיתוח של מערכת הביטחון. לא מכבר נשא בן־ישראל הרצאה על המודל שלו באוזני עובדי המחקר של רפא"ל, ורבים נדהמו מתיאור המצב. המודל עורר ויכוחים, אך קשה לסתור את הנתונים.

מה שהדריך את הד"ר בן־ישראל לפתח את המודל הוא הטענה החוזרת של הפיקוד הבכיר, כי תמיד חסר כסף אף על פי שתקציב הקיום של צה"ל עולה כל הזמן. צה"ל אינו גדל בסדר הכוחות שלו. אף היתה ירידה במספר היחידות וגם בצבא הקבע. בעשור האחרון אף התמעטו ההשקעות בפיתוח מ-25% בתקציב השקלי ב-1984 לכדי פחות מ-8% השנה. אם מדובר בחלקו של הפיתוח מהתקציב הכולל גם מטבע זר, אזי הירידה גדולה יותר, עד כדי 5%. הירידה התלולה ביותר היתה בשנים 1984–1990. לאחר מכן נמשכה הירידה במתינות. על גודל הירידה תעיד העובדה שבצבא האמריקאי ההשקעות בפיתוח מגיעות ל-13.2% מהתקציב הכולל ואילו בצבא הצרפתי – ל-18%.

אחת המסקנות שהעלה המודל היא זו: ככל שהצבא נעשה מודרני יותר, כן גדלות ההוצאות השוטפות לאחזקתו וקיומו. לא זו בלבד שהציוד החדיש עולה יותר; התחזוקה של ציוד זה יקרה יותר וכך גם הכשרת האנשים. במלים אחרות: ככל שהצבא נעשה מודרני יותר בציודו, כך יש לו פחות ופחות כסף פנוי.

פחות מערכות חדישות

מגיעה כמובן השעה שהציוד מתחיל להתיישן. ואז מגלים ראשי הצבא כי בכסף הפנוי העומד לרשותם, שהצטמצם כאמור בגלל הוצאות הקיום הגדולות, הם מסוגלים לרכוש פחות מערכות חדישות באותה שעה. לא רק משום שהתייקרו, אלא מפני שחסר כסף. אם בשלב הקודם הצליחו לרכוש, למשל, עשר מערכות נשק חדישות, הנה בכסף העומד לרשותם עתה אין הם מסוגלים לרכוש יותר מחמש מערכות ואף פחות. משעה זו מתחילה דעיכה אטית בעוצמתו של הצבא. זו המסקנה החשובה. בצבא האמריקאי והצרפתי אמרו לבן־ישראל כי תהליך זה מוכר גם אצלם.

יש מין תחרות עם תהליך ההתיישנות, אך החל בשנה השמינית מתחילה הדעיכה ביחידות החדשות, והחל בשנה העשירית הדבר נותן את אותותיו בעוצמה הכוללת של הצבא. בן־ישראל בדק זאת בכמה תסריטים. למשל, אם גודל הצבא יישאר תמיד קבוע ויוציאו ממנו בקביעות כלים ישנים. תהליך הדעיכה במקרה זה יתחיל בשנה ה-11. בתסריט אחר ישאירו תמיד תקציב פנוי – כ-20% מהתקציב הכללי. כאן תעלה העוצמה בתחילה. ההתחדשות תואט מאוד בשנה השמינית, ובשנה העשירית תתחיל הדעיכה. בתסריט אחר, שבו מקבל צה"ל במתנה כלים שהתיישנו מארצות הברית, לא יהיו השקעות ברכש בתחילה, אך תקציב הקיום יעלה מאוד אחרי שנתיים ותהיה שחיקה גוברת בתקציב הפנוי.

הפער האיכותי יקטן

מי שמבקש להוציא מסקנות על צה"ל, יוכל לומר כי זה כשנתיים הגיע צה"ל לשיא עוצמתו. אך על פי מודל זה, יתחיל תהליך הדעיכה האטי בעוד כשנתיים. נכון שתהליך דומה יקרה גם לצבא המצרי, למשל. אך המסקנה הכוללת היא שבגלל רכישות נשק חדיש בצבאות ערב יקטן הפער האיכותי שהיה תמיד לטובתנו ויחסי השחיקה במלחמה עלולים להחריף.

כיצד נחלצים מתהליך הדעיכה? דרך אחת, על פי בן־ישראל, היא להקטין את הצבא הקטנה דרסטית. קיצוץ בכ-20% יאפשר תהליך התחדשות. אפשרות אחרת היא להגדיל את תקציב הביטחון על פי הגידול בתוצר הלאומי. לזה יתנגד האוצר בתקיפות. ודרך שלישית – לשמור בקביעות על תקציב פנוי. והדרך רביעית – לשחק בין סעיפי התקציב כפי שעושים כיום האמריקאים. למשל, קיצוץ גדול מאוד בהוצאות הקיום, קיצוץ משמעותי בהצטיידות, ואילו בתקציב הפיתוח לא פוגעים בשלב זה.

מה יעשה צה"ל – הדבר אינו ברור. אך אם המודל הזה מדויק, ודאי כי התוכנית הרב־שנתית של רב־אלוף ברק להתחדשות הצבא לא תוכל להתגשם לבסוף אלא אם כן תהיה ירידה מקבילה בסדר הכוחות של צה"ל.

בשורה לסובלים מפרוסטטה

יש דרך טבעית להמנע מנתוח

אסוטק-המחודשת ומשפרת את הטיפול בחולי פרוסטטה, ממליצה עכשיו על פתרון חדשני - **כמוסות אבץ בשילוב עם פרוסטקל (פרחי צבר 180 מ"ג) או כמוסות פרחי צבר (250 מ"ג),** שניהם מתוצרת אסוטק. האבץ, חיוני ביותר לפעילות תקינה של הפרוסטטה-כך עולה ממחקרים ומספרו של הרופא האמריקאי ד"ר ג'יימס בלץ' - "תפריט לריפוי תזונתי".

Essential-Zink 80 mg. daily
A Zink deficiency has been linked to prostatitis
James F.Balch M.D. מתוך ספרו של
(המאגר השלם לכל דורש)

גברים רבים שסבלו מהפרוסטטה מדווחים על שיפור משמעותי במצבם, ללא צורך בניתוח. זאת לאחר שימוש בכמוסות טבעיות ויעילות - כמוסות **פרחי צבר - פרוסטקל של אסוטק (180 מ"ג) או כמוסות פרחי צבר (250 מ"ג) גם הן מתוצרת אסוטק.**

בחברת אסוטק גאים מאוד בשיטות הטיפול הייחודית והטבעית שפותחה על ידם. מדובר בכמוסות המכילות תמציות טבעיות מפרחי צבר OPUNTIA אשר הוכיחו את יעילותן אצל גברים רבים, בעיקר בשילוב עם כמוסות אבץ-הידועות בחשיבותן לתיפקוד התקין של הפרוסטטה. כידוע, חסר באבץ עלול לגרום להגדלה יתר של בלוטת הערמונית.

במחקר שנערך בבית-חולים בארץ, בראשות פרופ' פלביץ' מהמכון הוולקני בשיתוף רופאים, ושתוצאותיו התפרסמו בכתב העת הרפואי הידוע JOURNAL OF HERBS SPICES AND MEDICINAL PLANTS VOL.2 (1)1993 ניתנו שתי כמוסות פרחי צבר "אסוטק" למטופלים שלוש פעמים ביום למשך חודשיים. (הניסוי בוצע אך ורק בעזרת פרחי צבר "אסוטק" ולא של חברה אחרת). בתום המחקר, נרשמו תוצאות מרשימות: 80% דיווחו על שיפור בתכיפות מתן השתן. 62% הודיעו על הטבה בדחיפות מתן השתן, 48% על שיפור בהרגשה של התרוקנות. 63% דיווחו על שיפור הטפטוף בסוף ההשתנה. לחלקם נחסך הניתוח, בעקבות נטילת הכמוסות.

הטיפול ללא תופעות לוואי ומביא לשיפור משמעותי.
בניגוד לטיפול השכיח בפרוסטטה מוגדלת, הטיפול בכמוסות פרחי צבר-אסוטק (250 מ"ג), אינו כרוך בתופעות לוואי כלשהן. ניתן להשתמש בכמוסות זמן ממושך ובבטחון מלא. המינון המומלץ - 2 כמוסות, 3 פעמים ביום, אחרי הארוחות וכמוסת אבץ נוספת ביום. יותר ויותר רופאים ואורולוגים ממליצים על כמוסות פרחי צבר-פרוסטקל וכמוסות פרחי צבר-אסוטק לסובלים מבעיית פרוסטטה. כך נמנעת הידרדרות המצב, ובמקרים רבים נמנע הצורך בניתוח.

היזהרו מחיקויים-רק כמוסות פרחי צבר ופרוסטקל מתוצרת אסוטק הוכיחו את יעילותן בנסויים קליניים בישראל.

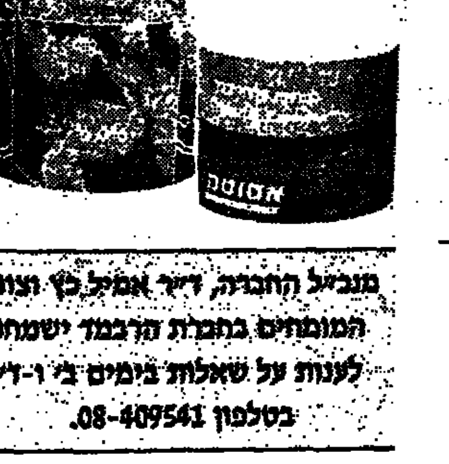

מנכ"ל החברה, ד"ר אמיל כץ וצוות המומחים בחברת הרבמד ישמחו לענות על שאלות בימים ב'-ו' בטלפון 08-409541.

להשיג בבתי המרקחת, סופר-פארם, כלל-פארם ובתי טבע

אסוטק
ASSUTECH
אסוטק-רפואה שלמה

געגועים למרכז

לא הוגן לדרוש מהליכוד שיישאר מפלגת מרכז. הוא מעולם לא היה כזה

מאת רן כסלו

בעיה קשה יש להם בליכוד. מצד אחד הם משתוקקים להופיע בציבור כתנועה סולידית, ממלכתית, שומרת חוק – "מפלגת מרכז" המובדלת מהשמאל ומהימין ומייצגת, מטבע הדברים, את חלקה הגדול של האוכלוסיה הסולד מקיצוניות. אך כשהם שומרים על תדמית זו ומנסים לארגן פעולות מחאה נגד הממשלה, במסגרתם העצמאית, המולידית, השומרת חוק, הממלכתית – התוצאה עלובה: כמה עשרות מפגינים בצמתים, בהם בנימין נתניהו, מכירותיו ועוזריו הפרלמנטריים. ואז בא דוד לוי ומאשים את נתניהו בליקויי מנהיגות, במחדל ארגוני, בחוסר כישרון לשכנע את ההמונים בצדקת דרכו ולמשוך אותם אחריו.

מצד שני, הם אוחזים געגועים נואשים לימי הזוהר שלהם, כאשר מנחם בגין מילא את כיכרות העיר, הלהיבם והנהיג אותם. הם עושים מאמץ, מתחברים עם אלה שאכן יש להם דיוזיות (המתנחלים, בעיקר), ומאבדים כאות את כל הממלכתיות הסולידיות. המפגינים שורפים בובות ודגלים, יוצאים לעשות פוגרום בערבים, קוראים לרצח, מבעירים צמיגים, חוסמים רחובות ומתנגשים עם המשטרה. ואז בא דוד לוי ומאשים את נתניהו בגרירת הליכוד לקצה הימני ובסטייה מהדרך הישרה של מפלגת המרכז. קשה להיות נתניהו בימים אלה.

●

לאמיתו של דבר, לא נתניהו אשם, אלא הסיטואציה הבלתי אפשרית שנקלע אליה הליכוד מאז ההתקדמות בתהליך השלום. האמת היא גם שהדילמה של הליכוד אינה חדשה לה; היא מטרידה את מנהיגיו מאז ומתמיד, לפחות משנות ה-50, מאז התברר שתדמיתה הקיצונית של תנועת החרות חוסמת את דרכה לשלטון, ומפגני הכוח, נוסח תהלוכות האופנועים שליוו את בגין לעצרות בחירות, עלולים לדחוף אותה לשוליים הפוליטיים. היה צורך במאמצים רבים מאוד כדי לטשטש את התדמית הקיצונית הזאת, ובעיקר, זיווג עם המפלגה הליברלית, תחילה בגח"ל ואחר כך בליכוד. במקביל נדרשו גם מאמציה של מפלגת העבודה לאבד את השלטון כדי שחרות תוכל לתרגם את טשטוש התדמית בהישג אלקטורלי ותחולל את מהפך 1977.

זה היה טשטוש כי בגח"ל והליכוד לא היו מעולם ימניים קיצוניים פחות מחרות. ולפחות בכל הקשור לעניינים מדיניים – שעל פיהם נמדדים כיום מושגי שמאל וימין – הגופים המרכיבים קיבלו בסופו של דבר במדויק את הקו של חרות. עיקרו של קו זה: נאמנות לתורת ארץ ישראל השלמה, כמעט בקנאות דתית.

שנות השלטון אמנם עזרו לליכוד לחזק את תדמיתו הממלכתית. אפילו יצחק שמיר הצליח להיראות פה ושם כדמות ממלכתית. חתימת הסכם השלום עם מצרים טישטשה יותר את התמונה, אך כל זה לא פגע בעיקר. סיני לא נחשב מעולם בעיני בגין חלק מארץ ישראל, ואת תקופת השלטון שלו ניצל הליכוד בעיקר לחיזוק האחיזה בשאר השטחים, בעיקר בגדה המערבית, לב לבה של ארץ ישראל השלמה.

●

השיבה לאופוזיציה, ובייחוד בתקופה של תמורות ממשיות בתהליכים מדיניים, העמידה את הליכוד בפני ברירה קשה: בין דבקות בתדמיתו כ"מפלגת מרכז" לבין נאמנות לבסיסו האידיאולוגי. בריחה מהאידיאולוגיה המרכזית שלו משמיטה את הבסיס שעליו הוא עומד, ובעצם הופכת אותו למיותר. הדבקות באידיאלים מרחיקה ממנו את תמיכת הציבור שבמרכז המפה. זה ציבור שאמנם אינו מרוצה תמיד ממדיניותה של ממשלת רבין והוא עובר תקופה קשה של שחיקת פרות קדושות לנגד עיניו – אך בעיקרו של דבר, הוא רוצה בשלום הרבה יותר מאשר בהחזקת השטחים.

אלה מראשי מפלגת העבודה, המאשימים את הליכוד בשתפנות בתמורות המתחוללות עתה, או לפחות בהנחת יסודן בעבר, משמיצים אותו ומשתמשים בדמגוגיה זולה. אין כל קשר בין האוטונומיה של בגין, כפי שהוא פירש את הסעיף הזה בהסכמי קמפ־דייוויד, לבין האוטונומיה המתגשמת היום לפי הסכמי אוסלו וקהיר. האוטונומיה של בגין נועדה להבטיח את המשך השליטה הישראלית בשטחים, ומשום כך נשארה כגימיק תעמולתי בלבד. האוטונומיה של היום מובילה להקמת ישות פלשתינית עצמאית, ומשום כך היא יצאה לדרך.

באותה מידה תהיה זו דמגוגיה להאשים את שמיר כי הוביל את התהליך המדיני בוועידת מדריד. במדריד התכוון שמיר לנהל מו"מ לשם מו"מ, כדי שלא להתקדם לשום מקום – ואכן כך הוא ניהל אותו. היום מתרחקים מאוד ממדריד, אך מתקרבים יותר ויותר לשלום.

אין זה הוגן, מצד לוי, לדרוש מהליכוד שיישאר מפלגת מרכז. הוא מעולם לא היה כזה.

איפה הנוער של רבין?

מאת ישראל הראל

> הנוער של השמאל מעדיף להשתזף על שפת הים מאשר להפגין בעד ערפאת ונגד בני גילו מן הימין

לאחר הפגנה שהתקיימה במוצאי שבת בירושלים שאל ראש הממשלה, יצחק רבין, מדוע המפלגות המרכיבות את הממשלה מפקירות את הרחוב לימין. המפגינים היחידים למען המדיניות שלנו, צוטט רבין, הם אנשי המועצה לשלום וביטחון. איפה הנוער שלנו, שאל, מדוע רק הנוער שלהם מפגין?

אכן, המפגינים היחידים, עד עתה לפחות, בעד מדיניותו של רבין, הם קומץ הגנרלים והקולונלים בדימוס המשתייכים למועצה לשלום ולביטחון. לעומתם, הנוער של השמאל (להוציא את אלה שקיבלו 11 שקלים לשעה כדי שיתייצבו בצמתים, כפי שרווח לפני זמן מה ב"מעריב" ובצד לווייה) מעדיף להשתזף על שפת הים מאשר להפגין בעד ערפאת ונגד בני גילו מן הימין.

הפוליטרוק יתקן

חודשים מספר לפני הקובלנה הפומבית של רבין קיבל על עצמו הפוליטרוק של משרד החינוך, סגן השר מיכה גולדמן, לנקוט צעדים לתיקון המצב. הוא פנה כה וכה (לעבר מה שנותר מתנועות הנוער של השמאל), אך לאכזבתו ראה כי אין איש. ואז, כאשר התברר שגם תמורת שכר רק מעטים מתייצבים להחזיק בכרזות, גמלה בלבו ההחלטה: אם לנו אין, גם להם לא יהיה: תמות נפשי עם בני־עקיבא.

מפלגת העבודה עלתה לשלטון, בין השאר, בגלל התעמולה האפקטיבית בעניין מחדלי הליכוד בקליטת העלייה. תעמולה זו אמרה כי בגלל אלה פסק זרם העלייה. רוב העולים הסכימו עם התעמולה, נתנו לרבין את קולותיהם והעלו אותו לשלטון. כאשר הגיע זמנה של הממשלה החדשה לתקן את מחדלי קודמתה, התברר שמלבד מעטים מאנשי התק"ם ובודדים אחרים, אנשי השמאל אינם מוכנים לצאת לשליחות של חידוש העלייה בארצות חבר העמים, או לעסוק שם בחינוך. הקהילות היהודיות הקטנות, השוכנות במקומות מרוחקים ונידחים, המזוהמים בקרינה ובקור המקפיאים עצמות, לא התעוררו באטרקטיביות של הרי האנדים או בחבורות הגדולות של היהודים במזרח ארצות הברית. רוב אלה שכן נענו לאתגר הקהילה, כבעבר, למשפחות הכיפות הסרוגות והחצאיות המטאטאות את הרצפה.

אך לא איש כגולדמן יניח לאנומליה כזאת שתימשך. בדרכו העדינה והמתוחכמת פירק את הארגון שעסק בגיוס המתנדבים הללו. החטא שלא יסולח: בין חניכי הארגון היו שהפגינו נגד רבין, כאשר הלה ביקר בחודש במוסקווה.

עיקר הפעילות החינוכית בקרב נוער חבר העמים נעשית, באופן טבעי, בקיץ. בעונה זו של השנה, תמורת תשלום נאות, נמצאו בקיץ שעבר מועמדים להדרכה שהתאימו לפרופיל הפוליטי של הפוליטרוק. אלא, מעשה שטן, שלקראת קיץ זה, כאשר התקבלה ההחלטה להחזיק את מדריכי הבארות, הסכימו רק מועמדים ספורים בעלי סיווג פוליטי מתאים לצאת להדרכה במושבות הקיץ. כלומר: גם הפעם, רוב רובם של המועמדים היו חובשי כיפות סרוגות.

לאחר תקופת מבוכה קצרה נמצא המוצא: משרד החינוך פנה לצה"ל וביקש לגייס למשימה ברוסיה 100 חיילות. צה"ל, שכאמור כזרועה של ממשלת רבין־מרצ יכולת ההבחנה שלו בין המותר לאסור בעניינים פוליטיים היא מן המפורסמות, נרתם למשימה הציונית בחפץ לב. הופץ איפוא תזר בקרב חיילות המתאימות למשימה. התנאי המרכזי להתקבלות היה שהחיילות יהיו חילוניות – אף שהבנות הדתיות הן למעלה משליש המשרתות במסלול מורות־חיילות שממנו גויסו המועמדות.

אחרי שהושג את שיתוף הפעולה הבין־זרועי בין צה"ל למשרד החינוך, לשם בלימת התפשטות הבארקל־ריקלים בקרב משוחררי עולם המרה, המשיך המבצע גולדמן בהוצאה לפועל של התוכנית האסטרטגית שלו. השלב הבא: חיסול שני מוקדי תמיסה נוספים הפועלים נגד השלטון. מגובה במודיעין שדיווח לו כי בהפגנת הרבבות במוצאי שבת נראו טיפוסים הדומים במראם לאנשי ישיבות הסדר ולבנות שירות לאומי, יצא סגן השר בהכרזה כי הוא יראה לאסור על בחורי ההסדר ובנות השירות להשתתף בפעולות ובהפגנות פוליטיות (הבחורים המצויים בישיבה, ולא כאזרחים, אינם חיילים על־פי שום הגדרה שהיא: הם אזרחים ללא זכויות צבאיות וללא חובות. ואילו מסגרת השירות הלאומי היא על טהרת ההתנדבות האזרחית. אך מכשולים אלה לא יתישו, כפי שהוכיח הניסיון, את גולדמן.

ספר לא יספיק לתאר את גודל מעשיו והישגיו של סגן השר בפעולות למען השבת כבודו ומעמדו של הנוער המשתייך למפלגות השלום, ובעיקר לתיאור מלחמתו בנוער הפונדמנטליסטי הקיצוני המבקש להפיל את המשטר. ויש כבר שעוסקים, מן הסתם, בהכנת המדליות ותעודות ההוקרה שמפרסמו הגדול יעניק לו, כאשר יסיים את משימותיו בהצלחה.

אך עם כל תפארת גדולתם של רבין והפוליטרוק שהפקיד על משרד החינוך, התשובה לשאלתו של ראש הממשלה "איפה הנוער שלנו, איפה" לא ניתנה. כיוון שעד היום, ככל הידוע, לא מצאו אותו יחידות החיפוש המיוחדות של משרד החינוך ומפלגת העבודה. אולי משום שלא הרחיקו נדוד לקצווי עולם, שם נמצאים לא מעטים ממנו, אולי בהיותם מיואשים מכל מה שמחוללת ממשלתם בארץ.

הנוער בסוף השיעור

ייתכן להיות שהנוער היחיד המוכן לפעולה שנותר לשמאל, נוער טעון בערכים, המוכן, שלא על מנת לקבל תשלום, להקריב מעט מזמנו הפנוי ומשבעתי הקיץ, הוא הנוער בסוף השיעור, הכולל את ציון עול הימים, ואת חבריו צדה, חקה, מה, אשר לוי, חיים נאדל, שאול גבעולי, מנחם עינן, אמנון רשף ושאר הגנרלים בני התשעות מהתנועה לשלום ולביטחון. אלה היחידים עד היום ששמו את תדמיתם בכפם ויצאו לרחובה של עיר כדי להפגין בעד תוכניתו של פרס שגרר אחריו את ראש הממשלה.

ואם כך הדבר, ולשמאל אין נוער נלהב ומסור שמוכן גם להתאמץ מעט כדי להוכיח את דבקותו באמונתו, אם נותרה בו בכלל איזו אמונה, הרי שאפשר (לא פרדוקסלי – גם אני מצטער על כך.

هكذا من الأصل

רוח היחידה של האחים כותאב

חלוקת העבודה הלא־מתוכננת בין הבנים במשפחת כותאב הציבה כל אחד מהם בתפקיד אחר במאבק העם הפלשתיני. כשאחיהם הצעיר נעצר, נכבל בידיו והושלך אל תא כלא, הם נרעשו ומיהרו להפעיל את קשריהם המופלגים כדי להצילו

מאת לילי גליל

כשידר דני כותאב השבוע לעזה, כדי לתאם למען עורך הטלוויזיה הבריטי איירטיאן את הראיון עם ער־פאת, הוצג לפני היו"ר כ"אח של דאוד". דני לחץ את ידו של ערפאת והקפיד להוסיף: "ואח של דאוד ושל ג'ונתן". דווקא בשבועות האחרונים הפכה צורת הצגתו של דני בן ה־24 כ"אחיהם של ג'ונתן ודאוד", המוכרים והבוגרים ממנו, לכמעט מיותרת. אפילו צוותי הטלווי־זיה הזרים שפשטו על עזה השבוע זיהו אותו כ"בחור עם הפטיש", מן התמונה שהנציחה אותו בשעת פתיחת הבית האטום בג'בל מוכבר.

המבצע של פתיחת הבתים האטומים, ומעצרו של דני, גיבשו עוד יותר את רוח היחידה של האחים לבית כותאב. המבצע נעשה מטעם המכון לחקר אי־אלימות בראשותו של מובארק עואד, בן דודם של השלושה הזה, אמו של עואד, היא אחות אביהם, כמו פרוטסט־נטים שהנהיג בירושלים קהילה קטנה בשם "הכנסייה של נצרת". האב ג'ורג' נהג להתלוצץ, שיש לו ילד לכל יום בשבוע: ארבעה בנים ושלוש בנות. כל הבנות מתגוררות בארצות הברית.

ג'ונתן, בן 42, הוא הבכור במשפחה. עורך דין בעל שם, פעיל באוקספורד ארגונים בעלי נופך משפטי והגנה על זכויות האדם, ממייסדי "אל האק", פעיל בארגון למען אסירים פוליטיים על שם מנדלה, מוכר היטב בכל החוגים הנבונים בארצות הברית ובאירופה. שום פולי־טיקאי או דיפלומט זר לא יפסחו בביקורם באזור על שיחת בירור מעמיקה עם ג'ונתן כותאב. רק לאחרונה, בהזמנתו של נביל שעת, עמד בראש הוועדה המשפטית שהכינה את הסכם קהיר. את קירות משרדו, בבניין הממוקם בין "אמריקן קולוני" לבין אוריינט האוס, מעט־רים זו לצד זו תעודות לשכת עורכי הדין הישראלית ותעודות הוקרה בינלאומיות על מפעליו. מדפי הספ־רייה שבמשרדו מאוכלסים בצפיפות את הכרכים הכחו־לים של פסקי הדין של בית המשפט העליון. חלקם מכוסים עתה בדגל אש"ף, שהוצמד שם כבדרך אגב, ויוצרים תמונה מוזרה.

משרדיו של דאוד נושקים למשרד של ג'ונתן. מכאן הוא מנהל את עיסוקיו הרבים כעיתונאי, כראש מכון הקולנוע הירושלמי, כבעל חברה להפקת תוכניות טל־וויזיה, המסיימת עתה פרויקט גדול של מעקב אחר חייהם של חמישה פלשתינאים וחמישה ישראלים בתוך תהליך השלום. השבוע הביאה אותו עבודתו העיתונאית לעזה, לסיקור ביקור של ערפאת. "במאי כאמור שלא היה לי עוד ברוח מתרגשת", מסכם דאוד את הצפייה. בדומה לג'ונתן, גם דאוד הוא כתובת חובה לכל עיתונ־אי זר הפוקד את ישראל ואת השטחים. כל אלה התנקזו לאפיק אחד כשנעצר דני. השבוע, שלושה ימים לאחר שחרורו, הם מתלוצצים שדווקא דני הקטן הכה אותם בנוק־אאוט: כל כך הרבה שנים הם פעילים, והגיעו בסך הכל למעצרים של כמה שעות מדי פעם. והנה דני, רק חזר מארצות הברית אחרי היעדרות של שש שנים, וכבר הוא יושב חמישה ימים.

כשנעצר, וראו אותו כשידיו כפותות, צרוף עם 27 עבריינים ומסוממים בתא המיועד לעשרה, נכנסו כולם לפעילות: ג'ונתן עבר על הצד המשפטי, והתראיין בסי־אן־אן, פנה לאישים בכירים בממשל האמריקאי; דאוד גייס את הקשרים המפליגים עם ישראלים שרכש עם השנים, המגיעים גם לכנסת, לצמרת המשטרה וללשכת שר הביטחון. בדיוק באותה תקופה שהה בירושלים גם האח הרביעי, סמואל, בן 32, הוא איש עסקים עתיר ממון וקשרים מפילדלפיה, העומד בראש קבוצת אנשי עסקים ערבים אמריקאים. במקרה הוא הגיע לכאן ממש באותו שבוע, כשבכוונתו להשקיע סכום מכובד במפעל למיחזור אשפה בגדה. הוא זכה גם לעידוד מסוים של ממש־לת ישראל, ובעיניו היתה בכך גם אמירה פוליטית משמעותית.

במשך כל השנים היה דווקא סמואל הרדיקלי שבין האחים, מזוהה עם הזרם של נאיף חוואתמה. "קפיטליסט קומוניסטי, כמו הקומוניסטים שלכם", צוחק ג'ונתן. כשנעצר דני, לא כל כך הבין סמואל איך מתיישב המאבק עם תהליך השקעות, אך נכבש גם הוא לפעילות. כך גויסו למאמץ גם דניס רוס ומרטין אינדיק מצוות השלום האמריקאי, בכירים במחלקת המדינה וכל המי ומי בפוליטיקה ובתקשורת הישראלית. "הוא הביא כבוד למשפחה", סיכם סמואל עם צאתו את הארץ והותיר לדני סכום נכבד לבילויים של אחרי השחרור.

לקראת השיחה עמם השבוע היה ג'ונתן כותאב מסו־רד מעט. "אני לא רוצה שנצא מן הסיפור הזה כמו איזו משפחה יוצאת דופן", אמר, "ביותר מדי מקרים נתקלתי בתגובות כאלה של ישראלים שאומרים לי: אתה בסדר, אתך אני יכול לעשות שלום, אבל לא עם הפלשתינאים. ואני אפילו לא אומר להם שאני פציפיסט, או שאני נוצרי. אבל אני שובר אצלם איזה סטריאוטיפ, ובמקום להקיש ממני שאולי כל הפלשתינאים נחמדים, די מע־דיפים לצאת עם מסקנה שאני שונה".

את הביקורת הזו הוא תומך בסיפור על בנו של סרי נוסייבה, שהתלווה למייק ואלאס בהפקת המשדר "60 דקות" אחרי אירועי אל־אקצא. ילד בלונדיני, דובר אנגלית רהוטה, שסייע לשדר הנודע להפריך כמה מן הסיפורים של בנימין נתניהו. ג'ונתן שמע, שהבחירה בנער פלשתינאי בהיר בעל אנגלית מושלמת למשדר שלו בטלוויזיה האמריקאית הרגיזה את נתניהו. זהו, לגביו, דוגמה לעיוות בתפיסות הישראליות לגבי החב־רה הפלשתינית. ג'ונתן מתנחם בעובדה, שהוא עצמו לפחות לא בלונדיני.

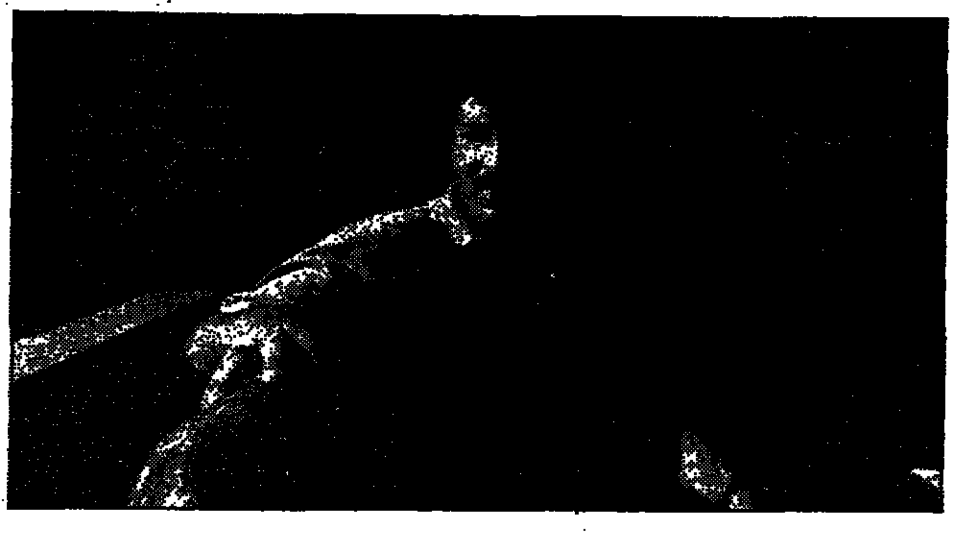

דני כותאב. לחץ את ידי ערפאת

חה לאפיק הפוליטי, ולביקור ערפאת. עם כל קשריו ומהלכיו לא פגש אותו ג'ונתן מעולם, לא נסע לתוניס, לא יצא לעזה, וגם עתה הוא מתנתק מן הנושא במין התרסה של אדם האוהב לשמור על עצמאות מוחלטת. "הרבה מאוד נעדר מן הביקור הזה, שנעשה בחסד של הישראלים", הוא אומר. "כמי שמכיר היטב את הסכם קהיר, אינני יכול לחוש תחושה של שחרור. התרגשתי מאוד בזמן החתימה בוואשינגטון, שנראתה לי בכל זאת כמבוא למציאות חדשה. מאז נוצרה דווקא אפשרות חדשה של כיבוש קטוע, כעת בתיווכם של פלשתינאים ובשיתוף פעולה שלהם. הביקור של ערפאת בא בהקשר הזה".

הסבר מקיף יותר, שמבקש לא לחשוף שמות "על מנת לא להסתבך", חושף ספקנות עמוקה כלפי ההנהגה הפלשתינית, ביקורת קשה על תופעות של שחיתות פוליטית ודאגה אמיתית מן העתיד. ביחס לצד הישרא־לי חרד ג'ונתן ממה שהוא מגדיר כ"צדקנות עצמית" ו"התנהגות המסייע לישראלים להסתיר אפילו מעצמם את הרע שהם עושים". בלי משים הוא נוקט טרמינולוגיה נוצרית ממש כשהוא מדבר על הכמיהה הפלשתינית לשמוע מן הישראלים שעשו רע, לבקש כפרה. תחילה דוחה ג'ונתן את ההערה כי הוא מדבר כמו בנו של מטיף נוצרי ומשיב כי "סולחה" היא מושג ערבי. אחר כך הוא מתרצה ואומר: "הרבה מן הפעילות שלי קשור באמונה שלי. כשאני מדבר על שליחות, זו גם עמדה דתית, לא רק לאומית".

לא בכדי הוא פעיל עתה ב"קבוצה תיאולוגית לשחרור פלשתין", וגורס בתוקף שעד שלא תבין ישראל את משמעותן העמוקה של הסליחה והמחילה, ותמשיך להכ־ניע את הפלשתינאים בכל פירור של מחווה שנסחט בקושי, זה יהיה משא ומתן על "כמה" ולא על שלום באמת. דאוד מקשיב לאחיו בהבעה של ספקנות מסוי־מת. "ג'ונתן עושה אינטלקטואליזציה", הוא אומר, "אני רואה יותר ממנו את האומללות של האנשים בשטח, ומצבם כבר השתפר. כל מה שיקרה, עדיף על מה שקורה עכשיו. על כן אני אופטימי יותר לגבי העתיד. הוא רואה את המקרו של הדברים, אני יותר את המיקרו".

דאוד למד גם ליהנות ממה שמספקים החיים כאן, לעומת האפשרות של המשך החיים בארצות הברית. "עדיף להיות דג גדול בבריכה קטנה מאשר דג קטן בבריכה גדולה", הוא מצטט פתגם אמריקאי. הבריכה הקטנה כאן מזמנת לו חיכוך מתמיד בגדולי עולם ועניין מתמיד. "אני מרגיש תחושה לאומית חזקה, אך לא שליחות, במובן שעליו מדבר ג'ונתן. זו לא השליחות שלי לשחרר את פלשתין; אני מספר את הסיפור. המט־רה המיידית שלי היא להכשיר לטלוויזיה הפלשתינית דור של כתבים שיהיה להם כבוד לדעה האחרת, שידעו לסקר בחירות ולהפיק תוכניות. אנחנו צריכים להתחיל להיות נושא לחדשות, ולהתחיל לייצר את הדימוי של עצמנו".

דאוד (מימין) וג'ונתן כותאב. פסקי בית המשפט העליון מעוטרים בדגל אש"ף

מן האזכור של השליחות אנו באים לדבר בתחרות הסמויה בין האחים על "התרומה", מי יעשה יותר. דאוד מודה שהיתה בעבר תחרות מסוג זה, אך היא נגמרה. וממש באותה נשימה, כאילו בלי קשר, מספר דאוד כי מחקרים אמריקאיים מלמדים, שהטייסים הטובים ביותר הם הבנים השניים במשפחה, התחרותיים, אלה שצריכים להוכיח את עצמם. לעומתם, היו כל האסטרונאוטים בנים ראשונים, חכמים. למוד ניסיון מקצועי הוא עוצר בחיוך, ואומר: "אני מבין שסיפקתי לך כותרת".

על התחרות שבו לדבר השבוע, אגב השיחות על דני. כשנעצר האח הקטן, אמרו אחיו הבוגרים בינם לבין עצמם, כי "רצה להוכיח באופן לא מודע שגם הוא משהו". מידת הביטחון העצמי שדני מקרין אינה טעונה שום הוכחה. מאז חזר לירושלים לפני שבעה חודשים מלימודי מינהל עסקים בפילדלפיה, סגר בנחרצות את פער ההיעדרות מכאן בכל שנות האינתיפאדה. הערכים האמריקאיים שספג כמעט סיבכו אותו בצרות. "אני לא מדבר עד שיתאפשר לי לראות עורך דין", שב ואמר לחוקריו, ולא ידע שיש להם זכות לעצור במעצר מינהלי.

גם תגובתו למפגש עם ערפאת גזורה מן הגזרה ההוא: "לא התרגשתי. אולי הייתי רוצה לראות את תומס ג'פרסון בתפקיד הזה, אבל הוא המנהיג המקובל. בעיקר חשוב לי, שיידע לבנות את השיטה הנכונה לבחור מנהיגים ולהחליף אותם, ולשלוט בעם כמדינה, ולא כארגון. אני מאמין שהוא יכול לעשות את זה".

גם את המאבק האישי שלו מנהל דני במין סגנון אמריקאי. כמי שנותק מחיים סוערים של צעיר בפילדל־פיה בחזרה לעיר, שהחיים בה כבים בשמונה בערב, הוא מחפש חלופות בירושלים המערבית. עונד בשרשרת זהב המשלבת את מפת פלשתין השלמה עם צלב, הוא יוצא למועדונים ולמסעדות בילוי של נוער יהודי, שאינם בדיוק מעוזי השמאל. הוא מכריז שהוא פלשתינאי, וכופה עליהם לקבל אותו כמות. "אני לא בא להרגיז אותם, לא בא להתגרות, לא בא לחפש צרות. אני בא לבלות. עצם המפגש שאני יוצר בשבילם עם פלשתינאי כמוני חשוב יותר מאשר להראות להם עוד הפגנה, או עוד אבן שעפה מן החלון".

ובכל זאת הם "משפחה שכזאת". אולי לא חריגה, אבל כמו מיקרוקוסמוס סוציולוגי מעניין של פלח מסוים בחברה הפלשתינית: בין השנים 1969 ו־1979 ניסו בני המשפחה לחיות בארצות הברית, אך לבסוף שבו כמעט כולם הביתה והשתלבו מתוך מעורבות עמו־קה בנעשה כאן, במין חלוקת תפקידים מוגדרת ומכוונת ניואנסים של השקפות פוליטיות. במבט לאחור אומר ג'ונתן, שלולא חש שיש מדיניות ישראלית מוצהרת לדחוק את הפלשתינאים החוצה, במיוחד מירושלים, היה אולי שוקל ברצינות להישאר בחוץ. הוא אוהב לחשוב על עצמו כאזרח העולם, ההולך מעבר ללאו־מיות הצרה של הפלשתינאים. אולי עוד יעשה זאת, לכשתהיה מדינה. "רק כשאהיה בטוח בלאומיות שלי, אוכל לחשוב שהעולם הוא המולדת שלי", הוא אומר. "בינתיים יש לי תחושה שיש לי שליחות להשלים פה".

ההערה הזאת על תחושת השליחות מוליכה את השי־

דאוד כותאב: "מחקרים אמריקאיים מלמדים, שהטייסים הטובים ביותר הם הבנים השניים במשפחה, התחרותיים, אלה שצריכים להוכיח את עצמם. לעומתם היו כל האסטרונאוטים בנים ראשונים, חכמים"

דני כותאב: "אולי הייתי רוצה לראות את תומס ג'פרסון בתפקיד הזה, אבל ערפאת הוא המנהיג המקובל. בעיקר חשוב לי, שיידע לבנות את השיטה הנכונה לבחור מנהיגים ולהחליף אותם, ולשלוט בעם כמדינה, ולא כארגון. אני מאמין שהוא יכול לעשות את זה"

האחים שלו, דור אחר וחשיבה שונה, אולי לא היו נוקטים אותה שיטה, אבל מעניקים לו את מלוא הגיבוי. "לך, תנסה לשנות", אמרו לו. הסבירו לו, שהימנעות מלעשות את מה שהוא רוצה היא כניעה לחוקי הכיבוש, לימין, לדעות הקדומות. רק כשראו אותו כפות בבית המעצר, הרגישו אשמים. הוא דווקא היה במצב רוח מרומם, ועד היום הוא חוגג כשעוברים ושבים זורקים לעברו: "היי, שברת את הפטיש!"

חשבון / חנה קים

לוי. רוצה להירשם כמזהיר הראשון

גלמן. מודאג השבוע

הסזון, אלטלנה והמרפסת בכיכר ציון

הפגנת הימין זרעה אווירת פרנויה וחרדה בליכוד. האם הליכוד חוזר לעידן הסהרורי של האופוזיציה, או שלממשלת רבין יש היום אופוזיציה לוחמת ההולכת ומתחזקת לקראת כיבוש השלטון בבחירות הבאות?

דווקא בליכוד נחרדו כמה מהבכירים מהמשואה שהם עצמם ערכו השבוע. היה מי שהזכיר את תקופת ברית הבריונים, שני אמר שהמרפסת בכיכר ציון בירושלים, שם נישאו הנאומים בהפגנת הימין הגדו־לה במוצאי שבת, מזכירה לו מרפסת אחרת, שהיתה חביבה על מוסוליני. זו היתה הפגנה של מורדים נגד שלטון זה, אמר אחד מח"כי הליכוד, התביישתי, הת־ביישתי כל כך.

הראשון שתקף בפומבי את מה שעשוי להסתמן כתהליך חדש, שבו חוזר הליכוד לתקופה הסהרורית שלו, היה דוד לוי. הוא שבר בכך שתיקה ארוכה בנושאים שהוא נהג לכנות אותם "פנים־ליכודיים". לוי נאם באריכות בישיבת סיעת הליכוד, ואת הנאום הזה, אמרו מקורביו, הוא נשא באותה רצינות שבה דיבר על יציאת צה"ל מלבנון. לוי רצה להירשם כמי שהזהיר ראשון מפני הפיכת הליכוד למפלגת מיעוט קיצונית. "אני מודיע שאני לא מוכן להשתנות", הוא פתח. "המאבק הוא לא רק על דעת הקהל, אלא גם עם עצמנו. אני מדבר על האחריות המוטלת על הליכוד לשמירה על החוק, אחרת זה יהיה ליכוד אחר, וזו סכנה גדולה יותר מהסכנות שיש בממשלת רבין. היום מתברר שיש מטות שתים ומשנים שמוציאים פקודות יום, שיש בהן הפרת חוק בעליל" – רמז לפעילותו של צחי הנגבי, מקורבו של בנימין נתניהו. "אם חלילה מה שקרה במזרח ירושלים היה מצליח, היה יכול להתרחש פוגרום מספר שתיים של מערת המכפלה, ועוד בשותפות שלנו, של הליכוד".

"אתם יודעים", פנה לוי לחבריו, "שבגלל סיבות מסוימות אני לא מתבטא בעניינים פנים־ליכודיים, אבל אני חלק מהסיעה הזאת, וחובתי לומר את הדב־רים בטרם פורענות. אנחנו מחלישים את מאבקנו על ארץ ישראל בכך שאני שומע שהיו כאלה מאתנו שנתנו הנחיות ברורות איך לשבש את החיים בירוש־לים, איך לחסום כבישים איך להביא למעצרים המו־ניים. יש גורמים שמאמינים שעל ידי זה אפשר לעשות פוטש. יש כאלה שמאמינים בהפלת הממשלה בכוח". "לא אגלגר", קטע אותו משה קצב. "לא אגלי־גר", אמר דוד לוי, "אבל אסור שתיישר לפי הקו הזה, חובה עלינו להיזהר מהמגמות האלה לפני שתהיה הידרדרות". "אלו מגמות שוליות", העירה לימור ליב־נת. [illegible] "כאשר אנחנו לא מגנים אותן, אנחנו הופכים להיות שוליים", ענה לוי. "הליכוד איננו מפלגה קיקיונית. רובצת עליו אחריות. אסור שייווצר מצב שנראה כלא כשירים לשלטון".

דן מרידור ובני בגין הביעו אף הם, בשיחות פרטי־יות, מחשבות דומות, אבל שניהם לא אזרו אומץ לומר זאת בפומבי. חברם, רובי ריבלין, חזר מזועזע אף הוא מההפגנה בירושלים, ולאחר שראה את ההמו־נים פורעים בערביי מזרח העיר וברכושם, התקשר ללוי ודיווח לו על כך עוד באותו לילה. "כשהתחילה ההפגנה וראיתי שהקיצוניות שלטת, קיצוניות של היום נמוחה ומחר נמות, הבנתי לאן הליכוד מוביל את עצמו", אומר ריבלין. "הפרעות היו תוצאה ישירה של האווירה כבר בתחילת ההפגנה. אני חושב שהאיל־המנהי הליכוד לא יוצאים לרחובות, מבקשים המנהי־גים להוכיח שיש קהל מאחוריהם ולא מבינים שהקהל הזה מוביל אותם. ככה נהפך לקבוצת לוינגר".

אבל רון נחמן, באותה ישיבה של סיעת הליכוד, לא הסכים לחזור בו מדבריו ש"כוחות הביטחון לא צריכים להיות מריונטות", ובכך שיחרר רמז עבה כי כוחות הביטחון אינם צריכים לבצע כל פקודה. בנימין נתניהו שתק, גם כשהמונחים "סזון" ו"אלטלנה" נשמ־עו שוב ושוב בחדר הסיעה בכנסת. אריאל ויינשטיין אמר ש"רבין ירה על אלטלנה", רב שילנסקי הזכיר לכולם שהוא היה על הספינה השוקעת, ורק בעמי בלומנטל, לקול מחאות חבריה, הודתה ש"יש לנו קושי להוציא אנשים לרחובות".

אווירת הפרנויה והחרדה בתוך הליכוד הזכירה לפתע את מה שקרה למחנה השלום הישראלי בזמן מלחמת לבנון: בהפגנה בכיכר ציון בירושלים צעקו המפגינים קריאות בוז לא רק כלפי הממשלה, אלא גם נגד כוחות הביטחון והמשטרה. חלק מהמפגינים אף גינה את הצבא. שלושת הסמלים המנופצים הדגימו עד כמה עמוקה תחושת הניכור במחנה שמשה נסים ביקש השבוע, בישיבת סיעת הליכוד, להמשיך ולק־רוא לו "המחנה הלאומי" ולא "מחנה הימין". אפילו יהודית בנר איבדה את חוש ההומור שלה.

יהודית רוצה להיות אשה בשחור

יהודית בנר היתה המרכזנית של מצודת זאב עד לפני כשנה. אם רצית לדעת איזה דיל חדש נסגר באותו יום, יהודית היתה מספרת לך, וגם מוסיפה כבונוס בדיחה. בבחירות האחרונות להסתדרות הח־ליט יעקב שמאי למנות אותה למועמדת הליכוד למזכירות נעמ"ת בתל אביב. הרי הליכוד הוא מפלגת העם. אבל עד שיתברר אם יהודית בנר תהיה חברה בקואליציה או באופוזיציה בתל אביב, היא נהפכה לפתע למפגינה זועמת. ביום ראשון השבוע, בלש־כת הליכוד קיימה דיון פתוח בנושא "זכויות מפגינים ותפקיד המשטרה בהפגנות", התרוממה לפתע יהודית בנר מכיסאה. מעט אנשים הגיעו לאולמי העצמאות שבמצודת זאב, בקושי כשלושים איש ואשה, ולפני כל אלה סיפרה יהודית בנר איך ניסתה להפגין בירו־שלים, מול קבוצת נשים בשחור, והכירה בנימת קנאה מופגנת בקבוצה הזאת מן השמאל (שבמשך השנים, ולמעשה עד היום, סבלה מסכת של יריקות והשפ־לות). "השוטר בא אלי ואמר לי: אני עוצר אותך. אמרתי לה מה, זה בגלל שאני לא לבושה בשחור? אני מפה לא זזה. הן (הנשים בשחור) עומדות שם שש שנים בלי רשיון, ורק אותי אתה רוצה להזיז".

"המשוגע הזה, רבין", צעק אחד מוותיקי האצ"ל אל מול פניו של מיכאל איתן, מנחה הדיון. "הדיקטטור, השיכור הזה. הוא עושה לנו עכשיו מה שהוא עשה בסזון, באלטלנה, רצח ארלוזורוב".

מיכאל איתן הציג לפני הנוכחים את עו"ד דן יקיר מהאגודה לזכויות האזרח, שבמשך שנים הגן על פלשתינאים והיום הוא מוצא את עצמו מייעץ לאנשי "כך", "ומן הצד השני" – הוסיף איתן – "אני מציג לפניכם את שלמה פילבר, נציג ארגון 'בצדק'".

ארגון "בצדק" רוצה להיות המהדורה הימנית של "בצלם", ומתיימר לתת תשובה ימנית גם לאגודה לזכויות האזרח. לא ברור מי עומד מאחורי פילבר, אבל הוא הצליח לזעזע את הנוכחים בסיפורים מסמרי שיער על מעלליה של משטרת ישראל.

"המדיניות של משטרת ישראל היא של שבירת עצמות", אמר פילבר, ורחש של תדהמה עלה מתוך הקהל במצודה. "יש לנו עדויות על התנהגות אלימה של שוטרים נגד נשים, על ביזוי ראש שהופשטו, על שמלות שהופשלו. אשה עם תינוקת סיפרה שחייל מג"ב חטף לה את התינוקת מהידיים. תינוקות וילדים עם עגלות נרמסו בהפגנות שלנו. בהפגנה מול הבית של רבין לפני חודש עפה תינוקת בת שנה מהעגלה. רק ברגע האחרון היא ניצלה. וגם שמענו על שוטר שנשך מפגין". "משטרה של כלבים", צעק אחד מחברי הלשכה, ויהודית בנר נראתה נסערת. "יש לנו עדות על אשה שהשוטרים מרטו לה את השערות ונוצרה לה קרחת בקרקפת", המשיך פילבר. "מאות שוטרים הם אנשי ליכוד מובהקים", אמר לו מיכאל איתן. "שמעתם מהם שמישהו קיבל הנחיה להכות במפגינים? אם יש לכם עדות כזו, אפשר לטפל בזה".

"לא השגנו עדות כזאת", הודה פילבר, למרבה הצער. "עכשיו אנחנו מצלמים את היס"מ (יחידת סיוע מיוחדת של המשטרה)". יצחק אבקסיס, חבר מרכז, הציע בתגובה "להביא מצלמות וידאו להפגנות, כדי לצלם את השוטרים", ומיכאל איתן החמיא לו "רעיון מצוין".

ואז החל מבצע נפגעי המשטרה מקרב חברי הלי־כוד, וכל אחד העיד על ניסיונו המר. "בא אלי קצין אחד ונתן לי שתי דחיפות", סיפרה חברת־לשכה. "תפסתי אותו ככה בחולצה ושאלתי למה הוא עושה את זה, אז הוא כופף לי את האצבע". "יש רב־פקד אחד שמכה נשים", סיפר חבר אחר. "גם ראיתי איך קצין משטרה מתנפל על ילד בן ארבע, שלבש חולצה של 'כך'. הוא נתן לילד אגרוף בעין". חברת מרכז אחרת ייעצה במבטא ייקי לחברותיה: "כל אחת צריכה לדעת שכשהיא הולכת להפגנה – או שהבגד ייקרע, או שהנעל תאבד. צריך להיות מוכנות לזה".

עו"ד דן יקיר מהאגודה לזכויות האזרח מצא את עצמו לפתע מגן על המשטרה. הוא פתח בהרצאה יבשה על מה אומר החוק, אבל הקהל רצה לשמוע עוד סיפורים על תינוקות נרמסים. "המשטרה הזאת לא חוקית", צעק חבר מרכז אחר. "חוזרים לאלטלנה", צעקה אחת מחברות הלשכה.

יום לפני כן, לפי עדות דוד לוי, הליכוד כמעט היה שותף למה שהיה עשוי להתגלגל לפוגרום הבא שלאחר הטבח במערת המכפלה, הפעם במזרח ירושלים.

פינת הפינוי הזוחל

זמן קצר לאחר שהוקמה לשכת "הביתה" של חברי הכנסת חגי מירום ואברהם בורג, דרש יצחק רבין להפסיק את פעילותה לזירוז הפינוי מרצון. מירום ובורג הבטיחו להקפיא את פעילו־תם עד לביצוע שלב א' בהסכם אוסלו, אבל עם תקופת הרחבת סמכויות האוטונומיה הפלשתי־נית בגדה חזרו השניים לפעילות.

שני חברי הכנסת שלחו מכתבים למתנחלים שפנו אליהם בבקשת עזרה לפינוי, ובהם הודי־עו כי לשכת "הביתה" חזרה לשמש כתובת למעוניינים בפינוי. כמה מכתבים כאלה נשל־חו כמה מתנחלים פנו אל מירום ובורג בבקשה להתפנות מרצון השניים מסרבים לענות. השי־מות והכתובות מתועדים במחשב בחדרו של מירום בכנסת, הם חסויים, לטענת שני חברי הכנסת, משום שיותר ויותר מתנחלים מעידים על התנכלויות מצד ראשי המועצות שלהם, לאחר שנודע להם על כוונתם להתפנות.

המידע היחיד ששני חברי הכנסת משחררים הוא החזרתם של כ־40 מכתבים שנשלחו למת־נחלים, שעליהם נרשם כי הנמענים עזבו את מקום מגוריהם, ללא ציון כתובת חדשה. במש־רד השיכון העריכו השבוע, כי עם הרחבת סמ־כויות הפלשתינאים בגדה צפוי גל נוסף של מתפנים מרצון, שעשוי להתברר עם תחילת שנת הלימודים על פי מספר התלמידים שנגרע מכיתות בתי הספר שמעבר לקו. במש־רד החינוך לא מקיימים מעקב אחר התהליך הזה, והנתון הסופי יתקבל רק עם פתיחת הלי־מודים בשנה הקרובה.

תופעה אחרת, שכבר דווח עליה כאן, היא התארגנות של נציגי מתנחלים מיישובים שו־נים לקבוצה משותפת – שמטרתה לזרז החלטה על פינוי ומתן פיצויים. בקבוצה המשותפת חברים היום נציגים ממעלה אפרים, רוגזית, גי־בעת שומרון, אריאל, קרית ארבע וקצרין. מלבד שיחות קיטורים על מצוקות יומיום, בודקת הקבוצה הגשת עתירה לבג"ץ. חברי הקבוצה טוענים כי חובה על הממשלה, ששינתה את מצבם האישי בעקבות הסכם אוסלו, לאפשר להם להתפנות ולשלם להם פיצויים, מאחר שביטחונם האישי מעורער והם רוצים לתכנן כבר עתה את עתיד ילדיהם בתוך הקו הירוק. ואולם, חברי כנסת ממפלגת העבודה, שהבטיחו את עזרתם, עדיין שוקלים אם כדאי להגיש עתירה כזאת, מאחר ששופטי בג"ץ נטו עד עתה, ברוב פסקי הדין שלהם, שלא להתערב בסוגיות בעלות עניין מדיני.

התרגיל של שמאי

אורחים חדשים נראו השבוע בוועידת ההסתדרות. אברכי ש"ס קראו לחיים רמון "המשיח", התעניינו איזה תפקיד חדש הם עשויים לקבל בוועד הפועל, ונהנו הנאה גלויה מדבריו של יצחק רבין נגד הליכוד.

ההתעללות של רבין בשמאי ובסיעתו ("אל תשימו לב אליהם", אמר, "אני מאמין שהליכוד הושם במקום הראוי בהסתדרות") העלתה מן השכחה את נאומיו של מנחם בגין נגד המערך ופרס, רק שרבין עשה את זה בלשון יבשה יותר, אם כי לא פחות היסטרית. בסיעת הליכוד, בהפגנת הימין בירושלים, ואפילו מקרב צירי הליכוד בוועידת ההסתדרות, השתמשו השבוע במונח "הסתה". רבין "מסית" נגדם.

העובדה שיעקב שמאי התייחס בנאומו בוועידה למשא ומתן המדיני יצרה לפתע קואליציה מהודקת בין סיעת העבודה לסיעת רם וש"ס. "רבין לא היה זוכה למחיאות כפיים כאלה במרכז מפלגת העבודה", אמר חיים רמון לאחר מכן. העסקנים היתומים של מפלגת העבודה, החוששים מעתיד פרנסתם בהסתד־רות, מצאו את עצמם מוחאים כפיים לרבין יחד עם צירי סיעת רם, ולו כדי לנגח את הליכוד.

ואז, לאחר שהרוחות קצת נרגעו, התברר שהתרגיל של שמאי, שעצר בעזרת צו בית משפט את בחירתו של רמון לתפקיד המזכ"ל למשך כחמש שעות תמי־מות, נהפך ל"חבל שנכרך מסביב לגרונו של הלי־כוד", כפי שאמר חיים (ג'ומס) אורון. לפתע העלה נסים זוילי הצעה לפרק את הקואליציות המקומיות עם הליכוד במועצות הפועלים, בתגובה על התרגיל הזה, ורמון הוקיע את הליכוד, לראשונה מאז הבחירות להסתדרות. לפני שבוע רמון היה זה שלחץ להקים קואליציה עם הליכוד, וג'ומס נלחם בו עד חורמה.

רן כהן סיפר שבבוקר יום הוועידה ניגש אליו שמאי וביקש ממנו להגדיל את מספר החברים בוועד הפועל. "יש לי התחייבות לאנשים שלי", הפציר בכהן. כך נהפך שמאי השבוע מאישיות מהוללת לבעל־בריתו של הדינפלה, ורמון אמר שהוא לא מבין מדוע בנימין נתניהו לא קפץ על המציאה והורה לשמאי לחבור לסיעת רם. "הוא איבד הזדמנות נדירה להחזיר את הליכוד לקואליציה בהסתדרות", אמר. ח"כ דוד מגן, שביקר בוועידת ההסתדרות, אמר שהוא לא מבין מה שמאי הרוויח מהתרגיל שלו. "ככה נראית מפלגה ללא מנהיג", אמר.

ישנם כמה וכמה עסקנים במפלגת העבודה, החוש־בים שגם למפלגתם אין מנהיג, אבל ההפגנה בכיכר ציון בירושלים איחדה לרגע מתוק אחד את כל מפל־גת העבודה. עוד כמה הפגנות כאלה בירושלים ואולי תיראה הומוגניסטית יותר, אבל מפלגת העבודה כולה תתייצב מאחורי רבין.

הרוח החדשה של גרשון גלמן

גרשון גלמן, בן התפנוקים של ישראל קיסר ואר־טור ישראלוביץ, נראה השבוע מודאג. רגע הפרידה ממנו הולך ומתקרב. הוא חיפש את נסים זוילי, כדי לברר למה התכוון כשהודיע כי יש לבטל את כל ההסכמים בין העבודה לליכוד במועצות הפועלים. ההסכם הפרטי של גלמן עם הליכוד במועצת פועלי תל־אביב כבר היה לשם דבר במשא ומתן הארוך והמתיש על הקואליציה בהסתדרות.

אם גלמן ייאלץ להיפרד מתפקידו, הסיפור הבא יבהיר כי הקורבן הראשון יהיו דווקא מחלקות המוד־עות של עיתוני הצהריים והמקומונים, העשויים להפ־סיד קליינט מסור. לפני כשנה וחצי פירסם גלמן שתי מודעות במקומונים. אחת על פני עמוד, השנייה על פני מחצית העמוד. באחת מופיעה תמונת דיוקן גדו־לה של מזכיר מועצת הפועלים, תמונה שבה הוא לוחץ את ידיו של יצחק רבין וטקסט המהלל ומשבח את פועלו של גלמן, שהביא "רוח חדשה" למועצת הפועלים. במודעה השנייה שוב מופיעה תמונתו, ומ־תחתיה דברי שבח על פועלו של גלמן ל"קידום מבצעי־עי" למועצת הפועלים.

עו"ד שלמה כהן חשב שמדובר בפרסום עצמי פסול, על חשבון חברי ההסתדרות. עו"ד ליעד ושפ־רינץ הגיש מטעמו תביעה לרשות השיפוט של ההס־תדרות בפברואר 1993, "בגין ניצול לרעה של כספי ההסתדרות לצרכיו האישיים של מזכיר מועצת הפוע־לים", ותבע גם את ההסתדרות ומועצת פועלי תל אביב בשל השלמה עם הניצול הזה.

רשות השיפוט של ההסתדרות החליטה כי "אכן מדובר במודעות פרסום אישי של מר גלמן שמומנו מכספי חברי ההסתדרות", אבל לא הורתה לו להחזיר את הסכומים ששולמו למימון המודעות.

אבל גם לאחר החלטת רשות השיפוט, התקשה גלמן לוותר על ההרגל: סמוך לבחירות להסתדרות הוא פירסם ירחון כרומו צבעוני ויומן שנה, על חשבון מועצת הפועלים, שבו הוא מהלל את הישגיו.

שאלתי השבוע את אחד מחברי מועצת פועלי תל אביב אילו נושאים עמדו על סדר יומה של המועצה בשנים האחרונות. האיש חשב וחשב, הודה לבסוף שאינו זוכר אף סכסוך עבודה אחד בתל אביב שהמועצה שברשות גלמן פתרה. אז על מה דיברתם בישי־בות? – שאלתי אותו. על המצב המדיני, הוא ענה, ועל מצב הספורט במדינה.

"ברוך שובך לאדמת המולדת". נוסח ברכה אחיד בעיתוני מזרח ירושלים

תצלומים: אלכס ליבק

החמאס מוריד פרופיל

מאת דני רובינשטיין

תעלומת השבוע בשטחים היתה אם הכריז החמאס על הפסקת אש. בעזה אומרים שהתנועה נענתה לרחשי הלב של הציבור הפלשתיני כולו, המבקש לתת הזדמנות לממשל החדש לפעול בשקט

במוצאי השבת שעברה, בשעת ערב מאוחרת, טילפן אלי מכר ערבי ממזרח ירושלים וביקש עזרה. הוא הלך לבקר קרובת משפחה קשישה בעיר העתיקה, סמוך לשער שכם, והוא מפחד לצאת משם כדי לחזור לביתו. ברחובות מסתובבים מתגוללים, מפגיני הימין, והם מכים, מקללים ומחבלים ברכוש. הוא קרא לשוטרים שעברו ברחוב וביקש עזרה, והם אמרו לו שאין להם זמן. אחר כך ציוו עליו: תתרחק מהחלון, ואל תצא מהבית.

אחרי כשעה באתי ממערב העיר להסיעו הביתה והמראה היה עגום. דלת הכניסה לבית היתה מעוקמת. המפגינים השחיתו קישוט מסורתי של ברכה לעולי הרגל החוזרים מהחאג' במכה. מלבד המכונית השרופה ברחוב סולטאן סולימן, ראינו שפרצו לשתי מאפיות ערביות בקצה רחוב הנביאים והשחיתו את הציוד בתוכן. ליד הקונסוליה האמריקאית גררו סלעים לחסום את הכביש, שברו חלונות של חנות לקרמיקה והשחיתו מכוניות. המשטרה התייחסה לעניין בסלחנות.

בעבר היו תמונות כאלו, לרוב, בערים ובכפרי הערבים שבשטחים, בדרך כלל כתגובת נקם של מתנחלים. דו"ח קרפ ב־1982 ודו"ח ועדת שמגר מלפני שלושה שבועות עסקו בכך הרבה. עכשיו התרחבה השיטה גם למזרח ירושלים.

מפגיני הימין המתגוללים הפחידו גם את ראשי הציבור הערבי מירושלים שיצאו ביום שלישי בשעת בוקר מוקדמת ליריחו, לקבלת הפנים ליאסר ערפאת. לפני העלייה לאוטובוסים ברחבת אוריינט האוס שאלתי את פייסל אל־חוסייני, אם לא כדאי להם להשתמש בהפגנות אלו כאמצעי לשכנע את האופוזיציה הפלשתינית שההסכם אינו כה גרוע. אם ישראלים מנהלים מאבק חריף כל כך נגד ההסכם, אולי טוב ההסכם לפלשתינאים? הוא צחק ואמר: הרי היהודים נחשבים לחכמים, ואם רבים בישראל חושבים שזה רע, אולי באמת זה טוב לנו.

אבל הטיעון הזה לא שיכנע את חנאן עשראווי שעמדה בקרבת מקום ודעתה אינה נוחה מן ההסכם. היא אמרה ששום דבר לא יעזור, וכי ככל שהעמיקה בהסכם, הגיעה למסקנה אחת, שהוא קשה מאוד להם.

עיתוני מזרח ירושלים פירסמו מאות מודעות ברכה ליאסר ערפאת, ונוסחן אחיד: "ברוך שובך לאדמת המולדת". בעזה מתייחסים ברצינות להודעת ערפאת שמעתה ואילך יישב בעיר ואומרים שבביקורו הקצר לא הספיק להיראות את הצחנה שברחובות, לא סבל מעקיצות היתושים שהפכו למכת העיר, לא נפל באחד הבורות שבכבישים ולא למד על הפסקות המתמשכות באספקת המים לבתים. יתרון אחד ודאי שיהיה לה: הוא יוכל לצאת מעזה בכל רגע שיחפוץ. מבחינה זאת, אומרים בעזה, היתה נסיגה ניכרת במצבם. בעבר הפנו במישרין לממשל הישראלי את הבקשות לצאת לישראל לטיפול רפואי ולביקורים אחרים, ונענו בשלילה בתוך יומיים שלושה. עכשיו הם צריכים להגיש אותן בקשות לממשל הפלשתיני המעבירן לישראל, והתשובה השלילית מגיעה אחרי שבועיים שלושה שבועות.

העיתונאי הפלשתינאי תאופיק אבו־בכר היושב בירדן אמר לפני הקדמה בקשר זה, כי הוא חש שדווקא היתה התקדמות: מאז 1967 הוא מגיש בקשות לאיחוד משפחות עם אשתו וילדיו בג'נין, ותמיד, אחרי חודשים, שלושה חודשים, הגיעה מישראל התשובה השלילית. והנה עכשיו קיבל את התשובה השלילית בתוך שבוע. האין זו התקדמות?

לעומת קורת הרוח בעזה מהודעת ערפאת כי יתגורר בה – בגדה חוששים במקצת שמא הרשות הפלשתינית תתרכז בעשייה בעזה ותזניח את הגדה. יש לכך סימנים. כל פעולותיו של ערפאת באחרונה נעשות על־ידי המצרים דרך קהיר, ואין זה מקרה שבחר להיכנס ולצאת דווקא מרפיח ולהיעזר במסוקים מצריים. תושבי הגדה קשורים ברובם לעבר הירדן והם מודאגים שמא הרשות הפלשתינית, הנקשרת יותר ויותר לקהיר, תנתק מרבת עמון ובכך ייגרמו להם נזקים. כבר השבוע, במשך ביקור ערפאת, נסגרו גשרי הירדן לזמן קצר, כשהלחץ עליהם היה רב. המונים מעבר הירדן מבקשים לבוא לביקורי קיץ השנה. הם סקרנים לראות את האוטונומיה בראשית צעדיה. לרבים קרובי משפחה ששוחררו באחרונה מהכלא והם רוצים לראותם אחרי פרידה של שנים רבות.

גם המלך חוסיין מודאג מהקשר ההדוק מדי בין הרשות הפלשתינית ובין מצרים. השבוע ביקר המלך בקהיר וייתכן מאוד שהתלונן באוזני הנשיא מובארק על ערפאת שאינו משתף במגעיו עם ישראל, ראש ממשלת ירדן, עבד אל־סלאם אל־מג'אלי, התבטא באחרונה בעניין זה בלשון חריפה יותר. הוא אמר: סוריה רוצה לתאם אתנו את המהלכים המדיניים כדי לשלום בתהליך, ואילו ערפאת רוצה לתאם אתנו רק אחרי שהוא גומר את כל העניינים עם ישראל.

תעלומת השבוע בשטחים היתה בשאלה אם הכריז החמאס על הפסקת אש. הרמטכ"ל וראשי מערכת הביטחון בישראל מביאים נתונים על ירידה של ממש בפיגועים הבלניים בשבועות האחרונים. דובר החמאס בירדן, אברהים גושה, נשמע מסתורי מאוד השבוע כשאמר שאין זו הפסקת לחימה, אלא שהחמאס משנה עכשיו את שיטות הפעולה.

בעזה אומרים שהחמאס נענה לרחשי הלב של הציבור הפלשתיני כולו, המבקש לתת לממשל החדש הזדמנות לפעול בשקט. פעילי הקנאים המוסלמים ברצועה מתייחסים בזכי־בות ליציאת הזמן לשבעת אלפי החיילים והשוטרים הפלשתינאים, ובשכונת סג'אעיה למשל מרחו אנשי החמאס למלא את מקומם של השוטרים בימים הראשונים, כשלא קיבלו כסף וציוד מאש"ף. יש אומרים שאנשי החמאס פשוט חוששים שכוח הביטחון הפלשתיני יכה בהם בחוזקה אם ימשיכו בפעילותם נגד ישראל.

הממשל של אש"ף וערפאת גומלים לחמאס ביחס דומה. בעזה מקפידים אנשי הרשות הפלשתינית שלא לפגוע בערכי מסורת. שוב יש רוחצים בחוף הים, והרשות, יחד עם העירייה, מפעילות מצילים מוסמכים (בראשונה זה 27 שנים). אולם רק גברים רוחצים בים. הנשים נשארות על החוף בלבוש צנוע. גם במסעדות ובבתי הקפה שחזרו לפעול על החוף אין מגישים בירה ומשקאות חריפים כפי שהיה לפנים. ערפאת הזכיר את השייח אחמד יאסין כמעט בכל נאום שלו ודרש את שחרורו.

אמנם דוברי החמאס משיבים לגנות את ערפאת ואש"ף, אולם הכל מסכימים כי עכשיו מתקיים ירח דבש כמעט בין שני הארגונים. השאלה היא מתי יסתיים.

לא נמצא לו מקום בבימת המכובדים

מאת יוסף אלגזי

פאדל אל־בורנו מכיר היטב את הישראלים; הוא ישב שנים רבות בבתי הכלא שלהם ומשם יצא שבור בגופו. מההסכמים אינו מתפעל. זו כניעה, הוא אומר ללא כחל ושרק

פאדל אל־בורנו, נכדו על ברכיו, רעייתו, כלתו ואורחים מתל־אביב, שנמלטו מהחום הכבד ומהצפיפות הדביקה, השקיפו מעל מרפסת ביתה של משפחת אל־בורנו בעזה על ההמון הסואן שנהר לקדם את פניו של הסמל, יאסר ערפאת.

אל־בורנו לא נזקק לקבל הזמנה לשבת על בימת המכובדים. יש להניח כי אילו ישב שם, היתה נוכחותו מביכה כמה מהמכובדים המקומיים. אולי המפגש עמו במעמד הזה היה מזכיר להם, כי כאשר הם הסתדרו לא רע ב־27 שנות הכיבוש, היה אל־בורנו בין הראשונים להתנגד לו, ועל כך גם שילם בכמה שנות מאסר, שמהן יצא אדם חולה מאוד.

פאדל אל־בורנו נולד בעזה בשנה שפרצה מלחמת העולם השנייה למשפחה ממוצא כורדי־טורקי. אביו היה סוחר קטן, שנודע בזמנו כאחד הציידים המפורסמים בפלשתינה. בזיכרונות הילדות שלו מימי מלחמת 1948 נשארו חרותים בעיקר מראות הפליטים שנהרו בהמוניהם לעזה בחיפושיהם אחר מחסה ומקלט. במקומות שונים בתוך העיר ועל החוף קמו מאהלים של פליטים.

"באותם הימים", הוא מספר, "למרות המצב הכלכלי הקשה ששרר בכל העיר, התארגנו בה ועדות עממיות שסייעו לפליטים: אספו בשבילם דברי מזון, שמיכות, בגדים, וחיפשו להם מקומות מחסה. קראו לזה 'פרויקט כיכר הלחם'. כילד, בעידודו של אחי הבכור, סובחי, שהיה פעיל מאוד בפעולות הסיוע האלו, השתתפתי בהן גם אני. אך פעם אחת הרחקתי לכת". באחד הימים, שעה שיצא מהבית, פגש ליד פתחו משפחת פליטים. "בעיניהם סיפרו לי כי כבר יומיים לא בא אל פיהם כל אוכל. בלי לחשוב פעמיים ניגש פאדל לבית הוריו, אסף את כל הלחם שהיה בו והגיש אותו לפליטים. "בערב, כשהתיישבה כל המשפחה לאכול, הופתעו בני הבית לגלות שלא נותרה בבית ולו חתיכת לחם קטנה. בלית ברירה סיפרתי מה שקרה, והששתי מהעונש הצפוי לי. למזלי זה הסתיים בהערה של אבי, כי בעתיד אזכור שגם המשפחה צריכה לאכול משהו".

כתלמיד תיכון הצטרף אל־בורנו לאחים המוסלמים. "כנער הייתי חובב ספורט מושבע. תנועת האחים המוסלמים היתה המסגרת היחידה שבמועדוניה עסקו בספורט, בכלל זה טניס שולחן, שאהבתי מאוד לשחק". המדריך שלו בארגון היה חליל אל־וזיר, שלימים נודע כאבו־ג'יהאד.

ב־1955, בעקבות פעולה גדולה שביצע צה"ל בעזה, פרצה בעיר התקוממות כללית. "את האות להתקוממות נתנה הפגנה שיצאה מבית הספר 'פלשתין' שבו למדתי. להפגנה הצטרפו רבבות בני אדם, שדרשו לחמש את העם כדי שיגן על עצמו מפני התקפותיה של ישראל, וקראו לדחות את הצעות המערב לחסל את בעיית הפליטים על ידי יישובם במדינות הערביות. את ההתקוממות הנהיגו הקומוניסטים, ובראשם המשורר הנודע מועין בסיסו המנוח. באחת ההפגנות נפל חלל מירי החיילים המצרים חברו הקרוב של בסיסו, חוסני בלאל. בתגובה צעד בסיסו בחזה חשוף מול כדוריהם של החיילים המצרים, ואז קרא את שירו המפורסם: 'דם, דם, יהי הדם'".

בסופו של דבר דיכאו השלטונות המצריים את ההתקוממות ועצרו את כל הקומוניסטים שהצליחו לשים את ידם עליהם. על רקע התקוממות זו עזב אל־בורנו את האחים המוסלמים, שלא מילאו בה תפקיד מרכזי, ופנה לקומוניסטים. "האמת, הרבה לא ידעתי על הקומוניסטים, חוץ מהשמועות שהתהלכו עליהם שהם חסרי מוסר ושהם נגד הדת. ספרים שקיבלתי מאחי חוסיין, שהיה מקורב להם, קירבו אותי אליהם".

בעת הכיבוש הישראלי בעקבות מלחמת סיני 1956 לקח פאדל אל־בורנו חלק בתנועת ההתנגדות שהנהיגה החזית הלאומית. ערב פינוי צה"ל עצרו השלטונות הישראליים רבים מבין הקומוניסטים. "כתגובה קיבלה הנהגת המפלגה החלטה מוטעית – לעזוב את הרצועה ולרדת למצרים. השלטונות המצריים עיכבו אותנו באל־עריש. ב־7 במרס 1957, עם נסיגת צה"ל, חזרנו לעזה והשתתפנו בהפגנות נגד ההצעות לבינאום הרצועה".

עם קבלת תעודת הבגרות נסע אל־בורנו למצרים, שם למד כימיה והיה פעיל בשורות ארגון הסטודנטים הדמוקרטי הפלשתיני. כשסיים את לימודיו ב־1964 עבר שנתיים בכוויית, ומשם חזר לעזה. פילוג שפקד את המפלגה הקומוניסטית בעזה הרחיק אותו ממנה, אולם כשהתאחדה ערב מלחמת 1967 חזר לשורותיה.

המפגש הראשון שלו עם השלטונות הישראליים היה כשבאו לחפש את אחיו מאהר, קצין משטרה, שהספיק לעבור לירדן. המפגש השני היה כשעצרו את אחיו הצעיר, שנלקח לעבודות כפייה שונות, פינוי כבישים, ניקוי מחנות צבא וכדומה. "כמה חודשים אחרי כן נקראתי לחקירה. מן השאלות יכולתי להבין כי השב"כ הישראלי ביקש לעדכן את התיק שלי שהותיר אחריו השב"כ המצרי לפני שנסוג מעזה".

בתוך זמן קצר התארגנו הקומוניסטים כדי לגבש התנגדות פוליטית לכיבוש, מתוך כוונה להופכה בהמשך להתנגדות מזוינת. כך קמה "החזית הלאומית המאוחדת", שבה השתתפו כוחות פוליטיים שונים, "ביניהם אישיות בולטת אחת שלא הסמיכה אותי לגלות את זהותה".

ב־15 במאי 1969 נעצר אל־בורנו בפעם הראשונה. "קראנו לשביתה כללית. הכרוז שחילקנו אז, ואשר שימש ראיה נגדי בבית הדין הצבאי, הוגדר על ידי השופט כחזק יותר מכדור של רובה.

"באותם ימים החלה הזרוע הצבאית של המפלגה הקומוניסטית את פעולותיה הראשונות. ב'זינזנה' טעמתי לראשונה את שיטת החקירה הישראלית. כל עוד עניתי לשאלות הנוגעות למצבי המשפחתי, השקו אותי החוקרים בתה וכיבדו אותי בסיגריה. אך ברגע שלא עניתי להם לשאלות הנוגעות למחתרת שלנו, ירד עלי מטר של מכות. אני עדיין זוכר שלאחראי לחקירה היתה כף יד ארוכה מאוד ושנגיעותיה היו קשות במיוחד. כבר במכה הראשונה העיף את הפנים שלי, את הסיגריה ואת כוס התה שבידי. מן המכות התנפחו פני. בתום החקירה, שנמשכה 26 ימים, סחטו ממני הודאה שנתתי כרוזים למישהו ברפיח. התביעה הצבאית ניסתה לשווא לטפול עלי גם סעיף החזקת נשק, למרות שלא תפסו אצלי כל נשק. בית הדין הצבאי, שמצא אותי אשם בחברות בארגון בלתי חוקי, דן אותי לשנתיים מאסר בפועל ולשלוש שנות מאסר על תנאי".

אחרי שחרורו מהכלא ב־1971 נעצר אל־בורנו עוד ארבע פעמים – בשנים 1973, 1974, 1980 ו־1988. לרוב אלה היו מעצרים מינהליים. "ב־1974 הועמדתי לדין באשמה שעמדתי בראש החזית הלאומית ברצועת עזה. בסך הכל בליתי כחמש שנים מחיי בבתי הכלא הישראליים". כשנעצר בתחילת האינתיפאדה, ב־1988, היה מצב בריאותו בכי רע. בסופו של דבר, בהתערבותם של גורמים שונים בישראל, ניאותו השלטונות לשחררו מהכלא.

ב־1965 נשא לאשה מקרינית שנולדה בטורקיה. לשניים נולדו בת ובן. חבריו קוראים לו "אבו מנדוה". ב־1973, בלחץ חבריו שחששו לחייו, יצא להשתלמות מקצועית קצרה בקהיר. זה שנים הוא מחזיק בעזה מעבדה רפואית. באחרונה, בשל המצב הכלכלי הירוד ברצועה, היא כמעט מושבתת. לפני שנים אחדות, כשהמירה המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית את שמה ל"מפלגת העם", העדיפו פאדל אל־בורנו וקומץ מחבריו לשמור על השם הישן ולקיים ארגון קטן מאוד. ערב פינוי צה"ל מעזה סירב להיענות להזמנתם של נציגי המינהל האזרחי להיפרד ממנו. "סבלתי מהם די והותר", הסביר.

באוזני עיתונאים ישראלים, שאירחו ביום הראשון לבואו של ערפאת לעזה, התבטא אל־בורנו: "הייתי בין הפלשתינאים הראשונים בעזה שפתחו את שערי ביתם לפני ישראלים שוחרי שלום".

אל־בורנו אינו מסתיר את הסתייגויותיו מן ההסכמים שחתמו אש"ף וישראל, "בעיקר בגלל אי־פינויים של המתנחלים וההתנחלויות". לדעתו, "היחלשות מעמדם האסטרטגי של הפלשתינאים בזירות הבינלאומית והערבית והמשבר הפנימי שפקד אותם הם עובדה, אך הם אינם מצדיקים כניעה. ההסכמים שחתמה עליהם ההנהגה הפלשתינית הם בפועל כניעה לתנאים שכפתה ישראל, והם רחוקים מאוד מההבטחות ומהציפיות הגדולות שבהן הזינו אותנו שנים רבות. לכן אני מתקשה להבין אותם ישראלים שמתנגדים להסכמים, שבסך הכל שיחררו את ישראל מבעיות גדולות, עזה למשל, והשאירו בידה קלפי מיקוח חזקים ביותר. תלותה הכלכלית של עזה בישראל היא אחד הקלפים האלו. העתיד שלנו רחוק מלהיות ברור, ערפל כבר מסתיר אותו".

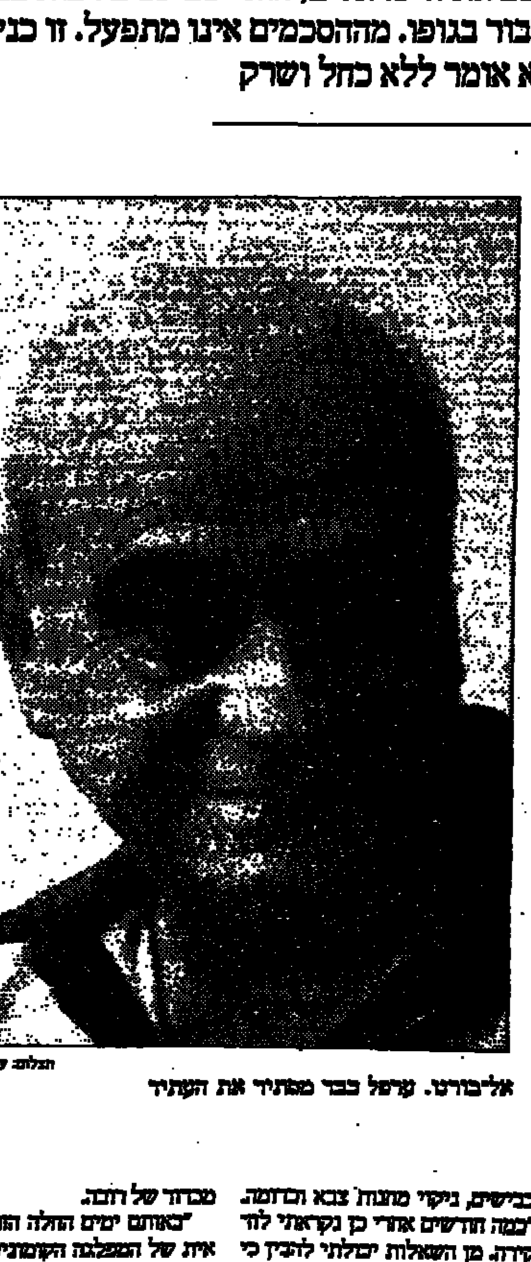

אל־בורנו. ערפל כבר מסתיר את העתיד

תצלום: שדי שח

הפגנת הימין. ויכוח נרגש כיצד תסתיים העצרת

תצלום: יואב לוי, "סו"

שבוע / עוזי בנזימן

1. החשד

הנהמות שעלו השבוע מבטנו של יצחק רבין היו קולות התותח הקודש. הוא דיבר על "הבוב הז'בוטינסקאי", על ראשי הליכוד "המוגגים על הרס" וכרך בנשימה אחת את הליכוד עם החמאס. בקשר לקואליציה בהסתדרות, אמר שלליכוד אין מקום "בבית הזה". כאילו הכריז "בלי ליכוד וחמאס" החזיר את המדינה 46 שנים אחורנית.

הסגנון הוא האדם, כפי שהוכיחה לא כבר מבקרת המדינה בקשר לראש הממשלה, ובכל זאת, אי־אפשר להתעלם מהמטחות הרחוקים, האנכרוניסטים, שראש הממשלה שואב מהם את אוצר דימוייו ואת עולם האסוציאציות שלו. האם הגיל הוא הגורם לו להעלות עתה מאוב צלילים ומושגים ששמע בבית הוריו, או שמא משהו בדיווח שקיבל מהשב"כ ומהמשטרה שטף אותו בתחושה שהוא עומד למבחן דומה לזה שעמד בו בן־גוריון מול אלטלנה?

קולו של מנהיג מפלגת העבודה, ולא של ראש הממשלה, בקע מגרונו של רבין כשהגיב על הפגנות הימין. נוצר הרושם שהוא חותר להפיק תועלת מפלגתית מהנסיבות שחוללו אירועי המחאה. הוא הזהיר מפני כוונות הימין להשתלט על קריית הממשלה, שליחו (במקרה זה, שר המשטרה, משה שחל) נתן פומבי ל"פקודת מבצע" שניסח צוות הנגבי (מעשה איוולת בפני עצמו) לקראת ההפגנה, ושיווה לה אופי של הפוטש, ותיאוריו של רבין עצמו בישיבת הממשלה צבעו את כוונות המפגינים בצבע של כמעט מרד.

מישהו יכול לטעון שאין פסול בניסיונו של רבין להפיק את מלוא התועלת האישית והמפלגתית מהעימות שבינו לבין הימין על מדיניות השלום שלו. השאלה היא אם הטקטיקה הזאת של הטלת אימים על הציבור מפני מזימות הימין אינה מס גבוה מדי שמשלם האינטרס הממלכתי, שגם עליו מופקד רבין, לטובת האינטרס התנועתי של העבודה: האם כל הימין חותר לכבוש את קריית הממשלה? האם כל הימין חורש בסתר מזימות כיצד לגרום שפיכות דמים שתשבש את תהליך השלום? כיצד יתנהל הוויכוח הבלתי נמנע בין הממשלה לאופוזיציה על מדיניות השלום, אם רבין מטביע מלכתחילה על הליכוד כולו את קלון של מפלגה טמאה שאינה ראויה לבוא בקהל?

ביסוד התגובות של רבין וחברי ממשלה אחרים על הפגנת הימין – בין אם היו תוצאה של היסטריה אותנטית ובין אם היו פגיעה מחושבת – עמדו העובדות המודיעיניות שהובאו לידיעתם. על־פי מידע זה, התכוונו מארגני ההפגנות להגיע לעימות מכוון עם המשטרה כבר ביום חמישי, ערב בואו של ערפאת, בחסימת דרכים וצמתים; ביום שישי היה חשש לעימותים בין יהודים למוסלמים באזור הר הבית (החשש היה מהתגודדויות של יהודים: ההערכה היתה שהערבים ישמרו על השקט. היתה גם הבנה מוקדמת בין רשויות הביטחון להנהגת הוואקף שדרשן המסגד לא יסעיר את הרוחות); בשבת תוכננה תפילת המונים ליד הכותל והצפי היה שקבוצות של יהודים ינסו לעלות להר הבית; למוצאי שבת נועדה הפגנת ענק בכיכר ציון, שחלק ממארגניה תיכננו להסיט אותה לשני יעדים: להשתלט על אוריינט האוס במזרח ירושלים ועל מעונו של ראש הממשלה במערב העיר.

בדיעבד, מתעוררת השאלה אם המידע היה אמין ואם ההערכות המעשיות של המשטרה, מצד אחד, והתגובות הנסערות של רבין ושריו, מצד שני, לא היו מופרזות.

2. ההוכחה

פרט להפגנה במוצאי שבת, תחזיותיה של המשטרה לא התממשו: ביום חמישי נעשו רק ניסיונות קלושים לחסום את הכניסה לעיר, והם נקטעו באיבם בעקבות פעילות יעילה של המשטרה; ביום שישי לא היו ניסיונות של יהודים לשבש את התפילה בהר הבית; בשבת התקיימה תפילה של כ־25 אלף איש ליד הכותל, והיא עברה ללא תקלות; גם ההפגנה במוצאי שבת לא תאמה את התחזית המעודכנת: ביממה שקדמה לה, העריכה המשטרה כי ממדיה לא יהיו גדולים; היה למשטרה על מה לסמוך: כישלון מטה ההתנגדות לגייס בימי חמישי ושישי מספר מספיק של מפגינים כדי לשבש את הסדר הציבורי; ומידע שהגיע למשטרה על החלטת המטה לקצץ מ־200 ל־30 את מספר האוטובוסים שהוזמנו להסעת מפגינים לירושלים.

לא כל כך הוגן לנגח את המשטרה: ייתכן שדווקא היערכותה המסיבית הרתיעה את המפגינים וסיכלה תוכניות לשיבוש חריף בימים בירושלים. גם אין ספק שאילו נתפסה המשטרה לא־מוכנה, היתה העיתונות יורדת לחייה. מצד שני, אי־אפשר לפטור כלאחר יד את הגרסה שהמשטרה עשתה כמה טעויות: היא איפשרה להפגנת הענק להתקיים בלי שתקבל ממנה רשיון רשמי; היא השלימה עם הקמת עיר האוהלים מול משרד ראש הממשלה ועם הפרות חוק אחרות, במשכנות הזולכות, של המפגינים; היא התפשרה עם המפגינים בתום העצרת והסכימה שיקיימו צעדת מחאה בנתיב רגיש, סמוך לחומות (כמה מאות סטו ממנה, התפרצו לעיר העתיקה, וגרמו נזקים לרכושם של תושבים ערבים). אבל כל אלה טפלים לשאלה העיקרית: האם המידע על כוונות המפגינים להשתלט על אוריינט האוס ועל מעונו של ראש הממשלה (בתום ההפגנה) ועל משרד ראש הממשלה (ביום ראשון) היה אמין?

המשטרה משוכנעת שזו אכן היתה כוונת חלק מהמארגנים ושהיא סוכלה תודות להיערכותה: היא עיכבה במאות רבות של שוטרים את הגישה אל שני האתרים ולא איפשרה להתקרב אליהם. לעומת זאת, מנהיגי הליכוד דוחים מכל וכל את האפשרות שהיה ידוע להם על תוכניות להסיט את ההפגנה לכיוונים אלימים. ראשי יש"ע פורצים בצחוק למשמע הגרסה של המשטרה: הם יודעים שמצותתים להם והם מאשרים כי אחד מפעיליהם אכן אמר: "מתי משתלטים על משרד ראש הממשלה", אבל הם טוענים שהמסקנה שהסיקה מכך המשטרה מופרכת. לטענתם, הדברים נאמרו בהלצה. הוא הדין בהערה אחרת שהחליפו ביניהם: "היכן מציבים את הסטרלות" (טילי כתף להפלה כביכול של מסוק ערפאת). בכלל, מדגישים הם, תוכניות סתרים מסוג זה שמייחסת להם המשטרה אינן דרכם: הם מנהלים מאבק גלוי ובמסגרת החוק.

מובן שאין צורך לקבל את דברי מנהיגי יש"ע כפשוטם: מה צפוי יותר מכך שהם יכחישו מזימות מסוג זה שתולה בהם המשטרה. אלא שהתמונה נעשית מורכבת יותר כאשר מתוודעים להערכות הפנימיות של צמרת המשטרה על יושרם ואמינותם של חברי מועצת יש"ע בכלל, ושל אורי אריאל (שעמד בראש ארגון עצרת המחאה) בפרט: המשטרה אינה חושדת בהם שנתנו ידם לתוכניות להוביל את ההפגנה לעבר בית ראש הממשלה או אוריינט האוס. המשטרה סבורה שמאחורי מגמות אלו עמדו גורמים אחרים, קיצוניים יותר.

השאלה חוזרת אפוא לראשיתה: האם היה בסיס למידע שנמסר לממשלה, על כוונותיהם של יוזמי המחאה להביא לידי השתלטות על בניינים ציבוריים? האם לא היתה הפרזה ביכולת שיוחסה לגורמים קיצוניים בקרב המפגינים, לנתב את זעם ההמון אל עבר יעדים רגישים?

3. הסיוע

סיוע להנחות המשטרה בא דווקא מכיוון הליכוד. בעת ההפגנה, על מרפסת הנשקפת אל כיכר ציון, שעמדו עליה ראשי הליכוד וראשי יש"ע, התנהל ויכוח נרגש כיצד תסתיים העצרת. אהוד אולמרט, בני בגין ודן מרידור החזיקו בדעה שיש לקרוא למפגינים להתפזר לאחר שירת התקווה. אחדים ממנהיגי יש"ע החזיקו בדעה אחרת: הם דיברו על "הפגנה השנייה". התקבל הרושם שצחי הנגבי אינו מסתייג מרעיון.

אולמרט, מרידור ובגין התרשמו שמלכתחילה, וללא ידיעתם, תיכננו לפחות חלק מאנשי יש"ע שלב נוסף להפגנה: תהלוכה לעבר מזרח ירושלים. הם חששו שתפנית זו תוציא את אירוע המחאה משליטתם ותקשור את שמו של הליכוד בהתפתחויות שליליות העלולות להתרחש. לכן ניסו ללחוץ על ראשי יש"ע לוותר על כוונתם. הצלחתם היתה מוגבלת בלבד: אולי מפני שהשתדלותם לא היתה שלמה. הם התפשרו על מסע מחאה לכיוון משרד ראש הממשלה (עיר האוהלים) בהבטחה שהוא יגיע ליעדו, יתפוגג. לאחר מכן הסכימו להחלטה להפנות את המפגינים לעבר מזרח העיר, לאורך החומות, כאשר העובדה שמפקד מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית, אישר זאת. הם שתקו כאשר ההמון נסער למשמע ההסתה ברמקולים, שהמשטרה סגרה את שערי העיר העתיקה בפני יהודים (עמית הפעיל את "קוד אריה", פקודה לנעילת שערי החומות), והם עמדו חסרי אונים כאשר יצאו ממסע זה כמה מאות מתפרעים שחדרו בכל זאת לתוך הרובע המוסלמי וגרמו נזקים לרכוש תושבים ערבים.

במלים אחרות: הוויכוח שהתנהל על המרפסת בין ראשי הליכוד לחלק ממנהיגי יש"ע מספק ראיה מסייעת לגרסת המשטרה שבין המפגינים היו כאלה שתיכננו מעשים קיצוניים. גם בדיעבד משוכנעת המשטרה שלולא פעולתה והיערכותה המוקדמת, היו אירועי המחאה מסתיימים בשפיכות דמים של ממש. מפקדיה הבכירים מהלכים בתחושה שביום ראשון השבוע, כאשר הרחיקו מפגינים מהכביש בחזית משרד ראש הממשלה, הגנו במלוא מובן המלה על הדמוקרטיה הישראלית. הם טוענים שחיזוק להערכותיהם אפשר לשאוב מחקירותיהם של חלק מעצורי המחאה: אלה אמרו לחוקריהם כי זו הדרך להפיל את הממשלה.

מספר המפגינים שנאספו בכיכר ציון אינו ידוע. המשטרה אמנם אומדת אותם ב־150 אלף איש אבל מותר להטיל בכך ספק: כדי להצדיק את מהלכיה ואת הערכותיה המודיעיניות, יש לה עניין, אפילו בבלי דעת, להגדיל ולהאדיר את ממדי האיום שנשקף לסדר הציבורי.

זמן מה לאחר "הפגנת 400 האלף" בכיכר מלכי ישראל בתל אביב, הוכן איש בכיר בליכוד מהנדס שירותו ויוחשב כמה אנשים מסוגלת הכיכר להכיל. התשובה היתה: 35 אלף איש. אם יזומן מומחה דומה לכיכר ציון וסביבותיה, ייתכן שיגיע למסקנה דומה. מכל מקום, מוסכם על הכל שהיתה זו הפגנת ענק במושגים ישראליים, שריתקה רבבות אנשים. כאשר בוחנים את הרכבו של קהל המפגינים, מסתמנת התמונה הבאה: רובו הגדול היה ירושלמים; מעטים באו מן השפלה, רבים יחסית הגיעו מיהודה ושומרון. עם ציבור המפגינים הירושלמי נמנו מחוללי מהומות מוכרים, הנוהרים לכל הפגנה, ובהם עבריינים, תומכי ימין מובהקים, חרדים (במספרים לא־גדולים), תלמידי ישיבות הכיפות הסרוגות וציבור סולידי מתומכי המפד"ל והליכוד.

האם מתוך ציבור זה היתה מסוגלת להתפרץ אלימות קשה שעל־פי הערכותיה המוקדמות של המשטרה היתה עלולה להסתיים בהרוגים ובפצועים? האם היה אפשר ללבות בו פרץ של יצרים שינותב לעבר ביתו של ראש הממשלה (שחזר אליו לאחר [illegible])? מסירות הנפש הקנאית של חלק מתומכי יש"ע, בצירוף ההתלהמות המוכרת של השבאב היהודי הירושלמי, היא צירוף נפיץ, שלא להזכיר את פוטנציאל ההתנקשות בנפש, המהדהד בתנועות כך וכהנא חי. למשטרה היה אפוא יסוד מודיעיני סביר להיערך כלפי התפתחויות מסוכנות באירועי המחאה ולספק לממשלה אזהרות עליהן. עם זאת, ספק אם ליצחק רבין יש יסוד עובדתי סביר לכרוך את הליכוד, ובוודאי לא את כל הנהגתו, עם הזרמים הקיצוניים בימין, המאיימים, לפי תיאורו, על הדמוקרטיה הישראלית.

4. התוצאה

המשטרה תקשיח את יחסה כלפי מפגיני יש"ע. צפוי שיפתחו הליכים משפטיים לפירוק עיר האוהלים. בליכוד תופעל בקרה פנימית למנוע את מעורבות המפלגה במהלכי מחאה פרובוקטיביים או בלתי־חוקיים. הליכוד ייזהר משיתוף פעולה עם הנהגת יש"ע בארגון הפגנות בעתיד: אם תיווצר הידברות, יתנה אותה הליכוד בשליטתו על מהלך ההפגנות ועל אופיין. חוגים ביש"ע יקצינו את פעולות המחאה נגד הממשלה.

هكذا من الأصل

שר ההיסטוריה אינו צד לעניין

הפרות חוק בוטות של מתנחלים נגד ערבים היו משך שנים רבות לפני הטבח במערת המכפלה, אך במקרים רבים המשטרה לא חקרה, ממילא לא הוגשו כתבי אישום, והעבריינים לא נתנו את הדין. תיעוד מפורט קיים כבר בדו"ח קרפ מ–1982, וגם התרעות שעודן רלוונטיות כיום

תצלום: ציון צפריר

ועדת שמגר. לא ראתה קשר ישיר בין המצב העגום של אי־השלטת החוק ובין המעשה של ברוך גולדשטיין

מאת עמנואל גרוס

בעבודתה של ועדת שמגר תפסה שאלת אכיפת החוק מקום מרכזי. ועם זאת, חסרה בה התייחסות לעובדה, כי עוד הרבה לפני הטבח במערת המכפלה – למעשה, שנים רבות קודם לכן – כבר היו לא מעט התרעות על מצב האנרכיה ואי־אכיפת החוק, אך לשווא. בדיקה של השתלשלות העניינים תראה בנקל, כי מצב דברים זה שרר בגדה המערבית זמן רב לפני פרוץ האינתיפאדה.

כבר בתחילת 1981 התריע מי ששימש אז כיועץ המשפטי לממשלה, פרופסור יצחק זמיר, כי קיימת בעיה בתחום ניהול חקירות ביחס לתלונות כלפי המתיישבים ביהודה ושומרון באשר לביצוע עבירות שאינן עבירות פליליות גרידא, אלא יש להן שייכות ליחסים עם התושבים הערבים. הוא אף הצביע על אי־בהירות לגבי הגוף המוסמך לחקור, נוהלי החקירה והסמכות המתחייבות מן החקירה. נוכח חומרת הדברים המליץ למנות צוות מעקב קבוע שילמד את הנושא, יזהה את הנוגעים בדבר ויעקוב אחר התפתחות הדברים.

צוות כזה אכן הוקם, בראשותה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד יהודית קרפ. חבריו ישבו חודשים ארוכים על מרכזה זה, ובמאי 1982 הגישו את ממצאיהם, ואלו גילו כבר אז תמונת מצב עגומה למדי. בין השאר הצביע הצוות על קשר הדוק בין ריבוי התיקים שנסגרו בנימוק שהעבריין לא אותר, לבין האופן הכושל של החקירות.

כך למשל מציין הצוות כי החקירות לא נפתחו בזמן, השוטרים לא הגיעו לזירת העבירה במועד, או כלל לא הגיעו, או שלא נעשו מאמצים כנים לאתר את הנוגעים בדבר. יתר על כן, הצוות התרשם כי החקירות לקו לפעמים במשוא פנים ובאמביוולנטיות בולטת, והדבר ניכר בתוצאות החקירה.

הצוות גם התריע מפני תופעה של סירוב לשתף פעולה עם המשטרה, בטענה כי היא בבחינת גורם עוין, או שכמסווה של צורך בהגנה עצמית תסוכל יכולת המשטרה לחקור באופן עצמאי ואובייקטיווי, כדי להחליט בעצמה אם אכן היתה אותה התנהגות בבחינת הגנה עצמית אם לאו.

הצוות הוסיף, כי קיים מצב לא תקין: תושבים מקומיים פוחדים להתלונן, ואילו המשטרה אינה יוזמת חקירות ללא תלונה, אפילו הגיע אליה מידע מהימן המעורר חשד לביצוע עבירה. נאמר גם כי הצוות גילה כמה מקרים שאנשי ממשל התערבו במתן הוראות לאנשי המשטרה – באשר לעצם קיום החקירה נגד ישראלים או לשחרורם מן המעצר.

בעקבות ממצאים אלה הורה ראש הממשלה למתאם הפעולות בשטחים ולמפקד אוגד יהודה ושומרון, כי יפעלו בתקיפות לשם החזרת הסדר על כנו. ואולם, ממכתבה של יהודית קרפ מאפריל 1983 עולה, כי לא נעשתה כל פעולה רצינית לשם לימוד ממצאי הדו"ח או יישומו באופן ממשי. לדבריה, הדו"ח היה בבחינת "אבן שאין לה הופכין", והוסיפה כי מחדל זה הוא בבחינת אור ירוק לגורמים האחראים להמשיך ביצירת תקלה זו והפיכתה למצב קבוע.

צוות המעקב שב והתריע על הידרדרות נוספת באכיפת החוק בשטחים, ובמאי 1983 שב פנה פרופסור זמיר לשר הביטחון דאז, משה ארנס, והעמידו על כך. הוא הוסיף כי התחושה היא שאין כל "בעל בית" בנושא זה. לכן הוא ממליץ על נקיטת צעדים דחופים, וכהם גם הגדרת מדיניות ברורה מצד האחראים לאכיפת החוק בדבר החובה הבלתי מסויגת לכבד ולשמור על שלטון החוק, הענקת עדיפות בטיפול לנושא זה, כולל עדיפות בהקצאת משאבים, וקביעת קווי תיחום ברורים בחלוקת האחריות בין הצבא למשטרה בנוגע לחקירת חשדות כי ישראלים ביצעו עבירות נגד תושבים מקומיים או רכושם.

> **נוכח הידרדרות אכיפת החוק בשטחים הסכים אלוף פיקוד המרכז כי צה"ל הוא שיבצע פעולות חקירה ראשוניות. אך משהציעה זאת עו"ד יהודית קרפ, ענה לה ראש ענף הדין הבינלאומי במפקדת פרקליט צבאי ראשי כי הצעותיה אינן רצויות או מעשיות**

בתגובה על ממצאים חמורים אלו נדרש מי שהיה אז הפרקליט הצבאי הראשי, תת־אלוף דב שפי, להתייחס לביקורת הקשה שהוטחה ברשויות הצבא. הוא אמנם הסתייג מעוצמת הביקורת, אך נאלץ להודות כי אכן תיאור הדברים הוא קשה ואין להקל בו ראש.

במקביל לעבודתה של ועדת קרפ נדרשו לנושא זה גם גופים ממלכתיים אחרים. כך, למשל, ביוני 1983 התקיימה ישיבת שרים מיוחדת בהשתתפות שרי הביטחון, המשפטים והפנים, שדנה בממצאי ועדת המעקב. המלצתה של ועדת השרים אושרה בישיבת ממשלה מ–5.2.84, בין היתר יצאה קריאה לתושבי האזור לכבד את החוק והסדר. עוד נאמר, כי אכיפת החוק היא באחריות מיפקדת כוחות צה"ל, בסיוע משטרת ישראל ויתר גורמי הביטחון הפועלים מכוח תחיקת הביטחון שפירסמו כוחות צה"ל. הממשלה אף קבעה כי המשטרה בשטחים היא האחראית לחקירת חשד לביצוע עבירות באזור, ובעניין זה היא תפעל על פי הנחיותיה המקצועיות של משטרת ישראל בלבד.

דו"ח הוועדה לבחינת שירותי המשטרה בשטחים, שהוצג בדצמבר 1985, מדגיש כי חרף ההחמרה במצב העבריינות ואכיפת החוק באזור יו"ש לא תוגברה המשטרה "הכחולה" ולא הוספו לה שוטרים. הוועדה הוסיפה כי כתוצאה ממצב דברים זה המשטרה מתקשה לספק את השירותים הבסיסיים הנדרשים ממנה. והיא אף שבה והדגישה, כי נוכח מציאות זו קיימת תחושה של העדר חוק וסדר ו"איש הישר בעיניו יעשה". כתוצאה מכך מאבדת המשטרה מאמינותה כגוף שלטוני.

אך גם דברים בוטים אלו כנראה לא הותירו את רישומם הנכון על המופקדים על נושא זה בממשלה, שכן זמן קצר לאחר פרוץ האינתיפאדה, במארס 1988, כתב ראש ענף הדין הבינלאומי במפקדת פרקליט צבאי ראשי כי תופעה בולטת באותו זמן היתה הפרות חוק על ידי אזרחים ישראלים נגד תושבים מקומיים, הפרות חוק שלא זכו לכל מענה ראוי מצד רשויות החוק, ונראה כי הישראלים באותו אזור נוטלים את הדין לידיהם. הקצין הבכיר מתריע על אוזלת היד של הרשויות ועל ההשפעה השלילית שיש להתנהגות זו על מערכת אכיפת החוק. רק בספטמבר 1988, כלומר יותר משבע שנים לאחר מינויו, גיבש צוות המעקב נוהלי פיקוח על תיקי חקירה במקרים של פגיעות בגוף או בנפש. בלי קשר לכך הושמעו טענות קשות באשר לשיתוף הפעולה שבין הצבא למשטרה, בכל האמור באופן ניהול החקירות והקצאת המשאבים לכך.

ביוני 1989 פנתה יהודית קרפ ליועץ המשפטי לממשלה ולשר המשפטים, והלינה כי ההתפרעויות המאורגנות של הישראלים ביהודה ושומרון בכפרים ערביים, שאירעו זמן לא רב לפני כן וללא תגובה של ממש מצד רשויות החוק, מעמידות בסימן שאלה "לא רק את ההתנסויות של עבודת צוות המעקב, אלא את עצם יכולתה של מדינת ישראל להשליט חוק וסדר בשטחים שהיא מחזיקה בהם". על רקע זה הורה אלוף פיקוד המרכז דאז, עמרם מצנע, כי במקרים שישראלים היו מעורבים במעשי עבריינות במעמד חיילים, צה"ל יהיה זה שיישא באחריות לנקיטת פעולות משטרה ראשוניות כגון מעצר, גביית עדויות ראשוניות והכנת רשימות עדים.

ועדת שמגר הדגישה נקודה זו, שכן יש בכך ביקורת מרומזת על כך שאותן הנחיות – שעליהן המליץ צוות המעקב כבר בתחילת פעולתו – סוכמו רק אז. ובכל זאת, למרות שסוף סוף הוצאו הנחיות לתיאום דרכי הפעולה בין הצבא למשטרה, רב המרחק בין הצהרת הכוונות על הנייר ובין המציאות בשטח. במיוחד מרגישה ועדת המעקב את חוסר הפיקוח על אותם תיקים של ידי כלפי תושבים מקומיים שהסתיימו במוחו: רק במיעוט קטן של המקרים הסתיים הטיפול בהגשת כתב אישום. בהקשר זה המליצה הוועדה על קביעת הסדרים שיאפשרו חקירה ראויה במקרה של תפיסת גופות וקבורתן וסירוב המשפחה לשתף פעולה. אשר להתפרעויות המאורגנות של ישראלים בכפרי ערבים, כתבה הוועדה: "אירועי החודש האחרון ואוזלת יד של רשויות החוק לעמוד מנגד חייבים לשמש לנו כתובת מזהירה על הקיר".

כל זה לא הועיל. ולא זו בלבד, אלא שבתשובה למכתבה של יהודית קרפ הודיע ראש ענף הדין הבינלאומי במפקדת פרקליט צבאי ראשי, אלוף־משנה דוד יהב, כי הצעותיה של הפרקליטה המלומדת – שצה"ל יישא באחריות לנקיטת פעולות משטרה ראשוניות – אינן בבחינת פתרון ראוי, רצוי או מעשי. כזכור, זמן קצר לפני כן אימץ אלוף פיקוד המרכז המלצה זו ממש.

ריב הסמכויות הלך ונמשך. בדצמבר 1991 התקיימה ישיבה דחופה בלשכתה של פרקליטת המדינה, דורית ביניש, בהשתתפות נציגי כל הגורמים המופקדים על אכיפת החוק. בסופה יצאה קריאה לשרי הביטחון, המשטרה והמשפטים להיערך במהירות לטיפול בתופעת הפרות החוק הבלתי פוסקות של מתיישבים יהודים ביהודה ושומרון. פרקליטות המדינה ביקשה להקצות במהירות משאבים הולמים לצורך תגבור כוח האדם של המשטרה באזור זה.

ואולם, למרות דרישות חוזרות ונשנות לתוספת כוח אדם, בסדרי גודל אפקטיוויים, לפחות בדומה למה שמקובל בישראל, לא נעשה דבר. למשל, בנובמבר 1993 ביקש שר המשטרה תוספת של 1,400 שוטרים, ואילו ראש הממשלה אישר תוספת של 110–150 בלבד.

על שהתרחש באותה תקופה אפשר להתרשם ממכתבו של מי ששימש אז כיועץ משפטי לאזור יהודה ושומרון, אלוף־משנה משה רוזנברג, לפרקליט הצבאי הראשי. בהתייחסו למעשיהם של מתיישבים יהודים בחודש הקודם, היו מסקנותיו כי חרף ריבוי המקרים לא הובא אף חשוד אחד לפני שופט לשם הוצאת צו מעצר נגדו, ולא הוגש ולו כתב אישום אחד. בחלק ניכר מהמקרים הורתה המשטרה לסגור את התיקים בנימוק שהעבריין לא נודע. היו דיווחים רשמיים כי נעשו מעשים חמורים דוגמת ירי לעבר תושבים ערביים, אך לגביהם כלל לא נפתח תיק חקירה. ואם לא די בכך, הרי שחרף המלצות חוזרות ונשנות למשטרה לפתוח בחקירה – אף אם לא הוגשה תלונה על ידי הנפגע – ממשיכה המשטרה לסרב לעשות כן, למרות שבישראל המשטרה מחויבת לפתוח בחקירת כל פשע המגיע לידיעתה, בלי קשר לאופן שהמידע הגיע אליה.

ומנגד, ועדויות על כך נשמעו בפני ועדת שמגר, במשך השנים רבו ההתנכלויות למתיישבים היהודים, בעיקר בדרכים, ורשויות החוק לא סיפקו את ההגנה הנדרשת. גם הרמטכ"ל, רב־אלוף אהוד ברק, עמד על כך.

וכך אנו מגיעים למעשה הטבח. למעשה, אפשר להבין כי הוועדה לא ראתה קשר ישיר בין המצב העגום של אי־השלטת החוק ובין מעשה הטירוף של ברוך גולדשטיין. ועם זאת, היא שבה והמליצה ממש על אותם דברים שעליהם המליצו ועדת המעקב וגופים מקצועיים נוספים. היבט זה של שלטון החוק יש בו כדי להוות חלון ראווה שלנו כלפי חוץ, והכל שאין אנו נראים בו טוב, כפי שאולי ראוי היה לנו להיראות.

הנה כי כן, ועדת שמגר ודאי רשמה לזכותה הצלחה בעצם הדיון הנוקב בסוגיה חשובה זו של אכיפת החוק – אך אינני בטוח עד כמה צדקה בהתירה את האחראים ליצירת אנרכיה זו לשיפוטו של "שר ההיסטוריה".

התנגשות של תרבויות

פרופסור האנטינגטון מהארווארד סבור כי העולם צפוי לסוג חדש של עימותים שרקעם בציוויליזציות שונות ולא בניגודים כלכליים או אידיאולוגיים. התזה שלו מעוררת ויכוחים

מאת יוסי מלמן

אן ארבור, מישיגן

כחמש שנים לאחר נפילת חומת ברלין, שהביאה לקריסתו הסופית של הקומוניזם במזרח אירופה וסיום המלחמה הקרה, וכשש שנים לפני סיום האלף השני – עידן שגם בעבר הפיק תחזיות אפוקליפטיות בדבר קץ העולם – יש תחושה ששורותיו של ויליאם באטלר ייטס מתגשמות. בשירו "הביאה השנייה" מדבר המשורר האירי הדגול על "דברים מתפוררים" ועל "אנרכיה" השורה על העולם.

התרבותם של הסכסוכים האתניים, הלאומיים והשבטיים בבלקן, בקווקז, באסיה התיכונה ובאפריקה ותפוצת הנשק הגרעיני במזרח התיכון, בתת־היבשת ההודית ובחצי־האי הקוריאני מגבירים את הרושם שהעולם מידרדר לאנרכיה, שאינו ניתן לשליטה, וככל שאנו קרבים לסוף האלף, מעוררים גם פחדים אסכטולוגיים. בצד הקשיים שהאי־יציבות מצמיחה למדינאות הבינלאומית, היא גם אתגר אינטלקטואלי למומחים, המבקשים לאפיין את מפת העולם הנוכחי ולהגדיר את פני הדברים שיבואו.

אחד הניסיונות המעניינים ביותר בתחום זה של קונצפטואליזציה (מישוג) ובניית מסגרת רעיונית, שתאבחן את ההתפתחות הצפויה במערכת הבינלאומית הדפוסיה במאה ה–21, עשה באחרונה הפרופ' סמואל האנטינגטון מאוניברסיטת הארווארד. מאמרו בכתב העת "פורין אפרס", שכותרתו "התנגשות של ציוויליזציות", עורר עניין מיוחד. הנציב היוצא של האיחוד האירופי, זק דלור, הנשיא לשעבר של סינגפור, לי קואן יו, הנשיא לשעבר ריצ'רד ניקסון וראשי ממשלות בשוודיה ובמרוקו טרחו לכתוב לפרופ' האנטינגטון ולהביע את הערכתם לרעיונותיו ולניתוחו. במאמר ובראיון ל"הארץ" הוא קובע כי "המקור החשוב והעמוק ביותר לסכסוכים בינלאומיים לא יהיה בראש ובראשונה אידיאולוגי או כלכלי. המחלוקת הגדולה ביותר בקרב המין האנושי תישא אופי תרבותי".

בנוסף לעשרות ספרים ומאמרים שנושאם מדיניות ביטחון, אסטרטגיה והיחסים בין הצבא לרשויות האזרחיות, שימש האנטינגטון יועץ לכמה ממשלים ועבד בשנים 1977–78 במועצה לביטחון לאומי של הנשיא ג'ימי קרטר. לדעתו, "החלוקה הישנה של העולם הראשון, השני והשלישי, שהיתה בתקופת המלחמה הקרה, אינה רלוונטית עוד. את המדינות אין עוד לקטלג ולשייך בהתאם לדפוס התפתחותן הכלכלית או שיטתן הפוליטית, אלא מוטב לעשות זאת בהתאם להתפתחות הציוויליזציה שלהן ומגמתן התרבותית". הוא מגדיר ציוויליזציה כיישות השונה ממדינת הלאום שהעולם, בהשפעת התרבות המערבית, ראה בעלייתה במאתיים השנים האחרונות ובהתפשטותה מאירופה המערבית לאסיה ואפריקה. "ציוויליזציה", להגדרתו, "היא הקבוצה התרבותית הגבוהה ביותר וההזדהות התרבותית הרחבה ביותר של קבוצת אנשים. היא מוגדרת הן על־ידי יסודות אובייקטיוויים המלכדים בני אדם לכדי קבוצה אחת, כמו שפה, היסטוריה, דת, מנהגים, מוסדות, והן על־ידי מגמה סובייקטיווית, מתוך בחירה של הקבוצה להזדהות משותפת".

על סמך יסודות אלה ואחרים זיהה ההיסטוריון האנגלי הנודע ארנולד טוינבי, כבר בשנות השלושים, בסיפרו "חקר ההיסטוריה", 21 ציוויליזציות מרכזיות.

כיום, אומר הפרופ' האנטינגטון, אפשר להבחין בשבע או שמונה ציוויליזציות עיקריות: המערבית, הקונפוציאנית, היפאנית, האיסלאמית, ההינדית, הסלאווית־אורתודוקסית, הלטינו־אמריקאית ואולי גם האפריקאית. כל אחת מהן, הוא מוסיף, מאופיינת בעוצמת הבנה שונה של יחסי האלוהות עם המין האנושי, הורים וילדים, הקשרים בין האזרח למדינה ותפיסות מנוגדות בעניין משמעות מושגים כמו חירות וסמכות. "בניגוד לאמונה הרווחת", מדגיש הפרופסור מהארווארד, "כאילו ריבוי זיקות גומלין ומגעים בין הציוויליזציות הללו יצמצמו את ההבדלים ביניהן ויגשרו על הפערים, אני סבור כי הם עלולים דווקא לחדד את המודעות לשוני ולהבדלים ולהגביר את העוינות והיריבות".

בנוסף לכל אלה הוא סבור כי גם אי־הצלחתם של ערכים מערביים ושל שיטות כלכליות וחברתיות מודרניות להכות שורשים מחוץ למערב, "הביאה לתחייה נוספת של מדינת הלאום כמקור ההזדהות למין האנושי. אל החלל שנוצר נכנסת הדת". על רקע זה, ובשל אי־יכולתם לגייס את ההמונים בעזרת האידיאולוגיות הפוליטיות הישנות שאבד עליהן כלח – מאבחן האנטינגטון כי השליטים והמנהיגים מרבים בשנים האחרונות להיעזר ביסודות שבטיים, אתניים ודתיים כאמצעי יעיל לעורר תודעת זהות וללכד את השורות.

מסקנתו היא כי "סכסוכי העתיד יתפתחו לאורך הקווים המפרידים בין הציוויליזציות האלה". קווים אלה באים אל מקום הגבולות הפוליטיים, הכלכליים והאידיאולוגיים שהיו במוקד שפיכות הדמים והעימותים בתקופת המלחמה הקרה. עילת הסכסוכים בעתיד תהיה לדעתו על רקע רעיונות ופחות על משאבים ושליטה. נכון שצפוי מאבק על השפעה כלכלית בין ארצות הברית, יפאן ומערב אירופה, "אך לדעתי הוא לא יתפתח לעימות אלים". הוא גם שולל את האפשרות של סכסוך בין ה"צפון" ל"דרום", בין מדינות עניות לעשירות, כי "למדינות העניות אין יכולת כספית וצבאית והן תלויות במדינות העשירות".

האנטינגטון. הגדרה של ציוויליזציה

האנטינגטון, העומד בראש המרכז על שם אולין ללימודים אסטרטגיים, משרטט כמה תרחישים למלחמות בעתיד. קווי המתאר של תרחישים אלה מבצבצים ועולים אל פני השטח כבר עתה. הסכסוך בבוסניה יכול לרמז על מאבק עתידי בין הציוויליזציה האיסלאמית לציוויליזציה הסלאווית־האורתודוקסית מצד אחד, ועל אפשרות לעימות בין הציוויליזציה הסלאווית־האורתודוקסית למערבית, מצד שני. הסכסוך המתמשך זה כחמישים שנה בין הודו לפקיסטן עלול ללבוש צורה חדשה של עימות בין הציוויליזציה ההינדית לאיסלאמית, ולדעתו יש גם סימנים שהעוינות הישנה בין סין ליפאן תתעורר יום אחד בעתיד לעימות בין הציוויליזציה הקונפוציונית (סין, טייוואן, סינגפור והפזורה הסינית במדינות רבות) ליפאנית. דוגמה אחרת לעימותים בדבר גלישת העולם לסכסוכים בעלי אופי תרבותי הוא רואה גם בנעשה בקוריאה. "אני צופה ששתי הקוריאות יתאחדו, ויש רבים בדרום שאינם חוששים כלל מנשק הגרעיני שיש כבר לצפון. הם דווקא סבורים שיהיה זה אף לטובת קוריאה המאוחדת אם יהיה בידיה נשק גרעיני כמאזן לנשק הגרעיני שיש בידי סין ושישנו בעתיד גם ביפאן. הנה, יסודות תרבותיים מכריעים כי הם חזקים יותר ממבנים פוליטיים ואידיאולוגיות".

אך מעל כל, הוא אומר, "הציר המרכזי של הפוליטיקה העולמית בעתיד יהיה הסכסוך בין המערב לשאר". (באנגלית זה נשמע טוב יותר: The west and the rest).

האנטינגטון מצביע על תופעה מעניינת. האליטות בציוויליזציות האחרות אינן מתנגדות למודרניות, אלא רק לערכי המערב. במיוחד בולט הדבר לדעתו אצל הפונדמנטליסטים, בין אם הם מוסלמים או סלאווים־אורתודוקסים, המנסים לבלום את "חדירת השחיתות המערבית". כדוגמה לטענה זו הוא מביא את מלחמת המפרץ. רוב הממשלות הערביות היו נגד עיראק ותמכו במלחמה נגדה. ולעומתן, ההמונים והאליטות באותן מדינות תמכו בסאדאם חוסיין והזדהו עמו רגשית ותרבותית.

"המתנגדים לתרבות המערב בציוויליזציות האחרות יוכלו לנצל היטב את הטכנולוגיה המערבית ואת התקשורת ודוגלים במדינות רווחה מודרנית, שגם היא מבית מדרשה של הציוויליזציה המערבית".

עם זאת, הוא מודה כי יש חולשות בתזה שלו. לדוגמה, בנוגע לישראל וליהודים. "אמנם", הוא מציין, "יש ציוויליזציה יהודית ייחודית, השונה מציוויליזציה נוצרית, אך היהודים גם מילאו תפקיד חשוב בציוויליזציה המערבית". הוא מתקשה להגדיר את מעמדה של ישראל. הסכסוך בינה לערבים הוא חלק מהעימות בין הציוויליזציה המערבית לאיסלאמית, אך יש בו גם יסודות ייחודיים של עימות בין היהדות לאיסלאם.

האנטינגטון מדגיש כי אין הוא בא לטעון שההזדהות התרבותית תבוא במקום כל הביטויים האחרים של ההזדהות, שמדינות הלאום ייעלמו וכל ציוויליזציה תיהפך לישות פוליטית לכידה והומוגנית. לא ולא, הוא טוען, נמשיך להיות עדים לסכסוכים גם בין קבוצות ומדינות שישתייכו לאותה ציוויליזציה. אבל לדעתו, על הציוויליזציה המערבית להתכונן לבאות, "להמשיך ולקיים עוצמות צבאיות וכלכליות שיאפשרו לה לשמור על האינטרסים שלה אך גם לפתח הבנה רבה יותר של ההנחות הדתיות והפילוסופיות המניעות את הציוויליזציות האחרות".

ההתמקדות על המערב היא גם נקודת החולשה, שבעזרתה מנסים המתנגדים לקעקע את התזה של האנטינגטון. עיקרי הוויכוח פורסמו בחוברת תשובה מיוחדת של "פורין אפרס". קישורה מאבובאמי (Mabubami), שגריר סינגפור לאו"ם, כתב כי "המערב הוא עדיין המאגר של הנבונים והחכמים הגדולים ביותר של הציוויליזציה האנושית. רבים מערכי המערב מסבירים את הקדמה היוצאת דופן של המין האנושי". אבל לדעתו, יש גם להבין את מחיר הקדמה המערבית ואת נזקיה. "כדי לראות את הדבר בבהירות ולהבין איך המערב מביא על עצמו במו ידיו את ירידתו ההיסטורית, יש להימצא מחוץ למערב. בעניין זה גם האנטינגטון עיוור".

פואד עג'מי, פרופסור ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת ג'ון הופקינס, טוען כי כל התזה של האנטינגטון מופרכת מיסודה. לדעתו, כוחות המודרניזם, החילון, ההתמערבות, מערכת כלכלית הלאום והמדיניות הכוחנית של מאזן כוחות בינלאומי השתרשו כל כך בתרבויות הלא־מערביות, עד שהמצב הוא בלתי הפיך. הפונדמנטליזם האיסלאמי, שאותו הוא חוקר ומכיר, מעיד לדעת עג'מי פחות על התרסה והתקוממות נגד הציוויליזציה המערבית ויותר על פאניקה וחשש מפניה.

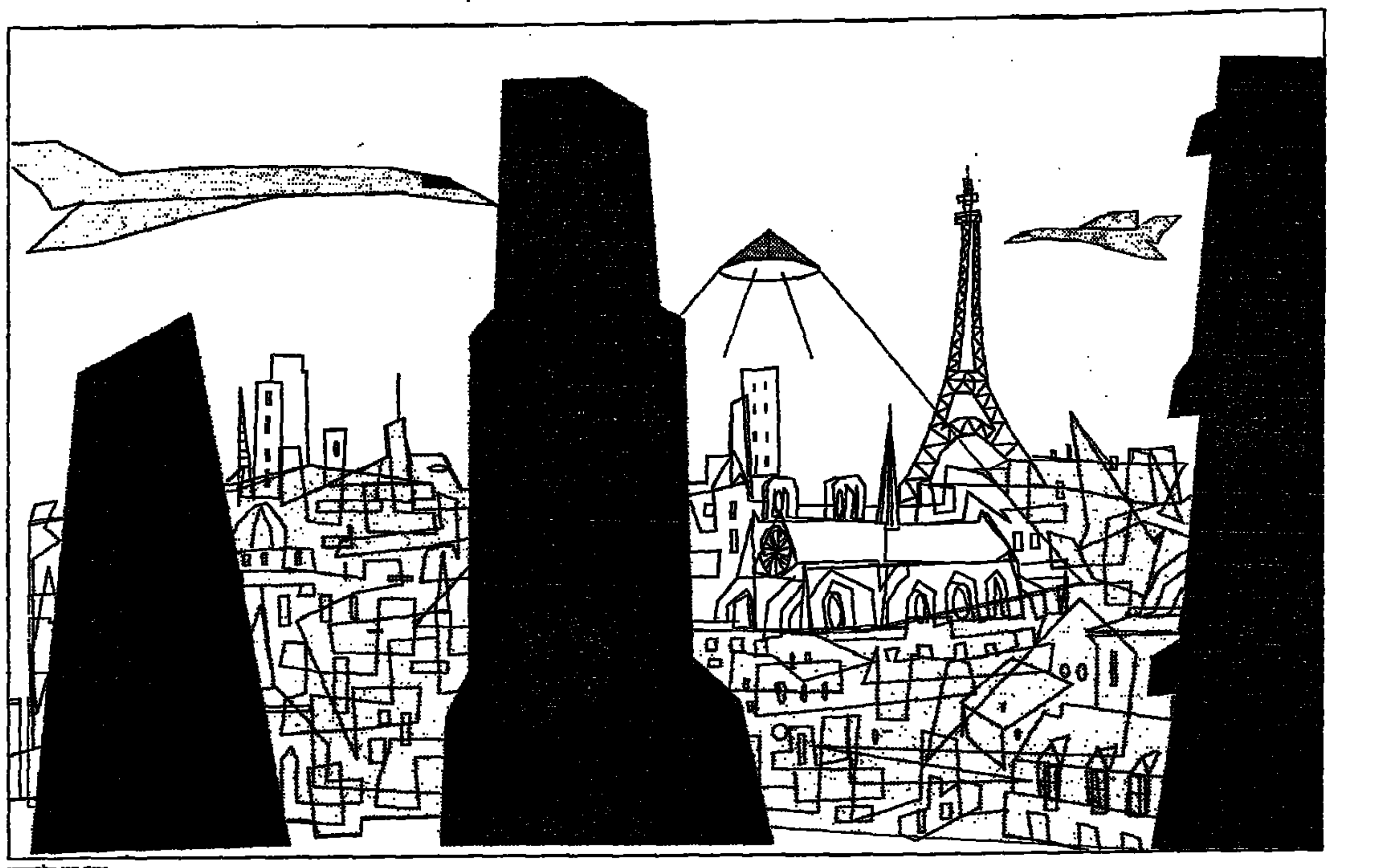

איור שרון הולשטנסקי

החגיגה הנעה של פראנק גהרי

מאת יורם ברונובסקי

פאריס, ואולי גם הם, שדרכם מאז ומתמיד להתלהב מכל חידוש, מזדעזעים לרגע ממראה עיניהם: העיר האמריקאית של פאריס זכתה כאן בבניין המסמל אותה, ואולי את העידן התרבותי כולו בצרפת בשעה זו

פאריס

"כשאמריקאים טובים מתים הם הולכים לפאריס" – התבדח מרק טוויין כשהזדמן לו להיווכח מה רבים מבני העילית של ארצו עשו את בירת צרפת לגן עדן הארצי שלהם. ואגב, הנהירה, ושמא הגלייתיות, האמריקאית לפאריס נמשכה מאה שנה לפחות והיתה, בין השאר, בבחינת טקס חניכה לכל סופר ואמן נחשב, מאז הנרי ג'יימס ועד סול בלו. לכולם היתה פאריס בבחינת חגיגה נעה, כשם ספרו של המינגוויי על העיר שבילה בה את היפות בשנותיו המוקדמות. ספרי מחקר רבים מתארים את גלי הנהירה הזאת של סופרים ואמנים לפאריס, ואף שמקובל לומר כי כיום פסק הזרם הזה, ואף כיוונו התהפך, בפועל אין זה מדויק: פאריס היא עדיין מחוז החפץ העיקרי של "האמריקאי הטוב", בייחוד אם יש לו שאיפות אמנותיות.

עם זאת, כיום מוזירה פאריס אהבה לאמריקאים יותר מאי־פעם בעבר – אף שהיו תקופות (כשנות העשרים ושלהי שנות הארבעים) שבהן היו האמריקאים אופנתיים מאוד. כיום נישאות פניה של פאריס אל אמריקה עד כדי כך שרבים קמים לקרוא תיגר על האמריקאיזציה של פאריס, וזה שווה בעיני אותם שמרנים ל"רצח של פאריס" (כשם ספרו הנודע של היסטוריון העיר, לואי שוואליה).

השמרנים, המבכים את התמסרותה של פאריס לתרבות האמריקאית (מק'דונלד'ס וכו'), שאבו מעט נחמה מכישלונותיה הכספיים של יורודיסני, המאיימים עדיין על עתידו של אתר השעשועים הזה שמסיבות שונות, יש אומרים דווקא בגלל ריחוקו המסוים מפאריס, לא נתפסו לו הצרפתים.

אך כנגד יורודיסני הקורס קמה עכשיו עיר אמריקאית של ממש באזור מרכזי למדי של פאריס, ונראה שעיר זו תייצב את הברית רבת הזיכוכים שיש לתרבות הצרפתית עם התרבות האמריקאית. העיר היא בעצם, עדיין, רובע בלבד, רובע ברסי, ההולך ומתפתח במזרחה של פאריס ומתייחד כל כך מסביבתו עד שכבר עכשיו הוא נראה כעיר בתוך עיר.

פיתוחו המוגבר של רובע ישן ונוח זה, שלפנים התרכזו בו מחסני המכירה הסיטונית של היין, החל כבראשית שנות השמונים, כאשר ביקשה עיריית פאריס להציב משקל־נגד אורבני לפריחתה של העיר מערבה. וכך, במשך פחות מעשר שנים, שינה הרובע המזרחי המרכזי הזה כמעט כליל את אופיו: בתי היינים נהרסו כמעט כולם, ועל מקומם עלו בנייני העסק ואף גורדי השחקים המבוגרים כל כך לרוחה של כל פאריס קודמת שהיתה מעולם.

איצטדיון ברסי הענק, ה"אומניספורט", כפי שהוא קרוי, קבע את דמותו הצעירה הספורטיבית של הרובע, שנועד להיות בראש וראשונה רובע עסקים ביום ורובע בידור בערב, בסגנון דאון טאון של הערים הגדולות בארה"ב.

מסביב לאיצטדיון משתרע ה"פארק ברסי", העתיד להיות הגן הציבורי הגדול ביותר באירופה כולה, שעדיין לא תם תכנונו. בכלל, הרובע עודנו בתהליך מוהר של פיתוח, והבנייה באתריו אינה פוסקת. יומם ולילה עובדים על הקמתו של קו מטרו חדש, ה"מטאור", שיתחיל בצפון־מערב העיר, יעבור דרך ברסי ויגיע עד רובע טולביאק הסמוך. עשרות בניינים מוקמים לאורך בולוואר ברסי והרחוב המקביל לו, רחוב ברסי.

ברחוב ברסי, שזה כבר ניצב בו בניין הענק של משרד הכספים, מוקמת שורה של גורדי שחקים, מלונות ובנייני עסקים חדישים, עשויים זכוכית ומתכת. אפילו את מראה הסן תוססים, בגבולו הדרומי של הרובע, ארבעת מרובעי הענק של "ספריית צרפת", הבניינים החדישים העתידים לשמש את הספרייה הלאומית, בבחינת יין תרבותי ישן, צרפתי־אירופי למהדרין, בנקנקים אוריים, אמריקאים ברוחם. כסמל אפשר לראות בארבעת הבניינים הללו את תמצית שאיפתה התרבותית הנוכחית של צרפת – "האידיאה של צרפת" כמטבע של דה גול, הנודפת בוודאי לגבול המת לזהותה בקבה.

אמנם, אם הארכיטקטורה היא התגלמות המטאפיזית והמיידית ביותר של ציוויליזציה כלשהי, של דימויה העצמי, אין ספק מה יאמר היסטוריון העתיד כשיתבונן בבניינים מתקופת מיטראן: בפירמידה של הלובר, מעשה ידי הארכיטקט האמריקאי היפאני פאי, בבנייני הזכוכית הענקיים של "ספריית צרפת", ועתה במבנה הגדול המנסטייני, האחרון לפי שעה, בנופה של פאריס: בניין ה"אמריקן סנטר" שבלב ברסי.

מרכז התרבות החדש, שבא להחליף את ה"אמריקן סנטר" הישן בבולוואר רספאיי, שהתחבב מאוד על הפאריסאים אך נחשב לקטן מדי, נפתח בראשית יוני על־ידי הילארי קלינטון, בעת ביקור הזוג הנשיאותי בפאריס לרגל חגיגות חמישים השנה לנחיתה בנורמנדי. הוא מוקם זה כשבע שנים, וזה חודשים הוא, כפי שאומרים, מוקד לעלייה לרגל של ארכיטקטים מכל העולם.

גם פאריסאים רבים מוזמנים באחרונה לרחוב ברסי 51, ואולי גם הם, שדרכם מאז ומתמיד להתלהב מכל חידוש, מזדעזעים לרגע ממראה עיניהם. כך או כך, העיר האמריקאית של פאריס זכתה כאן בבניין המסמל אותה, ואולי את העידן התרבותי כולו בצרפת בשעה זו.

יוצרו של בניין ה"אמריקן סנטר" הוא מן המוכרים שבארכיטקטים האמריקאים בני זמננו, פראנק גהרי, גולדברג בשמו המקורי. הוא יהודי קנדי במקורו, תושב קליפורניה זה שנים רבות. הקריירה המגוונת שלו כמתכנן רהיטים, קרמיקאי, צייר וארכיטקט בשלושים השנים האחרונות ניכרת יפה בסגנונו האקלקטי המשועשע ורב הדמיון. מוריו, רובם היילים אמריקאים במזרח הרחוק בעת מלחמת העולם השנייה, לימדוהו ארכיטקטורה יפאנית קלאסית, והשנים האחרות שישב בפאריס בשנות השישים וידעו אותו אל הארכיטקטורה הצרפתית האירופית. כל ההשפעות הללו, הזרוקות ואפילו הסותרות, ניכרות בבניין ה"אמריקן סנטר".

מרכז התרבות החדש – שבא להחליף את ה"אמריקן סנטר" הישן בבולוואר רספאיי, שהתחבב מאוד על הפאריסאים אך נחשב לקטן מדי – נפתח בראשית יוני על־ידי הילארי קלינטון, בעת ביקור הזוג הנשיאותי בפאריס לרגל חגיגות חמישים השנה לנחיתה בנורמנדי

ממרחק, נדמה לרגע שאלה שני בניינים בני תקופות שונות וסגנונות שונים הנצמדים זה אל זה, כל כך נבדל חזיתו של החלק החזיתי, הניבט לרחוב, מזה של החלק האחורי הניבט אל גן ברסי הגליל עדיין. החזית הצפונית פאריסאית בהחלט. גהרי היה חייב להתאימה למראה הסולידי של הבניינים הסמוכים, המודגש ממילא בבחירה באבן בצבע בז' המשמשת, בבר הסוכות, את המבנה כולו. השיפוע הקל של החזית הוא הרמז הקליל היחיד בחזית הצרפתית. הקומות התחתונות וקטנים כלפי מעלה מרומים למבנה הגג הפריסאי הקלאסי, עם דירות העלייה, המנסארד, הקרויות על שמו של הארכיטקט בן המאה ה־17, מאבות הקלאסיציזם הצרפתי, פרנסואה מאנסרט.

אך החלק האחורי, או הדרומי של הסנטר, שמחלונותיו נראה גן ברסי ובמרחק ארבעת בנייני הספרייה, הוא החלק שבו קרא הארכיטקט דרור לדמיונו התרבותי והוא האמירה האמריקאית הקליפורנית העיקרית של המבנה.

התעגלויות, גגונים, מגדלונים יוצרים רושם של ציור מודרניסטי ענק. חלקי המתכת, ובייחוד הגגון הרובי־יוטית התלוי מעל לדלתות הכניסה, נכנסים ויוצאים מתוך גושי האבן הגדולים. חלון יחיד, כמו עין מפתיעה, פיקאסואית, מעל לחזית־האבן המעוגלות, מפתיע את הצופה. כל האמצעים הללו יוצרים תחושה של תנועה מתמדת, "חגיגה נעה" באמת.

ואמנם כל התעגלות וכל גגון הם כאן רמזים תרבותיים, ציטטות או אמירות אידיאולוגיות. ייתכן שהם שופעים מדי – מכוונים למקדש היפאני ולקתדרלה הגותית, ולמספר רב של יצירות אמנות, ומהם של אמנים אמריקאים שונים כמו קלאס אולדנבורג ואנדי רדשה (ידידיו של גהרי).

ייתכן שקרי־הטעם מבין המתבוננים הפאריסאים ירתעו מפני האקלקטיות הזאת, על גבול הברבריות, אך גהרי מסר כאן באמנות רבה את רוחה האקלקטית של אמריקה, את "העיסיות התרבותית" ("קאלצ'ר־ואלצ'ריזם") האופיינית לשכבות העילית שלה. כך או כך יש בבניין הזה ממד של היתול, אולי אפילו התקלסות קלה, סותרנית, ברימויה של אמריקה בעיני הצרפתים.

אבל לאו דווקא בריחה פוסט־מודרניסטית בנוסח בניין מרכז פומפידו, המתפורר עשרים שנה לאחר הקמתו. אם אמנם נועד בניין ה"אמריקן סנטר" להיות לשנות העשור הראשון של המאה הבאה מה שמרכז פומפידו היה לשנות השבעים והשמונים, כי אז הוא ממלא היטב את תפקיד האמירה המנוגדת שיועד לו. גהרי נרתע מפני הפוסט־מודרניזם (כראי לזכור שמקורו של המושג הזה בארכיטקטורה). הוא מאוהב במסורת ארוכת ימים, הוא תלמידן של תרבויות עתיקות, ויודע גם להיות סולידי כשצריך.

המעניין הוא שגהרי עצמו ניסה, לדבריו, למסור באמצעות הבניין, על שני צדדיו – היו שיוותו למקדש יאנוס, האל הרומי כפול־הפנים – את התרשמותו שלו מן התרבות הצרפתית המגוונת. הארכיטקט, בן 65, דיבר בראיון לעיתון "ליברסיון" על אימאז' "שמלתה של רקדנית" שהוא ניסה לשוות לבניין שלו. פאריס היא בשבילו: "ההנאה. הסן. מוסיקה. יין. אבן. אהבת האמנות, אהבת הארכיטקטורה הצורך בה".

מראהו החיצוני של ה"אמריקן סנטר" הוא, בכל מקרה, מרתק. הפנים הוא קונוונציונלי הרבה יותר, אפילו משעמם, בייחוד נוכח הציפיות שיוצר החוץ. שני חבטים גדולים הקושים קביות של סלוריזיות קטנות אינם מצליחים להפר את שיממון המסדרונות וההולים. אמנם המנסר עדיין אינו פועל במלוא כוחו, הספרייה ואולם העיתונות עדיין סגורים. הקולנוע התיאטרון לא הופעלו. עוד לא נפתחו אגפי הדירות של הבניין, העתיד גם לארח אמנים אמריקאים בפאריס.

רק על בימת המחול הדשה של המרכז כבר עלתה להקה אמריקאית אורחת, ובאולם הוועידות מתקיים הכנס האינטלקטואלי הראשון. נושאו מובן מאליו ואפילו קלישאי, ועם זאת הוא תואם מכל הבחינות את הנסיבות: "האירהורד העולמי החדש". זה האירסוד שאמריקה יצרה ויוזמת, האירסוד העומד לכאורה בניגוד בוטה למסורת הצרפתית, אירסוד שהבניין של פראנק גהרי יכול לגלמו או לסתור אותו, כרצון המתבונן.

עצות מביישות

מאת אמנון מקלר

העניין הרפואי משמש ב"השיבה להודו" רק מסגרת, המיועדת להציג מכלול סיטואציות מעניינות, התחבטויות, לבטים נפשיים, קונפליקטים בעקבות אהבה בלתי אפשרית, מסתורין ומיסטיקה של ארץ לא־מוכרת

לאחר קריאת מאמרו של יצחק קרונזון, שבו הוא תוקף בחריפות אירדיוקים רפואיים בספרו של א"ב יהושע ("הארץ" 1.7.94 – "היש לא"ב יהושע ביטוח נגד רשלנות רפואית?"), תמהתי הרבה מה בעצם היתה מטרת כתיבתו? האומנם סבר שיהושע התכוון לכתוב מדריך רפואי ועצות שימושיות לחולי לב העומדים לפני ניתוח מעקפים ובכך לגזול את פרנסתו, או שמא רצה להראות עד מה גדול הפער בין ידיעותיו שלו לבין אלו של הסופר בתחום הקרדיולוגיה, ולכן הביא לפנינו הרצאה מפורטת ומיותרת שלא זה מקומה?

ברור לכל קורא בספר מרתק ומעולה זה, שהעניין הרפואי משמש בו רק מסגרת, המיועדת להציג מכלול סיטואציות מעניינות, התחבטויות, לבטים נפשיים, קונפליקטים בעקבות אהבה בלתי אפשרית, מסתורין ומיסטיקה של ארץ לא־מוכרת. למי איכפת בכלל אם יש פה ושם אירדיוקים רפואיים קלים שאולי נכתבו כדי להגביר אפקטים ודמיונים הדרושים למסגרת הסיפורית, במקום הרצאה יבשה שפרופ' קרונזון ניסה להראות את כוחו בה בהמשך ביקורתו.

בכל רומן היסטורי מותר ואף רצוי לשנות משהו מהעובדות (לדוגמה, שלום אש ב"האיש מנצרת") כל עוד האמת אינה נפגמת עד כדי צרימה. אני משוכנע שכל אלפי הקוראים של "השיבה להודו" יודעים שיהושע אינו רופא והוא עשה עבודה נפלאה, מעל לנדרש, בהתמודות שעבר לצורך הכתיבה ובהבאת עובדות מתחום הרפואה. ששום קורא לא יינזק אם יקבל אותן על שגיאותיהן המזעריות. אף אני מצאתי, תוך כדי הקריאה המהנה, אירדיוקים קלים שלכל היותר עוררו בי חיוך של סלחנות. עצתו של כותב המאמר, שיוצרי לו לא"ב יהושע להצטייד בביטוח נגד רשלנות רפואית, לא רק מיותרת להולחין – היא אף מגוחכת. כל עוד ספר זה אינו מצוי בחנויות הספרים במדור "ספרי מדע ורפואה" אלא במדור שבחו"ל נהוג לקרוא לו fiction – רק אדם לא־אישפי עשוי לתבוע את הסופר אם יכלע לו עקב החלטתו לנהוג בהתאם לאספקטים הרפואיים של ספר זה.

קשה שלא לראות מידת התעשקות בדבריו של הכותב ובהפגנה מוחצנת של ידיעותיו המופלגות בקרדיולוגיה ורפואה כללית. "אינני מבקר ספרותי, אני רק פרופסור לרפואת לב" – הוא מתרברב במעטה של הצטנעות. אבל המגלומניה נמשכת בהרגשה עד כמה הוא מתמצא ובעל ידע מעמיק ביחסי אנוש במערכת הרפואית בארץ לעומת הבורות שנילה בשטח זה א"ב יהושע. כמי שמעודה במערכת בתי החולים יותר מ־30 שנה, אין לי אלא לשבח את תפיסתו הנכונה של יהושע בכל הקשור להווי הרפואי בארץ, לשגיאות הצעשות במסגרת בתי החולים, לאינטריגות הקיימות בין הרופאים, שהובאו בצורה מעודנת ופחות חריפה ממה שקורה בשטח (די להזכיר מקרים שקרו בשנים האחרונות, בכללם הטיפת כליות שיועדו להשתלה או חילופי מהלימות בחדר ניתוח בין רופאים בכירים, ולהאות עד כמה הקטע הדמיוני בספר, שבו מועמד לניתוח מועבר ממחלקה למחלקה, הוא אירוע פעוט לעומתם.

עצתו של בעל המאמר ליהושע שיתרכז בכתיבת דברים שהוא יודע – מעוררת סליחה. מה מבקש הכותב – שסופר יכתוב רק על נושאים קרטילאיים? אין לי ספק שיהושע רשאי לכתוב ספר על נושא רפואי בלי שיהיה חייב לסיים את לימודיו בפקולטה לרפואה. והוא הכין עצמו לכתיבה זו מעל לנדרש, באופן מעורר הערצה. הקורא יעריך סופר שכוחו באמנות הכתיבה, גם אם הרקע לעלילה אינו בתחום עיסוקו. תומס מאן, שלא היה רופא, הוציא מתחת ידיו יצירת מופת, "הר הקסמים", העוסקת בחולי שחפת. לעומת זאת, לא מוכר לי רופא כלשהו שהוציא ספר פרוזה המתקרב לקרסוליו של ספר זה.

כמי שאינו זוכר בוותק ובדרגה מן הכותב, ארשה לי להציע לו להתמקד בכתיבת מאמרים רפואיים, שאין לי ספק שבהם כוחו רב, ולא להשיא עצות המביישות את בעליהן, כדרישתו לבטל את הספר ולסלקו מן המדפים, כאילו היה בחוקת סכנה לציבור. בכתיבה מדעית בתחום מקצועו הוא עשוי לתרום יותר מאשר בהתקפה שלוחת רסן על אחד מבחירי סופרינו, שאינו זקוק לתמיכתי.

הכותב הוא פרופסור לרפואת נשים ומיילדות בפקולטה לרפואה של הטכניון, ומנהל המכון לפריון הגבר במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה

משאית יצאה, משאית נכנסה

בעקבות שורת משברים חברתיים פונו מקיבוץ הראל ב־1978 יושביו הוותיקים, אחרי ששנים קודם לכן פורק היישוב בשל מחלוקות פוליטיות עם הקיבוץ הארצי. השנים אינן משככות את כאב העקירה, ופיכחון השנים אינו מונע את הישנות התופעה בקיבוצים אחרים

מאת רוביק רוזנטל

אורן תירוש (30) עשה סרט על פינוי הראל. הוא היה בן 13 בעת הפינוי, והועלה על־ידי אביו בכוח על המשאית. מאז, כהגדרתו, "בשום מקום לא הרגשתי שזה הבית שלי". הוא נולד עשר שנים אחרי הפינוי הראשון של הראל, המפורסם יותר, על רקע פוליטי. אורן כבר חווה מעבר אחד: כשהיה בן שש עברה משפחתו מבית קשת שבגליל להראל, ובהראל מת אחיו הפעוט, שי, ממום בלבו. הטראומה של העקירה מהראל קשה לו, ודאי וכורה לו בפרשיה יותר מן העקירה מבית קשת.

העקירה מהראל היא שהביאה אותו להכין סרט דוקומנטרי במסגרת לימודיו ב"קמרה אובסקורה". הסרט כבר זכה בפרס קרן עליזה שנידר, ואמש הוצג בפסטיבל הקולנוע בירושלים במסגרת תחרות הולצין לסרטים קצרים. תירוש אינו מסתיר כי זהו סרט אישי, בלי יומרה לאובייקטיביות. לגבי אורן תירוש, כמו לגבי הוריו, העקירה מהראל היתה עוול קשה ומיותר. זה המסר העובר מרוב דבריהם של הדוברים בסרט. המציאות היתה מורכבת יותר.

בסיפורו של הראל אצורה דרמה מיוחדת, מפני שזה היה, כאמור, הפינוי השני מן המקום. עד 1955 היה הראל קיבוץ פורח שבורך בשפע אנשים טובים. היו שם דני קרוון ויעקב אגמון ובני אמדורסקי ורבים אחרים, אחד מיישובי הפאר של ההתיישבות הצעירה. ההנהגה ההיסטורית של הקיבוץ הארצי חששה מתסיסה פוליטית ביישוב ומקבוצת אנשים שנהו אחרי משה סנה, והורדתו לפרקו. רוב האנשים פרשו העירה הפכו באחור יותר פעילים בשמאל המתון, כולל במפ"ם. מיעוטם הלכו לקיבוצים אחרים, בעיקר שובל וחליה. מול המשאית היוצאת נכנסה משאית אחרת, ובה הגרעין החדש שהיה אמור להקים את הקיבוץ מחדש, גרעין "מורג". בשתי קבוצות הגרעין היו מאה איש, ואפשר היה לצפות שיהוו בסיס איתן ליישוב החדש.

ממאה אנשי "מורג" נמצאו בהראל ב־1978, שנת הפינוי השני, שלושה בני אדם בלבד. הבולט בהם, איציק הרס, לא היה נוכח בפינוי. הוא היה בשליחות בשווייץ עם אשתו מיקה, למד על ההתפתחויות במכתבים, ובאחד מהם הובהר לו שאין לו לאן לחזור. היום הרס חבר קיבוץ געתון, פעיל משק מרכזי, ואשתו מזכירת הקיבוץ, שנה שלישית ברציפות. הרס לא הופיע בסרט, לפי החלטתו של תירוש, בעיקר מפני שלא היה בהראל באותה שנה. אבל דווקא היעדרותו היתה בעלת משמעות רבה. הרס נחוש, בעל קסם אישי רב, וככל שהלך קיבוץ הראל והצטמק, הפך דמות מובילה, בעלת כוח, יש אומרים כוח רב מדי.

לפי השקפתו, הכישלון של הראל נקבע כברגע שפונתה קבוצת הוותיקים הראשונה, ב־1955. הרס סבור, ויש שותפים לדעתו, שגודלו של כל קיבוץ, נקבע על־פי קבוצת המייסדים, אופיה וחוסנה. ברגע שהיא מתפרקת, אין בעצם סיכוי להתחלה חדשה. העיקרון הזה נכון דווקא לגבי כמה קיבוצים באזור הראל, שלא הוואשו ממשבר בשכבת הוותיקים, כמו משמר דוד בגבעה שממול להראל, וגזר שהתפרק לראשונה במלחמת השחרור. "מורג", לדעתו של הרס, לא היה גרעין מייסד, אלא גרעין ממשיך לקיבוץ שנכרתה ממנו קבוצת הוותיקים. אנשי "מורג" עבדו על כך בשלב מוקדם והעלו הצעה לפני מוסדות הקיבוץ הארצי: להחזיר חלק מקבוצת המפונים הראשונה שרצו לחזור להראל. ההנהגה ההיסטורית התייצבה מיד כחומה בצורה, והרעיון נשכח.

עם הצטמקותו של גרעין "מורג" הובאו לקיבוץ עוד גרעינים נוספים, אבל השבר היה כרוך בעיקר בהבאת הגרעין הארגנטינאי בסוף שנות ה־50. במקום תהליך דינמי שהתרחש בקיבוצים רבים, שם התערו קבוצות חדשות במבנה הקיים והצמיחו אותו הלאה, החלה בהראל תנועה של נטרול הדדי. הישראלים והארגנטינאים לא התחברו, נוצרו מתחים ומאבקים שהביאו לעזיבה מכאן ומכאן. המשפט המקובל היה "אם הם נשארים, אני הולך".

קיבוץ הראל היה אחד הקיבוצים הראשונים שבהם ניכר באופן מובהק מה שנהוג לקרוא "משבר הקיבוצים הצעירים". כשליש מקיבוצי הקיבוץ הארצי נוסדו לאחר קום המדינה, ולא הצליחו להגיע לביסוס ולשורשיות דומים לאלה שבקיבוצים הוותיקים יותר. בראשית שנות השבעים הוקם מדור מיוחד לטיפול בקיבוצים הצעירים, וההחלטה או להפסיק כמעט לגמרי הקמת קיבוצים צעירים נוספים ולהזרים את כל עתודות ההגשמה של התנועה החינוכית לקיבוצים הצעירים הקיימים. כמה שנים קודם לכן כבר הוקם מפעל אימוץ ה"בוגרים" של קיבוצים ותיקים, שבמסגרתו עבוד קבוצות שלמות של בני קיבוץ ותיק מאמץ לשנת שירות לקיבוץ הצעיר. בחלק ניכר מהקיבוצים השיטה הוכיחה את עצמה, והכם הצליחו להכפיל ולשלש את אוכלוסייתם בתוך כעשר שנים ולבנות בסיס חברתי סביר. בהראל השיטה לא עבדה. הגרעינים לא נקלטו, וקבוצות האימוץ יצרו תהליך שלילי – כל עזיבת קבוצה כזו לאחר שנת שירות היתה פגיעה בקיבוץ, שהיה חלש מכדי להמשיך הלאה בלעדיהם.

כשיצא הרס לשליחות, היתה, לפי תחושתו, תקופה סבירה בקיבוץ, למרות הקשיים. היו 50 חברים, אוכלוסייה של כ־75 מבוגרים. באותה תקופה החל להתקבץ הגרעין האמריקאי בהראל יחד עם גרעין ישראלי צעיר, ונראה היה שהשתלבות האמריקאים והישראלים הצעירים תביא גם את הראל למצב דומה למרבית הקיבוצים בני גילו. אלא שבמקום תהליך כזה נוצר עימות קשה מקודמיו בין קבוצת הוותיקים המדולדלת לבין הקבוצה הצעירה. המאבק היה על עמדות כוח, וכל צד טוען היום שהצד השני ניסה להשתלט על העגלה כולה. "הם רצו בנו שנעזוב, שנצא ממערכות השליטה בקיבוץ", אומר יעקב תירוש. אהרן קוך, איש התנועה הישראלית מן המפונים: "נכנס להם לראש שהם יקימו קיבוץ חדש".

הוותיקים שפונו מהראל זוכרים קיבוץ פתוח ועליז, דינמי מאוד ופתוח. לעומתם, חברה מגרעין שהובא לשם זוכרת קיבוץ נוקשה, שיש בו שנאת זרים והתנגדות לתרבות אחרת

אנשי הקיבוץ הארצי, ובראשם אורי פינקרפלד, מזכיר הקיבוץ הארצי, ורני טריינין, רכז הקיבוצים הצעירים מקיבוץ בית ניר, חששו שהראל נכנס לסחרור המוכר: כל צד יקח את השני, האמריקאים איימו לעזוב בתמיכתם אם הישראלים הוותיקים יישארו בו, וקבוצת הוותיקים לא נטתה לוותר ולא היה בתוכה גורם מגשר ומפשר. בסרט בא הדבר לידי ביטוי בתדמיות סותרות. יעקב תירוש זוכר את הראל כקיבוץ פתוח ועליז, אילה הרשלר, בת למשפחה בעלת השפעה שעברה או למסילות, זוכרת את הראל כ"קיבוץ מאוד דינמי ופתוח". ולעומתם, אביבה וייסגל, אחת האמריקאיות שהיו בו עד היום, זוכרת את הראל שפגשו כקיבוץ "מאוד נוקשה, שיש בו שנאת זרים והתנגדות לקומה של תרבות אחרת".

למעשה, נפלה אז הכרעה ראשונה במינה בתולדות הקיבוץ הארצי: התנועה נקטה עמדה במאבק פנים־קיבוצי, ובדרכים שונות הורתה לאנשי צד אחד, האוכלוסייה הוותיקה של הראל, להתפנות. יוסף הכמן, איש הגרעין הארגנטינאי, שפרש לקיבוץ געש, וכיום תושב חדרה: "באו לשאול אותנו איך אתם רוצים שנעזוב, בקבוצה או בבודדים". אורי פינקרפלד היה כאן בעמדה מיוחדת: ב־1955 הוא היה המדריך של גרעין "מורג" שייסד את הקיבוץ בפעם השנייה. הרס, שאוהב ומעריך את פינקרפלד, אומר היום: "את אורי לא יכולתי להבין. לא קלטתי איך מי שהביא אותי להראל יזרוק אותי משם". טריינין זוכר דווקא את עמדת מאיר יערי ויעקב חזן, שפינו את הראל הראשון וגילו בשלב הזה זהירות יתר. הפעם לא אהבו את הנטייה לפנות אנשים ממקומם. אגב, גם בהראל המחודש צמחה קבוצה לא קטנה של אנשי שמאל שנחשב או קיצוני, והנושא נמהל פה ושם במחשבות הפירוק.

רני טריינין מסכים שנוצר מצב של "או־או", על אחד משני הצדדים היה לעזוב. עם זאת, התהליך היה ממושך, ולמעשה לא נפלה החלטה מפורשת להוציא אנשים. קבוצת הוותיקים שפגתה איבדה לדעתו את כושר התפקוד שלה, והיה צורך במהלך דרסטי. קדם לכך תהליך מפורט של שיחות עם משפחות, בניית מפה סוציומטרית, ומעין שכנוע אישי של הוותיקים שעליהם לעזוב. בסופו של דבר נשארו ארבע משפחות שהחליטו שלא לזוז ויהי מה, והיה ברור כי בהוצאתן מן הקיבוץ יהיה משום כפייה. קוך, אחד מאחרוני העוזבים, זוכר איך חגגו את הקמת היישוב החדש כאשר ארבע משפחות עוד ישבו בבתיהן לפני שהתפנו. הוא עצמו, שהיה אז רווק, התפנה באישון לילה, בלי לומר שלום לאיש, לקח את חפציו ועבר לקיבוץ השכן, נחשון, שם הקים משפחה. עד היום אינו יכול לדרוך בהראל, ולצורך הסרט הסכים להצטלם על קבר השיירה בוואדי ג'יז הסמוך להראל.

אורן תירוש, במאי "הרגשה ביתית", ואביו יעקב, ממפוני הראל

תצלום מתוך הסרט

איציק הרס, מנהיג הראל בגלות, ישב כאר־מור בציריך, שאליה הוא מתגעגע עד היום, וקיבל מכתבים הן מחברי הקיבוץ והן מאנשי הקיבוץ הארצי. חברי הקיבוץ קראו לו לחזור, אבל הוא החליט לא לעשות כך, למרות הלבטים. עד היום נוהגים לומר ש"אם איציק לא היה יוצא לשווייץ, זה לא היה קורה". הרס מתמצא אך מפוכח. הבנתי כבר אז, הוא אומר, שאם קיבוץ בנוי על משפחה אחת, אין לו זכות קיום. בכל זאת הוא מאמין שאילו נכח באותה שנה בקיבוץ, אפשר היה לפעול אחרת. "בהראל היה מקום לחשוב על פינוי כמה משפחות שסביבן היו חיכוכים יום־יומיים, אבל הקיבוץ הארצי פעל בדרך הבולשוויקית הידועה: אנחנו יודעים מה טוב לכם, ואנחנו החלטנו שהדרך היחידה היא פינוי כללי". התנועה לא פינתה את האנשים בכוח, אבל היא היתה קטליזטור, ואנשיה האמינו שהפינוי הוא הפתרון היחיד.

הראל נשאר מאז אחד הקיבוצים היותר בעייתיים של הקיבוץ הארצי, אם כי למשפחה הזאת הצטרפו כמה קיבוצים חדשים וחדשים פחות. אחד מהם הוא בית ניר, קיבוצו של רני טריינין, הכתובת המרכזית לכעס המפונים של אז. "בבית ניר המצב היום דומה מבחינה חברתית למה שהיה אז בהראל", אומר טריינין בגילוי לב כואב, "למרות שהנסיבות שונות לחלוטין. אז היה לתנועה כוח למהלכים דרסטיים, ושאלת הפירוק לא עלתה כלל על הפרק. היום יש כתובת על הקיר, התהליכים ברורים, והשאלה איננה איך מחזיקים קיבוץ בכל מחיר, אלא איך מפרקים קיבוץ, דרך קבלת ההחלטות לא השתנתה, ויש אותו פחד שיתוק מהתפרקות. יש היום קיבוצים שאין להם זכות קיום כקיבוץ, הצריך למצוא פתרון כלכלי־משפטי למעמדם החדש, בנושאים כמו פנסיה, קרקעות וכדומה".

טריינין, שהיה גם מנהל סמינריון הקיבוץ הארצי בגבעת חביבה, אינו פועל עוד במסגרות התנועה. כפי שזה נראה, הוא אינו מצפה ממנה לפתרונות, גם לא נוסח פתרון הראל, שהוא היה מעצבו הראשי.

התסריטים המטורפים של הסי־איי־אי

במשך ארבעים שנה הזינה קבוצת עילית של מומחי ביון את נשיאי ארצות הברית בדו"חות על האיום הסובייטי ועל יחסי הכוחות של שני הגושים. באחרונה הותר פרסומם של הדו"חות הסודיים ביותר. בין אלפי העמודים בולטים ליקויי מידע, משגים מדהימים והזיות איוולת ופרנויה שנועדו לחמם את המלחמה הקרה

מאת ונסן ז'ובר
נובל אובזרווטר

הם היו צריכים לראות הכל, לדעת הכל, לחזות הכל. גם לדמיין הכל. הם היו מגידי העתידות של "העולם החופשי", נביאי הבית הלבן, עינו של נשיא ארצות הברית מאחורי מסך הברזל. משימתם – להשיב על שתי שאלות שלא נתנו מנוח לאמריקה במשך קרוב ל־40 שנה: האם תפרוץ מלחמת העולם השלישית? האם עלולה ארצות הברית להפסיד בה? זו היתה קבוצת עילית של הסי־איי־אי. היא היתה חייבת למסור דין וחשבון רק למנהל הסוכנות אישית. הם היו כתריסר אנשים – מועצת ההערכות הלאומיות – שלהם בלבד היתה גישה לכל סודותיה של סוכנות הביון החזקה ביותר בעולם: דו"חות מרגלים, גילויי עריקים, צילומי לוויינים, ציתותים. באחרונה הותרו לפרסום דיווחיהם מן השנים 1947–1983, שסווגו בשעתם כסודיים ביותר. אפשר למצוא שם את התסריטים המטורפים ביותר של המלחמה הקרה, הזיות וחזיונות תעתועים בלתי־אפשריים על האיום הקומוניסטי במזרח ובמערב, ומשגים אדירים.

מומחי־העל של הסי־איי־אי היו אמורים לדעת הכל על הקרמלין, האסטרטגיה שלו, מחריו, אנשי המפתח שלו. עם זאת, בשום שלב הם לא חזו את עליית ניקיטה חרושצ'וב לשלטון, שדבר לא עמד בפניה. האוקראיני שהלם על הזירה העולמית במשך עשר שנים לא הופיע אף באחת מתחזיותיהם לפני שהוא עלה לשלטון ב־1953. וכך, בינואר 1948, כאשר תהו אנשי הנשיא על יורשיו הפוטנציאליים של סטאלין, הימרו כולם על וייצ'סלאב מולוטוב, שר החוץ של סטאלין, האיש של הסכם מולוטוב־ריבנטרופ. אבל מולוטוב סיים את הקריירה שלו כשגריר באולאן־באטור. שבוע לאחר מותו של אבי העמים הם סברו כי היורש גיאורגי מאלנקוב אוחז בחוזקה את מוסרות השלטון בידיו. כעבור שלושה ימים, תפס חרושצ'וב את מקומו.

חזאי הביון לא היו מבינים גדולים ברזי השלטון בברית המועצות. הם גם לא הבינו את התוכנית הגרעינית של ברית המועצות. וזה היה חמור יותר. ב־1948, ברגע החם יותר של המלחמה הקרה באירופה, הם לא הבחינו כי ארצות הברית עומדת לאבד את המונופול הגרעיני. זה היה עתיד לשנות את פני העולם ולבתרו סופית לשני גושים. ביולי הם היו בטוחים שהפצצה האטומית הסובייטית הראשונה תפוצץ רק ב־1953. אך הדבר קרה באוגוסט 1949, ארבע שנים לפני המועד החזוי. קבוצת העילית נתקפה בהלה. כמה פצצות יש להם? האם יפציצו את אמריקה... הם כתבו: "אנו מעריכים שב־1953 יהיו בידי הסובייטים 100 פצצות, כל אחת מהן בעוצמה השווה לפצצה שהוטלה על נגסאקי... אבל אולי יהיו להם 50 או 200 פצצות". במקרה האחרון יוכלו הסובייטים "להרוס את יכולת התגובה שלנו, לצמצם ב־30% עד 50% את הפוטנציאל הצבאי־התעשייתי שלנו ולהרוג יותר מ־10 מיליון אזרחים". במלים אחרות: הם "עלולים לנצח במלחמה".

אבל האם יפתחו במלחמה? לפני כתיבת הדו"חות צריכים היו חוזי העתיד של הסי־איי־אי להתייעץ עם שירותים חשאיים רבים אחרים, של כוחות היבשה, של חיל האוויר, הצי, וכן האף־בי־איי והסטייט דיפרטמנט. בעניין מכריע זה לא שררה ביניהם הסכמה. התפתח ויכוח סוריאליסטי שתעתיקו נשמר בארכיונים: בדו"ח לנשיא ארצות הברית. היו שסברו כי ברית המועצות לא תחתור ראשונה לעימות גרעיני. אלא אם כן תזנח את "התפיסה המרקסיסטית בדבר התמוטטותו הבלתי נמנעת של העולם הקפיטליסטי" ותחזור איפוא על "האפשרות להשיג את מטרתה (שליטה בעולם) באמצעות המהפכה".

"הבל ורעות רוח" השיב חיל האוויר: "להרוס את רצון ההתנגדות שלנו במלחמה פסיכולוגית: תחנות רדיו שיפלו בידיהם יודיעו שיש מיליוני הרוגים, הקומוניסטים בקרב אנשי הצבא בדרג הבכיר של חברי הממשלה יודהו בגלוי..." התוצאה: "יהיו מהומות גזעיות (!) ומצב מהפכני". צריך איפוא, ממשיך הסי־איי־אי, להדהיר את מעצרי המנהיגים הקומוניסטים, "לאתר את האנשים שיהיה צורך לשתקם במקרה חירום ולהבטיח את נאמנות עובדי הממשל". נפתח ציד המכשפות, שכידוע בוצע בקפדנות רבה. כמובן לא התגלתה שום רשת טרור מחוץ לעולמות דמיוניים למיניהם.

מומחי הסי־איי־אי היו חשדניים גם כלפי בעלי הברית בברית נאט"ו החדשה. בעיקר חשדו בצרפתים. "אף על פי שרוב הצרפתים הם אנטי קומוניסטים, התבוסתנות רווחת מאוד בצרפת", הם כתבו ב־11 בנובמבר 1950. "אם יפרוץ סכסוך הם לא ירצו להתנגד וגם לא יהיו מוכנים להחשיד עצמם בעיני הקומוניסטים במקרה של כיבוש סובייטי, הנחשב בלתי נמנע". כלומר, בין שהאויב חום ובין שהוא אדום, הצרפתים הם משתפי פעולה בנשמתם. וכמוהם הסובייטים, אם להאמין למומחי־העל של הסי־איי־אי, כפי שמעיד עליהם אותו תסריט מפלצתי, החושף כמעט הכל על האיוולת והזיות הדעת שעטפו את אמריקה של טרומן, מקארתי והחבר.

שאלה מאוקטובר 1951: איך יגיבו הסובייטים אם נטיל עליהם פצצות אטומיות? כמו האנגלים בהפצצות על לונדון, כמו הגרמנים כאשר הופצצה דרזדן או כמו היפאנים בהירושימה? התשובה: "הסובייטים הם סלאבים. תגובתם יכולה להיות שונה מאוד", משיבים המומחים במלוא הרצינות ומפליגים בקלות על הגרוזים, הארמנים ומיני אחרים לארחובים. אבל אפשר להירגע: לאחר "תחושה של איבה קלה כלפי ארצות הברית", תתמקד השנאה במשטר הקומוניסטי "שאינו מסוגל להגן

> **ב־1948, ברגע החם יותר של המלחמה הקרה באירופה, הם לא הבחינו כי ארצות הברית עומדת לאבד את המונופול הגרעיני. זה היה עתיד לשנות את פני העולם ולבתרו סופית לשני גושים**

עליהם". האין זה הכל: "אם תסכים ארצות הברית שמתקפות (הגרעיניות) בוצעו נגד השלטונות, כדי לשחרר את העם מאר תו משטר טרוריסטי, זה יקנה לה מוניטין של אנושיות והגינות".

מומחי־העל שיווקו על הצייד באורנים ואסטרטגים גדולים וקשוחים, אך לא ראו כיצד החוקרים הסובייטים קרבים בצעדים גדולים אל הנשק המוחלט – פצצת המימן שהאמריקאים ניסו בנובמבר 1952. ב־3 באוגוסט 1953, בדו"ח שכותרתו "תחומי יכולתה של ברית המועצות בתקיפת ארצות הברית", הם כתבו בשאננות: אין כיום "שום סימן לפיתוח" הנשק התרמו־גרעיני בברית המועצות. כעבור חמישה ימים כבר היה סימן: פוצצה פצצת המימן הראשונה

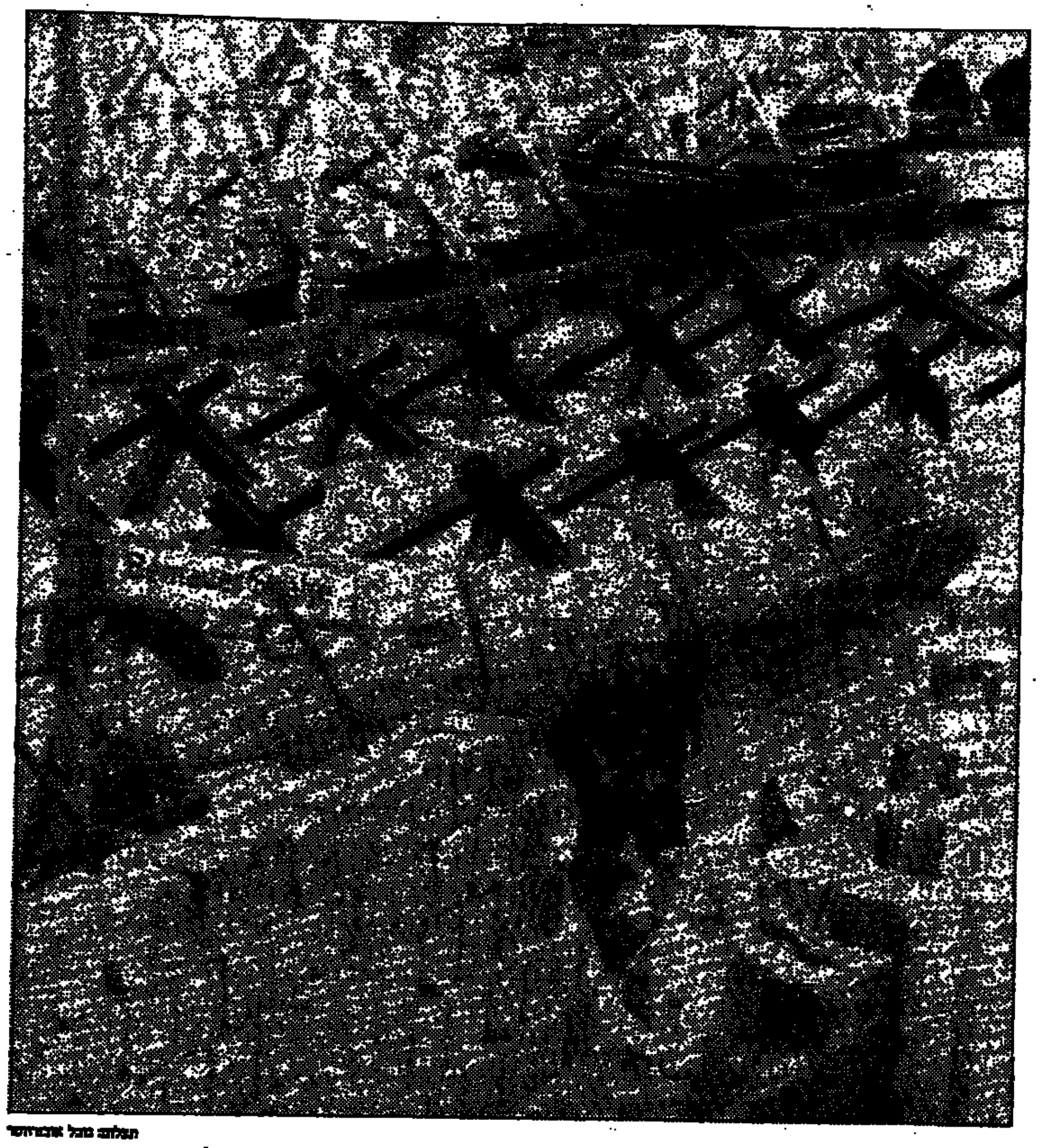

תצלום: נובל אובזרווטר

שבועות אחדים לאחר הקמתה של חומת ברלין, באוגוסט 1961, הציעה רשות הביון המרכזית להפציץ את גרמניה המזרחית וברית המועצות בהפצצה גרעינית

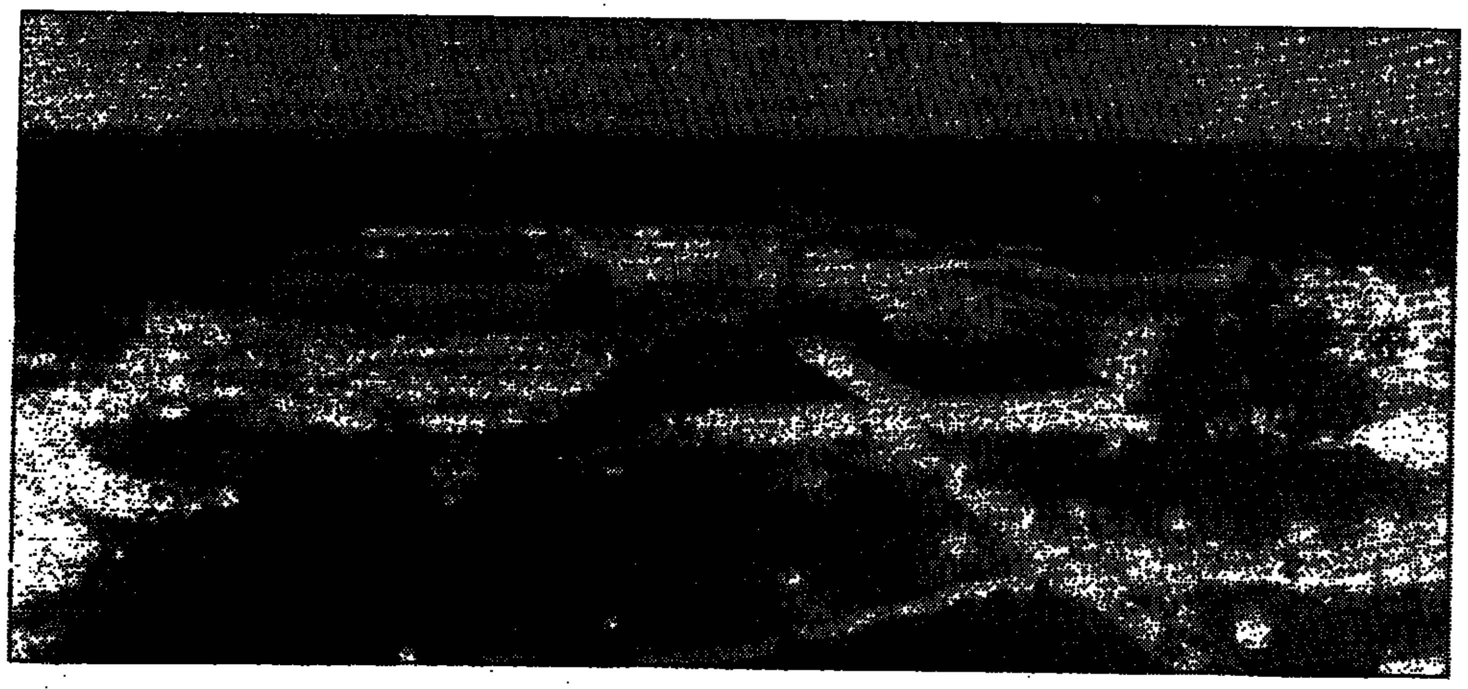

משרדי הסי־איי־אי בלאנגלי, וירג'יניה. כאן עובדים מחצית מ־22,000 אנשי הסוכנות

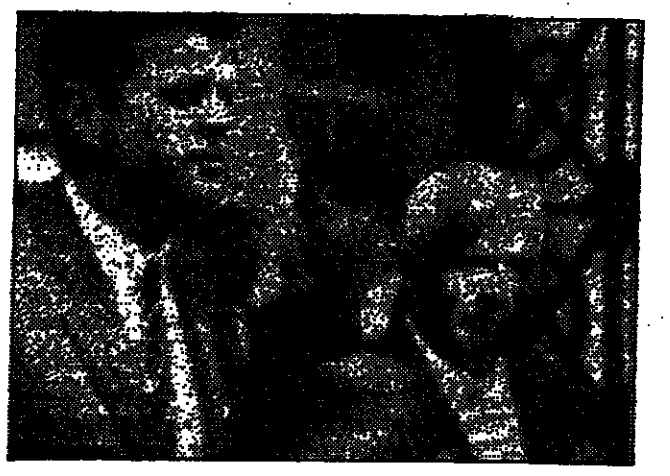

מומחי העל לא האמינו כי חרושצ'וב (בתמונה עם הנשיא קנדי) יציב נשק אטומי בקובה. תצלומי לוויין הוכיחו את ההיפך

מקלט אנטי־גרעיני בלונג איילנד ב־1954. הסי־איי־אי האמין שברית המועצות עומדת לצאת בהתקפת פתע אטומית

האמריקאי. "בבעיות הקומוניזם" אמר סטאלין בבירור כי אי־אפשר להרוס את הקפיטליזם אלא באלימות, במלחמה".

כעבור כמה חודשים יצאו תומכי הפרשנות המקסימליסטים בחיל האוויר האמריקאי וידם על העליונה: מלחמת עולם ממשמשת ובאה, זו היתה הדעה הרווחת. ההיגיון חייב שסטאלין יפתח בה לפני 1954; "המועד הסביר ביותר" הוא 1952.

אמריקה כולה החלה לשגות בהזיות. וכך גם השירותים החשאיים. לסובייטים לא היו מפציצים לטווח ארוך ולא טילים בין־יבשתיים לתקוף את המקלט האמריקאי. אך מה זה משנה? הם יכולים, אמרו בעלי החזיונות של הסי־איי־אי, להחדיר בחשאי נשק גרעיני לניו יורק, וואשינגטון או לוס אנג'לס. כדי לעשות זאת הם הקימו – שירותי הביון היו בטוחים בכך – "גיס חמישי". בדו"ח בספטמבר 1951 כתבו בעלי ההלומות של הנשיא, בלי ספק בסיוע של אדגר הובר, הבוס הנתעב של האף־בי־איי: "לברית המועצות יש בעלת־ברית רבת עוצמה במתננו – המפלגה הקומוניסטית האמריקאית ו־37,000 חבריה שנשבעו להגן על ברית המועצות בכל מחיר ובכל אמצעי".

ואז משורטט תסריט אפוקליפטי: לאחר המתקפה הראשונה ינסו הקומוניסטים שפיתח אנדריי סחרוב בסמיפלטינסק. עוד כישלון. האסטרטגים הגדולים נשבעו שלא ייתפסו עוד בקלקלתם, שמעתה לא יזלזלו באויב. חרושצ'וב צהל: השירותים האמריקאים בשלים מבחינה פסיכולוגית להאמין בכל אחיזת עיניים. ב־1955 הופיעו המפציצים הסובייטים הראשונים שיכלו להגיע לארצות הברית ללא חניית ביניים. כמה מפציצים כאלה היו באמת לצבא ברית המועצות? מעטים מאוד, למען האמת. אבל השירותים הסובייטים רצו לשכנע את ארצות הברית בהיפוכו של הדבר. הם הצליחו לעשות זאת בקלות מדהימה. במצעד חיל האוויר המסורתי, ביולי 1955, היה מפגן אווירי רצוף של מפציצים מעל לשדה התעופה הצבאי טושינו. הנספחים הצבאיים של ארה"ב התוודו: הרי זה ברור, יש להם לפחות כמה עשרות מפציצים כאלה. לאמיתו של דבר, אותם מטוסים חזרו וחגו מעל לשדה התעופה שוב ושוב בלי שאיש הבחין בכך. התוצאה: במשך שנתיים גרמו דו"חות הסי־איי־אי לקונגרס שיגדיל את תקציב ההגנה. היעד: לסתום את פער המפציצים המדומה.

חברי קבוצת העילית אף הבחינו בהונאה זו וכבר נפלו במלכודת השנייה שהכין להם חרושצ'וב: פער הטילים. לאחר שיגור הלוויין הראשון בהיסטוריה, ספוטניק, רצה חרושצ'וב לעודד את הרושם שברית המועצות יכולה לייצר טילים ארוכי טווח במספר רב מאוד, כמו "נקניקיות", כדבריו. השירותים החשאיים האמריקאים לא מצאו שום מתקן המאפשר ייצור כזה. אבל לאחר שכבר הולכו שולל פעמים אחדות, לא העזו לומר בבירור כי חרושצ'וב מרמה. מה גם שהשדולה הצבאית־התעשייתית וחיל האוויר האמריקאי (שבמקרה של מלחמה גרעינית היה עומד בקו הראשון) היו מעוניינים שיאמינו באיום החדש הזה. האישים הפוליטיים עטו על הנושא הרגיש, וג'ון קנדי בראשם. הוא הפך את פער הטילים לאחד הנושאים המרכזיים במערכת הבחירות שלו ב־1960. אם ייבחר, הבטיח, יבטל את הפער. הוא נבחר לנשיא ארצות הברית ברוב של כמה אלפי קולות.

כמה ימים לאחר הבחירות חיברו מומחי־העל של הסי־איי־אי דו"ח על "המגמות הכוללות של תוכנית־היכולת הסובייטיים ב־1960 עד 1965". מסקנותיהם: הסובייטים ישגרו את החללית המאוישת הראשונה שלהם בשנה הבאה. תחזית זו אכן התאמתה. והטילים לטווח ארוך? "על פי ההערכה הממעטת (50), תוכל ברית המועצות לגרום הרס מסיבי לערים האמריקאיות העיקריות ב־1961. על פי ההערכה המרובה ביותר (200), הדבר יכול לקרות לפני סוף 1960". במלים אחרות: הצילו הבית בוער!

חודשים לאחר כניסתו לתפקיד הגדיל קנדי את תקציבה של התוכנית הגרעינית הצבאית. תודות ללוויני הריגול, התגלה לאחר מכן שלסובייטים לא היו טילים בין־יבשתיים מבצעיים עד 1963, ומספרם היה 20 בלבד. באותה שנה כבר היו לאמריקאים 140 טילים כאלה. אבל זה היה מאוחר מכדי לעצור את המכונה ואת המסלול היקר כל כך שארצות הברית עלתה עליו.

שום דבר לא עצר את דמיונם השופע של מגידי העתידות בסי־איי־אי. במארס 1958 הם תהו כמה גברים ונשים מתנגדים למשטרים מאחורי מסך הברזל. מסקנתם: כמעט אפס. ואם תפרוץ מלחמת עולם, האם יימצאו מתנגדים שיעזרו לכוחות האמריקאיים? כן, במדינות הבאלטיות, בבילורוסיה, באוקראינה, בפולין ובגרמניה המזרחית. וקרוב לוודאי שזה גם היה נכון. אבל אפשר להרגיש שהשאלה האמיתית שהעסיקה אותם היתה אם העמים המדוכאים האלה ימשיכו לסייע לנו גם אם נשליך פצצות אטומיות. והתשובה המאכזבת: "אנחנו נשארים בתחום ההשערות". שכן, אמרו, יש שני מקרים שונים מאוד: אלה שיהיו קורבנות ההפצצות, והאחרים. הראשונים, "אם יישארו בחיים, יהיו ככל הנראה המומים ויקדישו את מרצם לפתרון בעיית ההישרדות האישית". קרוב לוודאי. האחרים, לעומתם, "יזדרזו כפליים להילחם נגד המשטר, אלא אם כן יגיעו האירועים האלה "למסקנה שההפצצות הפכו את ההתנגדות למיותרת". הה, הסלאבים האלה והנשמה הסלאבית שלהם.

ואיך יגיבו האסיאתים? חזאי הסי־איי־אי שקלו כידוע פעמים אחדות להטיל פצצות גרעיניות באסיה. הפעם הראשונה היתה באפריל 1953, נגד צפון קוריאה, כדי לאלצה לחתום על הפסקת אש. אחר כך שקלו הטלת פצצה גרעינית ב־1954, בדיאן ביאן פו, כדי "להרוס את הכוחות הצבאיים הקומוניסטיים" שאיימו על הצרפתים. גם סין היתה על הכוונת. לדברי ז'ורז' בידו, ראש ממשלת צרפת אז, אייזנהאואר עצמו הציע זאת. ולבסוף, ב־1958, ביקשה המועצה האמריקאית לביטחון לאומי מהסי־איי־אי ללמוד את התגובות האפשריות של ברית המועצות במקרה של מתקפות גרעיניות אמריקאיות על כמה יעדים: צפון קוריאה וצפון וייטנאם, אם אלה יפלשו לתחום האזורים האויבים בדרום; וסין, אם תנסה להשתלט על טייוואן. המסקנה: "יש סיכון רציני שהסובייטים ישיבו באותה מטבע".

אבל – זאת יודעים פחות – האמריקאים שקלו להשתמש בנשק גרעיני נגד ברית המועצות לאחר הקמת חומת ברלין. אבל רק אם יוטל הסגר חדש על ברלין המערבית ו"יפרוץ סכסוך מוגבל וקונבנציונלי להסרת המצור". לבקשת הבית הלבן, העלו מומחי־העל של הסי־איי־אי כמה אפשרויות: החל בהטלת פצצות "בעוצמה נמוכה" על 25 מחנות צבא בגרמניה המזרחית ועד הפצצת 100 אתרים אסטרטגיים בברית המועצות. בשני המקרים "מלחמה כללית תהיה בלתי נמנעת", כפי שהוזה

ב־19 באוקטובר 1961. המלחמה לא פרצה. במקרה זה פעלו מומחי־העל של הסי־איי־אי למען רגיעה. הכל מכירים בכך שבמשך כל משבר ברלין הם מילאו תפקיד ממתן. תודות להם ולכמה אחרים היה אפשר להימנע מהגרוע ביותר.

מתונים ורגועים איפוא, ב־24 בינואר 1962 חיברו דו"ח על "עתידו הסביר של הסיוע הצבאי הסובייטי". בבטחה רבה כתבו: "נראה שברית המועצות אינה מתכוונת לתת לקסטרו אמצעים לאיים בהם איום צבאי על ארצות הברית, מחשש שתאלץ כך את האמריקאים לנקוט אמצעי מנע..." אין ספק שאספקת אמצעים כאלה היתה מעשה שטות. אבל חרושצ'וב, המומחה באחיזת עיניים, לא היה סוגר האחורה, ובניגוד לכל היגיון הציב טילים בקובה. אלה הטילים המפורסמים שהתגלו למטוסי הביון יו־2 החל באוקטובר 1962. הם ייזכרו בהיסטוריה כאיום הרציני האחרון של סכסוך עולמי.

ה"דיטאנט" תפס בהדרגה את מקומה של המלחמה הקרה. מטרתה היתה התחרות בין מעצמות־העל טכנולוגית וסמלית: החלל. האמריקאים רצו להדביק את הסובייטים ולעבור אותם, אחרי שספגו מהם שתי השפלות, ספוטניק (1957) וגאגארין (1961). קנדי התחייב: האמריקאים יהיו הראשונים שישגרו אדם לירח. אבל מומחי־העל של הסי־איי־אי לא היו סמוכים ובטוחים בכך. בדו"ח שלהם מדצמבר 1962 כתבו: עדיין יש יותר מסיכוי של 1:2 שהרוסים ייכנסו למירוץ לירח. לדבריהם, קרוב לוודאי שכף רגלו של הקוסמונאוט הראשון תדרוך על קרקע הירח ב־1967, כלומר, שנתיים לפני ניל ארמסטרונג.

עם או בלי דיטאנט, לא נעלמה הפרנויה של אנשי הסי־איי־אי. הם תמיד שאלו את עצמם אם הקומוניסטים לא הבריחו בחשאי פצצות אטומיות לשטח אמריקה. ב־7 ביולי 1970 כתבו: "בלי קושי רב אפשר להעביר דרך הגבול נשק גרעיני במשקל כמה קילוגרמים". אמצעי התובלה – סירת דיג, מזוודה דיפלומטית או אפילו תא מטען במכונית. מקום המחסן הפוטנציאלי של הנשק – "השגרירויות הסובייטיות בקנדה ובמקסיקו". אבל זה "מאוד לא סביר" שמוסקווה תקבל עליה סיכון זה. ולעומת זאת, "הסינים עלולים להחדיר בחשאי פצצה שתיראה מתוצרת סובייטית". לא כדי לפוצץ אותה אלא כדי שהאמריקאים יגלו אותה. המטרה: לחולל משבר חמור בין ברית המועצות לארצות הברית "שישרת את האינטרסים הסיניים". עם זאת, "יש סיכויים מעטים שאחיזת העיניים הזאת תצליח".

ואז באה "המלחמה הקרה השנייה", ב־1980, לאחר הפלישה לאפגניסטן. רונלד רייגן רצה להכריע את "אימפריית הרשע". ראשית, על־ידי חניקתה בדרכים כספיות. אולם בדו"ח מאפריל 1982, שכותרתו "הבעיות הפיננסיות של הגוש המזרחי כמקור השפעה למערב", לא טיפחו האנאליסטים של הסי־איי־אי אשליות רבות מדי. "הגבלות אשראי יכולות להגדיל את הקשיים הכלכליים והצבאיים של מוסקווה. אבל אין לצפות ל'ויתורים חשובים כמו נסיגה מאפגניסטן או עזיבת פולין'". לפיכך, חיפש רייגן דרך אחרת לגרש את השד מכדור הארץ. הדרך שמצא היתה מלחמת הכוכבים. ברור שמומחי הסי־איי־אי לא האמינו במגן החללי הזה נגד טילים, אבל הבוס שלהם, ביל קייסי, היה מקורב לרייגן. לכן הם התפתלו כדבעי כדי להצדיק את מלחמת הכוכבים. כך, אמרו בדו"ח בפברואר 1983, הסובייטים רוצים להיות חזקים יותר מהאמריקאים כדי "לנצח במלחמה", אבל "אין זה סביר שהם ייצאו למתקפת פתע". כן, הנשק החדש שלהם יכול "להשפיע על התפיסה ואולי גם על המציאות של המאזן האסטרטגי", אבל רק "אולי". כן, הם עובדים על מערכת חללית להגנה נגד טילים, אבל היא לא תהיה מבצעית לפני שנת 2000. כעבור שלושה שבועות השמיע רייגן את נאומו הגדול על מלחמת הכוכבים, שהיתה עתידה לבלוע מיליארדי דולרים, לשווא.

ברית המועצות קרסה לגמרי מאליה. אם להיות הוגנים כלפי מומחי־העל של הסי־איי־אי, למרות מה שנאמר פעמים רבות, הם הקדימו לראות שהכל משתבש והולך מאחורי מסך הברזל. הדו"ח האחרון שפרסומו הותר נושא מכונה "היבט העדות הגזעיות בברית המועצות". התאריך הוא אפריל 1983, שנתיים לפני עלייתו של גורבצ'וב לשלטון ושמונה שנים לפני התרסקות האימפריה. "עצירת הרווחה הכלכלית בברית המועצות והלאומנות ברפובליקות הלא־רוסיות" גוברות ומתעצמות, "הדיכוי רק מגדיל את האי־אמון העממי כלפי המשטר", וזה, הוסיפו ואמרו, "יעמוד על דרכו של היעד הראשון במעלה של השלטונות: העלאת פריון העבודה". הקרמלין נקלע איפוא למעגל מכושף שאין ממנו מוצא. וזה המצב המסוכן ביותר בברית המועצות "זה 30 שנה".

אחר כך כתבו מגידי העתידות של הסי־איי־אי דו"חות אחרים על גורבצ'וב ועל קץ הגוש המזרחי. אבל נצטרך להמתין עוד כמה שנים כדי לקרוא אותם. הם עדיין שמורים בכספות הסוכנות.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה
הקתדרה לסוציולוגיה פוליטית ע"ש זלמן וסימה זינברג
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
ערב עיון על ספרה של ד"ר חנה הרצוג
"נשים ריאליות – נשים בפוליטיקה המקומית בישראל"
בהוצאת מכון ירושלים לחקר ישראל
דברי ברכה:
פרופ' יונתן שפירא – מופקד על הקתדרה לסוציולוגיה פוליטית
ד"ר חנה הרצוג – החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
הרצאת פתיחה
ח"כ פרופ' נעמי חזן – החוג למדעי המדינה, האוניברסיטה העברית
"נשים מתמודדות, נשים מתהדרות"
יו"ר הכנסת, פרופ' שבח וייס
"האשה בפוליטיקה הישראלית"
ד"ר אריאלה פרידמן – החוג לפסיכולוגיה
"האם לנשים 'קול אחר'?"
מנחה:
הגב' אדריאנה קמפ – החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
ערב העיון יתקיים ביום חמישי, ו' אב תשנ"ד, 14.7.94, בשעה 19:00
אולם 101, בנין נפתלי, קרית האוניברסיטה, רמת אביב
– הציבור מוזמן –

נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ה
כמעט כל צייר ישראלי למד או לומד במכון אבני
מכון אבני
נוסד בשנת 1936
■ לימודי אמנות מלאים
רכז: שמעון אבני
מכלול תלת־שנתי
■ אמנות הציור והרישום
רכז: הירון בר־אהרן
■ האמנות המודרנית
מרצה: ד"ר גדעון עפרת
סדרת הרצאות שנתית
■ אמנות עכשווית
רכזת: תמר רבן
■ אמנות הרישום
רכז: אבינועם קוסובסקי
■ השיעתוק וטכניקות הדפוס
רכז: משה אלהנתי
■ אמנות הפיסול
רכזת: דרורה דומיני
■ צילום מקצועי ואמנותי
רכז: עידן אנשל
■ עיצוב גרפי וגרפיקה ממוחשבת (כולל מקינטוש)
רכז: משה עמר
■ תולדות האמנות
רכז: סורין הלר
מסלולים מיוחדים למתקדמים
עם: אורי ליפשיץ, יעקב דורצ'ין, יעקב מישורי, מאיר פיצ'חדזה, אבינועם קוסובסקי ודורון בר־אדון
נפתחה ההרשמה לקורסי קיץ לחודשים יולי־אוגוסט
מספר המקומות מוגבל

עכשיו לפחות יהיו להם מים

תימן אוחדה שוב, הפעם בכוח הנשק. עם סיום הלחימה נראה כי יושם קץ לסבלם של האזרחים. הם שעמדו בקו החזית האמיתי – הערים

חלפן כספים. קלצ'ניקוב תוצרת תימן עולה כ-350 דולר ורוסי 950 דולר

מאת צבי בראל

אחרי חודשיים וחצי של לחימה מתישה נפלה אתמול העיר עדן לידי כוחות הצפון. בשעות הערב עדיין נמשכו קרבות הרחוב, ואנשי המשטר הדרומי עוד ניסו לשפר כמה עמדות, אך בינתיים נפוצה השמועה כי ההנהגה הדרומית בראשות עלי סאלם אלביד נמלטה מן המדינה, ובעצם אין עוד למען מי להילחם. עיר הנמל המפוארת, שהיתה מרכז מינהלי ומסחרי חשוב ובירתה של דרום תימן, תהפוך מעתה לעיר נמל צפונית במדינה שאוחדה מחדש, הפעם בכוח הנשק.

בתחילת השבוע עוד נדמה היה כי המלחמה תימשך זמן ארוך יותר. היו שדיברו על שבועות ואפילו על חודשים. ההרס האטי של עדן וחניקת אחיזתו בצבא הדרום היו לטקטיקה שנקט הצפון. בשבוע שעבר, למשל, נפגע השוק הישן של עדן, ובאותו יום נהרס הבניין הגבוה והיפה ביותר בעיר. היה זה מבנה מגורים של שבע קומות שבו נהגו להתגורר אורחים זרים ותימנים נושאי משרות בכירות. טיל סקאד צפוני, ששוגר, כמו עשרות לפניו, אל עיר הבירה הדרומית, פגע פגיעה ישירה בבניין והרס אותו. באותו זמן ישבו בו כמה עשרות בני אדם שבאו להשתתף באבלם של בני משפחה שאמם מתה מוות טבעי. כך נוספו, בתוך רגעים ספורים, עוד שלושה קורבנות למאות הקודמים.

את השריפה שגרם הטיל בבניין לא היה אפשר לכבות. המים בכבאיות אזלו, וחלק מבורות המים בשכונה יבשו. אפילו כדי לרחוץ את פצעי הפצועים היה צורך לשלוח כמה ילדים קטנים ודליים בידיהם לשכונה מרוחקת שבה עוד נותרו כמה בארות פעילות. בחום של 45 מעלות, כשרשת המים מנותקת וצנרת הביוב הרוסה, אין פלא שכבר התגלו כמה עשרות מקרי כולירה – אבל אין דרך לטפל בהם. מדפי התרופות בבתי החולים הולכים ומתרוקנים, זרם החשמל מגיע רק לשעות ספורות, גנרטורים יצאו מכלל שימוש, וצוותי עזרה מבחוץ אינם מוכנים להגיע בשל ההפגזות הבלתי פוסקות.

מלחמה משונה התנהלה בתימן. מול הדיווחים הרדודים בין הכותרות הגדולות שעשתה בעיתונות הערבית, נראה המאמץ הבינלאומי להפסיקה עלוב, כאילו היה מדובר במחלוקת על מגרש בלוק. מועצת הביטחון אמנם קיבלה את החלטתה שמספרה 924 וקראה להפסקת האש בין הצדדים, אבל הקטיושות, הסקאדים והארטילריה לא שמעו עליה. מזכיר האו"ם, בוטרוס גאלי, שלח לתימן נציג מיוחד, איש מוכשר בשם אלאחדר אלאיברהימי, מי שהיה סגן נשיא הליגה הערבית ורקם את הסכם טאיף ב-1989, הסכם שלאורו מתנהלים היום החיים הפוליטיים בלבנון. אולם גם נציג זה לא הצליח לקרב בין הצפון לדרום. משימתו הוגדרה אמנם כמסע לבדיקת העובדות, אולם אפילו רצונו לחרוג מסמכותו ולנסות לפשר בין הצדדים לא העלה תוצאות. שני המנהיגים הלוחמים – נשיא הצפון, עלי עבדאללה סאלח, ואויבו ומי שהיה סגנו, עלי סאלם אלביד – התבצרו איש איש בעמדותיו. הצפון המשיך לבשר על ניצחונות גדולים, וביום שלישי אף דווח כאילו נכבשה העיר מכלא, מקום מושבו של המנהיג הדרומי שהפכה לבירה בפועל והחליפה בכך את עדן.

במזרח התיכון אין כמעט מדינה ערבית אחת שלא היתה מעורבת. משלחות מן הצפון והדרום ביקרו במצרים, בסוריה ובאלג'יריה. ירדן ועומאן היו הראשונות שהיו מעורבות בפועל ואף ניסחו את אמנת הפיוס וההבנה בין הצפון לדרום. אמנה זאת, אף שנחתמה, לא החזיקה מעמד אפילו יום אחד. אפילו סעודיה, שיחסיה עם תימן המאוחדת היו לכל היותר קרירים בשל העמדה הפתלתלה שנקטה תימן במלחמת המפרץ, היתה מוכנה להתערב כדי להפסיק את הלחימה. העמדה האמריקאית היתה מהוססת. על שיגור כוחות בינלאומיים רק דיברו, אבל לא נראה כי לארה"ב יש משאבים ורצון לשגר עוד כוחות לאזור שמה שאירע בו מסבך בעיקר ילדים תשים.

גם מבחינה צבאית נראו מהלכי המלחמה מוזרים. על פי כל ההערכות יכול היה הצפון לכבוש בסערה את עדן עוד קודם לכן, אילו השתמש בכל הכוחות הצבאיים העומדים לרשותו. אבל מסתבר ששיקולים פוליטיים שבטיים עלו על השיקולים הטקטיים הצבאיים. עלי עבדאללה סאלח העדיף לשמור מחצית מצבאו המונה כ-30 אלף חיילים בקרבת הבירה צנעא, ואת מחציתו האחרת בלבד לשלוח לשדה הקרב. הנשיא הצפוני שמר היטב גם על חיל האוויר שלו. גיחות המטוסים המצומצמות כוונו בעיקר לסיור ולהפחדה. המטוסים נמנעו מלטוס במקומות שהיה ידוע כי נמצאים בהם מתקני הגנה של הדרום נגד מטוסים. היו לכך שלושה טעמים. ראשית, דלק המטוסים היקר מזוקק בבתי הזיקוק הנמצאים בעדן והיו תחת שליטה דרומית; שנית, מחסור חריף בחלפים היה עלול להשבית את חיל האוויר המצומצם; ושלישית, סאלח ידע שאם יאבדו המטוסים, לא תוכל תימן לקבל חדשים משום שאף מדינה לא תמכור מטוסים למדינה פושטת רגל כתימן, ודאי לא במצב מלחמה.

בדרום נקט עלי אלביד מדיניות דומה. מסיבות של ביטחון אישי הוא נטש את עדן ועבר לעיר מכלא. שם אסף סביבו את הקצינים הבכירים על יחידותיהם, בין השאר כדי למנוע אפשרות מרידה או יצירת קואליציה של הצבא עם הצפון. זו לא היתה פרנויה לשמה. ההרכב השבטי של הצבא, ובמיוחד קריאתו של ראש הממשלה הקודם, עלי נאסר מחמד, לכוחות השומרים לו אמונים בצבא – לא להילחם "עד שיתבהרו העניינים" – היו סיבה טובה לחשש של אלביד.

ובמצב שחלקו העיקרי של הצבא, הצפוני והדרומי, נמצא בקסרקטינים, התנהלה המלחמה באמצעות גייסות לרגע שהשתמשו בנשק מכל הבא ליד. ילדים ונערים נשאו רובים וירו בכל מטרה מזדמנת. כלי רכב פרטיים, ובמיוחד טנדרים, שימשו נושאי גייסות. עליהם התקינו באופן מאולתר תושבת לתת-מקלע, והיוו שניים-שלושה מורונים כדי לבלום את הרתע – הדי נגמ"ש. בערים בצפון ובדרום נפתחו חנויות מכולת לכלי נשק, ושם אפשר היה להשיג את כל סוגי הנשק לדורותיהם – החל מרובי ציד עתיקים וכלה בקלצ'ניקובים רוסיים. על פי דיווח של כתב "אלווטן אלערבי", היה אפשר לרכוש רימון יד סיני תמורת חמישה דולרים ורימון אמריקאי בעשרה. קלצ'ניקוב תוצרת תימן עלה כ-350 דולר, ורוסי – 950 דולר. מעניין כי גם למטבע האוסטרי, ה"מריה תרזה", היתה עדנה. המטבע, שהיה הילך חוקי משנות השבעים של המאה הקודמת ועד אמצע המאה הזאת, שב לשווקים כמטבע עובר לסוחר לצורך קניית כלי נשק ומכוניות.

המלחמה בת החודשיים וחצי הפכה ממלחמת סער למלחמת התשה. עיקרה נוהל באמצעות קני ארטילריה, קטיושות וטילי סקאד. בהיותם בלתי מדויקים כוונו באופן כללי אל מרכזי הערים וגרמו נזקים גדולים ואת מותם של רבים. אין אומדן מדויק של מספר ההרוגים במלחמה הזאת, אולם מדי יום יצאו דיווחים על עשרות הרוגים ופצועים. אמצעי ההגנה בערים היו מועטים. כדי להזהיר מפני התקרבות הפגזה עלו תושבי עדן והערים האחרות על גגות הבתים, בחנו את מסלול הטילים או הקטיושות, ודיווחו לשכנים שיוכלו למצוא מקלט בהתאם למקום הנפילה הצפוי. ההפגזות הבלתי צפויות מנעו גם מעבר של משלוחי מזון ועזרה ראשונה.

מחיריהם של מצרכי המזון הבסיסיים עלו בחודשים האחרונים באלפי אחוזים, ומלאי המזון בבתים ובחנויות כמעט אזל. אולם הבעיה החריפה היתה חוסר מים. על פי הדיווחים מעדן, התמוטטה רשת המים באופן מוחלט, בורות המים יבשו והבארות הפעילות לא סיפקו אלא ליטרים ספורים ליום. עדן, עיר הנמל הבריטית, הפכה לאזור מצוקה הנתון במצור. עכשיו, עם נפילתה, ועמה כנראה נפילתו של הדרום כולו, יוכלו שני מיליון תושביו ליהנות לפחות ממים זורמים וממשלוחי סיוע רפואיים שנמנעו מהם עד כה. מנגד נראה, כי נשיא הצפון לא יניח עוד למדינה העתיקה הזאת לקום מחדש על רגליה כמדינה עצמאית, ולאחר מסע טיהור מוזר היא תהפוך למחוז נוסף במדינה המאוחדת.

דיקטטורות מכוח הדמוקרטיה

מה שמתרחש ברואנדה ובמקומות אחרים חייב להביא חסידים של דמוקרטיה בעולם השלישי לערוך חשבון נפש. לפעמים בחירות דמוקרטיות הביאו לתחיית היריבויות האתניות והשבטיות הנושנות

מאת עמוס פרלמוטר

סוף מלחמת העולם השנייה לא רק הביא חירות לאירופה הכבושה בידי הנאצים; הוא גם בישר את קץ האימפריאליזם ההיסטורי – הבריטי, הצרפתי, ההולנדי ומאוחר יותר הפורטוגלי. התקווה אז ואחר כך היתה שהקולוניות לשעבר יילכו בדרך הדמוקרטיה, הפרלמנטריזם והפלורליזם, שסדר קונסטיטוציוני יציב יקום על בסיס רווחה כלכלית, וכי בעקבותיו יתגבש סדר עולמי חדש של שלום, ביטחון ושלווה. מנהיגי חזון העולם השלישי הדמוקרטי היו אמורים להיות האינטלקטואלים הליברלים והסוציאליסטים של האימפריות לשעבר, יחד עם אנשי אקדמיה אמריקאים שחזו ותיארו בביטחון התפרצות פלורליסטית ותחייתית של מדינות דמוקרטיות בצפון אפריקה, באפריקה, בדרום-מזרח אסיה, במזרח התיכון ובאמריקה הלטינית.

מנהיגיו העולים של העולם החדש הזה נמנו בידי אנשים כמו נאצר במצרים, קוואמה נקרומה בגאנה וסוקרנו באינדונזיה, והם נעשו ביום התמוכת והבהרבתם של מנהיגים קומוניסטים כמו צ'ו אן לאי מסין והמרשל ברוז טיטו מיוגוסלביה. את המטען הרעיוני סיפק מנהיג כמו ג'אווהרלל נהרו מהודו. כל אלו טענו בזכות סדר מוסרי חדש של העמים המתגבשים בעולם השלישי, הנאבקים על חירותם, סדר שיהיה עדיף על הערכים המתים של הדמוקרטיה הקפיטליסטית המערבית. בוועידת באנדונג ב-1955, שבה התכנסו מנהיגים חדשים אלה, הם נטפו לכל עבר דוקטרינות מוסריות ואידיאולוגיות שהכריזו על סדר היום המוסרי, הפוליטי והאינטלקטואלי שלהם, תוך גינוי המערב, האימפריאליזם, וכל הערכים והמוסרות המערביים הישנים. המוסרות והערכים שהיו אמורים לקום היו כמובן עממיים וישירים.

בעלת בריתם בכל התהליך הזה היתה ברית המועצות, "המתקדמת", הסטליניסטית והחרושצ'בית. היעדים שאליהם שיגרו את חיציהם – ארצות הברית, קפיטליזם, פרלמנטריזם והשיטה הרב-מפלגתית – נדחו בבוז ללא גינונים מיותרים במונחים מרקסיסטיים פשטניים וגסים. הם תוארו על ידי פרופסור הרולד לאסקי מ"לונדון סקול אוף אקונומיקס" ככלים משחיתים ומשחיתים של דיכוי וניצול מעמדיים ולאומיים.

התוצאות לאחר כל אותן פורחות אינטלקטואליות, אידיאולוגיות ומוסריות התכחשו במציאות עגומה ואיומה שהיתה בה רחוקה מההבטחה. תוך שנים ספורות הפך העולם השלישי לעולם של דיקטטורות של אדם אחד, מועצות פיקוד מהפכניות בשליטת הצבא, נשיאים לכל החיים ומדינות חד-מפלגתיות. השחיתות פשטה בכל, זכויות אדם נמחצו כאבוקיות, יוזמה אישית נהרסה בידי מוסדות ביורוקרטיים מרקסיסטיים חסרי כל תחכום, בעוד שכבות העילית הצבאיות והאזרחיות ניצלו את עמיהן בדרכים שהשליטים הקולוניאליים לשעבר אפילו לא העלו בדעתם. הן הרסו אוצרות טבע, טבחו, חבלו ובני אדם בהיקף שלא היה כדוגמתו. אנשים חוקים על סוס או על טנק הפכו לשליטים, אנשים כמו מובוטו ססה סקו מזאיר, אידי אמין ומילטון אובוטה מאוגנדה, ואפו אל-אנור מסודיה, סדאם חוסיין מעיראק, מועמר קדאפי מלוב, ואחרים. הם התיימרו להיות ניטרליים, אבל שיחקו לידי ברית המועצות כפיונים במשחקי מעצמות העל. התוצאה היתה אסון כלכלי שתוצאותיו הנוספות היו רעב, סבל אנושי ומחיר דמים מאוכלוסייה.

כפי שהראתה סדרת מאמרים ב"ניו יורק טיימס" ביוני 1994, פשיטת רגל כלכלית שעליה ניצחו מוסדות כלכליים בינלאומיים היתה הכלל, יחד עם מצוקה והידרדרות קטלנית. התקווה שכמה מדינות יאמצו סוגי דמוקרטיה מסוימים התבדתה באורח מר, כאשר ניסויים בגאנה, בניגריה ובטוגו הניבו, בעקבות ניסיונות לבחירות דמוקרטיות, סכסוכים אתניים ולוחמה שבטית. התוצאה האירונית היתה שפונדמנטליסטים איסלאמים באלג'יריה, במצרים, בירדן ובעזה השתמשו בבחירות דמוקרטיות כערוץ לשלטון. באפריקה שמדרום לסהרה צמחו מאבקים אתניים מהסוג המחריד ביותר דווקא מבחירות דמוקרטיות. היוצאת מן הכלל היחידה היתה דרום אפריקה. המקרה הקיצוני הוא רואנדה. אבל התסריט של גבולות מלאי חורים, הדידים ולא מוגדרים, המולידים מלחמות נוספות, לבש עור וגידים גם בזאיר ובאתיופיה, שממנה הצליחו האריתראים להתנתק ולזכות בעצמאות. משטרים גרועים הוחלפו על ידי משטרים גרועים יותר; נשיאים לכל החיים דיכאו קבוצות אופוזיציה וגם תנצו באיבן מלחמות שבטיות, וכך הפגינו מראית עין של יציבות פוליטית שניזונה ממשמרות פריטוריאנים, הצבא והכלים האוטוריטריים הרגילים של דיכוי וטרור.

חסידים זהירי דעת של דמוקרטיה בעולם השלישי – בימין ובשמאל כאחד – חייבים לעשות חשבון נפש ולבדוק את תוצאותיה. רעיונות הבחירות האישית והבחירה החופשית הם במקרה הטוב ביותר הזמנות לאופוריה לטווח קצר. בחירות דמוקרטיות הביאו לתחיית היריבויות האתניות והשבטיות הנושנות, שאינן מוגבלות לעולם השלישי. אתניות היתה הרסנית לעתידה הפוליטי וליציבותה של מזרח אירופה, שבה כבר קיימות מדינות וביורוקרטיות ממלכתיות. לגבי חברות בשליטת משמרות פריטוריאניות, הניצבות מול גירעונות ענק כפי שהן קיימות בכל מדינות אפריקה, להוציא דרום אפריקה, סכסוך אתני פירושו אסון.

נראה ש-40 שנה לאחר העצמאות לא הצליחו מדינות אפריקה להתמודד עם המורשת הפריטוריאנית של השליטים, הפוליטיקה והמוסרות שלהם, ולהתנער ממורשת זו. העובדה שהן אינן יכולות להשתמש יותר במעצמות העל זו כנגד זו רק הופכת את הטרגדיה המתמשכת והבאה לגדולה יותר.

גיבורים וגיבורים יותר

החדשות הטובות משנת הבחירות המתמשכת בגרמניה הן שהימין הקיצוני הולך ונכשל. אשר לשאר מרכיבי הזירה הפוליטית – קשה עדיין לקבוע בוודאות. הלמוט קוהל, מכל מקום, אינו מודאג

קוהל. משאלי דעת הקהל מתחילים לנוע לכיוון שציפה לו

מאת משה צימרמן

בספטמבר 1993 נפתחה שנת הבחירות הגדולה בגרמניה, שתסתיים באוקטובר 1994. עשרים מערכות בחירות – מקומיות, ארציות, לאומיות ואירופיות – יתקיימו במהלכה. עתה, לאחר הבחירות לפרלמנט האירופי (12 ביוני), הבחירות ללנדטג של זקסן-אנהלט (26 ביוני), כבר אפשר להציג מאזן ביניים. מן המאזן יכולים להיות מרוצים בעיקר שניים: מפלגת השלטון הגרמנית – הנוצרית-דמוקרטית, ויריבי הימין הרדיקלי.

נתחיל מן הסוף. המפלגה הרפובליקאית ו"ברית העם הגרמנית" הימניות קיצוניות נכשלו בכל מערכות הבחירות שהתנהלו השנה. בבחירות בספטמבר 1993 היו לשתי המפלגות יחד כ-8%, מעל לאחוז החסימה (5%), אך לכל אחת מהן פחות מ-5%. לכן שתיהן נשארו בחוץ. בבחירות ללנדטג של סקסוניה התחתונה ב-13 במארס אמנם הכפילו הרפובליקאים את כוחם לעומת 1990, אך נותרו רחוקים מאחוז החסימה. הכישלון היה מנת חלקה של המפלגה הרפובליקאית גם בבחירות המקומיות בשלזוויג-הולשטיין, כעבור שבוע, ובבחירות המקומיות בשלוש מדינות מזרח גרמניות לשעבר ובשלוש מערב גרמניות ב-12 ביוני. התברר, כי בבחירות מקומיות אלה אפילו לא מצאו המפלגות הימניות קיצוניות מועמדים למרבית המועצות המקומיות והאזוריות. השבוע, בבחירות ללנדטג של זקסן-אנהלט המזרח גרמנית לשעבר זכו הרפובליקאים ב-1.3% בלבד. מתוצאות רוב הבחירות הללו עולה, שגם אם יש עלייה בהשוואה לשנת 1990, עדיין אין בה פתח לפריצה של אחוז החסימה.

הבשורה הטובה מכולן באה ממערכת הבחירות החשובה מבין אלה שהתנהלו עד כה – זו לפרלמנט האירופי, בחודש יוני. המפלגה הרפובליקאית לא רק שלא הצליחה לזכות בקולות נוספים, אלא אף הפסידה הפסד כבד. כוחה ירד מ-7.1% לפני חמש שנים ל-3.9%. כלומר, היא איבדה כמעט מחצית מכוחה ואינה מיוצגת עוד בפרלמנט האירופי, כיוון שלא עברה את אחוז החסימה.

מה אומרים מספרים אלה קודם כל משמעותם היא שמפלגות הימין הקיצוני אינן זוכות בייצוג פרלמנטרי או אף מאבדות אותו כמעט בכל מקום שבו הן מציגות עצמן לבחירה השנה. במזרח גרמניה לשעבר המפלה בולטת במיוחד, מכיוון שהימין הקיצוני ציפה שהמרירות עקב האבטלה וההשפלה תוביל אנשים לבחור במפלגותיו. שנית, אפשר ללמוד ממספרים אלה כי מדובר במגמה, ויש לשער אפוא שגם בבחירות בהמשך השנה לא ישתפר מזלן של מפלגות אלה. צריך אמנם לשים לב לכך שבאזורים עירוניים מסוימים מגיעה תמיכת המצביעים הימניים-קיצוניים ל-8%, אך עד כה לא היה בזה כדי להכריע. שלישית, וזה אולי החשוב ביותר: הבוחרים הפוטנציאליים הקבועים של הימין הקיצוני (10%–15% מהאוכלוסייה על פי המחקרים) אינם מוכנים לתמוך במפלגה שמצביעה בגדי אך ורק על אמנות הימין הקיצוני. בוחרים פוטנציאליים אלה נמנעים מלהצביע בבחירות, חוזרים אל מפלגות הממסד (על פי דפוס החוזר על עצמו זו הפעם השלישית בהיסטוריה של הרפובליקה הפדרלית), או מעדיפים, במזרח גרמניה, את יורשתה של המפלגה הקומוניסטית. משמע, גם למי שרוצה לבחור בחירת מחאה יש אלטרנטיבה לרפובליקאים הדומים.

יתר על כן, מתברר שהימין הקיצוני, למרות "הישגיו" במלחמה נגד הזרים, לא זכה ללגיטימציה בזירה הפוליטית. בבחירות שנערכו על ידי האסיפה הפרלמנטרית (וזה כאלף נאמנים בוחרים) לנשיאות גרמניה במאי האחרון התחרו ארבעת המועמדים הבכירים. כולל הנציג של הימין המתון שנבחר לבסוף, במנותק מתמיכה אפשרית של כתרישי הצירים הרפובליקאים. הללו נאלצו להעמיד מועמד משלהם, שזכה רק בקולות אותם אנשי שוליים. מפלגות הימין המתון, מפלגת הנוצרים הבוואריות אכן נוטות ימינה, אך כדי לקלוט בוחרים פוטנציאליים של הימין הקיצוני, אך הן יודעות שתהיה זו התאבדות אם יוכיחו, ולו באופן תיאורטי, לשתף פעולה עם מפלגות הימין הקיצוני במקרה שיצליחו לעבור את אחוז החסימה.

הפיצול בימין הקיצוני, ועמו גם ההתפוררות בתוך המחנה, אינם נקודת מוצא להצלחה בבחירות החשובות מכולן – לבונדסטאג, אשר עתידות להתקיים באוקטובר. מעשיהם של הקיצוניים הבראים, התוקפים זרים ומשלחים אש בבתיהם, אינם מביאים להגדלת התמיכה במפלגות הימין הקיצוני, אלא להיפך. מעשים אלה, בסופו של דבר, פועלים כבומרנג במקרים רבים: דווקא מכיוון שאנשים בעלי נטייה אוטוריטרית ימנית הם בעד חוק וסדר, הם עומדים לפני סתירה כאשר חוליגנים מנסים לפתור להם את הבעיות. נוצר איפוא יחס הפוך בין התרחבות תיקי האלימות הימנית ובין הצלחות מפלגות ימניות קיצוניות. הבחירות לבונדסטאג בבוואריה, שלושה שבועות לפני הבחירות לבונדסטאג, יהיו מבחן מכריע: האם הרפובליקאים, שזכו בבחירות לפני ארבע שנים ב-4.9%, והחמיצו אך במעט את אחוז החסימה, יוכלו להצליח הפעם. נראה שלא.

על כך שמח לא רק כל אנטי־גזען. על כך שמחה גם מפלגת השלטון ושמחה מפלגת האופוזיציה העיקרית, הסוציאל־דמוקרטית, שתי מפלגות שבתקופה שלפני השתדלות זו של בחירות איבדו מקולותיהן לטובת מפלגות הימין הקיצוני. אבל המשקל הפוליטי של תוצאה זו קטן לעומת המשקל של המאבק בין מפלגות הממסד לבין עצמן, והמאמץ של שתי המפלגות הלא־ממסדיות – הקומוניסטים ובעיקר הירוקים – להתבסס במערכת.

סיפורם של הקומוניסטים נראה אבסורדי: אך לפני חמש שנים רצו המזרח גרמנים להתאחד עם המערב במדינה קפיטליסטית ומערבית, והנה מצליחה מפלגה שהיא יורשת מפלגת השלטון הקומוניסטית לשעבר לגרוף עד 30% מן הקולות בבחירות המקומיות בחודש מאי השנה במדינות מזרח גרמניה, ו-20% בבחירות השבוע ללנדטג של זקסן־אנהלט. הבחירה בקומוניסטים לשעבר מאפיינת את מזרח אירופה: מזרח גרמניה אינה נוהגת בשונה מליטא, הונגריה או פולין. הדבר מוזר בכל זאת, מכיוון שלא מדובר במדינה שעברה מסוציאליזם לקפיטליזם ו"נשוקה" בתהליך המסובך, אלא במדינה סוציאליסטית שנקלטה במדינה קפיטליסטית כמו ברשת ביטחון של קרקס. דווקא העימות בתוך אותה מדינה עם ה"ותיקים" המערביים יוצר את התסכול המאפשר את הצלחת יורשתה של המפלגה שפשטה את הרגל לא מכבר.

השאלה, אם במישור הארצי תוכל שוב "מפלגת הסוציאליזם הדמוקרטית" (ה-PDS הקומוניסטית) להיכנס לבונדסטאג, היא שאלה קשה. גם אם תיכנס, ספק אם אפילו הסוציאל־דמוקרטים יהיו מוכנים לאיזה סוג של קואליציה עמה. כמו הימין הקיצוני, הם עדיין במעמד של מוקצים מחמת מיאוס. בכל מקום שהדבר ולהנתש מעדיפות שתי המפלגות הגדולות "קואליציה גדולה" (מה שקרוי אצלנו "אחדות לאומית") על קואליציה עם ה-PDS הקומוניסטית.

אין ספק שמפלגת הירוקים מצליחה בבחירות של

ההתקפות על הזרים והצתות בתיהם אינן מביאות להגדלת התמיכה בימין הקיצוני, אלא פועלות כבומרנג: דווקא מכיוון שאנשים בעלי נטייה אוטוריטרית ימנית הם בעד חוק וסדר, הם עומדים לפני סתירה כאשר חוליגנים מנסים לפתור להם את הבעיות

השנה האחרונה (בבחירות לפרלמנט האירופי הגיעו ל-10%), והאתגר הגדול שלה הוא להצטרף לקואליציה שתתמוך בממשלת גרמניה – אם יהיה לה, יחד עם הסוציאל־דמוקרטים, רוב בבונדסטאג שייבחר ב-16 באוקטובר. זאת תהיה מהפכה של ממש בקנה מידה גרמני, כשלא רק הסוציאל־דמוקרטיה תוליך את הנוצרים־דמוקרטים בשלטון, אלא אף תוקם ממשלה "אדומה־ירוקה" לראשונה בתולדות הרפובליקה (על בסיס תקדימים בכמה מהמדינות המרכיבות אותה).

הפרדוקס הוא, שכיום התנאי העיקרי להצלחת מהפכה כזאת הוא היעלמות המפלגה הליברלית של שר החוץ קינקל, המפלגה המקיימת כיום את הקואליציה עם מפלגתו הנוצרית־דמוקרטית של קוהל, מעל המפה. לראשונה מאז הקמת הרפובליקה נראה כי המפלגה הליברלית לא תעבור את אחוז החסימה. ואם כך, השאלה היא אם יזוק הארז־ירוק מן השותף (מפלגת השלטון הנוצרית־דמוקרטית) לבדו.

הקנצלר קוהל יודע כי משאלי דעת הקהל מתחילים לנוע לכיוון שהוא ציפה לו, לעבר מפלגתו. אם לא תבוא קטסטרופה ואם לא יעשה שגיאה גדולה, נראה כאילו הצליח קוהל במה שלא האמינו רבים בתחילת השנה: להחזיק מעמד. ואם רק תצוף המפלגה הליברלית מעל המשת אחוזי החסימה, הוא יוכל להמשיך ולמשול. האתגר למשול בגרמניה זמן רב יותר מהיטלר (12 שנה) ומאדנאואר (14 שנה) נראה עתה ריאליסטי.

קוהל פועל במרץ כדי להפגין עוצמה רגועה וביטחון. הוא משתלט על הזירה המצמיחה: ב-14 ביוני נפתח בבון המוזיאון לתולדות הרפובליקה הפדרלית – פרי רוחו של קוהל. קוהל היה בטקס הפתיחה ודיבר על המסר שמעביר המוזיאון למבקר: תולדות ניצחון הדמוקרטיה המערבית על הדיקטטורה המזרחית, הניצחון על גרמניה המזרחית הקומוניסטית, ניצחונו של קוהל. ב-17 ביוני נפתחה בארצות הברית אליפות העולם בכדורגל. קוהל היה שם כאשר נבחרת גרמניה, אלופת העולם ל-1990, הופיעה במשחק הפתיחה. מאמן הנבחרת, ברטי פוגטס, הוא "איש של קוהל", ועלייה לרבע הגמר במונדיאל כבר העילה לקוהל. מ-1 ביולי גרמניה של קוהל היא נשיאת האיחוד האירופי למשך חצי השנה הבאה, הקריטית מבחינה אלקטורלית.

ב-14 ביולי יגיע יום חגה של צרפת המהפכנית. קוהל יהיה בפאריס, הוא ויחידה צבאית גרמנית ביחידה המשותפת עם צרפת ובלגיה. זה הפיצוי על אי־ההזמנה לטקסי הזיכרון לנחיתה בנורמנדיה. ב-20 ביולי יצוין יובל החמישים לניסיון ההתנקשות בחיי היטלר. הטקס המרכזי ייערך במרכז המרד ב"בנדלרשטראסה" לשעבר. קוהל יהיה שם. הוא יהיה הנואם הראשי – הוא ולא נשיא גרמניה החדש, רומאן הרצוג, הוא ולא ראשי האופוזיציה. צבאות בנות הברית נפרדים בזה אחר זה בטקסים חגיגיים מגרמניה הכבושה לשעבר. קוהל בוודאי יהיה נוכח בטקס לרגל צאת החייל הרוסי האחרון ב-31 באוגוסט והחייל האמריקאי האחרון ב-3 באוקטובר.

מתקבל הרושם כאילו במאי מיומן מתזמן את הטקסים המאפשרים לקוהל להופיע בדמות המצליחן הנצחי, שיש לאל ידו להוציא את הדבש מעוקץ העבר. לא פלא שהאופוזיציה הפכה במיוחד את חגיגות 20 ביולי לתפוח המריבה. המאבק בין שתי הרפובליקות בגרמניה המחולקת התבטא גם בטענה לזכות אבות על המרד נגד היטלר: מערב גרמניה העלתה על נס את הקושרים מ-20 ביולי 1944 – בעיקר אנשי צבא והכנסייה; מזרח גרמניה העלתה על נס את המחתרת הקומוניסטית והסוציאליסטית. איחוד גרמניה הפך את מערב גרמניה ואת הכוחות השמרניים בתוכה למנצחים גם במחלוקת ההיסטורית הזאת. הקולונל שטאופנברג, לא המנהיג הקומוניסטי טלמן, הוא גיבור ההתנגדות הגרמנית. קוהל יופיע וינאם במקום שבו פעל והוצא להורג שטאופנברג. המסר אינו היסטורי אלא אקטואלי. זאת יודעים גם קוהל וגם יריביו לקראת הבחירות, ועל כן המריבה הגדולה.

קוהל יוצר רושם של אמינות רבה מזו של יריביו גם בנושאים המרכזיים המטרידים את האוכלוסייה – הכלכלה והפשע. המספרים בתחום הכלכלה נראים עתה בקו עלייה, או כך לפחות מציגים אותם. וכל כמה שהאבטלה גדולה, היא בכל זאת ירדה אל מתחת השיא של ארבעה מיליון מובטלים. אשר לפשע, כולם מרבים על הפשע הגובר, גם הסוציאל־דמוקרטים, אבל קוהל ושר הפנים החזק שלו, קנטר, אמינים יותר בעיני הציבור המחפש לו שריף שיילחם בפשע, בגנבי המכוניות, בפשעים הפוליטיים, במאפיות למיניהן.

נקודה אחת בולטת בסיכום הביניים הזה בהשוואה למדינות אחרות באירופה: לנוכח השינוי המהפכני בגבולות גרמניה בשנת 1990 ומקומה החדש בתוך אירופה המתרחבת, המערכת הפוליטית בה יציבה מאוד. מהפך ימין־שמאל כמו בצרפת, או מחיקת המפה הפוליטית כמו באיטליה, ואף שינוי קיצוני כמו בהולנד, אינו קורה בגרמניה: המפלגות הישנות שומרות פחות או יותר על כוחן. מפלגות אלטרנטיביות, שצצו בתחילת שנת הבחירות הגדולה, זכו רק להצלחות מקומיות זעירות. ועל הכל: הימין הקיצוני רחוק מאוד מלהגיע להישגים ברמה הצרפתית או האיטלקית.

עיריית תל-אביב-יפו

הודעה לבעלי העסקים ולציבור בדבר חובת סגירת עסקים מסויימים בערב צום תשעה באב עפ"י חוק עזר לתל-אביב-יפו (פתיחתן וסגירתן של חנויות), התש"ם 1980

1. בערב צום תשעה באב מוצאי שבת, 16.7.94, יהיו סגורים משעה 19:00 ועד 05:00.
כל בית קפה, מסעדה, בר, חנות לממכר גלידה, מזנון, קיוסק וכל בית אוכל אחר, למעט שירותי הארוחה והלנה של בית מלון.
2. כל "עינוג ציבורי" (לרבות הצגות תיאטרון או קולנוע, קונצרט, דיסקוטק, מופעי מחול, ריקודים, קברט, קרקס, משחק או ספורט וכל עינוג כיוצא באלה).
3. בעלי העסקים האמורים מתבקשים להקפיד על שמירת הוראות החוק.
4. אגף הפיקוח העירוני יוודא ביצוע ההוראות האמורות.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנ"ב. בגוש 6108 חלקה 216, 219 רח' ז'בוטינסקי מס' 21 הכוללת תוספת שתי קומות (רביעית וחמישית) והעברת שטחים מקומות מותרי לקומת קרקע אליהם והקלה 10% מעוסק מרווח הצדדי. על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יכול לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
צבי בר ראש העיר יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

איש לאיש
02-254245-6
03-5121333/344
04-623166-7
הארץ

הזמנה להציע הצעות

עזרה ובצרון חברה לשיכון בע"מ (להלן "החברה") מזמינה בזה הצעות לרכישת זכות בעלות בדירה/ות חנות/יות בבנין הרשום כבית משותף והנמצא בחלקה 204 בגוש 7084 ברחוב החלוצים 54 בתל־אביב (להלן "הבנין") כמפורט להלן:

1. תאור הבנין: בנין בן 5 קומות ובו 11 יחידות. לכל אחת מהדירות בחלקות משנה 9 ו' 10 צמודה מרפסת לדירה בחלקת משנה 11 צמודות שתי מרפסות.

2. ביקור בבנין: ניתן לבקר בבנין במועדים בשעות שלהלן:
יום שישי 08.07.94 בין השעות 14.00 ל' 10.00.
יום ראשון 10.07.94 בין השעות 16.00 ל' 15.00.
יום שלישי 12.07.94 בין השעות 19.00 ל' 16.00.
יום רביעי 13.07.94 בין השעות 19.00 ל' 15.00.
יום חמישי 14.07.94 בין השעות 19.00 ל' 16.00.
יום שישי 15.07.94 בין השעות 14.00 ל' 10.00.

3. חוזה רכישה: המציע שהצעתו בנסח ובצירוף מסמכים נוספים (להלן "ההצעה") תתקבל, יידרש לחתום על חוזה המהווה חלק מההצעה. מסמכי ההצעה ניתנים לרכישה במעמד הביקור בבנין תמורת 60 ש"ח שלא יוחזרו.

4. מחירי מינימום (לפני מע"מ):
חנות בקומת קרקע שמספרה בתשריט 1 90,000 $ בצירוף מע"מ.
חנות בקומת קרקע שמספרה בתשריט 2 150,000 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה א' שמספרה בתשריט 3 89,700 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה א' שמספרה בתשריט 4 89,700 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה א' שמספרה בתשריט 5 86,500 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה ב' שמספרה בתשריט 6 98,300 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה ב' שמספרה בתשריט 7 98,300 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה ב' שמספרה בתשריט 8 95,700 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה ג' ו ד' שמספרה בתשריט 9 163,800 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה ג' ו ד' שמספרה בתשריט 10 168,000 $ בצירוף מע"מ.
דירה בקומה ג' ו ד' שמספרה בתשריט 11 163,800 $ בצירוף מע"מ.

5. הצעות:
הצעות יש להגיש במשרדי החברה בדרך פ"ת 105, ת"א עד ליום 18/7/94 בימים א'-ה' בשעות 08.30־17.00 בצירוף ערבות בנקאית אוטונומית בסכום של 10% מגובה ההצעה בתוקף לשלושה חודשים מיום הגשת ההצעה. רוכש/זוכה שיחזור בו מהצעתו, תחולט ערבותו כחלק מהפיצוי המוסכם. הערבות תהיה בנוסח שדוגמתו ניתן לקבל יחד עם מסמכי ההצעה האחרים בעת הביקור בבנין. כמו כן יצורף כל מציע תשריט. חוזה וטופס הזמנה כשהם חתומים על ידו בכל עמוד, הצעה ללא כל המסמכים החתומים תיפסל. על המעטפה יש לציין "חלוצים 54".

6. מו"מ ותחרות:
החברה שומרת לעצמה את הזכות לנהל מו"מ בכל שלב שהוא עם המציעים ביחד או אחד או יותר מהם בנפרד ולקיים תחרות בין מציעים, החברה רשאית לפרסם הזמנות נוספות להציע הצעות לרכישת הדירה/ות. החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

7. דמי תיווך:
החברה לא תשלם דמי תיווך.

עזרה ובצרון חברה לשיכון בע"מ
דרך פ"ת 105 תל־אביב
03-6910666

هكذا من الأصل

תרבות וספרות

עורך בני ציפר

דלק נעורים נלהב

מאת אבנר שץ

אֲבּ, כתב עת לספרות, גיליון שני – קיץ 1994, עורכים: גל קובר, אורי פקלמן, דורי מנור, הוצאת הקיבוץ המאוחד

להודות על האמת, התלבטתי אם לכתוב על "אב", משתי סיבות. הסיבה האחת היא שיש לי תחושה משונה שכל כתיבה סקירתית-ביקורתית על "אב" היא גם אקט פוליטי. תחושה מבוהלת, בעצם: מלחמת המגמות בעולם הספרות בארץ, ששברי שמועות על אודותיה מגיעים אפילו עד מגדל העמק, דומה בהיקפה ובהדר הציבורי שלה (וגם בעוצמה והכבוד הכרוכים בה) למאבק בין, נניח, מתמודדים לשיווק ממוכן או משהו דומה. אבל, מסיבות של היסטוריה אישית, כתבי-עת ספרותיים היו ונותרו בעיני עולם קסום ומסתורי, שונה מאוד מספר או עיתון. על כן הולכתי לכתוב, ומיד מעדתי על המכשלה השנייה – על מה בדיוק לכתוב: על האופי הכולל והתווית המזוהה של כתב העת, רשימה מצאי רפרפנית, או התמקדות באלמנט אחד או שניים מתוך המכלול הפתוח, אולי, לכתוב כפי שקראתי בו: רפרוף, רפרוף, ואז – בלימת פתע והתעמקות אטית ומענגת. אבל בכל מקרה, אתחיל בהתחלה.

הקריאה ברשימת המבוא של "אב" היא מעין מסע במכונת זמן. צריך לשוב ולעיין בתאריך שעל הכריכה כדי להיות משוכנע שטקסט כזה ("המאבק שאנו מנהלים על נפשה של התרבות העברית בכלל ושל השירה והספרות בישראל בפרט..." "גביעת השירה שהותה לשפחה חרופה") – אכן נכתב בימינו, ולא כפארודיה או כתרגיל פוסטמודרניסטי הנעזר לשון בלוי.

אלא שבטקסט הזה גופא שזורות, כמעט בהיחבא, שורות המעידות על העדר תמימות זכה ובתולית במתן: "מאבקנו... נזקק להכרזות שברגיל היינו סוברים כי מוטב לנצרך", מקדימים העורכים ומסתייגים בטרם ייצאו בהכרזות שמוטב היה לנצרן: כאלה המנוסחות במלים "אנו מכריזים...".

החידוש העיקרי של דבר העורכים הוא בהיותו חסר כל חידוש. הם מבכים את הקיים ומתרפקים על העבר; הם מציירים – בכאב אמיתי, כנראה – את עליבותה של השירה העברית כיום, את חולי הספרות ש"דוגמה" הוא עוני ר"פשטותה" – עילגות; הם מעניקים את את "איש העברית" לתבונה מכובדת, שורבה אינה בין הזוים, ואומרים כי בתקופות קודמות, טובות יותר, כל זה לא היה נחוץ; ואת שליחותם הם רואים כך: "לרשום פעם נוספת את דיוקנה של השירה... להחזיר את גופה המושר לה".

בקצרה: הם אנשי תנועת תחייה קלאסית, פונדמנטליסטית במהותה, שכבשה מופנה לאחור, אל איזה אידיאל אגדי נכסף, ולא קדימה, לעבר מטרה גדולה חדשה. הקשר בין הקינה שלהם למציאות הוא חלקי, לכל היותר. למרבה המזל, אין גם הרבה קשר בין המלל הזה לבין כל מה שבא אחר כך בגוף כתב העת. התחושת האנטגוניזם הצרוף שעודדה בי רשימת המבוא (מה שמעיד, אני חושב, על כך שהמניפולציה של מחבריו הצליחה) הלכה ונמוגה – אם כי שבה לפרקים – במשך הקריאה.

על גב החוברת מופיע הסונט "fin de siecle" מאת דורי מנור, שכבר פורסם במוסף זה. מבריק, וירטואוזי, מגאלומאני, דורי מנור אומר בשיר דברים די דומים לאלה הנכתבים במאמר הפתיחה. אלא שהסונט הזה הוא ראיה משכנעת לעליונותה של הצורה על התוכן. במקום לקומם, הוא גורם השתאות, מצטלצל, נרקע אל התודעה. בחוברת "אב" הראשונה כתב דורי מנור מאמר מאלף על שירת רטוש, ואני מוצא קשר מסוים בין הדברים.

אם להתייחס עוד מעט להתעסקות של אנשי "אב" בעצמם (התעסקות שהמינון שלה אינו מופרז, בכאשר של דבר, אלא אם מכלילים בחוברת את שאול טודלר), "מכתב-אב" הוא ציור מכתבים ספרותיים של אנשי החבורה. בתוכם אפשר למצוא עמדות מתלבטות, מנומקות ומסקרנות ודברים המעידים על כך שאנשי החבורה האלה רואים מלוחות מודרים אנכרוניסטיים, מאחסים ומנותקים. אות הכותבת, שמרית צור, מצרה על כך שורשים סתם ליפול אל שיסטן כללי המקבל את הכל ומתעלם מהכל – זוו תובנה חיונית בעולם הבעדוני המשובל שאליו אנו נכנסים בשלהי המאה הזאת, ושאליו כותבים אנשי "אב".

מכאן נגזרת ריקנות המניפסטים, שגם בעליהם מעידים עליהם שום בבחינת מכשיר, ויש המבטטים על השימוש בו: גל קובר, מעורכות "אב", כותבת: "סברנו שהמגאלומאניה תפלס דרך ותפקח עיניים. אולי טעינו". חיקי אופיר כותבת לדורי מנור שאין צורך להעמיק אל השאול כדי לחפש שם משוררים: יש עוד כמה שיודעים לכתוב גם בעולם הזה. עצה נאה הולמת.

בלי משים עסקתי במסגרת יותר מאשר בתוכן, אבל חוברת "אב" היא לא רק חבורת "אב". אין מנוס מרשימת המצאי החלקית: יש בחוברת השוואת תרגומים, של אוריפידס (עמיבה דיקמן ואהרן שבתאי) ושל בודלר, כמובן. בהקדשת המקום לתרגום ולדיון בו ניכר החותם של דורי מנור, המוכיח שוב את היותו עילוי נדיר בשדה התרגום. חותמו – אם כי לא תמיתו – ניכרים בשירי התגובה לשירי "זיזה" של אהרן שבתאי. לכל הפחות, "זיזה" הכחידה, בניגוד לתגובות נועזות-מתחסדות רבות על שירתו של שבתאי, נוקבת עמדה מהותית יותר, נשית במובהק: "לא נולדה עוד חירות משוחד שכשמה / הוא יפשוק את רגלי לעיני האומה", היא מתריסה, וגם מאיימת "לתתוך לפיינון את מבוע שירוי", במגנון לורנה מכיס.

עוד משוררים צעירים תורמים משיריהם לחוברת, ולחלקם זהו פרסום ראשון. קשה לי להוות עליהם דיעה נחרצת אבל משכו את לבי במיוחד שיר של ריקי אופיר ("מוק האורו") בפשטותו הכאובה, ושיריו של שמעון אדף, המסוגל לכתוב אפילו על עונות השנה בלי להישמע נדוש. מכל מקום, אין ספק שפרסום של משוררים צעירים הוא משימה חשובה של כתב עת בעל "שליחות".

"פירוש לספר יצירה" מאת תגי רגן הוא טקסט מעניין הבורה מבנה של פרשנות לספר עתיק ועוסק שוב על הקשר האמיץ בין מיסטיקה לאירוטיקה – ובגן היא עזה ונוספת רבש. "אגליוה ליחסים אנליים", לעומת זאת, הוא טקסט אנליטי משמים – מעין קודש מבוא למשגילים אנליים, בלי הרבה שאר רוח. לי שיר ובני מר מפרסמים סיפורים קצרים בעלי אופי מינורי ופיוטי.

יש הרבה חן באגינות הרצינית של "אב", המתגודדת בפרנקופיליות חד משמעית (בודלר...) ובאה לידי ביטוי אצל כמה מכותביה: באותה רוח מתפרסם גם תרגום מגרמנית של גבריאל צורן לקטע מרשים של וולפגנג בורכרט. אם נוסיף לכך את "התיק הרוסי" ב"אב" הקודם, תצטייר התעלמות כמעט מופגנת מהתרבות האנגלו-אמריקאית השוררת לכל מקום. ייתכן ששכרה של האגינות הזאת יוצא בהפסדה, כי גם מי שבא לעצב את "רוח המון" – "המון הזקוק לסער" – בגו ידיו, אינו יכול ואינו צריך להתעלם מכל מה שמגשב בחלל האוויר. וכיוון שיש לי טענה קשה כלפי הקיפה של חוברת אב – הוא מנופנם מדי, ואינו יכול לפרגן את חידוש המילה, אים שלי במלואו – הייתי מביא הצעה צנועה, לתת ביטוי לעוד כמה נציגויות בלשות של "רוח המון" העדרות מ"אב".

אי אפשר שלא לרחוש סימפטיה למי שמשקיע לחוקרש את מרצו וכישרונו למטרה תמוהה כל כך כמו הוצאה לאור של כתב-עת ספרותי, במקום להתמקד בקריירה בשיווק ופרסום, עיתונאות או לימודי קולנוע. טוב להתעלם, אולי, מהצהרות המעודדות "גיחוך ותמיהה" (בדברי עורכי "אב" עצמם) ולהתרכז במעשים: האלה טובים ונכונים גם אם אין בהם די. צריך לקוות שדלק הנעורים הנלהב של אנשי "אב" לא יבוזבז על מהלכי סרק פוליטיים ויחצ"ניים, ושיספיק להם לדרך ארוכה מאוד, עם תחנות רבות בדמות חוברות "אב", שאפשר יהיה לשלוף מן המדף שוב ושוב, כדי להתענג על המסתורין המתוק שבתוכן.

זביגנייב הרברט

תפילת עובר דרכים של מר קוגיטו

תירגם מפולנית דוד וינפלד

אֲדֹנָי

מודה אני לפניך שבראת עולם יפה ומרבה פנים עד מאד

ובחסדך שאין לו שעור נתת לי להיות במקומות שלא היו מקומות יסורי שבכל יום

ושבלילה בטרקויניה שכבתי בכיכר סמוך לבאר ופעמון האדר המתנדנד הכריז מן המגדל את חרונך או מחילתך

וחמור קטן באי קורפו שר לי ממפוחי ראותיו שלא יאמנו את המלנכוליה של הנוף

ובעיר המכוערת מנצ'סטר גיליתי אנשים טובים ונבונים

הטבע חזר ושנה את הטאוטולוגיות החכמות שלו: היער היה יער הים ים הסלע סלע

הכוכבים חגו במסלולם והכל היה כמות שראוי להיות – Jovis omnia plena

– וסלח נא שרק על עצמי לחשוב ידעתי בעת שחיי האחרים שלמרבה האכזריות אין להשיבם חגו סביבי כמו האורלוגין האסטרולוגי הגדול בסטו. פטרוס שבבובה

ושהייתי צל פוזר דעת זהיר יותר מדי במבוכים ובמערות וגם שלא להמתי כמו הלורד ביירון למען אושרם של עמים משועבדים אלא צפיתי בעליות הלבנה ובמוזאונים

– ומודה אני לפניך שיצירות אשר נוצרו לשם תהלתך חלקו עמי קרטוב של סודך ובגבהות לב יתרה חשבתי כי דוצ'ו ון אייק בליני ציירו גם למעני

וגם האקרופוליס שאותו לא הבנתי מעולם עד הסוף חשף בפני בסבלנות את גופו הפצוע

– וגמול נא מבקש אני לישיש כסוף השער שהביא לי בלא שנתבקש מפירי גנו באי שרופי השמש מולדת בנו של לארטס

וגם למיס הלן מן האי הערפלי הקטן מול שבהברידים בעבור שקבלה את פני כאורח היוונים והקשה להשאיר בלילה מנורה דולקת בחלון הפונה אל איונה הקדושה שאורות תבל יברכו זה את זה לשלום

ולכל אותם שהורוני את הדרך ואמרו Kato Kyrie Kato

ופרוש סבת שלומך על המאמא מספולטו ספירידיון מפקסוס הסטודנט הטוב מברלין שחילץ אותי מצרה ואחר-כך בפגישה לא צפויה באריזונה הוביל אותי אל הקניון הגדול שהוא כמו מאה אלף קתדרלות שראשן פונה כלפי מטה

– ותן אדני שלא אהגה ברודפי האמורים הלא נבונים בעלי העינים המימיות בשקוע השמש בים היוני לא יתאר במלים

ושאבין אנשים אחרים לשונות אחרות סבלי אחרים

ומעל לכל שאהיה עניו הוה אומר זה הכוסף אל המקור

מודה אני לפניך אדני שבראת עולם יפה ומרבה פנים

ואם פתויך הוא זו לפתות הריני מפתה לעולמי עד הבלא סליחה

(מתוך "דו"ח מעיר נצורה" 1983)

מריו בנדטי

שלום ולעולם לא

סיפור

ההולך נושא עמו את זכרונו,
את דרכו להיות נדד, להיות איד,
להיות שלום ולעולם לא.
רוסאריו קסטיאנוס

השלב הסופי של אמא ארך שישה חודשים, למעשה שנה חודשים יותר ממה שחזו הרופאים. מעולם לא נודע לי במה היא חלתה, וגם לא רציתי לברר זאת. בליל-השימודים מסביב לגופה שמעתי מישהו מדבר על תאים סרטניים, אבל מבחינתי לא היתה לזה שום משמעות. מה שבטוח שהיא הלכה ודעכה לאט לאט. זה התחיל בכך שהיא התעקשה לוותר על כמה ממלאכות הבית, על הקלות ביותר, אבל אחר-כך הולכה לבלות שעות ארוכות במיטה בלי לקרוא ובלי להאזין לרדיו. בדרך כלל היו עיניה עצומות, אבל היא לא ישנה. אלניטה היתה מתקרבת למיטה על קצה האצבעות, אבל אמא בכל זאת חשה בנוכחותה ושאלה אותה שאלות, שאותן, נרעשת מהשלוה הזאת, היתה עונה עליהן במלים בנות הברה אחת בלבד. רגע אחר-כך היתה אמא אומרת: "עזבי אותי עכשיו, אלניטה. אמא עייפה".

גם אני נהגתי להתקרב למיטתה, והיא היתה מביטה בי בעצב רב, אבל רק לעתים רחוקות בכתה. דבריה היו פחות או יותר חסרי-חשיבות, כמו למשל: "אתה צריך לעזור לאבא שלך. קשה לו מאוד עם עבודת-הבית. תעזור לו עד שאני אבריא. בסדר?" וגם: "אל תזלזל בלימודים. זה הדבר הכי חשוב". זאת היתה דרכה לגרום לנו להאמין שהיא אינה יודעת שסופה קרב. במשך אותם ששת החודשים האחרונים שיתקו כולנו באליפות, רמאות נגד רמאות. הצביעות הזוחלת.

לעתים קרובות באו בת-הדודה רוסאלבה והדודה חאקינה להיות עם אמא, אבל הן עייפו אותה במטפטוך וברכילויותן עד כדי כך שהזקן דיבר אתן ועם שאר בני-המשפחה וביקש שלא יישארו זמן רב, כי אחרי כל ביקור אמא היתה מותשת והרופא הרי הורה להניח לה בשקט. הדודה חאקינה ראתה בכך התקפה של הזקן (הם אף פעם לא הסתדרו), גם היא וגם בת-הדודה שלי רוסאלבה הפסיקו לבוא אלינו.

לפעמים בא לבקר גם סבא חוזה, הזקן לא העז להגביל אותו בביקוריו אצל בתו. הוא ניסה לשעשע את אמא בבדיחות שסיפר לה (היה לו מלאי בלתי-נדלה), אך לכל היותר הצליח לגרום לכך שהחולה תחייך בלא חשק, מפגינה אותות אחרונים של אהבת בת לאביה.

אמא מתה ביום ראשון, בשלוש ועשרה אחרי-הצהריים. מזה כשבוע לא דיברה, וכשהיתה פוקחת את עיניה, לא היה אפשר לדעת אם היא מביטה במישהו או במשהו, או שהיא פשוט מודיעה לנו שהיא עדיין בחיים. לפני מותה היא לא אמרה אף אחד מאותם משפטים שהעדים נוהגים לזכור ולהזכיר. היא גם לא נתנה שום עצה סופית ואחרונה. היא פשוט הפסיקה לנשום.

זאת היתה הגוויה השנייה בחיי. הראשונה היתה דאנברי. מזה שכאשר נורברטו, דניאל ופרננדו הפליגו בליל האבל, עלה שמו של דאנברי. שאותו – כאילו כדי להיסחף – לא הכרנו די הרבה זמן. מה שבטוח הוא, שפניה של אמא בארון המתים היו שונות מאוד מפניו של דאנברי בפארק. ההבעה של אמא היתה נינוחה, היא הביעה מעין שלווה סופית ונכספת, ואילו דאנברי גמר בהעוויה של תדהמה. הזקן ביקש מאחיו, מהדוד ארמנדו, שידאג לסידורי הלוויה, האבל והקבורה, ואילו הוא עצמו הסתגר במטבח כדי לשתות מַטֶה. הוא לא רצה לראות אף אחד.

אלניטה הסתובבה בבית כמו נשמה קטנה ומיוסרת. לכן לקחתי אותה לעליית-הגג וסיפרתי לה על עניינים רציניים, אף שלא כולם היו קשורים למוות. היא ושמונה שנותיה היו מבולבלות לחלוטין לנוכח מראיה של אמא: חסרת-תנועה, חירשת ואילמת. "אלניטה", אמרתי לה וליטפתי אותה, "זה המוות: השלוה המוחלטת, החירשות המוחלטת, האילמות המוחלטת. לא חושבים. ולא חולמים".

"זה כואב?" שאלה באמצע עווית-בכי שריגשה אותי. "לא, זה גם לא כואב". ברגע הראשון זה נשמע לא משכנע, אבל תיכף אחר-כך ראתה את עץ התאנה. "אתה רואה, קלאודיו, התאנה לא זזה, לא שומעת, לא מרגישה, לא חושבת, לא חולמת ולא מרגישה כאב, אבל היא חיה, לא? אז אולי אמא היא כמו התאנה". תמיד היה לי קשה להפסיד, ולכן אמרתי לה "לא, אלניטה, התאנה היא לא כמו בני אדם. יש לה חוקים משלה". העניין הזה של חוקים, מכיוון שלא יכלה להבין אותו, עשה עליה לא מעט רושם, כך שלמרבה המזל היא השתתקה.

(מתוך "משקע הקפה", 1993)

תירגם מספרדית: רמי סערי

מריו בנדטי נולד בשנת 1920 בפאסו דה לוס טורוס, אורוגואי. כשהיה בן ארבע, עברה משפחתו לגור במונטווידאו. בשנת 1973 גלה מארצו מסיבות פוליטיות, וחי בארגנטינה, בפרו, בקובה ובספרד. לפני 1985 מחלק בנדטי את חייו בין מדריד ומונטווידאו. הוא פירסם יותר משישים ספרים, ויצירותיו תורגמו לעשרים ושלוש שפות. בנדטי כתב מסות, סיפורים, שירה, מחזות, תסריטים, פזמונים, מאמרי ביקורת ספרותית ומאמרים עיתונאיים.

נקמתה הסופית של היהדות

מאת יורם ברונובסקי

יהודיותו של שפינוזה, מאת ז'נבייב בריקמן, תירגם מצרפתית ראובן מירן, הוצאת כרמל, 1994, 99 עמודים

דומה שבעשורים האחרונים מוקדש עיקרו של מחקר-שפינוזה למה שאפשר לכנות השבתו של שפינוזה אל היהדות. יש בזה משום נקמה מעודנת של היהדות, או למצער היהודים, בפילוסוף שלא רק נותק מצור מחצבתו, ונתק לשביעת-רצונו המלאה – לפי אחד מן הביוגרפים המוקדמים שלו, כלרוס, הוא קיבל את הידיעה על החרם שהוטל עליו בקריאת "אשר" – אלא אף היה בתהליך של בריחה אינטלקטואלית מצור-המחצבת הזה כל ימיו.

הוא תלה את תקוותו בכך שניתוק לבסוף בעליל מן היהדות הגיע, בעבודתו המסכמת והחשובה ביותר לדורו, "תורת המוסר", שנדפסה רק לאחר מותו, אל נקודת ראות אוניברסלית, אל "נקודת הראות של הנצח".

אך מקץ כשלוש מאות שנה משיבה אותו כביכול היהדות, באמצעות המחקר שרבים מן העוסקים בו הם יהודים, ויודעת לטעון שאפילו השאיפה הזאת אל האוניוורסליות אינה אלא שאיפה יהודית אופיינית: וכך לז'נבייב בריקמן, בספר הקטן המרתק שתורגם עתה לעברית, מנסה בשלב מסוים – בעמוד 57 של הספר העברי – למקם את שפינוזה בתוך הדיוקן של מי שאלבר ממי, שבספרו "דיוקן היהודי" הוא נעורת כל הזמן, מבנה "היהודי השמאלי": הטיפוס היהודי המוכר החושש כל הזמן ש"מישהו יוכל לחשוד בו, חלילה, כי רגע אחד אפילו חשב על עצמו ועל בני עמו" – והיי "הוא נאבק בלא תנאי למען האנושות כולה".

אכן, אומר כביכול לשפינוזה המחקר, בין השאר מבעד לדברי ז'נבייב בריקמן, אין מנוס מן היהדות, או נכון יותר: ככל שתנוס ממנה רחוק יותר, ברוך שפינוזה, כך היא תדבק בך בכוח רב יותר. ככל שתחוש את עצמך משוחרר ממנה כן תתברר שאתה יהודי יותר.

כרגיל, המהלך המחקרי הזה התחיל זה כבר, ורק על דרך ההלצה (אמנם הלצה רצינית במקצת) אפשר לתארו כנקמתה האחרונה של היהדות בהוגה שמרד עליה, ואף הוקיע אותה בהצלחה כה רבה עד שנעשה, לדברי היסטוריון האנטישמיות ליאון פוליאקוב, המצוטט על ידי בריקמן, לאחד מאבות האנטישמיות המודרנית. אך האמת היא שלניסיון ההשבה של שפינוזה אל היהדות יש סיבות רבות.

מאמץ השבה זה כרוך, בראש וראשונה, ברוח הזמן ההיסטוריציסטי הפסיכולוגיסטי שלנו, רוח שאינה יכולה לקבל כלל את "נקודת הראות של הנצח", אינה מאמינה כי יש בכלל נקודת ראות כזאת, שהיא בהישגו של אנוש.

אנו יודעים אל-נכון שכל אחד, גם הפילוסוף התוהי ביותר, מותנה בהתניות של זמנו, ובסופו של דבר אינו מסוגל באמת להתרומם מעליו – גם כאשר הוא מבשר של העתיד, המבוזנות רבות "האדם המודרני הראשון", כמו שפינוזה.

בהכרח איננו מאמינים גם ב"מחשבה הצרופה", המנוקה כביכול מכל התניות הזמן והמסכמותיו. ברור לנו שמאחורי כל "חשיבה" מצוי האדם החושב המסוים, האדם והגותו סבוכים זה בזה עד שאי אפשר להפריד ביניהם. לדידנו אין אמן או הוגה דיעות, מה גם הוגה דיעות פוליטי כמו שפינוזה, שאפשר לנתק את מפעלו מן הביוגרפיה שלו.

ההשבות אל היהדות הן, בין השאר, בבחינת חלק ממפעל הענקת הביוגרפיה המלאה לאיש המסתורי שהיה שפינוזה, שכה הרבה ידוע עליו, ועם זאת כה קשה להבינו ולראותו כמות שהיה בעליל. והנה דבר אחד בטוח: הוא היה יהודי. הביוגרפיסטים, הנסתרים והגלויים, שבין חוקריו יודעים שבעובדה הזאת אפשר להתחיל, וממילא צריך להתחיל.

נקמת היהדות בשפינוזה ידעה כמובן, להתרכז ביצירתו, וממילא להיות סובטילית יותר. בראש וראשונה המדובר בספרו של הארי וולפסון "הפילוסופיה של שפינוזה" משנת 1934. וולפסון, המומחה הגדול לפילוסופיה היהודית והערבית של ימי הביניים, הציג בספר הזה את שפינוזה לאו דווקא כהוגה הדיעות המודרני הראשון אלא יותר כאפיגון של הוגי ימי-הביניים, מי שאפשר למצוא לכל מוטיב בהגותו רבת-הפנים תקדים בספרי ההוגים העבריים – אברהם אבן-עזרא (ששפינוזה עצמו מזכירו מתוך כבוד ב"מאמר התיאולוגי-מדיני"), הרמב"ם (כנ"ל) ועשרות הוגים זוטרים, עבריים וערבים (כמו אבן-פאראבי) שוולפסון היה בקי בכתביהם.

למותר להזכיר שהתיזה של וולפסון, ועוד יותר שיטת ההוכחה שלו, שיש בה משום פארודיה דקה של דרך ההוכחה הגיאומטרית הנקוטה בידי שפינוזה עצמו, מעוררת מחלוקת מאז הופיע הספר המונומנטלי הזה, הכוויר לכאורה הדו-משמעי כמו כתבי שפינוזה עצמו. ז'נבייב בריקמן טורחת להדגיש את ריחוקה ממנו ואי-הסכמתה הבסיסית עמו. כמובן, המשכן שיש לה עם שפינוזה שונה לגמרי מזה שהיה לוולפסון, אשר לפני שהיה לפרופסור בהרווארד היה בחור ישיבה.

על כל פנים, בספרה הקטן של בריקמן, משנת 1972, נפגשים שני המסלולים שבהם מנסה המחקר מזה לשערלה מזה מאה להשיב את שפינוזה אל היהדות. הפרק הראשון, "יהודי אנוס", מטפל בתחום האהוב במיוחד על המחקר במאתנו: המוצא האנוסי של הפילוסוף והשפעתה של הזהות האנוסית המיוחדת – בין יהדות לנצרות – על הגותו.

ייתכן שהראשון שהעלה את רעיון השפעתה של הזהות האנוסית על אורח המחשבה של הכופרים הספרדיים בכלל, ושפינוזה בפרט, היה החוקר המהדיר השפינוזיאני הגדול, קארל גבהארדט. בשנת 1922 פירסם את המסה ששימשה מבוא לכתבי אוריאל אקוסטה "אקוסטה ובעיית האנוסים". אחר כך נרתמו האנוסיות של ההגות האטרודוקסית הכופרת בהרבה חיבורים, עד אלו הנודעים מן התקופה האחרונה, פרי עטם של המלומדים הישראלים, יוסף קפלן, וביחוד ירמיהו יובל שהקדיש לאופי האנוסי של מחשבת שפינוזה את חלקו הראשון של החיבור "שפינוזה וכופרים אחרים".

אך לא רק הישראלים שטו, מסיבות שמעניין לנתח, על האופק האנוסי הזה. ספר נרחב של גבריאל אלבויאק, שנכתב במקורו בספרדית (תרגום צרפתי שלו הופיע השנה), קרוי "בית הכנסת הריק" ועוסק ב"מקורות האנוסיים של השפינוזיזם", תוך נתינת דעת מעמיקה על קודמיו לכפירה, ואקוסטה בראשם.

בריקמן מצטמצמת, יחסית לחיבורים אלה, בפרישת ה"מקורות האנוסיים" של הגות השפינוזיאנית, מצביעה בעיקר על ערך הביטחון המודגש על ידי שפינוזה ב"מאמר התיאולוגי-מדיני" בקשר באי-הביטחון שליוה דרך קבע את הוויה האנוסית.

אך גם היסטוריונית הפילוסופיה הצרפתייה מציגה את שפינוזה כמי שהגותו מבטאת את "היהדותו". יהודיות, בנבדל מיהדות, היא הצורה שבה באה על ביטויה השתייכותו של היהודי אל יהדותו. ההבחנה הזאת, הבין שניים הללו, שאולים כאמור מספרו של אלבר ממי "דיוקנו של יהודי", שבריקמן רואה אותו כמין אחיים תאומים בדרך מחקרה ביהודיותו של שפינוזה.

הספר הזה מספק לה את המסכת הבהירה לה של כל הסגולות היהודיות (או שמא יהודיותיות): השמאלות האוניברסליסטית, שהוזכרה כבר, השנאה-העצמית ותסיכונות התגבולות הפתומים וכיו"ב.

נדמה שהיא מגדימה מאוד בחשיבותו של הספר הזה, רצוף הקלישאות. הכנסתו של שפינוזה לתוך מיטת הסדום של "הדיוקן היהודי" שמצייר ממי פוגעת כמוד מה יותר מדי במחבר "תורת המוסר". דומה שהוא היה דמות מורכבת יותר, ואף מעניינת יותר, מן היהודי המתוסבך (מה שמכונה בארץ "יהודי גלותי") של ממי. דיון בשפינוזה במסגרת תיאוריית "השנאה העצמית" היהודית מגמד אותו יותר מדי. בדפים אלה, בפרק "ההתבוססות", ניכרת במיוחד שייכותו של החיבור הקטן של בריקמן לזמנו, שנות השבעים הראשונות.

אך ייתכן שהמגמה כולה – מגמת "ייהודו" של שפינוזה – מתחילה להתיישן, ולהלך שימנון קל. שפינוזה היה הוגה מקורי יותר, ונועז יותר, מכפי שהוא מבצבץ מתוך כתבי המגמה הזאת. אף שחיבוריו נטועים ועוק בזמנם הסוער – בלשון ההתפלספות שלו, ובאקלימו העיוני הפוליטי בכלל – נדמה שהוא הצליח להשיג את "נקודת הראות של הנצח", יותר משנוטים לסבור ההיסטוריונים הסוחרים על השבת שפינוזה אל הקשר המקורי שלו. די לקרוא שוב את הפרק על בחירת העברים – אותו פרק "אנטישמי" מפורסם של המאמר התיאולוגי-מדיני (פרק ג') כדי להתפלא מן החרות שבה מוקיע שפינוזה את האמונות באשר היא. ייתכן שהוא כתב זאת מתוך רגשי איבה לא כבושים נגד רבני קהילת אמסטרדם, כפי שטוענת בריקמן, אבל החשיבות של המניע מתורוה כליל, ומאבדת מחשיבותה, לנוכח הודריות הלהט, הצדק הפשוט, של הסיפון הזה, המנסח באקסטאליות שלו.

ראובן מירן תירגם בקפידה ומתוך הכרות כולשת עם הנושא עצמו, את ספרה הקטן המחזיק מרובה, בכל מקרה, של ז'נבייב בריקמן. זאב לוי, שבעצמו תרם בכתביו המחקריים להעלאתה של היהדות הרחוקה או המורחקת של שפינוזה, ליווה במבוא-דבר בחיד אם התרגום העברי של הספר.

ענייני לשון / משה זינגר

שקל, בוגי, ארגז כלים

סלנג צבאי, מאת מייק אלדר, הוצאת מודלוג, 1994

ספר של מייק אלדר "סלנג צבאי" הוא מועט המחזיק מרובה. אין ספק שהספר אינו מכיל את כל אוצר המלים של הסלנג הצבאי, אך הכמות בספר זה מרשימה למדי – כ–800 ערכים – ובזכותה גם ספר קטן שכזה יכול להיות כלי עזר של ממש. שהרי, ביטויים מהסלנג הצבאי חודרים מדי פעם לעולם הזוך-צבאי, ולא תמיד הם מובנים לאדם מבחוץ. למשל, הביטוי פו"ם, נשמע לעתים בגלי צה"ל והוא מוכר לרבים מאתנו כראשי תיבות של פסקיזמן. אך משמעותו הרחבה בצבא להוראת ותק – "יש לו פו"ם של שנתיים", שפירושו לפי מילון זה, יש לו ותק של שנתיים. ומזה גם הביטוי פומב"יק – "חייל ותיק שעומד לפני שחרור מצה"ל, חייל במצב של פו"ם להזיז". הספר פותח אשנב לעולם לשוני עשיר ומעניין, שעל אחרים מקווי נעמוד להלן.

אחד הדברים המפתיעים בהתפתחות העברית המדוברת בשנים האחרונות הוא השפעת הערבית. מלים כמו "פשלה", "פישול", "לפשל" וכו' הן חלק מהסלנג האזרחי והצבאי כאחד, והן נשמעות אפילו מפיו של ראש הממשלה. ולמה הדבר מפתיע? כי בשנים האחרונות, כמדומה, היתה נסיגה בידיעת הלשון הערבית, ונוצרה גם איזו עוינות ללימוד לשון זו. אך למרות ההתרחקות, ואף על-פי שהעברית היא הלשון השלטת בישראל מכל הבחינות, יש מגעים גלויים וסמויים עם דוברי ערבית ודרכם חודרים לדובר הקודי סלנג ביטויים מהערבית ומכים שורשים חוקים ומיוחדים במינם בלשון הדיבור של בני נוער האזרים.

למשל – המלה "אחלה". מלה זו היא מלה ערבית טהורה. לעברית היא נכנסה כתואר הבא לפני השם – "הוא אחלה בחור", "הוא קיבל אחלה ג'וב". המעניין כאן, שלעברית חדרה לא רק מלה, אלא גם מבנה שלקוח מן הערבית. כלומר, יש פה הרגשה – שאינה אלא אשליה כנראה – שבמקרה זה נעשתה שאילת הביטוי מתוך ידע של אופן השימוש בו בערבית, כביכול כל דוברי הסלנג העברי יודעים ערבית ומקפידים על שימוש "נכון" במלים השאולות, לפי הדקדוק בשפה הערבית. והמובן, הדבר אינו כך.

ראיה לכך שבעברית נוצרים כללים חדשים בשימוש מלים שאולות, תוכל לשמש לנו הדוגמה הבאה. המלה "אחוק" מופיעה במילון שלפנינו, והסברה – "כינוי לחבר בלב ובנפש ביחידות קרביות". וכאן באה גם דוגמה לשימוש במלה זו: "אנחנו בפלוגה ב' כולנו אחוקים, ולא עושים חשבון לאף אחד". כאן אנו עדים להתעלמות גמורה מהוראת המלה בלשון שממנה באה. שהרי, בערבית, "אחוק" פירושו אחיך. הצורה "אחוקים" דומה בדיוק למה שקרה בעברית למלה "טמבק", "טמבקים". "טמבק" בערבית פירושו חבר. בתודעתו של הדובר העברי שאינו יודע ערבית, "טמבק" התקבלה כשם עצם שפירושו "חבר", ולכן מבחינת תחושתו של הדובר העברית אפשרית הצורה "טמבקים", "טמבקיות", וכדומה.

השפעת הערבית מאפשרת גם העשרה וגיוון על ידי שינוי הטעמה בלבד. למשל – המלה "אחי": אם היא מוטעמת בסוף, מלרע, פירושה האח שלי. ובסלנג, "אחי" בהטעמה מלעילית פירושו חבר בלב ונפש. במילון שלפנינו, מובא הסבר קצר ל"אחי" המלעילי – "כמו אחוקי", וזה בהחלט כך.

כידוע, יש בסלנג הרבה הומור. אחת התופעות המלבבות, המיוצגות יפה במילון זה, הוא השימוש בשמות פרטיים כבינויים או כשמות עצם כלליים. "יוחנן" ידוע לכולנו משכבר. אך רשימת השמות הפרטיים שהפכו בסלנג לשמות כלליים ארוכה למדי: אברום, יוסף, איציק, אלדין, הלפוס, פיקאסו, ועוד. הדאגם לעתים צורות מאוד, ולעתים מבחינה בין דקויות שונות (למשל, ההבחנה בין "אברום" לבין "יוסף", שני סוגי נפיחות) ומומלץ מאוד למי שרוצה לדעת במה מדובר, לעיין במילון שלפנינו.

צד מעניין אחר, שהוא הצד הרוחני בדרך כלל במילונים כאלה, הוא הצד האטימולוגי. כלומר – מה מקורה של מלה זו או אחרת. במילון זה יש כמה השערות די מפתיעות בתחום זה. אך מי יודע – זהו תחום שהכל אפשרי בו. למשל, המלה "שקל" שפירושה לפי מילון זה "לוחם אמיץ, פייטר", מובאת כאן כראשי תיבות – "שועל קרבות לוחם (ותיק)". פירוש זה נראה מפוקפק למדי, וכנראה גם העורך הרגיש בכך, שהרי הוסיף את המלה "ותיק" בסוגריים. במילון של רן בן אמוץ ונתיבה בן יהודה מופיע "שקל", הסברה: "בלשון צה"ל, חיל השריון; זו מיוחד בטנק, לחיבור גדי". ייתכן מאוד שזה מקורו של הביטוי, שהתרחב להוראת הבהמה. מה גם שבמילון שלפנינו מובאת דוגמה אחרת לגלגול שכזה: "בוגי" הוא – "בודל השריון: הגלגל המחזיק את שרשרת הטנק. כינוי לחייל שמן במיוחד". ובמילון זה מופיע גם הערך "ארגז כלים" בהוראת "לוחם רציני". כלומר, המהלך הזה אפשרי.

הפתעה אחרת היא ההסבר להוראת המלה "סחלבס": "שיבוש של סתבבס – מתנו בטלה". לי זה לא כל כך נראה. אבל – מי יודע? האנגב, אם מי מהקוראים יוכל להעמידנו על מקור סמוך יותר של "להסותלבס", נודה מאוד.

ההוצאה עשתה מאמץ לציין גם את הטעמות המלים, ועל כך היא ראויה לברכה מיוחדת. נדגים את חשיבות העניין במלה אחת: המלה "גולף" בסלנג הצבאי, במלעיל, יש לה הוראה מסוימת ביותר. המלעיליות וההוראה המסוימת הזאת – כינוי של בעל מתנון בייד בפני הזולים – אינן ניתנות להפרדה. במילון זה יש סימן במלה "גולף" הוראה שיש להגדתנו בהטעמת ההברה הראשונה.

מה הוא הולך לעשות עם החיים שלו?

מאת עופר שור

אף אחד לא אמר שום דבר, סיפורים, מאת ריימונד קארבר, תירגם מאנגלית משה רון, הסדרה הלבנה, עם עובד, 1994, 183 עמודים

"אל צף בלי הגה, והוא ידע שהוא צף בלי הגה, ולא היה לו צל של מושג איפה כל זה יכול להיגמר... מה הוא הולך לעשות עם החיים שלו רצה לדעת". מצבו הנפשי של הגיבור (אם אפשר לקרוא לו כך) בסיפורו של ריימונד קארבר "צלי ומולי וסאם" יכול לשמש כאבן יסוד באיפיון דמותם של יתר הדמויות המאכלסות את ארבעה עשר הסיפורים בספר זה, ספרו השלישי של קארבר הרואה אור בעברית.

ייאוש, הרגוניות ותחושה של אובדן דרך הם התמורים שמהם מעצב קארבר, בפשטות מטעה, את סיפוריו. פשטות, מפני שהסיפורים חפים כמעט לגמרי מפיתולי עלילה ודיאלוגים עשירים. מטעה, מפני שהשגרה שמתאר קארבר אינה אלא שכבת קרח דקיקה, שמתחת לה ממתינים המים הקפואים של הכאב והאפסיות.

דמויותיו של קארבר אינן הירואיות. אלה אנשים פשוטים, החיים לכאורה את חייהם בשלווה יחסית, אלא שהם נושאים בקרבם את מחלה אנושה ושמה בדידות. היא צצה בדרך כלל ללא אזהרה, ויכולה להתפרץ בעקבות אירוע כלשהו, סדיוקאלי ככל שיהיה. ולפעמים היא אינה צריכה סיבה כלל. כך, מעשה תמים של מכירת מכונית יכול להביא לידי התמוטטות מוחלטת של חיי נישואים (בסיפור "הקילומטרים האלה אמיתיים"), ורוחה פשוטה יכולה להאיר באור אכזרי את אומללותה של אשה (בסיפור "אשת הסטודנט").

קארבר מצליח להעביר רגשות אלו בצורה שלווה, אדישה כמעט, כאילו הוא עצמו אינו שם לב לדרמות הגדולות המתרחשות בחיי גיבוריו. תפקידו רק לספר סיפור. הנימה הרגונית שבה מסופרים הסיפורים שולחת את הקורא למעין מסע וישעים אחרי אותו רגע של תפנית שבה עומדות הדמויות מול אפסיותן, וכמעט תמיד הוא עומד משתאה ליכולתו של קארבר להבליע את אותו הרגע עד שלפעמים אין די בקריאה אחת כדי למצוא אותו.

זה, כאמור, ספרו השלישי של קארבר הרואה אור בעברית (קדמו לו "דבר קטן וטוב" בהוצאת כתר, ו"על מה אנחנו מדברים כשאנחנו מדברים על אהבה" בהוצאת עם עובד, והאחרונה גם על הקובץ הנוכחי). ואולם מהבחינה הכרונולוגית זה קובץ סיפוריו המוקדם ביותר, מ–1976. הדבר ניכר בעיקר בקלילות מסוימת, וגם הפסימיות מובעת בהם במאופק, שלא כבסיפוריו המאוחרים. כן מופיעים כאן שני סיפורי התבגרות ("אף אחד לא אמר שום דבר" ו"אופניים, שרירים, סיגריות"), המוכיחים כי קארבר אינו שומר את ראייתו הפסימית למבוגרים בלבד. מדהימה בהקשר זה יכולתו הווירטואוזית של קארבר לספר סיפור מנקודות מבט שונות בתכלית: המספר יכול לדבר בגוף ראשון כגבר, ילד או אשה, או לעמוד בריחוק מדמויותיו, והדבר אינו גורע כהוא זה מאמינותן של הדמויות ומעוצמת החוויות שהן חוות ומעבירות אל הקורא.

לדעתי, שני הסיפורים הטובים ביותר בקובץ הם "שים את עצמך בנעליים שלי" ו"אפשר לקבל מטך שקט בבקשה", שהופיע גם בסרטו של רוברט אלטמן "תמונות קצרות". הסיפור הראשון מתאר באופן מבריק למדי את הגלגלים המניעים את תהליך היצירה של גיבורו הראשי, הסופר מאיירס, שאפשר בהחלט לראות בו מעין מטיבה של קארבר עצמו. מאיירס ואשתו מוצאים את עצמם "לכודים" בידי זוג מוזר, המתעקש להמריץ את מנגנון ההשראה אצל מאיירס בכך שהם מספרים לו סיפורים דרושים, כמעט תובעים, שישתמש בהם כחומר גלם לסיפוריו. מאחר שבקארבר מדובר, אין הדברים פשוטים כפי שנראה בתחילה, והעלילה הולכת ומסתבכת, אלא שתוך כדי כך מקבל הקורא זווית ראייה מיוחדת ונדירה בכל הקשור לאופן התהוות המעשה האמנותי עצמו.

הסיפור השני משתמש במוטיבים הקארבריים בכוונתם המזוהרה כמעט ומכזימה זו והוא הדומה ביותר ליצירותיו המאוחרות (ואמנם, כפי שמציין המתרגם משה רון בהקדמה, סיפור זה הוא המאוחר ביותר בקובץ). סיפור העלילה פשוט בתכלית: גבר מתמוטט כאשר מתברר לו שאשתו בגדה בו לפני שנים מספר. הגיבור עובר מעין תהליך של מוות ולידה מחדש, כשהוא מוכך ומטוהר: "הוא החזיק את עצמו, כך חשב כעבור זמן, ככל יכולתו. ואז הסתובב אליה. הוא הסתובב והסתובב במה שעשוי היה להיות תרדמה כבידה, ועדיין המשיך להסתובב, נפעם מן השינויים הבלתי אפשריים המתרגשים עליו". המיוחד בסיפור זה הוא האופטימיות שלו, האמונה ביכולתו של האדם לעבור שינוי אמיתי ומשמעותי בחייו ולצאת ממנו כשידו על העליונה.

מי שעשה כבר הכרה עם ספריו של קארבר (ויש רבים כאלה) אינו זקוק להמלצה מטפת הם לא לאוהדות מיוחדות: הסיפורים ב"אף אחד לא אמר שום דבר" עשויים מאותו החומר המוכר והטוב. למי שעדיין לא התוודע לסופר מבניין זה מהווה הקובץ הזדמנות טובה להתחיל, הן מכיוון שהוא המוקדם ביותר והן מכיוון שהנימה הקלילה יחסית יכולה לעזור לעכל את הסיפורים ולהקל על המעבר לספריו המאוחרים, הגדרים הרבה יותר.

ומלה אחרונה על הכריכה: אמנם הציור שעליה (משל אדוארד הופר) יפה ומתאים, אבל הצבע הירוק הנרופי המשווה עליו אינו מוסיף לו כלל, וחבל.

"אהבה של סוואן" נוסח בוצאטי

מאת אריאל רטהאוז

אהבה, מאת דינו בוצאטי, תירגם מאיטלקית שמעיה פמילן, זמורה, ביתן, 1994, 226 עמודים

הרומאן של דינו בוצאטי שראה אור לאחרונה בארץ תחת הכותרת השחבנית משהו "אהבה", נושא במקורו שם הרבה יותר בנאלי ואפרורי: "אהבה אחת".

קשה לומר שהמניפולציה הזאת, שמניעיה הפרגמטיים מובנים היטב, תורמת גם להבנתו של הספר המגש לקהל הקוראים הישראלי. הרי על־פי הכותרת העברית, השאולה מהסתם מלקסיקון הפתולוגיה הרפואית ("אהבת" במשקלן של "נזלת" או "עגבת"), אפשר לחשוב שהרומאן של בוצאטי מציג מקרה קיצוני של חולי האהבה, סיפור על סטייה פתולוגית מקו־הבריאות של ארוס. לאמיתו של דבר ההיפך הוא הנכון. אמנם בוצאטי מתאר בספרו מה שיכול להיראות כאובססיה, כמצב של התמכרות ארוטית קשה שעל סף הטירוף, אבל מתמידותה המהולשת של הכותרת המקורית רומזת כמרומזה לכך שבעיניו זו הנורמה, זאת אינה סטייה פתולוגית אלא "אהבה אחת" פשוטו כמשמעו, אחת מאותן תסבוכות רגשיות טיפוסיות שבני אדם נגררים אליהן כאשר הם אוהבים. במלים אחרות: אין באהבה, לדעת בוצאטי, שום קו בריאות, האהבה מקלקלת תמיד את השורה וקלקלה הזאת סימן ההיכר הברור לקיומה.

ואולי לא באקראי מזכיר שמו המקורי של הרומאן את הכותרת הבנאלית לא פחות (אם כי בעלת הגוון האינדיבידואלי יותר) של אחד מסיפורי האהבה הנודעים המופתיים ביותר בספרות המודרנית: "אהבה אחת של סוואן", של מרסל פרוסט.

בהתמסרו לקשר בזוי עם נערת טלפון המתעללת בו ברשעות מסתכן גיבור הרומאן של בוצאטי בנפשו, אך הרגע שבו הוא מהמר על חייו הוא גם הרגע שבו הוא נפתח אל החיים

הדמיון אינו עניין של כותרות בלבד. קיימת שותפות גורל ברורה בין שארל סוואן, מומחה לאמנות מעודן הנשבה בקסמה הזמני של הפילגש המקצועית אודט, בפאריס הזוהרת וקלת הדעת של סוף המאה שעברה, לבין אנטוניו דורינגו של בוצאטי, אדריכל אמיד הנופל לעבד נרצע של לאידה, נערת טלפון זולה, במילאנו האפורה והחרוצה של תחילת שנות השישים (ספרו של בוצאטי התפרסם ב־1963). בשני הסיפורים נעשה מכובן שימוש נרחב במרכיביה הנצחיים של דראמת האהבה: הקנאה וההשפלה, התרמית וההונאה העצמית – ושניהם מסתיימים בפיוס מפתיע במקצת (סוואן הנבגד נושא את אודט לאשה, כידוע לנו מההקשר הכולל של הרומאן הגדול של פרוסט, וגם דורינגו הנבגד אחד פעם נוספת ללאידה שכינתיים הרתה ומצפה ללדת לאחר מגביה, אולי לו עצמו).

עם זאת, שני הסופרים מסתכלים על גורלות דומים אלה מזווית ראייה שונה למדי: בעיני פרוסט כרוכה אהבתו של סוואן באירוניה ובפגם אסתטי (בגללה, למשל, זונח איש אנין־טעם זה את האולימפוס החברתי, את אותו עולם אלגנטי באמת שאליו הוא משתייך במלוא הזכות, והוא נהפך למבקר קבוע בסלון הוולגרי של הזוג ורדורין), ואילו בעיני בוצאטי אהבתו של דורינגו היא חוויה בעלת ערך אתי מובהק. זו אמנם אהבה מייסרת והרסנית אבל ממנה צומחת בסופו של דבר הישועה, כי מכוחה משתחרר האדריכל הבורגני מעודף הצביעות המעיק עליו ומן האטימות הרגשית שהוא שקוע בה עד לפגישתו עם לאידה. בהתמסרו לקשר בזוי עם נערת טלפון המתעללת בו ברשעות מסתכן דורינגו בנפשו, אך הרגע שבו הוא מהמר על חייו הוא גם הרגע שבו הוא מתחיל לחיות, שבו הוא נפתח סוף סוף אל החיים.

מהו מקומו של "אהבה" (נקרא לו כך, לנוחות הקוראים) בין שאר יצירותיו של המספר האיטלקי? ללא ספק מקום מבודד, אם כי כלל לא שולי. דינו בוצאטי עסק כל ימיו בכתיבה שונה בתכלית מהריאליזם הסוציו־ארוטי הבוטה של הרומאן המאוחר הזה. מאז ספריו הראשונים, שראו אור עוד בשנות השלושים, הוא סיפר בעקביות ובמיומנות גדולה והולכת סיפורי שבין הסמלי לפנטסטי ולאגדי, ולמגמה זו משתייכים בעצם גם הרומאן הנחשב יצירת המופת שלו, "מדבר הטאטארים" (1940), גם חלק נכבד מסיפוריו וחיבוריו הקצרים שבהם, יותר מאשר ברומאן, יש אולי לראות את מיטב הישגיו.

אולם למרות המרחק שבין "אהבה" לבין יצירותיו הטיפוסיות יותר של בוצאטי, מסתבר שגם בו הוא סיפר את הסיפור הקרוב באמת ללבו, הסיפור שחזר עליו פעמים רבות לפני־כן בעלילותיו הפנטסטיות. הרי הרומאן הזה נשען על התבנית העלילתית שעל־פיה בנויים רבים מסיפוריו, תבנית "המערבולת" (השכיחה על־כך בסיפור הפנטסטי המודרני בכלל): אדם שלו המוביל את חייו לתומו נשלט לפתע על־ידי כוח עוין (כישוף, גורליות או כל גורם מסתורי אחר), הכוח הזה גורף אותו ללא רחמים, כמים אדיר ומסחרר, עד פי התהום.

אפשר לומר ש"אהבה" היא יצירה אופטימית יותר מרוב סיפוריו הדמיוניים של בוצאטי, המסתיימים בדרך כלל במות הגיבור. אמנם דורינגו השלו נסחף במים ועובר טלטלות עזות במערבולתו של ארוס (הכוח המסתורי המושך, במקרה זה, אל התהום), אך סופו אינו אבדון אלא התפכחות והשלמה עם הצורך בקשר עם לאידה, ויהא הקשר הזה פגום או משפיל אשר יהא.

זאת ועוד: על־אף שתשוקתו הסוחפת אל נערת־הטלפון מוגדרת פעם כ"כישוף מיני" (עמ' 75), ברור שלא מדובר כאן בשום פנים ב"מאגיה שחורה" ממש. לאמיתו של דבר זוהי מאגיה לבנה בעליל, והר קסם הנעורים המדובר במלוא עוצמתו אל הגבר המזדקן דורינגו. ברגעי החסד שלה פורשת לאידה את מיניותה המהפנטת והיא מבטיחה, למשל, כסתם נערה רעננה המתמסרת באושר לצלילי הצ'ה־צ'ה־צ'ה, או אפילו כילדה שמיטת הגונים היא בשבילה אך ורק מגרש־משחקים מסוג אחר, "צעצוע גדול שכה משעשע להתגלגל עליו, לעשות מעשי קונדס, להשתולל בין כנות לכיסוי ולהתחבא" (עמ' 70).

למעשה, דימוי הילדה התמה מלווה את נערת־הטלפון לאורך הרומאן כולו, והוא מבצבץ מפעם לפעם מבעד למעטה השחיתות והציניות העוטה אותה.

רק לקראת סיומו של הספר באה השניות הזאת על פתרונה. הפרקים האחרונים הם פרקי הרהביליטציה של לאידה, והם היא, מוכרזת כנקיה מפשע או על כל פנים כנזקקת לא פחות מאהבה הנבגד המעונה. למרות כל שקריה, למרות התאכזרויות החוזרות ונשנות לדורינגו, למרות גסות־רוחה והוצפתה, לאידה היא בכל זאת בת העם הפשוט שהושחתה על־ידי הכסף הבורגני. מבחינתה, השקר הוא הדרך היחידה לשמור על חירותה, הוא תשובתה הלגיטימית למי שהיה רוצה לקנות בכסף גם את נאמנותה – כפי שמסבירה פיירה הפרוצה המתפלספת, מין כוהנת גדולה של דת־האהבה־כתשלום, המלמדת את דורינגו, כדיוטימה את סוקראטס, פרק יסוד בחכמתו של ארוס. וכך, מכוח דברי הסניגוריה של פיירה ובזכות הדיון והאימות הצפויה – המרכבים מטבע הדברים את פרצופה הקשוח – יכולה לאידה להיגאל ברגע האחרון. בפנטסיה הגואלת את הרומאן מתרוממת הנערה המושחתת אל על, עדינה וקלת מעוף כדמות שאגאלית, היא "מרחפת מעל לגגות, לצריחים, לכותרות, לכיפות של מילאנו... לרגע קט היא נישאת מעל כולם, כלילת יופי, הדבר היפה ביותר, היקר והנחשב ביותר עלי אדמות" (עמ' 226).

הדורינגו, כפי שנגיע לעיל, נכונתו להתאבד ולסבול היא היא גאולתו. האדריכל המתעלל חייב לכפר על תקופה ארוכה מדי של אינרציה נפשית: הסיכון, הרשע, ההשפלה הגיהנום – כל אלה הם המחיר הכבד שעליו לשלם כדי להיגאל ממות הנפש, הם דמי הכניסה לטריטוריה הזרה והמסחררה של הרגשות. אבל גילוייו בארץ הלא־נודעת הזאת הם בהחלט פיצוי נאות לכל ייסוריו. כדי להמחיש את גודל הפיצוי הזה, בוצאטי אינו מהסס להסתכן בכתיבת כמה עמודים גולשים מעל לכל מידה סבירה, ובהם הוא מציג את הרגש העילאי, האהבה, כרוח המחייה כל דבר ואשר בלעדיה מאבד כל דבר את משמעות קיומו (זהו הפרק השמונה עשר, אחד הפרקים הגרועים ברומאן, המשופע בניסוחים רגשניים ושופעים עד כדי כך שהסופר מצא לנכון לציין, כדי להתגונן מפני ביקורת אפשרית, שהוא מודע היטב לריח השבלונית הנודף מדבריו: אלא שתחבולת ההודאה הכנה לא עוזרת לו, השבלונה, ביסודו של דבר, נשארת שבלונה).

יש לשער שהקוראים שהתוודעו לספריו הקודמים של בוצאטי שהתפרסמו בעברית יופתעו במקצת מ"אהבה", הן בשל צביונו הריאליסטי הן בשל האזוטריות של כמה מעמודיו (תופעה יוצאת דופן ביצירתו של המספר האיטלקי). אך יותר מכל הם יופתעו כוודאי מסגנונו של הרומאן, מהטכניקה הלשונית המופעלת בו: במקום הלשון האופיינית של בוצאטי – לשון מדודה, צלולה, מעוגנת היטב במבנים התחביריים, כאן לפנינו כתיבה עירה וקופצנית, המחלישה בלי הרף דיבור בגוף שלישי במונולוג פנימי ומצמיחה לפתע קטעי פרוזה אוטומאטית, קולחת ותוססת, המזכירה את השטף הבאטי של זרם התודעה (מיטיב להתמודד עם המעברים הדינים האלה התרגום העברי הקריא והמוחשי).

ודאי אפשר לטעון נגד הטכניקה הזאת, ולומר שכוחו של בוצאטי אינו בהתרת רסן הלשון אלא בהידוק, בניסיון השקולה המהודרת כבוטים שבסיפוריו, או לציין – בניסוח פרדוקסאלי משהו – שמתאים לו יותר לדמיין דמיונות בלשון מדויקת מלתאר את עולמנו הריאלי בלשון שרירותית. אך אף־על־פי שמורגש כי בוצאטי אינו מצוי, ב"אהבה", בסביבה הלשונית הטבעית שלו, אין גם ספק שלשונו "הלא טבעית" משתלבת דווקא בטבעיות רבה בהתרגשויות ובהלכי הרוח של הרומאן. הלשון הזאת היוצאת מגדרה מתעוררת באמנה, מבטנים, את תהליכי החינוך הסנטימנטלי המאוחר של דורינגו, היא כלי הביטוי ההולם יותר מכל את משברי הסופה המשתוללת ברומאן מתחילתו ועד סופו – משברי האהבה במלוא הודה האכזרי.

על כך אפשר להוסיף עוד הערה: בזיקתו הסגנונית של בוצאטי, המפנה בספר זה עורף למסורה ולבדיק בכתיבתו והולך בדרך חדשה (לדידו), תואמת להפליא את תפישת היסוד של הרומאן – את האמונה ביכולתו של האדם לפרוץ את מסגרותיו המקובלות. כאילו העיד כאן בוצאטי עדות כפולה על גודל כוחה של ההתעוררות: פעם אחת כשסיפר על דורינגו הנרדם באהבתו מהרגלי־הנפש שלו, ופעם נוספת כאשר חרג בעצמו, כסופר, מהרגלי לשונו.

תגובה

המגיב הוא עירום

ברשימת תגובה הנושאת את הכותרת "בגדי יגאל החדשים" ("תרבות וספרות", 24.6), סר עו אלכס מסיס כנגד אי דיוקים בדברים שכתב גרשון שקד אודות מותו של הסופר יגאל מוסינזון, והוסא בעצמו באי־דיוק מביש.

מסיס קובע כי מוסינזון הצטרף למשטרת ישראל בשנת 1955, עם שובו מארצות הברית, וכותב "בשעה שמוסינזון כיהן כדובר המטה הארצי, בשנים 56–59, כתב את המחזה 'זרוק אותו לכלבים'".

ברישומי כוח אדם במשטרת ישראל מופיע תאריך גיוסו של יגאל מוסינזון והוא 1.3.1952. בראיון אתו, שפורסם ב"מראות המשטרה", גיליון 131, מאי 1991, סיפר מוסינזון: "נפגשתי עם יחזקאל סהר, המפכ"ל הראשון, במסיבה כלשהי, ואמרתי לו: שמע, יכולה להיות לך המשטרה הטובה ביותר בעולם, אך אם הציבור אינו יודע זאת, זה לא שווה, כאילו לא קיים, אז הוא אמר לי במין נימה מתריסה כזו: 'אולי במקום לדבר תעשה?'"

ואמנם לאחר התייעצות עם משה מוסינזון, אחיו, ידידו מימי הבריגדה, מינה סהר את יגאל מוסינזון לדוברו. מוסינזון ישב על כס הדוברות במשך שנה ותשעה חודשים, וסיים את שירותו במשטרה בשלהי 1953 (31.12.53).

זאת ועוד. במסגרת הראיון עמד מוסינזון על קשריו המיוחדים עם דוד בן גוריון. הסופר התייחס לסטיגמה שדבקה בו, כדובר המטה, בעיקר בשל מחזהו "זרוק אותו לכלבים", שכביכול התמן על ידי בן־גוריון, והתמקד בדמותו של אורי אבנרי, עורך "העולם הזה". מספר מוסינזון: "כתבתי את 'זרוק אותו לכלבים' בעת ההפלגה מניו־יורק לחיפה ללא קשר לבן־גוריון. אינני בנוי לכך שבן־גוריון יגיד לי מה לכתוב. הוא אמנם ניסה למחוק מספר קטעים, אך לא הסכמתי. אמרתי לו: 'אתה ראש ממשלה, ואני מחזאי, אתה רוצה, תכתוב מחזות'".

כיוון שאלכס מסיס מגנה את מוסינזון ז"ל לאחר מותו, ומתארו כמי שהתגייס "למגננת השושך הדו־שיכה של זקני מפא"י והמוסר במסעי הצלב שלהם נגד 'העולם הזה' ועורכו", ראיתי לנכון להביא דברים אלה, שפורסמו כאמור במסגרת פנימית משטרתית, כשלוש שנים לפני מותו.

צא ולמד כי אלכס מסיס, שפסל את שקד, במומו פסל, ובעקבות "בגדי יגאל החדשים" גילינו כי המגיב הוא עירום.

נחום בוקר

נחום בוקר הוא קצין [illegible] במשטרה

מעולם הספרות והאמנות / רות אלמוג

רייך רניצקי שיקר וברטולט ברכט גנב?

פרשת מבקר הספרות הגרמני מרסל רייך־רניצקי מוסיפה להכות הדים. מסתבר, שרייך־רניצקי שיקר. בשבוע שעבר, בראיון ל"די צייט" אמר, שבהיותו קונסול פולין בלונדון (1948/1949), היו לו אך אלה קשרים עם השירות החשאי. בינתיים נתברר שרייך־רניצקי היה לאמיתו של דבר ראש התחנה של השירות החשאי הפולני בלונדון.

אבל על פרשה זו מעיבה עתה שערורייה פיקנטית הרבה יותר. אל שוק הספרים תוטל ב־21 ביולי פצצה של ממש בדמות ספרו החדש של ג'ון פואגי על ברכט, ובו גילויים המכפישים את הדמות הנערצת על רבים. הגילוי המבהיר הוא, שרוב יצירותיו המפורסמות של ברכט לא נכתבו על ידיו, אלא על ידי אהובותיו השונות, ביניהן אליזבת האופטמן, שהיא המחברת האמיתית של "אופרה בגרוש".

ג'ון פואגי מספר, בקטע שמביא ה"אובזרבר" מספרו החדש, כי ב־1965 ביקר לראשונה במזרח ברלין. אלמנת ברכט, הלנה וייגל ושותפים לעבודה כאליזבת האופטמן ומרי־לואיזה פלייסר היו עדיין בחיים והסכימו לשוחח עמו. הוא עבד במשך שנתיים בארכיב ברכט ובתיאטרון ברכט במזרח גרמניה. בזמן העבודה נתבררו לו האפשרות שבכמה משותפיו לעבודה של ברכט, לרוב נשים, התירו לו לעשות שימוש ביצירותיהם ולפרסם אותן תחת שמו.

במזרח גרמניה נערך ברכט כסמל סוציאליסטי. למלומדים ניתנה גישה מוגבלת אל המסמכים. פואגי ביקר אצל אליזבת האופטמן ב־1966. היא היתה בת 69 ופעילה בענייני המפלגה הקומוניסטית. היא היתה מסויגת, אבל בסופו של דבר סיפרה על תרומותיה האמיתיות למחזותיו של ברכט בזמן שקדם לעליית היטלר לשלטון. על השאלה אם היו תורמים נוספים מסוגה, הזכירה את מרגרטה שטפין, רות ברלאו, ארנסט אוטוולט ומרטין פוהל. ואולם את שמו של אוטוולט אסור היה להזכיר, כי היה אויב העם ומת בגולאג.

מרטין פוהל נאסר על ידי השטאזי ונאלץ לחתום על הודאה כוזבת לטובת אמריקה. שטפין נעזבה על ידי ברכט במוסקווה ושם מתה לאחר שברכט עשה שימוש ביצירותיה במשך שנים, אך זנח אותה במצב נפשי וגופני ירוד. גם את יצירותיה של ברלאו גנב, כנראה, או על כל פנים, לטענתה, קודם שמתה בשריפה בבית חולים מזרח גרמני.

לאחר מותה של וייגל התברר לג'ון פואגי, כי באוניברסיטת הרווארד קיימים העתקים של כל המסמכים שבארכיב ברכט בברלין. שם ניתנה לו גישה אל כל התיקים האסורים, אלפי דפים. כך נתברר לפואגי שברכט העני והמסכן היה לאמיתו של דבר מיליונר. הבגדים שהעידו כביכול על עוניו נתפרו במיוחד על ידי חייט יקר. האיש שהצהיר כי הוא ניצב לצד הפועלים רימה את אלה שעבדו עמו וגנב את כספם ואת יצירותיהם. לעת מותו ב־1956 התכונן לעקור למערב ברלין ולקנות בית בשווייץ. שם היה מופקד כספו.

ברור שפואגי התקשה בשימושו. העדויות הושמדו, הוסתרו או הושמדו ולא רק על ידי השטאזי, אלא אף על ידי האוניברסאלי. גם אלה שאת יומניהם השיג התקשו במסירת עדות. לב קופלב ופוהל היו פליטי מתנות או קורבנות של עינויים. אחרים נדחפו לניסיונות התאבדות חוזרים ונשנים או זכו בטיפולים בהלם חשמלי. בכל זאת הצליח פואגי להבקיע אל מסמכים סודיים, מצא מכתבים שנעלמו מעיני המשטרה, מצא גישה אל דו"חות של המשטרה החשאית על שיחות טלפון שהוקלטו בחשאי. הוא מודה שמחקרו אינו שלם וכי בעתיד אפשר יהיה להעמיק יותר.

הפרק שמביא "אובזרבר" מספר על פגישתו של ברכט עם האהובה שהביאה לו פרסום עולמי. הדבר היה בסוף שנת 1924, בברלין שאליה נמלטו אינטלקטואלים רבים ממינכן, בשל האנטישמיות והנאציזם. ברכט חקר את בתי הבושת בברלין והלך למסיבות רבות בחוגי הספרות והתיאטרון. באותו זמן המשיך במרדפו אחרי דורה מנהיים, רקדנית שפגש ב־1919. בדירתה היה מתאסף קהל של אנשי ספרות והיא נהגה להזמין את ברכט כמשורר מבטיח.

זמן קצר לאחר שנולד בנו סטפן, במסיבה בביתה של מנהיים, התוודע אל מתואית וסופרת בת 27 ושמה אליזבת האופטמן, אשה נבונה, יפה, לבושה בהידור. האופטמן היתה בתו של יועץ בחצר הפרוסית ואמה ג'ופין דיסטלהורסט היתה פסנתרנית לשעבר, שגדלה ברקע הדלשרני של משפחה אוסטרית בברוקלין. בשנות התשעים של המאה שעברה חזרה לאירופה ונישאה לרופא ריכרד קלמנס האופטמן. שלושת ילדיהם גדלו בקרב האצולה הפרוסית של טרם המלחמה. הם דיברו גם אנגלית וצרפתית, היו בקיאים במוסיקה ועד לפרוץ המלחמה הראשונה עשו כל קיץ באי וייט. אליזבת האופטמן אהבה ללמוד, אבל לא הורשתה ללכת לאוניברסיטה ואילו אחיה אולץ ללמוד והולקה לשם כך לעתים מזומנות. כך למדה אליזבת על אפליה, דיכוי ואכזריות. היא רצתה להיות סופרת וללמוד והלכה לברלין בת 22 כשהיא מממנת את השכלתה בכוחות עצמה. במסיבה אצל מנהיים נמשכה אל ברכט, שהיה מפורסם, מושך, כריזמאטי והתעניין מאוד בספרות אמריקאית, בריטית וצרפתית, שבה היתה לאליזבת בקיאות רבה.

למרות פילגשו ותינוקו החדש בברלין, למרות אשתו הנוהה ותינוקה, ולמרות פילגש אחרת עם תינוק במזרח גרמניה, היה ברכט פתוח למערכת יחסים חדשה. השניים התראו יום יום ועבדו ביחד. היא נוכחה לדעת שהוא מתקשה לסיים דברים, במיוחד אם הם ארוכים מעשרים שורות. שירים נבעו בסביבות. מחזות באו בקשיים ובסיוע מאסיבי מצד חברים. בהדרגה גילתה שהיא כותבת את היצירות וברכט שולח אותן לתיאטראות ומפרסמן בשמו. כתב היד של "שיר באארס" הוא של ברכט, אבל מתוויו כתבה האופטמן, "מאת האופטמן, כתב ידה של ברכט". השיר "אלבמה" מופיע בכתב היד של האופטמן וחתום "אנגלית מאת האופטמן".

כל מה שברכט כתב בעצמו מתרכז, לטענת פואגי, סביב דמות של גבר, אלים לעתים קרובות ושונא נשים. כל מה שכתבה האופטמן ואלה שבאו אחריה מתרכז סביב דמות של אשה. לדעת פואגי, הטובים במחזות ברכט נכתבו במשותף. בסוף שנות העשרים נכתבו חלקים גדולים של רוב המחזות המפורסמים של ברכט וגם חלקים גדולים של הכתבים הדרמטורגיים והתיאורטיים על ידי האופטמן. אי אפשר לתאר את כתיבת "המחזה הדידאקטי" או את "יוהנה הקדושה של בתי המטבחיים", או את הגירסה האחרונה של "אדם הוא אדם" ללא האופטמן. העדויות מצביעות גם על כך שיצירתו המפורסמת ביותר של ברכט, "אופרה בגרוש", נכתבה על ידיה.

ברכט השלה את האופטמן שהוא עומד לסיים את נישואיו ושלעולם לא יישא את וייגל לאשה. הוא כתב לה מכתבים ובהם דברי הערכה לכישרונה כסופרת. שם הוא מודה שפעמים רבות תרם מעט מאוד ליצירות שפורסמו בשמו. בזמן ההוא קיבלה האופטמן מחברים בלונדון העתק של "אופרת הקבצנים" מ־1728 מאת ג'ון גיי – פארודיה על התרבות הלונדונית המושחתת ומלחינה האוהב הגדול. היא נקסמה, ובעיקר מן הגיבורה החזקה, המפלסת דרכה בחברה הנשלטת על ידי גברים. היא החלה מיד לעבוד על גירסה חדשה של "אופרת הקבצנים", שתהלום את ברלין. ברכט לא התלהב מן הפרוייקט. רק מאוחר יותר, משמצא הזדמנות למכור את המחזה, תרם לו את השיר הידוע "מקי סכינאי" ושירים אחרים, כמו, למשל, ארבע בלדות של פרנסואה ויון. את השם החדש לאופרטה נתן ליאון פויכטוונגר, שהיה בא בקביעות לחזרות יחד עם גיאורג גרוס, קרל קראוס ואליאס קנטי.

החוזה שחתם ברכט עם המפיק של "אופרה בגרוש" היה מלווה במאבק על אופן חלוקת התמלוגים. בסופו של דבר, קיבלה האופטמן 12 וחצי אחוזים, קורט וייל 25 אחוזים והיתר הלך לכיסו של ברכט.

יתר עלילותיו של ברכט מסופרות ב"חייו ושקריו של ברטולט ברכט" שיראה אור ב־21 ביולי.

The Life and Lies
of Bertolt Brecht
by John Fuegi
Harper Collins

הוויכוח על ניטשה לא יסתיים כנראה לעולם. יהיו תמיד כאלה שיצביעו על קרבתו אל האידיאולוגיה הנאצית, ואחרים שיאמצו אותו אל התרבות הדמוקרטית־ליברלית. בספרו "המורשה של ניטשה בגרמניה בין השנים 1990–1890" מראה סטיבן אשהיים שאת ניטשה אימצו אל חיקם במאה השנים האחרונות לא רק הנאצים ומקורביהם, אלא האוונגרד התרבותי, תנועות הנוער, הפמיניסטיות, הצמחונים, הפרוטסטנטים והציונים.

במוקד מאיר העיניים בתולדות התרבות מראה אשהיים את ההטרוגניות של מי שולקו במורשה של ניטשה. הדוגמה זו מעלה שאלות חשובות על אופיה של השפעה אינטלקטואלית בכלל.

אשהיים מראה שניטשה קסם לרדיקאלים מכל הסוגים. הללו נמשכו אליו בשל הגינוי שגינה את הבורגנות ואת הסטאטוס קוו, ואל ההטפה לרגנרציה טוטאלית, שהיתה קיצונית ומעורפלת כאחת. אנשים כאלה ניצלו את ניטשה ועיצבוהו לפי צורכיהם. כולם נאלצו להעלים פנים מסוימות של יצירתו שלא התאימו לאידיאולוגיה שלהם ולעתים טענו כי למעשה מה שניטשה אמר הוא לא מה שכתוב בכתביו.

במפנה המאה היתה תהודה רבה ליצירות ניטשה בעולם הדובר גרמנית, במיוחד בחוג המשכילים. מכתמים של ניטשה סוגלו לצרכים תרבותיים חדשים. צמחונים כתבו על "הרצון בבריאות", תיאולוג יהודי אורתודוקסי כתב על עשרת הדברות כעל "מעבר לערך של הערכים". ציונים צעירים כמרטין בובר התייחסו ליהודי הגולה כאל "שוללי חיים" וקראו לשינוי ערכים. ב־1896 הכריז תיאולוג פרוטסטנטי שערכיו הגבריים־לוחמניים של ניטשה הם בבואה של מהות הנצרות, ואילו הקאתולים ראו בהיטפלות אל ניטשה אות לייאוש ולאובדן דרך של הפרוטסטאנטיות בת הזמן. ואולם ההומם של ניטשה היה גדול עוד יותר בקרב אותם גרמנים שחיפשו אחר צורות דת חדשות "מעבר לאמונה ולאי אמונה", כולל דת ניאו־פאגאנית "גרמנית" מעבר לנצרות.

קודם למלחמת העולם הראשונה היה ניטשה סמלו של האוונגארד האקספרסיוניסטי. הוא אומץ על ידי מי שביקשו גאולה תרבותית בתופש המיני, בתנועות שונות של "רפורמת החיים", או בצורות מחול חדשות שביקשו ללכוד את השיכרון הדיוניסי. למרות שאנטו לנשים היו פמיניסטיות רדיקליות שראו בו נביא של צורות חירות חדשות, כולל חירות מינית.

אבל במשך מלחמת העולם הראשונה נעשה ניטשה נביא הימין. הוא אומץ על ידי ימין חדש שהתגלגל מכוח מסורתי לכלל לאומנות קיצונית מודרנית, משוחררת מכל קשר עם מוסדות קיימים כמו הכנסייה הפרוטסטנטית, המונרכיה והאצולה הפרוסית. לאומנות צבאית זו, אנטי ליברלית ואנטי מרקסיסטית, שהיתה שרויה בחיפוש אחר נביא, שאבה מניטשה חזון ויטאליסטי של בריאות משוחררת ממגבלות ומצרות ההומניטאריות. הם אימצו לעצמם את הפיסקה הבאה ב"דימדומי האלילים": "פירושה של החירות שהחושים הגבריים המתענגים על מלחמה וניצחון ישלטו בשאר החושים, כגון למשל באלה של העונג".

בכתבים שכתבו בזמן המלחמה מוזכרים מן הימין החדש העלמו הקווים הקוסמופוליטיים, האינדיבידואליסטיים מן ההגות של ניטשה, והוחלפו בחזון האדם החדש בשירות האומה, הנשא האמיתי של ה"חיים". ניטשה הלאומני שהגיח מתוך המלחמה היה בעיקר יצירה של אחותו ומרעיה בארכיב ניטשה בווימאר, שם היו כולם נאצים.

ואולם, כפי שמראה אשהיים, המשיך ניטשה להשפיע גם על השמאל האינטלקטואלי של וויימאר ובשעה שהלאומנים הלאימו אותו, ניסו סוציאליסטים להוכיח שהוא היה סוציאליסט. הוגים שמאלנים כהורקהיימר ואדורנו הושפעו באופן עמוק הן מטענתו האפוריסטי של ניטשה, הן מן האי־רציונליזם והאסתטיציזם שלו. אחרי מלחמת העולם השנייה נוהרו אינטלקטואלים גרמנים במערב כבמורת בניטשה. אשהיים כותב כי כדי שיחזור ניטשה ויהיה אופנתי צריך היה להגר, ובעיקר לצרפת. כאן שוב עוצב מחדש והפעם כמבשר הפוסט־מודרניות והדה־קונסטרוקציה (פר־ליס).

The Nietzsche Legacy in
Germany, 1890–1990
by Steven E. Aschheim
Berkeley: University of
California Press
UK: Chichester, Wiley, L32

ב־1804 ציין סטנדאל ביומנו: "הנה יסוד הכל בשבילי תענוג, תהילה, אושר". אדם בן זמננו לא יוכל להבין נכונה את ההכרזה הזאת, כותבת הסופרת אניטה ברוקנר ב"אובזרבר" ומסבירה שבקונטקסט הסטנדאלי יש לאושר משמעות עמוקה יותר, כמעט מוסרית. אושר משמעו הפעלת הכשרים שבהם ניחן אדם. משמעו להיות ער לתחושות.

ברוקנר כותבת על סטנדאל לרגל ביוגרפיה חדשה ומלהיבה שכתב עליו ג'ונתן קיטס. היא מספרת שסטנדאל שהיה סמכות עולמית בענייני אהבה, לא נישא מעולם ופיתח קריירה מכובדת של ביורוקרט. הוא לא התכוון שכאלה יהיו חייו. הוא האמין שהוא מחזאי קומי מבחינת כישרונותיו. הוא עמל שלושים שנה על מחזה חסר תקווה – לא היה לו כישרון לדיאלוג.

אשר לאהבה היו נשים רבות, והגם שתפש את כיבושה של האשה כמבצע צבאי, לרוב דיכו אותו הנשים בדחייה, מה שהסב לו סבל קשה. ועם זאת, בספריו יצר גיבורים כז'וליאן סורל ופאבריס דל דונגו, הנאהבים על ידי הנשים, והנשים מוכנות למות למענם.

בתקופת המהפיכה הצרפתית ציין סן־ז'וסט: "אושר הוא רעיון חדש באירופה". הרעיון הגיע מאמריקה, שם נכתב בחוקה, והדברים אלה מבהירים שסטנדאל היה תוצר של המהפיכות באמריקה ובצרפת ושל חיי נפוליאון, שבשירותו עבד, שאת ההירואיזם שלו העריץ ואת שאפתנותו תיעב. הוא גם מושפע מן התנועה הרומנטית, כותבת ברוקנר, אבל הוליף את הדרמות הקלטיים, הפאתוס הנוצרי והסידרות הגותיות בהרפתקה אישית.

ב־1814 נאמר לסטנדאל שאם ישחק נכון את הקלפים שבידיו, יוכל לקבל משרת מפקח על המזונות בפאריס. סטנדאל בז להצעה. תחת זאת יצא שוב לאיטליה. כאן החל לכתוב, והוא כתב הרבה. לבד מן הרומאנים כתב יומני מסע, אוטוביוגרפיות, תולדות הציור והמוסיקה והעיתונות ואת המכתבים הנהדרים. ספרו "האדום והשחור" ראה אור רק ב־1830. "מנזר פארמה" נכתב בתוך 52 ימים ב־1839 וכשמת ב־1842 נותרו בעיזבונו שני רומאנים שכתיבתם לא הושלמה, "לוסיאן לוון" ו"לאמיאל" וכן סיפור נעוריו "חיי אנרי ברולאר". הוא מת בפתאום, ברחוב, בפאריס, בן 59.

ברוקנר אינה חוסכת שבחיה מג'ונתן קיטס, שקוראיו לא יפקפקו באומץ הלב של גיבורו, אף לא בהצטיינותו, או ב"ייחודו הבודד".

Stendhal
by Jonathan Keats
Sinclair-Stevenson, L20

שלושים שנה מפרידות בין הופעת "נהר עמוק", יצירתו המעמיקה ביותר של שוסקו אנדו, בתרגום אנגלי, לבין יצירת המופת שלו "שקט" ו"הנערה שעזבתי מאחור". אבל שני הספרים קשורים בנושאים הטיפוסיים לאנדו: הקורבן והגאולה.

הנהר שבספר החדש הוא הגנגס, המשמש כמטאפורה זורמת דרך כל הרומאן. אנדו מביא לבנארס (וראנסי), העיר שעל גדותיה הורה הבודהה את תורתו, צוות של תיירים יפאנים, שכל אחד מהם הוא מעין צליין מודרני.

איזובה, המתאבל על אשתו ומבקש למצוא אשר למותה; נומאדה, סופר ילדים שבאברו עצמו גדל במנצ'וריה הכבושה ועשה תקופות ארוכות בבית חולים, הרואה את האל בעיני כלבו ובציפור המיינה שלו. וקיגוצ'י, חייל זקן עם זיכרונות מלחמת ג'ונגל בבורמה ואימי "דרך המוות", המייצג את יפאן הישנה, הקיסרית. בצדם מוצאים זוג בירח דבש, את סגיוס הטיפש ועוד.

הדמויות הראשיות הן מיצוקו, מעין מרים המגדלית, אשה בעלת כוחות הרס וריקות פנימית לא מוסברת. מיצוקו נרדפת בזיכרונות על אוטסו, ידיד סטודנט שפיתתה פעם מתוך רוח סאדיסטי. מאתורה נישואין הרוסים היא מתייסרת בחיפוש משמעות. היא עובדת כמתנדבת בבית החולים שבו מתה אשתו של איזובה. היא נוסעת להודו כדי להטמיע את עצמה בהודו ובהינדואיזם. האלה קאלי, ובמיוחד צ'מונדה, המתוארות בדימויים של סבל האמהות, מסייעות לה להתגבר על החשיכה שבנפשה.

אוטסו, הסטודנט שפיתתה, הוא קאתולי המתעתד להיות כומר. כשבילה הדמות על הצלב היא אל רב־פנים שניתן למצוא אותו בהינדואיזם ובבודהיזם גם יחד. סוף הספר מוצא אותו, עדיין כומר, אך לבוש בגדי ג'ינס בלויים, מנחם גוססים על גדות הגנגס.

גיבוריו של שוסקו אנדו השים תובה לפרוק מעל עצמם משא של אשמה על ידי טבילה במימיו העמוקים של הנהר הקדוש, כי לפי תפישתו – הדרך היחידה למצוא משמעות בסבל היא דרך האהבה והקורבן.

גם "השתיקה" ו"הנערה שעזבתי מאחור" מטפלים בעניינים דתיים, נוצריים במובהק (אינדיפנדנט).

Deep River
by Shusaku Endo
Peter Owen, L16

דויד בר־עמי אנדרס
מכירות פומביות
טל: 03-204818
הודעה על מכירה פומבית
של פריטים מעזבונות ואוספים
המכירה תתקיים ביום השלישי ה־14.7.94
ברח' העבודה 14 ת"א, דירת עזבון גראד
13:00 חלק א':
פריטים נוספים מעזבון גבריאל גראד
15:00 חלק ב':
פריטים מעזבונות ואוספים שונים
[illegible], צבור ישראלי,
יודאיקה, א"י, [illegible]
התצוגה:
יום רביעי ה־13.7.94 בין השעות 9.00–18.00
יום חמישי ה־14.7.94 בין השעות 9.00–12.00

במחוזו של וינסנט (ד')

כאשר כורתים לשון, האם היא מתה מיד?

מאת בני ציפר

מרחוב ואן גוך, ארל, מאי 94'

הכל הנרחש בהרף עין אבל גם באריכות כמו שיר עלילה פרובנסאלי. עברתי את הבוקר בקריאה של מבואות לספרות. החדשות האחרונות מספרות על עריכת המוסף לספרות של "לה מונד" שהותקפה מילולית בכינויי הגנאי "דובקן מתקסס". המתקיפים טוענים כי זו רק מטאפורה. וסימנתי לי כמה אירועים מעניינים. בבית השירה בפאריס משחזרים את משפטו של בודלר, זה שבעקבותיו נאלץ המשורר להשמיט כמה שירים הפוגעים במוסר. בתפקיד בודלר משחק הסופר גבריאל מצנף, אשמאי בזכות עצמו. באורליאן נפתחה תערוכה במלאות חמישים שנה למותו של המשורר מאקס ז'אקוב במחנה המעצר בדראנסי ("פעם, איש לא הבחין בי ברחוב", כתב. "עכשיו הילדים לועגים לטלאי הצהוב שלי. אשרייך קרפדה אין לך טלאי צהוב". שם הטקסט: "האהבה לרעך כמוך"). ב־13 במאי, בכפר טראמבלה סיר מודר יובא לקבורה אפרו של משורר המסעות בלז סנדרארס שמת ב־1960, בהשתתפות בתו מרים. היכן הוא טראמבלה סיר מודר? נשמע כמו המצאה של המשורר. כתב העת "הלשון הכרותה" היוצא בארל מבשר כי היום, השישה במאי, חוגג העורך פלורסא דה פיראגייה, "אחרון המבוגרים שהגו סביב משורר התחייה הפרובנסאלית פרדריק מיסטרל", את יום הולדתו התשעים בבית הקפה "קלאנדאל". הקהל מוזמן.

הצגתי את הגשר של הרון הלכתי עד למרכז מסחרי קטן, שורת חנויות פתוחות למסבר מזון ותנורי ניקוי בתוך מעבר מקורה, מואר בנורות פלורסנט המשתלשלות מן התקרה בשרשרות מתכת דקות. המוכרים ערבים ברובם, ערבים "מצורפתים" שאינם מכריזים על מרכולתם בקול, והקול הקונים גם הוא נטול הרוח של קניות. ליד אחד הרוכלים, אשה מחזיקה חבילה של עלי בצק עגולים דקיקים, והרוכל מגלגל אותם לגליל עבה ועוטף בנייר של מגאזין אותנה בערבית (בשירות המילואים האחרון שעשיתי בסיני הגדמנו במחסום חבילת מנאקישים מבצריים כאלה בתקווה לקנות בצק. האכזבה אחר כך. השתמשנו בהם כל החודש כנייר טואלט).

מן השער האחורי של השוק צריך לפנות ימינה. התברר כי עתה זה ירד גשם שוטף, שפסק – אבל המים שניתכו על הגגות עוד שופעים מן המרזבים אל הרחוב. זקנה מפשילה בידה האחת את שולי שמלתה האפורה הארוכה כדי לחצות את הזרם, ובידה האחרת מתנדנד סל קניות עשוי פלסטיק מלא שקיות של ירקות. הגשם רוחץ את חזית הקפה "טבאק" שמימין ומבעד לשמשה המטוהרת שלו נראו ראשים משופמים רכונים על מסכים מרצדים של משחקי וידאו. ובבת אחת יוצאת השמש ובאור של אחר הצהריים המכבסה את השמשה לא רואים שוב אלא את השתקפות השמים, התערבלות מהירה של עננים בגוונים של אפור כחלחל, והשם "קלאנדאל" כתוב עליה בעיגול. בדיוק באמצעיתו תקוע את פניו מנקה רחובות שחור שהעמיד את עגלת האשפה הירוקה־אופנית שלו מתחת לגגון של בית הקפה והציץ פנימה. בעל בית הקפה יוצא החוצה ומורה לו להסתלק, והשחור מתעקש לעמוד שם ועונה לו בעגה שלו, המטאטא בידו בלי נוע. בעל בית הקפה חש צורך להצטדק בפניי: מה הוא חושב? פה לא בית קולנוע.

"הלשון הכרותה"? אני שואל אותו, והוא מורה באצבע על שולחן בירכתי האולם, מושבו הקבוע של פלורסא דה פיראגייה, העורך.

"אני חי. אני מקווה שגם אתה", השיב האיש הזקן לברכות יום ההולדת. לכבוד החג לבש בגד פרובנסאלי, כובע לבד משוך על האוזן, אבנט אדום סביב המותניים. "מימי, פעמיים אדום בשבילנו", צעק אל הבחור שמאחורי הדלפק, "כוס גדולה בשביל האדון הישראלי", ותתאום כבוזר בפשר המלים שהגה, קם והצביע עלי באצבע מאשימה. "ישראל", אמר. "איזו אכזבה מן המלונים שלכם. ירוקים קטנים בלי ניחוח ובלי מתיקות" ומהסה אותי עצר את נשימתו ומישש את חזהו. "בסוף, המבצע הזה יהרוג אותי" הוסיף ודפק על ריאותיו. "אני צריך להוציא עוד חוברת ואז די". עוד חוברת ואז די".

כתב העת הועבר אליו בירושה מידי מיסטרל עצמו ונקרא במקורו "Le passage du poete", כלומר, המעבר של המשורר, או הקטע של המשורר. עד אשר בשנת 1958 התרחש בארל פשע מתועב. באבאקאר בה, פועל תברואה ממוצא סנגלי, טייל על גדות הרון וקבוצה של אנשים שזהותם לא נודעה עד היום הזה גררה אותו אל השיחים הצמודים במורד הגדה. היכו אותו ואחר כך כרתו את לשונו. כדי שהפשע ייזכר לדיראון עולם קרא פלורסא מאז את שם עיתונו "הלשון הכרותה", שם המיטיב לסכם את גורל לשון־הבשר של הסנגלי ואת גורל הלשון העתיקה שהתאמץ לשווא לשמור על גחלתה, שנרמסה בגלגלי מערכת החינוך הציבורית.

מן החוברת האחרונה של "הלשון הכרותה" קרא באוזני בקול חגיגי שיר מאת ז'אק מייאן, אינני זוכר אלא את המוטו המקדים את השיר, הלקוח מויטגנשטיין, כי לשון היא כמו עיר עתיקה שיש בה סימטאות ומיכרות, בתים ישנים וחדשים, בתים שהוסיפו להם תוספות שונות ומשונות, והסובב לכל זה – כבישים חדישים ישרים כסרגל ובנייני קומות מודרניים מרובעים. "והרי זו אגדה: סיפור של לשון" (והוא עוצר רגע, מתנשם). "אוגוסטן אריסו כתב אלי בשנת 1946. אני שומר את כתב היד בשביל החוברת האחרונה שאערוך". ראית פעם את כתב ידו של אריסו? הוא מוציא בזהירות מכיס פנימי של האפודה נייר מקופל ופותח אותו על השולחן, מרכיב משקפיים וקורא את התאריך, את כותרת המכתב, האדון פלורסא דה פיראגייה, מורה לספרות, בית הספר סן־גבריאל, ארל, ידידי היקר, אני יודע שאתה עסוק מאוד בהוראה אבל מזה זמן רב אני משתוקק לראותך, ידידי – ומכאן מתחילות האותיות להיות לא קריאות, מרוסקות, אם בשל הדיו שאזל בעט אם בשל מצבו הנפשי של הכותב.

הוא קיפל בזהירות את המכתב וציווה קו נייר ועט וכתב.

שאלה בסיסית
כאשר כורתים לשון, האם היא מתה מיד?
לכאורה כן
עם זאת, יום אחד מצאתי לשון כרותה, חומה מרוב יושן, מתגוללת על הסוללה של הרון, והלשון הזאת לדבר אלי ואמרה:
אמור לי, אדוני (לבי פעם בחוזקה) הידעת כי כריתה היא פיתרון שאינו פותר דבר?
מאז, השאלה לא חדלה לנקר בי. סיפרתי לעמיתי בעבודה בשעת ארוחת הצהריים, ומרוב בעתה איבדו את התיאבון. הנהלת בית הספר הודיעה, מיזמה, בנאום הסיכום השנתי להעניק ללשון פה עשוי פלסטיק, מורכב על מיתרים ומנוע המשיב בום רוח
ועם זאת, צליל אחד בלבד מצליחה הלשון להפיק לה לה לה. היא מתרוממת תחורות ונופלת על מצע הפלסטיק כגל לאה על החוף

הגיע עוד אורח אל השולחן, רוכן מעל פלורסא, ישיש חבוש כובע מצחייה שחור. "האמנם זה אתה?" קרא פלורסא ונפל על צוארו. "איזה רעיון נפלא שבאת. הבחורים הכינו חגיגה. יש לנו רודיו־סיף (המלים הזרות הבשלצלו זרות שבעתיים) יהיה מוצלח... באבל משהו".

בשעה ששתתו, כשני גיבורים של "מכתבים מן הטחנה" שעלו מן הטקסט של אלפונס דודה, התבוננתי על האולם האפלולי, כיסאות נצרים ושולחנות ברזל, מן המטבח עלו צלילי מוסיקה ערבית, וסביב מעמדי המשחקים התעורר ויכוח, קטטה קטנה. אחד דוחף את חברו בכתף, הלה אמר: אתה לא תיגע בי, רדין, וביניהם פתח הזקן מחברת והראה אותה לפלורסא. "הבט", אמר, "התרגום המלא של הפואמה 'קלאנדאל' מפרובנסאלית לצרפתית. מיסטרל עבד עליו שבע שנים, ואני עבדתי עוד שבע שנים על התרגום לצרפתית, ועדיין הוא מהסס אם להדפיס אותו. תמיד הוא מוצא עוד חרוזה שיש ללטש, עוד דימוי לחדד".

כתב היד ממלא מחברות של בית ספר בכתב צפוף קטן, ניסיתי לפענח קצת מן המלים, הנה התחשכו את האולם. עצמתי את העיניים ופקחתי אותן כדי להיטיב לראות. מן המטבח פרצו אז קולות צחוק, והקהל שמסביב לשולחנות המשחק זז הצידה לפנות את הדרך למימי בשמלת פאייטים אדומה ארוכה מודרנה על הארץ ואף מינה עטף את עצמו במפה משובצת ובדד אותה אחריו עוצם את עיניו, ושניהם משיסים בגדולה דמיונית ושרים את שיר הערש מ"סיפורי הופמן", belle nuit, oh nuit d'amour, בעצם משימים עצמם שרים, מניעים את השפתיים, והקול, צליל ציפורי כזה, ענוג ומלטף, בוקע מן הרדיו סיפר הגדול שעל הדלפק.

פלורסא קם אליהם וחיבק אותם בזרועותיו. "אלוהים", קרא שוב ושוב. "מימי, אמימה" הזקן שלידי לחש: "צריך לעודד אותו לקרוא את 'קלאנדאל'" וצעק במקומו אל המעגל המואר של השחקנים: "קלאנדאל, רוצים לשמוע את קלאנדאל". והקהל החרה אחריו "קלאנדאל". פלורסא כיסה את פניו בידיו. הוא צחק ובכה והאור שבקע מן המטבח סינוור אותו. "קלאנדאל", קראנו בקצב.

לבסוף נכנע, והקול הרועד, צרוד מהתרגשות בתחילה, פתח בעלילת הגיבורים על בן הדייגים העני מקאסיס, מכה בסוף כל חרוז על חזהו, מגיע את הבלדה לפי הקצב, ולא איכפת שבמרץ התחדש הגשם בכל עוז, מכה על השמשה שהופלים "קלאנדאל", קפה טבאק בעונות עליה בעיגול. שלושים יום, שלושים יום ושלושים לילה עשה קלאנדאל בחודשי האורים שאיש לא העז להסתכן בה לפניו. יום יום שוהים מן העמק את הלומות הגרון בגועים, המתגלגלים אחד אחד בבורוד. ולפי קצב הלמות הגרון מצטרף הקהל אל קלאנדאל הבודד, וסורות. "עוד" קורא הזקן היושב אל השולחן, "המשך", הוא צועק, ופלורסא רועד בכל גופו מספר את סיפור כלי החרס.

בבית עשירים עורכים את השולחן במערכת כלי חרס נפלאים של "מוסטייה". על כל צלחת מתואר בכחול מראה מחיי פרובנס, כל צלחת היא סיפור בתוך עיגול ובין הסיפורים סיפור על הכבד הזרב של בו אשר בראש מבשק תלול, ובן רועים שנקלע לשם אוסר בלבו כי יקומם את ההריסות, יגרש את הצחיים, יתקן את השער. "אילו הייתי מלך, זו ונהיה ביתי".

הו, לשון כרותה, מי מלבד שני הזקנים האלה מבין מה היא סוחה היא נשמעת לעתים כאיפלקית משונה, כספרדית־יהודית. אין לדעת. פלורסא מרים את ידיו, חוזר אל כיסאו, ועד שתבוא העונה ויעדו מסביבנו (באנגלית) את שיר יום ההולדת, אני נושא את עיני אל האור הירוק הקבוע המאיר מעל לדלת את המלה exit, להזכיר, כמו באולם קולנוע, כי מה שמתרחש בתוכו אינו באמת, ועם פתיחת הדלתות אל האור והאפור של אחר הצהריים ואל ריחות הרחוב, יפשיט אותי בבת אחת רעש המכוניות וצעקות הרוכלים מבגדיו העבצים של החלום.

פרק אחרון בבורדו

חברת סטטיק בע"מ
עוסקת במערכות ניטור אויר ממוחשבות,
ומספקת פתרונות טכנולוגיים מתקדמים לטיפול באויר.
החברה נמצאת בפתח תקוה ומציעה תפקידים
בעלי עניין רב ואתגר:

אנשי מכירות / מקדמים

דרישות התפקיד:
* יכולת ניהול משא ומתן * בעלי הופעה * נסיון במכירות - יתרון
* כושר הבעה ושכנוע * בעלי רכב.

ראש צוות טכני /התקנות

דרישות התפקיד:
* יכולת טכנית מוכחת * ידע במערכות מדא מרכזיות וחשמל - חובה
* יכולת הפעלת אנשים. תנאים טובים למתאימים
נא לפנות לשרית/מיכל בטלפון 03-9245559 (רב-קווי)

למשגלג באיזור טבריה
דרושה
איש שיווק ומכירות
מאזור טבריה והסביבה
הופעה נאה
רכב חובה
משכורת בסיס + אחוזים
טל': 06-731153
דני 06-795107

שיאון אבטחה שמירה ושרותים בע"מ
מפקח/ת
לאבטחה - לעבודה עם אתגר
עד גיל 35
נכונות לעבודה מאומצת, עדיפות לבעלי/ות נסיון
תנאי שכר מעולים
פניות לטל' 02-257002, רח' שמאי 12 כניסה ג' י-ם

עיריית ירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת מחלקת דרכים
(מכרז מס' 11/94)
באגף לתחבורה ושירותי הנדסה
הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד.
הדרישות:
השכלה אקדמאית בהנדסה אזרחית או הנדסת כבישים (רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים).
נסיון רב בהנדסה עירונית (כבישים ומדידות).
נסיון בניהול פרוייקטים ותאום עם מספר רב של גורמים.
ידיעת השפה העברית וידיעת שפה נוספת כדי קריאת ספרות מקצועית.
פרטים נוספים אודות המשרה והכישורים הדרושים וכן טפסים להגשת מועמדות ניתן לקבל אצל רכזת המכרזים באגף למשאבי אנוש, רח' יפו 22, קומה א' חדר 220, טל. 232251 שלוחה 257 או 256491.
מועד אחרון להגשת מועמדות: יום חמישי, כ' באב, תשנ"ד, (28.7.94).
מרדכי מרדכי
המשנה למנהל הכללי
המחלקה להסברה

עמל-בידן
דרוש/ה
מורה לאנגלית
עם נסיון - יתרון לרקע טכני
ללמד בקורסי הכשרה למבוגרים
פרטים בטל' 793861, 02/715732

כרמל מזרחי
ליקבינו בזכרון יעקב וראשון לציון
דרושים/ות
עובדי/ות ייצור
שומר/ות שבת
06-390105/8 זכרון יעקב
03-9642021 ראשון לציון

שילב מזמינה אותך להצטרף למשפחה
לחנויות שילב בגוש דן דרושה
אמא
אם מתאים לך לעבוד עם אהבות ותינוקות. אם את נחמדה, נמרצת, יצגנית, בעלת יכולת לתקשורת בין אישית טובה, יודעת למכור עם להקשיב.
אנחנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב.
תזכי להכשרה מקצועית, השתלמויות באומנות המכירה, ואפשרויות קידום נרחבות. שעות עבודה גמישות.
שילב
לתיאום ראיון נא להתקשר:
03-497808

פאן פאן עולם שעשועים יחיד מסוגו
דרושים/ות
אחראי/ות משמרת - מגיל 22 אפשרי סטודנטים/יות
משגיחים/ות - תלמידי תיכון י', י"א. י"ב לעבודה עם ילדים
גננות/ים
עובדי/ות ניקיון
העבודה בקיץ ובשאר ימות השנה
המעוניינים/ות להגיע לראיונות בימים שני ורביעי
ה-11 וה-13 ביולי בשעות 16.00-19.00 במשרדי
הנהלת רב-מכר תלפיות (ליד קפה קפולסקי)
כתובת: רח' האומן 27 תלפיות טל' 02-790751
נא להביא תמונה!

לחברת שיווק נדל"ן ארצית
לסניף חיפה
דרוש(ה)
סוכנ(ת) מכירות
עם רכב
04-235111

ישרוטל
מלון לגונה
עבודה שכדאי ללכת עליה...
למלון לגונה באילת דרוש:
סגן-שף
דרישות התפקיד:
■ נסיון מוכח בתפקיד סגן-שף
■ כושר ניהול צוות עובדים
■ יחסי אנוש טובים ■ אנגלית
המועמדים המתאימים יפנו טלפונית
בטל' 07-366638 לאילה מנהלת כח-אדם.

אל על
לשחק אבטחה
קניון ירושלים מלחה
מאבטחים/ות למוסדות חינוך
תנאים מצויינים למתאימים
כרטיס טיסה לחו"ל עם סיום שנת הלימודים
עבודה מיידית באבטחת אירועים
בחופשת הקיץ הנוכחית
02-793777 / איציק

ORS
למפעל הייטק
דרושים/ות
* **מהנדס/ת מכניקה-**
מנוסה בתעשיה, שולט באוטוקד ואלקטרואופטיקה
* **מהנדס/ת אלקטרוניקה-**
נסיון במקרו קונטרולים ומעגלים הקפיים ואנלוגיים
* **טכנאי/ת הנדסאי/ת מחשבים-**
בעל/ת רקע באלקטרוניקה, לחברה גדולה.
תנאים מצויינים, שליטה באנגלית.
* **בוגר/ת כלכלה ומינהל עסקים-**
מתחיל - למוסד מסודר
* **מנהל/ת ייצור לתחום האלקטרוניקה -**
מנוסה בתחום, רצוי נסיון ברכיבי S.M.T
* **הנדסאי/ת מהנדס/ת בנין, ארכיטקט/ית-**
למספר משרות שונות ומגוונות
* **מנהל/ת פרוייקט לענף האלומניום-**
נסיון עשיר בתחום לעבודה דינאמית.
* **קצין/ת רכב** -בעל/ת תעודה, בוגר/ת קורס בטיחות.
* **מהנדס/ת תהליך לטיהור מים-** אפשרי
מיקרו ביולוג, הנדסאי/ת כימיה או הנדסאי/ת איכות הסביבה.
טל' 02-256511/2
O.R.S. עובדים קבוע

השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ
תיל
לחב' הייטק אמריקאית
הממוקמת באזה"ת החדש ראשל"צ
דרוש/ה
מזכיר/ת מנכ"ל
למשרה מלאה או חלקית
★ נסיון רלוונטי מוצלח
★ רמת ידע ויכולת נסוח טובות
באנגלית עיסקית
★ עיבוד תמלילים
נא להפנות קו"ח בכתב יד לתיל - ת.ד. 11024
ת"א 61110 בציון משרה מס' 660 ע"ג המעטפה.

לחברת מחשבים
מנהל/ת רשת תקשורת
הכרת UNIX
ובכלי פיתוח תוכנה
נסיון חובה
02-234441

הנדסאי/ת איכות
לע.ה"ת ניהול במפעל גדול באזור העמקים.
תנאים טובים למשרות
מנופאי/ת צריח
נהג/ת חומרים מסוכנים
טל. 04-709076, ליהודית.

לחברת תוכנה
דרוש
נציג מכירות ותמיכה
טל. 03-5606829

אלווין ירושלים
דרושים/ות
מחסנאי/ת/קניין/ית
* משרה מלאה * ידע בהפעלת מסוף
ליעקב 411212 ,415675 -02

שיאון אבטחה שמירה ושרותים בע"מ
מאבטחים/ות
לעבודה במתקני ממשלה
בוגרי קורס פיקודי
פניות לטל' 02-257002
רח' שמאי 12 כניסה ג' ירושלים

למפעל טכסטיל במרכז הארץ
דרושים/ות
לאזור ירושלים
אנשי /ות מכירות
בלדים/ות ובעלי/ות
רכב הכרחי !!!
לפרטים נא להתקשר לטלפון:
06-367027 ,06-367819

למשרד מהנדסי בנין בגבעתיים
דרושים/ות
שרטטים/ות אוטוקאד
** מנוסים/ות **
03-318218
03-324005

דרושים/ות
* **מורה לחינוך גופני**
בעל התמחות בשחיה ותדר כושר
* **מציל לבריכת שחיה**
נא לפנות למרכז ספורט אילן
עפולה בטל': 04-722404,
04-724378-9

מנפאואר
למחלקת שירות לקוחות
בחורים/ות
* בעלי/ות תודעת שירות גבוהה
* נכונות לעבודה במשרה מלאה לתקופה ממושכת
טל' 04-550660

לחברת בניה
דרושים
מנהלי/ות עבודה
בעלי נסיון של לפחות 5 שנים
לפרוייקט מגורים בירושלים
יש לשלוח קורות חיים לכתובת:
- חזון את גלילי -
רח' אהליאב 14, רוממה, ירושלים

מגדלי הים התיכון השרון
מרכז מגורים לאוכלוסיה מבוגרת
רח' אנצ'יו-סידיני 58 כ"ס.
דרושים/ות
חדרנים /יות
חצרן
לפנות למרים ברגר.
טל' - 09-907293

דרושים/ות
לראשל"צ, חולון, יהוד, ת"א
[illegible]
03-5030772 08-4920257

מנפאואר
פקיד/ה
* דוברי/ות אנגלית ברמה גבוהה
* רצוי הכרות עם מחשב
* למשרה חלקית במשמרות
טל' 04-550660

לחברה תעשיתית בהרצליה
דרוש/ה
פקיד/ת הזמנות
● משרה מלאה
● 12 שנות לימוד
● נסיון בעבודה במחשב
● נסיון בעבודת שירות ללקוחות - יתרון
● נכונות לעבודה מאומצת
קורות-חיים מפורטים לפקס' 03-5105068
או בפניה טלפונית 03-5101420
חבר כח-אדם
מקבוצת חבר המתרגמים (בינ"ל) בע"מ

דרושים/ות
מורים/ות להכנה לבגרות
חצי משרה
בעלי/ות תואר ראשון ורשיון הוראה
תנ"ך,מתמטיקה,אנגלית,פסיכולוגיה חינוכית
לפנות לטל' 09-425783

ל-4 נגרים
דרוש/ה
מעצב/ת מטבחים
בעל/ת ניסיון בתחום
09-6964247/8

למפעל גדול
מנהל/ת מחסן
מחסנאים
תנאים טובים
03-6049555

ביטחון אזרחי
לסניף ת"א והמרכז דרושים:
שומרים
יוצאי צבא, פרופיל 65 ומעלה עד גיל 50,
לעבודה במשמרות לילה קבועות, במתקנים בטחונים.
סיירים
בעלי הקריטריונים הנ"ל, ורשיון
נהיגה- חובה, עדיפות לבעלי רכב.
נא להתקשר לתאום
ראיון: 03-6391244

לאחוזת ילדים ויצו
לשנה"ל תשנ"ה
מדריכים/ות
בעלי/ות השכלה ונסיון בהדרכה, טיפול, חינוך, וקידום נוער.
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 7455 חיפה.
לפרטים נוספים: 04-251141/2 מיום א'.

מיון דואר
למיון חבילות דואר
בשעות 07.30-13.00
ידיעות אנגלית בסיסית.
חבר 04-677433

לארקו בקרה אלקטרונית
דרושים/ות
איש/אשת מכירות
כישורים נדרשים:
מכונאי/ת הנדסאי/ת חשמל.
נסיון בעבודה בציוד מיזוג חשמל.
חובה אנגלית-בעיקר, [illegible]
רשיון נהיגה חובה.
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד 4565
ראשל"צ 75144 או לפקס 03-9614675 לאריאלה

דור-כימיקלים בע"מ
קבוצת דנקנר
דרוש/ה
מכונאי/ת אחזקה
● בוגר בי"ס מקצועי במגמת מכונאות מכונות.
● ידיעת השפה העברית.
● עדיפות למכונאי ימי/טנקים.
נא לפנות בכתב בפרוט קורות חיים ונסיון קודם
סודיות מובטחת
ת.ד. 10036 חיפה מיקוד 26110

עלד
תקשורת
דרושים/ות לאזורים:
חיפה - ת"א - ירושלים.
אנשי/ות מכירות
(משרה 14)
בעלי נסיון
תמיכת טלמרקטינג מובטחת
עדיפות לבעלי רקע מסורתי
טלפנים/יות
(משרה 15)
בעלי כושר ביטוי גבוה
קורות חיים נא לשלוח:
לת.ד. 524 ק. אתא 28104
או לפקס 04-725283
למשרה 15 בלבד קביעת
ראיון בטלפון:
04-728080

לחברת הייטק
מזכירת חברה
* שעות 11:30-21:00
* ימים א'-ה'
* אנגלית ברמה גבוהה
* הדפסה ברמה גבוהה
* נכונות לעבודה מאומצת
ת.ד. 13300 ת"א
61131

חה קורן מכון לגרפולוגיה
מחלקת ההשמה
לחברה מסחרית דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות ראשי/ת
■ יכולת ניהול עובדים.
■ משרה מלאה.
■ תנאים טובים למתאים(ה).
נא להפנות קורות חיים בכתב-יד על דף חלק ובעט כדורי לת.ד. 7234 חיפה 31071

"השמירה"
לחטיבת המאבטחה במחוז חיפה דרושים:
מאבטחים
העומדים בתנאים:
* קצאי יחידות קרביות
* פרופיל 72 לפחות
* בוגרי 12 שנות לימוד
* גרים באזור חיפה והסביבה
* גיל עד 30
* פנויים לעבודה לתקופה של שנה לפחות

אנו מציעים:
* עבודת משמרות
* שכר: "13.23 ש"ח לשעה
* תוספת בשבת וחגים
* הסעות לעבודה וחזרה
* מענקים

כניסה לעבודה מותנית במעבר קורס בן 10 ימים.
ראיונות יתקיימו בימים א'-ה'
בין השעות: 10:00 - 17:00
במוקד אבטחה בנמל חיפה
טלפון לבירור: 518330 , 04-518442

"השמירה"
המחיר הבטוח
לחברת השמירה דרושים:
מאבטחים
למפעל באזור תפן
◆ תושבי הקריות, עכו, נהריה ומעלות.
◆ בוגרי קורס פיקודי ביחידות שדה בצה"ל.
◆ עד גיל 30.
◆ 12 שנות לימוד.
◆ ידע בסיסי באנגלית.
◆ תנאי שכר גבוהים מאוד.
למתאימים הסעות מאורגנות וכלכלה.
ועדות קבלה תתקיימנה בימים א'-ה' 10-15/7/94
בין השעות 15.00-19.00,
במשרדי חב' השמירה ברח' בן עמי 44 עכו
נא להצטייד בת.ז., תעודת שחרור, פנקס מילואים.

לסניף מת"מ
מרכז תעשיות מדע חיפה
טל, 04-550660
דרוש/ה
מזכיר/ה
* רקע בהנהלת חשבונות ממוחשבת
* יכולת הדפסה בעברית
לעבודה קבועה
במשרה מלאה
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

מירג' פיתוח בע"מ
מזכיר/ה
■ שליטה מלאה באנגלית
■ הדפסה במעבד תמלילים אנגלית/עברית
■ 6 ימים בשבוע
* רק בעלי(ות) שליטה מלאה באנגלית.
יפנו בכתב, בצרוף קורות חיים:
לשד' הציונות 143, חיפה 34373
טל' 04-336424

לבי"ס תורני
מנהל אדמיניסטרטיבי
נמרץ, ייצוגי, בעל קשרים
יתרון לבעלי נסיון קודם
לפרטים נא לפנות בכתב יד לת.ד. 23737 י-ם

IBM
דרוש/ה
ראש תחום עסקי במרכז ההדרכה
מהות התפקיד
■ התפקיד דורש יכולת בפיתוח ושיווק תוכניות הדרכה וניהול קורסים.
הכישורים הדרושים
■ השכלה גבוהה במחשבים, תעשיה וניהול ו/או מינהל עסקים.
■ יכולת ניהול משא ומתן.
■ יכולת עבודה עצמאית ומוטיבציה גבוהה.
■ הכרות מערכות הפעלה ותקשורת.
■ נסיון בשיווק ומכירות - יתרון.
אנא פנה/י רק בכתב לימב, ת.ד. 33666 תל-אביב 61336 לאגף כח אדם, בציון המשרה המבוקשת.

ניצן לאגודת ניצן חיפה - דיור מוגן
דרוש/ה עובד/ת מתחום
פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית או חינוך מיוחד
לעבודה ביכולות שיקומיות ברמה ממוסדת משפחתית ... ב-50% משרה. העבודה בשעות אחה"צ והערב.
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בצירוף קורות חיים והמלצות לת.ד. 6300 חיפה.

אלקטרונאי/ת
מחשוב ובקרה
לתפעול קו ייצור חדש במפעל מזון.
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מזכיר/ת כח-אדם
פלפל/ית, בעל/ת יוזמה, אדיב/ה, עמיד/ה בלחצים, מחשב, אנגלית
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מהנדס/ת מזוג אויר
מוכשר/ת לצוות, נסיון של (3-5) שנים לפחות בתעשיה
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מחסנאי/ת משלוחים
מפיינ מוכשר/ת וזריז/ה, לתפעול מחסן תוצרת גמורה ושילוח
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

פקיד/ת הזמנות למלון
נדרש נסיון מוכח, אנגלית רהוטה לתפקיד ברמת אחריות גבוהה
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מטפל/ת בקשישים-ונכים
נדרשת סבלנות ורמת שרות גבוהה, נסיון קודם וידע בשפות יתרון
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

עוזר/ת לחשב מפעל
(B.A) כלכלה/מנע"ס, מוכשר/ת (3) שנים נסיון למשימות מגוונות
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

לעבודות הרכבה במפעל
בעל/ת כשורים טכניים, נכונות להשתלב בתהליך הייצור. לעבודה ממושכת
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

לחברה מסחרית
דרושים
* שליח רשיון לקטנוע מעל 50 סמ"ק
* פקיד/מבקר חשבונות רקע בהנה"ח

מזכיר/ה עברית/אנגלית
צעיר/ה מוכשר/ת יעיל/ה מנוסה, אנגלית רהוטה, (מתוללית) אפשרות לאחה"צ
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מהנדס/ת מכונות-אחזקה
נדרש נסיון של (10) שנים לפחות במערכות אחזקה חום וקור
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

טכנאי/ת קרור/מזוג אויר
נדרש נסיון של (10) שנים לפחות, כשר טכני גבוה, איש עבודה
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

דרוש/ה
מתרגמ/ית אנגלית
תוכנה ידיעת עברית (דיבור)
למשרה חלקית או מלאה

לאבטחת איכות
למפעל הייטק, נדרשת השכלה באלקטרוניקה ונסיון קודם בבקרת איכות
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מהנדס/ת מכניקה
לתכנון סיוע ותמיכה במערך הייצור, בתחום האלקטרו אופטיקה
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

מבקר/ת איכות למזון
השכלה מתאימה, קפדן/ית נכונות להשתלב במערך ייצור (כולל משמרות)
רב קווי 02-252561
"גולדמן"

לחברת מזון המובילה בתחומה
לסניפה בראשון לציון
דרושים/ות:
מקדמי/ות מכירות
עם נסיון - רצוי בענף המזון
● השכלה תיכונית, לאחר שרות צבאי
● כושר שכנוע ויכולת מגע מסחרי עם לקוחות
● גיל 23-35 עם נכונות לעבודה מאומצת
● רשיון נהיגה,מגורים בראשון לציון והסביבה חובה
מתאימים/ות יפנו בכתב לת.ד. 4693 ראשל"צ
עבור מקדמי/ות מכירות

הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני
מחלקה הנוער והחלוץ   המינהל המרכזי לשליחויות
לשליחויות תנועתית באנגליה- F.Z.Y
דרושים/ות מועמדים/ות
המתפשים/ות אתגר ציוני
הדרישות:
- השכלה גבוהה רצוי במדעי החברה או הרוח
- נסיון רב בשטח החינוך הבלתי פורמלי
- נסיון רב בעבודה עם נוער, רצוי נוער מחו"ל
- שליטה מלאה בשפה האנגלית
- אזרחות ישראלית ושרות צבאי מלא או שרות לאומי.
- שהות בישראל ב-5 השנים האחרונות
לראיונות אישיים יש לפנות לטלפון 208542-3
החל מה-10.7.94 ועד 19.7.94
בין השעות 9:00-12:30
מועד השליחות קיץ 1994

לחברה גדולה
דרוש/ה
מזכיר/ה עם נסיון
לעבודה בשעות אחה"צ
כל יום מ—14:00—20:00
וביום ו' מ—08:00—12:00
הכישורים הדרושים: ● ידע בעיבוד תמלילים
● שליטה בעברית ובאנגלית
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 30546 ת"א
משרה 333

פרסום זה כל הסיפור
אם יש לך רגש לפרסום, לשיווק, ולמכירה.
את/ה מוכשר/ת אם יש לך רכב ואת/ה לא מפחד/ת לעבוד ולהרוויח
אם יש לך כושר נה ולחץ עבודה
אנחנו מציעים לך לעבוד בלב הפרסום.
משכורת גבוהה. אפשרות קידום. עבודה בחברה צעירה ודינאמית
ללא נסיון מוקדם
09-571450

לחברת מזון המובילה בתחומה
לסניפה בחוף השרון
דרושים/ות:
מקדמי/ות מכירות
עם נסיון - רצוי בענף המזון
● השכלה תיכונית, לאחר שרות צבאי
● כושר שכנוע ויכולת מגע מסחרי עם לקוחות
● גיל 23-35 עם נכונות לעבודה מאומצת
● רשיון נהיגה ומגורים במרכז השרון חובה
מתאימים/ות יפנו בכתב לת.ד. ... עבור מקדמי/ות מכירות

לחברה באזור המרכז דרושים/ות:
מזכירה בכירה מנוסה ע/א
מזכירה מנוסה לשעות אחה"צ
פקידת יבוא מומחית ע/א
קלדנית/מרכזנית
ראש צוות חשבונות לקוחות
פקידה לקליטה והנה"ח סוג 2
מזכירה מדפיסה א/ע לאזור גדרה
לקביעת ראיון: 03-6049555

פרסום זה אותו הוא אתגר
✓ אם אתם בעלי מוטיבציה גבוהה
✓ ורעבים
✓ בעלי יחסי אנוש מעולים ויכולת העמדה העסקה
באו לעבוד עימנו ולעשות פרסום עם צוות צעיר ודינמי
תנאים טובים למתאימים
משכורת בסיס+אחוזים+בונוסים
אפשרויות בלתי מוגבלות לקידום
לפרטים:
03-5376516 - שרון רגב

למשרד יחסי ציבור
דרוש/ה
מקצלן/ית
עם ידע, נסיון
למשרה מלאה במרכז ת"א
ת.ד. 14384 ת"א

לסניף ת"א צפון
רח' ברודצקי 43 רמת-אביב
טל' 03-6415111
דרוש/ה
מזכיר/ה עברית
(כולל הדפסה)
* 5 שנות נסיון
* משרה מלאה לתקופה ממושכת
ברמת החיל
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

יתר יזום ופיתוח בע"מ
שרטט(ת) מכונות
◆ נסיון בתכנים ◆ הכרות תוכנת אוטוקד
מהנדס(ת) מכונות
◆ נסיון של 3 שנים לפחות בתחום מוויא האנרגיה
הנדסאי(ת)/טכנאי(ת)/ אלקטרוניקה/מכשור ובקרה
◆ נסיון של 3 שנים לפחות בתחום מערכות בדיקה/מערכות ממוחשבות ◆ ידיעת אנגלית
מהנדס(ת) בנין בכיר
לבדיקת מפרטים טכניים וכמויות לקראת הוצאה למכרז, בשטח הנדסה אזרחית.
עוזר(ת) מנהל חשבונות ראשי(ת)
◆ רואה חשבון ◆ נסיון בתעשיה ◆ נסיון בניהול צוות ◆ עברית אנגלית.
ת.ד. 6939 חיפה 31060
טל: 04-341341, פקס: 04-341292

למשרד אבי מאיר-
אדריכלים ומתכנני ערים
אדריכל- בעל נסיון
מתכנן ערים- מנוסה
טכנאי אדריכלות- בעל נסיון במחשב (אוטוקד)
לפנות להניה א'-ה' : 03-5101191-4

מנהל/ת
למשרד יחסי ציבור
מזכירות, הדפסה על מקינטוש
ת.ד. 14384 ת"א

אם העבודה אצלך היא טבע...
טלמרקטינג
לעבודה בשעות הערב
תקשורת בין אישית טובה ומוטיבציה גבוהה
מקום העבודה: תל-אביב
לקבלת פרטים:יהודה 03-6390582
החברה להגנת הטבע

לעבודה במרכז הארץ
דרושים/ות
תכנתים
■ לאבטחת איכות תוכנה
■ בעלי ידע ב-UNIX ו-C/C++, אפשרי ללא נסיון, או בוגרים/סטודנטים (רצוי ידע ב-O.O.P.).
אנשי מיפוי
■ פוטוגרמטרים.
■ G.I.S. - עדיפות לבעלי ניסיון ב-ARCINFO
ACAD12, TRACER, ARCAEL.
אנשי מכירות מנוסים
יתרון לבעלי ניסיון במוצרי צריכה ,בניה
מנהלי חשבונות
סוג 2, נסיון בחשבשבת.
נא לפנות לת.ד. 20424, תל אביב 61203

דרושים/ות
סטודנטים/יות לקראת סיום תואר, שנה ב'/ג'
באנגלית ומתמטיקה
בעלי/ות יכולת הוראה/הנחיה
טל' 780853 765837 250741

ציקלון מוצרי תעופה בע"מ

דרושים/ות מועמדים/ות לתפקידים הבאים:

מהנדס/ת/הנדסאי/ת מכונות/אוירונאוטיקה

כישורים נדרשים:
- תכנות NC • הכרת סימטרון - יתרון
- נסיון ב-5 צירים - יתרון • 3 שנות נסיון

מהנדס/ת מכונות/אוירונאוטיקה

כישורים נדרשים:
- 3 שנות נסיון • ידיעת השפה האנגלית
- נסיון בתחום התעופתי - יתרון
- נסיון בתיבים - יתרון.

מהנדס/ת/הנדסאי/ת תעשיה וניהול

כישורים נדרשים:
- בוגר/ת בהצטיינות - אפשרות ללא נסיון.
- ידע בתפ"י - יתרון.

מזכיר/ה לאגף שיווק

כישורים נדרשים:
- הדפסה ע/א • ניהול חומר פרסום והפקות
- אנגלית ברמת שפת אם • 3 שנות נסיון.

טכנאי/ת קשר וניווט מוטס
- יוצא/ת חיל האויר.

שרטט/ת
- נסיון של שנתיים בתיבים סימטרון - יתרון
- ידע בקריאת שרטוט.

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לאגף משאבי אנוש, ת.ד. 114, כרמיאל 20100. או לפקס. 04-968567.

דרושים/ות לעבודה מיידית

מועמדים/ות להנחיית מורים ותלמידים

בנושא: מיומנויות למידה

דרישות התפקיד:
1. בוגרים/ות או סטודנטים/יות לתואר MA בחוגים חינוך או פסיכולוגיה.
2. בעלי נסיון בהנחיית קבוצות.
3. גילאי 25-40.
4. גמישות בשעות העבודה.

המעוניינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים והמלצות אל אורנה (טל. 04-240489) היחידה ללימודי חוץ, אוניברסיטת חיפה 31905

היחידה ללימודי חוץ

אוניברסיטת חיפה

למפעל מסודר דרושים/ות

מנהל/ת אבטחת איכות

מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה, בוגר/ת קורס באבטחת איכות, נסיון מוכח של 5 שנים, גיל עד 45.

מהנדס/ת הנדסאי/ת מכניקה

ידע ונסיון של 8 שנים לפחות בנושא זווד מתכת ופלסטיקה, למוצרים אלקטרוניים, בעלי/ות יכולת תכנון.

מהנדס/ת תוכנה/תכנת/ת

חובה נסיון וידע ב-PLM, C+ REAL TIME
אפשרי ידע ונסיון באלגוריתמים מתמטיים,
3 שנות נסיון לפחות, אפשרות העסקה
לבוגרים/ות מצטיינים/ות ללא נסיון.

04-671454

לעיתון הארץ

דרוש/ה בת"א

מחלק/ת עיתונים

לשעות הבוקר המוקדמות

בעל/ת רכב/קטנוע

שעות העבודה: 03:30-06:00
גיל 30 ומעלה • שכר הולם

נא להתקשר החל מיום א'
משעה 8:00 לאבי
לטלפון: 03-5121380

א. גולדמן בע"מ- מיזוג והשמה בכירים

***מהנדס/ת מזוג אויר**

רציני/ת, מנוסה בפתוח וייצור מערכות קירור ומזוג אויר בתעשיה.

***מהנדס/ת אבטחת איכות**

נדרש ניסיון מוכח בבנית מערך אבטחת איכות, קשר עם מכון התקנים (ISO-9000)

נא לפנות בכתב לת.ד. 3195 י-ם עבור "בכירים"

מובטחת סודיות

אגמו בע"מ EGMO

לאגמו בע"מ בנהריה

כוון מחרטות C.N.C

איש אחזקה

לאחזקת מכונות לעיבוד שבבי

רתכי ארגון

5 ימי עבודה, הסעות, ארוחות מסודרות.

☎ 04-855123 החל מיום א'

פרסום+

תיגבור

חברה ארצית לשרותי כח אדם

סניף מרחב חיפה דרושים/ות

למחלקה משרדית

מנהח"ש סוג 3
+ תשבשבת, נסיון 3 שנים לפחות מאזור חיפה.

מזכיר/ה אנגלית
ברמה גבוהה, ידע בעיבוד תמלילים, מאזור חיפה

למחלקה טכנית

מסגר/ת רתך/ת
אלקטרודה Co_2 וארגון, תנאים טובים למתאימים/ות, מאזור חיפה, קריות, עכו, יקנעם

סדרנים/ות
לרשתות שיווק, רכב חובה, מוטיבציה גבוהה, מאזור חיפה, עכו, קריות, יקנעם.

יוצאי/ות צבא
בעלי/ות רקע טכני, לעבודה במשמרות, עד גיל 35 מאזור קריות, עכו, נהריה.

חשמלאי/ת תעשיה
למפעל גדול, בעל/ת רשיון מוסמך, יוצא/ת צבא, לעבודות בכל מרחב הצפון, גיל 25-35.

מלגזן/ית
בעל/ת נסיון, לעבודה מסודרת, מחיפה והקריות

לחטיבת הבניין

מנהל/ת עבודה
לחברת החשמל לפרויקט ממושך

עובדי/ות בניין
יוצאי/ות צבא, אזור חיפה, עכו, קריות.

נא לפנות לטל. 04-671454

למוסד גדול בירושלים

דרוש/ה

מנהל/ת מח' הזמנות באגף האספקה

- אחריות לתהליך הוצאת הזמנות לספקים, השתתפות במו"מ ניהול צוות עובדים וניתוח הצעות מחיר.
- נסיון של 5 שנים לפחות במסחר בניהול מו"מ עם לקוחות וספקים ובניהול משרד.
- שליטה מלאה בעברית ואנגלית (שפת אם) כולל ידע בהדפסה
- עדיפות לבעלי/ות השכלה אקדמאית וקורסים בניהול רכש ואספקה.

קורות חיים יש להפנות לת.ד. 37060 ירושלים או פקס: 02-245626 לידי בנינה

רק מועמדים מתאימים יענו

מרכז לחינוך חברתי והכשרה מקצועית משה שרת - מגדל העמק

דרוש

מדריך מוסמך למסגרות

עם נסיון בעבודה עם נוער

לפרטים נא לפנות לטל' 06-540126 - בערב 06-540307, 04-763915

אם את/ה מנהל/ת

מוסד פיננסי, בית ספר, סוכנות ביטוח או כל גוף אחר

ומעוניין

לשנות כיוון

פנה אלינו

אם תתאים לנו נציע לך תפקיד ניהולי רב אתגרים עם אפשרויות קידום.

אל ת.ד. 4041 חיפה

סודיות מובטחת

דרוש/ה לפר"ח - באוניברסיטת חיפה

יועץ/ת במשרה חלקית

הכישורים הדרושים:
- תואר ראשון בפסיכולוגיה / עבודה סוציאלית / יעוץ חינוכי.
- ניסיון בהנחיית קבוצות.
- יכולת מתן יעוץ פרטני ועבודת צוות.

נא לשלוח קורות חיים
לפר"ח אגודת הסטודנטים אוניברסיטת חיפה 31905

צ.מ.ל - ציוד מתקדם לבניה סניף צפון

דרושים/ות מיידית

סוכני מכירות מעולים:

לציוד עבודה, ציוד בניה וציוד תדלאי

פרטים: 04-720322

לבתי יציקה וולקן

וולקן

דרושים

1. מנהל מחלקת התכה.
מהנדס בעל רקע מטלורגי עם נסיון בבתי יציקה.

2. נגרי תבניות.
עם נסיון מוכח בבתי יציקה.

3. אחות תעשייתית
למשרה חלקית.

המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים לבתי יציקה וולקן ת.ד. 10003 מפרץ חיפה פקס 412839 למחלקת כ"א.

בי"ס תיכון איכותי בעמק בית שאן

דרוש/ה

מורה לתנ"ך
- עם נסיון בהכנה לבגרות.

מורה לביולוגיה
- לחט"ב וחט"ע.

לפנות בטלפון - בית ס' 06-583540/1 לפנינה. בבית - 06-589150 לדוד, או 06-589173 - לדבורה.

* נציגים - אווירה טובה, לוחי מקצועי, תנאים של משרד החינוך.

לחברה לאלקטרוניקה (הייטק)

העוסקת בייצוא בקידמת הטכנולוגיה

דרושים/ות

- **מהנדס/ת אלקטרוניקה** ידע בתקשורת ספרתית - עם נסיון ב R.F.
- **מהנדסים/ות ייצור** ליישום תהליכים ותוכנות חדשות
- **תכנת/ת** ידע בקליפר או C+D.BASE
- **הנדסאי/ת אלקטרוניקה** ידע בתקשורת ספרתית - נסיון ב-R.F.
- **מהנדס/ת הנדסאי/ת מכונות** לצורך הקמת מערכת אחזקה
- **הנדסאים/יות במגמות:חשמל,מכניקה** לאחר 12 שנות לימוד בבית ספר טכני
- **שרטט/ת מכונות** נסיון באוטוקד 11-12 וידע ב-AUTOLISP

נא לפנות לת.ד. 1215, א.ת. ק. ביאליק 27000, או טלפון 04-761114 לנתי

דרוש/ה

שרטט/ת מכונות ידני

מנוסה, הכרת תקן ANSIY 14.5Y
הכרחי, למשרה זמנית בתנאים טובים

04-709076 יהודית, 04-678333 יוסי:

לביה"ס החקלאי כדורי

שש שנתי (ז-י"ב)

דרוש/ה

- **מורה למתמטיקה ולפיזיקה**
- **מורה לאנגלית**

נא לפנות לנעמי טל. 06-765969

מהנדסי(ות) בנין

לניהול פרוייקטים גדולים נסיון רב

באזור חיפה בניהול בניית פרוייקטים בארץ

04-335464 ,04-335264

לפרוייקט מסחר ומשרדים
5000 מ"ר ויותר

מנהל/ת עבודה

בתחום הבנין

בעל/ת נסיון של כ-10 שנים בניהול ובפיקוח על עבודים בפרוייקטים בסדר גדול דומה. למועמד יוצעו תנאי עבודה טובים, והתקשרות לתקופה ארוכה.

המעוניינים יפנו לטל. 04-678333 בפקס 04-673079 ליוסי

יעדים תעסוקה

שרותי תעסוקה בע"מ

דרושים/ות

אח/ות מוסמך/ת
עם נסיון של שנה לפחות.

מטפלים/ות
ל-24 שעות כולל מגורים.

טל. 04-923768, לגילה

לקיבוץ אל-רום

דרושה

אחות מוסמכת

מגורים במקום

טלפונים:
לבתיה - 06-981291
בערב - 06-981698

לאחד מלקוחותינו בתחום ההי-טק דרוש/ה

הנדסאי/ת מחשבים

עם ידע בתקשורת נתונים. רשתות NOVEL, LAN הכרת פרוטוקולי תקשורת, IPX, DECNET וכדומה.

בדבר פרטים נא לפנות לטניפנו בחיפה, רח' נורדאו 31, טל. 04-678333, פקס. 04-673079, ליוסי.

לחברת כיא המובילה בתחומה
לתפקיד מעניין ומלא אתגרים.

מראיין/מראיינת

- אקדמאי/ת בוגר/ת מדעי החברה ו/או תעו"נ
- בעל/ת יכולת אישית ומוטיבציה גבוהה • נכונות לעבודה מאומצת • רצוי נסיון במכירות וידע טכני
- מאזור הקריות בלבד.

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו
בכתב לת.ד. 5346 חיפה למשרת מראיין/ת

למלון סונסטה

דרושים/ות

- * **מנהל/ת חשבונות** סוג 2
- * **חשב/ת שכר/מנהל/ת חשבונות** עם נסיון בשכר
- * **מלצרים/יות**

נא לפנות בטלפון 02-528221

לוח העיר

הלוח הנכון באזור המרכז

לחברה בחיפה

מנהל/ת חשבונות

- * 5 שנות נסיון - יתרון
- * עדיפות למנוסים
- * שליטה מלאה בחשבונות
- * ידע ונסיון בהנהלת חשבונות

נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 3221 חיפה מיקוד 31032

מטפל/ת

לעבודה עם קשישים באזור מגדל העמק
טל. 06-570617

לקבוצת פרויקט לטלמרקטינג, בשעות גמישות, לעבודה מעניינת, בסיס + בונוסים. 03-5252822

עובדי מטבח

למסעדת יוקרתית בעיר דרושים/ות
עובדי/ות מטבח+ עובדי/ות דלפק+ מלצרים
03-5107984/5/6

שליחים/ות

"למכון שרותים" שליחים, בתנאים טובים, למשרה מלאה/חלקית. 03-5601111

שמירה ואבטחה

לרעים בטחון
לעבודה במשמרות באזור המרכז. משרה מלאה / חלקית. תנאים טובים
טל. 03-5374646

לאבטחת השומרים: מאבטחים/חובשים, לאבטחת מוסדות חינוך, בראשל"צ חולון. 03-6391999

לת"א והשרון: עד גיל 40, יוצאי צבא, 11 ש"ח לשעה. 03-5226647, 03-5278375/6

ביקוש עבודה

מתפנה מנהל תיפעול ומחסן מלאי בהצעות רציניות לפנות 03-6049471

לחברת שיווק מוצרי צריכה דרושים/ות **אנשים לניהול, שיווק ואחזקה** לפרטים: 04-424424, 050-262327, 04-423366

אנשי מכירות
לזוגי בני, 09-559355, 09-543065 15:00-18:00

סוכני מכירות
לחבי עטר- מכשירי כתיבה
עדיפות לבעלי נסיון
לדני 03-371833

פוטנציאל
דיילים/ות
- גילאי 17-25
- הופעה נאה
- שעות גמישות

אנשי מכירות
לחבי תיווך מבוססת
סניף רעננה
בעלי ידע ונסיון
טל. 09-425997

מנהל/ת מכירות
רכזי/ות מכירות
מוכשרים/ות, בכל הארץ.
03-5601154

איש/ת מכירות מנוסה!!! "להמליי", שכר הולם 03-6182934, 03-5702475

לדיוטי קארד: רוכשי/ות מודעות, בעלי נסיון מוכח, 2,400 ש"ח + עמלות, רכב הברתי 03-5377285

לרשת יוסי: ארצית, נשות מכירה, לסניף בראשל"צ, עם ניסיון, למשרה מלאה, תנאים מעולים, אפיקה 03-9677850

דיילים/ות: דוברי/ות אנגלית, למשמרות בנתב"ג, פישקה דני 02-291085

עובדי מטבח

מקדמי מכירות ודיילות

מלצרים ות

פקידים ות קלדניות

בע"מ פקידה, אחרי צבא, לעבודות משרדיות כלליות. 03-9243140/9

פרסונל בע"מ
כתבנית
- ★ חרוצה
- ★ מהירה
- ★ דייקנית

תנאים מצויינים טל. 03-5236654

לחברה מובילה בתחומה: פקידה למחלקת שיווק, כושר ביטוי, אנגלית מצויינת, ע.ת. עב/אנ. להילי 03-5270904

לחברת יבוא: ידע בתמשבשבת, + אנגלית ברמה גבוהה, תנאים טובים, מיידי. 03-6391113

מטפלות/ים מעודות/ים לטיפול בקשישים, שעות גמישות ו/או מגורים. 09-586865, 03-9308402, 03-5702868

מטפלים לקשישים: הרבה עבודה, בשכר גבוה כדאי להתקשר. 03-5612292

מטפלת מנוסה לטיפול בקשישה + לינה, תנאים טובים. 09-584140

טבחים וקונדיטורים

רבואה

מורות וגננות

עובדי ניקיון

עובדת נקיון לבתים: שעות גמישות, ברמת-גן. 03-6728697, 03-6727818

עובדת נקיון מעולה: לבעות רחובות, תנאים מצויינים 03-6836975

עוזרות ומטפלות

דרושה עוזרת בית: לאחזקת בית + טיפול בילד קטן, שעות 12:00-19:00. טל: 03-6810955, עבודה 03-6810560 לאסתי.

ברמת אביב: לטיפול בתינוק + ניקיון, בישול והיגיינה, עד 14:00. 03-6416839

מטב
לאיזור ת"א
דרושים/ות
מטפלים/ות
לטיפול בקשישים בביתם
תנאים טובים
03-5280638
03-528898

עוזרת בית מעולה
נקיה, חרוצה ואחראית למשרה מלאה בצפון ת"א. שכר גבוה, תנאים טובים ויחס מעולה. בטלפון: 5270273

מטפלת פיליפינית
דוברת אנגלית, מנוסה
04-642784
03-5469323

בגבעתיים: מטפלת להשגחה 11,9 ו/או משק בית, עבודה קבועה, תנאים מצויינים 03-6737946

עובדי מתכת

עובדי ייצור

לעץ לבוד בפ"ת
דרושים/ות
עובדי/ות ייצור
לעבודה במשמרות
תנאים טובים
03-9314931
אגף משאבי אנוש

עובדי משק

אח מוסמך
טיפול ושמירה פרטית
בבית ובבית-חולים
טל: 050-265163

שרטטים וגרפיקאים

למשרד פרסום בראשל"צ
דרושים+סוכני מכירות
+ גרפיקאית מנוסה
ידע בפקינטוש חובה
03-9661102

לשער דיגיטל: גרפיקה, עורכים למחלקת פריקות, הרצות וביצוע, אפשרי מתלמדים 03-5370106

תפנית
המרכז ללמודי גרפיקה ומקינטוש
03-9660174
הטוב ביותר בארץ!!!
כיתות לימוד מפוארות במבנה מרווח וגדול, ציוד מתקדם!
- קורסי גרפיקה מקצועיים
- גרפיקה ומולטימדיה במקינטוש ופי. סי.

"אומי-לאונר": המרכז הגדול בישראל, ללימודי מקינטוש. ת"א 03-5251253, ירושלים 02-233118/9

דרוש
משרד פירסום/מערכת עיתון/הוצאה לאור לשיתוף פעולה עם סטודיו לעיצוב וביצוע גרפי ממוחשב במקום משותף על בסיס קבוע.
טל. 9386238 אחה"צ ובערב.

רבואת שיניים

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

יהושע, הודו והרפואה

בתגובה על "היש לא"ב יהושע ביטוח נגד רשלנות רפואית" מאת יצחק קרונזון ("הארץ", 1.7)

כתוב שורות אלה, רופאים רבים (כלל כירורגים ומנתחי לב), שגדלנו והתפתחנו במסגרת הרפואה בישראל, קראנו בעיון את ספרו של א"ב יהושע, "השיבה להודו", ואכן נתקלנו בטעויות הרפואיות ובפליטות הקולמוס שד"ר קרונזון ליקט ממנו. עם זאת, הטעויות הללו לא הפריעו לנו להתרשם מן האמינות והאותנטיות של התיאורים, הלבטים, התקווה והחששות של מתמחה צעיר בין כותלי בית החולים או כשהוא נשלח לפתע, מצויד בתרמיל ציוד רפואי בלבד, למשימת הצלה רפואית בתנאי ריחוק הבירות, הדורשת חיפוש אלתורים ופתרונות שמעולם לא הוכן אליהם.

השליטה "הפיאודלית" של המנהלים הרפואיים בתקני כוח אדם ובגורלם של המתמחים אכן קיימת במציאות. היא יכולה להיות אבהית, אוהדת ומקרבת, או שרירותית, קפריזית ונוקשה. כמו כן קיימים מתח וקרטוב מסוימים בין מקצועות ההרדמה, הכירורגיה והרפואה הפנימית כפי שהיטיב יהושע לתאר.

לפעמים יודעים סופרים לתאר טוב יותר מאתנו, הרופאים, את המתחולל בעולמם של רופאים וחולים, ואת התמודדותם עם חולי המוות. כדאי אישה להזכיר לסופרים כאשר הם מתבוננים בנו ומפעמים אותנו.

לבסוף, ראוי להזכיר למבקרים ש"השיבה להודו" אינו ספר לימוד לרפואה. ל"שיבה להודו" יהיה הד רב גם בין הרופאים, בעיקר מפני שהמחבר הוא הד־ראייה והד־אבחנה. יכולת אבחון זאת אינה מחייבת את יהושע להיות גם דיאגנוסטיקאי במובן הקליני של המלה.

אי בתר
חיפה

•

שכנעתי מרשימתו של פרופסור יצחק קרונזון, כי מומחיותו ברפואה עולה על זו של הסופר א"ב יהושע. שכנעתי גם, שאסור להמליץ על הספר כספר לימוד לפרחי־הרפואה בישראל.

גדעון אלרעי
חיפה

אלו ההישגים בחינוך

בתגובה על "הבוים מספרים על רל"ח הישגי הממשלה" מאת חנה קים ("הארץ", 1.7)

בין אמירות רבות לחנה קים על הישגי הממשלה בתחום החינוך לבין הרפורמה נפלו כמה טעויות שחשוב לתקנן:

א. ההתנגדות הרחבה והמוצדקת לביטול הלימודים בימי ו' בתנאים הקיימים לא נבעה מכך שסך כל שעות הלימודים בשבוע אינו גדל כתוצאה ממהלך זה, אלא מטעמים אחרים: חשש לעזובה גרובה בימי ו', התנגדות לתחליפי לימוד המסומנים בחלקם על ידי ההורים, חשש מהרחבת הפערים בין ילדי השכבות השונות, אי־הסכמה להעברת שעות לימוד יעילות בבוקר יום ו' לצהריים המאוחרים של הימים א'-ה' ואי־ההתאמה המוחלטת של מבני החינוך.

ב. ההישג התקציבי הגדול אינו של עלייה "ב־2% בשנה האחרונה", אלא בעלייתו של סעיף החינוך מ־9% ל־11% בתקציב הממשלה (כולל הוראת הזבות).

ג. ההישג של הארכת יום הלימודים אינו "בכיתות א'-ד' במגזר הערבי". יום הלימודים הוארך בכיתות א'-ד' בכל המערכת, ונוסף על כך החל להתבצע, לראשונה בהיקף משמעותי, תהליך מודרג של השוואת תנאים בין החינוך הערבי לחינוך העברי.

יצחק שפירא
ירושלים

היו יחסים עם הוותיקן

בתגובה על "אהבות של התקרבות" מאת חולדה ליברמנה ("הארץ", 30.6)

במאמר הנזכר יוחסה לשגריר הדים הטענה כי בכינון היחסים עם ישראל הבטיח הוותיקן לעצמו ציבור תקשורת ישיר, שקודם היה לו רק עם מדינות ערביות. אמירה תמוהה זו, הסותרת לחלוטין את העובדות, תואמת את המגמה שהשתרשה לאחרונה להתעלם ממערכת היחסים הענפה שנרקמה במשך שנים רבות עם הוותיקן, ואשר בהדרגה הלכה והקיפה את כל התחומים המקובלים, חרף אופיה הבלתי רשמי.

כמי שכיהן מ־1980 כציר המשנה על הקשר עם הוותיקן בשגרירות ישראל ברומא, אני יכול להעיד שהמגעים עם בכירי שיחי בכל הדרגים במוסדות השונים של הקוריה הרומית היו מתמידים בתוכנם, לרבות במישור המדיני, רצופים ושכיחים מאוד, והתנהלו תמיד באווירה של כבוד הדדי ובמטבע הנוהג שבין מדינות ריבוניות. כמו כן אין לשכוח שביקורים של שרי חוץ וראשי ממשלה ישראלים אצל האפיפיור והמזכיר המדינה היו הזדמנות חשובה לתקשורת ישירה בדרג הגבוה ביותר.

נתן בן־הורין
ירושלים

אין נסים בתחבורה

בתגובה על "שקק השירות – באגד" מאת נחמיה שטרסלר ("הארץ", 21.6)

ברצוני להעיר לדברים שפורסמו במאמרו הנזכר של נחמיה שטרסלר:

א. אין זה נכון כי קיים יחס ברור בין הסוגות מהיר הנסיעה לבין הגדלת הסובסידיה, והדבר מוכר לכל מי שמכיר את מבנה התעריפים בתחבורה הציבורית.

ב. בבלגיה ובהונגריה רמת הסיוע נמוכה ביותר, ולכן אין זה "פלא" או "נס" שאפשר לעמוד בהתחייבות לאמינות ולדיוק בשירותי התחבורה הציבורית באמצעות אוטובוסים (בלא שניתנות להם זכויות דרך).

ג. במדינות מפותחות רבות גרמניה, צרפת, אנגליה, ארה"ב, רמת השירות והדיוק בתחבורה הציבורית באמצעות אוטובוסים היא גבוהה ביותר – כתוצאה מזכויות הדרך שהם מקבלים, ולא מתחרות.

מיכה ברנר
מנהל אגף התנועה, "אגד"

הטלוויזיה של השבוע / אורית שוחט

יערי. המנופל המתיים

ברנע. לא כועס, לא דורש

אחרי מי עקב ההליקופטר?

ביום שישי בשעה 15:12 חצה יאסר ערפאת את שער הגבול המאולתר שהקימו לו בלילה ברפיח, ורק הערוץ השני הצליח לשדר את הרגע הזה. הערוץ הראשון, שכל השבוע לעג לבלגן השורר בטקסי קבלת הפנים לערפאת, לא הצליח להתגבר על הבלגן אצלו בבית. הישראלים צריכים לחשוב פעמיים לפני שהם רוטנים על האירגון השורר באוטונומיה הצעירה. הרי אצלנו, גם אחרי 45 שנות עצמאות, כל התנחות כנו של שגריר תוספת את התנועה לאורך כביש החוף. בערוץ השני נראה ערפאת יורד ממכוניתו, נישא לרגע על כפיים, נבלע על ידי שומרים ושוטרים ומחליט לחזור למכונית ולשעוט לעבר עזה. הדברים נראו בתקריב כזה שאפילו הבעת פניו של ערפאת היתה מובנת – ובערוץ הראשון סיפר אהוד יערי את הסיפור על המלאכים מיכאל וגבריאל שאת הקשר לא הבנתי משום שמיהרתי לעבור לערוץ השני.

כשערפאת כבר עזב את רפיח, צופי הערוץ הראשון עוד לא ידעו שהוא הגיע. אילו גרמו הקשיים הטכניים האלה לערוץ הראשון להיות קצת יותר צנוע, היה אפשר לסלוח. אבל מה להם ולצניעות. כמה דקות אחרי שפיספסו את המעבר ברפיח, החל חיים יבין למכור לנו את נפלאות ההליקופטר ששכרה הטלוויזיה כדי לעקוב אחרי שיירת ערפאת. הצופים התבקשו לשים לב לצלם דני ברנע, המסכן את חייו כדי להביא את התמונות הבלעדיות, כשהוא יושב ורגליו תלויות מחוץ למסוק. הצופים גם ידעו את שמו של הטייס, ויערי היה נסער כל כך מההליקופטר עד שחשב שהזמן מריע לו. אלא מה? עד היום לא ברור אם השיירה שאחריה עקב ההליקופטר אכן היתה השיירה של ערפאת, או שיירה דומה לה שנועדה להסיח את תשומת הלב מטעמי ביטחון.

במחלקת החדשות של הטלוויזיה נוטים שלא לפתח יותר מדי את הסוגיה הזאת. יבין אמנם תהה בשידור חי איך זה שההליקופטר הראה שערפאת הגיע לכיכר בעזה, ובכל זאת לא הגיע, אבל בהיותו מגיש בעל ניסיון, הבין מיד שלא כדאי לו להתבכס יותר מדי בשאלה זו.

מחלקת החדשות של הערוץ השני ניצחה השבוע את הערוץ הראשון בכל פינה ומכל בחינה. קודם כל, נעים לשמוע את התרגום והפרשנות של אהרן ברנע ולגלות שקולו של אהוד יערי איננו קול שרי, והמונופול שלו על הפרשנות לעניינים ערביים הסתיים.

ברנע הוא מהמתרגמים המקשיבים ולא מהמוכיחים. הוא לא כועס, הוא לא מאוכזב. הוא לא מציע לערפאת הצעות. הוא לא דורש שבפעם הבאה יהיה יותר סדר, בעוד שיערי, מאז הסכם אוסלו שנחתם בניגוד לדעתו, אינו מצליח לסקר את ההתפתחות בזירה הפלשתינית בלי לקבל צרבת. ברנע הצליח לתרגם סימולטנית את נאום ערפאת מתחילתו עד סופו. יערי לא הצליח לשמוע אותו, בגלל קשיים טכניים, והתרגום הועבר לזקנריה באולפן.

בערוץ הראשון, כפי שהורגלנו במשך שנים, שיתפו את הצופה בכל תלאות ההפקה ("אתה שומע אותי אהוד?" – "אתה שומע אותי חיים?") בערוץ השני הכל זרם בנועם, שגרה מקצועית של חדשות. דווקא הערוץ השני, שלפני חודשיים התקשה לשדר בשידור חי את הבחירות בהסתדרות, נראה עכשיו כאילו הוא נמצא כאן מאז ומעולם. בחדשות הערוץ השני יש משהו סימפטי מאוד, שהולך ומתפתח לאלטרנטיווה מועדפת. יעקב אילון איננו חיים יבין, כפי שנוטים להסכים כולם, אבל הוא גם אינו רוצה להיות. לכן הוא יכול להרשות לעצמו לשדר מהשטח. מיקי חיימוביץ' צומחת להיות מגישה אינטליגנטית, רגועה ונעימה מאוד. גם ענת סרגוסטי, הכתבת הקבועה בעזה, מסתובבת בשטח בטבעיות רבה יותר מרפיק חלבי, למשל, שגישתו אל מרואייני החוצב היתה מתנשאת. זה כנראה הטון המוכתב ממחלקת החדשות של הערוץ הראשון.

ביום שני בלילה הצליח הערוץ השני להביס את הראשון גם בצילומי נחיתת האונס של הבואינג של התעשייה האווירית. כמה טוב שיש תחרות. אחרת היינו ממשיכים לחשוב שכתבי החדשות מקבלים משכורת כדי לצלם את זוכי הפיזות הזיקות בסופרמרקט הקרוב ביותר למשרדי הטלוויזיה, ביום שבו מתפרסם המדד.

יאפית באנטבה

מיכל ורשבסקי היתה בת 16 כשמטוס הנוסעים שהמריאה בו לפאריס נחטף לאנטבה. אילו הכינה את הסרט שלה "לא דיברנו על אנטבה" לצרכים משפחתיים או למסיבת מחזור של החטופים, היה אפשר לקבלו כווידאו ביתי רגיש, שבו כולם "מדברים על זה", ואלה שמדברים גם נהנים לצפות בעצמם מדברים. אבל הצופים בבית אינם חלק ממשפחתה של ורשבסקי, והם אינם מכירים באופן אישי את כרמל, חברתה של מיכל, שכנהג אצל היאפים אין לה שם משפחה. לצופה בבית, בזמן צפיית שיא בערוץ השני, נראות מיכל וכרמל, ושאר החבר'ה בסלון (שגם להם אין שם משפחה משום שהסרט כל כך פמיליארי), כמו חיקוי של דבי ונולי על שינקין.

מיכל ורשבסקי ניסתה לעשות סרט אישי על חוויית החטיפה, אבל רק אמן בעל שיעור קומה יכול לתת לאישי משמעות שמעבר לאישי. מי שאיננו אמן דגול, רצוי שיעשה סרט דוקומנטרי, וגם בו צריך לדעת לבחור בין המעניין והמייגע. "הלכתי מחדר א' לחדר ב' ובאמצע היתה מחיצה כזאת", זה לא מעניין. הדינמיקה המתפתחת בין חוטפים, ובין חטופים לחוטפים, לא צריכה רק להירמז בסרט. זה הסיפור עצמו. קשה להאמין עד כמה משעמם יכול להיות סרט על אירוע מסעיר.

הנה עוד אפיון יאפי: לכל דבר יש אותו משקל. לאוכל הטעים שאידי אמין סיפק להם, לשירותים בלי מים, לאקדח המכוון לראש, לפעולת השחרור ולחזרה הביתה. שום דבר לא נשמע מסעיר או חשוב, אף על פי שכל הזמן אומרים שהוא חשוב ומסעיר. מדברים על הצורך להתעמק במשמעות החטיפה, אבל אין יכולת להתעמק, רק לדבר על עומק. כחלק מאותו ניסיון עקר לתת לאנטבה משמעות, נעזרה מיכל ורשבסקי באמן די רוזה בשואה. וכך נהפכת גם השואה לפריט עוד נוסף באותו רצף מונוטוני של חטיפה, ארוחה, שיחה, פעולת חילוץ, וחוזר חלילה.

מפריע לי, אומרת ורשבסקי, שמגדירים אותי כחטופת אנטבה, כאילו זה כבר אומר עלי הכל, כמו שמגדירים ניצולי שואה. "הפריע לי שהחוטף הגרמני עשה סלקציה בין ישראלים ללא־ישראלים". זה המשפט המעצבן מכולם: "נשארתי בחיים כדי לספר את הסיפור. אם אני לא אספר, מי יספר?" אם ורשבסקי מרשה לעצמה לדבר כניצולת שואה, ילדיה כבר יגדירו עצמם בעוד כמה שנים כ"דור שני לאנטבה" ויעשו סרטים על השתיקה. הרי אפילו שם הסרט – "לא דיברנו על אנטבה" – מרמז על כיוון המחשבה הזה.

תקנו אותי אם אני טועה

"חדש בעיניים" היא תוכנית אקטואליה לילדים המשודרת בטלוויזיה החינוכית. מאחר שמדובר בחדשות לילדים, חושבים עורכי התוכנית שאין הבדל אם החדשות ישנות ולא מדויקות. העיקר שזה יהיה בכיף כזה, צבעוני ורעשני כמו שאר תוכניות הקיץ, עם קטעי הומור ירוד מאוד (ההומור הטוב מגיע למבוגרים), והמגיש, אריק לבנת, ילבש חולצה בארום וצהוב במקום חליפה של מגיש בחדשות של הגדולים. וגם יתנגנו לו בסוף התוכנית את יום הולדתו. ומה על הדיווחים עצמם? מה זה חשוב מתי היתה ההפגנה שמדווחים עליה? "אם אני לא טועה, ההפגנה הזאת היתה בשבת שעברה, תקנו אותי אם אני טועה..." "היום ביקר ערפאת ביריחו. המממ... המממ... והתושבים קיבלו אותו בשמחה". זה לא היה היום (יום רביעי), אבל מדובר בשידור חוזר.

ילדים יכולים לשמוע את החדשות של אתמול. מה זה משנה להם? ילדים גם לא צריכים לבקר בתערוכת ציורים שיש להם ערך אמנותי. אם הבנתי נכון את הראש של עורכי התוכנית הם בוחרו בתערוכה שיש לה "ערך חינוכי", כמו תערוכת ציורי ילדים על מצרים. ספינקס, קליאופטרה, פירמידה.

תערוכה כזאת מאפשרת לכתבת הצעירה לפלוש עם עוד כמה חבר'ה לביתו של השגריר המצרי, ולעשות ביציאה פרצופים מצחיקים למצלמה. האם מטרת החינוכית לילדים ונוער היא להקהות את החושים, ולהוריד את רמת הציפיות של הילד, כדי שכשיגדל לא יצפה מהטלוויזיה לגדולות?

המשפט של סימפסון. פורנוגרפיה פלילית

שאלת התחתונים המופשלים

בארצות הברית מתנהלים עכשיו ויכוחים גדולים על השאלה אם צריך לתת למצלמות הטלוויזיה לצלם משפטים פליליים בעלי עניין ציבורי. בינתיים משדרת רשת סי־אן־אן בשידור חי את הדיון המוקדם במשפטו של או־ג'יי סימפסון, הנאשם ברצח אשתו לשעבר ובן־זוגה.

דרך ארוכה עשתה העיתונות מאז נשלחו ציירים לאולמות המשפט לרשום את הבעת פניהם של המתדיינים, משום האיסור לצלם באולמות בית המשפט. ועד לשידור הזה שבו מספר השוטר המקומי באיזה צבע היה הדם, ובאיזה מצב קרישה, כשהוא נכנס לחדר ומצא את הגופה. בשידור חי אין עריכה, אין קטעים המצונזרים מטעמים של טעם טוב והגינות. הזוועה בהתגלמותה.

אי־אפשר לנתק את הפורנוגרפיה הפלילית הזאת בטענה שזו משמעותו המודרנית של המושג "שעשועון הבידור"? "תסלח לי, מר ארווין, התחתונים שלה היו מופשלים?" שאלה התובעת את השוטר על דוכן העדים. השעה היתה חצות בישראל, ו־5 אחר הצהריים בניו יורק, כששאלה השאלה הזאת. זו השעה המכונה באמריקה "שעת המשפחה".

מוזיאון תל אביב לאמנות
TEL AVIV MUSEUM OF ART

ביתן הלנה רובינשטיין
תערוכה חדשה

ביל ויולה – דימויים לא נראים, שבעה מיצבי וידאו
אמן אמריקאי מהחשובים שעשו את הווידאו למהותי ומרכזי ביצירתם.
שיח גלריה בתערוכה: יום חמישי, 14.7, 17.00

אלסי – לשם שימוש
התערוכה בוחנת את מעמדו המשתנה של המוצר מתחילת המאה ועד היום.

סיפורה של מצדה
התערוכה באדיבות [illegible], בשיתוף האוניברסיטה העברית, ירושלים, רשות העתיקות והחברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה ובתמיכת קרן שוסהיים, חיפה.
שיח גלריה בתערוכה: יום שישי, 8.7, 11.30

דוד ריב, ציורים 1982–1994 עד ה־23.7
ציורים המשלבים דימויים פלסטיים מתקשורת ההמונים עם ציור ברוח המופשט.
שיח גלריה בתערוכה: שבת, 9.7, 11.30; יום שלישי, 12.7, 20.00

צילום בבאוהאוס – תצלומים מארכיון הבאוהאוס

אוספים
אמנות אירופית במאות 16–19
הציור האימפרסיוניסטי והפוסט־אימפרסיוניסטי
אוסף משה ושרה מאיר
אמנים יהודים באירופה בין שתי מלחמות העולם
פיסול מאוסף המוזיאון
גדולי האמנות במאה העשרים, אוסף מיזנה–בלומנטל
שיח גלריה באנגלית באוספי המוזיאון: יום רביעי, 13.7, 11.30

וידאו - ביל ויולה
השתקפויות בבריכה, אסופת עבודות 1977 – 1980

מוסיקה
נמשכת ההרשמה לסדרות המוסיקה 1994/5.
לקבלת פרטים ולהרשמה טל: 03-6957361 שלוחות 224/5

הרצאה יום חמישי, 14.7, 12.00
אהבה באמנויות – עורך הסדרה פרופ' אסא כשר
אהבה בספרות – משתתפים: א.ב. יהושע ופרופ' אסא כשר,
הסדרה בשיתוף עם עמותת יהודה להנצחת רס"ן יהודה כשר ז"ל.

מפגשים יום שלישי, 12.7, 12.00
רסיסי קיץ
שיחות חתך ומבט רענן על יצירות מתערוכות המוזיאון.
כדאי להסתכל בקנקן – כלים וקנקנים ממצדה ועד מילנו בתערוכות מצדה ואלסי.

קולנוע – האשה שיצרה שמן שומשום
סין, 1992, צבע, 106 דק'. מנדרינית, תרגום לעברית ולאנגלית.
הסרט זכה בפרס "דוב הזהב" בפסטיבל ברלין 1993.

מרכז החינוך לאמנות 03-6919155
נוער שוחר אמנות – ההרשמה נמשכת
השתלמויות מורים
תוכניות לבתי הספר לשנת תשנ"ה
פרטים בטל': 03-6957361 שלוחות 271, 296

קיץ במוזיאון
קייטנות וסדנאות לילדים ולנוער
סדנאות ומרתון אמנויות למבוגרים.
פרטים והרשמה: 03-6919155
יום שלישי, 12.7, 11.30 – 13.00
הדפתקת בוקר – כלים בקיפולים
אוריגמי – עולם קסום: התבוננות בכלים עתיקים וחדשים ויצירה בעזרת קיפולי נייר, ללא דבק ומספריים. לבוגרי כיתות א'–ו' ולכל המשפחה.
האשה שגרה בתמונה שבת, 9.7, 11.30
לכיתות ב'–ח' ולהורים. הכניסה מבעד מציורו של ון דונגן ופרידיקה בר מציורו של קלימט הופכות לדמויות סטנגוניות במוזה. עם עירית ליטוף, וסיגל פירוזי־אמיר.

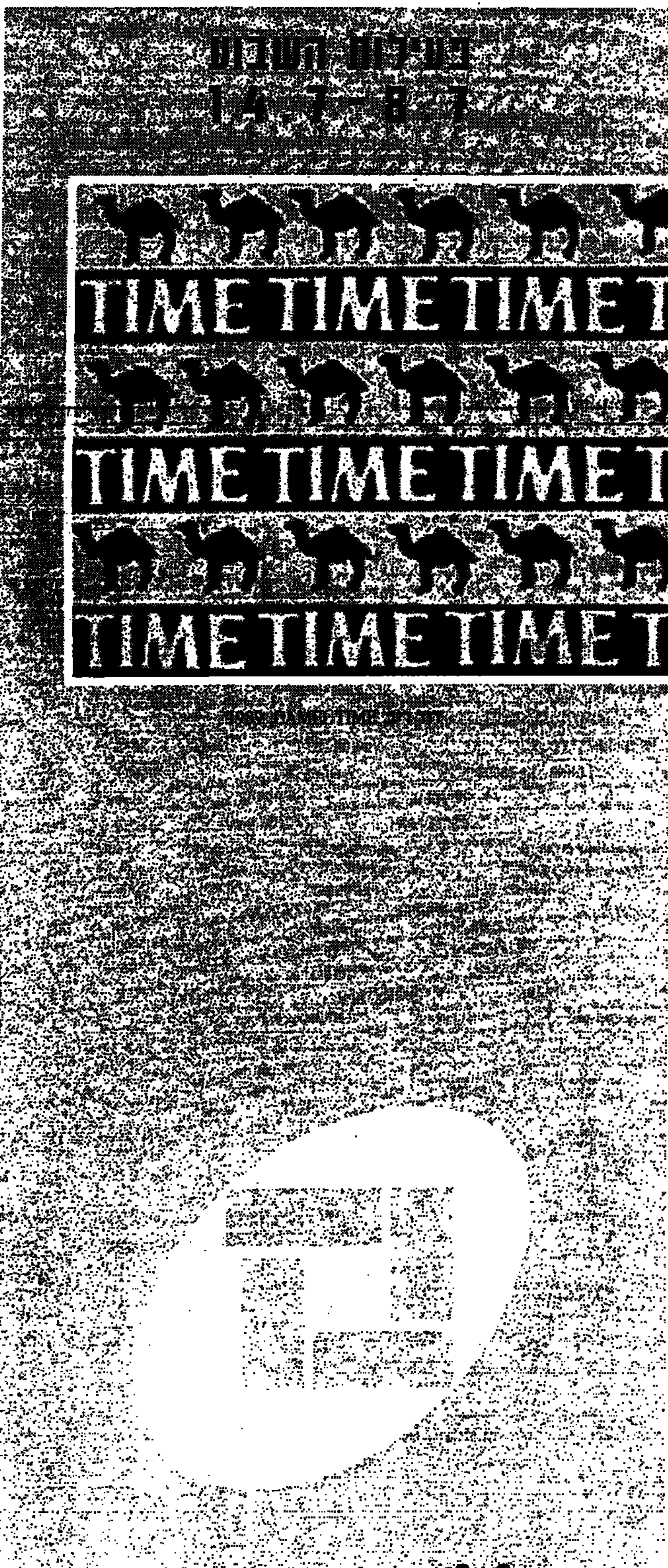

מציעים לך
חברות במוזיאון תל אביב לאמנות
פרטים והרשמה:
בטל' 6957361 שלוחה 266

שעות הביקור
ימים: א', ב', ד', ה': 18.00–10.00
יום ג': 22.00–10.00
יום ו' ושבת: 14.00–10.00

מוזיאון תל אביב לאמנות
שד' שאול המלך 27, טל' 6961297

החנות
ימים: א', ב', ד', ה': 21.00–10.00
יום ג': 22.00–10.00
יום ו': 14.00–10.00
שבת: 14.00–10.00; 22.00–19.00

ביתן הלנה רובינשטיין לאמנות בת זמננו
שד' תרס"ט 6, טל' 5287196

ספריית המוזיאון
סגורה לצורך שיפוצים עד 1.11

תערוכות ניידות
השאלה: א'–ה' 13.00–10.00

מרכז החינוך לאמנות
רח' דובנוב 8, טל' 6919155
פרטים והרשמה:
ימים א'–ה': 19.00–9.00

כניסה חופשית למוזיאון למחזיקי GoldMasterCard

הארץ

נתוני בורסה

יום חמישי 7.7.94

סקס	281		25784	72	15	5.6	45406	250	733	5.6	-50.4	3.94	16.0	4.0	29.4	25.4	1.0	7.1
סקס אופ	95		48243	46	1	1.1	94292	81.5	805	-1.0	-83.7							
פרשי	452		4647	21	-5	-1.1	-4578	438	1568	-20.6	-66.2	3.94	8.5	0.0	12.3	16.2	1.3	100
פרשי אגח	188		40117	43	2	1.9	109618	102.5	170	-0.5	-23.9							
פרב קבלן 5	1519	97	4122	63	15	1.8	2178	1580	6213	-8.9	-67.3	3.94	4.8	1.3	5.4	4.9	0.9	3.9
קסור 1	407		6206	25	19	6.9	18553	346	1842	2.0	-49.9	3.94	27.0	3.7	12.3	11.3	0.9	3.0
קסור אופ 1	271	69	9479	26	12	4.6	20514	233	879	-4.2	-59.0							
קסור אופ ה	195		1219	2	12	6.6	5778	175	435	6.8	-38.3							
קסור אגח 1	94		130120	122	4.5	5.8	791600	88.5	184	-2.1	-6.0							
רבד	434		5844	25	28	6.9	28024	369	2264	3.8	-75.7	3.94	20.1	2.2	22.6	25.5	1.1	11.5
רבד אופ 1	82	71	9453	8	9	12.3	25852	60	1220	2.5	-90.7							
רובומים	520	קד			47	9.9	1856	311	1594	27.8	-51.6	3.94	4.2	-5.1	11.3	15.4	1.4	תד
רובומים אג	73		25410	19	-9	-11.8	-58769	39	879	61.9	-83.6							
רמבין 1	1167		370	4	71	6.5	369	1096	3011	-2.1	-52.8	3.94	2.9	0.5	13.5	25.8	1.9	47.3
רמבין 5	1025		3800	31	-5	-0.5	-2542	998	2820	-13.1	-49.8							
רותם	265	קד			24	10.8	157455	241	1314	-28.4	-72.2	3.94	14.7	0.7	6.8	6.6	1.0	5.9
רותם אופ	165.5		3800	5	21.5	14.9	11029	101.5	1022	22.6	-74.3							
שמגב	212		1390	3	1	8.5	1733	185	1548	9.0	-80.8	3.94	10.4	-0.5	5.7	4.5	0.8	תד
שמגב אופ	29		16175	5	-3.7	-11.3	-31510	18.2	856	31.8	-93.9							
שיאומים	1824		2450	45	83	4.8	1469	1666	4639	1.4	-56.3	3.94	22.5	1.0	27.3	39.4	1.4	39.6
שיא אופ 2	565		21985	124	51	9.9	24902	484	3275	-10.6	-81.2							
שיא אגח 4	146		7511	11	2.5	1.7	47511	140	333	2.8	-53.2							
שפר	562		5515	31	22	4.1	14968	528	1426	5.2	-41.9	3.94	26.6	0.5	6.1	9.1	1.5	16.2
שפר אגח	117				2.5	2.2	105800	111	157.5	-1.3	-8.6							
תשלה	679		11180	75			-6100	679	1773	-9.3	-45.4	12.93	106.3	2.8	16.8	27.4	1.7	13.5
תשלה אג א	125	עד						119	241	-2.3	-26.0							
תשלה אג ב	87.5		12080	11	1	1.2	92080	84.5	148	-4.4	-28.6							
תשלה אגו	64		35008	21	6	18.3	61800	38.9	1240	-41.8	-91.4							
תשלה אג2	165	77	5371	9	9.5	6.1	13840	119	1082	18.3	-72.1							

חקלאות

טעמי הדר 1	24741		78	19	2249	18.0	334	21169	57697	0.5	-43.9	3.94	0.2	-0.4	2.4	18.6	7.8	תד
טעמי הדר 5	19386		17	3	-49	-0.3	-17	17830	49151	-13.1	-50.4							
נבטי הדרים	6896		96	7	627	18.8	2718	5891	18957	7.8	-56.0	3.94		1.6	35.4	43.4	1.2	27.5
פרי אור	5435		521	28			276	4127	12143	-8.1	-44.0	3.94	41.8	0.5	22.6	29.2	1.3	63.7

מזון וטבק

דובק ש	9736		1347	131	-98	-1.0	-1816	9736	26234	-6.2	-56.1	3.94	77.8	1.6	28.1	38.7	1.4	24.6
דובק ס	10076		16	2			15	9324	25945	-7.6	-55.8							
מלכל פרי 1	582		6921	40	5	0.5	2239	525	1318	-0.3	-34.5	3.94	19.3	2.0	8.3	12.3	1.5	6.3
יטפורה	668		861	6	10	1.5	25861	485	1006	2.3	-20.0	3.94	76.4	3.3	31.8	67.3	2.1	20.7
יטפורה אופ	627		151	1	31	5.2	2900	474	994	2.3	-28.5							
יטפורה אגח	160		3507	6	11	7.4	19724	117	228	13.9	-16.7							
מי עדן	934		2000	19	85	10.0	1371	768	1478	16.8	-32.8	3.94	26.9	1.7	24.9	37.3	1.5	21.5
מי עדן אופ	68	98					290	49.5	425	3.8	-79.3							
מעדנות	662		911	6	10	1.5	22457	650	2597	-3.5	-70.6	3.94	19.4	0.3	13.3	15.9	1.2	32.9
מעדנות אגח	415		1284	5			-2568	415	1114	-26.8	-52.7							
נביעות	988		1442	14			-400	859	1984	6.7	-50.2	3.94	13.7	1.8	13.4	23.0	1.7	13.0
סוגלק	1096				5	0.5	5000	1065	2294	0.5	-43.8	3.94	36.3	2.1	10.9	26.7	2.4	32.9
סוגלק אופ	232		630	2	11	4.6	1378	211	1680	8.6	-79.1							
סוגלק אג	187		72	0	1.5	1.4	189928	184	177.5	-4.0	-25.4							
סנפרוסט	7630		1561	121			1516	6884	27570	-0.2	-65.8	3.94	51.5	0.8	29.3	16.6	0.6	23.0
עלית 1	1474		3269	48	45	3.8	22359	1314	1938	0.6	-20.0	3.94	499.9	6.9	160.8	225.0	1.4	32.6
עלית אגח	243		35260	86	-1	-0.4	-26522	196	310	4.3	-18.5							
צאם	498		5000	25	11	2.3	27000	428	797	-0.8	-25.1	3.94	18.1	2.3	13.6	29.5	2.1	13.1
צאם אופ	29.2		37843	11			-39226	14	335	-5.5	-88.5							
קפר 01	1864	70	1283	24	59	3.3	1048	1694	3758	-1.0	-45.8	3.94	94.5	10.5	55.7	76.0	1.4	7.2
קפר אגח	227	66	1371	3	9	4.1	307894	213	485	0.4	-44.4							
שלמה אגבל	14917		380	45	5286	28.3	358	9977	22477	45.3	-24.5	3.94	30.1	0.5	15.5	26.2	1.7	53.2
שמן	15680	76	168	25	491	3.2	150	13998	27216	4.8	-35.7	3.94	101.5	3.6	18.0	31.4	1.7	57
שמן אופ 2	7994	66	210	17	694	9.5	341	6088	19148	19.4	-44.4							
שמן אגח א	114		13747	16	2	1.8	316331	106	165	-2.6	-20.8							

טקסטיל

אורד	321	95	17794	57	26	8.8	56201	283	766	6.6	-45.3	3.94	21.6	1.3	21.0	18.2	0.9	14.5
אורד אגח 2	129.5		29267	38	8.5	0.4	30733	115	157.5	2.0	-6.8							
אופיס	759		788	6	6	8.8	9284	729	1974.2	2.0	-56.8	3.94	27.9	2.1	8.8	18.1	2.1	8.6
ארגמן	574		5567	32			-2095	525	1727.2	4.0	-47.5	3.94	27.9	-0.7	13.6	5.2	0.4	תד
אספרה	205		32080	66	-5	-2.4	-27415	204	489	-12.8	-41.4	3.94	16.7	1.1	17.6	14.5	0.8	13.0
בריל	331	עד						331	1315	-10.1	-76.2	3.94	9.1	0.0	6.0	5.0	0.8	100
בריל אופ	22.8		31152	7	-2.5	-9.9	-41548	20.3	540	-25.8	-95.2							
גבור	470		5384	25	55	15.3	16109	377	952.9	0.4	-34.6	3.94	64.8	-0.4	19.2	13.2	0.7	תד
גבור אופ 2	465	68	819	4	-115	-19.8	-1200	343	2390	-19.8	-74.0							
גבור אגח 1	91		86526	79			58989	91	126	-1.6	-17.6							
דלתא גליל	1604		585	8	39	2.5	19785	1538	4948	2.2	-54.6	3.94	193.3	3.0	90.1	81.1	0.9	27.3
דלתא גליל 5	1726	עד						1561	4220	10.8	-41.5							
ויטלון 1	629		6797	55	14	2.3	16978	583	1216	-6.7	-35.4	3.94	12.8	-0.3	5.9	12.1	2.1	תד
ויטלון אופ	84.5		6086	5			-4506	70.5	519	-35.0	-71.2							
ויטלון אג א	92				1	1.1	50800	90	125	-2.1	-18.9							
חדירן	15511	81	143	22	452	3.8	293	13390	33104	10.8	-36.8	3.94	8.6	0.3	7.5	8.1	1.1	25.4
חדירן אופ	6817	96	65	4			-70	6817	20584	-4.0	-56.4							
חדירן אגא	98.5		6878	7	1	1.0	76072	92	130.5	-3.9	-11.7							
חדירן אגח	118.5		2605	3	3	2.6	114395	102.5	183	5.3	-19.1							
זיקה 1	4325		245	11			-245	4169	6956	-0.8	-29.8	3.94	15.4	2.4	29.9	34.4	1.1	14.6
זיקה 5	4020		380	15	20	0.5	1620	3942	6473	-3.5	-31.4							
טופר	208	83	18354	38	18	5.1	7688	178	609	5.1	-51.7	3.94	17.3	0.1	6.6	7.7	1.2	79.4
טופר אופ 2	116		20436	24	36	45.0	40429	62	328	64.5	-47.5							
טופר אגח 1	63		94000	59	8.5	0.8	69800	61.5	113.5	-6.7	-38.8							
סיב	678		4	0			-4	620	1565	5.6	-47.8	3.94	36.6	0.9	10.0	11.5	1.2	13.3
כיתן אופ	69		97261	67			-14124	51.5	385	-15.9	-78.6	3.94	166.0	13.1	131.4	183.8	1.4	14.1
כיתן אגח	143.5		51001	73	-4.5	-3.0	-531277	118.5	153	6.7	4.4							
לודזיה 1	1551		426	7	115	8.0	426	1381	3579	8.0	-45.4	3.94	18.7	0.1	21.5	17.9	0.8	100
לודזיה 4	1134		5000	57	17	1.5	22000	1106	2786	-0.5	-48.8							
מטקסל	386	75	19672	68	19	6.6	37574	270	1501	12.9	-71.5	3.94	43.9	-3.7	18.4	14.7	0.8	תד
מטקסל אופ	31.5		2998	1	-8.5	-1.6	-16735	28	187	9.4	-86.1							
מטקסל אג א	81.5		50000	41			45712	81.5	112	-3.0	-21.3							
מטקסל אג ב	77		110000	85			-10000	77	113	-2.5	-26.7							
מכבות עוף	1019	עד						827	1416	-2.7	-19.6	3.94	20.7	3.0	19.5	44.1	2.3	14.7
מכבות עוף אר	215		5798	12	5	2.4	5790	210	616	-1.8	-68.0							
סולג	398		2639	11	19	3.0	11560	370	1470	-4.6	-64.8	3.94	9.8	-0.3	6.8	5.5	0.5	תד
סולג אופ	25.4		9923	3	-4.6	-13.9	-10423	28.2	636	-54.9	-92.4							
פולגת 1	421		65438	276			-28379	382	704	4.7	-25.6	3.94	162.7	7.1	64.2	75.1	1.2	139
פולגת אופ	117	12			-42	-26.4	-43821	107.5	330	-29.5	-39.1							
פולגת אג א	181.5		14400	26	-8.5	-4.5	-394250	146	196	5.5	2.8							
פולגת אג ב	147.5		48253	71	3.5	2.4	381747	138	235	0.0	-23.2							
פולגת אג ג	115		3700	4	6.5	6.8	240700	99	140	3.1	-7.6							
פלימן	1025		140	1	65	6.8	3499	831	2055	14.0	-43.2	3.94	9.8	0.3	5.2	4.9	1.0	14.7
פלימן אגח	166.5		1	0			-1	155	198.5	6.7	-11.7							
פיברוטק	2549		3080	86	-56	-1.2	-3100	2778	6298	-0.8	-41.3	3.94	18.0	1.2	14.9	40.2	2.2	22.5
תיגר 1	2894		468	10	114	5.8	469	1800	5240	-0.9	-47.5	3.94	3.8	0.3	8.0	5.2	0.2	21.3
קסטרו מודל	1359	עד						1206	1770	6.2	-16.3	3.94	23.3	1.8	22.0	25.9	2.2	14.6
רבינטקס	1664		1300	14	83	8.5	1300	810	2462	27.9	-49.9	3.94	27.9	1.5	18.6	19.2	1.9	10.2
רבינטקס אופ	280	92	15001	26	5	2.6	9641	154	1467	13.3	-84.2							

מתכת

אבנות	478		2400	12	2	0.4	10400	460	1410	0.6	-58.2	3.94	18.1	0.3	5.4	7.5	1.4	24.3
אבנות אגח א	101		61387	62	8.5	0.5	85613	99.5	121.5	-2.4	-13.3							
אודר אופ	115.5		300	1	0.5	0.4	300	115	315	-2.9	-57.2	3.94	52.1	3.7	11.6	24.8	0.7	6.8
אורליים	425		12219	52	16	3.9	99381	379	719	5.2	-32.2	3.94	19.0	1.2	12.0	17.0	1.4	13.7
אלומית 1	10448		70	7			69	7462	25740	2.0	-28.8	3.94	11.4	-0.8	3.8	5.4	1.4	תד
כבלים אופ 3	245		1718	4	1	0.4	1362	222	1514	-21.5	-78.3	3.94	90.8	9.9	66.1	91.7	1.4	9.1
כבל אגח 2	264	תד						264	534	-5.0	-42.1							
כבל אגח 3	122		20869	26	0.5	0.4	140569	118.3	119.3	1.7	-3.8							
חשוף 1	296	58	5699	16	19	7.1	7449	267	724	5.1	-43.0	3.94	10.4	-0.4	6.0	4.5	0.5	תד
חשוף 5	127		54347	69	3	2.4	71431	115	368	-2.2	-46.7							
חשוף אגח	88.5		1806	2	2	2.3	221144	84	135	-1.1	-19.2							
ויקה 1	1459		1828	27	56	4.8	6092	1359	2937	-3.4	-38.5	3.94	19.5	1.2	15.6	14.8	1.6	10.3
ויקה 5	1446	99	1503	22	122	9.2	4510	1120	2868	3.1	-21.0							
זר מתכת	203		14001	28	3	1.5	32999	182	670	-2.4	-67.7	3.94	71.3	0.2	15.0	8.3	0.6	46.1
זר אופ 2	15.7	88	10949	2	44	38.9	177380	9.1	235	4.2	-90.8							
יהוד	376	100	7240	27	31	9.8	7241	329	1359	2.7	-70.2	3.94	26.1	0.5	17.4	14.9	0.9	35.4
יהוד אופ	70		8125	6				50	363	40.0	-86.6							
כלי צזון	1173		6465	76	12	1.8	5410	1050	3540	-0.3	-54.1	3.94	57.2	1.6	45.9	31.4	0.7	15.9
נכס	291	95	1988	6	1	0.3	8092	284	817	-10.7	-57.3	3.94	18.8	1.2	10.9	6.5	0.9	7.1
נכס אופ	17.9		9285	2	0.1	0.6	3182	17.2	291	-25.4	-90.9							

אלקו אופ	85	94	64068	55	2.5	3.0	70595	64	270	1.2	-63.7							
אלקו אגח	156.5		9916	16	4.5	3.0	14916	136.5	383	11.0	-41.8							
אלקו אגח ב	185.5		75000	79	5	5.0	178000	98.5	167.5	3.9	-29.2							
בני הדר	243		33921	82	2	0.8	29623	219	436	-2.4	-32.5	3.94	18.5	-1.2	12.8	11.7	1.0	תד
בני הדר אג	192.5		20480	39	1.5	0.8	164005	169.5	229	0.5	-7.9							
מלונות דן	2235		4736	107	22	1.8	6453	2115	4681	-4.0	-40.5	3.94	94.6	6.7	112.7	283.6	1.8	30.2
חוף אלמוג	2866	95	6528	135	112	5.7	17390	1689	4488	11.2	-46.8	3.94	2.8	8.2	21.4	26.8	1.3	100
יונה	600				15	2.2	7206	640	1842	3.9	-68.9	3.94	11.5	0.3	21.8	25.1	1.2	95.5
יונה אופ	70		8511	6	-8.5	-8.7	-4572	30.8	1040	59.8	-92.2							
יונה אג 1	105	94	95440	100	8.5	0.8	553210	93.5	161.5	5.8	-38.3							
מלון הרישנב	535		10581	39	16	3.0	28056	497	1307	11.7	-82.7	3.94	43.4	2.7	44.7	38.5	0.9	14.3
הרישנב אג	121		60778	74			3184	118	195	2.5	-38.1							
הרישנב אג1	36		160962	58	8.5	38.0	406946	24.3	800	48.1	-95.0							
רבלנר	192		15806	29	12.5	7.0	22088	173.5	421	6.4	-33.8	3.94	17.3	-0.6	55.1	47.8	0.9	תד
רבלנר אופ	37		15636	6	3.9	11.8	73986	24.4	168.3	3.4	-78.8							
רבלנר אג	92.5		7904	7	2.5	2.8	200000	88	126	-0.5	-24.2							
בני שלמה	284				3	1.1	15080	259	813	-1.0	-61.3	3.94	11.5	0.8	16.4	17.6	1.1	100
שלמות אגח	44.7		4700	2	2.1	4.9	45023	36.9	485	4.2	-87.7							
שלמות אג א	99.5		5489	6	2	2.1	215000	97	153	-7.9	-27.4							

מחשבים

דיסקל	681		5080	34	26	4.0	18951	629	2155	4.5	-59.5	3.94	5.1	8.2	6.1	18.6	1.7	49.4
דיסקל אופ	187		29659	44	31	19.9	36197	120	1665	0.8	-85.0							
סכם	496		21585	107	6	1.3	30115	478	1457	-3.5	-68.4	3.94	29.3	2.2	19.8	24.6	1.2	11.8
סכם אופ 1	116	81	15948	19	8.5	0.4	7167	87.5	917	25.4	-83.5							
ידע מחשבים	823	82	2538	21	39	5.0	1132	737	1722	6.1	-43.6	3.94	27.8	8.7	5.8	6.5	1.1	9.5
ידע אופ	108.5		28233	22	-1.5	-1.4	-23988	65	773	66.9	-83.2							
כלל אגח 1	242	תד						242	675	-10.8	-57.2	3.94	31.3	-0.1	12.4	12.9	1.0	תד
לירד	1289		11658	150	19	1.5	8257	1261	3087	-3.9	-52.2	3.94	14.8	1.0	7.7	19.3	2.5	19.9
לירד אגח	87.5		6	0			14994	87	126.5	8.6	-22.6							
מלל אגח א	155.5		5500	9	1	0.6	18800	146	499	-0.3	-63.5	3.94	28.6	0.2	8.0	7.1	0.9	46.6
רקף	134.5		16812	23	6.5	5.1	13779	126	621	1.5	-73.9	3.94	40.2	-2.2	12.2	6.5	0.5	תד
רקף אופ	45.5		1580	1	0.2	0.4	1580	45.1	650	-24.5	-92.4							
רקף אגח א	116		64087	74	1	0.9	90395	115.5	154	1.3	-19.4							
רקף אגח ב	58		34062	17			-35083	50	118.5	-8.3	-35.4							
תים	3900		642	25	58	1.5	13767	3842	10052	-4.5	-59.9	3.94	45.2	4.0	15.3	23.0	1.5	5.8
תים אגח ב	187.5		5	0			-6	187.5	474	-4.6	-59.4							

נדל"ן ובינוי

אביב	282		1027	5	7	2.5	1027	266	852	2.2	-62.3	3.94	17.2	0.8	10.8	12.4	1.2	15.6
אביב אופ	37.4		13477	5	-2.6	-6.5	-19721	15.4	526	142.9	-91.3							
אביב אגח	109		42836	47	2	1.9	241999	102	157.5	4.3	-22.7							
אפקון	184		22841	42	12	7.0	62328	155	799	5.1	-64.7	3.94	12.3	-8.9	9.2	5.8	0.6	תד
אפקון אופ	42.2	51	69751	29	17.2	68.8	414921	13.1	660	36.6	-87.6							
אלרוב 1	1408	87	5007	71	70	5.2	28022	1237	4256	0.2	-60.2	3.94	11.2	2.4	37.5	48.7	1.3	28.8
אלרוב אופ	230		14565	34	35	16.8	40825	78	3079	10.8	-90.4							
אגל	575		13198	76	25	4.5	28760	580	1374	15.0	-41.4	3.94	53.0	4.2	13.8	19.2	1.4	4.6
אגל אגח א	122		15456	19	4	3.4	212544	115.5	246	-1.2	-24.0							
אזרים	282	62	5000	14	14	5.2	14704	260	1119	0.4	-64.3	3.94	1.3	8.1	5.3	5.7	1.1	41.5
אזרים אגח	174		7500	13	10	6.1	9216	149.5	258	7.1	-11.5							
אילדן 1	1817		6000	61			10737	917	2326	-18.7	-40.4	3.94		1.3	20.6	29.1	1.4	21.7
אילדן אופ	24.1		16000	4	2.1	9.5	22758	22	1194	-31.3	-95.9							
אשטרום נכסים	322		4381	14			5619	265	578	8.6	-36.7	3.94	4.7	8.5	19.5	34.4	1.8	70.9
אשנב נכס אגח	111	94	50000	56	2.5	2.8	408900	96.5	157	2.3	-22.1							
אשלד	351		3657	20	1	0.2	19271	550	1377	-1.4	-36.5	3.94	28.1	-0.7	11.4	25.0	2.2	תד
אשלד אופ	110		2000	2	18	19.6	8174	76.5	1038	10.0	-74.2							
אשלד אגח	113		50000	37	1.5	1.3	260000	106	151	1.8	-15.1							
בית הזהב	254		17215	44			8870	248	428	-11.5	-33.0	3.94	3.5	1.0	8.4	11.7	1.4	11.9
בית זהב אג	182.5		1	0			-1	162	196	1.1	1.7							
בן-יקר גת	3212		515	17	135	5.0	1086	3059	11085	2.1	-61.1	3.94	20.7	-1.5	6.7	7.2	1.1	תד
בן יקר אופ	560	89	1032	6			1046	580	5981	-21.1	-83.5							
בן יקר אר	500		3810	19			-482	422	1366	18.5	-78.0							
בן יקר אגח	84		619	1			29881	84	122.5	-2.3	-22.6							
בן יקר אגב	64		104775	67	2	3.2	230719	58.5	76	9.4	-36.8							
ברנוביץ 1	1288		1538	19	24	2.0	2984	1104	3462	3.3	-55.7	3.94	32.7	8.5	14.5	19.9	1.4	36.5
ברנוביץ אופ	58.5		8260	5			-7292	28.1	1623	-4.1	-95.2							
ברנוביץ אגח	115		52065	60	0.5	0.4	122580	102.5	195.5	1.3	-27.0							
בני ים 01	27509		582	138	539	2.8	1533	25238	49174	5.7	-57.4	3.94	33.5	8.8	104.5	170.7	1.6	19.5
בני ים 05	26981		213	58			255	24231	49894	7.8	-48.5							
בני ים אגח	159		147867	235	2.5	1.6	376593	144.5	250	5.8	-51.5							
דוכן	480		9987	48	31	6.9	28168	445	1165	2.6	-44.5	3.94	12.3	1.4	11.8	12.1	1.1	8.8
דוכן אופ	88		8592	8	4	4.8	26462	80	795	-4.3	-86.0							
דורי	261		7117	19	8	3.2	4794	238	819	-8.1	-65.4	3.94	69.9	-3.6	12.7	24.5	1.9	תד
דורי אופ 1	71		17122	12	2.5	3.6	32571	66	453	7.6	-81.2							
דורי אגח א	185		20412	21	2.5	2.4	250988	182.5	156	-8.9	-24.2							
דובנר מסחר	5754		372	10			-118	4669	14805	12.4	-33.5	3.94	6.4	2.5	25.6	28.3	1.3	31.4
דה-אגח-אופ	534	תד						326	1235	-5.4	-31.9							
דה-אגח ב	117		37451	44	5.5	4.9	358454	182	228	1.3	-28.7							
דנקנר	1406		6150	89	7	0.5	2500	1599	2927	-4.7	-39.9	3.94	29.5	0.7	12.3	78.9	5.8	100.0
דנקנר אגח	166.5		10880	17	-1.5	-0.9	-183982	148.5	212	5.4	-12.8							
דנקנר אגח2	97		132265	128	2	2.1	483200	89	113.5	-1.5	-5.8							
הדר 1	218		18518	40	10	4.8	55389	189	1175	-8.8	-74.1	3.94	6.1	0.4	7.4	8.8	1.2	20.8
וילאר	510		5000	26	15	3.8	1350	495	1723	-1.9	-67.8	3.94	3.0	0.8	8.8	9.6	1.1	100
וילאר אגח	98.5		12	0	0.5	0.5	74900	98	182.5	0.5	-48.5							
יעפר 1	257	82	13752	35	13	5.3	16935	220	3145	5.8	-77.5	3.94	6.8	0.5	7.8	6.8	0.9	12.6
יעפר אר	49.7	82	12575	6	2.4	5.1	16858	31.2	266	5.5	-83.2							
יעפר אגח	77		9000	7	3	4.1	213500	72	102.5	4.1	-23.8							
יעקובינסקי	259	55	552	1	19	7.9	32406	234	878	-10.4	-67.3	3.94	12.2	0.6	6.8	5.8	1.0	9.3
יעקובינ אר	41		5096	2	2.1	5.4	5290	28	509	105.0	-91.3							
ידרן	353	83	4750	16			1154	303	1076	-2.9	-46.2	3.94	8.5	0.6	8.5	10.6	1.3	17.4
ידרן אופ	207		6298	13			-3648	165.5	857	10.1	-63.2							
ידרן אג2	90		2881	3	2	3.1	22197	86	174.5	0.6	-19.6							
ישפר	2619		1987	36	26	1.8	4226	2165.8	4711	5.3	-38.9	3.94	3.6	0.6	24.5	27.8	1.1	45.8
ישראלום	1617		2586	47			-2006	1434	3224	-2.0	-37.2	3.94	3.8	0.1	6.9	13.7	2.0	97.9
ישראלום אופ	1719		1195	21	50	3.8	3292	1461	4266	3.2	-49.3							
ישראלום אגח	280		2081	4	1	0.5	97001	177	325	-0.5	-26.2							
ישרס 1	6986		1	0	52	0.7	44	6091	14616	-8.7	-45.8	3.94	12.3	4.5	33.9	68.9	1.3	15.4
ישרס 5	5780	עד						5850	11733	-6.3	-46.8							
ישרס אגח א	193.5		12580	34	7.5	4.0	82500	162	292	1.6	-27.3							
לר	446	98	37342	167			14538	446	978	-8.0	-59.4	3.94	19.8	2.1	14.8	18.6	1.3	8.7
לר אר	180		7850	8			-7850	82	380	-11.5	-69.1							
לר אגח א	94.5		22008	21	0.5	0.5	25008	91.5	107.5	-0.5	-5.5							
לוינשטיין	682		2210	15			-1820	506	1613	7.2	-40.2	3.94	18.7	2.1	6.6	9.8	1.5	4.6
לוסיד 1	4496		1282	54	333	8.0	1773	3992	11060	-5.2	-53.7	3.94	14.9	3.2	6.3	10.3	1.6	3.2
מגום	3020	קד			275	10.0	1315	1469	4877	4.6	-21.8	3.94	9.7	0.1	9.9	26.3	2.7	100
מאמר בניה	4302		340	15	43	1.8	2882	3889	10857	-3.2	-50.1	3.94	11.1	1.1	19.0	21.0	1.1	19.7
משקנין	441	קד			40	10.0	46288	365	1822	0.7	-64.7	3.94	47.2	2.4	9.3	11.0	1.2	4.7
משקנין אג	317	קד			40	14.4	38929	273	1908	-2.2	-73.4							
ים נוף	497	97	54973	273	28	6.0	70146	442	1108	8.8	-44.3	3.94	14.8	5.2	33.1	29.7	0.9	5.7
מישכאל	227		21861	50				227	638	-15.0	-41.8	3.94	22.3	8.6	8.7	18.6	1.2	17.4
מישכאל אר	16		27130	4	-4	-28.8	-144784	15	404	6.7	-90.8							
מישכאל אגח	92		77350	71			39299	88.5	199	-9.8	-35.4							
מבלד אופ 3	236		4000	9	-12	-4.6	-16336	171	2595	38.8	-86.4	3.94	55.6	8.4	58.8	37.4	1.2	84.5
מבלד אגח 2	91.5		13000	12	-2	-2.1	-16700	84.5	152.5	-3.7	-34.4							
מבלד אגח	239		100000	229	1	0.4	153859	219	344	8.4	-12.9							
מליבו 1	777		3460	27	64	9.8	69645	646	3019	28.3	-66.8	3.94	119.1	-12.4	51.1	35.6	0.7	תד
מליבו אגב	108.5		120000	130	1	0.9	735000	107.5	129.5	6.8	-11.8							
מליסרון	996		1802	11	72	7.8	1681	813	1503	3.9	-25.3	3.94	7.2	1.6	17.5	49.4	2.8	38.2
מליסרון אופ	297				21	7.6	4990	256	854	-8.3	-60.3							
מליסרון אג	144	עד						133.3	264	-12.2	-35.4							
מבנה	9242				440	5.0	500	8602	28011	9.5	-44.9	3.94	39.6	1.8	9.4	19.9	2.1	18.9
מ"ר לנקיק	237		26877	64			12294	237	1078	-12.5	-75.1	3.94	48.9	3.5	26.8	17.8	8.7	5.2
מ"ר לאגח	84		437140	367			102364	83.5	180.5	-1.2	-46.8							
מ"ר לאגח2	52.5		940871	494	-0.5	-0.9	-1160851	52.5	137.5	-19.2	-57.8							
ליפסי 5	184		22146	41			-9289	137	582	-9.4	-49.9	3.94	17.2	-2.0	27.9	27.4	1.0	תד
נאות אביב	1168		3102	36	14	1.2	5867	998	5525	17.8	-44.2	3.94	2.5	-0.1	7.5	7.2	1.0	תד
נכס אדרים	496		18781	93	24	5.1	32999	457	1023	4.2	-45.2	3.94	14.5	0.8	65.7	56.1	0.9	66.3
נכסי אגח	255	תד						235	372	0.8	-20.1							
נכסי אגח 3	117				1.5	1.3	100000	113.5	152	0.9	-15.8							
סלומון אופ	306		2761	8	28	10.1	12625	258	595	2.3	-55.3	3.94	23.3	1.4	8.1	8.3	1.8	5.9
סלומון אופ	52		5500	3	7	15.6	34899	27.6	1925	10.2	-78.1							
עוגן נכסי	199.5		600	1	9	4.7	10600	185	543	7.8	-37.1	3.94	8.9	-0.8	11.3	13.4	1.2	תד
סנטר אגח א	97		67500	66			227985	96	137.5	-8.1	-22.1							
סנטר אופ ב	187.5		4500	5			7500	101.5	478	-2.3	-74.3							

בנקים וחב' אחזקה

אגב.ג.	114254	הג						114254	291168	-7.8	-57.2	3.94		2.9	28.1	47.2	1.7	16.1
כלל אופ	2597		400	19			47	1804	11097	-13.6	-71.1	3.94		51.1	4566	443.4	1.0	8.7
כללי פר 1	8483		2510	214			2812	6903	17143	-8.3	-41.1	3.94		7.0	54.8	48.5	0.9	6.9
מגמה אופ	460		5338	25	60	13.0	32499	354	3445	19.2	-82.7	3.94		3.9	30.9	40.2	1.5	10.2
מגמה אופ	793	81	3371	27	25	3.3	7848	665	3502	19.6	-70.1							
מכשת קה ב	99		70543	78	2	2.1	929251	95	150	4.2	-26.7							
מכשת תה א	161		10000	16	5.5	3.5	109800	146.5	371	0.9	-45.8							
מת תעש ב	14106		610	86	1165	9.0	2535	12122	24791	6.5	-1.7	3.94		9.0	144.7	116.9	0.8	13.1
מת תעש גג	844941	הג						724949	910665	0.8	0.7							
מת תעש גגג	817628	הג						724374	1085936	-3.0	-9.7							
בנק מזרחי 1	635		21065	134	36	6.0	31196	599	1258	-9.8	-41.8	3.94		0.5	8.6	16.4	1.9	12.7
מסחר קח א	165		13355	22	5	3.1	32317	156.5	306	-6.3	-40.8							

משכנתאות

אדנים 01	325782		25	81			25	308679	664939	-4.8	-40.9	3.94		1.3	10.4	19.9	1.9	15.8
בינל למשכ	32951		384	127	487	1.5	248	31578	57988	-5.8	-33.2	3.94		5.2	65.1	68.5	1.1	13.1
בינל משכ אופ	378		385	1	34	-10.1	590	336	19585	-30.6	-97.6							
בנק ירושלים	297		26630	79			-9444	269	722	2.4	-55.0	3.94		1.5	22.2	25.1	1.1	16.5
ירושלים אגח	124.5		9420	12	0.5	0.4	19991	119	168	2.5	-20.2							
כרמל	651		90181	197	18	1.6	7925	625	1548	2.0	-49.8	3.94		8.3	19.5	19.2	1.8	62.6
כרמל אגח	267		8192	22	3	1.1	323788	253	624	4.7	-48.2							
לאומי מש ש	91637		20	18	1797	2.0	280	79157	129656	-8.8	-9.5	3.94		6.4	50.8	97.1	1.9	15.3
משכן	27282		2195	599			-1615	27282	47159	-4.5	-35.9	3.94		14.1	99.0	149.0	1.5	18.6
משכן אופ 4	2080	96	480	10			285	1831	10261	6.3	-72.7							
משכן אגח	179		15058	27	1	0.6	19942	161	218	-8.3	-4.5							
עצמאות	35088		355	195			-53	35088	137001	-9.2	-51.8	3.94		2.2	26.2	24.1	0.9	10.9
טפחות רג ש	162631		85	158			-26	147994	243279	5.5	-10.8	3.94		23.7	193.8	279.3	1.4	11.8
טפחות מב ש	156134		88	137	8838	6.0	391	136868	259456	-6.6	-23.6							
דיסקונט משכ	16789		780	118			-670	16028	29112	2.7	-48.9	3.94		7.8	65.4	88.1	1.3	11.4
שלמור	6946		3349	233	285	3.5	10838	6335	11154	-2.1	-30.9	3.94		2.8	16.6	20.8	1.5	9.1

מימון

פרוור השק	5375	95	1680	88	79	1.5	4291	5179	27297	-5.6	-78.2	3.94		5.7	30.0	28.5	1.0	5.0

ביטוח

איילון בטוח	449	91	8446	88	37	9.0	21770	312	1795	-7.6	-47.3	3.94	45.5	0.5	10.6	10.7	1.0	34.2
איילון אגח	260	99	5024	13	22	9.2	30592	175.5	1035	-2.5	-49.5							
אינק	310		16057	50			-16057	282	543	-4.9	-36.9	3.94	52.5	0.5	12.2	18.2	1.5	34.3
אינק אגח	196.5				3	1.6	118230	184	285	0.0	-25.6							
אררט 01	1488		1422	21			-1422	1488	4145	-1.5	-62.9	3.94	144.8	0.4	31.8	38.7	1.2	94.1
הדר 1	1130		7658	87	8	8.7	15708	1029	2235	-1.2	-36.8	3.94	282.4	12.1	70.1	80.0	1.1	6.6
הדר 5	1104		9261	182	42	4.0	28343	1039	2133	0.6	-33.8							
הפניקס 01	3885		4341	169			-3501	3504	8301	3.4	-45.9	3.94	552.4	12.1	61.9	118.5	1.9	9.8
הפניקס 05	3588		281	10	44	1.2	3269	3424	8587	-2.4	-49.6							
המשמרת 1	1227	100	3810	47			4685	1227	3170	-8.3	-57.2	3.94	328.4	10.1	50.8	79.3	1.3	7.8
המשמרת 5	1173	100	4991	59			4999	1173	2918	-7.3	-55.7							
המשמר אגח	194		57001	111	0.5	0.3	19999	191.5	405	0.0	-46.3							
מנורה 1	1240	99	6937	61			4563	1186	1973	3.0	-51.8	3.94	217.6	7.3	29.2	108.9	5.6	14.5
מנורה 5	1129				6	0.5	4999	1105	1996	0.5	-34.5							
מגדל אזר	1815		5675	108	-23	-1.3	-6247	1135	2758	6.8	8.2	3.94	72.1	16.0	57.3	127.5	2.2	7.6
מגדל אזב	971		6728	65	7	0.7	5339	706	2045	5.0	-21.4							
מגדל אג א	155.5		31310	49	4	2.6	21881	189.5	213	9.9	6.1							
סהר ביטוח	496		1180	6	1	8.2	9980	473	1140	8.6	-50.7	3.94	147.2	1.5	15.4	19.2	1.6	13.2
ציון 1	8495		64	5	629	8.0	64	7864	28581	7.2	-58.6	12.93	101.1	1.0	13.3	20.8	1.5	19.6

מסחר

אינטרנבוא 1	4053		1194	48	238	6.2	7295	3199	9706	14.9	-52.8	3.94	77.4	-2.5	15.6	37.6	2.4	15.5
אינטרנבוא 5	3579	קד			387	10.0	3828	2935	8898	2.9	-57.5							
עבר	259	65	5000	13	11	4.4	8655	248	1515	-9.8	-80.8	3.94	32.8	-0.1	6.4	3.6	0.6	תד
עבר אגח א	93.5		9221	9	2	2.2	308909	91.5	145.5	1.1	-25.8							
וילנר	292		13442	99			6690	292	1674	-7.3	-80.2	3.94	15.7	-1.5	6.1	3.5	0.9	תד
וילנר אגח	94.5		15000	14	6	6.8	114998	88.5	141.5	5.6	-27.0							
וילנר אג1	26.8		45879	12			-36209	18.8	1262	67.5	-97.7							
וילנר אג2	78		9338	7	11	16.4	21174	47.8	909	18.2	-90.1							
חמי 1	506		6783	34	9	1.8	18489	464	1779	9.1	-69.5	3.94	65.0	-0.1	8.3	9.3	1.1	תד
חמי אופ	126	92	17971	23			18010	65	929	93.8	-86.2							
חמי אגח א	126.5	עד						123.5	201	-2.5	-36.1							
חמי אגח ב	101		243647	246	0.5	0.5	140230	99.5	132.5	-3.8	-30.2							
טוס ליין	295	71	11058	38	9	3.1	5495	280	1037	-8.7	-65.3	3.94	69.1	-2.8	12.7	8.8	0.6	תד
טוס ליין אופ	110		69	0			-181	110	1884	-36.4	-86.5							
טוס ליין אגח	78		168518	-131			-27539	78	138	-7.7	-28.8							
טלסים	1034		195	2	5	0.5	194	981	2362	-2.6	-62.0	3.94	15.4	2.8	7.9	21.7	2.7	11.1
יפר אגח	117.5		8475	10	-0.5	-0.4	-11525	112	199	4.4	-26.1	3.94	58.7	3.1	17.1	16.2	0.9	5.3
כלל רשתות 1	75533		70	58			-78	72979	172995	-0.6	-45.9	3.94	37.5	-1.3	23.7	27.5	1.2	תד
כלל ר אג 2	179.5	100	49998	-98			50002	174.5	289	1.1	-23.9							
כספור	87		79938	70	-1.5	-1.7	-94980	67.5	1484.2	-8.9	-94.1	3.94	176.5	6.0	88.2	90.8	1.8	15.2
כספור אופ 1	35.8		39981	14	-3.3	-8.2	-120549	25	142.5	-55.7	-54.4							
מנופבקה 1	465		56171	168	26	6.9	57277	414	1589.3	-4.3	-57.3	3.94	23.6	2.1	8.4	17.2	2.0	8.2
מנופבקה אופ	685	94	9150	63	73	11.9	5945	612	2646	-2.0	-68.1							
מנופבקה אג	84		35010	29	0.5	0.6	94990	83	96.5	-2.9	-16.0							
מגוגג	423		5243	22	12	2.0	11670	411	1239	-7.4	-59.6	3.94	14.8	1.4	7.5	10.4	1.4	7.4
מגוגג אופ	294		12209	36			-3555	271	1043	-7.5	-67.7							
מרי ליין	693	עד						693	1465	-12.9	-39.5	3.94	27.0	1.4	9.9	16.8	1.7	11.7
מרי לי אר	380						-3800	380	990	-3.2	-50.4							
מגדלון	376	75	2800	8	8	2.2	7885	359	811	3.0	-36.8	3.94	99.2	1.7	10.5	16.0	1.5	9.5
מגדלון אופ	59	82	9800	6			52582	58.5	485	3.5	-88.4							
סקש	1142	עד						1142	2585	-1.8	-46.2	3.94	21.5	0.9	6.5	14.8	2.3	16.1
סקש אופ	561	קד			114	25.5	2620	421	1855	27.2	-61.9							
גולדון	247		865	2	16	6.9	9894	216	816	12.8	-68.9	3.94	41.0	0.8	8.2	7.2	0.9	9.5
גולדון אג2	24		15800	4	2.2	10.1	63878	16.7	452	28.6	-88.6							
גולדון אג3	137	קד			23	28.2	9568	98.5	797	14.2	-75.9							
פלגק אגח	116.5		30000	35				113	228	2.6	-39.5							
קרסל 1	2921		94	3	266	10.0	294	2655	6127	2.5	-51.5	3.94	35.7	2.3	18.5	18.7	1.8	8.2
רסק	1873		2631	49	68	3.8	25883	1641	4393	1.8	-56.8	3.94	22.7	2.3	10.6	38.9	2.9	13.7
רסק אופ	1297		2734	36	59	4.8	3637	1157	4355	1.4	-65.9							
רסק אגח	117.5				2.5	2.2	255582	107.5	187.5	-2.9	-31.1							
ריבוע כחול	1077		6554	71	21	2.8	5773	761	1352	0.5	-8.7	3.94	337.0	8.0	66.4	107.1	1.6	13.4
ריבוע אופ 3	260		29943	78			-4293	195.5	511	14.0	-37.3							
ריבוע אופ 4	210		16120	34	10	5.0	18167	160	375	31.3	-33.3							

שרותים

אסותא 1	1209		2924	35	24	2.0	15816	547	1542	-1.5	-1.6	3.94	31.4	1.4	13.6	26.0	1.9	18.5
אסותא אגח	242		2359	6	5	2.1	7422	156	311	-0.8	-3.6							
בזק אופ ב	123		160788	198	11	9.8	360878	97.5	523	12.3	-73.2	3.94	1732.7	100.1	1164.3	1239.8	1.7	12.4
בדן	1614		2552	41	77	5.8	9887	1397	4815	9.5	-61.6	3.94	30.9	2.7	15.2	35.3	2.5	13.8
בילוגו	454	93	13000	59			1431	418	5980	4.6	-90.8	3.94	19.1	-1.9	4.5	7.1	1.6	תד
בילוגו אופ	235	קד			45	21.4	28600	210	4947	28.9	-93.8							
בילוגו אגח	105.5		1	0	0.5	0.5	99999	100	652	-4.1	-79.4							
גבית אופ	115		80777	93	1	0.9	103726	90	334	27.8	-45.0	3.94	355.1	12.9	173.1	240.2	1.4	18.6
גבית אגח	116		131530	153	1.5	1.3	480567	108.5	142	4.0	-9.7							
דנאל	1222		1800	12	21	1.7	5591	914	1936	4.2	-27.3	3.94	30.1	1.5	7.2	16.2	2.2	12.9
דן רנט	385		1438	6			-1438	371	889	0.8	-52.6	3.94	18.0	2.7	7.8	17.5	2.2	6.6
דן רנט אר 1	72	88	28000	14	20.5	39.8	72333	49.5	562	45.2	-83.9							
דן רנט אג א	114.5		8857	9			-8857	112	178.5	0.4	-30.6							
ת.ג. כנען 1	3251		631	21	102	3.2	1843	2985	7982	-5.6	-61.5	3.94	7.5	2.6	31.3	24.2	0.8	9.2
ת.ג. אופ	375		532	2	49	15.0	4566	272	4534	-30.8	-89.1							
ת.ג. אגח 1	129.5		1	0	0.5	0.4	19899	121	149	0.4	-4.4							
ת.ג. אגח 2	128				1	0.8	80000	112.5	168	6.7	-16.7							
ת.ג. אגח 3	105.5		52315	55	0.5	0.5	98705	93.5	123	3.9	-18.6							
ימקל	1601		2245	36	31	2.8	2948	1539	4436	-6.9	-59.9	12.93	0.5	0.7	5.6	9.8	1.6	13.1
כנפיים	868		2557	22			-2920	825	3246	-1.5	-67.9	3.94	95.0	1.3	31.4	38.8	1.2	29.5
כנפיים אר	188				6	3.3	1330	141.5	1870	19.8	-87.7							
מטעיל	1041		10	8	15	1.5	3990	1016	1641	-4.5	-32.8	3.94	24.8	2.5	13.4	30.7	2.5	12.2
קשר רנט אקספ	748		7500	56	22	3.0	30000	722	1672	-2.5	-53.6	3.94	33.5	2.2	12.8	17.8	1.4	8.1
קשר אופ 1	245		2000	5	32	15.0	4347	185.5	1148	17.2	-77.3							
קשר אגח א	111.5				0.5	0.5	100000	110.5	194	-1.3	-52.2							
קשרי תעופה	736		2058	15			-381	736	2902	-11.9	-74.0	3.94	44.6	2.5	8.4	16.7	2.8	6.7
תעופה אופ	222	75	5900	13	2	0.9	7840	200	2421	-25.0	-90.6							
השמירה	594		5341	20	-1	-0.2	-4010	572	1445	-3.3	-55.7	3.94	17.4	0.7	6.2	14.5	2.3	21.9
השמירה אר	87.5		10812	17			16614	87.5	1079	-28.9	-90.3							
השמירה אגח	115		2	8			-2	111	181.5	-3.4	-31.5							

תיירות

אלשר	160.5		62845	101			-6309	152	365	-3.3	-51.4	3.94	17.7	-0.4	22.0	35.0	1.6	תד

טרייד אין מוטורס

BUICK PONTIAC GM OPEL GMC

מציעה:
רכבים משומשים מטרייד אין.

1. פונטיאק גרנד-פרי 94'+92'.
2. פונטיאק טמפסט 92'.
3. שברולט קורסיקה 94'.
4. ביואיק סנצ'ורי 88'.
5. פיג'ו 405 SRI 91'.
6. טנדר G.M.C סיירה CK (4x4) 93'.
7. איסוזו דבל קבינה (4x4) 93'.
8. סונומה G.M.C 92'.

* מחלקה מיוחדת לאנשי עסקים...
שירות אישי לכל דגמי 94.
שירות מהיבואן!
דרך פ"ת 74 תל-אביב קומה 5
טל: 03-5626002/3

EYRON

כל תוכנות מיקרוסופט במבצע מיוחד ישר מהמקור -
אירון - ספק הפתרונות ומרכז ההדרכה המוסמך של מיקרוסופט

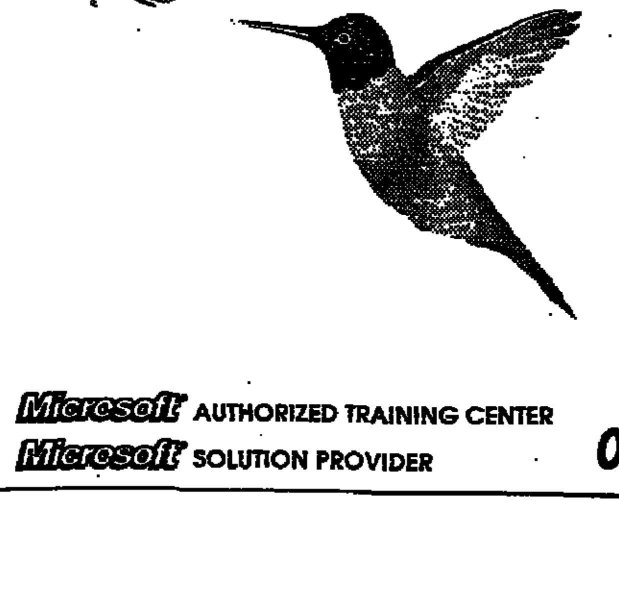

WORD
EXCEL

Microsoft AUTHORIZED TRAINING CENTER
Microsoft SOLUTION PROVIDER

חייגו עכשיו: 03-5751415

هكذا من الأصل

מכפיל	שווי שוק/הון	שווי שוק	הון עצמי	רווח נקי	תאריך הדיווח		תשואה שנתית	תשואה חודשית	שער גבוה	שער נמוך	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ	שער בסיס	שער בנק	תמורה באלפי ש"ח	המחזור ש"ח ע"נ	% ביום	השער אתמול	שם החברה
							-13.1	0.4	149.5	118.5	40000	0.4	0.5				119	בגם אגוד א
							-21.3	-1.9	106	77.5	110000	0.6	0.5				79.5	בגם אגוד ב
9.7	1.1	17.7	16.6	1.8	16.3	3.94	-49.5	6.1	1282	547	7248	2.5	11	15	2500	98	587	בודגל
							-81.0	-25.3	381	62	-10677	-10.1	-7	4	6991		62	בודגל אופ
15.1	0.6	22.3	36.1	1.5	88.7	3.94	-34.1	-4.7	331	111.5	1751			21	16736	91	122.5	מפעלי פלדה
							-80.7	-7.6	148	28	71775	7.5	1.6	4	17358		23	פלדה אופ1
							-18.1	-5.3	132	101				211	288281		101.5	פלדה אגח
4.4	1.3	15.9	12.8	3.6	37.7	3.94	-51.2	1.7	3272	894				5	500		939	[illegible] 1
							-61.3	3.2	2224	581	31598	10.1	59			קו	644	[illegible] 5
הפ	0.3	7.7	24.4	-3.2	44.8	3.94	-70.5	2.5	814	180	1497	1.5	3	10	5800		203	[illegible]
							-16.9	-0.5	125	98.5	77388			58	58387		98.5	[illegible] אגח
23.8	1.3	8.0	6.2	0.3	11.3	3.94	-65.1	10.6	1877	456	24091	6.0	38	106	19950		552	[illegible]
9.1	1.7	42.0	25.3	4.6	120.7	3.94	-70.5	-7.3	25118	6659	-25			22	529		6659	[illegible]
14.1	1.3	22.1	17.3	1.6	24.7	3.94	-33.6	-3.4	2766	1017	-494			5	419		1878	[illegible]
							-79.7	-25.0	1203	127.5						שב	153	[illegible]
10.4	1.6	9.4	5.7	0.9	13.7	3.94	-36.7	12.9	1294	489	-4237			53	8500		618	[illegible]
							-82.9	205.0	703	38	111630	22.8	17	32	34407	98	91.5	[illegible]
3.2	1.3	7.6	3.9	2.4	18.9	3.94	-71.1	17.1	1129	84	13229	3.2	8	27	10407		260	[illegible] 1
18.0	1.3	70.0	54.1	3.9	51.5	3.94	-32.2	5.3	3315	1872	10287	7.5	144	52	2515		2058	[illegible] 5
100	0.7	47.2	69.4	6.1	79.2	3.94	-41.9	1.2	5309	2356	933	1.0	26	17	632		2628	[illegible] 1

בנק המזרחי - מכשירים פיננסיים עתידיים

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות בשקלים
על מדד המניות וההמירים ומדד מעוף

אופציה על מדד מעוף
שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום 7.7.94

תאריך מימוש	שער מימוש	CALL שער סגירה	PUT שער סגירה
29.7.94	230	10	6500
29.7.94	240	0	7170
29.7.94	210	40	4200
29.7.94	190	90	2390
26.8.94	230	40	3950
26.8.94	220	20	4900
30.9.94	210	350	6100
30.9.94	190	570	2100
25.11.94	190	870	2300
25.11.94	200	520	3520

אופציה על מדד "כל המניות וההמירים"
שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום 7.7.94

תאריך מימוש	שער מימוש	CALL שער סגירה	PUT שער סגירה
29.7.94	240	0	8100
29.7.94	250	0	9100
29.7.94	220	0	6150
29.7.94	210	30	5200
26.8.94	230	30	7390
26.8.94	240	30	8100
30.9.94	220	50	6220
30.9.94	240	70	8000
30.9.94	210	110	5030
25.11.94	200	460	9200
25.11.94	210	340	8130

"עתידית" על מדד מעו"ף
שערי נעילה כפי שנקבעו ביום 6.7.94

חוזה	29.07.94	26.08.94	30.09.94	25.11.94
שער	168	169.5	170	175

מדד מעו"ף שפורסם ע"י הבורסה ליום 6.7.94 167.6

"עתידית" על מדד "כל המניות וההמירים"
שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום 7.07.94

חוזה	29.07.94	26.08.94	30.09.94	25.11.94
שער	155	157	159	162

מדד מעו"ף שפורסם ע"י הבורסה ליום 6.7.94 158.48

אתה צריך בנק גדול אבל לא גדול מדי
בנק המזרחי

חברת טרייד אין מוטורס - מציעה מחלקה מיוחדת המתמחה בעסקאות טרייד-אין של מכוניות אמריקאיות בישראל.

במסגרת שירות DOOR TO DOOR, שירות חדש של המחלקה, תוכל להחליף את מכוניתך במכונית חדשה ולחסוך זמן יקר של מכירה וקניה.
עלייך רק לטלפן לחברה ואנו נבצע עבורך את החלפת המכונית שברשותך באופן מידי.

כך גם תוכל להיות בטוח כי החלפת מכוניתך לא תגרום לך להשאר ולו גם לזמן קצר ללא כלי-רכב או, לחלופין ל"היתקע" עם שתי מכוניות.

חברת טרייד אין מוטורס - הדרך היעילה, המהירה והמשתלמת ביותר להחלפת מכונית.
פרטים נוספים אצל אנשי המכירות.

לפרטים בנה עוד היום אל טרייד אין-מוטורס ת"א דרך פ"ת 74 (קומה 5) טל. 03-5626002/3

קל לשכנע עם Unibind
תן למסמכים היוצאים ממשרדך גימור מרשים

הצעות מחיר, תזכירים, חוזים, קטלוגים,
דו"חות מחשב, ספרי הדרכה, מאזנים-
כל המסמכים **מרשימים יותר**
כשהם **כרוכים ביוניבינד**

הכריכה המשכנעת Unibind

להזמנת הדגמה חייג עכשיו: **03-664701**

הכריכה מתבצעת תוך שניות במכשיר משרדי קטן וקל להפעלה

רח' גאולה 12 תל-אביב פקס': 03-5101531

יזמקו

שם החברה	השער אתמול	% ביח	המחזור ש"ח ע"פ	תמורה באלפי ש"ח	שער בנק	שער ב"כ	הונען ביקוש ש"ח ע"פ	שער נמוך	שער גבוה	התשואה חודשית	התשואה שנתית	תאריך הדוח	רווח	הכנסת נכ	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
שכם אחז 1	87.5	92	53502	47	0.5	0.6	37098	69.5	142.5	13.6	-23.9							
שכם אחז א	86.5	.	15300	13	1	1.2	25580	66	175.5	9.5	-41.6							
שרשן	495	ק						454	1047	9.0	-43.6	3.94	11.0	0.4	8.9	12.3	1.4	הפ'
שרשן אחז	97		12139	11	6	6.9	16558	68	487	36.8	-70.9							
תגלן	351	ק			32	18.0	6784	307	999	-8.6	-55.9	3.94	4.8	0.9	4.9	8.9	1.8	10.1
תגלן אחז 1	112		5119	6			-4384	89.5	594	12.0	-78.7							
תדביק	337		982	3	8	2.4	49998	281	784.2	8.4	-48.7	12.93	11.1	0.9	9.3	11.8	1.3	12.4
תדביק אחז 1	76.5	ק			39.6	107.3	6270	31.9	431	80.0	-77.9							
תדבת	145.5		10790	16	4	2.8	18758	128.5	170	11.1	-14.4	3.94	7.2	0.9	6.0	23.8	3.8	26.1
תוסף	605		10381	62	25	4.3	62147	552	1853	2.7	-64.8	3.94	12.6	0.2	11.9	13.3	1.1	88.5
תוסף אחז 1	168.5		1176	2			-1176	123	1198	-6.4	-78.2							
תעשה מוגן	184		101326	105	3.5	3.5	208471	92.5	174.5	6.1	-36.4	3.94		-2.1	18.5	18.6	1.0	הפ'
תעשה	73.5	74	24522	16	3.5	3.0	80178	67.5	195	-2.8	-57.8							
תעשה אחז	40		29885	12			28605	21.2	161	11.1	-69.9							
תפן	2635		1500	40	-13	-0.5	-1638	2086	2957	1.7	23.7	3.94	4.6	0.6	6.1	20.7	3.4	37.5
תקף	1106	85	1786	19	53	5.0	3219	1053	4805	-18.4	-65.1	3.94		-0.4	1.8	1.9	1.1	הפ'
תשלוז גבס	547		1081	6	16	3.0	2699	530	686	-8.2	-27.8	3.94	0.8	-0.3	20.0	22.9	1.1	הפ'
תשלוז גב אז	65	98	16806	10			13267	61.5	185	-6.5	-78.9							

משתנים

שם החברה	השער אתמול	% ביח	המחזור ש"ח ע"פ	תמורה באלפי ש"ח	שער בנק	שער ב"כ	שער מרב	שער נמוך	שער גבוה	התשואה חודשית	התשואה שנתית	תאריך הדוח	רווח	הכנסת נכ	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ה.ע.	מכפיל
במה א																		
בבא	716		37581	269	5	0.7	711	575	1980	15.9	-47.3	3.94		0.5	40.4	53.3	1.3	1100
השקעות 01	2118		51846	1079	139	7.0	2053	1713	5828	9.6	-50.7	3.94		3.9	30.9	40.2	1.3	10.2
נכסי עדיף	3900		47594	1812	255	7.0	3700	3097	13314	2.0	-58.1	3.94	68.2	3.5	20.7	46.9	2.3	13.5
עלית 5	1404		56509	781	41	3.0	1356	1030	1709	2.8	-14.4	3.94	499.9	6.9	160.8	225.0	1.4	32.6
פלגת ב 4	488		71860	351	-2	-0.4	484	367	659	4.9	-8.8	3.94	162.7	7.1	59.2	78.1	1.3	10.9
פסידן	144	90	221851	314	12	9.1	136.5	116.5	399	7.5	-53.8	3.94	17.6	0.6	13.3	14.2	1.1	21.9
פטרולה	1448		63878	918	107	8.0	1366	1177	4999	9.8	-45.2	3.94	22.8	4.7	19.5	28.6	1.5	6.1
פטרוכימים	695		37616	262	17	2.5	678	564	1048	9.6	-26.0	3.94		-6.3	82.8	68.3	0.8	הפ'
ספר פלדה	13038		2352	301	532	4.3	12475	11608	20990	6.0	-48.0	3.94	120.7	4.6	25.3	42.0	1.7	9.1
פריקלס	2336		21806	498	95	4.2	2258	2103	4212	-1.2	-32.9	3.94	48.8	4.4	54.0	91.5	1.7	20.8
קרי אופיר	139		902783	693	3	2.2	135.5	121.5	261	0.0	-27.3	3.94		1.1	23.4	24.2	1.0	22.9
שקם	195		593399	1148	2	1.0	191.5	168	268	1.6	-18.6	3.94	340.6	-3.3	112.9	155.4	1.4	הפ'
שקם אז 4	133		121781	162	3.5	2.7	130	121	170	3.1	-6.3							
חגש	742		45234	337	18	2.5	735	641	1160	5.7	-29.7	3.94	131.7	-3.5	42.6	64.4	1.3	הפ'
אבל ק 1	51		3688977	1004	9	21.4	46.2	31	152	18.9	-42.4	3.94		-1.5	5.4	32.6	6.8	הפ'
אבנר 1 שח	11.3		5739155	634	1.3	13.0	10.8	8.7	58	17.7	-62.3	3.94		-2.9	14.5	10.0	0.7	הפ'
אוסף השק	7736		5404	406	472	6.5	7264	5350	17641	23.3	-36.4	3.94		-1.7	40.8	53.2	1.3	הפ'
אורגה 1	675		135559	902	21	3.2	654	593	1517	-3.4	-47.8	3.94	83.1	0.4	52.1	104.8	2.0	1100
אידיבי אוז	1847		462741	4815	13	1.3	1834	961	1587	2.8	-31.8	3.94		53.1	654.3	653.8	1.0	11.9
אלביט	18030		6252	1131	-91	-0.5	18121	16916	44756	-1.8	-57.3	3.94	638.5	35.9	283.3	315.9	1.1	8.8
אלקו 825 ש	7384		3689	272	-37	-0.5	7384	4852	18345	0.1	-18.1	3.94	360.8	29.3	76.9	197.2	2.6	6.7
אלרון	9237		8011	739			9237	8728	21634	-1.7	-54.8	3.94		8.7	164.6	159.8	1.0	18.4
אמט	1779		21730	387	-18	-1.0	1761	1495	2171	8.7	-7.2	3.94	216.3	16.6	125.7	330.3	2.6	19.9
נכסף 1	1141	92	24136	272	-48	-4.0	1103	1061	3626	-0.9	-60.5	3.94	114.8	-1.2	52.9	60.6	1.1	הפ'
ים המלח	1128		123660	1378	22	2.0	1106	957	1622	13.6	-11.8	3.94	563.5	25.9	476.2	955.5	2.0	39.8
כור כב	20511		23611	4779	500	2.5	20011	18238	36651	6.6	-36.3	3.94		116.8	527.2	932.6	1.8	6.8
כימיקלים	218		1413739	3048	3	1.4	213	195	312	5.3	-13.8	3.94	1029.3	29.6	718.6	867.4	1.2	29.3
כתן	1112		58488	560	6	0.5	1106	914.6	1389	1.6	-5.9	3.94	160.0	13.1	131.4	183.8	1.4	14.1
כלל ביטוח	1590	71	32400	512	-4	-0.3	1462	1517	2471	-0.9	-30.5	3.94	354.7	10.6	126.4	209.4	1.7	19.7
לידסזי 1	290		49632	144	10	3.6	280	205	566	8.2	-35.6	3.94	17.2	-2.0	27.9	27.4	1.0	הפ'
מגן 5	7141		5287	378	-18	-0.3	7123	6194	65900	0.2	-83.9	3.94		-2.0	7.3	8.2	1.1	הפ'
מגדיך	12462		1779	222	788	6.8	12287	10007	34908	9.6	-46.3	3.94	96.2	2.1	48.0	68.4	1.4	32.4
לה נסיונל	1946		51967	1006	5	0.3	1922	1308	2774	2.7	5.1	3.94	72.1	16.9	57.3	127.3	2.2	7.6
במה ב																		
מכחשים	1535		109994	1687	-12	-0.8	1528	1364	1867	3.6	-9.1	3.94	343.0	28.6	139.3	294.2	2.1	14.3
מלבם 5	759		92975	695	56	8.0	740	608	2807	24.8	-66.0	3.94	119.1	-12.4	51.1	15.6	0.7	הפ'
מגן 1	741		44437	327	16	2.2	727	629	904	-2.4	-10.4	3.94	44.7	5.3	39.8	86.0	2.2	16.2
מר 17	892		7672	69	4	0.5	888	838	3702	2.3	-67.2	3.94	33.6	0.4	30.5	37.4	1.2	84.5
מעלים	290		1214989	3464	12	4.5	279	255	519	-1.4	-36.8	3.94		169.9	1630.1	1194.5	0.7	7.0
מעלים השק	8500		18206	1530	207	2.5	8293	7382	19994	2.8	-52.9	3.94		11.0	105.4	148.5	1.4	13.5
סבונים	36547		6410	2316	1236	3.5	35311	32029	73582	-1.3	-46.9	3.94		28.8	231.6	228.9	1.0	8.0
שוהם תעשיה	25315		1148	291	1146	4.8	24650	22172	89093	-0.1	-61.4	3.94		9.0	144.7	116.9	0.8	13.1
קרדן 5	458		71652	320	23	5.3	435	349	1149	17.1	-48.6	3.94		4.0	28.9	46.3	1.6	11.7
דנוגרין	3325		20579	670	81	2.5	3163	1379	6027	2.4	-9.4	3.94	23.5	-0.9	8.8	25.2	2.9	הפ'
מסחר	5664		11477	645	125	2.3	5470	4329	6424	4.8	-9.3	3.94	558.4	18.7	223.3	325.1	1.5	17.4
חאתל 5	404		173308	679	27	7.2	379	327	1419	22.4	-65.1	3.94	25.9	5.6	24.1	20.4	0.8	5.6
אורגנית	2126		28456	592	193	10.0	2020	1730	6674	16.5	-56.0	4.94		4.0	27.9	33.5	1.2	8.4
אמרים	3691		47129	1732	46	1.3	3645	3378	7444	1.2	-42.3	3.94	136.5	6.6	129.2	144.8	1.1	22.1
אידיבי פתוח	60947		3491	2894	1048	1.7	59600	54984	85986	2.4	-26.2	3.94		79.3	724.7	914.1	1.3	11.5
אזנפ	722		28575	286			715	687	1371	-1.4	-41.2	3.94	70.0	7.6	94.6	100.7	1.1	13.2
אוסטרנץ תע	507		26500	134	3	0.6	507	469	1338	0.8	-57.0	3.94	50.9	6.7	45.9	54.8	1.2	8.1
אדום בלוס	223		79463	177			221	198.5	675	0.9	-59.4	3.94	9.8	0.5	14.0	12.1	0.9	25.0
בזק 1 שח	517		917874	4728	6	1.2	511	463	832	2.4	-28.8	3.94	1732.7	100.1	1164.3	1239.8	1.1	12.4
בינלאומי 1	27501		3436	940	605	2.2	26896	24928	45573	-2.0	-31.1	3.94		51.1	456.6	443.4	1.0	8.7
בינלאומי 5	25973		4119	1063	509	2.0	25400	23543	44053	-4.1	-32.3							
גדולת 1	5710		4092	253	153	2.8	5654	5342	23825	2.1	-60.0	3.94		3.8	15.3	17.7	1.1	4.7
ברית	553		183606	578	11	2.8	542	382	761	11.9	-2.6	3.94	355.1	12.9	173.1	240.2	1.4	18.6
ברית אז 2	124.5		426000	527	2	1.6	122.5	105	151.5	7.3	-7.1							
דיסקונט השק	19963		19989	3999			19963	18591	33677	-2.1	-38.1	3.94		55.2	485.5	619.9	1.5	11.2
דלק	7323		18486	1358	-169	-2.3	7385	5269	9414	-3.6	-16.4	3.94	540.8	15.3	225.1	259.3	1.2	16.9
הכשרת הישוב	1213		292308	3517	27	2.3	1186	1065	2994	11.3	-54.8	3.94		16.2	149.6	136.4	0.7	8.4
הולמס 01	96735		-88	85	720	0.7	96235	92749	198572	1.4	-38.8	3.94		8.9	28.5	34.2	1.2	40.2
הנל תכלת	32.7		494097	162	4.6	16.4	32.7	24.6	143.5	8.3	-67.9	3.94		-15.0	6.1	8.3	1.4	הפ'
יונא	1717		31254	557			1717	1287	3317	16.6	-41.1	3.94		3.0	35.2	55.2	1.6	18.4
ישראמקו	18		21839641	3061	-0.9	-4.8	17.4	8.5	33.9	23.3	-36.4	3.94		-14.8	65.3	143.3	2.2	הפ'
כללית י-ם	931		61028	568	-5	-0.5	927	866	2428	0.9	-55.9	3.94	28.2	13.4	82.8	136.3	1.6	10.2
כלל סחר	905		99698	981	2	0.2	901	860	2176.7	5.0	-55.9	3.94	176.3	6.0	88.2	90.8	1.0	15.2
כנות לאומי	277		1408212	3833	11	6.1	267	246	463	-2.1	-31.9	3.94		137.8	1622.2	1298.9	0.8	9.4
כלל אז 2	1.4		1128474	16			1.4	1	124	-33.3	-98.6							
במה ג																		
כלל מחשבים	14970		1693	254	37	0.2	14933	13342	69320	3.8	-73.6	3.94	31.3	-0.1	12.4	12.9	1.0	הפ'
כלל תעשיות	1818		90674	1646	9	0.5	1804	1601	2622	4.0	-26.6	3.94		58.3	592.5	832.1	1.4	14.3
מבטח שמיר	1235		37208	453	33	2.7	1202	1062	3152	13.1	-54.5	3.94		7.4	20.6	27.5	1.3	3.7
מבני תעשיה	353		393629	1598			353	324	574	-1.4	-33.1	3.94	52.2	19.7	238.9	334.0	1.4	16.9
מ.ב.ת 1	386	98	87877	331	30	8.4	367	319	1772	9.3	-76.2	3.94	28.6	0.2	8.0	7.1	0.9	46.6
משכ	495		114510	353	36	7.8	474	414	1366	0.0	-53.9	3.94	28.8	3.2	12.4	29.8	2.3	9.0
מפעלי נייר	12857		5867	747	190	1.5	12699	8786	14131	1.7	-1.7	3.94	249.8	10.6	146.5	166.1	1.1	15.6
נכסים ובנין	19146		3250	613	198	1.0	18766	16445	40189	4.5	-44.3	3.94	82.5	11.9	145.3	225.1	1.5	18.9
פז מפים	216		49956	108	-4	-1.8	215	192	529	12.5	-56.5	3.94		3.0	39.5	32.4	0.8	10.8
פריון 2	11570		9275	1036	832	7.7	10845	9297	32956	11.8	-56.1	3.94		30.9	57.8	54.8	0.9	1.8
קליל 1	2218		16981	375	65	3.0	2212	2835	3865	-1.6	-34.7	3.94	31.5	3.9	54.1	78.0	1.3	18.0
שמיר 5	1857		22381	416	-5	-0.3	1843	1747	3787	0.5	-47.9	3.94	94.5	10.5	35.7	76.8	1.4	7.2
רב-בריח 1	1804		17769	318	27	1.5	1764	1647	2784	6.6	-23.2	3.94	60.7	5.9	39.9	90.4	2.3	15.4
אליס	1885		34152	665	107	6.0	1805	1586	4705	6.7	-59.0	3.94	78.3	9.7	94.5	155.9	1.6	16.0
אגן	3812		12695	484	-19	-0.5	3812	3543	5380	0.7	-19.3	3.94	147.8	13.2	96.6	190.3	2.0	14.4
אראקום	53	הב					53	45.8	1526	6.0	-95.0	12.93	54.4	-7.6	6.0	4.3	0.7	הפ'
אורדן 1	349		34474	120	2	0.6	347	338	658	2.9	-39.8	3.94	52.1	3.7	33.6	24.8	0.7	6.8
אפריקה 01	330300		681	2209	16476	5.3	320100	278396	598636	13.5	-35.3	3.94		41.9	232.4	461.1	2.0	11.0
אפריקה 1	292692		491	1427	11257	4.0	284249	250645	578932	6.8	-41.4							
אירית	581		37196	216	33	6.0	566	486	2036	7.6	-48.2	3.94	19.2	-3.9	9.9	12.0	1.2	הפ'
דלקשר 5	2464		26129	641	123	5.3	2458	2092	7751	12.1	-48.9	3.94		3.8	22.1	22.1	1.0	5.7
חב. לישראל	24295		3390	813	595	2.5	23782	21399	44155	3.5	-40.4	3.94		33.8	253.3	380.4	1.5	11.2
חברה 5	23123	88	355	78	-234	-1.0	22831	20228	40694	1.0	-38.8							
כבע	74715		7355	5432	2527	3.5	73090	55733	101578	6.7	-15.8	3.94	521.0	61.1	283.9	1285.2	4.5	21.0
כבע אזה 5	405		74590	302	17	4.4	404	308	555	4.1	-16.3							
סיבן-יל	505		45473	228	27	5.6	484	420	2769	20.2	-75.0	12.93	18.6	0.3	7.3	8.9	1.2	35.2
סמבר	776		28658	160	19	2.5	778	693	1686	6.6	-44.9	3.94	125.3	10.4	121.3	156.5	1.3	15.1
ישאל	214		486427	1022	2	0.9	206	180.3	646.1	9.5	-61.9	3.94		9.6	57.4	65.2	1.1	6.8
ישי 1 שח	774	99	55019	416	46	6.3	739	649	2378	17.5	-57.7	3.94	53.7	3.1	17.1	16.2	0.9	5.3
בבלים	1546		26150	408	23	1.3	1523	1437	3096	3.9	-34.4	3.94	90.8	9.9	66.1	91.7	1.4	9.3
כבל פיתוח	703	96	58590	408	64	10.0	639	536	4834	28.8	-72.9	3.94	3.5	-8.8	8.6	15.1	1.8	הפ'
כלל העס א	31401		10616	3315	1208	4.0	30570	28323	56104	2.2	-40.9	3.94		27.0	207.5	381.7	1.8	14.2
כלל ישראל	8448		16152	1357	84	1.8	8364	7498	13928	6.5	-37.0	3.94		68.8	583.5	842.3	1.4	14.0

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7

הארץ

אזהרה:

מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת אימות, והחלטה על ידי המשתמש ונעשה על אחריותו.

מילון מונחים וקיצורים

% ביח: אחוז ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים. תשואה חודשית: התשואה של נייר הערך מתחילת החודש. תשואה שנתית: התשואה של נייר הערך מתחילת השנה. תאריך הדו"ח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכירות, רווח נקי: במליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. תבמ תנודה בלתי מוגבלת. הפמ: הפסקת מסחר. הממ: הפסקת מסחר ממושכת. לנ: לא נסחר. שב: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

هكذا من الأصل

מקרא לאופציות:

שער מניה: שער המניה אליה ממירים את האופציה.
תוספת מימוש מתואמת: התשלום הנוסף שיש להוסיף בעת מימוש האופציה למניה.
פרמיה למימוש מיידי (ב-%): תוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
מנוף האופציה: מבטא באחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז אחד בשער המניה, בהנחה שהפרמיה לא תשתנה.
תשואת אידן שנתית (ב-%): השיעור בו "צריכה" המניה לעלות (או לרדת) עד לפקיעת האופציה, זאת מעבר לעליית המדד או הדולר, כדי שהמשקיע יהיה אדיש בין רכישה ישירה של המניה לבין רכישה באמצעות רכישת האופציה ומימושה.
שווי עפ"י B&S: השווי התיאורטי של האופציה לפי נוסחת בלאק ושולס. הנוסחה מתחשבת גם בבסיית ההון של המניה.
שווי בינומי: השווי התיאורטי של האופציה לפי המודל הבינומי אשר מנכה את תוספת המימוש לפי שער הריבית במשק.

מקרא אג"ח להמרה:

שער מניה – שער המניה אליה תומר אגרות החוב.
תקופה ממוצעת לפדיון – התקופה הממוצעת (בשנים) לפדיון של אגרות החוב בהתחשב במועדי התשלומי הקרן והריבית.
פרמיית המרה ב-%: התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י המרת האג"ח בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
תשואה שנתית לפדיון (ברוטו/נטו) – התשואה השנתית המבוצעת לפדיון של אגרות החוב בהנחה של אחזקה עד מועד הפדיון.

הערות:
1. במגדל עזרא אג"ח ב' יחס ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 2,900%.
2. באילן יחס ההמרה החל מ-11.11.94 הינו 200%.
3. בפלדש יחס ההמרה החל מ-18.9.95 הינו 500%.
4. באר.די.סי. יחס ההמרה החל מ-31.7.94 הינו 2,600%.
5. ברגבאר יחס ההמרה החל מ-18.8.97 הינו 6,700%.
6. במשכן האופציות להמרה בתוקף עד ל-10.1.95.
7. בגזית ג' יחס ההמרה החל מ-8.2.96 הינו 2,700%.
8. בדנקנר יחס ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 585%.
9. בתבם יחס ההמרה החל מ-1.1.97 הינו 10,050%.
10. בטמר יחס ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 570%.
11. בים תיכון יחס ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 775%.
12. במגם יחס ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 900%.
13. במקורב יחס ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 2,200%.
14. בצרי מכבי תעש א' יחס ההמרה החל מ-1.1.00 הינו 375%.
15. בביגסור יחס ההמרה החל מ-31.1.96 הינו 9,425%.
16. בבנר ב' יחס ההמרה החל מ-11.12.95 הינו 200%.
17. בבר יחס ההמרה החל מ-1.1.99 הינו 33,000%.

אג"ח להמרה / המשך

שם אג"ח	סוג הצמדה	שער מניה	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
בנק למסחר סד'ה 1	מדד	635	165	6.7	5.9	-0.1	-8.1
בורנדיק 1	מדד	1238	115	2.6	67.2	4.2	3.3
בג-ים 1	מדד	27509	159	2.0	11.0	-3.7	-3.7
בזית א	דולר	736	512	2.5	25.4	6.5	3.6
בזית ב *	דולר	736	89.5	5.6	143.2	8.4	6.1
ביכור סביבה	דולר	470	91	3.2	162.0	17.5	14.9
בילתק א'	מדד	454	105.5	3.4	158.6	4.9	4.9
בני הדר א'	מדד	243	192.5	2.1	78.2	7.4	4.8
בני שלמית	מדד	284	99.5	5.4	92.7	5.8	4.3
בנדר סטר	מדד	199.5	97	6.9	143.1	6.9	5.5
ברנית 1	דולר	553	116	4.9	15.4	3.1	2.9
ברנית 2	דולר	553	124.5	5.4	12.6	2.2	1.2
חברת שרם	מדד	716	86	5.5	236.3	4.7	4.7
דולב	מדד	285	100	6.4	61.4	4.1	2.8
דופיקאר	מדד	381	106	4.5	46.0	3.0	2.5
דורי	מדד	261	105	5.5	121.1	4.4	5.2
דן-רכס	מדד	585	114.5	4.0	48.7	2.7	1.5
דנאל ברום א	מדד	158.5	93.5	4.6	138.9	8.8	7.1
דנאל ברום ב	מדד	158.5	76	7.1	619.2	10.9	8.6
דנבאר א'	מדד	2464	205	3.2	15.3	1.4	0.3
דנבאר ב *	מדד	3754	117	4.2	28.1	2.4	2.0
דנבאר טכנולוגיות	מדד	2396	108.5	4.5	285.6	7.1	5.7
דנקנר 1	מדד	1406	164.5	3.7	68.9	2.2	1.0
דנקנר 2	מדד	1406	97	6.4	934.9	5.5	4.5
דפרון	מדד	3408	169	3.0	48.8	5.5	4.1
דרבן	מדד	1271	108.5	6.0	78.7	4.1	2.9
הכשרה ביטוח	מדד	236	88	6.6	-161.0	4.6	4.1
הכשרת הישוב 6	מדד	1213	184	3.3	66.9	2.8	1.9
הראל משמר א'	מדד	1173	194	3.8	21.0	-0.0	-0.5
השמידה	מדד	594	115	4.3	54.9	3.1	1.7
התקוף א *	מדד	286	88.5	4.4	67.1	6.0	3.9
חלקן 1	מדד	242	154.5	3.0	27.7	3.5	3.2
ויפלנד	דולר	629	92	3.8	82.8	7.7	5.7
וילאר 1	מדד	510	98.5	4.5	80.6	5.9	4.9
וילאר א	מדד	292	96.5	5.3	384.5	7.3	6.0
ורדינון א	מדד	15511	118.5	6.0	37.5	2.9	2.2
זלר אבלגון א	מדד	1378	105.5	3.0	362.0	0.4	-0.2
זלר אבלגון ב	מדד	1370	92	5.0	343.2	5.7	4.0
חכם *	מדד	3240	96.5	8.0	150.8	5.7	4.3
חנ.י.י. א	מדד	506	136.5	2.2	125.0	3.2	3.1
חנ.י.י. ב	מדד	586	101	4.8	242.1	6.6	5.0
תל מ' 1 (50%)	מדד	3251	129.5	2.0	139.0	3.6	3.6
תל מ' 1 (50%)	דולר	3251	129.5	2.0	139.0	2.5	1.1
תל מימון 2	מדד	3251	120	4.5	99.5	8.4	3.4
תל מימון 8	מדד	3251	105.5	4.5	143.4	3.9	2.9
חמישה יוד 2	דולר	341	90	4.0	229.9	7.9	6.9
טבע 5	מדד	74715	405	2.5	-2.4	-24.6	-24.8
טופלין	מדד	295	78	4.0	237.1	14.5	15.1
טפר *	מדד	208	68	7.0	60.5	9.6	9.5
טל כבלים	מדד	209	71	3.5	647.4	10.5	9.4
ידע	מדד	464	107	3.5	119.1	5.2	3.7
יואל 1	מדד	214	169	3.5	71.7	2.6	1.5
יואל בז	מדד	214	166	3.5	68.6	3.1	2.0
יואל 2	מדד	214	85.5	6.0	259.6	6.0	5.1
יוחה 1	מדד	688	105	4.8	67.9	7.2	5.5
יוניקורן	מדד	151	114.5	4.5	402.6	15.2	12.7
ים תיכון א *	מדד	371	98.5	5.7	64.6	7.8	6.0
יער א	מדד	774	117.5	3.5	86.0	8.0	3.0
ישפר	מדד	257	77	6.1	319.5	9.8	8.2
ישפרה	מדד	668	160	4.5	7.8	-5.0	-5.6
יצוא 4	מדד	1717	268	4.5	2.7	-8.9	-9.2
ירדן	דולר	383	98	4.1	62.2	5.1	5.0
ישראלום ב'	מדד	1817	385	3.2	11.7	0.8	-0.5
ישרס א	מדד	5780	193.5	3.5	33.9	1.4	0.2
כבלים ב	דולר	1546	264	0.5	2.5	-39.4	-43.4
כבלים ג	מדד	1546	122	4.0	89.4	3.4	3.4
כור *	מדד	28511	99.5	7.0	48.7	3.1	2.1
כיתן א	מדד	1112	143.5	2.8	22.6	-2.2	-2.9
כלל מחשבים	מדד	14978	242	1.9	85.9	-25.6	-23.6
כלל רשתות קמע 2	מדד	75535	179.5	0.9	42.6	-4.0	-4.8
כלל תעשיות 8	מדד	1818	180.5	2.9	-0.7	-7.3	-7.3
כן תעשיות	מדד	339	78.5	5.6	92.2	11.7	10.1
לבידי אשקלון 2	מדד	1799	127	3.5	51.4	4.2	2.5
לבידי אשקלון א	מדד	1799	164.5	3.5	105.7	5.2	4.4
לה נסיונל	מדד	1946	155.5	5.5	3.9	-3.9	-4.6
לוחות הגליל 1	מדד	160	88.5	4.8	342.5	12.7	10.7
לוי	מדד	446	94.5	5.9	218.6	5.9	4.4
לנביק מסחר א	מדד	118	46.8	7.3	130.0	16.9	15.1
ליבר	מדד	998	129	3.9	15.0	-0.8	-1.8
ליפסקי א'	מדד	2664	113.5	4.0	85.3	3.6	3.2
לירז א'	מדד	1289	87.5	6.5	96.9	3.4	3.3
מ.ל.ב. א'	מדד	386	155.5	2.1	47.0	3.0	1.8
מג.ה.הנדסה	מדד	162	77.5	5.6	378.4	10.4	8.6
מגדל עזרא א' *	מדד	3900	380	8.6	-2.6	-99.9	-100.0
מגדל עזרא ב	מדד	3900	210	3.6	34.6	0.2	-1.4
מקמל א	מדד	306	81.5	6.5	290.5	7.4	6.4
מקמל ב	דולר	306	77	4.8	277.5	10.0	8.7
מנם א	מדד	291	119	3.8	145.4	5.2	3.8
מנם ב *	מדד	291	79.5	6.4	132.2	3.0	5.0
מרסקיקה	מדד	465	84	6.6	381.7	6.8	-5.1
מילומו	מדד	359	78.5	6.4	140.5	6.7	6.0
מירב א	מדד	115	80	5.5	85.5	6.0	6.0
מישכל ב	מדד	227	92	5.4	27.4	8.9	7.7
מלונות הכשרה 1	מדד	585	121	4.6	46.1	3.0	2.8
מלבד ישראל ב	מדד	777	108.5	4.3	346.8	6.1	6.1
מן א'	מדד	371	149.5	3.6	222.4	11.1	8.7
מעריב *	מדד	896	87.5	9.5	-75.8	4.3	3.4
מפעלי פלדה	מדד	122.5	101.5	5.6	148.8	6.5	4.9
מרין לבנין 1	מדד	237	84	4.5	112.7	15.1	12.9
מרין לבנין 2	מדד	237	52.5	4.3	77.2	26.5	25.5
מרין סבוי תע *	מדד	115	74.5	7.5	-124.7	9.7	8.2
מל"ן 1	מדד	802	229	0.5	175.8	9.9	5.0
מל"ן 2	מדד	892	91.5	5.5	156.4	11.8	9.5
משכן 44 *	מדד	27282	179	6.0	96.8	3.1	2.0
נביגטור *	מדד	4292	63.5	5.6	28.2	14.8	12.9
נודולק	מדד	1096	107	6.0	36.7	4.4	3.1
נחושת	מדד	145	92	5.7	249.0	5.9	4.6
נכסי אורים 1	מדד	496	255	1.5	44.0	-2.9	-3.8
נכסי אורים 3	מדד	496	117	3.9	72.3	3.4	2.8
נמאו 5 (בריק)	מדד	716	105	2.4	76.0	0.7	0.7
נקה א'	מדד	25909	201	1.7	31.9	-3.7	-4.9
סיגמוגים	מדד	177	98	3.5	186.1	8.4	6.5
סיבי בישט	מדד	429	92	5.7	114.5	5.9	4.7
סמכות הספ' 3	מדד	829	91	5.4	59.2	3.2	3.2
סנמריה 1	מדד	5732	110	4.2	101.5	10.6	8.2
ספריפס א'	מדד	2786	124	4.5	82.5	4.4	3.1
עלית 5	מדד	1404	243	8.8	-3.1	-19.0	-19.8
עשות אשקלון א	מדד	308	98.5	4.0	336.7	9.3	8.0
פולגת א	מדד	488	181.5	8.5	59.9	1.9	1.1
פולגת ב	מדד	421	147.5	4.0	5.1	-2.8	-3.4
פוליגון 2	מדד	1025	166.5	3.5	62.4	4.5	2.2
פועלים השק'	מדד	8500	98.5	6.9	131.8	3.6	2.8
פיגורס	מדד	282	110.5	4.5	165.5	1.9	0.9
פלדנר א *	מדד	247	116.5	4.3	67.4	4.6	3.3
פלדש א	מדד	1681	78	7.5	470.7	9.1	7.4
פרופיס	מדד	325	84	7.0	128.7	7.1	5.8
פרי העמק	מדד	138	90.5	6.1	260.7	6.0	4.7
פריגור	מדד	502	105	5.6	156.2	5.3	3.7
צור א	מדד	91.5	174.5	3.3	90.7	3.7	2.9
צור ב *	דולר	89	90	8.0	61.8	5.4	3.9
צמיחה א	מדד	362	116.5	4.0	56.5	3.4	2.3
צקלון 1	מדד	6608	150	3.5	110.0	8.0	7.2
צקלון 2	דולר	8111	109.5	5.0	62.0	12.1	8.8
צרפתי א	מדד	452	108	6.0	146.1	4.6	3.1
קרס 2	מדד	5579	176	2.5	19.9	-0.5	-1.2
קווי אשראי	מדד	139	83.5	5.9	86.2	7.2	6.1
קוטל	מדד	254	153	4.0	254.8	9.1	7.2
קימאל	מדד	780	111	3.7	49.4	5.1	8.7
קינר א'	מדד	221	109.5	3.8	98.2	8.0	5.9
קמר	מדד	407	94	6.8	861.9	6.6	4.9
קניטל	מדד	120	66.5	5.5	16.8	9.9	9.9
קרגל א'	מדד	1120	248	1.3	-86.4	2.9	8.6
קרור המשמ 2	מדד	1857	227	3.3	3.9	-4.4	-5.0
קשר רמם	מדד	748	111.5	4.5	48.1	3.8	2.4
רגלנר	דולר	192	92.5	4.7	83.1	7.5	5.5
רווקסיין	מדד	348	96	5.0	113.8	7.3	5.4
ריגלס א	מדד	357	108	4.8	15.4	2.4	2.4
רמק	מדד	1873	117.5	6.0	36.8	2.3	1.6
רצ	מדד	275	88.5	5.9	133.6	6.8	5.0
רשף א'	דולר	134.5	116	1.7	288.1	18.2	14.1
רשף ב'	מדד	134.5	58	6.2	123.0	18.7	17.6
ש. בר	מדד	259	93.5	5.0	369.5	8.1	6.5
שטר א	מדד	15600	114	3.5	21.8	1.6	1.5
שקף א	מדד	562	117	2.9	92.6	5.9	4.4
שקל א	מדד	280	104.5	5.5	82.9	5.7	4.8
שקם 1	מדד	195	155.5	6.5	16.8	0.8	-8.5
שקם 4 (בריק)	מדד	195	133	4.2	7.4	-1.9	-2.9
תאו"ם 1	מדד	742	192.5	1.5	74.6	2.8	2.0
תאו"ם 2	דולר	742	162.5	1.5	29.9	1.8	-1.2
תאות א	מדד	404	180	3.5	16.5	2.1	1.4
תדיא א'	מדד	1861	316	1.3	1.8	-20.2	-21.8
תיפו א'	מדד	3980	187.5	3.4	3.4	-4.1	-5.3
תשלוז א	מדד	679	125	4.0	38.1	2.8	1.3
תשלוז ב	מדד	679	97.5	7.8	67.5	6.5	5.4

אופציות / 7.7.94

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש מתואמת	סוג הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף השווי	תשואת אידן שנתית ב-%	שווי S&B	שווי בינומי	תאריך פקיעה
אביב	37	282	446	מדד	71.5	7.5	99.2	14	-149	31.05.95
אבנר	1	11	32	דולר	188.9	11.3	—	—	-30	31.07.94
אגמקר	52	308	633	מדד	122.5	5.9	131.4	24	-299	05.08.95
אגיס 2	823	1885	1780	מדד	38.1	2.3	16.8	637	332	30.12.97
אגיס 3	354	1885	4823	מדד	174.4	5.3	30.8	147	-2177	20.11.98
אגיס א	157	1854	913	מדד	5.5	6.6	3.8	327	159	05.08.95
אגוד אלבני	68	144	217	מדד	98.2	2.1	120.2	24	-62	05.11.95
אהל	113	250	128	מדד	-1.6	2.2	-2.7	159	154	31.12.96
אוסיו	558	787	282	מדד	3.2	1.3	9.7	554	545	05.11.95
אומן	194	292	288	מדד	65.0	1.5	194.4	78	15	05.07.95
אורבק	235	1817	1739	מדד	94.1	4.5	82.3	178	-634	05.11.95
אורמטק	142	397	297	דולר	10.7	2.8	19.1	114	114	25.05.95
אורנטל	250	734	739	מדד	34.7	2.9	38.9	211	39	31.01.96
אוצר	3008	7736	6383	מדד	21.3	2.6	14.9	2752	1878	31.08.96
אושיר	42	184	237	מדד	51.9	4.4	147.0	18	-48	31.01.95
אורדן 4	116	349	581	מדד	76.7	3.0	155.7	13	-136	30.04.95
אורבית	95	589	1967	מדד	250.1	6.2	192.5	14	-1281	20.10.95
אז"אלי	35	158	321	מדד	174.1	3.7	194.4	7	-177	21.08.95
אחמר	87	1065	1880	מדד	77.2	12.3	501.7	4	-711	08.11.94
איבר אקס	192	590	1269	דולר	147.7	3.1	156.2	33	-591	30.09.95
איטח	132	546	997	מדד	106.7	4.2	127.9	99	-410	31.07.95
אינטרספטל	162	1216	1731	מדד	55.7	7.5	37.2	153	-412	31.01.96
אל.אי.אוגם	158	408	533	מדד	70.5	2.7	71.4	91	-184	30.11.95
אלביט 1	7184	18830	11969	מדד	6.2	2.5	16.5	6769	6361	28.02.95
אל-בד	59	260	554	מדד	132.1	5.3	137.2	18	-270	28.08.95
אלה	61	361	320	אין	5.5	5.9	31.9	66	49	30.09.94
אלוני 1	10	308	827	מדד	171.7	38.8	14256.4	—	-512	28.09.94
אלוני 2	156	308	243	מדד	29.6	2.8	15.6	138	94	30.09.97
אלוני חץ 3	56	99	288	מדד	72.4	5.2	91.9	25	-89	30.06.96
אליאנס 3	62	1016	3580	דולר	238.8	16.5	781.7	2	-2176	31.01.95
אליטר	300	383	119	מדד	9.5	1.5	87.3	267	267	31.01.95
אליטר 3	85	161	128	מדד	38.0	1.9	23.8	55	44	31.12.96
אלקטרה ב"מ 1	100	1548	1662	מדד	13.8	15.5	149.8	94	-104	31.08.94
אלקטרה ב"מ 2	341	1548	1771	מדד	36.6	4.5	99.7	301	-147	31.08.95
אלקטרוניקס	48	1838	2309	מדד	134.7	21.7	962.5	3	-1516	20.11.94
אלקטרו 1	180	702	615	מדד	12.4	3.9	26.8	185	108	28.02.95
אלקטרו 2	635	707	188	אין	3.7	1.1	—	614	614	28.02.95
אלרון 1	250	1408	1558	דולר	27.0	6.1	65.5	219	-89	31.01.95
אמבה	367	737	425	מדד	7.5	2.0	18.1	364	335	20.12.95
אמבה 2	266	380	189	דולר	-1.5	1.4	-0.0	274	274	31.12.94
אמגור	276	461	192	מדד	1.6	1.7	5.4	276	274	31.08.95
אמבל מסחר 1	176	266	180	אין	3.8	1.5	101.2	168	168	31.08.94
אמבל מסחר 2	72	266	304	מדד	41.2	3.7	12.2	98	5	31.05.98
אמטיל	77	477	2015	דולר	338.2	6.2	355.6	8	-1415	31.07.95
אמפיקס	92	781	1992	דולר	197.3	7.6	107.4	22	-1168	28.02.96
אפריקה בלונות	96	571	761	מדד	50.1	5.9	44.2	58	-152	28.10.95
אסטרוגיה	80	294	573	דולר	122.1	3.7	152.5	41	-244	30.07.95
ארד ב	375	759	713	מדד	43.4	2.0	66.3	268	79	30.09.95
אלדן 2	24	1017	1471	מדד	47.0	42.2	1235.4	0	-445	31.08.94
אשדר 2	118	551	625	מדד	53.0	5.0	83.4	61	-58	31.01.95
ברם	117	379	665	מדד	106.3	3.2	126.6	62	-257	31.08.95
בסק ב (1)	123	517	532	מדד	26.7	4.2	17.1	95	23	31.05.96
בבנור	198	424	433	מדד	47.3	2.2	64.1	138	18	05.10.95
בני הזיכון	86	311	1065	מדד	270.2	3.6	221.5	3	-780	05.11.95
בינוי	311	855	1072	מדד	62.1	2.7	62.7	196	-161	30.11.95
בינלאומי 2	2597	27581	47474	מדד	82.1	18.6	93.0	877	-18181	30.06.96
בנק משכ' 2	370	32951	49511	מדד	58.8	89.1	3565.5	57	-16738	10.08.94
ביסר	101	462	1227	מדד	187.3	4.6	112.1	23	-689	20.02.96
בינה	83	372	543	מדד	68.4	4.5	63.3	14	-145	28.10.95
בלגון	201	391	439	מדד	63.6	1.9	34.6	120	-2	30.04.97
בן-יקר גת 1	560	3212	9525	מדד	214.0	5.7	94.9	494	-5629	31.05.96
בן-יקר גת 2	580	3212	5513	דולר	87.2	6.4	28.0	1537	-1181	30.05.98
בני כסף	90	405	999	מדד	168.8	4.5	195.2	4	-553	31.07.95
ברזל	299	590	402	מדד	18.8	2.8	26.6	251	289	20.11.95
בריל	23	331	974	מדד	201.2	16.5	972.8	0	-625	31.12.94
ברנר	98	195	107	מדד	5.2	2.0	7.5	109	93	20.11.95
ברנזר	59	1258	1920	מדד	59.8	21.2	363.5	10	-658	31.10.94
ברקו	81	448	1004	מדד	142.2	5.5	212.9	4	-622	25.05.95
גבא תקשורת	100	480	831	מדד	94.0	4.6	108.4	77	-317	31.07.95
גבעות עולם	1	10	36	דולר	266.4	10.0	—	—	-26	31.07.94
גדל	173	1608	3137	מדד	105.8	9.3	138.8	206	-1420	31.05.95
גולקס	53	351	441	דולר	48.6	6.6	54.5	33	-67	31.05.95
גזית 1	450	736	302	דולר	2.1	1.6	2.2	492	474	06.12.96
גזית 4	235	736	1008	דולר	68.6	3.2	21.5	237	-82	31.01.98
גיבור סבירנה	465	478	14258	מדד	268.5	8.6	86.7	186	-9066	30.09.96
גיבור ספורט	25	226	601	מדד	177.0	8.9	285.7	1	-352	30.06.95
גילתק 1	255	454	944	מדד	164.1	1.8	126.8	23	-422	31.05.96
גמבים	64	277	682	דולר	169.2	4.3	662.3	1	-382	01.02.95
גן שמואל 1	28	432	1333	דולר	215.0	15.3	2364.6	2	-872	20.11.94
גן שמואל 2	70	432	1845	דולר	343.2	6.2	227.3	17	-1271	28.11.95
גני טולרנית	45	284	467	מדד	80.5	6.4	71.1	17	-161	05.10.95
גל-פיבר	145	416	399	מדד	38.8	2.9	48.9	105	34	23.08.95
גרופית	53	243	683	מדד	182.5	4.6	295.6	7	-366	05.07.95
גרינברג	31	676	1194	מדד	81.3	22.2	360.8	37	-500	01.12.94
גרנג מסד ב	188	208	114	דולר	10.9	1.9	6.5	124	106	30.11.97
גרנית 2	115	353	616	מדד	12.5	4.8	13.8	128	-3	28.02.97
הוברת-שרם 1	562	716	165	אין	1.5	1.3	8.8	566	566	30.06.95
הוברת-שרם 2	115	716	1098	מדד	69.4	6.2	68.8	60	-333	31.08.95
הוברת-שרם 3	240	716	1372	מדד	125.1	3.0	29.0	109	-450	31.08.98
דורון	88	480	528	מדד	28.4	5.5	68.5	66	-37	01.02.95
דופיקאר	467	581	100	אין	-2.4	1.2	-16.4	499	499	31.05.95
דורי	71	261	327	מדד	129.1	3.7	160.5	2	-244	31.07.95
ד.ס.ק.ל. 1	187	681	524	מדד	4.4	5.6	9.5	215	178	28.02.95
דיגל	5	206	382	מדד	64.0	38.1	—	—	-126	30.07.94
דיק קרווים	2	11	36	דולר	251.7	4.7	18691.7	8	-24	15.10.94
דן הכנ	72	385	446	מדד	34.6	5.3	48.4	47	-46	31.05.95
דנאל ברום ב	58	159	185	מדד	2.7	2.7	4.2	65	58	20.07.95
דנציר	66	194	122	מדד	-3.3	2.9	-19.8	74	74	30.09.94
דסקון 1	48	453	785	דולר	88.8	9.5	416.6	2	-314	01.12.94
דסקון 2	266	453	224	דולר	8.2	1.7	5.5	276	269	01.12.97
דסקן 2	1626	3480	1854	מדד	2.1	2.1	7.2	1595	1595	31.01.95
דקוג	264	1271	1736	דולר	57.3	4.8	111.1	158	-395	30.05.95
דרייה	148	432	384	דולר	6.6	2.9	12.5	146	138	31.01.95
דשנים	574	2207	5331	מדד	150.2	4.0	101.1	125	-2715	20.02.96
הגדר ערד	78	467	681	מדד	68.9	6.7	62.0	66	-185	20.08.95
הדאוליק	48	363	411	מדד	26.5	7.6	59.5	72	-39	31.01.95
הכשרה ביטוח	85	236	652	מדד	212.4	2.8	223.4	7	-385	05.10.95
המת	90	398	638	מדד	85.0	4.4	108.0	70	-216	05.07.95
השכרה	88	594	510	אין	8.6	6.8	1.7	118	107	30.11.94
הטקסטורים	151	424	377	מדד	24.6	2.8	22.7	140	69	05.02.96
דיסקונט	86	629	962	מדד	63.7	7.4	61.0	65	-271	31.08.95
וולפר 1	27	292	452	דולר	57.0	10.9	2431.6	1	-136	31.08.94
וולפר 2	78	292	1085	דולר	298.3	3.7	635.2	0	-743	30.04.95
ורדינון	6817	15511	14344	דולר	36.4	2.3	19.5	4744	3338	30.04.97
זול	284	1378	1442	מדד	26.0	4.8	38.5	324	-13	31.07.95
זום קומפיוטרס	106	277	339	מדד	60.6	2.6	119.4	36	-51	28.05.95
זת	80	362	1243	מדד	265.5	4.5	204.7	8	-818	05.11.95
חאלקטרוניקה	161	405	447	מדד	49.9	2.5	47.9	112	-16	20.01.96
חנ.י.י.	126	506	1109	מדד	144.0	4.0	62.9	8	-511	15.09.96
תל שירותים 3	375	3251	4239	מדד	41.9	8.7	54.0	242	-841	31.05.95
חמר 1	20	1245	2610	מדד	111.2	63.5	15016.4	—	-1350	31.08.94
חכם	1798	3240	1753	מדד	9.6	1.8	38.6	1642	1596	31.03.95
חמישה יוד	53	341	881	דולר	173.6	6.5	268.9	0	-497	15.05.95
חנ' 2	16	283	798	מדד	308.9	12.9	9468.4	—	-585	31.10.94
חשית 1	10	155	502	מדד	230.3	15.5	4877.4	—	-341	31.10.94
חשית 2	35	155	669	מדד	554.4	4.4	581.1	0	-491	30.05.95
טבן	128	230	319	מדד	94.3	1.8	213.2	82	-77	05.07.95
טבע אש	880	1117	548	מדד	28.8	1.4	160.8	682	588	26.01.95
טבעמר	187	1289	2228	מדד	87.4	6.9	73.0	167	-838	19.10.95
טה-ליין 2	110	295	250	אין	22.0	2.7	59.3	89	68	28.02.95
טופר 2	116	208	474	מדד	183.7	1.8	52.7	28	-199	28.05.98
טכם	116	496	957	מדד	116.2	4.3	108.0	56	-412	05.11.95
טכנופלסט 1	54	533	738	מדד	50.8	10.0	285.8	24	-207	05.11.94
טכנופלסט 2	285	533	670	מדד	78.8	1.9	25.5	193	-32	05.11.98
טל כבלים 1	51	289	365	מדד	98.7	4.1	3485.8	—	-152	30.09.94
טל כבלים 2	88	209	1583	מדד	697.1	2.5	185.8	3	-1171	05.01.98
טלדר	201	398	499	מדד	75.9	2.0	139.3	58	-81	31.07.95
טמבור 2	38	776	1450	מדד	90.8	25.9	204.4	7	-641	10.02.95
י.ע.ר.	35	223	351	מדד	73.1	6.3	135.8	24	-118	31.03.95
ידע	109	823	1340	מדד	76.0	7.6	56.7	65	-445	30.11.95
ידעו	58	464	997	מדד	127.4	8.0	123.0	17	-490	20.08.95
יהודה רשתות	78	376	1182	מדד	233.1	5.4	374.2	4	-767	30.05.95
יואל 3	54	214	1048	מדד	414.9	4.8	51.2	16	-663	20.01.99
יוחה 1	70	688	939	מדד	46.7	9.8	137.2	38	-234	31.12.94
יוחרם	80	405	637	דולר	76.9	5.1	182.8	62	-208	28.02.95
יוניקורן 3	69	131	403	דולר	275.4	1.5	1008.5	1	-250	15.06.95
ים תיכון 2	51	371	481	מדד	43.3	7.5	87.5	31	-98	28.02.95
יער 2	50	237	1056	מדד	330.1	5.2	172.5	0	-733	20.02.95
יעקבנטס	41	259	348	מדד	58.1	6.3	186.8	21	-88	28.02.95
ישפרה	637	668	58	מדד	2.5	1.1	78.0	611	611	28.02.95
ירדן	287	333	328	דולר	68.6	1.6	38.7	168	67	31.01.98
ישראלום 1	1719	1817	969	דולר	-1.4	1.6	-15.0	1770	1770	30.09.94
ישראלום 2	3	18	16	דולר	6.6	6.0	126.7	3	2	31.07.94
כבלים 3	245	1546	2215	מדד	59.1	6.3	29.5	286	-497	27.07.96
כוחי	100	596	1182	מדד	115.1	6.0	78.5	102	-519	05.01.96
כוס כם	76	275	315	מדד	42.0	3.6	33.9	67	-21	30.01.96
כור 1	2496	28511	20238	מדד	10.8	8.2	29.2	2345	638	28.12.94
כור 2	4012	28511	27322	מדד	52.8	5.1	16.1	3858	-3423	20.11.97
כיתן אש' 2	69	1112	1125	מדד	7.4	16.1	27.6	58	1	28.10.94
כלל ישראל 3	2134	8448	7141	מדד	9.8	4.8	28.9	1816	1442	31.12.94
כלל מדר ה	87	903	923	מדד	11.9	10.4	36.2	77	-6	30.11.94
כלל מדר ו	36	985	1012	מדד	16.8	25.2	178.5	17	-103	31.08.94
כמעל	149	659	679	מדד	25.7	4.4	24.0	129	14	05.11.95
כנפיים	188	868	1983	מדד	150.1	4.6	114.8	46	-1009	30.11.95
כמות	134	331	208	מדד	0.8	2.5	1.3	148	139	01.08.95
כפרית	235	988	1630	מדד	88.8	4.2	78.6	88	-559	05.11.95
לאום 2	1	277	372	מדד	34.9	197.9	9603.5	—	-96	31.07.94
לבידי אשקלון 2	816	1799	1062	דולר	4.4	2.2	17.3	821	766	31.12.94
לבנ	166	452	372	מדד	19.0	2.2	19.3	257	181	31.12.95
לה נסיונל 1	1815	1946	116	מדד	-0.8	1.1	-14.4	1833	1834	20.04.95
לה נסיונל 2	971	1946	1004	מדד	1.5	2.0	3.2	989	978	15.06.95
להבטעל	170	528	326	מדד	-6.0	3.1	-6.6	246	219	20.11.95
לוחות גליל	61	160	120	מדד	12.8	2.6	80.4	47	41	31.10.94
לוי	100	446	1214	מדד	196.6	4.5	134.3	11	-692	28.02.96
ליבר	80	827	2495	מדד	212.5	9.5	111.7	38	-1514	20.02.96
ליגד	292	998	781	מדד	7.5	3.4	11.9	368	244	31.05.95
ליון	923	1599	1111	מדד	27.2	1.7	35.2	801	558	29.02.96
לידר ב	235	745	1372	מדד	115.7	3.2	26.9	123	-421	31.08.98
לידר ג	157	745	960	מדד	50.8	4.7	53.2	100	-173	31.08.95
ליזרים	44	149	758	מדד	438.1	3.4	1135.0	1	-586	20.04.95
ליגמן	186	1385	3733	מדד	193.5	7.2	325.2	9	-2288	30.04.96
ליפסקי 1	645	2664	3884	מדד	70.0	4.1	26.1	262	-814	01.05.97
לפידות א	6	21	36	דולר	108.4	3.4	63.0	4	-11	30.04.96
מאגמה	217	477	361	מדד	21.2	2.2	9.1	256	166	28.04.98
מאופל 2	32	386	1522	מדד	407.6	9.7	261.9	0	-1138	05.11.95
מבטח ביטוח	140	856	870	מדד	17.9	6.1	19.7	159	22	05.08.95
מבטחים	111	175	145	מדד	46.5	1.6	80.1	100	38	30.11.95
מגב	215	710	980	דולר	68.3	3.3	28.4	208	-126	31.03.97
מגדל שד	215	1019	912	מדד	10.6	4.7	13.9	221	141	25.06.95
מגדל 2	18	291	787	מדד	148.9	16.3	1182.0	—	-485	20.11.94
מגבות 1	685	665	442	דולר	4.3	1.6	8.8	673	671	24.10.95
מורל	62	587	1174	מדד	118.6	9.5	247.3	8	-538	28.02.95
מודינל 1	2	12	62	דולר	448.9	5.8	—	—	-49	30.09.94
מודינל 2	6	12	21	דולר	127.1	2.8	178.9	2	-8	30.09.95
מזגן 1	21	68	60	דולר	19.6	3.2	67.7	17	10	31.12.94
מזגן 2	20	68	105	מדד	83.6	3.4	-69.2	12	-31	31.12.95
מחשבים 2	317	441	117	מדד	-1.5	1.4	-1.5	346	859	29.01.98
ממב	294	423	123	מדד	-1.3	1.4	-49.1	380	380	31.07.94
מי עדן	66	934	1855	מדד	105.9	13.7	278.3	8	-880	01.02.95
מילומו	63	359	422	מדד	35.0	5.7	57.0	61	-44	21.08.95
מירב ליין	380	695	735	מדד	49.4	2.3	115.9	97	-19	30.04.95
מירל 1	51	115	136	מדד	62.1	2.3	18.6	58	1	20.11.98
מירל 2	15	115	160	מדד	52.0	7.8	251.2	9	-38	28.11.94
מישור המרכז 3	236	892	1785	מדד	126.6	3.8	41.2	43	-701	31.05.97
מישכל 2	16	227	580	דולר	62.6	19.9	2749.6	1	-178	31.08.94
מלונות הכשרה	36	555	517	מדד	-0.4	15.4	-1.8	69	43	30.09.94
מלי בירים	127	588	446	מדד	-2.0	4.6	-2.9	248	154	30.05.95
מליבר 2	297	996	740	מדד	4.2	3.4	1.9	414	340	31.07.97
מ.ג.ב. הנדסה 1	35	162	183	מדד	34.5	4.7	30.3	33	-18	09.08.95
מ.ג.ב. הנדסה 2	57	162	422	מדד	195.0	2.8	47.4	59	-285	05.02.98
מסליטן	59	376	308	מדד	10.8	6.4	42.3	42	-3	31.01.95
מעברות	415	662	2114	מדד	282.0	1.6	481.5	3	-1345	05.11.95
מעריב	138	896	1835	מדד	119.3	6.9	113.6	88	-858	31.08.95
מפעלי נייר	5480	12857	15284	מדד	46.0	5.7	19.6	5078	-878	02.04.97
מפעלי פלדה 1	23	123	225	מדד	108.9	5.5	312.5	1	-96	31.01.95
מבריזה 2	27	241	448	מדד	94.0	8.9	343.7	1	-191	31.12.94
מריז סבוי תעש	32	115	219	דולר	118.1	3.7	207.3	3	-94	17.05.95
מרכנית 2	250	522	446	מדד	55.4	2.1	13.5	267	139	31.05.98
מרמור	22	69	180	אין	78.1	3.2	98.0	13	-38	28.06.95
מרמכ	219	578	473	מדד	19.7	2.6	31.3	175	124	11.07.95
משבר השמחים	131	247	142	מדד	2.1	2.8	1.1	178	145	31.05.98
משכן 4	2000	27282	69720	מדד	162.9	13.6	42.6	502	-35839	16.05.97
מתכות	115	691	781	מדד	29.6	6.8	21.4	185	-44	31.01.96
נביגטור	852	4292	8445	מדד	116.1	5.2	42.8	301	-3351	20.01.97
נגה	318	1299	1562	מדד	42.6	4.2	57.3	38	-185	30.06.95
נורדן סכום	170	711	514	מדד	-3.9	4.2	-12.2	253	205	30.11.94
נורדן מכון	11	34	34	דולר	32.7	5.2	52.2	10	1	20.06.95
נודולק	232	1096	920	מדד	7.0	6.5	12.1	259	203	18.04.95
נגוע	80	482	470	מדד	13.9	6.1	31.1	88	23	31.01.95
נכסים	288	1078	1662	מדד	72.7	5.4	81.6	107	-516	01.08.96
נכסים 3	35	716	1286	מדד	84.5	28.4	451.0	29	-551	28.11.94
נכסים 2	32	467	568	מדד	26.2	21.4	3923.5	3	-99	31.07.94
נמוך	61	221	340	מדד	81.6	3.6	68.0	7	-100	28.12.95
נרנ"ס	122	653	1320	מדד	120.7	5.4	28.9	122	-498	05.02.98
סולו	28	398	1057	מדד	172.3	14.0	532.0	8	-636	31.01.95
סולמון אשקלון	32	306	598	מדד	112.3	6.9	114.6	16	-266	20.08.95
סוריים	275	947	793	מדד	12.8	5.4	12.6	283	196	30.11.95
סי.אי.סיסטמס	18	112	876	מדד	701.7	6.1	1273.0	1	-735	15.06.95
סיל-פי	43	286	965	מדד	254.5	6.3	269.1	1	-641	31.07.95
סינמן 1	14	331	494	מדד	53.4	24.3	31515.7	—	-161	10.08.94
סנו	108	429	507	מדד	41.4	4.3	49.2	35	-57	05.08.95
סגנון 1	24	327	766	מדד	49.8	22.3	1520.4	0	-234	31.08.94
סולל 5	460	2118	1971	מדד	14.8	4.6	35.5	319	190	31.01.95
סולל 6	793	2118	2551	מדד	57.9	2.7	20.1	365	-89	31.01.98
סמכות הספ' 4	127	829	1232	מדד	68.9	6.6	52.5	74	-341	05.11.95
ספנט	95	281	312	מדד	-3.4	6.4	-13.3	119	118	31.10.94
ספקטר	561	1142	871	מדד	25.4	2.0	15.5	442	362	30.04.97
ספריפס	712	2786	3549	מדד	52.9	3.9	25.0	532	-444	01.12.96
עבורי	56	241	543	מדד	140.7	4.8	144.5	20	-277	20.09.95
עזבי	252	1153	1409	מדד	51.0	4.6	75.8	206	-285	28.05.95
על בד	188	1915	2042	מדד	16.0	10.6	25.0	337	-69	31.03.95
עמרר	53	168	380	מדד	121.4	3.0	112.7	65	-125	28.11.95
עמבן	196	525	699	מדד	70.4	2.7	38.6	118	-181	30.04.97
עלגה 4	117	421	688	מדד	72.2	3.6	73.5	24	-158	30.09.95
פועלים השק' 1	216	8500	16075	מדד	91.7	39.4	492.5	9	-7342	28.11.94
פועלים השק' 2	995	8500	17147	מדד	113.4	8.5	41.6	470	-7122	28.11.96
פיבי 1	14	782	944	מדד	22.5	56.1	1246.5	3	-199	05.08.94
פיבי 2	211	782	686	מדד	14.7	8.7	12.4	220	137	31.01.96
פיבי 3	203	782	1372	מדד	101.4	3.0	27.3	92	-411	31.01.98
פלדש 2	24	247	649	מדד	172.4	10.8	751.4	0	-389	05.01.95
פלדש 3	137	247	213	מדד	41.6	1.8	15.8	107	69	05.01.99
פלסטו	107	657	1499	מדד	150.5	6.0	99.1	3	-767	05.01.96
פלסטו-שק	66	513	797	מדד	68.2	7.8	67.5	62	-250	20.08.95
פז-יהד	154	818	1227	מדד	68.8	5.3	107.5	88	-369	10.05.95
פא-פרס 3	18	216	500	מדד	46.8	12.3	486.7	6	-81	30.09.94
פז 2	6659	13088	7228	דולר	6.5	2.8	4.5	7230	6963	30.06.97
פרג 1	42	118	158	אין	74.5	2.6	90.0	39	-30	30.09.95
פרג 2	33	118	158	אין	66.3	3.3	148.4	28	-28	31.08.95
פרדס	289	1681	8252	מדד	408.1	5.8	285.9	7	-6155	31.10.95
פרי העמק	25	138	503	מדד	281.3	6.0	148.1	8	-334	20.02.96
פריגו	6459	11570	5358	מדד	2.1	1.8	3.6	6883	6484	05.11.95
פרט	35	272	965	מדד	267.5	7.8	186.9	3	-643	05.11.95
צ'מם 1	29	498	490	מדד	4.3	17.1	44.8	35	10	28.08.94
צבר	61	218	489	מדד	152.1	3.6	154.2	12	-246	05.11.95
צור שמיר 5	21	89	158	מדד	100.9	4.3	135.0	5	-63	30.06.95
ציוד מסמל	153	1878	2414	מדד	138.2	7.0	83.3	47	-1191	05.02.96
ציוד רדום	92	618	508	מדד	-8.1	6.8	-10.8	134	117	31.10.94
ציודת חמרה	140	588	469	מדד	9.1	4.0	15.5	129	106	31.05.95
ציקלון 3	1981	7360	6076	דולר	12.6	3.7	98.3	2708	1178	31.12.94
צמנט	223	671	1064	מדד	91.7	3.0	79.0	180	-532	31.12.95
קוי-אשראי 2	34	139	211	מדד	76.6	6.1	56.3	28	-60	31.01.96
קונטל	50	761	851	מדד	18.4	15.2	116.4	57	-82	30.09.94
קוגלים	706	1451	1219	מדד	32.7	2.1	53.6	487	286	30.08.95
קומפיוטרים	40	391	887	מדד	116.7	9.7	498.3	9	-481	26.12.94
קטמל	91	323	761	מדד	163.7	3.5	144.0	6	-399	05.11.95
קיטל	318	780	923	מדד	58.1	2.5	26.3	202	-44	31.05.97
קיבר	35	221	683	מדד	202.4	6.3	116.7	14	-374	05.02.96
קמר ד	271	487	151	דולר	5.6	1.5	7.7	271	268	30.11.95
קמר ה	195	487	629	מדד	102.5	2.1	38.8	96	-189	20.02.98
קניטל	53	120	169	מדד	34.7	2.3	43.8	39	17	05.11.95
קניטוט	258	777	1721	מדד	154.7	3.0	1191.9	22	-913	25.12.94
קשר רמם	245	748	665	מדד	21.6	3.1	27.4	208	112	31.08.95
קשרי תעופה	222	736	599	מדד	11.6	3.5	23.4	182	153	31.05.95
רגנוטס	208	1064	1259	דולר	37.1	5.3	16.4	223	-25	30.12.96
רבקו	59	264	312	מדד	48.7	4.5	50.8	50	-38	31.05.95
רבד	82	494	1498	מדד	262.1	5.3	286.6	30	-982	20.10.95
רבלנר	57	192	322	דולר	87.2	5.2	70.5	15	-186	20.11.95
רגלס 2	63	357	412	מדד	33.2	5.7	58.8	39	-44	31.03.95
רהיטים	73	528	725	מדד	53.5	7.1	71.3	58	-108	31.05.95
רוטב	29	187	178	מדד	95.1	3.6	173.5	4	-66	07.05.95
רונסל	57	219	502	מדד	146.1	3.9	225.2	1	-366	17.05.95
רחשפיין	99	348	268	מדד	5.3	3.5	21.1	182	84	20.11.94
רוסמן	66	517	1116	מדד	128.5	7.8	173.9	6	-560	31.05.95
רוזים	166	265	954	מדד	237.9	2.8	86.1	31	-523	30.04.97
רים ומל 3	260	1027	1804	מדד	17.4	4.1	25.8	210	108	31.05.95
רים ומל 4	218	1077	1450	מדד	54.1	5.1	19.4	154	-217	31.05.97
ריכטר	275	1952	2574	מדד	46.0	7.1	54.0	188	-522	10.07.95
רמז	1297	1873	617	מדד	2.3	1.4	4.7	1296	1291	31.12.95
רשף 2	45	135	116	מדד	19.9	5.0	71.8	31	21	31.12.94
שרות נמו	2.1	12	33.7	דולר	198.6	5.7	3934.8	0	-21	05.11.94
שכמה	29	212	803	מדד	292.2	7.3	10375.6	—	-581	31.10.94
שא 2	565	1824	2320	מדד	58.1	5.2	42.2	297	-343	31.03.96
ש.ל.ב.	35	254	488	מדד	185.8	7.2	188.1	16	-213	10.08.95
שמן 2	7994	15600	14531	מדד	43.1	2.8	21.0	5104	3819	31.10.97
שמיר	95	528	589	מדד	29.6	5.6	26.4	69	-32	30.10.95
שף-טב	61	359	799	מדד	139.5	5.9	152.2	4	-487	31.07.95
שף	140	368	466	דולר	68.5	2.6	35.2	121	-29	31.12.96
שקל	70	200	151	מדד	10.5	2.9	21.4	67	54	10.04.95
שקם 1	88	195	172	מדד	33.0	2.2	11.8	74	49	20.09.98
שקם א	87	195	111	מדד	1.2	2.3	10.8	85	85	20.09.94
שרותי	93	495	981	מדד	100.8	5.3	281.4	19	-388	31.03.95
תאדיא	77	337	809	מדד	162.7	4.4	252.8	7	-444	31.05.95
תום	178	807	730	מדד	2.3	5.0	9.2	185	166	31.10.94
תוסף	169	603	1288	מדד	141.5	3.6	99.8	48	-608	31.01.96
תפוזה	40	74	126	דולר	125.5	1.8	62.2	6	-34	31.03.97
תעבן	112	351	388	מדד	42.5	3.1	57.7	68	-21	31.07.95
תשלוז 1	64	679	653	מדד	5.6	10.6	16.1	93	36	30.11.94
תשלוז 2	165	679	1207	מדד	102.1	4.1	22.8	95	-347	30.08.98
תשלוז נכסים	65	547	789	מדד	56.2	8.4	38.2	105	-186	20.05.96

אג"ח להמרה / 7.7.94

שם אג"ח	סוג הצמדה	שער מניה	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
אביב	מדד	282	109	5.3	118.4	4.8	3.2
אבנרות	מדד	478	101	4.5	195.8	5.4	4.8
אגשים 2	דולר	53	15.6	3.2	128.8	100.5	96.2
אגר 2	מדד	321	129.5	2.0	101.7	3.0	2.0
אגוד השקעות א'	מדד	7736	121	4.2	36.9	2.7	2.7
אודע פרנקם	מדד	1356	114.5	4.1	111.1	7.5	5.7
אוזנית א'	מדד	316	84.5	6.2	20.3	10.6	9.3
אושגנ ב'	מדד	722	305	1.5	1.4	-11.7	-13.2
אוטומוצ'ים	מדד	590	105.5	3.4	168.2	6.2	4.4
אילן א' *	מדד	449	260	1.8	1.9	-13.6	-14.4
אילן גת	מדד	681	114	5.0	87.5	4.9	3.0
איזנן א	מדד	318	196.5	2.6	21.7	-0.1	-1.5
אל-בד	דולר	260	93	7.2	257.7	8.2	5.8
אלה	מדד	361	104.5	5.0	96.8	5.7	4.0
אלוני חץ	מדד	99	109	3.5	151.8	5.5	4.8
אלקו פלונות א'	מדד	160.5	156.5	4.5	21.9	-0.3	-1.8
אלקו פלונות ב'	מדד	160.5	105.5	5.5	44.6	2.4	2.4
אלקטרה 4	מדד	6259	231	3.5	10.7	-3.5	-4.9
אלקביט	מדד	707	130	3.6	19.5	-0.5	-1.4
אמבל בניה	מדד	575	122	2.0	32.6	3.4	1.8
אמבל מסחר א	מדד	266	103	4.5	32.8	5.9	4.3
אמבל מסחר ב	מדד	266	88	8.5	65.4	6.9	5.4
אמונה 1	מדד	1289	242	2.5	0.1	-8.6	-9.5
אמטיל	דולר	477	71	7.7	272.1	7.7	6.6
אמפא א'	דולר	405	123.5	3.7	83.0	7.2	4.6
אפריקה ישראל 2	מדד	292692	405	3.5	-3.1	-17.4	-17.8
אפריקה מלונות	מדד	571	98	5.3	45.9	2.1	2.1
אקרשטיין תל א'	מדד	587	285	1.5	19.1	-19.4	-20.1
אקרשטיין תל ב'	מדד	587	117	4.6	30.8	1.6	1.6
ארדיטי *	מדד	759	100	4.5	216.2	4.1	3.1
ארדים 1	מדד	282	174	3.0	174.2	3.5	2.7
אריית 1	דולר	581	93.5	4.4	44.8	4.7	4.6
אשטרום נכסים	מדד	322	111	4.5	29.3	1.5	1.5
אשטרום תעש' 1	מדד	330	120.5	3.7	162.9	4.6	3.3
אשלד א	מדד	551	113	5.1	84.6	4.8	3.2
בו"ס	מדד	379	73.5	6.2	73.5	12.2	10.0
בזלום 1	מדד	223	192.5	2.6	38.1	2.8	1.6
בזלום-בר	מדד	214	93	6.5	247.7	6.8	5.0
בילד	מדד	490	106.5	5.0	180.7	5.9	4.6
בית הזהב 1	מדד	254	182.5	3.1	205.4	4.5	2.5
במספר	מדד	241	100	3.5	86.7	6.5	4.9
בן-יקר גת א	מדד	3212	84	3.9	213.8	12.8	12.7
בן-יקר גת ב	מדד	3212	64	7.2	378.2	8.0	6.4
בנק הספנות א	מדד	2118	161	3.0	10.2	-0.9	-2.0
בנק הספנות ב	מדד	2118	99	6.1	54.2	3.0	3.0
בנק ירושלים 16	מדד	297	124.5	4.5	76.1	2.8	1.7
בנק כרמל סד'ה 3	מדד	651	267	8.7	6.6	-6.3	-7.3

בית-הספר למנהלים

מנהלים מכשירים מנהלים

המרכז הישראלי לניהול

קורסי סתיו חורף 1994-95

בית-הספר למנהלים של "המרכז הישראלי לניהול" מתכבד להציג בפני ציבור המנהלים את תכניותיו לסתיו-חורף 1994-95. תכניות הלימוד משלבות לימודים ברמה התיאורטית עם שיטות לימוד יישומיות והן מועברות ע"י סגל מרצים מהאקדמיה וע"י מנהלים עתירי נסיון מהשורה הראשונה של הניהול בישראל - הכל באוירה המצטיינת ביחס אישי.

לדירקטורים, מנכ"לים ולבכירים

- לנושאי משרות בחברות ממשלתיות – בשתוף עם רשות החברות הממשלתיות (65 שעות)
- לנושאי משרות ותאגידים בשלטון המקומי (60 שעות)
- ניהול תאגידים ציבוריים עסקיים (50 שעות)
- פיננסים למנכ"לים ולבכירים (Finance for Executives) (120 שעות)
- ניהול מפעלים קטנים ובינוניים – בשיתוף עם התאחדות התעשיינים (120 שעות)
- ניהול כלכלי וביזורי של בתי חולים (60 שעות)

פיננסים ושוק ההון

- פיננסים למנכ"לים ולבכירים (120 שעות)
- קורס מתקדם למנהלי כספים ולחשבים (300 שעות)
- קורס מתקדם ליועצי השקעות (240 שעות)
- מעו"ף – אופציות וחוזים עתידיים (60 שעות)
- סדרת סדנאות לניהול תיקי השקעות (48 שעות)

למנהלי/ות לשכה ועוזרי/ות מנכ"ל

- ניהול לשכת מנכ"ל P.A. – שלב א' (72 שעות)
- ניהול לשכת מנכ"ל P.A. – שלב ב' (78 שעות)
- קורס כתיבה יעילה באנגלית עסקית (40 שעות)

ניהול משאבי אנוש

- הסמכה לניהול משאבי אנוש (120 שעות)
- ניהול עובדים (56 שעות)
- האומנות שבניהול עובדים (64 שעות)
- נושאי הביטוח הפנסיוני (30 שעות)
- נושאי הביטוח הלאומי (25 שעות)

ניהול עסקי

- מינהל עסקים (440 שעות)
- ניהול פרוייקטים, למהנדסים ולמנהלים (130 שעות)
- שיווק מתאוריה למעשה (מתקדם) (80 שעות)
- למזכירי חברות (30 שעות)
- למבקרים פנימיים (במסגרת פעילות סניף ירושלים של המייל - 505 שעות)
- ניהול חוזים והתקשרויות (48 שעות)
- אבטחת מידע בעידן התקשורת (40 שעות)
- מודיעין עסקי וניתוח התחרות (27 שעות)

מיחשוב ומערכות מידע למנהלים

- נא שלחו לי מידע על הקורסים של בית-הספר בנושא מיחשוב

הנני מעוניין/ת לקבל תשקיף מפורט של הקורסים המסומנים
(סמן/י את הקורסים הרצויים ב-X)

ספח לבקשת מידע

נא מלא את הפרטים או הצמד את כרטיס הביקור שלך ושלח אלינו לפקס. 03-6995207 או 03-6953104 או בדואר לבית-הספר למנהלים, מלון רמת-אביב דרך נמיר 151 תל-אביב.

שם פרטי ומשפחה..

תפקיד..

שם הארגון..

כתובת הארגון..

טלפון ישיר: .... פקס. ....

כתובת למשלוח המידע..

קרנות גמישות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	הרכב הקרן האחרון**: צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
זב	ציון משאבים	12598.11	12589.03	+163.52	+1.32	-0.43	+1.07	-43.25	23.68	36.70	42.57	0.71	2.00	6.7	3	1	75	2	19
אופקים	יקינטם	1598.77	1560.39	+28.26	+1.83	-0.79	+3.18	-38.09	38.55	72.28	47.10	1.04	2.50	12.7	0	1	82	0	17
אגף	קונטיננטל	153.03	151.15	+1.82	+1.22	-0.95	+1.26	-31.08	15.20	47.39	30.41	1.77	2.20	36.9	0	0	60	3	37
אמריקן גמישה	אמדין	86.99	86.36	+0.88	+1.05	—	+2.58	-18.86	—	—	—	0.27	2.85	28.5	0	0	32	14	54
אגד גמישה	אמריקה	63.16	62.82	+0.75	+1.22	—	+0.99	-39.66	—	—	—	1.84	1.70	18.1	0	12	66	7	15
אמריקה גמישה	אמריקה	417.15	409.82	+6.18	+1.51	-0.35	+0.46	-26.92	27.87	48.71	69.77	1.99	3.50	16.1	12	4	45	15	24
אילנות 90	אילנות דיסקונט	164.46	161.24	+1.73	+1.08	-0.41	+0.80	-29.00	28.28	49.68	26.14	2.00	2.20	79.5	22	9	55	6	8
יוסקו גמישה	יוסקו-פיא	101.48	99.92	+0.07	+0.07	—	+0.74	—	—	—	—	1.56	2.70	—	-	-	-	-	-
אליטס גמישה	אליטס	477.44	465.48	+7.61	+1.66	-0.16	+1.09	-22.85	33.23	48.15	44.81	2.61	3.90	156.5	19	3	54	12	12
אמי	עמי	175.35	173.20	+0.78	+0.45	-0.14	-0.11	-14.14	21.92	39.16	—	1.18	2.65	1.8	0	0	28	8	64
אפיקים גמישה	אפיקים	—	—	—	—	-0.16	—	—	42.05	—	—	—	3.20	28.5	28	8	33	29	18
בודון גמישה	בודון	73.22	72.76	+0.13	+0.18	—	+0.04	-30.85	—	—	—	0.63	2.10	3.1	0	0	39	11	50
בנק גמישה	דייל	283.74	282.88	+0.66	+0.34	-0.35	+0.73	-38.24	21.39	44.18	36.73	0.82	2.85	7.3	0	0	27	6	67
בטחה 30 פלוס	בטחה	156.70	154.78	+3.81	+2.28	-0.30	+1.39	-35.47	24.56	45.12	43.70	1.42	3.20	8.6	1	1	61	3	34
בטחה גמישה	בטחה	2042.45	2013.09	+18.56	+0.93	-0.35	+0.64	-17.17	22.14	36.47	35.21	1.46	3.00	23.4	29	16	29	1	27
רוכות שרים גמ'	רוכות-שרים	116.00	113.97	+0.89	+0.79	-0.16	+0.64	-18.66	33.08	—	—	2.48	2.95	60.1	34	5	32	11	18
ילד אבלון גמישה	ילד אבלון	101.96	100.07	+0.19	+0.19	-0.38	-0.85	-15.86	—	—	—	1.86	3.00	9.2	0	0	28	12	60
של	בטחה	12721.69	12562.05	+110.80	+0.89	-0.15	+2.61	-20.48	24.07	28.71	20.09	1.27	2.75	1.8	25	3	42	0	30
יוזמה	מדיך-מכלל	2197.74	2151.54	+36.96	+1.75	-0.17	+1.98	-27.26	50.76	74.98	80.68	2.15	3.75	136.1	0	5	77	1	17
יעד גמישה	מנרה	74.92	74.22	+0.85	+1.16	—	+1.08	-25.89	—	—	—	0.94	2.70	7.5	0	0	31	12	57
כללי גמישה	כללי	955.16	938.86	+15.28	+1.66	-0.25	+2.06	-32.87	70.61	74.91	36.89	2.12	2.20	28.9	0	0	74	18	8
להון-דוכיפת	לון אמריקאי	537.36	527.53	+8.75	+1.10	-0.39	+1.60	-28.28	23.97	47.97	48.97	1.86	2.20	213.7	9	17	57	4	13
להון-שקנאי	לון אמריקאי	148.30	145.50	+1.54	+1.07	-0.39	+1.73	-23.80	21.27	45.21	—	1.87	1.90	36.1	7	29	39	10	13
למשקיע	למשקיע	372.09	368.97	+1.97	+0.54	0.31	+0.50	-2.48	38.67	22.06	17.57	1.09	2.30	12.8	0	1	19	0	80
לפיד	יוניסקם	1356.56	1330.09	+19.78	+1.51	-0.39	+2.19	-38.58	48.28	74.47	51.04	1.09	2.30	11.5	2	0	90	0	7
מיטב גמישה	מיטב	1770.70	1745.15	+29.19	+1.70	-0.19	+2.71	-19.13	22.11	54.79	35.22	1.92	3.35	8.0	0	6	58	18	18
מיר	בינלאומי	108.60	105.09	+0.44	+0.42	-0.12	+0.57	-9.74	—	—	—	0.49	1.10	21.4	45	6	25	0	24
מגן	בינלאומי	181.71	180.02	+1.56	+0.87	-0.56	+0.73	-31.25	33.70	47.11	—	0.94	1.90	72.5	19	3	38	6	34
מעוף גמישה	מעוף	102.76	100.91	+1.38	+1.39	-0.19	+3.76	-19.02	15.48	—	—	1.83	2.20	10.3	10	0	38	6	46
מרום גמישה	מרום בנק	100.71	100.20	0.00	0.00	—	—	—	—	—	—	0.51	3.00	—	-	-	-	-	-
מגה	אמבן	556.50	548.95	+6.62	+1.22	-0.31	-0.06	-24.15	29.68	51.03	55.46	1.98	2.43	36.4	10	15	38	18	19
מל	אופלי	201.37	200.73	+1.73	+0.87	-0.16	-1.00	-19.47	35.02	34.68	35.34	0.32	3.70	29.7	0	2	25	14	59
סיגמא גמישה	סיגמא	87.92	87.09	+0.56	+0.65	—	+1.36	-13.88	—	—	—	0.95	2.75	37.4	5	3	39	2	58
סיד	מבך	155.96	153.77	+4.00	+2.67	-0.51	+2.73	-43.91	45.54	86.37	—	1.44	1.34	76.3	0	7	59	6	28
סער פקן	פועלים	135.38	133.97	+1.14	+0.86	-0.26	+1.04	-30.48	23.45	51.64	41.20	1.16	2.00	566.0	13	25	43	3	16
עמר פקן	פועלים	151.09	149.21	+0.73	+0.49	-0.38	+0.48	-21.51	21.97	63.67	—	1.80	2.00	77.0	14	11	34	5	36
עדית	עצמה מזרחי	2937.34	2903.95	+19.75	+0.68	-0.28	+0.83	-38.23	33.46	55.16	36.77	1.15	2.20	95.8	6	17	48	14	15
עצמה 10	עצמה מזרחי	129.46	128.00	+2.44	+1.94	-0.46	+1.88	-39.47	30.45	49.79	—	1.14	2.20	30.6	0	0	85	5	10
עצמה משולבת	עצמה מזרחי	188.93	187.53	+4.02	+2.19	-0.44	+2.60	-39.35	36.90	88.69	4.90	0.75	3.10	79.9	0	0	95	6	7
פיא-גמול	לאומי פיא	152.99	151.32	+2.77	+1.86	-0.34	+1.32	-42.42	37.04	54.24	24.23	1.10	2.20	90.0	2	2	89	3	4
פיא-קרן	לאומי פיא	581.09	579.00	+7.44	+1.30	-0.36	+1.40	-26.87	27.63	47.74	36.50	0.50	1.95	780.0	23	6	65	1	7
פסגר	מרכנית	446.95	443.36	+2.44	+0.65	-0.60	+1.57	-35.86	67.39	65.52	57.25	0.81	3.70	18.7	2	1	16	48	36
פסגות 100	פסגות	193.69	191.43	+2.69	+1.43	-0.15	+2.51	-29.70	58.11	49.77	—	1.18	2.20	196.0	0	10	59	7	24
פסגות גמישה	פסגות	390.63	387.77	+5.41	+1.41	-0.30	+1.58	-29.00	28.45	43.09	55.09	0.69	2.25	397.0	2	33	56	5	4
צמיחה גמישה	צמיחה	2154.48	2139.90	+27.56	+1.30	-0.20	+1.77	-22.81	31.00	45.65	42.98	0.68	2.30	21.1	12	2	37	24	25
רשף גמישה	רשף	146.35	144.12	+6.44	+4.60	-0.82	+2.37	-57.32	68.96	29.64	34.46	1.55	2.20	47.0	0	0	77	3	20
שירה	נשואה	1786.35	1774.01	+21.54	+1.21	-0.21	+0.86	-26.47	30.94	32.44	59.82	0.70	2.95	35.1	15	11	57	6	11
תבור	אילנות דיסקונט	2104.85	2093.29	+18.98	+0.87	-0.28	+0.49	-28.83	28.32	57.60	39.18	0.53	1.70	205.1	23	5	51	5	16

קרנות מניות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
אגד מניות	אמריקה	71.06	69.79	+0.98	+1.42	-0.06	+1.13	-42.99	—	—	—	1.82	1.70	28.9	0	0	74	7	19
אמריקה מניות	אמריקה	290.48	284.62	+4.82	+1.72	-0.26	+2.81	-35.80	38.32	78.79	73.05	2.06	3.65	16.0	0	0	74	1	25
אמריקה בו"ל	אמריקה	219.41	214.53	+5.12	+2.44	-0.30	+1.59	-44.07	68.93	57.88	34.45	2.27	3.60	79.5	2	0	79	6	13
אמריקה מגה ממר	אמריקה	218.19	213.52	+4.76	+2.28	-0.12	+7.18	-41.18	86.37	68.44	45.13	2.19	4.00	22.1	0	0	79	0	21
אמלס פקן	פועלים	90.08	88.98	+1.54	+1.78	-0.53	-0.86	-37.75	12.04	—	—	2.27	2.10	72.3	0	17	65	1	17
אילנות בו"ם	אילנות דיסקונט	140.35	137.64	+2.66	+1.07	-0.90	+0.08	-43.56	58.65	—	—	1.97	1.70	230.4	1	0	79	4	16
אילנות מנר"י	אילנות דיסקונט	122.22	121.68	+1.02	+1.02	-0.27	+0.73	-30.54	17.21	—	—	0.49	2.20	92.5	0	0	95	0	5
אילנות פיננסים	אילנות דיסקונט	62.84	61.57	+0.81	+1.05	—	+0.44	-41.67	—	—	—	2.06	2.80	40.1	0	0	80	3	17
אילנות סחרים	אילנות דיסקונט	34.33	33.84	+0.92	+1.76	—	+1.10	-46.89	—	—	—	1.86	2.60	71.3	0	0	81	6	13
אילנות תקשורת	אילנות דיסקונט	58.25	57.06	+1.11	+1.98	—	+0.39	-45.14	—	—	—	2.05	2.60	51.1	0	0	81	2	17
אנליסט מניות	אנליסט	742.58	722.78	+11.01	+1.55	-0.20	+0.73	-33.83	49.74	81.51	62.48	2.74	3.90	187.5	0	0	91	1	8
אנליסט תעשיות	אנליסט	231.01	224.02	+3.42	+1.54	-0.24	+0.64	-34.02	65.43	92.90	—	2.75	3.90	114.1	0	0	91	1	8
אפיקים מניות	אפיקים	217.74	213.31	+6.50	+5.14	-0.22	+2.32	-42.58	60.60	84.63	55.27	2.00	3.70	86.3	0	6	80	5	1
אספלן 36	אספלן	80.91	79.29	+0.98	+1.25	—	+1.92	—	—	—	—	1.29	3.70	21.4	4	0	76	5	15
אספלן מניות	אספלן	162.99	160.65	+2.69	+1.70	-0.21	+1.60	-38.14	40.52	87.19	—	1.46	2.70	27.5	0	0	89	1	10
ארז פקן	פועלים	236.72	233.93	+4.65	+2.03	-0.33	+1.27	-39.18	40.89	82.44	44.44	1.19	2.00	404.9	0	0	87	3	10
אב	פריית וולברג	625.18	612.34	+13.47	+2.25	-0.31	+2.32	-47.89	40.99	86.01	53.49	2.10	3.40	8.5	0	0	88	5	7
אמבר פקן	פועלים	106.93	104.98	+1.49	+1.44	-0.36	+2.53	-32.16	26.28	84.63	32.12	1.89	2.30	183.3	0	0	92	0	8
בטחה מניות	בטחה	3490.58	3415.65	+69.57	+2.06	-0.35	+1.01	-36.51	36.68	80.58	57.88	1.54	3.25	21.0	0	1	77	0	22
ברון	קונטיננטל	156.44	153.54	+2.86	+1.88	-0.33	+2.02	-38.72	28.82	84.66	—	1.80	2.20	88.1	0	0	85	3	14
גבעות	יוניסקם	59.71	58.80	+1.34	+2.53	—	+1.75	-41.85	—	—	—	1.56	2.85	4.8	0	7	85	0	8
גל	אמבן	78.82	76.98	+1.09	+1.46	—	+2.16	—	—	—	—	1.35	2.78	29.8	1	0	74	5	20
דוכבן	אילנות דיסקונט	1756.33	1722.80	+26.44	+1.67	-0.20	+2.24	-38.16	87.18	84.24	55.72	1.95	1.70	140.7	0	0	86	1	13
רוכות שרים מנ'	רוכות-שרים	70.06	69.07	+1.03	+1.51	—	+2.22	-31.19	—	—	—	2.58	3.00	36.0	0	0	77	4	19
דקל	אילנות דיסקונט	1500.05	1398.26	+20.01	+1.47	-0.32	+1.51	-30.56	33.16	90.37	52.37	1.87	1.70	147.0	0	0	78	0	22
הדס	עצמה מזרחי	1670.10	1651.43	+28.61	+1.76	-0.34	+0.82	-47.37	48.04	80.41	44.98	1.18	2.50	89.8	0	0	88	1	11
הון פקן	פועלים	69.41	68.34	+0.95	+1.41	—	+0.57	-34.78	—	—	—	1.86	1.58	131.3	0	0	79	2	19
זיו	יוניסקם	345.19	336.52	+8.26	+2.51	-0.34	+2.96	-47.81	61.50	82.98	45.83	2.49	3.00	35.1	0	0	98	0	2
יפל	אופלי	74.59	73.92	+1.46	+2.81	-0.29	+1.48	-44.65	—	—	—	0.64	3.70	3.1	0	0	76	3	21
ישראל-אמריקה	מרכנית	127.77	124.88	+2.12	+1.73	-0.28	+0.57	-38.95	36.57	61.01	—	2.73	3.25	2.5	0	11	46	35	8
כוכב פקן	פועלים	122.57	120.22	+2.12	+1.80	-0.35	+1.80	-43.19	43.58	89.09	54.12	1.95	1.60	331.1	0	0	88	1	11
כרמל פקן	פועלים	73.38	71.93	+1.20	+1.70	—	+1.50	-28.51	—	—	—	1.85	1.80	19.4	0	0	69	5	26
כללי מניות	כללי	144.94	140.09	+2.28	+1.62	-0.32	+3.00	-31.44	13.25	86.38	—	0.89	3.20	5.8	0	0	98	1	1
להון-אנבוד	לון אמריקאי	142.48	141.09	+1.90	+1.42	-0.28	+6.08	-45.93	47.15	78.16	—	0.49	2.70	140.6	0	0	75	5	20
להון-עמק	לון אמריקאי	284.37	280.75	+2.35	+1.30	-0.25	+1.82	-30.80	26.27	71.09	—	1.85	2.30	74.9	0	0	76	5	21
להון-אגמון	לון אמריקאי	426.79	418.12	+7.65	+2.05	-0.27	+1.46	-45.00	37.12	80.07	61.36	2.06	2.20	126.9	0	0	82	6	14
להון-אגוז	לון אמריקאי	401.74	393.05	+8.60	+1.67	-0.31	+1.90	-41.47	40.17	86.65	55.15	1.12	2.20	283.0	0	0	81	5	14
להון-סלעית	לון אמריקאי	187.18	186.00	+1.86	+1.79	-0.26	+2.19	-42.13	48.34	—	—	1.11	2.10	366.4	0	0	82	5	13
להון-רחם	לון אמריקאי	70.05	68.49	+0.94	+1.39	-0.80	-0.71	-41.00	—	—	—	2.28	1.90	12.3	0	22	55	7	16
להון-שחף	לון אמריקאי	74.13	73.76	+1.27	+1.78	—	+2.58	-35.28	—	—	—	1.88	1.80	146.3	0	0	82	6	12
להון-זמר	לון אמריקאי	283.22	281.30	+4.19	+1.51	-0.28	+2.00	-32.20	25.06	79.66	59.05	0.61	2.20	259.7	0	0	82	8	18
להון תעשיות	לון אמריקאי	57.41	56.85	+1.23	+2.23	—	+1.40	—	—	—	—	1.88	1.90	53.0	0	0	68	11	19
מגמה	בינלאומי	273.35	270.77	+3.66	+1.37	-0.20	+1.55	-34.01	58.06	89.71	42.91	0.95	1.60	270.9	0	1	78	6	25
מגן	מדיך-מכלל	196.06	192.44	+4.26	+2.26	-0.20	+1.73	-33.81	51.09	89.59	—	2.38	3.75	36.0	0	7	41	0	32
מגר פינגר	בינלאומי	70.95	70.26	+0.72	+1.04	—	-0.16	-38.25	—	—	—	0.98	1.60	67.3	0	1	70	3	26
מר מפי"	בינלאומי	125.75	124.05	+1.90	+1.55	-0.27	+3.52	-30.90	17.02	—	—	0.72	1.85	71.9	0	0	95	0	5
מגדיאל	בינלאומי	112.85	110.91	+1.86	+1.69	-0.57	+0.19	-38.59	12.31	55.04	—	1.38	2.10	16.7	7	11	66	1	15
מור	בינלאומי	1053.99	1043.17	+12.80	+1.25	-0.25	+1.85	-32.22	35.57	90.81	69.95	0.98	1.60	245.6	0	1	78	1	20
מגן	יוניסקם	91.29	89.98	+2.63	+3.01	—	+4.56	-33.57	—	—	—	1.51	3.35	9.5	0	3	85	0	12
מגדור איל מניות	עצמה מזרחי	78.59	78.11	+1.09	+1.42	-0.31	+1.28	-38.44	—	—	—	0.61	3.50	17.4	0	0	77	5	18
מיטב אפשרויות	מיטב	61.90	60.76	+1.64	+2.77	-0.35	+5.00	-57.05	63.60	—	—	1.95	3.50	13.5	0	0	84	6	18
מיטב מניות	מיטב	171.67	168.07	+2.33	+1.41	-0.36	+1.04	-41.99	37.07	94.82	—	2.14	2.75	10.9	0	0	88	11	1
מעלה מק"י פקן	פועלים	119.29	117.87	+1.77	+1.54	-0.28	+3.68	-38.09	15.62	—	—	1.90	1.70	242.7	0	0	96	0	4
מצפן	בינלאומי	81.98	81.21	+1.62	+2.04	—	+0.78	-36.77	—	—	—	0.95	1.60	37.0	0	2	58	22	18
מרכנית מניות	מרכנית	67.54	66.99	+0.62	+0.98	—	+1.45	—	—	—	—	0.82	1.70	12.6	0	0	28	67	18
מרכנית מק"ף	מרכנית	117.51	117.22	+1.72	+1.49	-0.30	+3.33	-29.98	12.97	—	—	0.25	2.70	3.9	0	0	92	0	8
מרכנית מסחרים	מרכנית	235.27	232.54	+2.42	+1.05	-0.31	+2.25	-34.09	21.00	80.98	53.75	0.31	3.20	11.7	0	0	94	0	6
מרן	בינלאומי	319.65	316.71	+4.31	+1.35	-0.34	+2.42	-29.39	31.25	83.52	69.29	0.95	1.60	151.5	1	1	78	1	19
מבחר מבא	בינלאומי	70.85	69.49	+0.86	+1.25	—	+4.29	-30.45	—	—	—	1.96	2.10	17.3	0	0	62	1	37
נוי	נשואה	287.44	285.08	+5.80	+2.08	-0.27	+1.95	-39.67	45.48	90.24	51.93	0.83	3.20	18.4	0	0	94	5	1
נילי	אמבן	780.16	769.21	+19.80	+2.53	-0.22	+2.58	-35.67	40.06	83.78	59.03	1.42	3.85	27.2	1	5	65	21	10
יטנרית	אילנות-בטחה	61.57	60.40	+1.11	+1.87	—	+2.06	—	—	—	—	1.94	3.09	24.3	0	0	87	0	13
נטיבה קונטיננטל	קונטיננטל	54.19	53.20	+1.15	+2.21	—	+2.00	-40.22	—	—	—	1.86	1.90	111.7	0	0	82	2	16
סגנות מניות	סגנות	78.34	78.00	+0.69	+0.99	—	+1.90	-29.36	—	—	—	0.37	3.10	21.0	0	0	54	19	27
עדיו פקן	פועלים	101.43	99.56	+2.58	+2.61	-0.35	+1.81	-43.14	28.08	88.16	39.75	1.88	1.90	96.2	0	0	88	5	10
עוצמה אמריקאית	עצמה מזרחי	60.12	59.22	+0.66	+1.13	-0.57	+0.14	-43.25	—	—	—	1.52	2.20	4.5	0	13	73	9	3
עוצמה יבוא	עצמה מזרחי	63.49	62.74	+0.87	+1.41	—	+1.77	-38.33	—	—	—	1.20	2.20	88.4	0	0	84	4	12
עוצמה מצף	עצמה מזרחי	130.05	128.91	+1.95	+1.54	-0.28	+3.53	-30.45	16.02	—	—	0.88	2.20	84.5	0	0	95	0	5
עוצמה מעסקים	עצמה מזרחי	1528.57	1515.65	+21.81	+1.69	-0.33	+2.61	-38.62	27.87	82.54	51.07	1.12	2.20	121.6	0	0	85	2	13
פיא 2000	לאומי פיא	57.99	56.76	+1.42	+2.57	—	+0.66	—	—	—	—	2.17	2.20	80.0	0	0	92	0	8
פיא-אורים	לאומי פיא	804.26	789.39	+12.96	+1.67	-0.29	+2.33	-37.95	35.67	86.08	59.08	1.88	1.50	351.0	0	0	93	0	7
פיא-בדולח	לאומי פיא	643.78	631.94	+9.96	+1.60	-0.26	+3.25	-34.57	29.22	81.27	61.07	1.87	1.70	170.0	1	0	91	1	7
פיא יזמן	לאומי פיא	54.93	53.89	+1.10	+2.08	—	+0.15	-49.19	—	—	—	1.95	2.20	151.0	0	0	96	0	4
פיא-יהלום	לאומי פיא	811.58	796.61	+14.65	+1.87	-0.27	+2.59	-39.89	42.88	73.32	48.71	1.88	1.75	265.0	1	0	93	1	5
פיא-מכלול	לאומי פיא	506.99	497.42	+7.77	+1.59	-0.27	+2.19	-37.35	37.92	85.40	59.90	1.92	1.70	317.0	0	0	92	1	7
פיא-מגן	לאומי פיא	124.46	122.14	+2.82	+2.11	-0.41	+2.45	-52.77	47.89	87.79	—	1.90	2.70	231.0	0	0	94	1	5
פיא-מק"ף	לאומי פיא	120.68	119.92	+1.75	+1.48	-0.28	+3.51	-30.84	16.86	—	—	0.63	2.20	182.0	0	0	97	0	3
פיא-שלהבית	לאומי פיא	68.58	66.81	+0.97	+1.47	-0.58	-0.60	-36.53	—	—	—	2.65	2.20	55.0	6	23	67	0	4
פסגות לרכים	פסגות	285.08	281.40	+4.14	+2.10	-0.31	+3.84	-35.97	33.29	91.27	38.66	0.81	2.20	278.0	0	5	85	2	8
פסגות מבט לשלום	פסגות	82.54	80.98	+1.48	+1.86	—	+3.58	-37.43	—	—	—	1.93	2.50	189.0	0	8	82	2	8
פסגות מניות	פסגות	338.85	326.95	+10.45	+2.82	-0.29	+3.87	-38.65	42.03	90.88	45.97	2.26	1.20	301.0	0	6	74	3	17
פסגות על	פסגות	57.99	56.68	+1.97	+1.92	—	+2.44	-45.34	—	—	—	2.13	2.20	80.0	0	1	69	3	27
פסגות פוקוס	פסגות	63.73	62.56	+1.27	+2.07	—	+4.27	-38.90	—	—	—	1.87	2.50	300.0	0	1	80	2	17
צמיחה יבוא	צמיחה	168.66	167.31	+3.31	+2.02	-0.33	+3.57	-38.15	32.39	74.74	—	0.81	2.70	3.9	0	0	82	1	17
צמיחה מניות	צמיחה	427.77	424.97	+6.84	+1.44	-0.19	+3.41	-31.74	45.63	76.70	63.84	0.66	2.70	8.1	0	0	78	4	18
קפיטל מניות	קפיטל	78.26	77.34	+0.72	+0.94	—	-0.01	-36.53	—	—	—	1.32	2.70	6.5	0	0	75	0	25
קרן זהב מניות	קרן זהב	56.60	55.39	+1.87	+3.69	—	+6.21	-44.70	—	—	—	2.18	3.20	0.7	0	0	75	0	25
ריבוע 90	פריית וולברג	251.66	246.63	+6.78	+2.83	-0.39	+1.53	-55.00	60.98	85.88	52.48	2.12	3.40	46.6	0	0	69	25	6
שקד	אילנות דיסקונט	638.71	626.27	+10.97	+1.78	-0.33	+1.70	-42.94	42.85	91.89	57.19	1.99	1.70	329.2	0	0	89	6	11
תוכנה ותקשורת	רבכות אמ"ל	78.56	76.77	+0.21	+0.27	—	-1.12	-23.98	—	—	—	2.33	3.70	6.8	0	13	61	8	18
תמר	ציון משאבים	124.30	123.28	+2.56	+2.12	-0.56	+2.68	-44.51	34.64	—	—	0.83	3.20	5.5	1	0	70	4	25

קרנות אג"ח מדינה

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
אמת	אילנות דיסקונט	765.38	758.36	+0.87	+0.12	-0.13	-0.31	-1.62	9.19	26.34	22.34	2.00	1.20	88.9	41	39	4	2	14
אגד אג"ח מדינה	אמריקה	102.60	100.71	+0.39	+0.39	-0.18	+0.09	-7.27	—	—	—	1.88	1.40	28.7	41	14	13	2	10
אודי	נשואה	987.98	981.48	+3.16	+0.35	-0.08	-0.14	-6.09	13.60	27.00	26.14	0.65	1.40	64.4	50	12	11	2	25
אמריקה אג"ח מדינה	אמריקה	294.65	290.26	+1.62	+0.55	0.01	-0.12	-2.98	12.03	23.34	29.20	1.48	1.70	4.5	69	11	8	0	12
אלמות פקן	פועלים	317.51	311.65	+0.64	+0.21	0.13	-0.31	+0.61	9.02	22.50	28.97	1.85	1.10	302.0	87	3	2	0	8
אנליסט אבן מדינה	אנליסט	282.60	278.28	+1.14	+0.41	-0.02	-0.02	-3.16	13.57	24.74	24.25	1.47	2.20	107.0	65	12	13	1	9
אספלן אג' מד'	אספלן	139.97	138.18	+0.45	+0.33	-0.12	-0.20	-7.48	16.41	29.45	—	1.30	1.45	47.3	65	0	17	2	16
בטחה אג"ח מדינה	בטחה	1594.28	1572.34	+4.69	+0.30	-0.04	-0.01	-1.68	11.35	23.53	21.11	1.40	1.70	31.1	72	9	7	0	12
בקר	אבכן	290.48	286.57	+1.44	+0.51	-0.16	-0.15	-0.10	13.27	21.12	21.04	1.36	1.73	93.2	59	8	8	9	16
דוכס	קונטיננטל	157.98	157.06	+0.20	+0.13	-0.15	-0.16	-2.07	10.54	23.73	17.59	0.99	1.20	36.0	63	10	4	2	21
דורן	כללי	656.94	644.74	+3.21	+0.50	-0.07	+0.10	-6.08	9.70	15.06	28.35	1.89	2.25	1.7	70	8	17	5	0
חן אג"ח מדינה	אופלי	114.21	113.71	-0.35	-0.39	—	-1.01	-11.72	—	—	—	0.44	2.40	30.4	0	56	12	3	27
חלה פקן	פועלים	350.59	349.19	+1.15	+0.35	0.40	+0.20	+5.47	10.55	14.67	16.32	0.40	1.30	168.6	86	0	0	0	14
זהר	אבכן	334.01	329.41	+1.20	+0.37	0.01	-0.03	-1.04	13.33	25.47	21.37	1.40	1.75	43.6	81	4	7	2	6
זיו	אבכן	615.57	609.82	+1.45	+0.36	-0.01	+0.00	-4.02	10.49	26.05	24.48	1.40	1.50	56.8	76	14	5	4	1
יבל פקן	פועלים	492.08	482.95	+0.95	+0.20	0.08	+0.03	+0.04	11.13	23.96	23.00	1.89	1.15	443.7	75	5	7	0	13
ינה פקן	פועלים	386.55	379.40	+0.27	+0.07	0.23	+0.11	+3.15	10.60	17.37	16.41	1.50	1.10	97.4	61	3	0	0	36
כללי אג"ח מדינה	כללי	330.25	323.90	+1.36	+0.42	-0.42	-0.17	-12.75	6.53	20.68	21.09	1.95	2.20	26.7	73	6	16	4	1
להון-סנונית	לון אמריקאי	430.33	427.64	+0.41	+0.10	0.52	+0.04	+4.70	11.08	13.56	16.02	0.63	1.10	114.5	81	4	0	0	15
להון-עפרוני	לון אמריקאי	392.09	384.87	+1.65	+0.48	-0.09	-0.02	-4.11	10.30	22.39	22.17	1.88	1.10	96.9	68	0	9	1	22
להון-עיט	לון אמריקאי	151.79	148.99	+0.49	+0.33	-0.05	+0.37	-2.75	12.69	23.99	23.34	1.88	1.20	143.1	74	0	9	2	15
לשם	עצמה מזרחי	1018.36	1007.00	+4.74	+0.47	-0.07	-0.04	-5.38	10.75	25.40	28.36	1.15	1.20	96.8	69	6	11	5	9
מגמה	בינלאומי	1140.39	1129.60	+2.95	+0.26	0.07	0.00	+0.59	10.63	28.54	24.61	0.96	2.00	106.2	66	5	5	0	24
מיטב אג' מד'	מיטב	3390.07	3361.21	+6.64	+0.20	-0.13	+0.01	-6.22	12.70	28.88	28.17	0.88	3.20	28.5	61	3	15	4	17
מרום	בינלאומי	4026.32	4031.87	+8.79	+0.22	0.05	-0.18	-0.44	10.00	21.41	23.78	0.95	1.40	186.1	68	5	5	0	22
מרכנית אג"ח מדינה	מרכנית	94.46	93.69	+0.22	+0.24	—	+0.42	—	—	—	—	0.82	1.70	11.3	41	12	5	13	29
סלע	עצמה מזרחי	946.41	938.52	+3.74	+0.40	0.02	+0.29	-1.65	13.30	13.35	14.05	0.86	1.20	127.7	65	6	12	3	14
פסגות אג"ח מדינה	פסגות	101.36	100.95	+0.31	+0.31	—	+0.15	—	—	—	—	0.31	2.50	—	-	-	-	-	-
עצמה אג"ח מדינה	עצמה מזרחי	850.25	843.04	+2.37	+0.28	0.13	-0.05	+2.43	6.95	14.93	14.45	0.85	1.50	69.1	71	16	0	4	9

קרנות אג"ח מדינה / המשך

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
פיא-עמיר	לאומי פיא	3105.59	3048.12	+13.66	+0.45	-0.06	+0.14	-2.58	9.84	21.15	20.55	1.89	1.85	235.0	76	3	13	1	7
פיא-עשת	לאומי פיא	178.58	176.76	+0.52	+0.30	-0.11	+0.26	-3.78	18.51	24.02	15.53	0.87	1.85	55.0	53	24	18	0	5
פיא-ברושים	לאומי פיא	148.23	145.50	+0.50	+0.34	-0.04	+0.12	-1.23	9.86	17.44	17.88	1.88	1.85	401.0	79	2	11	0	8
מעוף מדד	מעוף	360.58	353.92	+1.00	+0.28	0.02	+0.02	-0.41	12.68	17.87	16.84	1.88	1.20	155.0	66	10	7	1	16
מעוף מלכ"ר	מעוף	318.81	308.16	+0.98	+0.29	-0.01	+0.28	-0.08	18.35	19.39	17.59	0.86	1.65	108.0	60	16	4	1	19
מעוף המוסדיים	מעוף	358.31	343.98	+1.83	+0.53	-0.09	0.00	-3.11	12.79	21.76	18.17	1.86	1.00	90.0	60	16	8	2	14
צמיחה אג"ח מד'	צמיחה	1348.14	1340.02	+4.40	+0.33	-0.04	-0.04	-1.63	11.22	22.51	24.55	0.61	1.70	15.1	62	11	6	3	18
שגיא פקן	פועלים	461.88	456.60	+0.35	+0.08	0.28	+0.16	+3.81	13.79	17.53	18.80	1.14	1.20	269.7	84	4	2	0	10
תמה	אילנות דיסקונט	720.81	706.98	+2.53	+0.36	-0.04	-0.17	-1.87	10.65	20.98	17.02	1.97	1.20	161.5	81	1	5	3	16
תמר	אילנות דיסקונט	484.46	480.90	+0.87	+0.18	-0.05	-0.28	-2.41	11.53	18.47	18.18	0.74	1.70	45.4	68	5	9	1	17
תשרי	ציון משאבים	1312.37	1301.88	+8.36	+0.65	-0.38	+0.33	-15.90	10.84	25.26	23.28	0.81	2.60	13.0	46	16	22	0	16

קרנות אג"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
עמ"ר	אילנות דיסקונט	305.27	299.43	+0.22	+0.07	-0.04	-0.11	-4.02	13.74	25.24	26.31	1.98	1.20	65.3	67	6	1	11	15
אמריקן שקלי	אמריקן	101.44	101.17	+0.02	+0.02	—	+0.16	—	—	—	—	0.27	1.65	26.1	3	0	0	1	96
אגן	אילנות דיסקונט	160.89	157.81	+0.19	+0.12	-0.10	-0.06	-2.00	9.73	25.41	22.92	1.95	1.85	59.0	43	35	5	4	13
אגם	אילנות דיסקונט	2745.27	2691.53	+9.85	+0.37	-0.20	-0.09	-10.58	15.17	31.52	26.86	2.00	1.85	243.6	65	5	17	5	8
אמריקה אג"ח	אמריקה	131.24	128.62	+0.97	+0.76	-0.17	-0.10	-10.99	16.46	28.32	—	2.04	2.38	36.6	41	11	12	23	13
אלון	אילנות דיסקונט	1490.12	1469.48	+2.79	+0.19	-0.07	-0.17	-2.66	12.28	20.93	17.59	1.95	1.20	57.0	32	24	6	6	12
אופקים	חלון	87.75	87.06	+1.18	+1.28	—	+0.36	-15.71	—	—	—	0.79	2.80	45.6	4	0	10	55	31
אנליסט אגח תבונת	אנליסט	199.00	195.89	+1.36	+0.70	-0.02	+0.14	-9.28	21.18	34.85	31.91	2.00	2.95	165.9	36	11	16	20	17
אפיקים אג"ח	אפיקים	197.40	193.31	—	—	-0.04	-1.96	-11.67	25.49	26.57	31.80	2.12	2.60	30.2	54	16	4	16	10
אספלן אג' חל'	אספלן	104.43	103.06	+1.08	+0.98	-0.20	+0.12	-22.40	28.28	—	—	1.33	2.20	39.5	21	4	26	44	5
ארז	אילנות דיסקונט	501.37	491.61	+1.49	+0.30	-0.14	-0.12	-6.51	13.87	26.02	20.55	1.99	1.20	212.2	69	5	12	5	9
אתגר	אילנות דיסקונט	726.90	712.79	+3.93	+0.55	-0.16	+0.06	-10.16	15.75	26.21	24.55	1.98	1.70	184.5	50	7	10	24	9
בכר	מדיך-מכלל	127.14	125.33	+1.28	+0.97	-0.17	+0.27	-17.35	23.32	23.27	—	1.44	2.25	4.4	26	3	26	38	15
בטחה אג"ח	בטחה	2096.24	2067.30	+11.36	+0.55	-0.17	-0.47	-11.68	19.55	30.25	31.43	1.41	2.20	16.5	58	5	10	2	25
גדן פקן	פועלים	409.89	400.74	+0.99	+0.21	-0.16	+0.03	-7.82	15.38	35.54	25.14	1.90	1.45	326.9	56	39	11	1	13
גיא	אבכן	460.21	453.81	+5.07	+1.13	-0.19	-0.02	-23.94	28.24	57.87	37.85	1.41	1.60	153.7	17	3	2	65	15
רוכות שרים אג"ח	רוכות-שרים	109.28	107.55	+0.56	+0.52	—	+0.05	-6.06	—	—	—	1.63	2.45	41.6	30	13	6	16	35
הפנה	עוצמה מזרחי	843.73	834.50	+8.94	+1.08	-0.17	-0.03	-23.18	34.47	40.56	25.96	1.11	2.20	177.7	8	2	14	70	14
הראל-לבים	הראל-לבים	168.04	165.87	+0.57	+0.34	0.08	-0.11	-1.56	17.56	33.94	—	1.31	3.25	6.9	52	4	4	10	30
ילד אבלון אג"ח	ילד אבלון	99.51	98.91	+0.02	+0.02	—	-0.14	—	—	—	—	0.61	3.00	—	-	-	-	-	-
הלכים	עוצמה מזרחי	242.98	240.26	+1.28	+0.54	-0.18	+0.08	-8.48	15.86	23.17	16.91	1.13	1.20	51.2	61	8	14	12	5
חן פקן	פועלים	358.91	357.48	-0.32	-0.09	0.36	+0.28	+5.05	10.54	13.40	16.94	0.40	1.10	247.6	14	0	0	0	96
יפ'	טפחות	182.60	181.16	+0.89	+0.49	-0.11	+0.37	-9.11	13.86	24.67	9.83	0.84	2.15	13.5	32	12	10	21	25
כללי אג' חל'	כללי	143.77	142.38	+0.95	+0.67	-0.37	+0.06	-27.23	12.92	37.15	—	0.98	2.60	8.4	29	6	21	44	0
כללי ישראל	כללי	101.32	101.32	+0.12	+0.12	—	+0.33	—	—	—	—	0.00	0.85	—	-	-	-	-	-
להון-יעקב	לון אמריקאי	109.91	109.13	+0.12	+0.11	-0.14	+0.63	-1.80	—	—	—	0.71	0.60	49.3	9	6	9	0	76
להון-שלדג	לון אמריקאי	170.63	168.11	+1.07	+0.64	-0.11	+0.51	-10.80	18.42	30.11	26.22	1.50	1.70	265.5	39	2	4	32	23
מגדר	בינלאומי	378.35	374.90	+0.53	+0.14	0.32	-0.01	+5.20	9.63	15.31	18.45	0.92	1.30	45.3	74	3	0	0	23
מגן	בינלאומי	1815.72	1803.33	+5.36	+0.41	-0.08	+0.05	-6.33	16.82	30.14	30.24	0.95	2.00	191.7	59	5	13	1	22
מדור איל אג' חב'	עוצמה מזרחי	77.44	76.98	+0.85	+1.12	—	+0.08	-23.17	—	—	—	0.60	2.60	24.4	1	0	8	70	21
מיטר	בינלאומי	300.05	297.38	+0.69	+0.23	-0.02	-0.13	-1.20	9.93	27.59	21.31	0.93	1.40	35.3	39	45	5	2	11
מלגורית פקן	פועלים	201.00	198.73	+0.51	+0.26	-0.07	+0.63	-3.89	11.32	28.39	22.93	1.14	1.20	113.5	38	22	10	0	30
מעין	בינלאומי	1015.49	1005.00	+1.91	+0.19	0.11	-0.04	+0.92	11.15	18.75	21.57	0.96	1.30	55.5	64	4	5	0	27
מרום	בינלאומי	425.94	422.08	+1.60	+0.38	0.03	-0.07	-6.24	25.98	30.28	31.57	0.93	1.35	91.5	45	3	1	32	19
מרום אג"ח	מרום בנק	101.06	100.45	+0.13	+0.13	—	—	—	—	—	—	0.65	2.35	—	-	-	-	-	-
נשואה אג"ח תבונת	נשואה	119.17	118.29	+0.80	+0.68	-0.16	-0.02	-14.89	20.92	—	—	0.74	2.60	20.9	51	8	16	16	9
סיגנון אג"ח	סיגנון	113.35	111.23	+1.13	+1.03	-0.37	+1.51	-19.57	7.93	21.97	—	1.91	2.00	13.7	29	18	17	36	8
סיגנל אג"ח	עמן	94.69	93.87	+0.81	+0.87	—	+0.63	-6.14	—	—	—	0.87	2.90	19.8	0	1	10	14	75
פרון	אילנות דיסקונט	151.29	148.58	+0.43	+0.29	-0.06	-0.30	-4.95	15.56	21.35	17.26	2.02	1.85	36.0	57	10	9	9	15
פיא-אמיר	לאומי פיא	387.32	385.89	+1.45	+0.38	-0.01	+0.09	-0.74	11.85	16.31	16.85	0.37	1.85	129.0	79	1	10	0	10
פיא-אור	לאומי פיא	752.13	747.48	+8.75	+1.18	-0.22	+1.11	-23.95	31.51	41.12	13.98	0.62	1.05	382.0	12	2	17	53	16
פיא-גביש	לאומי פיא	4522.24	4437.81	+30.73	+0.70	-0.20	+0.57	-11.81	16.29	29.31	24.12	1.90	1.50	436.0	32	13	30	1	4
פיא-זלישר	לאומי פיא	318.20	318.20	-0.03	-0.01	-0.10	+0.25	+3.98	8.37	12.40	13.62	0.00	2.20	124.0	0	0	0	0	100
פיא-יונה	לאומי פיא	155.99	153.08	+1.23	+0.81	-0.24	+0.01	-13.58	11.63	29.98	26.85	1.90	1.85	36.0	69	0	26	2	3
פיא-מעלה	לאומי פיא	250.71	246.05	+0.57	+0.23	-0.02	-0.27	-1.38	9.53	22.61	21.21	1.89	1.05	65.0	55	32	8	1	4
פיא-שמיר	לאומי פיא	988.73	970.42	+3.55	+0.35	-0.12	-0.30	-5.17	9.38	21.53	28.66	1.89	1.05	223.0	77	3	14	1	5
פיא-תמרה	לאומי פיא	264.62	259.85	+0.76	+0.29	-0.04	-0.35	-6.57	18.44	28.64	20.22	1.84	1.20	76.0	54	5	10	8	23
פיל	מרכנית	211.80	209.27	+1.55	+0.75	-0.01	+0.26	-12.09	20.81	56.83	—	1.25	2.20	12.3	31	9	6	44	10
פסגות יובל	פסגות	395.80	392.61	+3.52	+0.98	-0.17	+0.95	-19.84	29.51	31.82	38.34	0.63	2.80	350.0	2	35	20	15	8
פסגות כל חודש	פסגות	103.27	101.36	+0.87	+0.87	0.21	+0.20	+3.60	9.95	15.81	—	1.86	1.45	33.0	34	13	1	1	51
פסגות כל רגע	פסגות	135.50	135.50	-0.05	-0.02	0.19	+0.24	+4.00	11.39	13.54	—	0.00	1.70	109.0	1	2	1	0	96
פרק	עוצמה מזרחי	257.36	256.07	+1.11	+0.44	-0.22	+0.08	-12.49	16.04	25.99	17.91	0.50	2.20	46.6	50	9	16	18	7
קשת פקן	פועלים	302.56	296.75	+1.16	+0.39	-0.09	+0.23	-7.78	18.30	22.59	31.85	1.89	1.30	146.0	56	1	0	30	13
רימון	אילנות דיסקונט	334.57	334.02	+0.11	+0.03	0.10	+0.14	+3.46	11.76	13.49	15.89	0.16	1.70	145.6	17	7	0	8	76
שגיר	אילנות דיסקונט	154.26	151.50	+0.27	+0.18	0.06	+0.17	+0.42	13.36	17.02	16.41	1.96	0.95	36.9	73	6	1	5	17
שער	אילנות דיסקונט	250.10	245.26	+0.57	+0.23	-0.04	-0.15	-2.39	11.47	20.78	18.38	1.97	1.05	48.6	72	8	3	4	13
ישקלה	אילנות-בטחה	183.98	182.72	+0.01	+0.01	—	+0.24	—	—	—	—	0.64	1.89	34.9	10	0	0	0	90

קרנות מט"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
יתדות מט"ח אג"ח	אמריקה	97.11	95.76	-0.56	-0.58	—	-0.95	—	—	—	—	1.41	3.85	10.9	0	84	3	0	13
יתדות מטבעי חוץ	אמריקה	67.38	65.71	+0.78	+1.20	—	+0.15	—	—	—	—	2.77	3.75	6.5	0	0	67	3	30
אילן 3	אילנות דיסקונט	155.02	151.03	+1.57	+1.04	-0.70	+0.77	-18.75	8.87	13.60	—	2.69	2.20	72.0	3	58	38	0	9
אילנות גלובל	אילנות דיסקונט	75.61	73.98	+0.59	+0.80	-0.59	-0.90	-29.12	—	—	—	2.28	2.20	25.8	7	19	41	0	33
אמינא מלין מט"ח	אמינא	88.24	86.49	+0.17	+0.20	—	-0.02	-14.85	—	—	—	2.02	3.10	26.4	0	13	53	14	20
אנליסט אריגמה	אנליסט	112.05	110.34	+1.48	+1.51	0.09	+0.15	-7.59	23.19	—	—	2.27	3.00	57.4	1	14	65	16	4
אפיקים חו"ל	אפיקים	120.79	118.15	+0.61	+0.52	-0.33	-0.65	-22.51	23.81	—	—	2.25	3.20	20.9	5	15	36	7	37
בטחה חו"ל	בטחה	114.80	111.50	-0.15	-0.13	-0.21	-0.49	-11.15	18.72	—	—	2.24	3.20	19.1	1	53	40	0	6
דולב	אילנות דיסקונט	665.34	652.07	+0.81	+0.12	-0.33	-0.38	-4.94	7.73	29.29	28.43	2.04	2.70	99.3	9	71	8	0	12
דולר	מרכנית	187.86	185.41	+0.43	+0.23	0.12	+0.06	-9.53	26.49	27.01	26.81	1.32	2.23	16.9	0	73	7	16	4
חו"ל	אילנות דיסקונט	191.69	187.25	+0.51	+0.27	-0.35	-0.22	-12.86	13.09	26.59	36.09	2.37	2.20	163.0	8	60	23	0	9
להון-תחום	לון אמריקאי	432.55	424.68	+0.28	+0.07	-0.27	-0.31	-4.45	6.59	33.14	22.00	1.07	1.10	149.7	0	84	8	0	8
להון-ים	לון אמריקאי	297.38	291.65	+0.81	+0.00	-0.36	-0.53	-5.46	11.33	26.47	28.20	1.95	1.40	355.1	0	82	7	1	10
להון-קסמטם $	לון אמריקאי	100.54	100.28	+0.21	+0.21	—	+0.27	—	—	—	—	0.26	1.10	—	-	-	-	-	-
מגור	בינלאומי	678.70	672.34	+0.44	+0.07	-0.16	-0.47	-2.16	5.58	31.29	28.61	0.95	1.90	33.7	1	85	5	0	9
מזרח פקן	פועלים	122.58	120.65	+2.25	+1.90	-0.50	+0.80	-17.28	7.45	13.17	17.78	1.60	1.50	40.1	0	13	87	0	0
מטה	מדיך-מכלל	172.30	167.94	+3.38	+2.05	-0.30	-0.29	-18.81	14.24	18.43	16.95	2.68	1.45	1.7	0	52	28	11	9
מיטב מט"ח	מיטב	222.76	220.98	+0.26	+0.12	-0.17	-0.46	-7.51	9.87	35.00	24.49	0.84	3.25	11.0	14	56	17	7	6
מקבל פקן	פועלים	130.14	129.08	-0.20	-0.15	-0.23	-0.59	-1.70	4.45	33.64	—	0.20	1.45	329.1	0	92	2	0	6
פיא-חו"ל	לאומי פיא	305.26	298.68	+1.37	+0.46	-0.23	-0.26	-8.29	11.89	27.78	24.70	2.20	1.85	228.0	0	69	28	0	5
פיא-מרום $	לאומי פיא	128.99	127.66	+1.23	+0.97	-0.35	+0.61	-10.11	12.81	9.59	12.96	1.04	1.70	311.0	1	39	53	0	7
פיא-שגב	לאומי פיא	137.71	135.12	+0.08	+0.06	-0.24	-0.52	-5.79	8.61	29.51	21.51	1.92	1.85	187.0	1	77	16	0	6
פיא-מגן $	לאומי פיא	94.52	93.78	+0.35	+0.37	—	-0.84	-6.20	—	—	—	0.79	1.70	72.0	0	74	12	1	13
ספגר אג"ח חו"ל	ספגר	96.74	95.10	-0.67	-0.70	—	-1.04	-12.94	—	—	—	1.72	1.70	4.0	6	67	0	0	27
פסגות חו"ל	פסגות	92.46	90.12	+0.32	+0.36	-0.45	-0.20	-20.06	8.49	—	—	2.60	2.70	140.0	0	74	8	0	18
פסגות מט"ח	פסגות	369.76	362.41	+1.11	+0.31	-0.56	-0.15	-6.78	7.29	36.12	26.67	2.03	1.70	228.0	0	85	7	3	5
פסגות עולם	פסגות	114.75	112.28	+1.14	+1.03	-0.40	+1.33	-19.38	12.12	—	—	2.20	2.20	71.0	0	68	24	3	5
צבר פקן	פועלים	225.21	228.94	+0.10	+0.05	-0.27	-0.34	-5.63	6.27	29.66	19.81	1.93	1.10	36.7	1	84	11	0	4
קפיטל חו"ל	קפיטל	100.01	97.90	+0.10	+0.10	-0.36	-1.80	-22.99	27.44	—	—	2.16	3.20	25.4	7	42	31	0	20
רותן קונטיננטל	קונטיננטל	134.54	131.90	+0.31	+0.24	-0.32	-0.01	-4.61	7.94	28.43	—	2.00	1.50	49.9	0	67	9	1	23
רשף פקן	פועלים	386.30	378.10	-1.25	-0.34	-0.11	-0.50	-8.94	9.72	24.76	23.52	2.17	1.50	67.2	5	46	46	0	3
תבל	עוצמה מזרחי	867.72	856.05	+4.18	+0.49	-0.36	-0.19	-14.99	13.45	33.98	25.72	1.36	1.20	98.1	1	35	21	8	15

קרנות מעורבות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות ואופ'	אג"ח להמרה	ש"ח
אונן פקן	פועלים	225.94	221.81	+0.95	+0.43	-0.08	+0.40	-6.78	19.26	34.84	27.16	1.86	1.40	175.3	51	5	13	2	29
ברוש	אילנות דיסקונט	2140.03	2106.72	+14.20	+0.68	-0.24	+0.64	-19.12	22.11	45.50	38.01	2.00	1.70	124.7	65	4	33	5	13
ברק	אילנות דיסקונט	1850.34	1814.17	+16.64	+0.93	-0.28	+1.00	-25.72	23.12	52.18	43.67	1.99	1.70	86.7	19	20	43	6	12
כללי משולבת	כללי	111.63	110.08	+1.17	+1.08	-0.39	+1.04	-33.40	11.50	34.27	—	1.48	3.15	4.5	15	14	40	22	9
להון-צפית	לון אמריקאי	498.75	489.51	+2.28	+0.47	-0.19	+0.32	-11.98	17.29	42.91	33.99	1.89	1.50	322.0	31	35	25	2	7
מר ויקלה	בינלאומי	100.26	99.31	+0.83	+0.84	-0.25	+1.82	-21.82	22.06	—	—	0.96	2.10	71.0	26	5	44	4	21
סקר	בינלאומי	2215.54	2194.88	+5.62	+0.26	-0.13	+0.17	-13.82	26.25	42.64	40.71	0.94	1.30	164.2	35	8	26	4	27
עוצמה כללית	עוצמה מזרחי	156.94	155.16	+0.84	+0.54	-0.23	+0.34	-17.53	28.08	39.72	15.36	1.15	1.30	192.5	24	33	26	9	8
פיז	לאומי פיא	5361.20	5260.48	+51.06	+0.98	-0.23	+1.09	-17.73	19.13	36.25	32.39	1.91	1.50	405.0	37	13	45	1	4
פסגות משולבת	פסגות	407.47	399.89	+3.04	+0.77	-0.21	+1.11	-16.50	21.27	38.79	28.23	1.90	2.20	130.0	2	41	36	7	14
תמנה	אילנות דיסקונט	1016.48	996.91	+12.29	+1.25	-0.21	+1.20	-30.49	37.36	56.27	31.65	1.96	1.70	148.5	20	1	60	6	13
המריץ פקן	פועלים	71.98	70.67	+1.06	+1.49	-0.37	+1.36	-34.10	—	—	—	1.85	2.60	35.5	0	8	49	22	29

* ככל שהתשואה גבוהה יותר ו/או הסיכון נמוך יותר, כך מדד שארפ גבוה יותר. החישובים על סמך 12 החודשים האחרונים. ** מעודכן ל-31.5.94 קרנות שהוקמו בשנת 1994

הנפקת ניירות-ערך בבורסה הישראלית

יום ד', 13.7.94, בתל-אביב

התארגנות חשבונאית של פירמה המתכננת הנפקה

סמינר בהנחיית: רו"ח עזרא שמש

נושאים עיקריים:
■ תכנון הנפקה, יתרונות וחסרונות להנפקת נייע סחירים ■ תהליך ההנפקה ■ קביעת סכום ההנפקה ■ הצגת הנפקות מסוגים שונים ■ שיקולים בבחירת חבילת ההנפקה והרכבה ■ שיקולים בקביעת שיעור הדילול של אחזקת בעלי המניות בחברה ■ הקמת ה"ישות" המונפקת לאור חוק המיזוגים והפיצולים ■ שימוש בכללי חשבונאות לצורך הגדלת ההון העצמי ומחזור העסקות המדווח ■ הדו"חות הכספיים הנכללים בתשקיף ■ רווח הנדרש למניה נתונה, משמעותו ■ תכנון ניהול מו"מ להנפקה ולהשגת הסכומים המקסימליים בעלות סבירה.

הסמינר מיועד:
למנכ"לים, חשבים ומקבלי החלטות בחברות המתכננות לצאת בהנפקת נייע בבורסה הישראלית.

המרכז הישראלי לניהול

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

هكذا من الأصل

אג"ח ממשלתיות
ריבית משתנה - גילון

סדרה	שער	שינוי בנק'
גילון 2101	185.5	--
גילון 2125	188.7	-0.4
גילון 2126	102.5	+0.2
גילון 2160	185.6	--
גילון 2201	188.5	--

אג"ח ממשלתיות
גליל משופר, שחר, גבע, כפיר

סדרה	שער	שינוי בנק'
גליל 4.25% 3703	2311.0	+67.0
גליל 4.25% 3704	1924.0	--
גליל 4.25% 3831	353.0	--
שחר 4.75% 4227	241.3	--
שחר 4.75% 4228	298.3	--
שחר 4.75% 4229	233.1	+0.9
גליל 4.25% 3832	328.0	--
גליל 4.25% 3833	317.0	-4.0
גליל 4.25% 3834	313.0	+1.0
שחר 4.75% 4230	227.2	+0.4
שחר 4.75% 4231	223.5	+0.4
שחר 4.75% 4232	221.5	+0.5
גליל 4.25% 3751	1029.0	-32.0
ש3752	413.0	+13.0
ש3753	399.0	-2.0
ש3901	386.0	-3.0
ש3902	368.0	-3.0
ש3903	367.0	--
ש3904	362.0	--
ש3791	308.0	--
ש3792	304.0	+2.0
ש4601	190.8	+0.4
ש4602	188.4	+0.4
ש4603	187.0	+0.1
ש4604	184.6	--
ש4605	185.5	+0.1
ש4606	184.2	--
ש4607	185.4	+1.2
ש4608	182.6	+1.2
ש4609	176.3	+1.1
ש4610	170.4	+1.8
ש4611	165.9	+2.4
ש4612	167.0	+1.2
ש4613	163.6	+1.3
ש4614	160.9	+1.1
ש3754	369.0	+6.0
ש3755	354.0	+5.0
ש3756	341.0	+5.0
שחר 3.00% 4119	152.7	+1.1
שחר 3.00% 4120	152.3	--
ש4121	152.1	+0.9
ש4122	150.8	+1.7
ש4123	148.8	+1.6
ש4124	144.6	+0.4
ש4125	139.0	+0.9
ש4126	138.1	+1.0
ש3862	215.2	-0.8
ש3863	211.5	+0.2
ש3864	209.5	+0.1
ש3865	203.7	+0.1
ש3866	201.6	+0.3
ש3867	198.8	--
ש3757	334.0	--
ש3758	330.0	+3.0
ש3759	341.0	--
ש3760	336.0	+3.0
ש3761	350.0	+2.0
ש3762	328.0	--
ש3763	311.0	+2.0
ש4127	134.4	--
ש4128	132.5	+0.7
ש4129	131.4	+0.3
ש4130	128.1	-0.5
שחר 2.00% 4233	150.1	--
שחר 2.00% 4234	149.5	+0.4
ש3764	305.0	--
ש3765	298.5	-0.4
ש3766	294.9	+0.1
ש3767	291.4	-0.5
ש3768	283.1	+0.1
ש3769	286.4	+0.3
ש3774	293.1	--
ש3770	286.2	+0.1
ש3773	283.6	+0.1
ש3771	288.9	-0.3
ש3772	286.0	-0.3
ש4235	141.3	+0.7
ש4236	131.2	+0.8
ש4237	131.3	+1.0
ש4238	130.5	+1.3
ש3775	278.5	--
ש3776	271.6	-1.6
ש3777	267.6	-0.6
ש4239	128.8	+0.1
ש4240	125.0	--
ש4241	122.2	--
ש4242	122.9	+0.7
ש4243	121.2	+0.5
ש4244	119.0	+0.3
ש4245	115.7	+0.3
ש4246	113.7	+1.6
ש4247	110.7	--
ש4248	107.3	--
ש4249	103.9	+0.3
3.00 4250	98.5	+0.4
ש3778	224.6	+3.0
ש4801	296.0	+0.8
ש4802	292.4	--
ש4803	288.9	+0.7
ש3779	182.4	--
ש3780	182.7	+4.0
ש4804	257.3	--
ש4807	242.3	+0.9
גליל 2.50% 3781	149.5	-0.1
ש3782	155.5	--
ש3783	153.1	--
ש3784	148.3	--
ש3785	145.4	--
ש4808	289.9	-1.1
ש4809	288.4	--
4810	197.9	+3.0
ש3787	136.0	+1.3
ש5201	255.4	--
ש5202	250.0	--
ש5203	244.9	--
ש5401	307.0	--
ש5402	293.8	+1.2
ש5403	285.2	--
ש5404	282.3	-1.0
ש5405	275.4	--
ש5204	212.6	+1.6
ש4811	143.3	+1.1
ש4812	142.0	+0.5
ש4813	135.6	+0.4
ש4814	134.9	+0.4
ש4815	134.3	+0.3
ש4816	134.0	+0.4
ש4817	132.1	--
ש4818	129.6	+0.5
ש4819	127.1	+0.2
ש4820	127.2	+0.4
גליל 2.50% 4901	142.4	+0.5
ש5406	239.7	--
ש5407	237.8	+0.1
ש5408	222.8	+0.2
ש5409	228.2	--
ש5410	204.5	+1.8
ש5411	203.7	-1.8
ש5412	188.8	-2.8
ש5413	183.0	--
ש5414	176.0	+0.8
ש5601	273.6	+1.2
ש5602	272.6	+0.8
ש5603	268.0	+1.0
ש5604	260.2	+1.2
ש5605	252.9	-1.0
5606	254.5	+1.0
ש5205	140.3	+1.8
ש5206	136.0	-0.5
ש5207	128.5	+1.2
ש5208	125.0	+1.3
ש5610	246.0	+0.6
ש5611	230.4	+1.8
ש5612	216.0	-0.9
ש5613	200.0	+2.6
ש5614	198.2	+2.0
ש5615	197.5	+4.5
ש5701	211.7	-1.1
ש5702	214.9	+0.2
ש5703	210.5	--
ש5415	128.9	--
ש5416	117.0	-0.3
ש5417	117.8	+0.8
ש5418	113.2	+1.0
ש5704	183.0	-1.0
ש5705	186.3	--
ש5706	182.9	+0.3
גליל 2.50% 5707	134.9	-2.8
גליל 4.00% 5419	109.3	+0.1
4.00 5420	103.2	--
ש5981	219.9	+0.4
כפיר 1376	148.8	--
ש1377	158.6	-0.2
ש1378	146.3	--
ש1379	140.0	+0.2
ש1380	132.5	--
ש1381	131.5	+0.4
ש1382	128.8	--
ש1383	126.7	-0.8
ש1384	126.2	--
ש1385	121.8	+0.6
ש1386	128.7	--
ש1387	116.9	--
ש1388	113.7	--
ש1389	110.2	-0.4
ש1390	107.5	+0.8
1391	103.3	--
ש1392	105.1	+0.8
ש1451	154.4	--
כפיר 1452	151.5	--
כפיר 1495	149.3	-0.2
כפיר 1511	148.9	+0.4

אג"ח קונצרניות
צמודות מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
אגיס אג"ח 1	98.0	+0.5
אגיס אג"ח 30	162.1	--
אחרים אג"ח 2	369.0	--
אחרים אג"ח 4	167.7	--
אינטרקאבא אגח 1	172.4	--
אלקו אג"ח 3	179.8	--
אלדה אג"ח ב'	161.6	--
אלדה אג"ח ג'	147.9	+0.3
אמפל 2	267.4	--
אמפל 3	296.6	--
אפריקה אג"ח 3	174.8	--
אקו צבי אג"ח 2	270.1	--
אשטרום נכס אגח1	153.3	-0.2
אשטרום נכס אגח א1	101.5	--
אשנב 23	222.2	--
אשנב 24	167.9	--
בזק אג"ח 1	224.4	+0.7
בזק אג"ח 2	136.5	--
בלת מימון 3	347.0	--
בלת מימון 4	351.0	--
בלת מימון 5	316.0	+1.0
בלת מימון 6	290.3	--
בלת מימון 7	288.4	--
בלת מימון 8	283.8	--
בלת מימון 9	274.2	--
בלת מימון 10	275.7	--
בלת מימון 11	243.4	--
בלת מימון 12	245.8	--
בלת מימון 14	228.9	--
בינל משכ אגח 44	142.7	+0.6
בינל משכ אגח 45	95.4	+1.1
ירושלים אגח 14	167.4	-0.8
ירושלים אגח 5	169.9	--
כרמל אגח 17	237.0	+1.9
בני ויסק אגח 1	155.1	--
חברי נכס אגח א	165.0	-1.7
דיאטי אגח 1	275.7	--
דיאטי אגח 2	265.0	--
דיאטי אגח 3	241.3	--
דיאטי אגח 4	175.0	--
דנבאר אג"ח ב'	170.4	--
הדר סבריה אגח 1	116.1	--
פועלים הנפקו	356.0	--
פועלים הנפק 2	344.0	--
פועלים הנפק 3	309.0	--
פועלים הנפק 4	336.0	--
פועלים הנפק 5	343.0	--
פועלים הנפק 6	326.0	--
פועלים הנפק 7	326.0	--
פועלים הנפק 8	298.5	--
פועלים הנפק 11	332.0	--
פועלים הנפק 12	298.8	--
פועלים הנפק 13	309.0	--
פועלים הנפק 15	294.5	+0.6
פועלים הנפק 16	318.0	--
פועלים הנפק 17	301.0	-1.0
פועלים הנפק 18	258.0	--
פועלים הנפק 19	154.8	-0.8
חתנה אגח 1	106.9	--
ולפמן אג"ח 1	108.6	--
גלובל אגח 2	151.0	+0.1
חשמל 15	241.3	+1.7
חשמל 16	226.6	+0.7
חשמל 17	211.8	-0.4
חשמל 18	199.0	--
חשמל 19	162.7	--
חשמל 20	149.2	+0.7
חשמל 20 א	149.5	+0.6
חשמל 21	102.2	+0.2
חל הנפקות אגח 1	328.0	--
חל הנפקות אגח 2	294.5	--
חל הנפקות אגח 3	253.2	--
יונה אגח 2	90.3	-8.9
ישראלום אגח א	248.1	--
ישרס אגח ב	164.6	-1.5
ישרס אגח 2	118.6	--
כנן פיתוח אגח 1	168.2	+0.3
כור הנפקות 7	185.2	--
כיל מימון 14	291.7	--
כלל הנפקות ה	373.0	--
כלל הנפקות ו	364.0	+1.0
כלל הנפקות ז	337.0	--
כלל הנפקות ח	315.0	--
כלל הנפקות ט	345.0	--
כלל הנפקות י	281.7	--
כלל הנפקות יא	245.0	--
כלל סחר אגח 3	182.9	+0.2
כלל תעש אגח 7	241.6	--
לאומי משכ 151	157.2	+0.2
לאומי משכ 152	108.3	--
לאומי משכ 153	108.4	-0.1
לאומי מימון 162	312.0	--
לאומי מימון 163	333.0	--
לאומי מימון 165	299.2	--
לאומי מימון 166	298.8	--
לאומי מימון 167	289.0	--
לאומי מימון 168	277.6	--
לאומי מימון 169	271.3	--
לאומי מימון 170	284.1	--
לאומי מימון 171	219.1	--
לאומי מימון 172	166.9	--
לאומי מימון 173	146.1	-1.5
לודזיה אגח א	148.0	+0.1
מבני תעש אגח ב	276.0	--
מגל 1	272.9	+0.5
מגל 2	243.0	--
מיטל מיכל אגח 1	171.5	--
מישגאל אגח א	139.6	--
מישגאל אגח ב	78.6	--
מנן אגח א	162.7	--
מנפיקים 178	273.3	--
משכנים 89	282.7	--
משכנים 91	249.6	+0.5
משכנים 92	172.0	--
משכן אג"ח 38	286.2	--
משכן אג"ח 39	264.8	--
משכן אג"ח 40	241.5	-0.2
משכן אג"ח 41	174.6	--
משכן אג"ח 42	154.0	--
ניס אג"ח 1	116.0	--
נכסי אמד אגח 2	124.1	--
נכס מימון אגח 2	145.1	--
נסיול אג ב	110.6	+0.4
נתנ אג"ח 1	164.3	+0.2
עלית אג"ח 6	156.0	--
פלדמן ג אג"ח ב	82.8	+2.3
פקר אג"ח 3	118.5	--
תאס אג"ח 3	151.4	--
ציון והון אג"ח 1	163.6	-0.2
תקם 1	169.2	+1.7
תקם 2	158.8	+1.3
קפור אג"ח ב'	149.6	--
רבוע אג"ח 1	288.6	+0.6
שוק משני 1-א	146.4	--
שוק משני 2-א	139.3	--
שיא אג"ח 3	167.3	--
תדיראן אג"ח 2+1	349.0	--
תדיראן אג"ח 3	279.1	+0.3
תבן 1	125.9	+1.8
תבן 2	142.6	-2.2
תבן 3	142.2	--

אג"ח קונצרניות
נסחרות מט"ח - ריבית קבועה

סדרה	שער	שינוי בנק'
מתנה תעש שח 20	101.8	--

אג"ח קונצרניות
נסחרות מט"ח - ריבית משתנה

סדרה	שער	שינוי בנק'
הליס 35	92.9	--
הליס 36	97.5	--

אג"ח קונצרניות
צמודות לזהב

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אגח 1	169.4	--

אג"ח ממשלתיות
צמוד דולר - ריבית משתנה - גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6155	1036.0	--
גלבוע 6156	848.0	--
גלבוע 6157	641.0	+12.0
גלבוע 6158	598.0	--
גלבוע 6159	507.0	--
גלבוע 6160	478.0	+5.0
גלבוע 6161	459.0	--
גלבוע 6162	430.0	+1.0
גלבוע 6163	396.0	+4.0
גלבוע 6164	379.0	--
גלבוע 6164	359.0	-1.0
גלבוע 6166	342.0	--
גלבוע 6167	335.0	+3.0
גלבוע 6168	323.0	-3.0
גלבוע 6169	309.0	+4.0
גלבוע 6170	292.5	--
גלבוע 6171	286.3	-5.9
גלבוע 6172	212.0	+6.2
גלבוע 6505	149.6	+0.1
גלבוע 6506	150.3	--
גלבוע 6507	151.9	--
גלבוע 6508	155.5	-1.1
גלבוע 6509	149.9	+0.1
גלבוע 6510	148.1	+0.1
גלבוע 6511	147.9	+2.0
גלבוע 6512	144.9	+2.1
גלבוע 6513	147.1	-0.3
גלבוע 6481	125.4	-0.3
גלבוע 6514	148.1	-2.7
גלבוע 6515	134.8	-0.9
גלבוע 6516	122.5	-0.6
גלבוע 6517	126.3	-0.4
גלבוע 6519	120.5	+0.1
גלבוע 6520	125.3	-1.5
גלבוע 6521	128.7	+0.1
גלבוע 6522	126.2	-0.6
גלבוע 6523	120.6	--
גלבוע 6524	119.2	--
גלבוע 6525	117.8	-0.4
גלבוע 6526	108.6	-0.1
גלבוע 6527	104.9	-0.3
גלבוע 6528	106.3	-0.7
גלבוע 6529	102.9	--
גלבוע 6530	100.9	-0.6
גלבוע 6531	95.8	-0.1
גלבוע 6532	96.7	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מט"ח - מ"פ

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלתא מוס	945.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלביט אג"ח א	141.3	-0.1
אלקו אג"ח 4	156.3	--
בלת מימון 13	185.8	--
דלתא אג"ח 1	139.4	-0.6
פועלים הנפק 20	120.4	--
פועלים הנפק 21	122.7	--
טמפו אג"ח 1	111.7	--
כיל מימון 15	198.4	+0.9
כיל מימון 16	184.4	--
כלל הנפקות ג	985.0	--
לאומי מימון 174	118.8	--
לאומי מימון 175	104.8	+1.0
מגל 3	122.4	--
סולל בונה א	446.0	--
מקף אג"ח 2	114.7	+0.1
תאס אג"ח 4	161.7	--
תאס אג"ח 5	129.1	--
ים המלח אגח 2002	81943.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות דולר או מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
בלת מימון 2	367.0	--
כלל הנפקות ד	518.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מדד או סל מטבעות

סדרה	שער	שינוי בנק'
פועלים הנפק 9	306.0	-1.8
פועלים הנפק 10	327.0	--
פועלים הנפק 14	319.0	+1.0
לאומי מימון 161	353.0	--
לאומי מימון 164	311.0	--

תוצאות המסחר באופציות על שער הדולר אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
sC 240 AUG	6600	6500	—	—	—	—	—	—	66
sC 295 AUG	1340	1000	-340	-25.37	1000	1000	5	5000	221
sP 295 AUG	15	15	—	—	—	—	—	—	90
sC 300 AUG	620	526	-94	-15.16	520	540	22	11590	1286
sP 300 AUG	35	25	-10	-28.57	25	25	5	125	39
sC 305 AUG	296	220	-76	-25.68	220	220	22	4840	1738
sP 305 AUG	80	80	—	—	—	—	—	—	108
sC 310 AUG	75	70	-5	-6.67	50	70	20	1050	1667
sP 310 AUG	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 OCT	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 290 OCT	2140	2140	—	—	—	—	—	—	10
sP 290 OCT	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 OCT	1700	1700	—	—	—	—	—	—	205
sP 295 OCT	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 OCT	1200	1200	—	—	—	—	—	—	584
sP 300 OCT	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 OCT	670	580	-90	-13.43	580	580	89	51620	1943
sP 305 OCT	100	100	—	—	—	—	—	—	1
sC 310 OCT	346	222	-124	-35.84	220	240	110	24400	426
sP 310 OCT	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 DEC	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 DEC	1000	1000	—	—	—	—	—	—	20
sP 300 DEC	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 DEC	1815	1815	—	—	—	—	—	—	35
sP 305 DEC	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 DEC	540	480	-60	-11.11	480	480	6	2880	10
sP 310 DEC	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 315 DEC	טנקבע	טנקבע	—	—	—	—	—	—	—

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
C 001 JUL	16500	16500	—	—	—	—	—	—	800
C 120 JUL	4666	4900	234	5.02	4860	4900	134	654340	1198
C 140 JUL	2768	3080	312	11.27	2780	3140	275	818020	286
P 1 40 JUL	100	89	-11	-11	85	95	356	32150	546
C 145 JUL	2340	2646	306	13.08	2500	2660	84	216860	548
P 1 45 JUL	130	131	1	0.77	130	140	302	40970	407
C 150 JUL	1911	2144	233	12.19	1900	2200	247	520640	1272
P 1 50 JUL	211	180	-31	-14.69	175	260	1573	278630	2583
C 160 JUL	1195	1360	165	13.81	1120	1380	1287	1605390	5985
P 1 60 JUL	460	408	-52	-11.3	400	530	2134	998165	6147
C 170 JUL	560	722	162	28.93	500	730	2971	1856620	11504
P 1 70 JUL	851	760	-91	-10.69	740	930	1224	1017350	7120
C 180 JUL	246	326	80	32.52	200	340	3424	991330	14647
P 1 80 JUL	1557	1380	-177	-11.37	1340	1600	656	942330	7778
C 190 JUL	100	130	30	30	80	140	2626	298329	20192
P 1 90 JUL	2483	2280	-203	-8.45	2100	2500	214	478420	6136
C 200 JUL	50	50	—	—	40	50	1299	56980	23157
P 2 00 JUL	3236	3002	-234	-7.23	2960	3380	359	1100900	3988
C 210 JUL	25	19	-6	-24	18	20	572	11335	17924
P 2 10 JUL	4184	4000	-184	-4.4	4000	4340	106	440500	2693
C 220 JUL	8	13	5	62.5	5	14	212	1432	15242
P 2 20 JUL	5202	4965	-237	-4.56	4900	5320	143	711880	2899
C 230 JUL	3	1	-2	-66.67	1	4	528	553	14264
P 2 30 JUL	6166	5961	-285	-3.32	5900	6300	292	1786460	3416
C 001 SEP	16600	16660	60	0.36	16560	16700	57	614060	701
C 120 SEP	5090	4953	-137	-2.69	4920	5000	47	232540	607
C 140 SEP	3378	3376	-2	-0.06	3360	3380	15	50640	97
P 1 40 SEP	280	293	13	4.64	280	300	90	26135	284
C 145 SEP	2882	2936	54	1.87	2760	2960	14	40400	183
P 1 45 SEP	380	383	3	0.79	350	440	255	99895	704
C 150 SEP	2600	2700	100	3.85	2480	2700	117	305400	751
P 1 50 SEP	573	531	-42	-7.33	520	640	319	183630	997
C 160 SEP	1902	1967	65	3.42	1750	2020	458	880020	2033
P 1 60 SEP	850	790	-60	-7.06	780	960	557	469160	2353
C 170 SEP	1377	1409	32	2.32	1250	1460	549	766990	3759
P 1 70 SEP	1272	1220	-52	-4.09	1160	1400	731	922250	3110
C 180 SEP	900	970	70	7.78	830	1050	973	944910	4490
P 1 80 SEP	1900	1800	-100	-5.26	1800	2100	532	976120	2805
C 190 SEP	620	658	38	6.13	560	740	307	208640	4034
P 1 90 SEP	2541	2494	-47	-1.85	2400	2500	154	382280	1508
C 200 SEP	393	450	57	14.5	355	450	514	217865	4036
P 2 00 SEP	3244	3186	-58	-1.79	3120	3200	61	193440	1550
C 210 SEP	280	303	23	8.21	230	315	653	185575	5479
P 2 10 SEP	4189	4000	-139	-3.36	4000	4260	184	428420	1624

לוח העיר
קבלת מודעות
טל': 638-20-20

20 שניות והמשקפיים היסטוריה!

טיפול מהיר להסרת משקפיים ועדשות
מגע ע"י מכשיר הלייזר המשוכלל ביותר
סניפים בכל הארץ
אזור המרכז והדרום: 177-022-4277
אזור הצפון: 04-305222

מכון הלייזר
20 שניות ורואים 6/6
HMC
מרכז רפואי הרצליה

לוח העיר

הלוח הנפוץ ביותר באזור המרכז

העיר | הארץ | צומת השרון | שתי ערים | ערים | מלאבס

סדר המדורים בלוח:
1. דירות.
2. עסקים.
3. מכוניות.
4. מכירות ושרותים.
5. ה. עבודה.

תל-אביב
גוש דן
והשרון

דירות למכירה

"אבנרון"
מס' 1 בשרון
אחוזה 176 רעננה
09-986692, 050-271986

● ברעננה, במרכז הדיה, קוטג'ים יוקרתיים, החל מ- $450,000
● ברעננה, קוטג' מהיר, בבניה, 378 מ"ר, מגרש. $550,000
● ברעננה, בנווה יהודה, 300 מ"ר, מיקום מעולה. $400,000

173352231

פסיפיק נכסים
הרצליה פיתוח
טל: 09-500627

● למכירה, בית בהרצליה פיתוח, מגרש 500 מ"ר, $630,000
● למכירה, בית בהרצליה פיתוח, מגרש 500 מ"ר, בשקיפה לים
● להשכרה, בהרצליה, דירת 3 חד', שקטה, מיידית

165149307

דניס בכר
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה
סניף רמת-השרון
ויצמן 1 רמת-השרון
03-5400004 חבר מל"ן

● ברמת-השרון המזרחית, קוטג' מושקע בגוש שקט, מרכזי ושקטים
● ברמת השרון המערבית, דירת גן מושקעת חדשה, 5 + מרפסת ענקיות
● ברמת-השרון המערבית, בבניה, דירות גג וגינה, שקט וחשוב

181312071

בהרצליה!!!
קוטג' מפואר 260 בנוי, 500 מגרש + יחידה נפרדת.
050-265077

145205071

למכירה ברעננה
בשוק היוקרתי! קוטג' 290/400, כולל מרתף "רב לינדמן" $475,000
נכסים השקעות
09-916336, 09-451478

178520071

אנגלו סכסון
הרצליה פיתוח
כפר שמריהו
כבר הציונות
09-562256

● בנתני בכות, מושקע, במיקום מעולה 5 + חדר לעבודה
● חוש המפואר, קרוב לים + גוף, 6 + בריכה מיידי
● להשכרה, חוש המזרחי, 6 + מרתף שקט במצב מיידי

תיווך משי
סוכנות נכסים והשקעות
ויצמן 146 כפ"ס
09-954444
09-977003

● דופלקס 5 בבניה, כניסה תוך חצי שנה. $260,000
● בית קרקע במקום שקט, 100 מ"ר + 450 מגרש $160,000
● בכפר-סבא, 3, ק"ב, 65,000, ברמת-אביב הגם הקלאסי $22,000

173030231

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מל"ן)
רחוב קהילת סלוניקי 7
תל-אביב
03-6481829, 03-6481387

● בכפיות, למכירה, מגרש 1100 מ"ר, בנוי 200 מ"ר, $795,000
● בבני-יהודה, למכירה, מולה 20 דונם + 2 מבנים, מיידי
● בקרית-אונו, למכירה, קוטג', מגרש 900 מ"ר, שקט, מיידי. $625,000
● בנווה-שמשון, 4 חדרים, 150 מ"ר מגרש. $400,000

173920231

קוטג' גדול מהחיים!

בקרוב לא ישארו למכירה קוטגים בשהם.
אתה תצלצל, ואנחנו... מאוד נצטער.
קוטגים גדולים מהחיים בשהם- הפרבר המבוקש
של תל-אביב החל מ- **$218,300** בלבד
(כולל מעמ ופיתוח)

שהם הפרבר המבוקש של תל אביב

פנטהאוז חברה לבניין ולהשקעות בע"מ

משרד מכירות ראשי בשהם פתוח:
א'-ה' 10.00-17.00, ו' 9.00-14.00, טלי 03-9712234, 9712297
תל-אביב: בית שרבט, קויפמן 4, טלי 03-5100693
ירושלים: בית הדפוס 20, גבעת שאול, טלי 02-525820

"יפה נכסים בע"מ"
דירות בלעדיות בת"א
ברודצקי 19 ת"א
טל: 03-6417936

● בשדרות עמנואל הרומי, 2, 65 מ"ר מטופחת, 2 א"ק, 3 ק"ב
● בבבלי-יהודה 3 ק"ב, גדולה משודרת + מעלית בינתיים לקלקט
● ברודזון 2 חדרים משודרת, שקטה במיוחד $135,000 לקליניקה

173916231

סלעי"אל
סוכנות לתיווך נכסים
טלפון: 09-573914

● בהרצליה - דירת גג - מיוחדת, נוף מהמם, 380 מ"ר. $420,000
● בהרצליה, 4 חדרים + מרפסת, מקום מעולה, מ' $210,000
● להשכרה בהרצליה, פינתיקס פעיל, 400 מ"ר, אזור מבוין

173019231

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בנוה שרת, 2.5 חדרים, שקטה ומשודרת, מיידי, $500
● ברמת צהלה, 5 חדרים, קומה 2, נוף קסום, דירה גדולה מושקעת חדשה
● בשיכון דן, להשכרה וילה, 4 חדרים, $1200

174010071

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בבוון השקט, 1.5 ח', במיקום יוקרתי + נוף, בלעדי
● בגני יהודה, בית + מגרש-יוש, במיקום גבוה ושקט
● בשיכוני, דירת ג', דו משפחתי, 5 + מרתף, בלעדי $450,000

165746161

"שמר"נכסים"
03-5498118
פקס: 03-5408228
ויתקין 4, רמת-השרון

● בת"א, בגלגל, 4 חדרים, מרווחת מאד. $310,000
● ברמת-השרון, מגרש + בית קטן, 400 מ"ר, $235,000
● ברמת-השרון, וילה מיוחדת + גינה מטופחת. $500,000

164042307

א.א.צ.
עסקי נדלן והשקעות
שד' ביאליק 45 רמת השרון
מלפון 03-5496767
פקס: 03-5404565

● בנוה מגן, קוטג' 6, יוקרתי ושקט, $540,000 400 מגרש
● ברמת השרון המערבית, וילה יוקרתית ומושקעת, 370 בנוי $950,000
● ברעננה ווה הפרדס, למכירה מגרשים לבנית קוטגים ודירות. שקט.

192639307

דניס ברק
נכסים והשקעות בע"מ
סניף שכון דן
רח' בניין ממודלה 32
03-6472775 מל"ן

● ברביבים, קוטג' 5 חדרים + יחידה נפרדת, מיקום מצוין
● בגולה בית גדולה שתי יחידות + גינה גדולה
● בנאות אפקה, דירת גג, 5 חדרים, במקום יוקרתי
● בתל-ברוך הרחובות היפות, בתים יוקרתיים, לרציניים בלבד

161704161

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בשכון דן, וילה חדשה, מהיימת, 6 חדרים + מרתף, בריכה נפרדת
● ברמת השייל, 3 חד', 100 בנוי, 330 מ"ר מגרש, במקום גבוה. $375,000
● בכפיות, קרקעות אחוזות לבניה, מיידי. $600,000 ליחידה

164253307

בידור נכסים
השקעות ושיווק
פרוייקטים
הדידרות 9 הוד-השרון
טלפקס: 09-913252
חבר מל"ן

● דופלקס מפואר, 5 + יחידה נפרדת + 2 חניות. $330,000
● להשכרה/מכירה, בכפר-סבא, חנות 80 מ"ר, בהוד השרון, 3. $95,000
● בית, 6 חדרים + 800 מ"ר, לשני יחידות. $500,000

180424307

למכירה במבריה
דירה 3 ח', $60,000
טלפון 06-725650

161407091

גימל"נכסים
שיווק בתי יוקרה
03-6473663

● בראג', קוטג' דו משפחתי גדול, על חצי דונם
● בנאות אפקה, בשוק מבורה, מגרש חצי דונם, לבית בודד
● בגהלה, בית גדול, מטופח ושקט, 550 מ"ר קרקע
● בתל-ברוך, בית בודד, חד"ש, על חצי דונם. $700,000
● בתל-ברוך הדרומית, 130 מ"ר, בנוי על חצי דונם

154039307

דני דירות
האיש של דירות
בהוד השרון !!!
בית מחודש 4 חד' + 375 מ"ר מגרש (ברוטו) + אופציה ליחידה $266,000
טל. 09-917958

"סביונסון"
סביון, קרית אונו
גילה קריה, אתרוג 27
נווה מונסון
טל: 03-5339703
פקס: 03-5334678

● בסביון בית מרווח, מקום מעולה, יחידה נפרדת, בלעדי
● בנווה מונסון בתים יוקרתיים מ-$350,000, בנה סביון בבניה. $275,000
● בקרית אונו, במיקום מעולה, בית 250x350. $550,000

183811231

03-5461554
"טוביה"
דיזנגוף 293

● להשכרה, בית 3 קומות ביפו העתיקה לתקופה ארוכה $1,250
● בדיזנגוף, 6, בבניה + מעלית + חניה $680
● למכירה בדיזנגוף, 2 חדרים, 60 מ"ר משקיפה לים

195346161

סלעי"אל
סוכנות לתיווך נכסים
טלפון: 09-573914

● בהרצליה - למכירה, בית 200 בנוי, 840 מגרש. $320,000
● בהרצליה, 4 חדרים, ק"ב + מעלית, מבריקה. $170,000
● דרושות דירות עבור לקוחותינו, לרכישה בהרצליה

161910161

דניס - בתי נכסים
בתי יוקרה
סניף שכון דן
רח' בניין ממודלה 32
03-6472775 מל"ן

● בבני צהלה - מגרשים ל-5 יחידות, מיקום טובה
● בנאפקה - בית בודד 180 מ"ר, שקט ויוקרתית
● ברמת-החייל בית דו משפחתי, גינה יפה, בלעדיים

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מל"ן)
רחוב קהילת סלוניקי 7
תל-אביב
03-6481829, 03-6481387

● למכירה, בתל-אביב, בשיכון הקצינים, בית 5 חדרים, 250 מגרש. $800,000
● בסביון-אונו, למכירה, ק"ה, 157 מ"ר + 2 חניות + מחסן. $650,000
● בגבעתיים, להשכרה, לתקופה ארוכה, 5, ק"ב, מעלית וחניה. $800
● בתל-אביב, בנבעתי הפרחים, למכירה, דירה 5, ק"א, חדש. $365,000

"דיל" נכסים
מרכז מסחרי
רח' עיר שמש 73
נו"צהלה
03-498225

● בנווה-אביב, 3, גדולה 96 מ"ר שמורה ומסודרת, בלעדי
● בבני-צהלה, 4, שקטה בהרצמות, למחירי המלונות, בלעדי
● בשיכון דן, להשכרה, 3 + מעלית, מרוהטת ויפה בלעדי

בתים כפר ומשקים

● להשכרה/מכירה, ליד תל אביב, משק סכסה + חנות
● להשכרה במושב, 20 דקות מת"א, בית 3 חדרים
● להשכרה, במושב בני דרום, 5 חדרים
● במושבים להשכרה, בשוק, וילה + קטן, לטווח ארוך

וילות ובתים

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● להשכרה, ברמת-החייל, בית בודד, 3 חדרים, $2700 מיידי, 6 חדרים, $1980 מושקעת
● בשיכון דן, קוטג' 6 + מרתף, $520,000, מיידי, בלעדי
● בבני צהלה, דירת גג חדשה, 180 בנוי, יפהפיה

"בדק בית"
חוה ברוק
סוקולוב 41 רמת-השרון
מספרו המוזל
03-5491146/5

● ביקורת ליקויי בניה, לפני רכישה, בתהליך הבניה ובזמן תקופת האחריות
● חוות דעת מומחה מוסמך, מומחה לבתי משפט
● בהוצאה ידי אינג' עבור ק. בנייה

"פרידה נכסים"
רח' האלה 3
רמה"ש
03-5490537
חברת מל"ן

● ברמה"ש המערבית, להשכרה בית מפואר, 6 + מרתף, $2,500
● ברמה"ש המערבית, קוטג', 380 מגרש, מפואר ושקט, $550,000
● ברמה"ש, בנווה-מגן, קוטג', 380 מ"ר, מיקום מעולה, $550,000
● ברמה"ש המערבית, 6 + מרתף, מפואר ויוקרתי, $690,000

190159307

מידון נכסים
המחוון שלך בלב השרון!!!
09-967067
בקדימה במושבה

● וילה ברשפון מגרש עם גינה מקסימה, כבריש $810,000
● וילה ספרדית חדשה על 1-13 דונם $360,000
● קוטג' מתוק בבניה, 5 + מרתף, 180 מ"ר, $190,000

161754231

ברמה"ש המזרחית
קוטג' מפואר, בריכה נפרדת למרתף מאור, $620,000
03-7521514, 09-560080
050-311071

131415163

וילות ובתים להשכרה

בהרצליה פיתוח
וילה להשכרה מיידית, עם/בלי ריהוט. 09-560533

ברעננה!!!
בקרית גנים, קוטג' + מרתף מפואר, בלעדי, "ליזר" 09-902727

151727231

ביביים
קוטג' משקע, 5, מרתף מיוחד. 03-5407148 המגה מל"ן

184940301

ברעננה
קוטג' 6 + יחידה נפרדת 230 בנוי, 400 מגרש, "אינטרסיטי" $490,000
09-904507

174353201

ברמת השרון המערבית
שקט, 5 + מוגנים, $1800 מאגוסט, "המגה" 03-5407148 מל"ן

152719231

בהרצליה הצעירה
קוטג' משקע, המגה 03-5407148 מל"ן

182446231

תיווך נכסים והשקעות
ברעננה, באזור העם היוקרתי קוטג' פינתי, 5 ח', 240 מ"ר מגרש
רק $349,000
09-988-599

תיווך נכסים והשקעות
במרכז רעננה קוטג' חדש, 6, סטנדרט גבוה, כניסה מיידית
190 מ"ר בנוי 260 מ"ר מגרש
$415,000
09-988-599

ברעננה!!!
במרקדקוף קוטג' חד"ש + יחידה נפרדת, בלעדי "ליזר". 09-902727

182727071

ב"אבן יהודה"
תיווך ארץ, חד"ש, $288,000, בתים חדשים בהמגה. 09-699068

182332071

נכסי הברון
זכרון-יעקב
★ בית אבן הסטורי יפה ומושמה אדמה פרטית- מיוחד!
★ וילה עם נוף מהמם לים, אדמה פרטית, מעבר.
06-397207

"דני דירות"
רחוב מכבי 2
רעננה
טל: 09-917958 (מל"ן)

● להרצליה, קוטג' 6 + מרתף, 550 מ"ר מגרש. $395,000
● בהרדונות קוטג' 6, מושקע, במיקום מעולה, רק $350,000
● ברעננה בהרדונות, קוטג' 5 + יח' נפרדת, שקט. $517,000

164926071

אנגלו-סכסון
רח' אחוזה 141
רעננה
09-454133
09-454336

● קוטג' 6 חד', 180 מ"ר, מקום שקט, מטופח. $340,000
● קוטג' בין יפה, רחוב מבוקש, שקט, 6 + גינה מטופחת. $420,000
● קוטג' 5, בנווה, באיזור טוב + עליה גג ושרותים $380,000

חושבים על דירה גדולה?

אל תחליטו לפני שתגיעו ל"נאות נידר" ברחובות

ההשקעה הכדאית ביותר
לאיכות המגורים הגבוהה ביותר

בפרויקט דירות היוקרה
בעיר המדע, התרבות וההדר.

פרטים במשרד המכירות באתר
בימים א'-ה' בין השעות: 9:00-19:00.
ובימים ו' בין השעות: 9:00-13:00.
טל' 08-418391/2, טלפקס: 08-416151

נאות נידר בשביל לגור ביותר

נידר
משרד ראשי, רח' יפו 97
ת.ד. 31209, ירושלים 91311
טל' 02-246932, 02-248769
פקס' 02-251499

דירות נופש

נאות נורדיה - 270 קוטג'ים על קרקע פרטית (טאבו)

יוקרה בכפר

פרוייקט יוקרתי הממוקם בצמוד למושב הוותיק נורדיה בלב אזור שקט ירוק ומטופח, נמצא בקרבה למרכזי קניות, בילוי ותרבות בתניה (בסמיכות לדבבת המרדבים). לפרוייקט אופי כפרי השקט לו איכות חיים ותואם אירופאים לנידור ילדיה

המיוחד בו אופי כפרי אמיתי איכות חיים ברמה אחרת, חינוך, תרבות וספורט המשתלבים בחיי כפר ובלב אזור עירוני גדול.

נאות נורדיה הבתים מעוצבים בצורה יוצאת דופן, ע"י האדריכל יוסי סל. בחירה מתוך 5 טיפוסי בתים הנבנים בסטנדרט בניה גבוה.

על מגרשים בגודל של 310 מ"ר עד 642 מ"ר.

שיטת רכישה מיוחדת הנותנת לקונה בטחון מלא לכספו!

✔ הכי קרוב לכל מקום.
✔ שטחים ירוקים נרחבים.
✔ תשתית מודרנית תת-קרקעית.
✔ אפשרות לשינויים פנימיים ביעוץ האדריכל - ללא תשלום.
✔ רחובות הולנדיים.
✔ מפרט טכני עשיר.
✔ מרחק גדול בין הבתים.

★ משפחות המצטרפות לפרוייקט תעבורנה ועדת קבלה.

המחירים כוללים מע"מ ופיתוח

חברת "בוני נורדיה" בע"מ משרד מכירות - באתר 09-829997/8
פתוח א'-ה' בשעות: 9:00-13:00, 16:00-19:00, יום ו' בשעות: 9:00-13:00
האתר פתוח בשבת להתרשמות וקביעת פגישות במשך השבוע בשעות: 11:00-14:00

גני אל

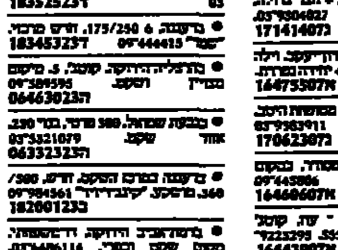

בצור יגאל הצמוד לכוכב יאיר (ליד כפר סבא)

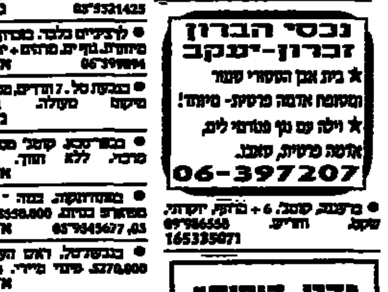

וילה בשרון
החל מ-
$154,919

באתר בית לדוגמא פתוח כל יום בשעות 10.00-14.00 גם בשבת

*כפוף לתנאי המבצע

פרטים במשרד המכירות:
טשרניחובסקי 24
כפר-סבא ☎ 09-983287

כ-105 מ"ר בנוי
כולל מע"מ ופיתוח

משכנתאות מוגדלות באמצעות בנק כרמל

למבצע!! 149 ש"ח
למודעת 8 מילים
(4 ימי ו'+4 ימי ג')
638-20-20
לוח העיר

هكذا من الأصل

2—2.5 חדרים

ביקורת מבנים
03-316333
זוהר
הנדסה ושמאות
דו"ח לליקויי בניה
קביל בבימ"ש
אומדן כספי הנדסי
עד שעות הערב (20:00)

4 חדרים ויותר

נוף יאיר
יישוב קהילתי עם איכות חיים
החלה מכירת שלב ג' ואחרון
5 דקות מכפר-סבא
5 ברשימת הישובים המועדפים בישראל
גישה ישירה מכביש מס' 6 (בעתיד יחצה ישראל)
בתים חד ודו-משפחתיים
החל מ- $151,000 בלבד!
כולל ערבות בנקאית, פיתוח ומע"מ
פתוח בימים: א, ב, ג, ה, 19.00-16.30
ביום שישי ושבת 11.00-14.00
050-243209
09-494831
פרויקט משותף של
סולל בונה בע"מ • ש. לשמן בע"מ

חוף מאיר
שד' ירושלים 53
רמת-גן
03-6774466
03-5742526
• 2 בגרים, ק"ב, שקטה 3 כ"א. $150,000 בלפי"
• 2 + חצי, בורסקי, ק"ב, שקטה, יפהפיה, גמיש. $145,000
• 3, בהדר, ק"ב, מעלית, חניה, משקפת 110 מ"ר. $215,000

טרמינל שירותי הנדסה
אל תיפול עם הבית
בדיקת לקויי בניה בדירות חדשות ומשומשות ע"י מהנדסים מומחים.
* קביל בבימ"ש * אומדן עלויות לתיקונים
* יעוץ משפטי חינם * בכל רחבי הארץ
חייג חינם 177-022-4313
מוקד ארצי 24 שעות ביממה

בר"ג
ליד עלית, 2.5, ק"ג + חניה, פינוי שנה. "תיווך הבורסה"
03-5730336

הלחמי נכסים
תווך דבומינסקי
דבומינסקי 83 ר"ג
03-7517287, 7520536
מלפקס: 03-7523273
• בת"א, בית דו-משפחתי, בהזדמנות, + חצר 92 מ"ר
• דירות חדר בר"ג, במצב טוב, בהזדמנות, להשקעה
• מבחר דירות להשכרה בר"ג 2, 3, 4 מ"ר

איגוד הנדל"ן
סניף רמת-גן
מגדל יהלומים 51
פינת הרא"ה
טל. 03-6771948-1
בהזדמנות: בגבעה ר"ג 2 חד' עורפית לגינה $115,000
מציאה! 2.5 חד' במרכז ר"ג, מסודרת $108,000
ברמת-גן מרכזית השקטה 2.5 חד' מטופחת מושקעת $138,000

הלמן נכסים
קניה מכירה השכרה
טל' 03-6760478
03-6747755
פקס: 03-6760391
• ברמת גן, 4 – 5 + גינה משקעת, במקום שקט
• ברמת גן, 3, ק"ה, ממוארת יוקרתית 90 מ"ר, לצעירים
• להשכרה ברמת גן, דו משפחתי, 200 מ"ר, מרוהטת. $1000

"סביונסון"
סביון, קרית אונו והסביבה
גילה קרית, אתרוג 27
נווה מונוסון
טל: 03-5339703
פקס: 03-5334678
• בנבעת-סביון, 4, גבוהה, שקטה. $285,000 בלעדי
• בגבעת-סביון, דירת 5 חדרים כ-$240,000
• בקרית אונו, 4, סלון גדול, נוף, מושקעת. בלעדי $205,000

2—2.5 חדרים

שכונות דרומיות

אנגלו סכסון
בכר המדינה
רח' ה' באייר 44
(מלד"ן) 03-5467722
• 3.5 במצרב דרום, 100 מ"ר ק"ה, מעלית, חניה מרפסת חדשה. $150,000
• 3 בירושלים, ק"ק, 90 מ"ר יציאה מוסמת להצה, מסודרת. $153,000
• 4 בגיר אביב, ליד בלי, ישן, מסודרת $125,000

4 חדרים ויותר

במרכז רמת-גן
4 חדרים גדולים, ק"ק בשלמות, למגורים/לקליניקה, $200,000 איגוד הנדל"ן 03-6771940

בבבלי
4, מפוארת, מעלית + חניה, פינוי שנה. "תיווך הבורסה" 03-5730336

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

דירות יוקרה בגן השמורה
הכניסה לפשוט
פרויקט דירות יוקרה של האחים שרבט בע"מ
באשדוד רובע יג'
מבצע חודש יוני!
* דירות 3 חדרים החל מ- $105,000
* דירות 3 חדרים+ מרפסת החל מ- $110,000
* דירות דו-קומתי+ גינה החל מ- $125,000
פרטים במשרדי המכירות בשעות: 09:00-20:00
אנגלו סכסון סוכנות לנכסים — רח' הנשיא 40 אשדוד 08-565064/5
אחים שרבט בע"מ

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

במקום מעולה!!!
פנטהאוז מסודר, ק"ב, יפהפיה + נוף לגינה.
03-5284999/4

שכונות צפוניות

טוב נכסים
בע"מ
ברודצקי 19
רמת-אביב
03-6417936
• ברמת אביב ב', 4, מרווחת, שקטה, נוף לפארק, יפהפיה ומושקעת
• בנווה אביבים, 3.1/2, עורפית, מסודרת, נוף + מעלית חניה
• ברמת אביב הירוקה, 3, שקטה, למהירי החלטה

איגוד הנדל"ן
סניף תל-אביב בע"מ
"מגדל מוזיאון"
אמזונסקי 17
טל. 03-6427962
ברמת-אביב: בי"ג 4.5 בגבוה השקטה $380,000 130 מ"ר
ברמת-אביב: דירת-גג שקטה, 5 חד' $345,000
בנגטון ת"א 90 מ"ר מבוסמת בנף, 3 חדרים $195,000

ליאור נכסים
אבן גבירול 141 ת"א
03-5444719, 5443817
• 2, בבבל, ק"א, גדולה + מרפסת, מיידי
• 2.1/2, בשטרינבוק, קומה ב', חזית, גדולה, בהזדמנות
• 4, בפאר השקט + מעלית חניה, קומה גבוהה

4 חדרים ויותר

בגבעה
עקירת, לשיפוץ, הרבה אויר ופוטנציאל, "מעייך"
03-6819268

משנה מקום - אולימפוס
"אולימפוס", המזגן החדש של "פרג"
שקט ומתוחכם, עיצוב חדשני. "פרג" -
ספק המזגנים המועלים הבלעדי
למשרדי הממשלה מציע עכשיו את
"אולימפוס" גם לציבור הרחב
מחלקת שיווק - טל: 02-333086

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

גושד

תלם - בדיקת מבנים
* גילוי ליקויים ואי התאמות למפרט
* ביקורת לדירות/מבנים חדשים ויד שניה
* אומדן עלויות * הנחיות תיקון לקבלן
* קביל בבית משפט
03-5748536
אב' תוזה - מניע לך יותר

בם ביקורת מבנים
מהנדסי בם יבדקו את דירתך (בכל הארץ):
• בעת הבניה • לפני הקניה • בגילוי נזקים וליקויים • בתקופת האחריות
• חוו"ד מקצועית לבתי-משפט • אומדן עלויות לכל חוו"ד
03-5609314

בהזדמנות מזו!
4 עקירות משקעת, נהדרת, יפהפיה 03-5278112/3

בצפון, 3.5
שקטה, ק"ב + מעלית, חזית, משופצת. 03-5241878 (מלד"ן)

בלב תל-אביב
בין הבימה לדיזינגוף מבנה (ברח' שקט)
בית דירות ברמה איכותית גבוהה–6 דיירים
דירת 4 חד' גדולה
דירה בת 11/2 + חדר וגג
דירה בת 21/2 + חדר וגג
החל מ- $270,000
מפרט טכני מפואר הכולל:
מיזוג אויר דירתי מלא, ארונות מטבח (מסנדוויץ')
הלונות ודלתות זכוכית בידודית (כפולה)
דלתות פורניר אלון (שטופקנס)
ריצוף בשלון ובמטבח קרמיקה או שיש
כלים סניטריים איכותיים + ניקוזי אינטרקום לטלוויזיה
17:00 - 19:00 בין 03-5233924

3, בבבלי"ונדא
110 מ"ר, $220,000, שקטה. "תיווך עופר" 03-5280541

באזור ארלוזורוב
3, משופצת ומרווחת, ק"ב, עורפית, $210,000, "א.ב. דיור" 03-5244102

הזמנה להציע הצעות לרכישת מקרקעין ברחובות
1. מוצע בזה למכירה נכס מקרקעין הנמצא ברחוב הראשי 2, ברחובות הידוע כגוש 3704 חלקה 281.
2. שטח החלקה המוצעת 743 מ"ר.
3. הנכס מוצע למכירה במצבו הנוכחי, לרבות המבנה הבנוי בו.
4. על המציע לבדוק בעצמו את המקרקעין ואת מצב הזכויות בהם, לרבות זכויות הבניה.
5. יש להמציא לחיים ההצעות לרכישת הזכויות במקרקעין בצירוף ערבות בנקאית או שיק בנקאי על סך 5% מסכום ההצעה עד ליום 21.7.94 שעה 13.00.
6. לפרטים על המקרקעין ולתאום ביקור במקום נא לפנות לחיים בין השעות 09.00-13.00.
7. לחיים שמורה הזכות לנהל מו"מ עם כל אחד מן המציעים ככל שיראה לנכון.
8. אין החיים מתחייב לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
בעז אריד, עו"ד
רח' רמבין 32, ירושלים טל: 02-882211

לרציניים!!!
2, נהדרת, מיידית 03-6952623 $155,000

למשקיעים!!!
באלנבי, 2 דירות, תשואה גבוהה. "מעייך" 03-6819268

בהזדמנות!!!
בצפון, 2.5 + מעלית, חדשה, ארגונומית, מפוארת. (מלד"ן) 03-5241878

בצפון
דירות 2"ג, $150,000
03-5280541 $170,000 "תיווך עופר"

בצפון, 3
כחדשה, ק"א, חזית, $225,000 "א.ב. דיור" 03-5244102

2—2.5 חדרים

בישראלים (קטמורי)
2, משופצת, ק"א, $135,000 "א.ב. דיור" 03-5244102

"מעיין נכסים"
שונקין 34 תל-אביב
03-5251548
• 3, 100 מ"ר, בתכנבר-ציון, ק"ב, ע"ע, מוארת
• 2, בנגאר"ה, 70 מ"ר, תקרות גבוהות
• 5, 150 מ"ר, בנגאר"ה + חניה

בתחום האבבים
במאגר, משקעת ויחודית, 3.5, מרווחת + מעלית, ע"ע, $330,000, 09-560080
050-311071

בלסקוב 3
+ חצי לחוית, $300,000
03-6991662, 050-232437 "גרייש"

בהזדמנות!!! 3
בודך נמיר, גדולה + מרפסות לשיפוץ. "אחוזת בית" (מלד"ן) 03-5468946

במרכז השקט
3, מקסימה וחמודה + מרפסת לחזית.
03-5284999/4

הלוואות ומשכנתאות!!!
בשעבוד נכסים !! מגרשים !!
דירות קיבוץ ולחורשות !!
הלוואות מיידיות לרכבים !!
משאיות !! טרקטורים !!
וכל ציוד הקלאי קיימים חדשים וישנים !!
עד 100% מימון גיבוי הון לעסקים
03-5755856/70

במקום מבוקש!!!
2 דירות (אחת ברמ"ס) + זכויות בניה לנובה
09-540765

איגוד הנדל"ן
סניף כבר המדינה
מגדל נכסים
ה' באייר 4 ת"א
טל. 03-6968188
מציאה! בלפור דירת 6 גג + 6 נוף - מיידי! $450,000
למכירה (בשתוף) 2.5 בדירה - למגורים/קליניקה/לתכשיט השקעה
להשכרה: בכבר-המדינה קומת 200 מ"ר ממשרה למשרדים / למגורים

"תיווך בלפור"
בלפור 6 תל-אביב
03-204758
03-5254161
• מחסן משרד הייצור לבעלי נכסים, ללא עמלת תיווך
• בשכ"ה בלב תל-אביב, 3 חדרים ק"א
• בשכ"ת מיידי 4 חדרים, ברחוב הקיבוץ בתל-אביב

תיווך ב. רמי
בצלאל 110, גבעתיים
03-315608
03-5710429
(חבר מדל"ן)
• בסמוכות הבר"ע 4 עקירה, ק"ב גלית, נוסע 1/8/94
• בר"ג, בבבמעה, 2, דיקה + סלמוני, ק"ב, ניסע 4/8/94
• בגבירותס. 5, מושוארת יוקרתית, 150 מ"ר 1/8/94

לפרסום שטח בתחום מודעות נדל"ן
נא לפנות לחגית
03-6382020/29

"א. תמיד"
תיווך והשקעות
בן-יהודה 114 תל-אביב
03-5232260 ת.ד.
• למכירה, 3 חדרים, בלב תל-אביב $220,000
• למכירה, פנטהאוז מפואר מול הים חדש $500,000
• דופלקס מפואר + 2.5 חדרים מול הים להשכרה

יזם
מאורי נדל"ן
אבן גבירול 150
תל-אביב
מלפונים: 03-5462734/5
פקס: 03-5463438
• בבנין יוקרתי חדש בנבבר המגן 5 חדרים ק"6 $450,000
• ברחוב בזל, 3, ק"ב, מרוהטת $180,000
• ברחוב באור דירת 4 חדרים מרוהטת ק"ב $350,000

איגוד הנדל"ן
סניף תל-אביב
אבן גבירול 140
טל. 03-5442231
4.5 למגורים + קליניקה, עורפית שקטה + 2 כניסות $460,000
באזור המגנר ! מבנה מסחרי למכירה 280 מ"ר, ק"ב $200,000
בגבעה-הפרחים! 5 מצויות הגפרות בודשה $360,000

דירות הצפון
אבן גבירול 148
03-5467848
03-5465941
• למהירי החלטה 2.1/2, ק"ב, חזית, 70 מ"ר, בצפון השקט
• בצפון השקט 5, ק"ב + מעליות יפהפיה 140 מ"ר
• 4, בצפון 100 מ"ר, יפהפיה ק"א, מיידי

4 חדרים ויותר

צור יגאל צמוד ל **כוכב יאיר**
וילות וקוטג'ים במקומות הטובים
בלב אזור השרון
החל מ- $163,800
כולל מע"מ, פיתוח הישוב והחצר–מפרט עשיר במיוחד!
המבצע נמשך! הנחה $4,000 על 3 בתים אחרונים
האתר פתוח בשבת
בשעות: 11 - 14
שבת את בר (1994) בע"מ
טל. באתר: 09-494861 פקס. 09-494864
המשרדים פועלים באתר כל השבוע

באילת
חדש!!!
דירות ויחידות נופש להשכרה על בסיס יומי
מידע לתייר בע"מ
E.T.I 07-370380

"בקדמת רעננה"
" פנטהאוז" ענק
מרפסות ענקיות
5 חדרים
נוף לקוטג'ים
בניה באיטונג
רק $ 383,000
09-901901

איגוד הנדל"ן
סניף רמת-גן
דרך בן-גוריון 171
טל. 03-6778924
שקט! 5 חד', ק"ק, 140 מ"ר + גינה $265,000
בלעדי בר"ג 3, ק"ב עוקת, שקטה (סטטוציאלית) $187,000
בלעדי בר"ג דירת-גג 4 + 3, ק"ק + נוף, מיוחד $339,000

ברמת-פרחים
פנטהאוז, 5, גדול, מושקע, ק"ק, $270,000, 09-950686

פנטהאוז
דירות גג להשכרה

ברמת אביבים!!!
פנטהאוז 70 + 50 גגן גבוה + נוף. 03-5255713

אנגלו סכסון
רח' אחוזה 141
רעננה
09-454133
09-454336
• דירת גג מסודרת 4 + 1, באיזור מרכזי המבוקש $255,000
• ברעננה ברמים, דירת גג חדשה, 150 מ"ר + גג, נוף מרהיב $350,000
• בבניה, דירת גן, 5 חדרים, מגרש 300 מ"ר, מיוחדת, במרכז $345,000

קבלנים מציעים

"אלמקס"
אחוזה 198 מרכז עתן
רעננה
טל: 09-913416
פקס: 09-452184
• בבניה, 5 + מרפסת שמש, 155 מ"ר, ציפוי חיצוני שיש + מפריס, 2 דירות לקומה + מחסן + חניה (גם דירה + גג)
• בבניה, פנטהאוז משגע, מגרש עשיר, איזור שקט
• להשכרה, דירות 3, 4, 5 חדרים, באיזורים טובים

תל אביב

אנגלו-סכסון
כבר-המדינה
רח' ה' באייר 44
(מלד"ן) 03-5467722
• בלב ת"א, 3 - 3.5 - 4 חדשות, מעלית + חניה
• 4 בשופטים, בית מיוחד כחדשה, משפצת תשומה, $265,000
• 2.5, בארלוזורוב, ק"ב בלי, הזדמנות, $170,000

דירות בחו"ל

פנטהאוז
דירות גג למכירה

ברמת אביבים!!!
פנטהאוז 70 + 50 גגן גבוה + נוף. 03-5255713

בהרצליה-פיתוח
דופלקס + בריכה, נוף לים, חיינת להמכר! $550,000 "EVERGREEN" 09-572383

לוח העיר
כללי פרסום
• קבלת מודעות בימים א', ג', ד', ה' בין השעות 19.00-8.00
• ביום ב' בין השעות 19.30-8.00
• ביום ה' 19.00-8.00
• יום ו' עד השעה 12.00
(מינימום 8 מילים למודעה)
תנאי הפרסום בלוח העיר
הזמנת המודעה כמוהה להסכמה לתנאי פרסום שלהלן ולהתחייבות המזמין לשלם תמורת הפרסום כמפורט במחירון בעת הזמנת הפרסום. אי פרסום מודעה במקום שנקבע, אינו מהווה עילה לאי-תשלום ואין בכך לפטור את המזמין מהתחייבויותיו כלפי "הלוח הארצי".
"הלוח הארצי" יפרסם המודעה במועד ו/או במקום שהוזמן אם לא יהיה סיבה ו/או גורם שימנע זאת.
מזמין הפרסום אחראי באופן בלעדי ומוחלט לתוכן הפרסום.
ל"לוח הארצי" הזכות לסרב לפרסם מודעה או חלק ממנה.

אל תוותרו על הטוב ביותר!

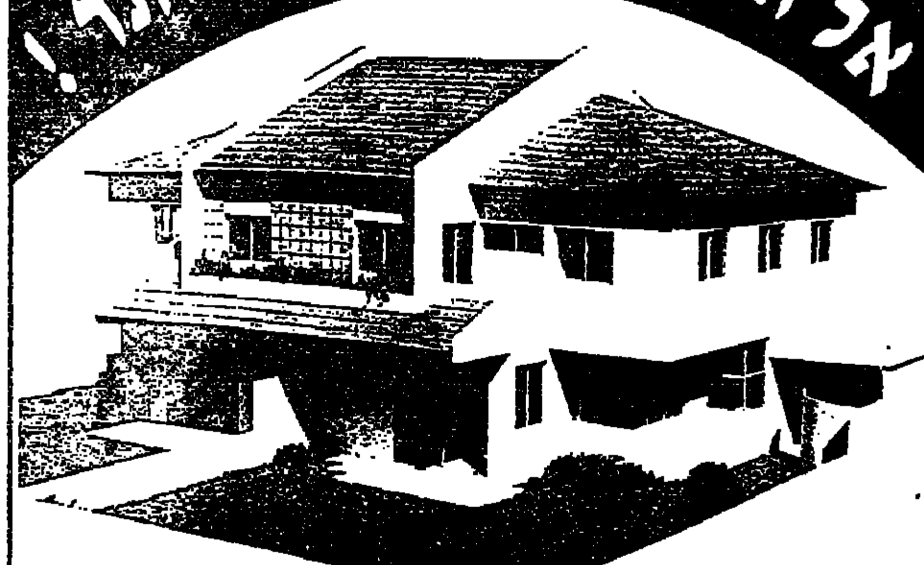

"חוף פולג"

שכונת קוטג'ים חדשה ויוקרתית הנבנית באיזור היפה ביותר של

רמת פולג נתניה!

סטנדרט בניה גבוה ופיתוח סביבתי עד הפרט האחרון!

לבחירתכם מספר דגמי קוטג'ים מפוארים

על מגרשים של 250–390 מ"ר

החל מ-258,000 $ כולל מע"מ ופיתוח

ערבות בנקאית לכל התשלומים

משרד מכירות באתר

09-651069 , 09-651058

חוף פולג – תשובה אברהם ובניו בע"מ – תשלוז

האתר פתוח א'-ה' 17:00-10:00 בסופי שבוע 14:00-11:00

!!! למהירי החלטה

מגרשים להשקעה

500 מ"ר (טאבו)

באבן-יהודה

בלב אזור השרון

$23,000 + מע"מ

טל: 050-265-978

בערב: 03-9694594

איגוד הנדל"ן
סניף רעננה
זרזון נכסים
אחוזה 100
טל. 09-987877

- מיוחדת! יוקרתית! 3 חד', 135 מ"ר מרפסת שמש $298,000
- בקרן היסוד, דירת גג 1+4, חניה, מעלית $220,000
- באזור הנשיאים! 5 חד' יוקרתית מרפסת שמש $285,000

דיור 2000
אחוזה 81
רעננה
09-425959
חבר מדל"ן

- בהזדמנות 4 חדרים במיקום מעולה ק"ב + מעלית $210,000
- בבנייה 5 + מרפסת שמש, מפרט מיוחד, $265,000
- בהזדמנות מיוחד! דופלקס + גג פינוי בנייה, $240,000 בלבד!
- בבנייה דירת גן, 6 + גינה גדולה, $350,000
- בהזדמנות קוטג' יוקרתי 5 + מרתף, $388,000 בלבד!

170811097

"חיש-דר"
הקשר שלך לעיסקה מוצלחת
אחוזה 83 רעננה
09-918125, 09-983585

- ברעננה ברחוב הגליל 3 חדרים עצמית ק"ב $150,000
- ברעננה דו-משפחתי 6 חדרים + מרתף רק $459,000
- בהזדמנות 5 חדרים 135 מ"ר ק"ב + מעלית $220,000

165145161

אברון מוסי בשרון!
ברעננה בפרויקט חדש
- דירות 5 חדרים + מרפסת $275,000
- דירות גן, 4 חדרים $265,000
- דירות גג $370,000
- פנטהאוזים $400,000

09-986692
050-271986

PENTHOUSE – תיווך נכסים והשקעות
- 3, מול קוטגים, ק"ב + חניה רק $145,000
- לצעירים, 3חד, ק"ב בלי, פונה לגינה רק $125,000

09-988-599

4 חדרים ויותר

- בהזדמנות 4, ק"ב + מעלית, שקטה, $186,000 09-904042 "תיווך רעננה" 164915071

"דני-דירות"
רח' סבבי 2
טל: 09-917958 (מדל"ן)

- 4, ק"ב + מעלית, מיזוג מרכזי, במיקום מבוקש, $185,000
- 4, עצמית, בתבנון מיוחד + ש"ב, ק"א, מרכזי, $175,000
- מיידים 3.5, מרווחת ומרכזית + מרפסות, ק"ב בלי, $152,000

164808871

"בר"
רח' אחוזה 81
רעננה

מ.י. נכסים
חוף השקעות בנדל"ן
רח' קלאוזנר 2
רעננה
טל: 09-903659
פקס: 09-902560

- בגליל היוקרתית 3, מרווחת ביותר פונה לקוטג'ים $159,000
- 4, עצמית ק"ב, מרכזית, 3 כיווני אוויר $180,000
- ביוקרה הלויס קוטג', דו משפחתי 375 מ"ר מגרש $450,000

164008231

לידר נכסים
מגורי יוקרה
קרן היסוד 2 (מעל בנק)
רעננה
09-902727

- בבנייה 5 + מרפסות מרווחות, תכנון מיוחד מפרט עשיר
- דופלקס 7 חדרים + מרפסות + גג בתכנון מיוחד
- בבנייה 3.5 + מרפסת שמש + מעלית ק"ב מפוארת

152559231

"בקדמת רעננה"
5 חד'+מרפסת גדולה
חזית לקוטג'ים
רק $249,000
- בסחורות מלאים
- בניה באיכות
09-901901

אנגלו-סכסון
רח' אחוזה 141
רעננה
09-454133
09-454336

- במרכז העיר, דירה 5 חד', ק"א בלי, משקפת, חזיתית, חניה, $195,000 בלעדי
- 4 חדרים במרכז, שקטה, מסודרת, ק"ב, מעלית, חניה, $175,000
- 2.5 חדרים במרכז העיר ק"א, חמודה $125,000

163837161

קירור השרון – פרוייקט יוקרתי ברעננה
דירות 4–5 חדרים + מרפסת שמש
דירות גן
דופלקסים
פנטהאוזים
מכירות: יניב נכסים
09-902828
09-421188

"פנטהאוז"
תיווך נכסים והשקעות
רח' אחוזה 179 רעננה
רב קווי 09-988599
פקס' 09-901248

- דירת גג, משקפת ביותר + מעלית, רק $289,000
- בבנייה, פנטהאוז, 5, 200 מ"ר בנוי + מחסן + חניה $368,000
- בסודיות, קוטג', 6 + מרתף עגק, 500 מ"ר מגורים, $510,000

165009841

"פנטהאוז"
תיווך נכסים והשקעות
רח' אחוזה 179 רעננה
רב קווי 09-988599
פקס' 09-901248

- בהזדמנות, 4 חדרים, משקפת ביותר במרכז רעננה + מעלית $186,000
- במיקולס דופלקס, 5, 160 מ"ר בנוי + מרפסות, $306,000
- בבלעדיות ביובל, 3.5 חדרים, ק"ב + מעלית, חזיתית, $179,000

164703047

איגוד הנדל"ן
סניף הרצליה
הבולה מסקי נדל"ן
סוקולוב 1
טל. 09-589719

- בגבול סוקל בנוף 4.5 מושקעת מאוד
- דופלקס + מרפסת שמש + ש"ב $225,000
- להשכרה 4 + 3 חדרים והנוויות

"פסגת הרצליה"
4 + גינה, 4, 5, פנטהאוז וד' קוטג', מרפסת שמש, לוין 26. "מרום הראל" 09-973737

174719207

"מבלי-אלמור"
שקט ומרכזי 4"5 חדרים
09-540186, 09-542855

174223207

בהרצליה הירוקה!
מרכזי ושקט, 4 + גג + חד', ק"ב, מיידי 09-507258

175532137

ברמת השרון!!!
ברחוב אילון!!
קוטגים בבניה 6 חדרים+מרתף
מפרט עשיר $405,000
09-42-11-88

הרצליה

בנוה עמל
מתחר בשלב ב', 3 + גג, $132,000 4 + $145,000, גינה, $155,000 + גג, $150,000 ר', אנגלו סכסון
09-507258

184524071

תווך "גני" הרצליה
09-502871
לא בשבת

- להשכרה, בית חמוד בנוף ים, מיידים לתקופה ארוכה
- למכירה בהרצליה הצעירה, במיקום מעולה, דירת גג, מושקעת ושקטה
- למכירה בהרצליה פיתוח, בית בודד, מטפח, במיקום מעלה
- בהרצליה הצעירה, דירת גג, גג, מקום מעלה

180633071

בהרצליה באזור מרכזי ושקט נבנה פרויקט יוקרתי
מוזלים למכירה
- דירות 3 חדרים+מרפסת שמש רק $170,000
- דירות 4 חדרים+מרפסת שמש רק $200,000
- דירות 3 חדרים+גג+חדר+מרפסת שמש רק $225,000
- דירות 4 חדרים+גג+חדר+מרפסת שמש רק $265,000
- מפרט טכני עשיר
- חניה מקורה לכל דירה
- קרקע מרצפת ישראלית
- מחירים אלה בתוקף עד 15.8.94
משרדי מכירות בלעדיים
09-546285 09-585175

"ליבנת"
השקעות בנ"מ
בהנהלת תהילה
הרצליה
09-542287, 09-587314

- להשכרה חדשה, גבוהה 4.5 מחסן + חניה, מיקום מעולה
- למכירה 2, גדולה מאוד במרכז ק"א + מרפסות
- דירת גג, 3 + 1, ק"ב $520 מיקום טוב

165511161

4 חדרים ויותר

בהרצליה!!
בהרצליה הצעירה 5, חדשה + מעלית, $210,000, מיידי 09-540765

רעננה

דיור 2000
אחוזה 81
רעננה
09-425959
חבר מדל"ן

- בהזדמנות דופלקס מפואר, חדשים פונה לקוטג'ים. מיידי. $350,000
- בהזדמנות קוטג' בודד 200 בנוי, 340 קרקע. $420,000
- 5, חזית + מעלית, במקום מעולה ושקט, מיידי. $250,000
- בבנייה דירת גן, באזור שקט וישה. $270,000 בלבד!
- בהזדמנות 3, משקפת, נוף ישה, פנוי לשנה. $150,000

164515071

במיקום מרכזי ומשקוח
קוטג' 6 חדרים
מוסתף ומושקע
170 מ"ר בנוי
4 כיווני-אוויר
$330,000
09-90-28-28

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

רמלה לוד

4 חדרים ויותר

השרון

כפר/בשביר
דירתך, ללא עמלת תיווך. "דירה ומידע" 09-573063

153010307

הוד השרון

במזיאל ברחוב האהבה!
קוטג' יהודי בבניה
6 חדרים
$305,000
09-90-28-28
09-42-11-88

4 חדרים ויותר

דני-דירות
בהוד השרון במרכז העיר 4 חד' + 340 מ"ר מגרש $266,000
+ אופציה לחלוקת קרקע נוספת
$134,000 (לשנה) 330 מ"ר מגרש
טל. 09-917958

"מנדריאל הירוקה"
בבניה 4, פנטהאוז 6 חדרים
09-973737 רוקסמיים.

174545207

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

רמת השרון
4 חדרים ויותר

איגוד הנדל"ן
סניף רמת השרון
פמוסל
ויצמן 11
טל. 03-5407669

- פנטהאוז 4 + 5 + ממ"ר + מעלית + נוף + כרמבה עבקית, מושקע
- מציאה בהרצליה הבכירה קוטג' 6 + מרתף, מושקע $348,000
- להשכרה בנוה מגן 3, ק"ב, בלי, מיידית הגדוח

איגוד הנדל"ן
דירות נוהדוי
רח' העליה השניה 2 פ"ת
03-9346737

- ברי יוקרתי, בכפר-גנים פ"ת
- קוטגים מפוארים, בניה מיידית, ובשלבי בניה
- אזור יוקרתי
- קרקע פרטית
- סטנדרט בניה גבוה
- מפרט טכני עשיר

161646237

העיר
נכסים והשקעות
חיים עוזר 13 פ"ת
טל: 93431145/6

- בכפר-גנים, רחוב נסה, מאושר ל"ב יחידות, $340,000
- מציאות במיוחד בכפר-גנים, בבניה, דו 5 חד' + מרתף + עליית גג, 372 מ"ר, מגרש, $560,000, גמיש
- בהדר-הפרח, מגרש 535 מ"ר בנוי, 3 חד', בשכונה של וילות, $160,000 ביתוד
- בכפר-גנים, 7 + גג כל הקומה, 200 בנוי, מושקעת, מעלית, חניה כפולה, $400,000

144837071

איגוד הנדל"ן
סניף פתח-תקוה
דירות "נוה נוי"
העליה השניה 2
טל. 03-9346736-7

- בכפר-גנים 5 חד' + קליניקה, כניסה נפרדת בקרבת בית הערוה

4 חדרים ויותר

בבניה בנווה-צבי
דירות 3.5"4 חדרים, דירות עם גג + חדר, מעלית, ערבות בנקאית. 03-9343537

190054047

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

בכפר-גנים
3.1/2, משקפת ק"א, חניה, מעלית + מחסן 03-9233789

190537302

תווך א"א
בהנהלת אלי עוברה
ההסתדרות 15 פ"ת
03-9306006, 9306021
03-9312792

- בסמטה בסוקולוב, 3 + חד', ק"ב, מסודרת, $135,000
- למכירה בהזדמנות 2 + חצי, אפשרות בניה מיידי, $85,000
- בשכונת, 3 + גג + חדר בגב, מעלית, $145,000
- בכפר-גנים, למכירה 4 חד', מושקעת, מרווחת + חניה, $195,000
- במרכז, 3.1/2, גדולה + גג מרוצף ומגופה, $135,000
- במרכז, 3, משקפת, ק"א, חזית, $123,000
- בכבולסון, 3 חצי, מפוארת, חזית, נמיש, $195,000

174152071

אושר את הון
נכסים השקעות ומקרקעין
רוד' אוסישקין 4 פ"ת
03-9342176, 050-288151
לדסי כהן

- מבחר מגרשים לבנייה, חקלאי, בנ"ת והסביבה, בתוכן/קוטנביציה
- באבן-יהודה, 33 דונם חקלאי, פרטית
- ברהמבה, צופת-בילו, מגרשים חקלאיים, פרטית
- מגרש בשפייה, ל-15 קוטגים, בקטנביציה/בתוכן
- מגרש במרכז פ"ת, לדירות וחניות, במוכן
- מגרש בנזמלה, ל-8 קוטגים
- מגרשים במושבה, בנווה עוז, 250 מ"ר ידידה
- מגרש בתנובה-ידידה, לדירות וחניות, אזור מסחר
- מגרש בקרית-אריה, להייטק, כ-550 מ"ר

174602071

בן נכסים
ההסתדרות 17 פ"ת
טל: 03-9346123

- פרוייקט בבניה באיזור שקט, דירות מפוארות, 3.5, 4, 5 חדרים, מרפסת שמש + דירות גן
- בכפר-גנים, 6 חדרים, 200 מ"ר בנוי + גג + חדר על הגג 180 מ"ר, 3 חניות, מיזוג מרכזי, מפוארת ביותר, לרציניים בלבד
- שקטה 3 חדרים ק"א 85 מ"ר + חניה + מטבח אמריקאי פינוי מיידי $109,000
- ברחוב השלושה, 4 חדרים, ק"ב + מעלית + מרפסת שמש + מזגנים, $175,000

153254307

טלפון: 03-5333636
ביפר: 03-5206666
מנוי 30075

- דירה 5 חדרים, מרפסת שמש, בלויקין 26, ראשל"צ 03-9333636
- למכירה, חנות ברחוב נורדאו 9 בגבעה 03-9333636
- למכירה דירת-גג, ק"ה + מעלית, רחוב נורדאו 9 נבע' צ'יונה 03-9333636
- למכירה, דירה 4 חדרים, דירה בקומה, מרפסת שמש, מרווחת, נורדאו 9, בגבעה 03-9333636
- דירת 1.5 חדרים ק"א מתאים לעו"ד/רופא 03-9333636, 03-9314377

160248307

פתח תקוה והסביבה

דירות

כחול-לבן
נכסים
חפץ חיים 5 פ"ת
03-9345322, 9340022

- ביהודה-הלוי, 3, ק"ב עורפית, פינוי בגימוס $127,000
- דירת חדר + חצר, אפשרות בנייה, $67,000
- בהזדמנות 3, בנוף עין גנים, מסודרת + דו"ח, פנוי גמיש, $112,000
- בכורכי-השקמה 2, חלומית, מושקעת, מטבח אמריקאי, פנוי במיש
- בורסל, 2.1/2 + חצר, מרווחת, $115,000
- להשכרה בעין-גנים, 3, מרווחת ומסודרת, $470
- להשכרה בכפר-גנים, דירות 4.5 חד', מפוארות, כניסה אוגוסט

מוגסין נכסים
רוד ההגנה 14 פ"ת
03-9316616

- 2, במרכז, ק"ב, $80,000
- 2.1/2, בכפר אברהם, ק"ב, $88,000
- 3, באיזור בלינסון, מסודרת, $105,000
- 1/2 + 2, בכפר גנים, גדולה, $105,000
- 1/2 + 2, בכפר גנים, ק"א + מעלית, $175,000
- 3, בעין גנים, שקטה, ק"ב, $125,000
- 4, בכפר גנים + מרפסת, מסודרת, $185,000
- 3.1/2, ליד בית חולים השרון + מעלית, $160,000
- מציאה 4.1/2 במרכז, שקטה, ק"ב, $135,000

ירדן נכסים
איבנוב 13 פ"ת
טל: 03-9319449
פקס: 03-9312579

- בלעדי בשכונת היוקרה, נוה גנים ד. גן, 3.5, 4, 6 5 חד', מפרט טכני גבוה ועשיר, במחירים אטרקטיביים
- בלעדי בבנייה בהדרים, סולד, 3.5 ו-4 חד' + ד. גג + מרפסת שמש, מפרט טכני גבוה ועשיר
- 2 + 1/2 בבית משותף + אפשרות בנייה של 24 מ"ר, רק $90,000
- 2 + 1/2, במרכז ק"ב, גדולה, (כ-70 מ"ר), מסודרת, רק $88,000
- 3 + 1/2, בהדסה, ק"א + מעלית + חניה גדולה (כ-120 מ"ר) $115,000
- 3, באיזור בלינסון, גדולה (כ-90 מ"ר), ק"א ע"ע, מסודרת, $120,000
- 3 במרכז ק"א ע"ע, מסודרת וגדולה (כ-80 מ"ר) $105,000
- 3, באיזור בלינסון ק"א ע"ע, גדולה, מסודרת, משקפת $105,000
- 3.5 בהדסה, ק"ב, גדולה, (כ-115 מ"ר) מסודרת, מיידי $140,000

לזוגות צעירים זכאים ועולים חדשים

הודעה חשובה!!!

נמשכת ההרשמה לפרוייקט הבניה במחירים מוזלים בעמישב פתח-תקוה

ההרשמה ללא תשלום ללא התחייבות

במסגרת השתתפות במכרז לעמותות משכנתא עד 85% מערך הדירה.

לפרטים חבי חיים חזי ובניו בע"מ
רח' מרבד הקסמים 3 יהוד 03-5362853
שעות העבודה:
בימים א',ב',ד',ה' - 08:00-19:00
בימים ג', ו' - 08:00-12:00

"תיווך מדר"
סוקולוב 15
פינת חובבי ציון 2 חולון
טלפון: 03-5053771
טלפון: 03-5010650

- 3 בבנין השקט ברחוב הגליל, $130,000
- 3.5 + גג בדו-קומתי ברחוב אהרונוביץ, $160,000
- 3.5 + מעלית בסודות העצמאות בבת-ים $165,000

164745261

ברחוב שקט ויוקרתי
4, עצמית + מעלית, מסודרת! $170,000 "אנגלו סכסון" 09-441521

182038231

בבנין!!!
בבנין קטן ויוקרתי, 5 + דירת-גן, + פנטהאוז. דב ליבוביץ, נכסים והשקעות. 09-916336, 09-451478

160816161

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

בת-ים

4 חדרים ויותר

אינדקס נכסים
רוטשילד 26 (מעבר יש' 3)
בת-ים
03-5079670, 589164

- בהזדמנות, 4, ק"ד + מעלית, חזית מהירה לים + נ'קיר
- בבניה, בביאליק בחולון, דו-קומתי, 5 + 5 + גינה + גג
- להשכרה, חנות בביאליק לכל בנכרה (56 אפשרות לחצי

182414071

למכירה/השכרה
דופלקס מפואר, ליד הים, 6.5 חדרים. 03-5533003/4 (בני)

165747071

חולון

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

כפר סבא

במרכז השקט!!!
קוטג'ים בבניה
6 חדרים
$339,000
מכירות: בלעדי יניב נכסים
09-421188
09-902828

דני-דירות
לרציניים בלבד!!
במרכז רעננה, במיקום מעולה קוטג' 6 חד' + מרתף + חניה מקורה, משקע + מושקע $454,000
טל. 09-917958

"דני דירות"
רח' סבבי 2
רעננה
טל: 09-917958 (מדל"ן)

- למהירי החלטה 5 חדרים ק"א במיקום מרכזי $154,000
- בהזדמנות באזור מתמחום 4 בחזית ק"ב + מעלית $179,000
- ברעננה 5 חדרים + 80 מ"ר גינה + תוספת $249,000

175247207

תיווך יעקב
כפר-סבא
09-951072

- למכירה 4, חדשה, יחסית + מאוזן + חניה, מיידי $164,000
- למכירה 5, ישן, בבבורגל, פינוי גמיש $180,000
- בעליה למכירה/השכרה 2 חדרים + קרקע /$140,000 $550

164428307

4 חדרים ויותר

בפרויקט "לב בית"
"אנגלו סכסון" מציע דירות, 5 חדרים, יוקרתיות, 146 מ"ר, תכנון הקרקעי, מפרט מעולה החל מ-$208,000 כולל הכל!
09-441521

182153237

ראשל"צ

נס ציונה רחובות

איגוד הנדל"ן

[illegible]

هكذا من الأصل

תווית ההצלחה של ראשון החדשה
נוה הדרים

אלדס
שד' שאול המלך 8, ת"א
טל' 03-6952181

חדרים מרוהטים

● לבחור שקט, חדר קטן + מקלחת, כניסה נפרדת. 03-397478

שותף / ה

● שותפ/ה, דירת 3 חדרים, $270 יחד עם הורי השמונים. 03-6413548

שותפה

ל-4 חדרים, מפוארת + בריכה, מיידי $400
03-6131857

שכ"ח ראשון לציון
רחובות ונס ציונה

שכ"ח נתניה חדרה

דירות מרוהטות

מרוהטות תל-אביב

מרוהטות גוש דן

מרוהטות השרון

מרוהטות חולון בת-ים

מרוהטות ראשון לציון רחובות ונס ציונה

דירות בדמ"פ

שותף/ה

עד 28, לדירה 4.5 מרוהטת, $216 בגבעתיים, 03-5718328

מתפנים בית/קומה

6 + חצר גדולה, מיידי.
09-452243

שכ"ח השרון

● להשכרה, אחד מרווחת ר"ג, 4 חד', חדשה, $700
● להשכרה, כפר סבא, 3 חד', מרוהטת, $600
● להשכרה סוקולוב 4 חדרים $600

איגוד הנדל"ן

סניף ר"ג
שד' ירושלים 51
פינת הרא"ה רמת גן
טל: 03-6771940/1
פקס: 03-6747268

"פנטהאוז"

תיווך נכסים והשקעות
רח' אחוזה 179 רעננה
09-988599 רב קו
09-901248 פקס'

● קוטג', 5 חדרים, במוקולוב, לכניסה מיידית, רק $1000
● קוטג' מפואר בנווה, 230/500 מ"ר, כניסה באוגוסט, $1680
● דירה גג, 6, לכניסה מיידית, שנה + אופציה, $1000
● בית צמוד קרקע, 3, 750 מגרש, מיידי, $500
● דירה 5, מפוארת + מעלית, אפשרות לתקופה ארוכה, $800

דני דירות

רח' מכבי 2
רעננה
טל: 09-917958 (מלו"ן)

● במערב רעננה דופלקס חדש + מרפסת עצומה מיידי, $850
● ברעננה 4 חדרים גדולה ומרכזית + מעלית מיידי $600
● ברעננה 4 ברחוב השרון, מיידי לתקופה ארוכה $580

מ.י. נכסים

תיווך והשקעות בנדל"ן
רח' קלאוזנר 2 רעננה
טל: 09-983659
פקס: 09-902560

● 3.5 מרכזית ביותר מרוהטת, ק"ב, כלי, $550 מאוגוסט
● 4, מרוהטת ומסודרת, ק"א, מרכזית ביותר $580 מאוגוסט
● 4.5 מרכזית ביותר מרוהטת, ק"ה + מעלית $650 מאוגוסט

כרעננה!!!

קוטג' 6, מיוחד, באזור מבוקש "לידר" 09-902727

4 גדולה

+ גג + חניה + ש"ב, מ' 1.8
03-5228331 ,09-504486

2 קוטג'ים מקסימים ומפוארים + מרתפים מאוגוסט 94
3.5 חד' ברמה גבוהה, חניה, כניסה מיידית, רק $630
09-901901

יזיב נכסים

לוי אשכול 3
רעננה
09-902828

● 3, מרכזית ושקטה + ארונות, לכניסה מיידית, $530
● 5, מרכזית ושקטה, ש"ב, לכניסה באוגוסט, $650
● באזור קוטג'ים 5 + מרפסת שמש, לאוגוסט, $800
● דופלקס חדש, 5 + מרפסת שמש + גג, מיידי, $1000

שכ"ח פתח תקוה

הרצליה הצעירה

חדשה + מעלית, $700
מיידיים 09-585251,
09-546388

שכ"ח שכונות דרומיות ת"א

שכ"ח גוש דן

שכ"ח שכונות צפוניות ת"א

בשרת

4 + מעלית + חניה, גדולה, משקעת. 03-5407148
המטה מלו"ן

לבעלי דירות

השכר דירתך, ללא תיווך.
"סימי" 03-5440310

במלו"נפין לצעירים

2, מוארת, משפחה לחולון. "מעייר" 6819268-03

"חבנית נכסים והשקעות"

רחוב דיזנגוף 150
03-5243216 ת"א

● 3 בקינג ג'ורג' ק"א מרוהטת (למשפחה) ריהוט חלקי $600
● 3 עקיפה, מרוהטת, ק"ב, ברידנגוף, ע"י אבן גבירול, $600
● 1.5, משוננת, יפהפיה, ק"ב, ריקה, כבלים, $325

תיווך ב. רמי

כצנלסון 110 גבעתיים
03-315608
03-5710429
(חבר מלו"ן)

● במסגת הצרים 4 עקיות, ק"ב גבלית, נוף, 1/8/94
● בר"ג, בבעתיים, 2, ריקה + טלפון, ק"ב כבלים 4/8/94
● בגני בורוכוב, 5, מפוארים יוקרתיים 150 מ"ר, 1/8/94

בשלמה המלך

2, ק"ק, מרוהטת, נעימה ושקטה, $500 א.ב דיור
03-5244102

בבן שמרים

חדר, $400, בקליך, 2 + חצי
03-5232511 $500

"בני את צירזי"

נכסים והשקעות,
בן יהודה 83 ת"א
03-5245048
חבר מלו"ן

● בריגנוף קד + מעלית + חניה משופצת וריקה
● בשלג'גו ליד הים, שקטה, 3 + מעלית + חניה
● בבוגרשוב שקט, 2.5, מרוהטת קומפלט

דירות הצפון

בהנהלת ורנות
אבן גבירול 148
טל: 03-5467848
פקס: 03-5465941

● 2, מרכז ת"א, ק"ב + טלפון, משופצת + מקרר, $470
● 2, בבבלי דיונגוף מפוארת מרוהטת קומפלט, מיידי
● 3, בבבלי השקט מרוהטת יפהפיה + מעלית + חניה

תיווך סימי

נכסים והשקעות
בורשטב 21 תל-אביב
טל: 03-5284999/4

● בקרית הים 4 ק"ג + מעלית + חניה, $900 + מפתחות
● בלב בבאגא, 2, שקטה מרוהטת (מתאימה לשותפים) $520
● באנים + הבנין גליקסון + בהירקון, 3, מרוהטת, פירוט חלקי, מיידי

איגוד הנדל"ן

סניף תל-אביב
"שוהאוס"
דיזנגוף 80
טל. 03-295303

2.5 חדרים, בבוגרשוב קרוב לדיזנגוף-סנטר ק"ב שקטה $575
3 וח, בקינג-ג'ורג', ק"א, מתאים גם לשותפים! $650
4 חדרים, בכיכר-המדינה, לוקטים מלא, לרציניים! $1080

א. שחף נכסים

מציעים להשכרה
דירות במרכז ת"א
03-5173484

● 2 מפוארת + שטיחים, ליד "בן-יהודה"/"גורדון" אפשרויות ריהוט
● 2, מרוהטת ב"קולנישטס" ו"סוקולוב"
3.5, עקיות ומפוארת ב"קולנישטס"
● 3.5 + גג עקיות "סוקולוב"
4 + מעלית + חניה "בבואר"

א. שחף נכסים

מציעים להשכרה
דירות במרכז ת"א
03-5173484

● 1, משופצת מרוהט + גינה
1.5 משופצת + מרפסת 20/8/94
● 2 עורפית + 3 מרוהטת ב"הירקון"/"יונה הנביא" + 3 - למשרד!
● 3 + חניה + מעלית "ברוך לוי"
3.5 עקיות ומרוהטת ב"טשרני"

בשורתן

3, מטופחת + נוף, $800, ריקה, "א.ב דיור"
03-5244102

בכצנלסון

(בכצנלסון), 2 גדולים + הול + מרפסת, ק"ב 03-6421239

2—2.5 חדרים

נתניה חדרה

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

דירות בשכ"ח

שכ"ח תל-אביב

יזם מאגרי נדל"ן

אבן גבירול 150
03-5462734/5
פקס: 03-5463438

● באזור ארצות, 2, ק"ב, מרוהטת 7/ 17, $600
● באוסישקין, 2, ק"א, מרוהטת חלקי, $600
● ליד בבלי, 2, ק"ב, מרוהטת, מיידי $600

בראשל"צ החלה המכירה

4 1/2 חדרים, 3 כיווני אוויר
כניסה תוך 18 חודשים
במרכז השקט
בנייני ברקאי-משרד קבלנים
הרצל 68 - 03-9665454

3 + 1, ברחובות

קד (גלי), משקעת, שמורה.
03-9643244

איגוד הנדל"ן

סניף רחובות
עוזבה
הרצל 175
טל. 08-469357

6 חדרים דופלקס + מרפסת שמש גדולה + חניה
תנוית בכרכו יבנה
באחוזה ק"א, 3 ח', משקעת עם אפשרות בניה $95,000

איגוד הנדל"ן

סניף יבנה
א.ב. נכסים
שד' דואני 65
טל. 08-439943

דירת 5 ח' 130 מ"ר במרכז יבנה ק"ב לנשואים/משרדים
וילה 14 ח' 320 מ"ר מ"ר בגני מציאה: $200,000 מיידית
משרד מפואר בנוה-אילן 60 מ"ר + מקומות הרוחים $110,000

שותפה
ליולי אוגוסט, אפשרות
לספטמבר, 190$ בו"ע
03-6760140

לרשת ארצית לשיווק דירות ונכסים

דרושים

זכיינים

לפתיחת סניפים
(מתאים גם למשרדי תיווך קיימים)

טל': 03-5759255

חנויות כללי

להשכרה

באזור הקניון ברמת-גן, 180 מ"ר, חשיפה + גישה, "איגוד הנדל"ן" 03-6771940

בתי מלאכה השכרה

חנויות מכירה

מחסנים השכרה

בניינים למכירה

אברהמי
03-5246557

ברוך לוינזי

לרשת חנויות עלית,
מחסן 400 מטר,
ממוזג, באזור גוש-דן
טלפון 03-6752212

ב.א.ת. בתיים

3,500 מ"ר, לאחסנה פתוחה/מקורה, בגג בניין תעשייה + רמפה/רכבים/קונטיינרים/סחורות, "מחזי הבניה" /4 (בני) 03-5533003

חיפה

מוצרי פרפומריה ולבני נשים, ליהודים ומסעדות
03-800431

להעברה

חנות בירושלים, בענף הטקסטיל + מוניטין, 02-420792 בערב

ביקוש דירות

למכירה/להשכרה

בניין משרד, חנויות/משרדים, 03-6486114, 03-6486126

דירות יוקרה אקסקלוסיביות

מאזור תל-אביב והמרכז
* למכירה החל מ- 600,000$
* להשכרה החל מ- 2,000$
לפרטים: 03-5600242
ת.ד. 36830 ת"א

עסקים

השכרה או שותפות
למסעדה עובדת + ציוד + מוניטין. טל: 03-314046, 03-6964426

אולמות כללי

מחסן

לקנות/לשכור אולם, באיזור תעשיה, 03-370365, 050-252966

אולמות מכירה

בנתניה
אולם 240 מ"ר, רחוב חניה הרצל. 04-377074

להשכרה בנתניה

משרדים בבנין מפואר

העלאה מלאה לצרכי השוכר
כ- 570 מ"ר
כניסה מיידית
לפנות: 03-298563 לאייל.
03-5190401 לדוד.

אולמות השכרה

עסקים מכירה

עסק יבוא הודי
לבינוי חוחי + מוניטין ופוטנציאל. 03-5271971, 03-5465412

בב"ש להשכרה

בית קפה, מתאים לקונדיטוריה "העוגה"
09-428533

במרכז כפר-סבא

למכירה לצורך העלה, סופרמרקט עובד, השייך לרשת מוכרת ארצית, בנוסף בעלי ידע בענף מזמינים לקבלת פרטים יש להתקשר לטלפון: 08-455185

למכירה: ציוד משרדי מעולה וחדש

כולל שולחן ישיבות, 10 כיסאות, שולחן מנהלים, כסא מנהלים, הציוד מהודר בצבעים כתום שחור, תוצרת האזור.
עמדת קבלה למזכירה עיבוד מיוחד של עץ בצבעי עץ ושחור כולל ארונות. מכונת צילום Nashuatec משוכללת: אפשרות לצילום אוטומטי, מיון, העתקים ופונקציות נוספות. מרכזיית פנסוניק, 3 קווים על 8 שלוחות, כולל יחידת טלפון חכמה.
כל הציוד במצב חדש להלוסין.
טל' 03-6967220 או 03-5255355

בית בטוח

מניעת גניבות בעסקים
טלוויזיה במעגל סגור
מבצע!! 595$
מערכות אלקטרוניות "זמזמים" + מדבקות
מבצע!! 49$ לחודש
צילומי סגור
טל. 09-988232
03-9690934

למשקיע מלידיו!!

נכס למגורים משופץ 5 חדרים, ליד הכילית, ב' 310,000$, להשכרה דירות למגור ב-1,500$ לחודש, ללא תיווך. 03-5233747

ברעננה-אזור התעשיה

להשכרה שטחים להיי-טק
וחנויות בבניה
טל: 03-6956861

מידי!!

בהרצליה ב', 200 מ"ר, מפואר ומפתח + חניות + טלפונים. 09-556558

בב"ש

משרד חדש, 120 מ"ר, מיידי, "הצומת" 09-420533

בנוה-צדק

חנות פינתית, 50 מ"ר + חניה, אפשרות למשרד.
03-5178211

במרכז רעננה

חנות עובדת, לאופנת נשים.
03-5404997 21:00 מ-

במרכז ביאליק

חנות להשכרה

26 מ"ר
רח' ביאליק 77 רמת-גן
עבודה: 08-567031

משרדים כללי

משרדים מכירה

משרדים השכרה

ברמה"ש 55 מ"ר
בבנין אקסקלוסיבי
לשימוש כמשרד
יצוגי לחברות
פרסום, ביטוח,
השקעות פיננסים,
קליניקה וכו'
03-5402565
03-5402555

ברעננה ב.א.ת.

להשכרה, משרדים קטנים + חנות. "אנגלו סכסון"
09-454133

בכפר-סבא

משרד, 22 מ"ר, יפהפה, 03-7515115, ובערב 09-958758

חקלאות

מבני תעשייה כללי

נכסי חיים

רפי ברודון
03-5601194/5

מבני תעשייה מכירה

מ.מ.ש.

רישום חברה

ברשם החברות
(תוך 3 שעות)
יעוץ/רישום
"קבלן רשום"
בטאבו ובמסחרה
03-5661063

בית מסוף

לתעשייה, הנדסה ושירותים
03-6935867 ישראל
03-6935855 יגאל
בצומת הדרכים ראשל"צ/חולון/בת-ים/ת"א/אשדוד * כבישי עליה גם לרכב כבד המאפשרים גישה לכל אולם
* 700 מקומות חניה
* עיצוב חוץ ופנים מרהיב
* יעוץ אישי צמוד בתכנון
* אחזקה על ידי חברת ניהול מקצועית.
להשכרה / מכירה
כניסה מסוף 1995

מבני תעשייה השכרה

לפרסום

שטח בתחום
מודעות עסקים
נא לפנות
ללאורה
03-6382020/31

בתל-ברוך, מצמרלי

לעצמאיים, 100 מ"ר, להלוקה, 03-6482717, 03-6429736

בנוה-צדק

חנות פינתית, 50 מ"ר + חניה, אפשרות למשרד.
03-5178211

לעצמאיים ובעלי עסקים

בילוג לקבוצת הכ"א
כפולה
חדר צדדית
ביצוע משכורות
השלמת פיטורים
הדפסות ועוד
לפרטים: איסק משה
08-246506

מגרשים

להשכרה בלב הגושי

בניין בשלמותו (אפשרות בקומות), כ-350 מ' x 4, "הצבי" 03-6951975 מלר"ן

מיטבאים

באיזור הווילות בבת-שלמה (זכרון-יעקב), 2,250 מ"ר, 19,500$, 04-678786, 04-644062

מלון סאן החדש במרכז הארץ

מציעה לך בשכירות:
* חנות מזכרות * מספרה
המעוניינים, נא לפנות לטל' 03-5532553
שד' בן-גוריון 136 בת-ים לפנות אל המזכירות מנכ"ל

בבניין "מגדלור"

ביהודה פינת אלנבי ת"א, 88 מ"ר משרד. 03-5607668

ברעננה

"ברעננה"
בית-בודד
מגרש 508 מ"ר
לשני קוטג'ים
רק 365,000$
09-901901

מגרשים

לבניה + חקלאיים + בניינים במושב, "איכות" 03-5235143

"שגיא" דירות

רש"י 29 רמתיין
טל: 03-7528531
פקס: 03-7517833

למכירה במגדלה

3.1/2 דונם, במיקום מעולה לבניה מיידית, בשותפות.
"נכסי-חיים" 03-5601194/5

מעונין בנדל"ן

בניין תפוס או מגרש בת"א.
03-5231042

ברעננה, דב ליברמן

נכסים והשקעות, מגרשים לבניה מיידית, החל מ-168,000$, 09-451478, 09-916336

ברעננה!!!

צמוד לבניה
400 מ"ר, להשקעה,
38,000$
מלר"ן 09-90-28-28

ארואל

יזום ופיקוח בע"מ
מס' 1 במגרשים
טל. 03-5771807
פקס 03-9222629
* שינוי יעוד
* תוספות בניה
* רכישה ומכירה
* אירגון עמותות לבניה
* רשיונות לבניה

פטל

חוץ וכנים
רח' פנקס 28 ת"א
טל' 03-5442395
פקס: 03-6053746

אודי 100

קונים בששיים

עד 6675-6679-6680, לדונם, בפריגה 80,000$
הרצליה: 6606 * 6607
ובתל-אביב: 6590 * 6609
6610 * 6617 * 6621
6630 * 6632 * 6896
03-5231042

מכוניות

אכא

חלקי חילוף בע"מ
ת"א רח' המסגר 23
03-6390838, 6390849
03-5594322
מנועים אחרי בדיקה:
סובארו, פורד, מיצובישי, פיאט, אוטוביאנקי, טרנזיטים, מסחריות, ואמריקאיות G.M.C
מחירים מוזלים
+ חלקי פח
קניית רכבים לפירוק

אוסטין

מבחר מכוניות

פיסטות, מסחריות וטנדרים, בתנאי אשראי נוחים. 03-5180681

אפרת

סוכנות לביטוח
מתמחית בביטוחי רכב ואופנועים
יחס ומחירים טובים מאוד
טל. 6750750 מנוי 55526
עבור יורם אורון

אודי

קבלת מודעות לוח העיר 03-6382020

אודי 80

אופל

אוטוביאנקי

אלפא רומיאו

אמריקאיות

GM
טרייד-אין מוטורס
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74 קומה 5
טל: 03-5626002-3
פונטיאק טמפסט 92
גרנד פרי 92+94
ביואיק סנצ'ורי 89
שברולט קורסיקה 92
פיוז 405 1.9 91

هكذا من الأصل

מבצע קיץ ביורופקאר

1,000 ש"ח הנחה
על סיאט איביזה*

50% במזומן והיתרה ב-12 תשלומים בכרטיס אשראי

במבחר - דגמים רבים נוספים

מחירים מיוחדים בסמ' מסלולי תשלום ובתנאים נוחים. אחריות ל-6 חודשים או 6000 ק"מ

לקבלת פרטים נא פנה לסניפנו בכל הארץ:
- סניף מרכזי: 03-6189150
- ירושלים: 02-736146
- שדה אליעזר: 06-937060
- טבריה: 06-724191
- רכב עירון: 06-384585
- חיפה: 04-517842
- נהריה: 04-826005
- נצרת: 06-572050
- נתניה: 09-826701
- אילת: 07-374014/5
- באר-שבע: 07-275353

*המבצע בתוקף עד סוף יולי

Europcar inter rent

יורופקאר. החברה הבינלאומית הגדולה בישראל להשכרת רכב.

VOLVO
יבוא חלפים ל-VOLVO
•מנועים •חלקי-פח •מכני •אביזרים •חלקי-חשמל •מושבים •דשבורדים •חידוש פנים הרכב •ועוד
מוסך עוזי- וולוו
VOLVO
03-5363172

מיני מיינור

מיצובישי

עד 1300 סמ"ק

פרס!
150 ש"ח
למוצא מכוניות גנובות
חברת
מוקד ארצי
6390111

טויוטה

סוכנות טויוטה
מוסך רייכמן
הברזל 2, ת"א
03-6487333
קנה בבוקר סע בערב בקורולה חדשה
* כל שרותי מוסך
* 80% אשראי
* ללא ערבים
* נסיעת מבחן

טלבוט

טריומף

מרצדס

לנציה

סובארו

ג'יפ

עד 1600 סמ"ק

סובארו פ"ת
עמל 2, (ק. אריה) פ"ת
טל. 03-9234978
ממשיכים במבצע!
* טיפול 5000 44 ש"ח
* טיפול 10,000 155 ש"ח
* צמיגים משופצים 164 ש"ח
* קלטני ימני קמבלס 425 ש"ח
הסדרים לחברות
הנחות לוועדי עובדים

ספיישל

הונדה

דלתה

עד 1800 סמ"ק

וולוו

ב.מ.וו

ג'יפים

לדה

דייהטסו

פיאט

פולקסווגן

גולף

קורולה
1991, 1800, גיר רגיל,
98,000 ש"ח 09-556396

סיטרואן

סוזוקי

פורד

פיאט אונו

אוריון

אסקורט

קורטינה

פיאט

סוכנות מכירה
ומוסך מורשה
פיאט, לנציה יפו
אפשרות לטרייד אין.
מוסך "אמיר"
סלמה 38 ת"א
03-814720, 825634

פיאסטה

פיאט 127

פיאט

Budget

דגמי 93

פג'ו 205, פיאט אונו, דייהטסו שרייד/אפלאוז, מזדה 626/323, ניסן סאני, סובארו סנדר, מיצובישי לנסר/גלנט, ביואיק סנצ'ורי 3.3

50% במזומן
50% בתשלומים

ללא ריבית וללא הצמדה

אפשרות לאשראי עד 90% מערך הרכב

אחריות ל-6 חדשים או 10,000 ק"מ

פתוח גם במוצ"ש בשעות 19:00-22:00

ת"א: רח' מיטב 9 (מאחורי המשביר המרכזי) 5612332
חיפה: רח' יפו 185 (בתחנת פז בת-גלים) 520666
באר שבע: רח' פועלי הבנין 8 (בתחנת פז) 280755
ירושלים: רח' צרת 2 תלפיות (מול מפגש השיירה) 784558

AVIS אוויס
RENT A CAR

דגמי 93 במבצע

מאזדה 626+323

ג'יפ לאדה-93

פיאט אונו 45 + טיפו, טויוטה, סובארו ג'אסטי, בג'ו 205, ZX 1.4, מיצובישי לנסר, וולוו + פורד טרנזיט, טנדר C15, טנדר סקודה, מיצובישי L300.

50% במזומן והיתרה ב-12 תשלומים ללא ריבית וללא הצמדה

פרטים בסניפים

ר"ג טל. 03-7526558-9 רח' הגינה 6 (מאחורי הבורסה ליהלומים)
מוסך לנר: טל. 230433, 06-221062 אזור התעשיה הצבאי
ב"ש: טל. 271777, 057-233345, חיפה: טל. 04-513650

אזור ירושלים

דירות למכירה

וי"ם השקעות ונכסים

• (להשכרה) בחולאות בית פרטי 2.5, כניסה פרטית + חצר. משופצת. מיידית.

• בחולאות. מגרש תלוי שתי דירות. אפשרויות בנית, חניה פרטית. קומת קרקע.

• בקרית שמואל, להשכרה. 5, ק"ב, מרוהטת. סוכה. לדתיים. לשנה.

• בקטמון הישנה. 3. קומת קרקע. גינה, חניה פרטית. משופצת.

• בבית וגן. 4. טרסה. חדשה. מחסן. חניה. קומת קרקע.

במושבה
דירות פאר, לפי תכנון אישי, 3 עד 6 חד' + פנטהאוז + אפשרות לדירות גן "נדל"ן פלוס" 514112 שלומי

למוכרים
בפסגת זאב! זוגות ומשפחות מארה"ב מחפשים דירות בפסגת-זאב לכניסה תוך 9 חודשים, בעלי דירות המעוניינים התקשרו לאנגלו-סכסון, אפי, 251161

קבלנים מציעים

באפרת
דירות גן מרווחות 3.5-4 חד' מבית "וינשטוק" $108,000 666943

באפרת
קוטג'ים 4.5 + גינה ואפשרות הרחבה, $145,000 מבית: "וינשטוק" 666943

רוצה למכור דירה? ללא דמי תיווך **מעות נדל"ן** טל. 02-375993

וילות ובתים

בבקעה
5, בבית ערבי, שקט ומסוגנן, כניסה פרטית וחצר 734834-5 "עידן" $440,000 מלד"ן

במעלה ארזים
לגור בוילה במחיר דירה בעירית 7, גינה ענקית ונוף, "אחוזת בית". 662111-2-3 (מלד"ן)

במעוז-ציון
במיקום מעולה, חד-משפחתי מיוחד, 3 + 5, המון אפשרויות, נוף מרהיב, פרטיות, $475,000 בלעדי בשירן באמצעות "אנגלו סכסון מבשרת" 334088 (מלד"ן)

במלחה
במיקום מצוין, בית חדש, 3 מפלסים + גינה גדולה, $465,000 "יוסי כהן" 794494

נופי פרת
ישוב קהילתי צעיר, דתיים חילוניים, 15 דקות מירושלים קולט משפחות מתאימות לבנייה נוף קסום, איכות חיים באוירה כפרית, לפרטים: 355374, 355372 מתגבשת קבוצה דתית לאומית, אבי 355375

"הבית"
611222, במלחה הגרשה, קוטג', 6, 220 מ"ר, גינה, מרפסות, גימור מושלם. $440,000

בבקעה
במיקום שקט, קוטג' 5 + בייסמנט, גינה, חניה, מחסן, מפתחות ב"סוכנות אבן פינה" 6-793485

בתלפיות-מזרח
(פינשטיין) קוטג', 6, חניה מקורה והסקה פרטית, ומרוהט, מרפסות, בלעדי בשירן באמצעות "מוריה" 717998 (מלד"ן)

ברמות-אורים
350 מ"ר בנוי 270 מ"ר גינה, 6-9 חדרים + בריכת שחיה + שתי חניות מקורות + בייסמנט לקליניקה/משרד פתוח למבקרים בשבת 10.00-14.00, 860862

ברמות
באזור הוילות וילה 7 חד' מפוארת 240 מ"ר + מרפסות וגינה. "לידור" 231461-2-3

בבית הכרם
קוטג' יפהפה, מסטורלי, יחידה נפרדת, גינה, חניה פרטית, בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 מלד"ן

דו-משפחתי, 8, חדש, מפואר, גינה + 2 - דירות נפרדות. "אמבסדור" - $950,000 618101

במעוז-מבשרת
ביתבורה, בנוי 700 מ"ר, חדש, פוטנציאל לכל מטרה. "אמבסדור" - 618101

בהר-חומה
בגילה ג', וילדוה 10 חדרים, מרפסות, גינה, רק $480,000 בלעדי לאריאב נדל"ן 794594

קוטג'ים

ברובע היהודי
קוטג', 4 + מרפסות, ק"ב, נוף, מואר, בלעדי בשירן באמצעות "התיחור" 736017 (מלד"ן)

במבשרת הורשה
במורשתעם קוטג' 6 מפואר ויוקרתי + גינה מיידי. בלעדי ל"תווך אבי רוזנר" 612233 (מלד"ן)

בקטמון הישנה
במקום היפה ביותר קוטג' אטרקטיבי, 280 מ"ר, נוף מרהיב לידור 2562317 מלד"ן

קוטג' ענקי
6 חד' + יח' הורים + גינה ענקית 156 מ"ר בנוי. "כרמל נכסים", 247999

4 חדרים ויותר

בארמון הנציב
חייבת להמכר! 4, יפה ומרוהטת + נוף, $152,000, פינוי מיידי "עידן" 5-734834 (מלד"ן)

באבו-טור
עסקה מצוינת למהירי החלטה! 5.5, ק"ב + טרסה לנוף מדהים + חדר עבודה ומחסן $330,000 בלעדי ל"אחוזת בית" 662111-2-3 (מלד"ן)

בקרית שמואל
לרציניים! 4, מרווחת מאוד ומסודרת, ק"ב, דרומית. $230,000 "אחוזת בית" 662111-2-3 (מלד"ן)

בקטמון הישנה
(אלדאט) 5, 140 מ"ר, נוף, מעלית, משקעת מאוד, מיידי, $308,000 בלעדי בשירן באמצעות "אנגלו סכסון" 251161 (מלד"ן)

בבקעה 4.5
מרווחת, מרפסת סוכה, כיוונים משקפת, מוארת ושקטה, בלעדי ל"אבי קורן" באמצעות "ת.ג.פ" 234215 (מלד"ן)

בתלפיות הישנה
4.5, 100 מ"ר, ק"ב, מרפסת ומחסן, $193,000, בלעדי בשירן באמצעות "עידן" מלד"ן 734834

ברחביה
(עזה) לשיפוץ, 4 חדרים, גדולים מאוד, מרפסות, $248,000 בלעדי ל"יוסי כהן" 794494

במושבה
קומה מטוגנת בבית ערבי + עליה, 220 מ"ר, נוף פנורמי לעיר העתיקה, חניה, בלעדי בשירן באמצעות "עידן" 734834 (מלד"ן)

ברחביה
(קרימינון) 4 + 1, ק"ב + מרפסת + חניה + גג גדול, בבנין יוקרתי "תווך אבי רוזנר" 612233 (מלד"ן)

במרכז בית הכרם
ברחוב שקט 4 חדרים קומה א' + מחסן + גינה + מרפסת, כיוונים טובים בטיפול ת.ק.מ, 513773, 528041

בק. משה
4 חדרים + מרפסות, קומה וכיוונים טובים, רק $200,000 בלעדי בשירן באמצעות ת.ק.מ, 513773, 528041

בגבול טלביה
4 יפים בבית יוקרתי ק"ב + מרפסת דרומית + נוף, "בן צבי" (מלד"ן), 630066, 631664

"הבית" 611222
ברחביה, 4, 104 מ"ר, 3 מרפסות, דרומית, מוארת, מיקום שקט, $349,000

"הבית" 611222
בקרית שמואל, 4 חדרים, ק"ק, יציאה לגינה, יחידת הורים, מחסן, $220,000

במקור-חיים
4, מרווחת, מטופחת ומוארת, שקטה, מרפסת סוכה, חניה מקורה. "אמבסדור" 618101

בטלביה
(סוקולוב) 3.5 כ"א, ק"א, מרווחת, קרוב לפארק, כיוונים טובים, בלעדי בשירן באמצעות "אלכס לוסקי" 235595 (מלד"ן)

באלוני שחר
4 חדרים, 120 מ"ר, קומת כניסה, דרומית + מרפסת, בלעדי בשירן באמצעות "נרקיס נכסים והשקעות". 249249 (מלד"ן)

בטלביה
בבנין יוקרתי 4 עם מעלית, מחסן וחניה, מיידית, בלעדית ל"ארם וביתר" 639295

"הבית"
611222, במורדות בית וגן, 4 ק"ק, חדשה, מרפסת גדולה עם נוף, $300,000

בארנונה
בלייבפרה דירת 3 + 4 אפשרות כיחידה אחת או בנפרד, מרפסות בכל יחידה, מחסנים וחניה נוחה "תווך הום" 765557

בארנונה
(בגבעת גבריאל - בשיכון) 4, מסודרת, מרפסת, הקודם זוכה $168,000 בלעדי ל"סוכנות אבן פינה" 6-793485

במנהרות/סיטון
5 חדרים + פינת סלון/רוית, משוקעת, קומה גבוהה $289,000 בלעדי ל"סוכנות אבן פינה" 6-793485

בבקעה
בבנין חדש, 5 מרווחת, גינה ענקית, חניה ומחסן, $395,000 בלעדי בשירן באמצעות "ת.ג.פ" (מלד"ן) 234215

בית וגן
4, ק"א, 16 מדרגות, מרפסות, $225,000, "יוסי כהן" - מתנות לנכסים ופרוייקטים. 794494

בטלביה
ליד התיאטרון, 4 גדולים (120 מ"ר) ק"ב, $400,000 בלעדי ל"טוביה בוך" מלד"ן 256231

מציאות
בקרית יובל, במיקום מעולה 4 יפהפיה ומטופחת + יציאה לגינה, $168,000 "תיווך מוריה" 717998 מלד"ן

בגבעה הצרפתית
4, ק"ב, אחרונה $180,000 מיידית "אדי ניימן" 817312 מלד"ן

במעלות-דפנה
4, קומת כניסה, מרפסת שקטה, + נוף + חניה, בלעדי "אדי ניימן" 817312 מלד"ן

ביקורת ליקוי
בניה בירושלים, מהנדס משה 736756 דניאל

בלב ירושלים
4.5 מרווחת ליד בית"ב הגדול + מעלית שבת בלעדי ל"לידור" 8-256317 מלד"ן

בבית הכרם
מציאה, 5, (1 קטן), מרפסת שמש, מרפסת יפהפיה, חניה, "אבי קורן בע"מ" 719740 מלד"ן

בקטמון ה' (הנבאל)
מרוהבת 4 + אפשרות ל-2 נוספות, חדשה, כ"ת, תוספות. "קליין את קפלן נכסים", 422276

"הבית" 611222
בארמון הנציב (אלקדי) 4, ק"ב, 90 מ"ר, מוארת, מחסן, מיידית, גמיש - $178,000

גבעת זאב

גילה

"תיווך הום" מרכז מסחרי גילה (מעל הסופר-פארם) 02-765557

• באחוזה! 4 יפהפיה! כניסה פרטית! + גינה 50 מ"ר! + חצר! מוארת! מצויינת!

• באחוזה! 4 ענקית! קומה ב'! משוקעת! + 2 מרפסות! + מחסן! מחיר מעורב! פינוי גמיש!

• בתאנה! 4 גדולים! קומה ב'! משוקעת! מחיר מעורב! $172,000

• בתאנה! 3 + מרפסות פתוחות לנוף! קומה ג'! דרומית! פינוי מיידי! מחיר גמיש.

• בגפן! 2, קומה ב'! 60 מ"ר! דרומית! מוארת! במקום שקט! פינוי מיידי.

"הבית" 611222
בגילה, 4, ק"א, במצב מצוין, מרפסת פתוחה, אפשרות בניה, $190,000

3-3.5 חדרים

בבית וגן
(זאב חקלאי) 3, ק"א, שקט, נוף, לשיפוץ $155,000 בלעדי ל"זיו מכוניות ונכסים" (מלד"ן), 733332

הרובע היהודי
3 יפיפיה עם סלון, נוף, מרפסת סוכה, מרכזית ושקטה, $215,000 בלעדי בשירן באמצעות "נרקיס נכסים והשקעות" 249249 (מלד"ן)

מאורת עיניים
חייבת למכור השבוע בגבעה הצרפתית (ברנקובה) 3.5, 86 מ"ר, שירותים כפולים, משקעת, כיוונים. בלעדי בשירן באמצעות "נרקיס נכסים והשקעות" 249249 (מלד"ן)

חייבת להמכר!
בגילה ד', 3 + פ"א, ק"ב + נוף מרהיב והיתר בניה. בלעדי ל"עופר נכסים" (מלד"ן) 388802

בקרית יובל
(בוליביה) 3 + גינה, פינוי מיידי, לשיפוץ, אפשרות בניה. בבלעדיות "תווך אבי רוזנר" 612233 (מלד"ן)

מבשרת

חרשה 5 מרווחת פ"א גינה מחסן מיידי 8-333457

מעלה אדומים

ברוזמרין
3 חד' ק"ב + מרפסת שירות, ארונות + אפשרות בנייה, $102,000 בלעדי "כרמל נכסים", 247999

בבנין מטופח
ליד בית הכנסת הגדול 3 + הול, מעלית + חניה. "לוטוס נכסים", 793070

נווה יעקב

בהזדמנות!!!
בנוה-יעקב, 4 חדרים, כוונים טובים, קומה נוחה, משקעת, פינוי גמיש. בלעדי ל"עופר נכסים" 388802 (מלד"ן)

פסגת זאב

במגבעת זאב
מיידי קוטג' 4 + פ"א, גינה, אבן, מרוהט, משקע - $175,000 "לגור ברמות" (מלד"ן) 866847

בית שמש

"הבית" 611222
בתלפיות הישנה, 3, מטופחת + יחידה נפרדת, ק"ב, מיקום מרכזי, $175,000

בנ. מרדכי
רח' שטרן 3 חד', פ"א, הסקה, נוף $148,000 כרמל נכסים 247909

אם אתה
סוכן נדל"ן נמרץ ורוצה שכר בסיסי + עמלות ויותר הגג... 794594

במושבה-הגרמנית
3, נחמדה, ק"ב, מרפסת, מחסן, חניה, לא להחמיץ! "אמבסדור" 618101

קרית-שמואל
(מול"ם) 3 בבניה, סטנדרט גבוה מאוד, גינה, טרסה, בלעדי לאמבסדור. 618101

בגבעת-זאב
3 + פ"א, מוארת ומאוררת, מטבח יפה, מרפסת פתוחה, בלעדית ל"ארם וביתר" 639295 (מלד"ן)

"הבית"
611222, הגבעה הצרפתית, 3, 60 מ"ר, ק"א, מוארת, מעלית, חימום פרטי, מיידית, $160,000

בארנונה
3 חדרים, מצוינת, מרפסת, מחסן, חניה, ק"א, מפתחות ב"סוכנות אבן פינה" 6 793485

בתלפיות הישנה
3, משקעת, ק"ב, סלון גדול, מרפסת + דירת חדר בק"ק. "ארם וביתר" 639295 (מלד"ן)

ברחביה
במיקום מצוין, 3, ק"א, מרפסת, $232,000, הקודם זוכה בלעדי ל"סוכנות אבן פינה" 6-793485

"הבית"
611222, ברחביה (אלפאסי), 3, מהודרת, משקעת בטוב טעם, ק"ק, ש"כ, $350,000

בקרית-משה
(רב צעיר), 3, ק"ק, אפשרות יציאה לגינה, מרפסת גדולה, מטבח משופץ, בלעדי בשירן. באמצעות "לפאייר" (מלד"ן) 666218

בקטמון הישנה
ק"ק, 3 + חצר, 85 מ"ר, מוארת, דרוש שיפוץ, "איה נכסים" 246576

ברמות שרת
3.5, ק"א, נוף, מרפסת גדולה 423723, 389532

ברמות שרת
3 + חדר עבודה, ק"א, משופצת, מטבח אמריקאי, מרפסת, בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 (מלד"ן)

ארמון הנציב

בארמון הנציב
3 + פ"א, מוארת ויפה, קומה נוחה, נוף, מחסן, מחיר אטרקטיבי. "ארם וביתר" 639295 (מלד"ן)

גילה

בגילה א'
לזוגות צעירים! 3, מטופלת בירוק מסודרת, ק"ב, מיידית, $115,000 "אחוזת בית" 3-2-662111 (מלד"ן)

בגילה ב'
בברכה 3 + מרפסת גדולה סגורה, נוף, קומה ב' וחצי. בלעדי ל"אריאב נדל"ן" 794594

בגילה ב'
בברכה 3 + מרפסת גדולה סגורה נוף קומה ב וחצי לסוכנות "אריאב נדל"ן" 734594

בגילה א'
3.5, ק"א, אבן, הסקה, מסודרת, משקעת, רק $130,000 אריאב נדל"ן 794594

בגילה
במורדות (וסמטק), 3 + חדר שמש, נוף פנורמי נהדר, $132,000 בלעדי בשירן באמצעות "רוס אנגליה" 766650 (מלד"ן)

מעלה אדומים

דירות בשכ"ח

מעלה אדומים

נווה יעקב

מציאות הקיץ
3 גדולים, קומה א', מסודרת, מיידית, בלעדי "תווך שרון" 8-252317

פסגת זאב

במרכז 3
ק"ב, גינה קטנה, כ"מ, יפה ומסודרת, רק $128,000 בלעדי ל"אריאב נדל"ן" 794594

ארמון הנציב

רמות

ברמות ב'
באיזור איכותי (עליית הנוער) 3.5 + 2 מרפסות פתוחות, כ"ת, נוף, כל הכיוונים. בלעדי "לאלי זהן נכסים". 865789, 866864

2-2.5 חדרים

בקריית-היובל
בקטמון הישנה 2.5 ח' מרווחים 60 מ"ר בק"א + גינה + מרפסת. בלעדי ל"לידור" 3-2-231461

למהירי החלטה
בבית הכרם 2 חד' + מרפסת, מיוחדת ומרכזית, בלעדי ל"נדל"ן פלוס" 514112 (רב קורי) מלד"ן

יחיד במינו!!!
בטלביה (אחד העם), באחד המלונות 2, ק"ג, יפהפיה, נוף. "המלכים". 661144

בטלביה היפה
2, מרווחת, ק"א, מרפסת ומחסן, פינוי מיידי, בלעדי ל"תווך מרכזית" 259099

ברסקו (בשערי-חסד)
2, ק"ק, יפהפיה, משופצת, שקטה וירוקה. בלעדית ל"שנהב", 794579

ארמון הנציב

בארמון הנציב
2.5 חדרים כניסה פרטית, דרומית, נוף + מחסן + אופציה לבניה מעין נדל"ן 375993

נווה יעקב

פסגת זאב

1-1.5 חדרים

בגילה
1.5, 52 מ"ר, שקטה, קומת כניסה + גינה, $90,000, בלעדי לתווך מרכזית. 259099

בתי חולים

תל אביב - הדסה-איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 ופגיה, כירורגיה)
ירושלים - שערי צדק, טל' 555111 וכירורגיה: הדסה עין כרם, טל' 427427

בתי מרקחת

עזרה ראשונה

חירום

שיניים

24 שעות

هكذا من الأصل

דירות בשכ"ח

בוסקי

(פינמן) 3 + גינה, ריקה, מ־15.8 $650, פרטים ב"דירך" 630281 (מלד"ן)

בגילה (הצבר)

3 + פ"א מטופחת, מאוד, ק"ב, רק $475, המפתחות ב"תיווך דניאל" 867222 מלד"ן

"אחוזות בית"

מציעה: בפייר קניג, 3, + רהוט חלקי מ־15.8.94, $560, בגילה א', 4, מטופחת, ק"ב + ארונות, $540, ברמות 2, ק"ק, אפשרי גם מרוהטת, $430 ג'ג'ג'662111 מלד"ן

ברחביה

במיקום טוב 2 דירות, 3 ח"א, האחת מעל הסניה, כל דירה $600 לחודש, למגורים/משרד, מ־1.9.94 לתקופה ארוכה "אחוזות בית" ג'ג'662111 מלד"ן

בפלמ"ח

לא לחזית, 2, מרפסות, הסקה, $550. ברחביה, 4, מבודדת ושקטה – $780 "לאפייס נכסים" 666218 (מלד"ן)

"אחוזות בית" מציעה:

בפייר קניג, 3, + רהוט חלקי מ־15.8.94, $560, בגילה א', 4 מטופחת, ק"ב + ארונות, $540, ברמות 2, ק"ק, אפשרי גם מרוהטת, $430 ג'ג'662111

בגילה

3, ק"ב + הסקה + טלפון דוד"ש, ארונות, נוף מלהיב, מאוגוסט 08"262113

בהזדמנות!!!

בקרית יובל (ברזיל) 3, לתקופה ארוכה + דוד"ש 232022

"לבאייס נכסים" (מלד"ן)

● במושבה הגרמנית (רח' המליץ) 3 ק"א מסודרת מ־15.8.94 $600

● ברח' הפלמ"ח 3.5 ריקה הסקה מרפסות מיידית. $750

● ברחביה, 4, ק"א, מסודרת, דוד"ש מרפסות. $780

● בוסקי 2.5 פונה לנוף מיידית $570 מפתחות במשרד

● בקטמון הישנה 5 חדרים + מרפסות ריהוט חלקי לתקופה ארוכה $950

בגבעה הצרפתית

5, ק"ד, ארוכה לתקופה ארוכה, בלעדי "אור נימן" 817312 מלד"ן

רמות א'

פרייגר, 3 יפהפיה, כניסה פרטית מרפסות, 353708

בגבעת מרדכי

(שהל) 3 + פ"א, מרוהט חלקי, הסקה, מעלית, 416349

בבית הכרם

פנטהאוז, 5, יוקרתי, מעלית, הסקה פרטית, מרוהטת או ריקה, 2 מרפסות גדולות פנוי 1.9.94 "תווך כרמית" 259099

תווך "הבית" טל' 611222, 611176 פקס

● קן פינסקר, 3.5 לא מרוהטת, מיידית. $625. תלפיות מזרח, 5, לא מרוהטת, גינה. $700.

● טלביה, 3.5 מרוהטת, מרפסת. $750. בית הכרם, חדשה, 4 חד', 2 אמבטיות. $800.

● רחביה, 3.5 ח', מרוהטת חלקית, גינה. $800. בית וגן, חדשה עם גינה. $950.

● בית הכרם, 4, טרסה, שקטה, חניה. $1,500. רמות, 4, קוטג', גינה, חניה. $1,700.

● משרדים ברחביה, 150 מ"ר, חדר קבלה. במושבה הגרמנית, 160 מ"ר. $2,000. חנות בברכו – 20 מ"ר. $1,000.

בריכת שרת

קוטג' גדול מיוחד ומפואר 2 חניות, אפשרות לקליניקה, 618372

בהזדמנות מאסיה

מולפות בשכירות חודשית, הקודם זוכה, 785432 בתיווך

לרציניים בלבד

למכירה עסק פעיל + מוניטין, זכיון לירושלים הסביבה, בלעדי לאמבסדור 618101

בשכ"ת בימור

קונג'לוז'ר 14 חדרים בשלוש קומות לכל מטרה, לתקופה ארוכה מיקום מעולה 384764, 259149

מירר

דרוש חדר לעבודה ביתית באזור רמת־אשכול גבעה צרפתית. 612207

בבית הכרם

פנטהאוז מרוהט, 6, + טרסה נוף מרהיב, + ריהוט קומפלט. 423256 בתיווך

להשכרה ברחביה

2 דירות 4 וה' ק"א, ק"ב, לתקופה ארוכה "וינשטוק" 666943

בהזדמנות ב־15 דירות

להשכרה החל מ־$375, באזורים אטרקטיביים בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 מלד"ן

דירות מרוהטות

שותף / שותפה

בקוש דירות

דירות בדמ"פ

עסקים

לרכישה

במחיר מציאה, 110 מ"ר ברובע היהודי, אפשרות לתשואה גבוהה, בלעדי ל"אמבסדור" – 618101

להשכרה!!!

משרדים בתלפיות 50־120 מ"ר, באיכות גבוהה "יד לעסקים" 02־736746, 050־295187

הל"ה

2 חדרים, מרוהטת, ק"ב 346137 $550

מחסנים

אולמות

חנויות

למכירה בתלפיות

300 מ"ר, ק"ע, מעלית בהזדמנות. $600 למ"ר. כל הקודם זוכה. "אבי קורן בע"מ" 719740 (מלד"ן)

למכירה

בפסגת־זאב מזרח חנות 45 מ"ר, לא למזון, מפתחות ב"אמבסדור" – צפון. 815122

להשכרה

ברחוב אגריפס, בבנין חדש 75 מ"ר, כניסה מיידית, לא למזון, "אמבסדור" – 618101

דרושה חנות

300 מ"ר במרכז העיר לקניה "יד לעסקים" 736746

בהזדמנות להשכרה

חנות (140 מ"ר) באזור תלפיות, מיקום מצויין 718825

להשכרה בתלפיות

במיקום מעולה, חנויות בגדלים שונים, כניסה מיידית, מפתחות באמבסדור. 618101

למכירה בזמיק

מצליח במרכז העיר בהזדמנות. 850־203118

ביתר

(ליד קינג ג'ורג') בשכ"ח 35 מ"ר + מזגן + שרותים, מיתות ויפה 384764, 259149

בהזדמנות במבשלת

מול הרבנות, 118 מ"ר + שירותים, בלעדי לגל הר 255068

משרדים

518

1985, מציינת, להחלפה ברכב חדש/למכירה. 767797 בתיווך

חדר + שירותי משרד

במשרד רו"ח מפואר, ת.ד. 4491 ירושלים

בבנין המשרדים

המפואר ביותר בתלפיות יחידות משרד מ־40 מ"ר ומעלה, קליניקה לרופאים, התאמה לדרישות השוכר. 8־02־782647, 03־6054207, 02־294666 מנוי 21413 מיכאל

להשכרה בבית אורגל

סטנדרט גבוה, 3, מיידי. 715756

מבני תעשיה

להשכרה

מבנה תעשייתי 624 מ"ר קק חזית, האומן 12, תלפיות (ליד מוטורולה) 03־6811021

מגרשים

למכירה

באיזור תעשיה תלפיות, מגרשים במקום מרכזי. בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 (מלד"ן)

הלוואות

הונדה

מכוניות

אודי

אוטוביאנקי

סוזוקי

אופל

לנציה

מיצובישי

ג'יפים

אלפא רומיאו

ב.מ.ו.

אמריקאיות

דיהטסו

מזדה

וולוו

יונדאי

HYUNDAI

יונדאי

החלף מכוניתך הישנה ביונדאי חדשה

TRADE - IN

הלוואות נוחות במקום

טל' 02־789777

רח' האומן 17 תלפיות

יונדאי הסטנדרט החדש בשרות ואמינות

סובארו

מרצדס

ניסן

פורד

סיאט

פולקסוואגן

סקודה

פיג'ו

סיטרואן

רנו

משאיות

אופנועים

טנדרים

מסחריות

הצעות עבודה

מרכז/ת לבית תוכנה

דרוש מנהל שוק בכיר להו"ל, ידע ונסיון במושבים + מתכנתים ברמה גבוהה שליטה בשפת C 511404

מנהל/ת לחברת:

החל מ־600 ש"ח יש לך רכב חדש. 259505

לאצבע!

פקידה למיון בביה"ח משמרות ערב ולילה 245567

מרכזן/ית מעולה

לניהול מחלקת המנוטאי ב"דפוס פרינטיב" עבודה מעניינת, תנאים מעולים 389669

מ.מ. מכוניות

קניה*מכירה *תיווך*יעוץ*החלפה

מכירת רכב חדש במקום

עברהג

למשכנת החדש ברח' הצבי 12 (פינת ירמיה)

בכניסה האחורית לתחנה המרכזית (צמוד לטוסט אחי)

חדש!!!

ליסינג לפרטיות חדשות למסחריות חדשות

אשראי עד 100% לרכב חדש ומשומש ללא ערבים.

רכב חדש באספקה מיידית. מחלקה מיוחדת לטריד אין לכל סוגי הרכב. מחלקה מיוחדת לרכב מסחרי

קונים מכוניות שמורות, במחירים הוגנים

התשלום במזומן

*בדיקת רכב * ביטוח *אביזרים *ירידות ערך לרכב. במקום

מ.מ. מכוניות

בהנהלת משה מזרחי

טל' 376777 רב קווי

פקס. 376888

לאביב
פקידת הנהח"ש/נסיון קצר לחברה ארצית, 249619

לאביב
פקידת הזמנות למשרה מלאה, בבית הערבה, 245568

לאביב
מכירה דו לשונית, טלפונית יזומה + הדפסה, 245567

מרכזנית
+ קבלת הזמנות מלקוחות הקלדתן למחשב א-ה 14:45–22:00, אפשרות לחלקית, 511523

אחרי צבא
משרה מלאה, מכירות "גרפט פרינט", 254448, איתן

לקריית
רציני, גיל 30-25, למכירות. טלפון: 519173

ל"דוהלי"
למשרדים במבשרת מכירה לשיווק המוצרי רצוי נסיון במכירות. 330366

ל"דוהלי"
למוכנים במבשרת מתמצאי נמרץ עד גיל 25. משכורת מצוינת למתאימים. 330366 לדני

ל"אביב"
מכיר/ה הרדמיל ללשכת מנכ"ל במוסר אקמי, 245567

ל"אביב"
נהג/ת ג' להלוקה + עבודות מחסן, מיידי 245568

ל"אביב"
חשב/ת שכר למוסר ציבורי, עבודה קבועה, 245567

ל"אביב"
מהנדס/ת אלקטרוניקה/מכונות, נסיון בתעשיה וניהול 249619

מוקדי שמירה
למשמרות יום ולילה, יוצאי צבא, בוגרי קורס פיקודי, עד גיל 35 + רשיון נהיגה לראיון 231266

דרושות
לנות אקסון בהדסה עין כרם קופאית בוקר (8:00–13:00) וקופאית אחה"צ (13:00–17:00) 811326

למפעל דרושים
מלוטנה הנדסאי אלקטרוניקה בוגר צבא 256511

דנאל כח אדם וסיוע
דרוש/ה
מזכיר/ה לאחה"צ
ע"ת אנשטיין מנוסה ומהירה.
שעות 15.00 – 19.00
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיוע
שרטט/ת
אוטוקד 12 מנוסה
למשרד ממשלתי
משרה קבועה
א-ה 07:30–16:00
מיידי
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיוע
לעבודת שטח מעניינת
דובר/ת רומנית
תנאים מעולים+ רכב צמוד+ פלאפון
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיוע
לרשת שווק גדולה דרושים/ות
סגן/ית מנהל
גיל 25–35
מחסנאי/ת
מנוסה
עובד/ת
בלתי מקצועי/ת
שיוכשר לעבודה כקצב
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיוע
דרוש/ה
סטודנט/ית
לעבודה ארגונית מעניינת במפעל עתיר – ידע.
4 ימי עבודה בבוקר.
קבוע. מיידי.
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

מנפאואר
לחברת תקשורת מובילה
כלכלן/ית
• לעבודה בתחום התקציבים
• נסיון של שנה לפחות
• ידע על מאיק ולוטוס
• עבודה במשרה מלאה וקבועה עם אפשרות לקליטה
טל' 02-254440

מנפאואר
מנהלי/ות חשבונות
• סוג 3
• נסיון של שנתיים לפחות
• עד 20 ש"ח לשעה
ירושלים צפון 02-812333

למפעל טקסטיל
מנהל כספים וארגון
– רקע בתעשיה.
– רצוי אקדמאי (כלכלה ניהול ו/או טקסטיל).
טלפון: 02-259596

לחברת נתיב - 2
דרושים/ות
מטפלים/ות
בכל אזורי העיר
טל' 02-235523

פאר
לסוכן מרכזי דרושים/ות
נהגים/ות רכב,
מכונאי/ות רכב,
חשמלאים/יות + מיזוג אויר
עם תעודות והסמכה
02-375811

פאר
למפעל הייטק דרוש/ה
מזכיר/ה כתבן/ית
הדפסה עברית/אנגלית 4 שנות נסיון-מהיר/ה בתוכנות וורד פרפקט עדיפות עם רקע כימי/ביולוגי-משרה מלאה
02-375811

פאר
פקיד/ת מלאי
הנהח"ש סוג 2
-שליטה בקלדנות
משרה מלאה- מקצועני/ת
02-384777

פאר
מכנאי/ת/הנדסאי/ת מחשבים
הכרת מערכת הפעלה UNIX
הכרת P.C ידיעת
שפת mumps - יתרון
02-375811

פאר
כימאי/ת/אנליטי/ת
תואר ראשון/שני בכימיה
נסיון בכרומטוגרפיה HPLL
אנגלית טכנית ברמה גבוהה
02-375811

פאר
מזכיר/ה
שליטה במחשב ע/א תוכנת קיוטקס 8.30-15.30, 5 ימים
02-375811

פאר
סדרן/ת מנוסה
לרשתות המזון הגדולות
אדיבות ורהוטות
02-384777

פאר
מנהל/ת חשבונות
סוג 2-3 עם ניסיון
של 5 שנים לפחות
שליטה במחשב
02-375811

פאר
רתך/ת חשמלי/ת
לצנרת לחץ מיים- שמן
+ מסגר מכני עם ניסיון
02-375811

פאר
מפעיל/ת מכונות
בוגר/ת ביה"ס מקצועי, ניסיון בתעשיה שעות עבודה ארוכות
ידע באנגלית טכנית חובה
02-375811

פאר
מכנאי/ת/הנדסאי/ת
לאחזקת ציוד- במפעל,
ידע באנגלית משמרות
ונסיון בתעשיה
02-384777

פאר
למעבדה דרוש/ה
עובד/ת ניקיון
מ-7.00-17.00 5 ימים
תנאים טובים למועמד/ת
02-375811

פאר
חייל/ת משוחרר/ת
בוגר ביה"ס מקצועי
עם ראש טכני וידיים טובות
-להכשרה לתיקון כלי עבודה חשמליים וטכניים
02-375811

פאר
מחסנאי/ת מכני/ת
עם ניסיון
א. רקע באלקטרוניקה
ב. רקע בת/ח
ג. בכלי עבודה וחומרי בניין
02-375811

פאר
לגוף יוקרתי
דרוש/ה
פקיד/ת קבלה
הופעה יצוגית
שליטה במחשב, אנגלית ברמת שפת אם, נסיון קודם חובה
02-384777

פאר
לבית אבות
דרוש/ה
מטפל/ת בקשישים סיעודים
עם ניסיון - במשמרות
(כולל שבתות וחגים)
02-375811

שילוב
מזכיר/ה יעיל/ה
+תמלילנות בעברית
נסיון שנתיים עד שלוש
02-255002

שילוב
מנהל/ת חשבונות סוג 2/3
למשרה מלאה/חלקית
נסיון של 2–5 שנים לפחות
02-255002

שילוב
לעמותה ציבורית
מזכיר/ה
רצוי אקדמאי/ת בעל/ת
מעורבות חברתית
הדפסה עוורת ט"מ
02-255002

שילוב
חשמלאי/ת מוסמך/ת
רקע טכני במיזוג אויר
3–10 שנות נסיון
לתפקידי פיקוח
02-255002

לתיגבור
איש/ת מכירות
נסיון בענף התכשיטים
אנגלית חובה
02-244081

שילוב
נציג/ת שרות ללקוח
לעבודה בשעות נוחות
בעל/ת תודעת שרות גבוהה
גישה למחשב
לעבודה קבועה באוירה צעירה
02-255002

שילוב
למפעל היי-טק
מזכיר/ת מפעל
שליטה באנגלית + תמלילנות
ע/א + יכולת אירגונית
02-255002

שילוב
למשרד ממשלתי
חייל/ת משוחרר/ת
נסיון בניהול משרד
+ תמלילנות רצוי א – ב
02-255002

לתיגבור
מנהח"ש סוג 1, 2, 3
וכן מנהח"ש מדופלם
שכר בהתאם לכישורים
02-241486 ,240438/9 ,244081

לתיגבור
מזכיר/ה אנגלית
שליטה בעברית
חצי משרה / משרה מלאה
02-241486 ,240438/9 ,244081

לתיגבור
אחראי/ת אולם תצוגה
רקע במכירות
משרה מלאה
02-244081

לתיגבור
מהנדס/ת מכונות
לאחזקת מערכות
משרה מלאה
02-244081

לתיגבור
מזכיר/ה למפעל
התמצאות במשכורות
שכר גבוה
16:00–07:30
02-240438/9

לתיגבור
טכנולוג/ית מזון
לניהול מעבדה
02-240438/9

לתיגבור
למשרד ממשלתי
תמלילן/ית א-ב
עברית/אנגלית
02-244081

לתיגבור
חייל/ת משוחרר/ת
לעבודות ייצור בתעשיה
02-244081

לתיגבור
טכנאי/ת מיזוג אויר וקירור
02-244081

לתיגבור
מהנדס/ת או הנדסאי/ת כימיה תעשייתית
לעבודה בתחום המזון
שליטה מלאה באנגלית
02-244081

לתיגבור
מהנדס/ת הנדסאי/ת בנין
שכר גבוה
נסיון בשטח והפיקוח
02-244081

לתיגבור
חשמלאי/ת מוסמך/ת
לאחזקה
02-240438/9

לתיגבור
טבח/ית לילה
סוג 2
02-244081

לתיגבור
מטפל/ת בקשישה סיעודית
02-244081

לתיגבור
מזכיר/ה
להפקת חשבוניות
למשרד ממשלתי
משרה מלאה
02-244081

לתיגבור
מזכיר/ה
למשרד ממשלתי
7:30–19:30
02-244081

לתיגבור
למפעל HI-TEC
מרכיבים/ות מכאניים/ות
חייל/ת משוחרר/ת + רקע טכני
02-241486 ,240438/9 ,244081

לתיגבור
תמלילן/ית וורדמיל 4.5
לחצי משרה
02-244081

לתיגבור
מטפל/ת לחולים סיעודיים
+ נסיון
לשבוע מלא
02-244081

לתיגבור
סדרן/ית
לסידור סחורה
במרכזי קניות
לחצי משרה
02-240438/9

לתיגבור
מזכיר/ה
למשרד ממשלתי
שליטה בלוטוס חובה
02-244081

לתיגבור
למלון 5 כוכבים
• מזכיר/ה עב' - אנ' למח' מכירות
• חשמלאי/ת אחזקה
• טבח/ית סוג 2 למטבח חם
233318/9 ,240438/9

לתיגבור
רכז/ת כ"א
נסיון במשכורות
וחוקי עבודה
02-240438/9

לתיגבור
עולים/ות חדשים/ות
לעבודות ייצור במפעלים
עבודה במשמרות
02-240438/9

לתיגבור
תמלילן/ית א-ב
מעולה, למשרד ממשלתי
משרה מלאה
02-244081

לתיגבור
למפעל תעשייתי מתקדם דרושים/ות
* רתך/ת מכל סוג
* חרט/ית קונבנציונלי
02-241486 ,240438/9 ,244081

חייל/ת משוחרר/ת
את/ה חושב/ת שאת/ה
יודע/ת למכור?
אצלנו תרוויח/י בגדול
02-531774

טוס מפה חינם לאירופה !
תראה מה דוורים מרוויחים במנפאואר
* שכר גבוה * עבודה גמישה
וכרטיס טיסה חינם לאירופה (הלוך ושוב),
לאחר 10 חודשי עבודה.
אם יש לך:
* כושר גופני טוב
* יכולת קריאת כתובות בעברית ואנגלית
מובטח לך:
משרה מלאה - שכר חודשי גלובלי + בונסים + הוצאות נסיעה
* עבודה עצמאית
* תחילת עבודה 07:00 - סיום עבודה גמיש ומותנה בקצב אישי
* אפשרות להקלט ברשות הדואר
סניף ירושלים מערב רח' יפו 33
טל' 02-235323
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

חייל/ת משוחרר/ת
לעבודה במחסן שיווקי
רשיון נהיגה
מאגרי אנוש 02-234441

לחברת הייטק גדולה
דרושים/ות
סטודנטים/יות
מהתחומים:
*תעשיה וניהול
*פיזיקה/אלקטרוניקה-
בעלי/ות אוריינטציה למחשבים
אלקטרוניקה
משרות גמישות- אפשרות להשתלבות בעבודה בתקופת הלימודים
לפרטים טל' 02-235959

מנהל/ת חשבונות
מנוסה/ת
למוסד ציבורי, קבוע
מאגרי אנוש 02-234441

מזכיר/ה
עברית, ע"ת
ונסיון בשעות
מאגרי אנוש 02-234441

גולדוורק - כח אדם
• קב"טים/ות לבתי מלון
• רתכים/ות
• חרטים/ות לתעשיה
258353

למשרד ממשלתי
סטודנט/ית
• ידע במקינטוש הכרחי
• שליטה בשפות זרות-יתרון
• משרה חלקית
לפרטים טל' 02-235959

מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה
לתפקיד ניהולי במפעל
מאגרי אנוש 02-234441

יועצת יופי!!!
חברת
UNICA INTERNATIONAL
תדריך אותך, תתן לך סחורה וכלים להצלחה,
הכנסות גבוהות!!!
אין צורך בהשקעה
02-346346

לחברת תקשורת גדולה
נציגי/ות שרות טלפוני
דרושים/ות
לעבודה במשמרות בוקר/אחה"צ
תנאים טובים
טל' 02-235959

לחברת תקשורת גדולה בירושלים
דרושים/ות
מוקדנים/יות
בעלי רקע טכני - רצוי באלקטרוניקה
נכונות לעבודת משרד + שטח
עבודת משמרות בקר ואחה"צ
02-235959

גולדוורק - כח אדם
למפעלי HITEC
• הנדסאים/יות
טכנאים/יות
• מזכיר/ה
• מרכיבים/יות
258353

גולדוורק - כח אדם
• מנהל/ת אחזקה ושרות
• בוגר/ת-מהנדס/ת-הנדסאי/ת מזון
• כימאי/ת אנליטי/ת
258353

גולדוורק - כח אדם
• מבקר/ת טיב
• מזכיר/ת מנכ"ל
• מחסנאי/ת ממוחשב
258353

גולדוורק - כח אדם
• מנהל/ת מזון ומשקאות
• נהגי/ות משאית
• מפעיל/ת חדרים נקיים
• לבורנט/ית כימי
• טכנאי/ה אלקטרוניקה
258353

לחברה ארצית
לסניף ירושלים דרוש/ה
מעבד/ת תמלילים מעולה
בתוכנת W.M.
משרה מלאה-עבודה קבועה
שכר גבוה למתאים/ה
02-234265

דנאל כח אדם וסיוע
מזכיר/ה בכיר/ה
עוזר/ת למנכ"ל
עברית-אנגלית ברמת שפת אם+הדפסה
תנאים מעולים-מיידי
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

לחברת תקשורת
מזכיר/ת מחלקה
דינמי/ת ובעל/ת יכולת תפעול
משרה מלאה
תנאים מצויינים
02-235959

למוסד ציבורי
מזכיר/ה בכיר/ה
לעבודת ארגון
מאגרי אנוש 02-234441

לציון חברה לטקסטיל
דרוש/ה
מזכיר/ה
ע/א, בעל/ת נסיון בארגון משרד, מסודר/ת וסבלני/ת
לפנות מיום ב' 02-234445

למפעל עתיר ידע
מזכיר/ה
• שליטה טובה באנגלית
• ידע בע"ת
• אפשרות למשרה חלקית
לתפקיד מעניין ואתגרי
טל' 02-235959

למפעל עתיר ידע
מזכיר/ה
שפת אם אנגלית
מאגרי אנוש 02-234441

דנאל כח אדם וסיוע
דרוש/ה:
חווט/ת מנוסה
א'-ה' 07:00–16:00
תנאים מעולים–מיידי
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

עובדות
לשוק רמות, אחרי צבא, מאפר רמות. 865933

לחברה מובילה
בענף המטבחים דרוש/ה מעצב/ת פנים + נסיון במכירות. 236128

לחברה בינלאומית
צעירים/ות, משוחררים/ות (26-17), 3000 ויותר עבודה מתוקה + קידום. 794092

למרכז שיקום
אבחון תעסוקתי מאבחנ/ת, B.A בייעוץ בעיסוק / פסיכולוגיה. 783158

בחורים(ות)
לאחר שרות צבאי בעל/ת רקע טכני, תנאים טובים. 248504 ,245515

דרוש!
לבעלי קשרים בהנדסה וארגונים הצעה מעניינת, ומשתלמת. 932633

ל"גני יהודה"
דרושים/ות: 1. מבקר מזון ומשקאות רצוי נסיון בבתי מלון. 2. מנהל/ת ארועים, נסיון עדיף. 7171981 מוטי

לרשת מזון
עובדים(ות) למחלקת בשר ויקות. 248504 ,245515

מנהח"ש
סוג 3 ל-1/2 משרה נסיון קודם חובה. 536844

חשבשבת
מיכפל משכורות
גליונות אלקטרוניים
עיבוד תמלילים
טל' 03-5612040 02-259595 04-676025

חשמל אלקטרוניקה

חשמלאי מנוסה
במאוטומטיקה וקיטור לעבודות אחזקה. 256511

מוכרים ות

למלון סיני
מלצרי חשמל, דרושים מנקים בעלי נסיון. 731516

דיילת / קוסמטיקאית
מנוסה במכירות לעבודה בבית מרקחת. 792632

גזירה ותפירה

דפוס

לדפוס אותה
מפעיל/ה מנוסה למחשבי מקינטוש, דפסים/עזרי דפסים 389331

חרטים מסגרים

טכנאים הנדסאים

לצלומית
טכנאי למכונות צילום + נסיון ורכב. 536844

לחברת בניה בירושלים
הנדסאי/ת בניין בעל/ת נסיון 3 שנים לפחות בניהול פרוייקטים, 388860/70

הנדסאי
ידע במחשב לוטוס ת.פ.י 322484 דני, רפי

לחברת היי-טק
בירושלים
דרוש/ה
טכנאי P.C
עצמאי/ת בעל/ת ניסיון רב ויכולת לימוד
לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 9667 ירושלים 91094 ופקס 02-253236

לחברת מפעל בע"מ
טכנאים/יות למכונות צילום, ממסכים, הכרוז ורקע אלקטרוני וטכני. למשה 251226

מהנדסים אדריכלים

מהנדס מכונות
למוסד ציבורי מסוד 256511

עובדי מוסך

חשמלאי / מכונאי רכב
למוסך גדול. 256512

מזכירות

למשרד מהנדסים
מזכירה בחצי משרה, הדפסה עברית 731107

ללשכת מנכ"ל
מזכירה איכותית + הדפסה עברית אנגלית, 256511

מזכירה איכותית.
הדפסה א.ב. עדיפות שליטה באנגלית 256511

דרושה מזכירה
אחות, שרוצה לגדול איתנו. נורית 619775

למשרד עו"ד
מזכירה / כתבנית, ידע בעיבוד תמלילים, רצוי 250011 .WORD

מזכיר(ה)
למשרה מלאה, ידע בע/ת, בעל(ת) ת. בגרות, 245515, 248504

מעבד(ת) תמלילים
עברית ואנגלית לשעות אחה"צ. 245515 ,248504

סוכנים וח

סוכנים/ות
לספרי עיון שכר גבוה לרציניים. 792298 ,792434

למשרד תיווך
סוכנ/ת עצמאי/ת ומנוסה, הורד/ת שפות, בעל/ת רכב. 256231

מחסנאים

מחסנאי מנוסה
למזון הצעות עבודה מתחומים שונים. 256511

לחברת יבוא
מחסנאי/פקיד טכני לציוד טכני הנדסי 835207

מחסנאי משלוחים
נסיון אחראי מסודר ומסור, ניהול צוות עובדים, עבודה קבועה. 352661

נהגים

נהגי ב'
ומעל 15 טון למזון משרות. 256511

דרושים
נהגי אוטובוס, למשרה מלאה/ חצי וחלקי 376281 ליעקב

שונות
נהג למערבל בטון 9 קוב, 431286 ,413635

מורים/ות גננות

דרושים מורים
לבי"ס יסודי בתחומים אנגלית, טבע, טיפולית, מתנבות סל': 768566, 788084

פקידים/ות וקלדניות

ב"מכללת דעת מחשבים"
קורסים בעיבוד תמלילים הדפסה במחיר מבצע, 258367 ,241821

למלון
המלך שלמה פקיד קבלה כולל משמרות לילה, נסיון + שפות. כ"א 03-695555

מעבדות תמלילים,
קלדניות, כל התוכנות, שכר גבוה, 256512

ציון חברה לטקסטיל
דרוש/ה
בקיד/ת מחסן קלדן/ית
לפנות מיום א' 02-234445

לחברה בירושלים
פקידה מנוסה
• שרות צבאי מלא
• נסיון בעבודה מול לקוחות
• רקע בהנהלה
טל. 03-5221726

עיבוד תמלילים
לימוד עד להצלחה במחשב ב"מחשב לכל". 251439

פקידות מכירות
נמרצת כלבבי לתאום המכירות בשטח. 866264

מנפאואר
מעבד/ת תמלילים איכותי/ה
ללשכת מנכ"ל במוסד ציבורי גדול
• משרה מלאה
• תנאי שכר הולמים
טל' 02-256440

מקדמי מכירות

רבים מכירות
מנוסים, בסיס + הכנסה גבוהה למתאימים, 788814

למפעל בעטרות
איש מכירות נמרץ, רקע טכני + נסיון חובה. 838615

עוזרות ומטפלות

עובדי בניין

למשרד ממשלתי
דרושים/ות
1. כתבנ/ית
עברית-אנגלית לשעות אחה"צ 12.00-19.00
2. כתבנ/ית
אנגלית לחצי משרה בשעות הבוקר
לפרטים טל' 02-235959

هكذا من الأصل

רפואת שיניים

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

לשמירה וביטחון

דרושים/ות

מאבטחים/ות לבתי ספר

פרופיל 65
רבאי - 03
14.50 ש"ח לשעה
(עד גיל 50)
העבודה מותנת בקורס של 4 ימים

סטודנטים/יות
לעבודת אבטחה באינטל
שכר ותנאים מעולים
טל' 02-385752

מלצרים/יות

"ליקפה עמורה"
דרושים עובד/ת אספרסו במשרה מלאה/חלקית ומלצר/ית

דרוש/ה
טבח/ית מקצועי/ת
למטבח מוסדי
תנאים טובים למתאימים
לפנות מיום א'
טל' 02-234445, 02-833366

ספרים/ות

שרטטים

ביקוש עבודה

גרפיקאים

"ל'פרינט-מדיה"
גרפיקאי/ת בעל/ת 3 שנות ניסיון לפחות, על מקינטוש. תנאים מעולים. 389662

דניאל כח אדם וסיעוד
עובד/ת סוציאלי/ת
לעבודה בחוק סיעוד
רשיון נהיגה הכרחי
משרה מלאה
תנאים טובים
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176

מציעים למכירה

מכירות כללי

מקררים

מכונות תפירה

סידורי

רהיטים

בעלי חיים

מוצרי חשמל

ציוד צילום

מקררים

מערכות סטריאו

רהיטים

כלי נגינה

"להרמוני"
קונים ומוכרים כלי נגינה משומשים באחריות. 257363

מחשבים

מחשב AT 286 + מדפסת

חיות בית

מגזינים

פלאפון

ציוד לעסקים

2 חדרי קירור גדולים בהזדמנות במצב טוב. 816746

בתי אבות

גנים

בריאות

רופאים/קליניקות

שיעורים פרטיים

אסטרולוגיה

שדוכים

בידור

הכרויות

חוגים וקורסים

שירותי ליווי

"HAWAI"
מס 1 בירושלים חדשות, דוגמניות, צעירות, יפהפיות + שיטות, 257770

"AMOr"
הגדול בירושלים שם לב מבחר גדול חדש של יפהפיות 234512

"V.I.P"
עסקי הליווי, מלוות חדשות מהארץ ומחו"ל 258219

"FANTASY"

"CHIN CHIN"
יפות והושניות יענקו אותך במשך הימשה. 258214

ציוד משרדי

LASER WRITER SELECT

אזור הדרום

דירות

וילות

3-3.5 חדרים

למכירה/השכרה
בעומר, וילה 7 חדרים + סלון + סלוריה, פינת אוכל, פינת טלויזיה. 08"405036

וילה יפה
מקום מעולה + חצי דונם + מזגן והסק ודיש. 07"750621

דירות 3 חדרים
קומה ד', משודרת, $45,000, בבן גוריון, קרית מלאכי. 08"587649

למכירה בעמדה
3 ח', מסודרת, קומה א', פונה לגינה, שקטה. 08"594125

למכירה קוטג'
3.5 חדרים, בנהדקלים אשקלון, בהזדמנות + גינה, מיידי. 08"559332

3 חדרים +
אופציה, באזור מעולה בק. מלאכי. 08"432460 ביח, 08"561061 / 19734 מנוי יורם

דירות נופש

4 חדרים ויותר

2-2.5 חדרים

דירות 2 חדרים
55 מ"ר, קומה ד', במצב טוב מאוד, $45,000, 08"501016

4.5 חדרים
בסביונים, משודרת מאוד. עבודה 08"547307, בית 08"543099, לא בשבת

באשקלון, בברנע
2 ח', קומה א', ללא תיווך. 531541, 07"745434, 08"533847

4.5 חדרים
133 מ"ר, בבנין מגדלי אשדוד, עם כיווני אויר, משופצת ויפה. 08"559310

למכירה באשקלון
2 חד' + גינה + מרפסת, חדשה + מזגן + חניה. 02"832719

דירה חדשה
בקרית מלאכי, דו-משפחתי גדולה, משודרת, 148 מ"ר, קומה ב'. טל'. 08"582814

באשקלון במגדלי ברנע
4.5 ח', חדשה, כניסה מיידית, אופציה לשעתיים. 03"5323413

למכירה 4.5 חדרים
באשדוד, ב"א, נוף לים, משודרת. 08"558317

באשדוד רובע
4.5 חדרים, נוף לים, למשרד, 3 כיוונים, משודרת. 08"551407

להשכרה וילה
מורהטת ביבנה, בתוך הבית, בשכונה הצבאית. 08"421929 לא בנהריים

למכירה 4.5 ח'
בברנע, אשקלון, משופצת, פינוי מיידי, בערב 07"733426, 07"710786

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

מכוניות

רום כרמל
81, בהזדמנות, מכבי מעולה, מטס הצי שנה. 08"583498

בגדרה בגורה שורשור
פונטאו 4 ח', קומה ג', משודרת. 03"5743962

באשדוד
בי"ד, 4 חדרים, קומה ה' + מעלית, פינוי גמיש. 08"552834 בערב

אודי

אופל

אוטובוסים

אלפא רומיאו

ב.מ.וו

וולוו

מיצובישי

סובארו

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

שברולט

מרצדס

אאודי 80
86, 1300, מצב מצוין, ביוד 08"523687, עבודה 08"561141

אלפא רומיאו
85, 1350 נפח, טסט לשנה, במצב מצוין, בערב 08"551877

בהזדמנות!!
וולבו 345, רגיל, 80 + טסט, חייבת להימכר. 07"711333

מיצובישי
סובארו 1600 DL 86, מצב מצוין. 08"581867

סובארו 1600
87, אוטומט + טסט 11 חודשים, ארוטה, במצב טוב. 08"551278

בהזדמנות!!
87, 1600, אוטומט + מזגן, טסט, מצב טוב, מושכרה. 07"725995

שנדרים

סיטרואן

פולקסוואגן

פיאט

מירה 88
מפוארת, ראשונה, 1600 + (ג'יפ 57), 08"558825, 050"286354 בחול.

פורד ברנטה
76, 1100, מצויינת + טסט + ח גרירה תקני. 08"551969

78, 127
מנוע 903, מצב מכני טוב + טסט. 08"540638

88, מרצדס מטיישן
1600, אוטומטית, מסודרת. 02"345349 בעבודה, 07"811095 אמנון

אנה S-70, 91
מטלי + מזגן + טסט, ראשונה, כחושה. 729585, 07"722606, 07

מזדה 309
1993, 1600, מצויינת, אוטומט + טסט + מזגן, מצויינת. 08"552006

מטיישן 305
1983, 1500, ראשונה, טסט לשנה. 08"586793 בערב, 050"262989

82.5
טסט 9 חודשים, מכני מעולה, 5 דלתות. 08"576724

רנו 5 מוכבף
82, טסט לשנה, מכני חיצוני, מצויין. 07"733488

אומגע X250
שנת 88, מצב מצויין. 08"558853 בשעות אחה"צ

הצעות עבודה

מוכבים

עוזרות

עסקים כללי

להשכרה מסעדה עובדת
בבית התחנה אשקלון, פתנה בשפע. 07"724611 רמי

חנויות

2 חנויות להשכרה
ב"קניון הקריה", קמלאכי. לאבי 08"580847, 08"502914, תנאים מעולים.

מבני תעשיה

באשקלון בא.ת הצפוני
למכירה/השכרה, מבנה סגור, 100 מ"ר עד 200 מ"ר, קומה א', עד 1200 מ"ר. 07"811419, 730231, 07"736052 בערב.

מגרשים

משקים

למכירה/השכרה
במושב כוכב, ליד אשקלון, משק, $400, 07"726413

הלוואות

הכרויות

רווק 1.87/35
מבית טוב ושמנו, בתחיכה ומבוססת. ת.ד. 5529 הרצליה

הכרויות בשטש!!!
+ מסיבות, לפנויים/ות בלבד!! 03"5464560, 03"5466660

איש עסקים
רווק, נאה, אמיד מאוד, בנאה וטובה ואפילו שמנמנות, עד 25, למטרה רצינית. ת.ד. 2668 ירושלים

למינהל קהילתי רמות-אלון

דרוש/ה

רכז/ת נוער

במשרה מלאה

הגדרת התפקיד:
- אחראי/ת לנושא הפיתוח החברתי של נוער וילדים.

תאור התפקיד:
- ייזום, תכנון והפעלת מסגרות חברתיות ותכניות לבני נוער וילדים בהתאם למדיניות הקהילתית והעירונית.
- הפעלת צוות מדריכים (בוגרים וצעירים).
- שיתוף, תיאום וגיבוי מסגרות קהילתיות הפועלות עם נוער בשכונה.

כישורים נדרשים:
- הכשרה פדגוגית (רצוי תואר אקדמאי במדעי החברה או הרוח.
- נסיון של 3 שנים לפחות בעבודה חינוכית לא פורמלית.
- בעל/ת כושר ניהול וארגון.

העבודה בשעות לא שגרתיות

המעוניינים נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 23341 ירושלים.
רק פונים מתאימים יענו.

להברה בענף מוצרי הצריכה
דרושים/ות

חשב/ת

בעל/ת תואר אקדמי בכלכלה (רצוי בראיית חשבון)
נסיון קודם בתחומי הנה"ח, שכר, תקציב ודוחות כספיים

מנהל/ת מכירות

אקדמאי בשווק, נסיון קודם בניהול מערך מכירות וסוכנים, נמרץ/ת, בעל/ת כשר מנהיגות

פקיד/ת גביה

נסיון קודם בגביה, ידע במחשב והנה"ח

לכל המשרות תנאים טובים, מגורים באזור ירושלים חובה
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 23737, ירושלים

ל"גולדמן"
אח/ות מוסמכ/ת לדיור מוגן
מנוסה רצינית/ת וסמכותית/ת, נסיון גריאטרי - יתרון.
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
קלדנ/ית תמלילן/ית
מנוסה מאד, זריז/ה דייקן/ית למשרה קבועה, (אפשרות לחלקית)
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
מוכר/ת לאולם תצוגה
איש/ת מכירות מנוסה, אדיב/ה, ייצוגי/ת למערכת יוקרתית
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
עובדי/ות ייצור לתעשייה
למשרות מגוונות בתחומי הרכבה והפעלת מכונות. העבודה לאורך זמן.
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
כלכלן/ית מערכות מידע
צעיר/ה מוכשר/ת (3) שנות נסיון, לתפקיד משולב במחלקה הכלכלית ומערכות מידע.
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
פקיד/ת גביה אחראי/ת
אדיב/ה יעיל/ה וסמכותי/ת רקע בהנה"ש, נסיון בגביה-יתרון.
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
הנדסאי/ת טכנאי/ת תפ"י
להשתלבות במערך התכנון וייצור של מפעל הייטק
רב קווי 02-252561

ל"גולדמן"
חשב/ת שכר מנוסה
מנה"ש (3) יעיל/ה ואדיב/ה, למפעל מהיר שכר וחשבונות במערכת עסקית
רב קווי 02-252561

לחברת מסחר ושרותים
דרושים/ות

מחסנאי/ת בכיר/ה

למשרה מלאה, אחראי ואמין, דרוש נסיון

עוזר/ת מחסנאי

למשרה מלאה, צעיר דינמי ואחראי
רצוי נסיון
קורות חיים לפקס - 02-254236

פקיד/ת הנהח"ש סוג 2

בגרות מלאה, הנהח"ש סוג 2 - רצוי נסיון
נא לפנות לטלפון 02-251331 - אורלי

א.ש. שרותי כח אדם וסיעוד
טל' 02-235692

דרושים/ות
- מנהלי פרוייקטים - קריאת תוכניות
- רו"ח תואר שני - כלכלן/ית. נסיון
- מנח"ש נסיון במשכורות
- רתכי צנרת, מסגרים, כרסמים
- הנדסאי/ת בנין - תיכנון ופיתוח
- למחלקה משרדית: מזכירות/ים קלדניות/ים מנה"ח.

א.ש. קו חם לעבודה

נציבות שירות המדינה
מודיעה על פרסום מכרזים פומביים
במרכז הרפואי "שיבא" תל-השומר - משרד הבריאות

מכרז מס' 764
למשרת מנהל/ת מחלקה פנימית ג'

הדרגה: 7–9 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה:
– רישיון ישראלי לעסוק ברפואה.
– תואר מוכר של מומחה ברפואה-פנימית.
– ניסיון של שלוש שנים לאחר קבלת תואר מומחה.

מכרז מס' 765
למשרת מנהל/ת בית חולים א' (בית חולים לא כללי שיקומי)

הדרגה: 9 – 10 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה:
– רישיון ישראלי לעסוק ברפואה.
– תואר מוכר של מומחה בפסיכיאטריה או בעל תואר מוכר של מומחה בגריאטריה או באחד המקצועות של הרפואה הפנימית
– בעל תואר מומחה במינהל רפואי.
– ניסיון של שלוש שנים לאחר קבלת תואר מומחה.
– הכרת המבנה הארגוני והתפעולי של משרד הבריאות בכלל ובית החולים בפרט.
– הכרת החוקים והתקנות הנוגעים למערכת הבריאות ולניהול בית החולים בפרט.

פרטים נוספים ותיאור התפקידים לשני המכרזים ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:

ירושלים	– הקריה, רח' קפלן 3, ת"ד 34076–91340,	02–705148.
תל-אביב	– הקריה, רח' קלמן מגן 10–61070,	03–6955381.
חיפה	– רח' חסן שוקרי 11–33105,	04–660348.
באר-שבע	– רח' החלוץ 136, ת"ד 10050,	07–236554.

בקשות בצירוף מסמכים יש להגיש על-גבי טופס מדף 2115 (שניתן להשיג בלשכות הנ"ל) ובמשרדי המועצות והרשויות המקומיות, ללשכה המחוזית של נציבות שירות המדינה ירושלים.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: י"ג באב התשנ"ד 21.7.94.

נציבות שירות המדינה
מודיעה על פרסום מכרז עתודה 4002/94

בוחני נהיגה במשרדי הרישוי
ירושלים והדרום, תל-אביב והמרכז, חיפה והצפון ובאר-שבע במשרד התחבורה.

דרישות המשרה: השכלה של 12 שנות לימוד.

נסיון בשנים	סוג רשיון
5	03 (משא)
4	04 (גורר תומך)
3+2	03 (משא) + 06 (אוטובוס)
3+2	04 (גורר) + 06 (אוטובוס)

דרישות נוספות: בריאות תקינה ותעודת יוה"ד.
מועמדים למשרה זו ייבחנו במבחני כושר כלליים ומבחני אישיות.
מועמדים שייבחרו יועסקו בחוזה מיוחד.
מועמד שייבחר יהיה חייב לגור בקרבת מקום העבודה עוד בתקופת הניסיון.
עובדים שייבחרו ושיעברו את תקופת ההכשרה המעשית ישתתפו בקורס כפי שיקבע משרד התחבורה.
מועד הכניסה לעבודה ייקבע ע"י מנהל היחידה (בהתאם להוראות התקשי"ר).
פרטים נוספים ותאור התפקידים מפורט ניתן לקבל במשרדי הרישוי הבאים:
משרד הרישוי ירושלים – אזור התעשיה תלפיות
משרד הרישוי אשדוד – רח' אבא סילבר (ליד משמר הגבול)
משרד הרישוי חולון – רח' הלוחמים 1, תל-גיבורים
משרד הרישוי חיפה – מפרץ חיפה מול בתי הזיקוק
משרד הרישוי באר-שבע – רח' הבדיל 20 עמק שרה
בקשות בצירוף תעודות והאישורים הנדרשים יש להגיש על גבי טופס 2115 (שניתן להשיג בכתובות דלעיל, ברשויות והמועצות המקומיות ובלשכות של נציבות שירות המדינה).
את הבקשות יש להגיש למשרדי הרישוי שכתובותיהם פורטו לעיל.

מועד אחרון להגשת הבקשות 21.7.94
לא תתקבל בקשה לאחר התאריך האמור לעיל.

להרוויח בגדול

חברה דינמית המשווקת יחידות נופש מחפשת מועמדים/ות רציניים לתפקידים:

אנשי מכירות
אנשי טלמרקטינג

★ אפשרות לרווחים גבוהים מאד!!!
★ אפשרי כעבודה שניה
★ העבודה בשעות הערב
★ המתאימים יעברו הכשרה מקיפה

לתאום ראיון: נא להתקשר: 050-320883
CLUB ONE

לארגון ציבורי
דרוש/ה

איש/ת ארגון

להרמת פרוייקט לוגיסטי
מקום העבודה: מוסקבה
משך העבודה: שנה, עם אפשרות להארכה
התפקיד דורש תכנון וניהול לוגיסטי בתחום המשלוחים והמחסנים

כישורים:
- נסיון מוכח של שנתיים לפחות בתפקיד דומה
- דובר רוסית, אנגלית ועברית

נא לשלוח קורות חיים מודפסים לת. ד. 740 ירושלים 91007 - עבור מוסקבה
פניות מתאימות בלבד תענינה

מרכז קהילתי "נוטים"
דרושים/ות

רכז/ת תקשורת טלויזיה קהילתית
50% משרה
תאור התפקיד: הפקת שידורים קהילתיים בשיתוף עם תושבים מתנדבים.
דרישות התפקיד: בוגר/ת בייס לטלויזיה ווידאו, יכולת לעבוד עם נוער ומבוגרים, שעות לא שגרתיות.

רכז/ת שלוחת מתנ"ס
50% משרה
תאור התפקיד: פיתוח, ריכוז וניהול השלוחה, הפעלת ועדות תושבים.
דרישות התפקיד: בוגר/ת מדעי החברה ו/או מדעי ההתנהגות, יכולת לעבוד עם תושבים, יוזמה חברתית ויכולת ארגון.

רכז/ת תוכנית האתג"ר
50% משרה
תאור התפקיד: הדרכת עובדות סמך מקצועיות ואמהות
דרישות התפקיד: בוגר חינוך, חברה ו/או מדעי ההתנהגות, יכולת בהנחיית הורים, שעות לא שגרתיות

המעונינים מתבקשים לשלוח קורות חיים למתנ"ס נוטים אליעזר הגדול 4 ירושלים 93590 טל. 787976

מנהל מוסך מרכזי
לאזור הצפון
- כתב הסמכה לניהול מוסך
- נסיון בנהול צוות וטיפול בלקוחות-חובה
- שליטה באנגלית
- מגורים באזור חיפה

04-515494

עיריית ירושלים
ירושלים 3000

דרוש

משרד יחסי ציבור/דוברות

אשר ישתלב בעבודה השוטפת לקראת חגיגות ה-3000 לירושלים - עיר דוד שיתקיימו בשנת תשנ"ו - תשנ"ז 1995-1996
לפרטים ניתן לפנות לאורית טלפון 02-234128, פקס 02-243144
את ההצעות ניתן להגיש עד יום א', ב' באב תשנ"ד (10.7.94) בשעה 12:00 במס' הפקס והטלפון שלעיל.

המחלקה להסברה

אס.בי.אס. השקעות בע"מ-מוצא עילית
ייזום וניהול פרוייקטים בנדל"ן
להנהלת החברה לעבודה מגוונת ומעניינת דרוש/ה

מזכיר/ה

דרישות התפקיד:
- בעל/ת יחסי אנוש טובים ונסיון קודם
- שליטה טובה בעיבוד תמלילים (אנגלית יתרון)
- רצוי הכרת תוכנת Word
- רצוי בעל/ת רכב

לבית הילדים
מרכזי תמיכה משלבים
לפרוייקט ייחודי משלב

דרושים/ות
- מורה לחינוך מיוחד
- מרפא/ה בעיסוק
- פסיכולוג/ית קליני/ת חינוכי/ת
- מוכר/ת ובביקות משרד החינוך
- מרפא/ה במוסיקה
- מורה למחשבים
- מנקה ומבשל/ת
- תנאים טובים, והתק מצטבר למשרד החינוך.

לפרטים ט"ל: 02-810641 - שי

לבית תוכנה דרושים/ות

מתכנתים בסביבת PC

עם נסיון מעשי בשפות-"C", COBOL ו-MAGIC
טלפונים: 735104, 735623

ימקא הבינלאומית ירושלים
לגן הילדים דרוש/ה

גננת מוסמכת

טל' בבוקר: 02/253433, 02/257111 יהודית
טל' בערב: 02/734221, גליה
המשרה מיועדת לגברים ונשים כאחד

"כוכבים במטבח"
מוצרי איכות למטבח ולאמבט
רחוב 42 פינת גורדון ת"א

דרוש/ה
מוכר/ת לאולם התצוגה
התפקיד כולל קידום מכירות לקהל יעד מתוך לחנות.
שעות עבודה: א-ה 11:30-19:30 ו- 09:00-13:30
הכישורים הנדרשים:
-תעודת בגרות - לאחר שירות צבאי - מרץ
- שכל ישר - מוטיבציה גבוהה- הופעה נאה.
- מודעות ורצון למתן שירות
- תקשורת ויחסי אנוש מעולים
- רצוי נסיון במכירות, בעיצוב פנים בקריאת תוכנית אדריכלית.
הכשרה יעודית תנתן על ידינו.
תנאים טובים למתאים/ה.
לשלוח קורות חיים אל: ת.ד. 18152 ת"א 61181
עבור: מכירות/כוכבים.

לחברה מסחרית גדולה
באזור המרכז
דרוש/ה
מהנדס/ת שיווק
תאור התפקיד:
ייעוץ וטיפול לקוחות החברה (תמיכה הנדסית בשיווקים)
ייצוג החברה בשיווק שמנים, דלקים ומוצרי לואי
דרישות התפקיד:
מהנדס/ת מכונות/כימיה ו/או בוגר/ת מנהל עסקים
נסיון הנדסי מוכח של 3 שנים לפחות -
עדיפות לבעל נסיון באחזקה.
יכולת ניהול צוות
כושר הבעה בע"פ או בכתב
בעל/ת רקע השכלתי בנושאי שיווק יתרון
ידיעת השפות העברית והאנגלית על בורין
בעל/ת רשיון נהיגה
התפקיד מחייב עבודה מאומצת וכרוך בנסיעות רבות
המעוניינים/ות יפנו בכתב בצרוף קורות חיים
לת.ד. 50115 ת"א, מיקוד 61500

לחברת ביטוח גדולה
באזור הצפון (חיפה)
דרושים//ות
ראש צוות
כישורים נדרשים:
* השכלה אקדמאית
* נסיון ניהולי של 3 שנים לפחות
* כושר ניהול משא ומתן
* הכרחי נסיון קודם בחב' ביטוח בתחום הביטוח הכללי ומגע עם סוכנים
מנהל מחלקת תביעות בענף ביטוח כללי
כישורים נדרשים:
* השכלה אקדמאית
* נסיון קודם בחב' ביטוח בתפקיד דומה
* כושר ניהול משא ומתן
* כושר ניהול צוות עובדים
* עדיפות תינתן לעורך דין
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 1456 חיפה 31014 ולציין ע"ג המעטפה את המשרה המבוקשת

לעיתון שתי ערים
דרושה
רכזת מודעות
* אחרי צבא
* ידע באיינשטיין
* מוכנות לעבודה קשה,ומעבר לשעות העבודה המקובלות
לקביעת ראיון נא להתקשר לסמדר
03-5036166

מטב
עמותה לשרותי טיפול ורווחה בבית במוסדות ובקהילה
דרוש/ה
עו"ס
* בעל/ת ניסיון.
* ל-50% משרה/רכב חובה.
אזור העבודה:
פתח-תקוה,רמת-גן.
נא להתקשר לטלפון: 03-5237571 לזהבה.

מורים/ות
דרושים/ות לתיכון בוקר בתל-אביב
למועמדים המתאימים תמורה הולמת
תנך, לשון, הבעה, מתמטיקה, אנגלית, מחשבים סוציולוגיה, קולנוע, התעמלות.
לפנות לטל: 03-5621457 ,03-5621017

שילוב
איש/אשת יחסי ציבור בשפת אם אנגלית
למשרה חלקית וגמישה
לליווי משלחות
נסיון בכתיבה +
תרגומים מעברית לאנגלית
02-255002 שילוב

שילוב
איש/אשת שיווק ומכירות
לחברה בהקמה העוסקת בשיווק ומכירות של מחשבים ובציוד היקפי
נסיון שנתיים בתחום חובה
02-255002 שילוב

שילוב
איש/אשת אלקטרוניקה / מחשבים
נסיון וידע
ברשתות תקשורת
WAN/LAN נתונים
שליטה ב P.C.
ידע ב NOVELL
+ רשיון נהיגה
02-255002 שילוב

אורטל
מזכיר/ה בכיר/ה
עברית ואנגלית + ע.ת
טל' 02-259393

שנאל
מאבטחים
עם/בלי נשק אישי
שומרים
עד גיל 55
לפרטים 02-732607

לחברת מחשבים
דרושים/ות
* מזכיר/ה
* טכנאי/ת מחשבים ואלקטרוניקה
בעל/ת נסיון חובה
סל': 02-632444

לעיסוקים
קציני/ות במחון
לאחר קורס פיקודי
אנגלית ברמה טובה
02-389411/2

לבי"ס הניסויי היסודי
מחפשים
מורים/ות לאנגלית
מורה להתעמלות
מחנכים/ות
נא להתקשר לבי"ס בשעות היום
02-255160

אנחנו רוצים אותך.
אם את/ה
* בעל/ת יכולת אישית גבוהה
* תקשורת בין־אישית מפותחת
* מוטיבציה
מחכה לך
* עבודה מעניינת * שכר גבוה * אפשרויות קידום
עדיפות לבעלי נסיון בתחומי שיווק
לפנות למשרדנו בירושלים: 02 - 236105

למשרדינו בת"א
דרושים/ות
מקבלי/ות קהל
סטודנטים/ות לכלכלה,
מינהל עסקים, חשבונאות
שנים ב' ו-ג'.
תלמידי/ות יעוץ מס.
לפנות לרויטל: 02 - 637237

בית החולים "ביקור חולים"
ירושלים
לקראת פתיחתו של בית הספר לסיעוד
לאחיות/ים מוסמכות/ים
דרושות/ים
אחיות/ים מוסמכות/ים
עם השכלה אקדמית
לתפקיד: מורות/ים לסיעוד
לעבודה רבת אתגר ומעוף
מועמדות/ים הרואות/ים עצמן/ם כמתאימות/ים
יפנו לטלפון: 02-701170 ,02-701171

לרשות העתיקות
דרוש/ה
ארכיאולוג/ית
מחוז תל אביב
(מכרז חיצוני 45/94)
דרישות התפקיד:
השכלה אקדמאית בארכיאולוגיה
6 שנות נסיון עבודה בארכיאולוגיה
כושר הבעה בכתב ובע"פ
נסיון בפיקוח, ועבודה עם צוות
כושר לניהול משא ומתן עם גורמים חיצוניים
רשיון נהיגה
מגורים באזור גוש דן
המעוניינים יפנו בכתב יד, לרשות העתיקות
תחום משאבי אנוש, ת.ד. 586 ירושלים 91004
עד ליום 14 ביולי 1994

מועצה אזורית
מטה יהודה
דרוש/ה
אדריכל/ית - מהנדס/ת מועצה וועדת בנין ערים
מועמדים בעלי נסיון בתחום הרשויות המקומיות ו/או מוסדות תכנון ובניה, יגישו מועמדות בצירוף קורות חיים, תעודות והמלצות למזכירות המועצה.
הגשת המועמדות עד 15.7.94 בכתב.
לפרטים: מזכירות המועצה 02-900960

למחלקה לחינוך ותרבות
דרושים/ות
רכזים אזוריים
בתחום המועצה האזורית:
* לישובי איגוד המושבים
* למגזר הקיבוצי
אקדמאים בתחומי מדעי החברה או ההתנהגות, בעלי נסיון מוכח בהדרכה ועבודה קהילתית מגוונת (הדרכה ישירה ריכוז מפעלים וכו')
לפרטים: המחלקה לתרבות 02-900980/78/89

העמותה למצוינות בחינוך
ביה"ס התיכון למדעים ולאמנויות בירושלים
דרושה
מנהל/ת לבי"ס על יסודי
(חטיבה עליונה)
בתוך מוסד פנימייתי
הדרישות:
- תואר שני לפחות במדעים, באמנויות או במדעי הרוח.
- תעודת הוראה מוכרת ע"י משרד החינוך התרבות והספורט.
- שליטה מלאה בשפה העברית וידיעה טובה מאוד של השפה האנגלית.
נסיון:
- של 7 שנים לפחות בהוראה, מתוכן 3 שנים או יותר של נסיון בניהול.
תחילת העבודה: בהקדם האפשרי
מקום מגורים: ירושלים
תנאי השכר בהתאם לכישורים
יש לפנות בכתב עד ה-5.8.94
אל: העמותה למצוינות בחינוך ת.ד. 9603 ירושלים 91096, לידי מנהל העמותה.

למינהל קהילתי רמות-אלון
דרושים/ות.
לאגף החינוך
• מורים אקדמאים ומנוסים לכתות ז'-י"ב במקצועות: אנגלית, מתמטיקה, לשון עברית פיסיקה, ערבית.
• מורים לאנגלית לכתות א'-ו'.
• מורים לחוגי אנגלית מדוברת דרישות: אנגלית כשפת אם, השכלה ונסיון מתאימים.
• מורים/מדריכים לחוגים לשוחרי מדע ודעת בכתות א'-ו', בעלי/ות השכלה אקדמית ונסיון.
• מורה/ מדריך/ה למועדון המשך אחה"צ לכתות א'-ב'. השכלה ונסיון מתאימים.
• מורה להוראה מתקנת בעל/ת השכלה ונסיון מתאימים.
• העבודה בשעות אחה"צ
• נא לפנות לטל. 861803
לאגף הנוער
• רכז/ת לתכנית מד"צים - 1/2 משרה
• רכז/ת לתכנית מנהיגות (עולים/ותיקים) 1/3 משרה - רצוי דובר/ת רוסית.
כישורים: תעודת ב.א. או סטודנט/ית + נסיון בחינוך הבלתי פורמלי.
אגף הגיל הרך
• מטפלים/ות בעלי/ות נסיון, למעונות לשעות 13:30-15:30
• נא לפנות לטל. 867662

בס"ד
למינהל קהילתי הר-נוף
דרוש/ה
רכז/ת חוגים 50% משרה
רכז/ת ספורט 50% משרה
- תכנון חוגים למגזר החרדי
- נסיון והשכלה בחינוך הלא פורמלי
- בוגר מדרשה לחינוך גופני - לרכז ספורט
- העבודה בעיקר בשעות אחה"צ
לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד. 43036 ירושלים, מיקוד 91430

מכון הנרייטה סאלד
המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות
דרושים/ות
מרכזי/ות ועדות שאלונים
מהות התפקיד: ריכוז עבודת הועדות המקצועיות לחיבור שאלוני בחינות הבגרות, פיקוח פסיכומטרי על השאלונים ואחריות להפקתם הסכנית.
במקצועות: תנ"ך, לשון והבעה, היסטוריה, גיאוגרפיה, מדעי החיים והחקלאות, מחשבת ישראל, יהדות, תלמוד ותושבע"פ.
הכישורים הדרושים:
■ השכלה אקדמית לפחות באחד מהמקצועות האלה, וכן בפסיכולוגיה, בחינוך או בסטטיסטיקה.
■ עדיפות לבעלי ידע ונסיון בפסיכומטריקה.
■ אחריות, יכולת עמידה בלחץ ויכולת עבודה בצוות.
היקף המשרה: חצי משרה עד משרה מלאה.
הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד/ת.
מקום מגורים: ירושלים.
עורך/עורכת
מהות התפקיד: עריכה מדעית ולשונית של מבחנים.
הכישורים הדרושים:
■ השכלה אקדמית. עדיפות לבעלי תואר בלשון עברית.
■ ניסיון בעריכה של חומר מדעי.
■ יכולת עמידה בלחץ ויכולת עבודה בצוות.
■ עדיפות לבעלי רקע בפסיכומטריקה.
היקף המשרה: חצי משרה.
הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד/ת.
מקום מגורים: ירושלים.
המעוניינים יפנו בכתב (פניות טלפוניות לא יענו), בצירוף קורות חיים, עד לתאריך 24.7.94 למכון סאלד, רח' קלומביה 9, קרית־מנחם, ירושלים 96583 (עבור מודעה מס' 1007).

לחברה קבלנית ותיקה בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת עבודה
או הנדסאי/ת בנין מנוסה
לעבודות ביצוע באתר
פרטים: 02-812037 פקס' 02-810076
בין השעות 7.30 - 14.30

לכיוון מחשבים בע"מ המפתחת והמשווקת של
COREL DRAW!! ואיש
דרוש: איש/ת תמיכה טכנית
דרישות: - ידע ב-Windows ו-Dos
- נסיון בדוס ובקהל - יתרון.
- נסיון בתפקיד דומה - יתרון.
- שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.
- יחסי אנוש טובים.
- שעות העבודה: 9:00 - 18:00.
- תחילת העבודה - מיידי.
משרה מס' 503-ס"ב.
לשלוח קורות חיים פקס (02) 793-731
למחלקת כ"א: ת.ד. 53063, ירושלים 93420

שילוב
רכז/ת לעבודת שדה
להדרכה, הפעלה ופיקוח על צוות מראיינים
- אקדמאי במדעי החברה
- נסיון ארגוני מוכח 2 - 3 שנים
- נכונות לעבודה בשעות לא שגרתיות
התפקיד כרוך בנסיעות
02-255002 שילוב

שילוב
טכנאי/ת אלקטרוניקה / מחשבים
לעבודה במשרה מלאה
תודעת שרות גבוהה
לעבודה מיידית
02-255002 שילוב

דרוש/ה
מהנדס/ת אזרחי/ת
לבקרה ותיאום תכנון גשרים ומבני הנדסה אזרחית
המשרה המוצעת מיועדת למהנדס/ת עם נסיון מוכח בתכנון ובביצוע של מבנים אזרחיים מורכבים של לפחות 5 שנים.
דרושה ידיעת השפה העברית על בוריה וכן הכרת התקנים והנהלים המקובלים בארץ
העבודה בירושלים ובמרכז
לפרטים: 02-387117 שגיב יפה

לבית אבות בקרית־היובל דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות מדופלם/ת
במשרה מלאה
רצוי בעל/ת יוזמה שיכל/תוכל למלא תפקידי ניהול נוספים
לפנות בכתב בצירוף המלצות, עד ל-15.7.94
לת.ד. 2391 ירושלים
עבור משרה פניה מס' 043.

למשרד פרסום והפקות
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
בעל/ת רקע וניסיון בענף
דרישות התפקיד
● השכלה אקדמאית או רלבנטית לדרישות
● יכולת ארגון וניהול צוות אנשי מכירות
● בעל/ת הופעה ייצוגית ומשכנעת
● הבעה בכתב ובע"פ
● יכולת ניהול משא ומתן ברמה עסקית
● נסיון כלבנטי מוכח
● בגילאים 26-40
מתאימים/ות בלבד יפנו בכתב בצרוף קורות חיים וניסיון
לת.ד. 1343 ירושלים
עבור "מנהל מכירות"

למרכז הקהילתי האזורי בשמואל הנביא
רח' מגן האלף 3, ירושלים טל. 02-322529
דרוש/ה
מנהל/ת מרכז למידה
לגילאי ביה"ס היסודי
מהות התפקיד:
הפעלת מערכת תומכת לגילאי ביה"ס היסודי ע"י קידום למידה ותמיכה אישית.
הכישורים הדרושים:
בעל/ת תעודת הוראה,
נסיון בחינוך וריכוז צוות עובדים.
היקף המשרה: 50%
הדרגה המוצעת: עפ"י כישורי המועמד/ת בדירוג עובדי הוראה.
הצעות יש להגיש בכתב-יד במזכירות המתנ"ס, עד יום חמישי 28.7.94

מכון הנרייטה סאלד
המכון הארצי למחקר במדעי ההתנהגות
דרוש/ה
ממונה על מינהל וכספים
דרישות התפקיד:
■ אחריות לניהול הכספים והחשבונות
■ בקרה תקציבית וכספית
■ אחריות לנושאי המינהל (כח אדם ומשק)
כישורים נדרשים:
■ השכלה בתחומי דרישות התפקיד
■ נסיון בניהול כספים וחשבונות
■ כושר ניהול עובדים
■ היכרות עם כלי העבודה והתיפקוד של מלכ"ר
מקום העבודה: ירושלים
דרגה: בהתאם לכישורי המועמד
המעוניינים יפנו בכתב (פניות טלפוניות לא יענו), עד לתאריך י"ד באב תשנ"ד (22.7.94) לבי' חוה קפש, מכון הנרייטה סאלד, רח' קלומביה 9, קרית־מנחם, ירושלים 96583

לשחק אבטחה
מפקח/ת
בעל/ת כושר ארגון וניהול, ניסיון מוכח,
+ המלצות, תנאים מצויינים למתאימים/ות.
טל' 02-793777 ערן

לבית חולים פסיכיאטרי בהוד השרון
דרוש/ה
רוקח/ת אחראי/ת
לחצי משרה בשעות לפנה"צ, אפשרי פנסיונר/ית
נא להתקשר לטלפון: 09-402667

למשרד אבטחה בבניה
מאבטחי מוסדות חינוך
לי-רא"ם, תל"מ, נג'רון ומחנן
לשנת הלימודים הבאה.
שכר טוב

למפעל היי טק
דרושים/ות
עובדים/ות
לעבודה בקו ייצור
("חדרים נקיים")
עדיפות לרקע של לבורנט/ית כימי או נסיון קודם.
עבודת משמרות

שילוב
סטודנטים/יות מצטיינים/ות במדעי המחשב
לעבודה בתכנות C
משרה חלקית וגמישה
תנאים מעולים
02-255002 שילוב

שילוב
עוזר/ת אישי למנכ"ל
שליטה באנגלית
הכרות עם מחשבים
ועבודה בלחץ
02-255002 שילוב

קרן קימת לישראל
דרוש/ה
מזכיר/ה בלשכת סגן היועץ המשפטי
דרישות המשרה:
* השכלה תיכונית מושלמת, רצויה השכלה אקדמית
* ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית
* כושר הבעה בכתב ובע"פ בשפה העברית * מיומנות בהדפסה במעבד תמלילים * נסיון רב בעבודת מזכירות
מקום מגורים בירושלים
מועמדים/ות מתאימים/ות הממלאים/ות אחר דרישות המשרה הנ"ל מתבקשים/ות לפנות בכתב עד ה-1.8.94 בצרוף תולדות חיים מפורט הכולל השכלה ונסיון, לקרן קימת לישראל,
"חטיבת משאבי אנוש", ת.ד 283, ירושלים 91002,
ולציין על גבי המעטפה "מכרז למזכירה".
מנע אש ביערות

לחברה מומחית בתחום תשתיות
אנשי/נשות מחשבים מעולים/ות
למשרות הבאות:
1. SYSTEM מקשרות VAX VMS
רצוי ידע ב-UNIX
2. מומחה PC- שליטה מלאה בכלי תשתית הכרת חומרה, רצוי ידע בתקשורת.
לפנות: די-סק מחשבים בע"מ
המכבים 17 פ"ת טלפקס : 03-9347552

למוסד רפואי בירושלים
דרושים/ות
1. קנין/ית ואחראי/ת משק
2. אחראי/ת קבלת חולים ומרפאות חוץ
לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד. 9667 ירושלים 91094 פקס 02-253236

בס"ד לחברת הוצאה לאור מתפתחת
1. מנהל/ת מכירות נמרץ/ת ומנוסה
2. תקציבאי/ת
תנאים טובים למתאימים
קורות חיים בכתב לפרסומי ישראל אליעזר הלוי 8 י-ם

לחברת היי - טק בירושלים
דרושה
מזכירת מנכ"ל שווק
ידיעת אנגלית ברמת שפת-אם
ונסיון קודם - הכרחיים
כמו כן דרוש איש רכש
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 45138
מיקוד 91450 י-ם או לפקס. 02-867590

דרושים/ות
רופאי/ות שיניים
לניהול מערך עזרה ראשונה
בשעות הערב והלילה
טל' 02-782788

מועצה מקומית מבשרת-ציון
מכרז חיצוני 1/94
בהתאם לסעיף 40 לצו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה) תשל"ז 1977, מכריזה המועצה המקומית מבשרת ציון על משרה פנויה כדלקמן ומבקשת לקבל הצעות מהמעוניינים במשרה:
1. תיאור המשרה: גזבר המועצה.
2. דרגת המשרה: לפי הכישורים ובכפוף לאישור משרד הפנים.
3. שיעור המשרה: מלאה.
4. עיקרי הדרישות והתפקיד:
א. בעל השכלה אקדמאית או מקבילה. בראיית חשבון, או כלכלה או מנהל עסקים.
ב1. נסיון קודם מוכח של 5 שנים לפחות בטיפול בנושאי כספים וכלכלה, ברשויות ציבוריות או מקומיות אחרות או בחברה עיסקית גדולה, ובטיפול במערכת ציבוריות גדולות.
ב2. יתרון למי שכהן כגזבר ברשות מקומית.
ג. הכרות טובה של הגורמים השונים במשרדי הממשלה ובגופים הציבוריים האחרים העוסקים בנושאי הרשות המקומית. ושל דרך תיפקודם.
ד. כשר ניהול וארגון מוכחים, ונסיון בניהול צוות עובדים.
ה. כושר הבעה בכתב ובע"פ. ידיעת שפה זרה נוספת, תקנה יתרון.
ו. יוצא צבא. תנתן עדיפות לבעלי דרגת קצונה.
ז. ידיעה טובה בהוראות החוק ונוהלי המערכת הכספית של השלטון המקומי.
ח. ידיעה טובה בהוראות החוק, בתקנות ובנהלי העבודה של הגופים העוסקים בתיקצוב הרשויות המקומיות לרבות חוק התקציב.
ט. יכולת ייצוג הרשות המקומית בפני גורמים חיצוניים.
י. הכרת מערכות מחשב פיננסיות לרבות גביה, תקציב והנהלת חשבונות.
5. בקשות למכרז בצרוף כל המסמכים, יש להגיש למנהלת כח אדם, עד ליום 21.7.94 שעה 12.00.
6. טפסים להגשת בקשות ניתן לקבל במחלקת כ"א
7. על המועמד להסכים מראש לבדיקתו והתאמתו לתפקיד על ידי מכון מתאים העוסק בתחומי כח אדם. לרבות בדיקה רפואית וגרפולוגית.
אלי מויאל
ראש המועצה

לחברת ת.ד.ל. בע"מ
דרושים/ות לעבודה קבועה
בביה"ח רבקה פ"ת
שרברב/ית חצרנ/ית
מקצועי בעל נסיון
02-388811/5

מלון מוריה פלאזה ירושלים
למחלקת המכירות דרושים/ות:
* מקדם/ת מכירות
* מזכיר/ה
עברית / אנגלית - עיבוד-תמלילים
נא לפנות למחלקת כח אדם
בין השעות 09.30-11.00 רח' קרן היסוד 39

מוסד בנקאי גדול
קולם
אקדמאים/יות
בתחומי כלכלה, מנהל עסקים
חשבונאות וכדו'
למסלולי הכשרה מקצועיים
וניהוליים
מועמדים/ות מתאימים/ות
מתבקשים/ות להתקשר לטלפונים
הבאים:
תמי - 02-251351 , מירי - 02-251352

ימית אבטחה 1990 בע"מ
דרושים/ות
מאבטחים
יוצאי יחידות קרביות
בוגרי קורס פיקודי עד גיל 35.
מתאים לסטודנטים, לעבודה במשמרות.
מאבטחים
בוגרי צבא עד גיל 45.
שומרים/ות
לעבודה במשמרות, עד גיל 55
קובי/אבי 02-245421 ,231266

אילן ירושלים
דרוש/ה
איש/ת יחסי ציבור
תיאור התפקיד
הפעלת מערכת יחסי ציבור, דוברות, מערך התרמות ופרוייקטים נוספים.
כפיפות למנכ"ל.
דרישות התפקיד
- נסיון מקצועי - רצוי בגופים וולנטריים.
- השכלה רלוונטית בתחום - רצוי השכלה אקדמית.
- שליטה מלאה בעברית ובאנגלית, שפות נוספות יתרון.
- יכולת ליצור קשרים אישיים וקשרים בקהילה.
- יכולת ונסיון בייזום וארגון ארועים.
- יכולת ונסיון בהקמת מאגרי תורמים וטיפוח הקשר עמם.
- יכולת לעבוד באופן עצמאי.
נא לפנות בכתב יד לת.ד.950 ירושלים 91008
ולצרף קורות חיים, תעודות והמלצות עד 31.7.94

לחברת בניה
דרוש/ה
לביצוע פרוייקטים באיזור המרכז
מהנדס/ת
צעיר ונמרץ, בוגר טכניון
לפנות בכתב יד
לת.ד. 35306 ירושלים

לבית הילדים בני ברית בירושלים
דרושים/ות
רכז/ת יחידה
המשרה כוללת עבודה בשעות ערב, שבתות וחגים
דרישות:
השכלה אקדמית בחינוך, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית. נסיון בעבודה עם ילדים חריגים (רצוי בפנימיה).
תכונות וכישורים:
יכולת יצירת קשרים בין-אישיים, יכולת להנהיג ולהדריך צוות. יוזמה, אחריות ומסירות.
(נא לציין על המעטפה "עבור רכז")
מורה לבי"ס יסודי ממלכתי
(נא לציין על המעטפה "עבור מנהל בי"ס")
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב בלבד
לת.ד. 16017 ירושלים 91160
ולצרף קורות חיים

למפעל היי-טק בירושלים
דרוש/ה
מהנדס/ת אלקטרוניקה
- נסיון מוכח של 3 שנים לפחות בתעשיה
- נסיון עקרי בתחום המיקרו קונטרולרים ומעגלים היקפיים (חמרה)
- התמצאות במעגלים אנלוגיים
- חשוב! יכולת עבודה עצמאית בצוות רב תחומי תוך שיתוף פעולה
לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 9667 ירושלים 91094

לחברת השכרת רכב בינלאומית
דרוש/ה
מנהל/ת סניף
הדרישות:
רשיון נהיגה, עברית ואנגלית על בוריין
נסיון בתיירות-חובה. נסיון בניהול-יתרון.
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 1988 ירושלים

לעתון "הארץ"
סניף ירושלים
דרוש/ה
פקיד/ה
למשרה מלאה
בין השעות 8.00 - 16.00
נא לפנות מיום ראשון לטל' 02-254245

מצוקי דרגות - סיורי סובב
דרושים/ות
נהגים/ות למשאית ספארי
בעלי/ות רישיון לאוטובוס 'ג'
למשאית + הסעת נוסעים
לפנות ליוסי 02-964501 ,02-945142 (בערב)

هكذا من الأصل

לבי"ס יסודי נוה שלום, ואחת אל סלאם
* מורה לאנגלית 1/2 משרה
* מזכיר/ה ערבית • עברית
* מורה לספורט חלקי
* מורים/ות לערבית שפת אם ערבית
אנואר/אתי 02-919386

לעמותה לשיקום פסיכוסוציאלי למתבגרים ומבוגרים צעירים
דרוש/ה בירושלים
מרפא/ה בעיסוק
עובד/ת שיקום
משרה חלקית, מיידית.
אריה 02-733548

דרוש/ה
עובד/ת סוציאלי/ת
ב-1/2 משרה, מיידית
לריכוז חוק סיעוד במתנ"ס רוממה
02-373711

לחברה ארצית
דרוש/ה
לעבודה בתלפיות
פקיד/ת גביה
לעבודה בשעות אחה"צ
קורות חיים לת"ד 23379 ירושלים 91233

אנגלו-סכסון
לאנגלו-סכסון סוכנות לנכסים בע"מ
סניף ירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
- נסיון בשיווק ומכירות (עדיף בנדל"ן)
- יכולת לנהל, לפקח ולסייע לאנשי מכירות
- נסיון בניהול מו"מ וסגירת עיסקאות
- יכולת ביטוי בעברית ובאנגלית (ללקוחות מחו"ל) שפות נוספות - יתרון
- נכונות לעבודה קשה ובשעות לא מסודרות
- הכנסה גבוהה ואתגר למתאימים

נא לשלוח קורות חיים לפקס מס. 02-259207
או ת.ד. 1706, ירושלים, מיקוד 91070 לידי המנכ"ל

בית ספר התיכון שליד האוניברסיטה העברית בירושלים
דרושים/ות
- ספרן/ית למשרה מלאה
- אחות ל-2/3 משרה
- איש בטחון למשרה חלקית בשעות אחה"צ-ערב
- עובד/ת סוציאלית לחצי משרה

רצוי נסיון בעבודה עם תלמידים
לפרטים נוספים: 02-631262/3/4

מושבת האמנויות
מצפה רמון
לשנת הלימודים תשנ"ה
דרושים/ות
* מנהל/ת מכינה קדם אקדמית
אחראי/ת על ניהול המכינה לאמנות ולקולנוע, מבחינה מנהלית, פדגוגית כולל הוראה במקום.
כישורים נדרשים:
- תואר אקדמי (רצוי שני) בחינוך/אמנות/מינהל.
- רשיון הוראה קבוע.
- נסיון של 6 שנים לפחות בניהול מוסד חינוכי/אמנותי.
- יכולת ליצור קשרים טובים עם מורים ותלמידים.
- יכולת שיווקית ארגונית מוכחת.
- מגורים במקום חובה, יסופקו ע"י המעביד.

* מדריכים/ות חברתיים
* אמהות בית

תולדות חיים בכתב יד, המלצות ותעודות נא לשלוח אישי, למנכ"ל מושבת האמנויות עד ל- 31 ביולי 1994, ת.ד. 134 מצפה רמון טלפונים: 07-586220, 07-586110.

דרושים
כתבים/עורכים טכניים
לכתיבה ועריכה של ספרות טכנית המתעדת מערכות HIGH-TECH מתקדמות מתוצרת חברת אלביט.
בעלי השכלה בתחום האלקטרוניקה • נדרשת יכולת הבעה בכתב בשפות עברית ואנגלית ברמה גבוהה (אחת מהן כשפת אם) • יתרון לבעלי נסיון בהדרכה טכנית

עורך הצעות טכניות
להכנה ועריכת הצעות למכרזים בינלאומיים עבור לקוחות החברה.
נדרש רקע טכני־הנדסי בתחומי האלקטרוניקה
ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת אם • יכולת קריאה ניסוח ברמה גבוהה של תיעוד בשפה האנגלית • יכולת ניהול צוות עורכים יתרון

דפסים בכירים
להפעלת מכונות דפוס 2:1 גליון בשני צבעים.
נדרש נסיון מוכח בעבודת דפוס • יכולת טכנית ברמה גבוהה • נכונות לעבודה בשעות נוספות

מעצבים גרפיים
לעיצוב גרפי של קטלוגים, פרוספקטים, דפי מוצר, דו"חות כספיים והפקות ייחודיות.
נדרש נסיון מוכח של הפקות גרפיות יצירתיות באמצעות מחשב מקינטוש • שליטה בתוכנות פריהנד, רב דף ופוטושופ • העבודה במשמרות

מועמדים ות יפנו תוך פירוט קורות חיים ונסיון קודם לחברת אלתן, ת"ד 539, חיפה 31053
סודיות מובטחת

מושבת האמנויות
מצפה רמון
בחסות הסוכנות היהודית והאגודה לקידום החינוך
דרושה
מנהל/ת כללי/ת
אחראי/ת על ניהול ופיתוח של 3 מוסדות לאמנות, חינוך ותיירות.
כישורים נדרשים:
- תואר שני בחינוך/אמנות/מינהל.
- נסיון של 10 שנים בניהול מוסדות חינוך/אמנות.
- יכולת מנהלית, שיווקית וארגונית גבוהה.
- ניהול צוות עובדים.

מגורים במקום – תנאי הכרחי, הדיור יסופק ע"י המעביד. השכר יקבע על פי כישורי המועמדים.
מועמדים מתאימים: יפנו בכתב־יד בלבד בצרוף המלצות ותעודות: אישי, למנכ"ל האגודה לקידום החינוך – עבור מכרז מנכ"ל
קניון ירושלים – בנין משרדים, ירושלים.
עד לתאריך 31 ביולי 1994

לרשות העתיקות
דרוש/ה
אדריכל/ית
או אדריכל/ית נוף
תאור התפקיד
מתכנן בצוות תכנון של שימור ושיחזור אתרים ארכיאולוגים.
דרישות התפקיד:
בעל/ת תואר אדריכל ו/או אדריכל נוף,
חמש שנות נסיון בתחום,
נסיון בשימור אתרים – יתרון.
ידיעת השפות אנגלית ועברית.
המעוניינים יפנו בכתב יד, לרשות העתיקות
ת.ד. 586 ירושלים 91004

למוסד ציבורי גדול בירושלים
דרוש/ה
אחראי/ת מערכת נוכחות באגף מערכות מידע
דרישות התפקיד:
- הכרה טובה מאד של vms \ vax ו-DCL
- ידע בתכנות בשפת קובול (MUMPS יתרון)
- הכרה של משאי כ"א/שכר/נוכחות.
- ידע בהגדרת דרישות וניתוח
- יכולת הפעלה, ניהול ופיקוח של מערך התוכנה.
- יכולת ונסיון בהטמעת מערכת והדרכת משתמשים.
- יחסי אנוש מעולים.
קורות חיים יש להפנות לת.ד. 37060 ירושלים או בפקס: 02-245626, לידי פנינה
רק מועמדים מתאימים יענו

DAF
השתית
דרוש/ה
אחראי/ת מכירות
מרחב ירושלים
נסיון מוכח במכירות
רקע טכני - מכני יתרון
למתאימים מובטחת הכנסה גבוהה על
בסיס משרה + עמלה + רכב חברה
קורות חיים נא לפנות ל"תפקיד פלוס"
בן יהודה 34 ירושלים 94230

לחברת ת.ד.ל. בע"מ
דרוש/ה לעבודה בירושלים
מנהל/ת חשבונות ראשי
בעל נסיון מוכח בהכנת משכורות
וידע מקצועי בהנהלת חשבונות
ממוחשבת
02-388811/5

ציון חברה לטקסטיל בע"מ
לרגל הרחבת המפעל בעטרות
עובדי/ות ייצור
לעבודה במשמרות
הכשרה במקום
לפנות מיום א' 02-234445

Electric Fuel™

דלק חשמלי בע"מ,
הנסחרת בבורסה בניו יורק (NASDAQ),
עוסקת בפיתוח ובייצור של מערכות אנרגיה ומצברים מתקדמים לרכב חשמלי.
החברה, שבסיסה בירושלים, ממשיכה להתרחב ומציעה תפקידים רבי אתגר לאנשים מצוינים:

מדען/ית
מהנדס/ת בכיר/ה
לניהול צוות מחקר ופיתוח אינטרדיסציפלינרי - מכניקה, אלקטרוכימיה וחומרים

חוקר/ת
בעל/ת רקע באלקטרוכימיה לריכוז מחקר בנשאי חומרים ותהליכי קורוזיה

מהנדסי/ות מכונות/ מכשור/כימיה
לפיתוח ולתיכון מערכות ומתקנים בתחומי מכניקה והנדסה כימית
נסיון קודם הכרחי

נא לשלוח קורות חיים ליר־מאן, ת.ד. 6610, תל אביב 61066, פקס: 03-292949
עבור דלק חשמלי בע"מ. סודיות תשמר בקפידה. רק פניות מתאימות תיענינה.

לעמותה ציבורית בירושלים
דרוש/ה
מזכיר/ה אחראי/ת
(חצי משרה - בין השעות 17.00-13.00)
כישורים:
השכלה תיכונית, ניסות והדפסה
עברית - אנגלית (עדיפות).
נסיון בעבודה משרדית ומזכירות.
נא לפנות בימים א'-ה' בין 14.00-9.00
לאתי 02-720652/0

מזרונית פיירואזן בע"מ
למזרונית פיירואזן בע"מ
דרושים/ות
מוכרים/ות
עדיפות לבעלי ניסיון ברהיטים
לפרטים: 02 241255, 03/9387773

לחברה בענף המזון
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
עצמאי/ת
לפרוייקט זמני של סגירת פיגורים
- אפשרי גם דרך משרד -
לפרטים טל' 732020, 719919/5 גב' ליאת

למשרד אדריכלים בירושלים
דרושים/ות
אדריכל/ית צעיר/ה
שרטט/ת אוטוקד
עם נסיון של שנה לפחות
תנאים מצוינים מובטחים
למועמדים המתאימים
להתקשר 514748 -02

ציון חברה לטקסטיל בע"מ
למפעליה דרוש/ה
טכנאי/ת-הנדסאי/ת
תעשיה וניהול
נסיון בתחומים: מדידות זמנים, קביעת זמני תקן, שיפור שיטות, נסיון בתחום הקונפקציה יתרון
נכונות להשקיע מאמץ, מחשבה והרבה שעות עבודה
לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 9667 ירושלים 91094

עבור בית-ספר ערב למבוגרים
דרוש/ה
מזכיר/ה לניהול משרד
דרישות התפקיד: יכולת לניהול עצמי, שליטה טובה בעברית ובאנגלית, יכולת לעבודה בסביבה ממוחשבת, יכולת ארגון ותיאום לשטף רב של פרטים, יכולת לעבודה עצמאית, דינמיות, יצירתיות ונכונות לעבודה קשה. ראש גדול ואחראי, יחסי אנוש טובים
פקיד/ת קבלה
שליטה טובה בעברית. (רצוי ידע באנגלית) יחסי אנוש טובים
ידע בהדפסה ועיבוד תמלילים - דאטה
יכולת לעבודה עצמאית ונכונות לעבודה קשה
למועמדים המתאימים מובטחת עבודה בעלת עניין רב נא לשלוח קו"ח לת.ד. 37090 ירושלים 91370 בציון שם המשרה
סודיות מובטחת

למוסד ציבורי
נציג/ה
לביקור חסויים במוסדות
רקע בעבודה עם אוכלוסיות חסויות
ל- 50% משרה - בעל/ת רכב
לפנות בכתב אל: ת.ד. 29711 ת"א, 61296

לירחון ארצי
דרוש/ה
רוכש/ת מודעות בכיר/ה
בעל/ת נסיון מוכח,
יוזמה ונכונות לעבודה עצמאית,
יכולת גבוהה בניהול מו"מ וכושר שכנוע,
השכלה אקדמאית יתרון, בעל/ת רכב
עמלות גבוהות למתאימים/ה
קורות חיים בכתב יד
לת.ד. 7555/2 ירושלים עד ל- 26.7.94

למלון סאן החדש במרכז הארץ
דרושים/ות
* מנהל/ת מועדון ספורט
בעל/ת נסיון מוכח + תעודות
* NIGHT AUDITORS/פקיד/ת קבלה
מנוסים/ות, בקיאים בתוכנת רוטשטיין IBM וניסיון מוכח בתחום המלונות
* מלצר/ית ראשי/ת למחלקת אירועים
* טבחים/יות
* פועלי/ות שרות מטבח (STEWARD)
* חדרניות /ים
לפרטים נא לפנות לטל' 03-5532553
למזכירת מנכ"ל דיאן

לחברה דינמית
דרושים/ות
אנשי/ות שיווק
לתפקיד מפתח
הכישורים הדרושים:
- יכולת אישית גבוהה
- תקשורת בינאישית מפותחת
- מוטיבציה
עדיפות לבעלי נסיון בתחום השיווק ולבעלי השכלה אקדמאית
למתאימים שכר גבוה ואפשרות קידום
לפנות לאירית 02-236105

לחברה מומחית בתחום תשתיות
אנשי/נשות מחשבים מעולים/ות
למשרות הבאות:
1. SYSTEM ותקשורת VAX VMS
רצוי ידע ב-UNIX
2. מומחה PC- שליטה מלאה בכלי תשתית הכרת חומרה, רצוי ידע בתקשורת.
לפנות: די-סק מחשבים בע"מ
המכבים 17 פ"ת טלפקס: 03-9347552

לאקדמון דרוש/ה
עוזר/ת למנהל שיווק
דרישות התפקיד:
- בעל/ת השכלה בתחום שיווק/פרסום
- נסיון בעבודה בשיווק/פרסום
- יוזמה - "ראש גדול"
- משרה מלאה
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים, מסמכים והמלצות ל-אקדמון - האוניברסיטה העברית הר הצופים, ירושלים 91905 (עבור דניאל טל)

לחנות הכשטים
מוכר/ת
רציני/ת למכוסה
+ שכר
02-[illegible]

לחוות הנוער הציוני בירושלים
דרושים/ות
מורים/ות
- לאולפן (הנחלת הלשון)
- אנגלית - 1/2 משרה
- סבטולוגיה של הקרמיקה - 1/4 משרה
- ציור - 1/2 משרה
- תנ"ך - 1/2 משרה
דרישות: תעודת הוראה לבי"ס על יסודי
לפנות לת.ד. 117 ירושלים 91000

תפקיד פלוס
למפעל עתיר ידע למחלקות שונות
דרושים/ות
מהנדס/ת מכונות - לניהול צוות תכנון, הכרות עם תוכנה לתכנון מכני - חובה
מהנדס/ת-הנדסאי/ת תעשיה וניהול - לאחריות תכ"י לתכנון והנהגה של מוצרים כמוהליה הלאר
הנדסאי/ת מכשור ובקרה ו/או מכונות - לאחריות בקווי האחזקה של המכונה
מהנדס/ת-הנדסאי/ת אלקטרוניקה - כמוהליה ירכש אלקטרוניקה קידום רמות
לפרטים לפנות לטל' 02-235959
כל המשרות המוצעות קבועות ובתנאים מצויינים

רשת חנויות קל וחומר
DO IT YOURSELF
דרושים/ות
סטודנטים/ות
פנסיונרים/יות
קופאי/ת - בעל/ת נסיון בעבודה
לעבודה במכירות בחנות הרשת בקניון ירושלים
העבודה במשמרות, כולל מוצ"ש
לפנות בימים א'-ה' לבועז 02-793758

לחברה תעשייתית בירושלים
דרושים/ות
חשב/ת
כישורים הדרושים:
* מנהל חשבונות ראשי או רואה חשבון
* נסיון מעשי של 5 שנים
* נסיון ביבוא ויצוא
* נסיון מעשי בנושאי כספים, גביה בנקים, תמחור ובקרה
* נסיון בניהול צוות עובדים
טכנולוג/ית טכסטיל
כישורים נדרשים:
* מהנדס או הנדסאי טכסטיל
* התמחות בקונפקציה
* נסיון של 5 שנים
* נסיון בבניית תיקי מוצר, דיגום ותמחיר
* הכרת מערך אבטחת איכות
מועמדים מתאימים תושבי ירושלים והסביבה נא לפנות בכתב לת.ד. 587 אשקלון 78100
* המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד

לרשת סופרמרקטים בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת חנות
* ניסיון בניהול סופרמרקט הכרחי
* יחסי אנוש טובים ויכולת הפעלת צוות עובדים
* מוטיבציה גבוהה ויוזמה אישית
נא לשלוח קורות חיים בכתב יד בלבד
לת.ד. 671 ירושלים

מלון שערי ירושלים JERUSALEM GATE HOTEL
דרושים/ות
אחראי/ת משמרת קבלה - נסיון חובה
פקיד/ת הזמנות - נסיון קודם בענף חובה
טבחים מקצועיים סוג 3 - נסיון חובה
קציני/ות בטחון - עבודה במשמרות
פרטים במלון כח אדם רח' ירמיה 43
טלפקס: 02-383101

בירושלים
מדריך/ה
לקירה לבוגרים סינוקים
פיזיותרפיסט/ית
קלינאי/ת תקשורת
דרישות: מסירות ואופטימיות
להתקשר בין השעות 19:00-12:00
עדילה 02-782458

למפעל העוסק בפיתוח וביצור מכשור רפואי
דרוש/ה
מבקר/ת איכות
- נסיון בבקרת איכות, קריאת מפרטים טכניים באנגלית
- רקע באלקטרוניקה/מכניקה
לפנות מיום א' טל' 02-234445, פקס 02-253236

דנאל
כח אדם וסיעוד
למחלקה המשרדית דרושים/ות:
מזכיר/ה הדפסה ע/א בתוכנת א/ב.
למחלקה הטכנית דרושים/ות:
נהג/ת רשיון ג'/סמטרלר
הנדסאי/ת חשמל
נסיון 4-3 שנים בעבודת שטח.
מחסנאי/ת ניתן לאחר צבא ידע בחלקי חילוף
מחסנאי/ת נסיון 10 שנים ידע במחסן ממוחשב
רח' גורדאו 4 חיפה טל. 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

הנדסאי/ת בנין
חצי משרה
כישורים: שליטה טובה באוטוקד 12
נסיון בשרטוט בנין ואדריכלי
קורות חיים + המכבה ונסיון לת.ד. 411
ק. מוצקין 26116 עבור משרת הנדסאי

דנאל
כח אדם וסיעוד
למוסד ביטחוני:
חבסן/ת
תנאים טובים
רח' גורדאו 4 חיפה
טל. 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

למוסד ביטחוני
מסגר
קונסטרוקציות
תנאים טובים
04-679944

"בנאות הרצל"
דרושים:
- מדריכה התפתחותית
- קלינאית תקשורת
- פסיכולוגית התפתחותית
נסיון בעבודה פרטנית וקבוצתית
לפרטים לפנות לשאה ונלי
09-620241

לחברת בשמים המובילה בתחומה
דרושים/ות
נציגי/ות
מכירות
מעל גיל 25
רווחים גבוהים
02-794092 (לאיריס)
02-294666 ביפר
32402 מנוי

אסמרטק בע"מ
ת.ד. 2035 ראשל"צ 75120
טל 03-9655416 פקס 03-9654271
מזכירה קלינית
אנגלית ברמת שפת אם ומקצועי נסיון
מעולה בהדפסה באנגלית
כושר ניהול משרד (יתרון)
קריטות למנהלה סיוע בנתוני גבוה.

לחברת ביטוח גדולה
למחוז חיפה והצפון
דרושים//ות
לחיפה והצפון

פקידי גביה
* השכלה תיכונית
* הנהח"ש סוג 2 ומעלה
* יכולת ניהול מו"מ
* יתרון לבעלי נסיון בעבודה דומה

חתם/ת בתחום העיסקי
* השכלה תיכונית מלאה לפחות
* נסיון קודם בתחום ענפי הביטוח הכללי של 3 שנים לפחות

מסלק/ת תביעות בענף ביטוח כללי
* השכלה תיכונית מלאה לפחות
* נסיון קודם בחב' ביטוח בתפקיד דומה
* כושר ניהול משא ומתן
* ניהול צוות עובדים
* עדיפות תינתן לבוגר/ת המכללה לביטוח ו/או לעורך דין

נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 1456 חיפה 31014 ולציין ע"ג המעטפה את המשרה המבוקשת
סודיות מובטחת

לרשות העתיקות
דרוש/ה
עוזר/ת מדעי/ת למשנה למנהל הרשות וראש מינהל ארכיאולוגיה
(מכרז חיצוני חוזר 41/94)
דרישות התפקיד:
תואר שני בארכיאולוגיה (תואר שלישי-יתרון).
נסיון קודם בריכוז הקשר עם ארכיאולוגים ועם מוסדות חיצוניים.
ידיעת השפות - עברית, אנגלית וצרפתית על בוריין.
נסיון בפרסום מדעי.
מגורים באזור ירושלים.

רכז/ת מערכת בתחום פרסומים
(מכרז חיצוני 44/94)
דרישות התפקיד:
תואר אקדמאי במדעי החברה והרוח
נסיון קודם בעבודה בתחום.
ידיעת השפה העברית והאנגלית על בוריין.
כושר הבעה בכתב בעברית ובאנגלית.
מגורים באזור ירושלים.

המעוניינים יפנו בכתב יד, לרשות העתיקות
תחום משאבי אנוש, ת.ד. 586 ירושלים 91004
עד ליום 14 ביולי 1994

לחברת שער בטחון
דרושים
מאבטחים
- יוצאי יחידות שדה
- בוגרי קורס פיקודי
- רשיון נהיגה
* תנאים טובים למתאימים
* עבודה במשמרות
לפרטים נוספים ניתן לפנות למשרדנו
רח' יפו 217 (בנין רשות הדואר)
טל. 02-389994

אמ.בי.אס. השקעות בע"מ-מוצא עילית
ייזום וניהול פרוייקטים בנדל"ן
מנהל/ת חשבונות בכיר/ה
* שליטה בחשבשבת * נסיון 4 שנים+
* הכרת PC ושליטה באנגלית - יתרון
טל' 02-330540 פקס' 02-330548

אורטל
תוכניתן/ית
טל' 02-259393

אורטל
מזכיר/ה + ע.ת
אינשטיין למשרה מלאה
טל' 02-259393

לחברת מחשבים מובילה
דרושים/ות
מאבטחים/ות
בוגרי צבא, בעלי יוזמה, סטודנטים - יתרון.
02 - 707840

אורטל
מפעילים/ות לחדרים נקיים או בעלי/ות ניסיון בתהליכים כימיים
טל' 02-259393

אורטל
אנשי/ות סיוע
להתקנת מערכות ממוחשבות
רשיון נהיגה - חובה:
טל' 02-259393

אורטל
מ.ת. וורדמיל
איינשטיין, א.ב.
קוואסם
טל' 02-259393

למשרד מודיעין בראשל"צ
דרוש
עובד
בעל נסיון וידע בהפעלת מכשירי מדידות
טל. 03-9677729

אורטל
עובדים/ות
לחפירות ארכיאולוגיות
טל' 02-259393

בית החולים הכללי
משגב לדך ירושלים
דרושים/ות
אח/ות מוסמך/ת
לחדר ניתוח
עובד/ת מעבדה רפואית
מוסמך/ת אקדמאי/ת
רצוי נסיון בבנק הדם ובמיקרוביולוגיה
לפרטים: 02-661151

---

5 אנשים!
לפיתוח עסק
מצלח ביותר
בארץ ובחו"ל
לקביעת ראיון אישי
נא לפנות
050-260257
02-231964
מתאים לכל אזורי הארץ

אורטל
הנדסאי/ת מהנדס/ת
כימיה, מיקרוביולוגיה
או איכות הסביבה
טל' 02-259393

אורטל
טפסנים/ות
ועובדי/ות בניין
מקצועיים
טל' 02-259393

לסוכנות ביטוח
פקיד/ה
אחראי/ת
לגביה וביטוח אלמנטרי
למשרה מלאה 16.30-6.30
נסיון הכרחי
נא לפנות לדליה/חנה
02-611221

למרכז להתפתחות הילד בבית-שמש
דרוש/ה
קלינאי/ת תקשורת
(1/2 משרה)
שפת אם - עברית
לפרטים:
02-911204, 02-916531 (מוניק)

לאתגר ציוני
דרושים/ות
מדריכים/ות חברתיים
(סוף אוגוסט 94-יוני 95)
לנוער דובר אנגלית בגיל 18 - לתוכנית הכשרה תנועתית ציונית
- התפקיד במשרה מלאה בתנאי פנימיה.
- המדריך/ה יהיה צמוד לקבוצה וילווה אותה בקיבוצים, מושבים, עיירות פיתוח וירושלים.
דרישות התפקיד:
1. בוגרי תנועות נוער בגילאי 25-21 בעלי יכולת להדרכה באנגלית.
2. עדיפות למועמדים/ות עם נסיון הדרכה עם נוער מחו"ל.
לטלפונים: 02-817482, 02-817341
בין השעות 08:00-16:00 (לא בימי שישי)

לאופנהיימר ממתקי ירושלים
דרושים/ות
אנשי מכירות
לחבילות שי לחג
שכר גבוה !!!
בכל רחבי הארץ - העבודה לפי אזור מגורים
טבריה, צפת, עפולה, חיפה, רעננה, הרצליה, פ"ת, ר"ג, ת"א, חולון, ראשל"צ, רחובות, אשקלון, ב"ש
אזור המרכז והדרום: 03-5596633
אזור חיפה והצפון: 04-411665

דרושה
עורך/ת דין
בעל/ת ניסיון בהופעות וידע בכלכלה למשרד העוסק בתחומים מגוונים, תנאים מצויינים למתאים/ה
טל' 02-232308

לחנות גדולה בצ'ק פוסט חיפה

אנשי מכירות שיווק/יעוץ
- ✔ בעלי כושר ביטוי, הופעה ייצוגית.
- ✔ עבודה במשמרות.
- ✔ מתאימה לסטודנטים.

מחסנאי
- ✔ לאחר שרות צבאי.
- ✔ אחראי וחסון.
- ✔ עבודה גם במוצ"ש.

פקידות מכירות
- ✔ לאחר שרות צבאי.
- ✔ אחראיות ואמינות לעבודה עם קהל, כספים ומחשב.

נא לפנות לטל. 03-5152708 בין השעות 18:00-21:00

המועצה המקומית רמת השרון
המרכזים הקהילתיים ברמת השרון
דרוש/ה

רכז/ת נוער

חצי משרה במתנ"ס אלי כהן
לפרטים והגשת מועמדות עד 22/7/94
בין השעות 08:00–13:00
טל': 03–5490186

ביטחון אזרחי

לאבטחת בתי ספר ברחבי הארץ:

מאבטחים/ות

יוצאי צבא, עד גיל 50
פרופיל 65 ומעלה
עדיפות לבוגרי קורס

12 ש"ח לשעה + בונוסים

כמו כן אפשרות לעבודה מיידית בתקופת הקיץ באבטחת קייטנות/מתקנים שונים מס' מקומות מוגבל
- אפשרות למשמרות

נא להתקשר לסניף המתאים:
סניף ת"א והמרכז 03-6391244
סניף חיפה והצפון 04-672067
סניף אשדוד והדרום 08-562933

למפעל מתפתח באיזור גדרה
דרוש/ה
מנהל/ת "ייצור" - אפשרות לחיילים משוחררים בעלי נסיון פיקודי
מאיזור גדרה, יבנה, חצור והסביבה.
פרטים: 07-7...

דנאל

בע"מ
כח אדם וסיעוד

דרוש/ים

פקיד/ת קבלה

אנגלית ברמת שפת אם, חצי משרה לסרטון, בוקר/אחה"צ

מזכיר/ה-כתבנ/ית

למפעל תעשייתי ללשכת המנכ"ל הדפסות אנגלית ועברית

חווט/ות לוחות חשמל

משרה קבועה למפעל תעשייתי

טכנאי/ת מכונות/מכשור ובקרה

לעבודה במחלקת אינטגרציה במפעל היי-טק
טל': 04–679944 פקס': 04–624232

צלצל דנאל זה עובד

דנאל

בע"מ
כח אדם וסיעוד

למחלקה המשרדית דרוש/ה

מזכירה בכירה

הדפסות ע/א אנגלית ברמה גבוהה

מנה"ח סוג 3 / מדופלם/ת למפעל תעשייתי

עבודה עם ספקים ולקוחות, רקע מוכח בניהול
נסיון 7–3 שנים
רח' נורדאו 4 חיפה טל. 04–679944

צלצל דנאל זה עובד

BURGER KING

לברגר קינג יש תפקיד עם בשר לצעירים ונמרצים!

לקראת פתיחת המסעדה בקריון

דרושים/דרושות

- ∎ עובדי/ות מטבח
- ∎ קופאים/יות
- ∎ אחראי/ת מטבח

לעבודה במשמרות

לפרטים וקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון: 04-779333
(החל מיום ראשון בין השעות 08:00–17:00 בלבד).
הראיונות יתקיימו בקריון.

ירדולר

השכרת רכב

לחברה בינלאומית להשכרת רכב דרושים/ות:

אנשי מכירות
עם ניסיון בתחום ההשכרה

אחראי מכירת רכב משומש
עם ניסיון רב במכירת רכב

מזכירה
עברית/אנגלית

פקידת הזמנות
עם ניסיון קודם

דרוש

מנהל עבודה

בתחום צורפות כסף
לעבודה במפעל ישראלי ברומניה
03-5286701

לחברה פיננסית ידועה ומובילה בתחומה
דרוש/ה

נציג/ת מכירות

דרישות התפקיד:
- ☐ ניסיון במכירות
- ☐ יכולת שכנוע
- ☐ בעל/ת רכב

סודיות מובטחת

מגדלי הים התיכון השרון

מרכז מגורים לאוכלוסיה מבוגרת
רח' אצ"ל-סירני 58 כ"ס.
דרושים/ות

חדרנים/יות
חצרן

לפנות למרים ברגר.
טל' - 09-907293

עלה

תקשורת • שווק

דרושים/ות
לת"א וירושלים
בעלי נסיון ותמיכות טלמרקטינג
מובטחת עדיפות לבעלי רקע מסורתי

אנשי/ות מכירות (משרה 14)

למפעל טכסטיל במרכז הארץ
דרושים/ות
לאזור ירושלים

אנשי/ות מכירות

בלילים/ות וצוללים/ות
רכב הכרחי !!!

לפרטים נא להתקשר לטלפון:
06–367027, 06–367819

אלמהטרוניק טכנולוגיות בע"מ

דרוש/ה
הנדסאי/ת מכונות או אלקטרוניקה
לתפקיד מכירות של ייצור מודולרי לתעשיית האלקטרוניקה
★ידע בתחום ה-P.C (חומרה)-יתרון★
טלפון: 09–975955 (כפר-סבא)

מחפש עבודה?

מעוניין לגור בת"א על חשבון החברה?
ובנוסף להשתכר עד-3,500 ש"ח?
★ באם הנך משוחרר צה"ל
★ בוגר קורס פיקודי
באפשרותינו להציע לך עבודה מעניינת באבטחה
כח 1 - "בית טפר" רח' תל גיבורים 5 ת"א
טל: 03-5182888

לחברה לרכיבי אלקטרוניקה
דרוש/ה **איש/ת שיווק**
בעלי רקע טכני ורכב חובה.
קורות חיים לת.ד. 21444 ת"א
61213 או לפקס' 03–7510629

ביטחון אזרחי

לתפקיד בפחוני בבתי חולים איכילוב ושיבא

גברים

יוצאי צבא *פרופיל 76 ומעלה
*עד גיל 40 *השכלה תיכונית *מגורים בגוש דן

אפשרות לעבודה קבועה ו/או במשמרות בשעות היום או הלילה

מתאים גם לסטודנטים/יות

סטודנטים שימו לב!

אופק - תוכניות לימוד
קולטת סטודנטים ובוגרי תואר ראשון
לעבודה חלקית או מלאה. בעלי נסיון בהוראה
טלפון: 07-499090

לעיתון "ערים"

מוכרים/ות

בענף המכירות והפרסום
דרישות התפקיד:
מוטיבציה גבוהה
נסיון קודם - בפרסום/מכירות
רכב - יתרון

לפרטים נא לפנות לטל' 03-405188 (נאווה) (מיום א')

דרוש/ה

פקיד/ת גביה

למשרד עו"ד בת"א
נסיון של שנתיים לפחות
06-342487 / 06-338881

ביטחון אזרחי

מאבטחים

לעבודה קבועה במשמרות
ביחידת אבטחה מבצעית בנמל אשדוד
בעלי התנאים:
יוצאי יחי' קרביות * פרופיל 82 ומעלה * עד גיל 35
* מגורים באיזור אשדוד * רשיון נהיגה -יתרון.
דרושים גם מבקרי משמרות
בוגרי קורס קצינים בצה"ל/משטרת ישראל
בעלי הנתונים הנ"ל, רשיון נהיגה-חובה.

שומרים

* יוצאי צבא * עד גיל 50 * יתרון לבעלי נשק פרטי

אלקטרה מוצרי צריכה

דרוש/ה

איש / אשת רכש

- ★ רקע טכני בתחום המתכת, חשמל, קירור
- ★ נסיון של 3 שנים בעיתוד וניהול מלאי (MRP)
- ★ נסיון בניהול מו"מ עם ספקים
- ★ נכונות לעבודה מאומצת.

ניתן לפנות טלפונית החל מיום א' - 03-9630252
מועמדים מתאימים יפנו בצירוף קורות-חיים אל אלקטרה מוצרי צריכה, אגף כ"א ומינהל, ת.ד. 4455, אזור התעשיה החדש ראשל"צ 75143, או לפקס 03-9622502

העולם מתמזג עם אלקטרה

דרוש/ה עובד/ת אחראי/ת, אינטליגנטי/ת ומסור/ה

בוגר/ת תיכון
יכולת הקלדה בשיטה עיוורת
יכולת עבודה בלחץ
תנאי שכר טובים
לפנות לטל' 08–563078/9 - יוני

"השמירה"

לסניף אשדוד
דרוש/ה

מפקח/ת נקיון

תושב/ת אשדוד בעל/ת טלפון, רשיון נהיגה, רקע קודם דומה-יתרון.
לפנות למגדל המים הישן, רובע א' אשדוד טל. 08–561099.

לחברה גדולה לשיווק מזון
דרושים/ות

נהגים/ות

לסניף בתל-אביב

- ★ נכונות לעבודה קשה ואחראית.
- ★ רשיון נהיגה ג' - משאית מעל 15 טון.
- ★ מגורים באזור המרכז.

נא לפנות בכתב לת.ד. 8061 נתניה

BEAUTY **Soft Touch** SYSTEMS

מפיק/ת אריזות

הכישורים הנדרשים:
- ● נסיון בעבודה מול בתי דפוס וספקי אריזות
- ● כושר ניהול משא ומתן
- ● ידיעת עברית על בוריה ● עדיפות לבעלי/ות השכלה או רקע בעיצוב

מקום העבודה בחיפה
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד 3505 חיפה

דרוש לקביעות
מסגר/רתך
עצמאי ואחראי
02-611382

דרוש/ה
פקיד/ה
לשעות 14:00–19:00
איש/ת מכירות
+נסיון +רכב
לענף הבנין
בסיס + אחוזים
טל: 09-585334
09-588321

דנאל

כח אדם וסיעוד
לחברה מובילה בענף הברזל דרוש/ה:

מנהל/ת שיווק

בעל/ת נסיון בתחום, בעל/ת רכב שכר-בסיס + אחוזים
בית הפועלים 5 רחובות
טל. 08–466581/3

צלצל דנאל זה עובד

איי.די.איי. טכנולוגיות בע"מ

(הנדסת התבלה)

אנו חברה הנדסית מתקדמת המתמחה בתכנון ובניה של מתקנים להתפלת מי ים בכל רחבי העולם
דרושים/ות לנו:

מנהל/ת אולם הרכבה

* טכנאי/הנדסאי/ת מכונות בכיר/ה, בעל/ת נסיון של 10 שנים לפחות בניהול צוות עובדים וצוותי קבלנים בהרכבת מתקנים.
* נדרש ידע ונסיון בביצוע עבודות מבנות, צנרת מתכת, צנרת פלסטית, מכשור וחשמל. * יכולת להפעיל קבלני משנה, מנהיגות והנעת עובדים.

טכנאי/ת שרות

* טכנאי/הנדסאי/ת מכונות בעל/ת נסיון של 5 שנים באחזקה וטפול במתקנים בתעשיה התהליכית. * ידע בחשמל, מכשור ובקרה.
* תעודת חשמלאי מוסמך - יתרון. * שליטה מלאה בשפה האנגלית ובשפה הספרדית.
אדם המוכן ללמוד נושא חדש במהירות, עצמאי המוכן לעבוד קשה בשליחות החברה באתרים רחוקים בחו"ל לפרקי זמן של מספר שבועות.
המועמד/ת המתאים/ה יעבור הכשרה לתקופה של כשנה בטרם יישלח למשימות עצמאיות. המועמד/ת המתאים/ה יהיה מוכן לשהות בחו"ל עם משפחתו תקופות של שנתיים.

עובדי/ות הרכבה

* בוגרי/ות בתי ספר מקצועיים במסגרות מכנית או ימאות (מכונה).
* יוצאי/ות צבא המעוניינים/ות להשתלב במפעל יצרני תוסס ומחפשים מקום עבודה מעניין וקבוע. * נכונות לעבוד קשה בצוות, רצון להתקדם, יכולת להוביל קבוצות של עובדי קבלן. * שליטה באנגלית וספרדית - יתרון.

הרואים עצמם מתאימים/ות למשרות הנ"ל יפנו בכתב לת.ד. 591, רעננה 43104 אל מח' כח-אדם
בקבוצת כימיקלים לישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים

מחלקת המשק

ראש צוות שרברבות

תאור התפקיד:
הפעלה, אחזקה, שיפוץ, חידוש ויעול מערכות אינסטלציה, הסקה, אויר דחוס וכיו"ב.
ניהול והפעלת צוות עובדים. הדרכה והשתתפות פעילה בטפול בכל מגוון הציוד ומערכות כגון: דודים, משאבות, מדחסים וכיו"ב.
שילוב הצוות בעבודות מורכבות עם צוותים ממקצועות אחרים.

דרישות התפקיד:
בעל/ת תואר הנדסאי/טכנאי מוסמך. יכולת ניהול והנעה של צוות עובדים. ידיעה טובה בעברית ובאנגלית טכנית.
נסיון מוכח של 5 שנים לפחות.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים אל אגף משאבי אנוש, האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים, מיקוד 91905 עד 15.7.94 ולציין ע"ג המעטפה את מספר המכרז.

נושׂ

שיווק כח אדם

- ★ מכירות/ים בבירות/ים מכירות/ים מגוש-דן יכולת ניהול משרד והדפסות
- ★ פקידות/ים טלמרקטינג לת"א וראשל"צ, 10:00 - 14:00, 17:00 - 21:00
- ★ "או-פר" מטפלת צמודות בשכר גבוה
- ★ הופרות מקצועיות ליהוד ופ"ת
- ★ חשמלאים/ות, מכונאים/ות להתקנת מזגנים לרכב, להרצליה
- ★ עובדי/ות ייצור בעלי רקע טכני, מגוש-דן השרון
- ★ מסגרים/ות, מלגזנים/ות, חרטים/ות, כרסמים/ות רתכים/ות
- ★ מחסנאים/ות / עובדי מחסן לפ"ת

המשרות מיון לתעסוקה מיידית
נא לפנות לקהילת סלוניקי 9 נווה-אפקה ת"א, טל' 6482120/1, פקס. 499947

זמיר

שירותי כח אדם בע"מ
לעבודה קבועה
דרוש/ה

מלגזן

בעל רשיון
רצוי נסיון במחסן

קופת חולים לאומית.

למרפאות
בקרית אונו, בפתח-תקוה, בת-ים וראשל"צ

דרושים/ות

פיזיותרפיסטים/ות

לפנות: *קרית אונו: ליהודית
טל' 03–6357251 ובערב 08–241451
*פתח-תקוה: לגבי שדה
טל' 03–9312373, 03–9313146
*בת-ים: ליהונה טל' 03–595577
ובערב 03–5281435
*ראשל"צ: למריום 03–9665776

נופש מושלם חובק עולם

קלאב הוטל

לעבוד בכיף ולהרוויח הרבה?

כן אפילו כמשרה נוספת.
בעבודה מעניינת ומלאת אתגרים.
אנו מעונינים בך השאפתן/ית מעונין/ת לשמוע!

לקביעת ראיון נא להתקשר:
איזור חיפה: 04-675146 | איזור חדרה: 06-344860
איזור טבריה: 06-725703 (הילה) | איזור עפולה: 06-420610

להברת תכשיטים ארצית

למשרד בר"ג העוסק ביצוא
דרוש/ה

מתאם/ת יצוא

- ◆ בעל/ת נסיון של שנתיים בתחום
- ◆ שליטה מלאה בשפה האנגלית בע"פ ובכתב
- ◆ נסיון בהכנת דוקומנטציה ליצוא
- ◆ 5 ימי עבודה בשבוע
- ◆ נכונות לעבודה בשעות נוספות

אם ברצונך לצמוח איתנו אנא פנה/ה בטלפון החל מיום א' 03-5752121 לאילנה/מיכאל

Pizza Hut.
לסניפנו בקניון הזהב ראשל"צ דרושים/ות

שליחים/ות

צעירים/ות, נמרצים/ות, יוצאי צבא
תנאים טובים למתאימים
לקבלת פרטים לפנות לטל: 03–9617081/91 למוריאל

הפיצה הטובה בעולם.

ביטחון אזרחי

לעבודה בנמל התעופה בן גוריון
דרושים:

גברים

*יוצאי צבא * גיל 50-30 * פרופיל 72 ומעלה * עבר ללא דופי.

13.5 ש"ח לשעה - בנוסף תנאים מעולים כולל כלכלה מלאה.

לעבודה קבועה ו/או במשמרות בשעות היום או הלילה.

ועדת קבלה תתקיים בימים א.ב.ג בשעה 9.00 במבנה ליד שער השלום בנתב"ג
נא להצטייד בת.ז (וצילום התעודה), ת. מילואים או תעודת פטור ממיל׳, 2 תמונות
לברור מועדים נוספים נא להתקשר 03-9712564

להברת "ארגד" המשווקת בהנדסת תעשיה וארגונומיה דרושים

עובדים עצמאיים, אחראיים, חרוצים ובעלי כושר התבטאות

1. ☐ כותב/ת תיעוד הדרכתי
   - ☐ יכולת ונסיון בכתיבת מדריך למשתמש למערכת מחשב
   - ☐ יכולת ונסיון בהדרכת משתמשים במערכת מחשב
2. ☐ מהנדס/ת תעשיה וניהול
   - ☐ נסיון של שנתיים לפחות בפרויקטים של אר"ש
   - ☐ נסיון בניתוח מערכות - יתרון
3. ☐ פקידה מקצועית
   - ☐ רצוי עם ידע ב- WINDOWS ו-WORD
4. ☐ מתכנן/שרטט
   - ☐ בעל נסיון רב בעבודה על מקינטוש

המתאימים בלבד יתקשרו לשירה 03-901549

למוסד לימודים מתפתח

מנהל/ת משרד בירושלים
לטיפול בכל נשאי התיפעול השוטף
ניסיון קודם בתחום - יתרון
שליטה מלאה בשפה האנגלית.

מנהל/ת משרד בתל־אביב
לטיפול בכל נשאי התיפעול השוטף
ניסיון קודם בתחום - יתרון.
שליטה מלאה בשפה האנגלית.

מזכיר/ה עברית/אנגלית בת"א
ניסיון בעבודה עם תוכנת Q-Text

מנהל/ת קליניקה בת"א
ניהול שוטף ויכולת שיווקית.
ניסיון קודם בתחום - יתרון.

נא לפנות בכתב, בפרוט קורות חיים, ניסיון רלוונטי ושכר מבוקש, לת.ד. 16468, ת"א, 61163 ולציין את שם המשרה ע"ג המעטפה - סודיות מובטחת -

---

טי. קיו. אס.
T.Q.S.
Total quality Sales
בית לתפקידי שיווק ומכירות

רק איש/ת מכירות מצוין/ת

בחיפה וירושלים

יזכה בעבודה מכניסה, מעניינת ובעלת אתגר, בהשלובת תיירות ייחודית ומובילה.
נדרשים:
נסיון במכירות, רכב אישי, רצון להצליח.
קורות חיים נא לשלוח לחברת טי.קיו.אס בע"מ מכירות איכות, ליד "המקדמיה" למכירות, רח' ז'בוטינסקי 138, ר"ג 52602, ולציין ע"ג המעטפה למשרה 88.

למפעל באזור בית-שמש
דרוש/ה

מנהל/ת עבודה

בתחום האחזקה

∎ רצוי
טכנאי/ת / הנדסאי/ת מכונות
בעל/ת נסיון בתעשיה.
קורות חיים בכתב יד
לת.ד. 20305, החשמונאים 88 ת"א.

לחברה שווקית ותיקה ומתפתחת בתחום מוצרי צריכה

דרוש/ה

מוכר/ת לחנות מפעל בדיזנגוף סנטר

- ☐ מוטיבציה רבה
- ☐ יחסי אנוש מעולים
- ☐ יכולת עבודה בקר ו/או אחה"צ- שישה ימים בשבוע.
- ☐ השכלה תיכונית
- ☐ ניסיון בטיפול בלקוחות/קופה רושמת.

תנאים טובים למתאימים.

נא לפנות טלפונית לאנט 03 9302144.

עמל

רשת להינוך מקצועי-טכנולוגי
החטיבה להכשרת מבוגרים
לביה"ס עמל ליד דיזנגוף ת"א
דרוש/ה

מורה/מדריך/מדריכה

להדרכה במקינטוש בתוכנות רב-דף, פריהנד, פוטו-שופ

מתאימים מתבקשים לפנות לטל. 03-6477237

אשרות
מרכזי הדרכה מקבוצת חברת הלף (ישראל) בע"מ

מבצע קיץ!

קורס: עיבוד תמלילים + כתבנות + הכרת המחשב
באמיר אותו!!!

טל: 03-5612040, 04-673095, 02-259595

לאגודת יד-שרה
דרושות

שתי עובדות סוציאליות

ל- 1/2 משרה
לפרוייקט ייחודי.
קורות חיים לת.ד. 27305 ת"א.

אדריכל/ית הנדסאי/ת

למשרד אדריכלים בהרצליה
3 שנות נסיון לפחות
טל': 09-553674

תפקיד לאו
שותפי כח אדם

לחברה מובילה בתחומה
דרוש/ה

מנהל/ת שווק ופרסום

בעל/ת יצירתיות, מעוף ודינאמיות.
*השכלה רלוונטית
*הכרות תחומי האומנות יתרון
נא לשלוח קורות חיים בפקס - 03-5252520
או לת.ד. 26225 מיקוד 61261

לחברת מזון המובילה בתחומה למרכז הארץ
דרושים/ות

נהגי/ות סמיטריילר

- רשיון נהיגה נגרר - תומך
- בריאות תקינה ולאחר שרות צבאי
- נסיון קודם של שנתיים
- מגורים באזור גוש דן - חובה

מועמדים/ות יפנו לטל. 03-6712279
או 03-6712339
לקביעת מועד לראיון

לירחון "הורים וילדים"
דרוש/ה

מפעיל/ה מק

- ▪ שליטה מוחלטת בתוכנות פריהנד ופוטושופ
- ▪ ידע בתוכנות עימוד- עדיף ב- "דיזיין סטודיו"
- ▪ נסיון בלשכת שירות או משרד פרסום-יתרון

נא להתקשר בין 08.30-17.00 לרכזת המערכת נאוה
טלפונים: 03-5100599
03-5100516

לפרוייקט יחודי בתל-אביב
דרושים/ות

מנהל/ת פרויקט
אחראי/ת אחזקה
מזכירות/ות למשרד
עובדי/ות ניקיון

03-6990702
09-444020

לבית אבות בנאות אפקה

דרוש/ה

מזכיר/ה

במשרה מלאה, ידע ונסיון בעבודה על מחשב ותוכנת אלף-בית

נא לפנות לבטי טלפונים: 03-6451400
בימים א-עד-ה בין השעות 7:30-16:00

هكذا من الأصل

לחברת בשמים המובילה בתחומה
דרושים/ות
נציגים/ות נמרצים/ות
גיל 25+ • רווחים גבוהים
נסיון לא הכרחי • שעות גמישות
09-987127
03-5208666 כפר 46098 ר"ג
* תושבי חולון-בת ים 03-5581063 דגאלה

י.א.ד. אלקטרוניקה בע"מ
י.א.ד. רשתות תקשורת בע"מ
חברתנו מתמחה במתן פתרונות תקשורת והטמעה בסביבות עבודה שונות.
דרושים/ות
אנשי/ות שיווק ומכירות
* בעלי/ות ידע במחשבים
* יתרון לבעלי/ות נסיון
לתאום ראיון נא לפנות לטלפון:
03-6194190 לליאורה

לביה"ס התיכון שמעון בן צבי בגבעתיים
דרושים/ות
מורים/ות מנוסים/ות
למקצועות:
★ לשון ★ ביולוגיה ★ היסטוריה
לבורנט/ית פיסיקה
טלפון: 03-5718544, 03-5718389

לחברת בי פוינט מערכות בע"מ
B Point
דרושים/ות: בי פוינט - מערכות בע"מ
יוצאי/ות צבא
צעירים/ות ונמרצים/ות
לעבודה בתחום
מערכות גידור אלקטרוני
נא לפנות למילי 09-851202

תעשיות אלוני
שיש • מרצפות
קרמיקה • פסיפס
יופי של אלוני
דרוש/ה
איש/אשת מכירות

תיכון טכנולוגי נעמ"ת
שמעון הצדיק 41, נוה נאמן, הוד השרון
טלפקס 09-402267 - 09-402887
דרושים מורים בעלי תואר אקדמאי, רשיון הוראה ונסיון בהגשת תלמידים לבגרות במקצועות הבאים:
1. בריאות הילד וסביבתו - משרה חלקית.
2. חינוך בגיל הרך - משרה מלאה.
3. ספרות לשון והבעה עברית - משרה מלאה.
4. אנגלית - משרה חלקית.
5. תולדות הלבוש, ציור אופנה וישומי עיצוב באופנה - משרה חלקית.

קורות חיים + תעודות + המלצות לשלוח לפי הכתובת הנ"ל.

למרכז הפדגוגי טכנולוגי "עמל" תל-אביב
דרושים/ות
מפעילי מחשב מקינטוש
לעבודות הקלדה, עימוד, רצוי נסיון ברב-כתב וברב-דף, יכולת הקלדה טובה.
שעות גמישות
לפרטים לפנות לטל: 03-6474028 לקנדיס
עמל 1

Nando's
רשת מזון בינלאומית
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
☐ סוג 3
☐ משרה חלקית
☐ ניסיון עבודה רלוונטי חובה
☐ ניסיון בעבודה עם מחשב/חשבשבת
תנאים טובים
נא לשלוח קורות חיים ת.ד. 910 רעננה 43350

עיריית רעננה
למסגרות החינוך המשלים
דרושים/ות
מורים/ות מדריכים/ות
לחוגים בנושאים:
טבע, מדעים, כתיבה יוצרת, ספורט, הישרדות, מחול, מוסיקה, חליליות, אורגניות, אומנויות ויצירה, דרמה, תיאטרון ואומנויות הבמה.
מורים/ות מדריכים/ות
להפעלת מועדוניות צהרוניות.
רכז/ת
בעל/ת השכלה בתחומי החינוך, נסיון, כושר אירגון ונכונות לעבודה בשעות לא שיגרתיות
פניות תעשינה בכתב למחלקה לחינוך משלים עיריית רעננה ת.ד 24 רעננה מיקוד 43100
המתאימים יוזמנו לראיון
רעננה

אלווין ירושלים JE
דרוש/ה
פיזיותרפיסט/ית
◆ רבע משרה ◆ עבודה עם נכים.
סימה 02-431051-3 02-415448

לביה"ח אברבנאל דרושים/ות:
1. כלכלן/ית
בוגר/ת BA בכלכלה רצוי MBA. בעל/ת נסיון בתכנון ובקרה תקציבית ובתמחור. שליטה מלאה בגליונות אלקטרוניים.
2. מרפאים/ות בעיסוק
מוסמכים/ות -מעשיים/ות
3. אחים/ות
מוסמכים/ות בתפקידים שונים.
4. פיזיותרפיסט/ית
מועמדים מתבקשים לפנות למח' כח-אדם טלפון: 03-5552613, 03-5552603.

חברה בתחום העיתונות והתקשורת
מחפשת
אנשי/נשות טלמרקטינג
דרישות התפקיד:
מוטיבציה גבוהה
כושר ביטוי מעולה
נסיון קודם-יתרון
שעות העבודה: מ-14:00-19:00/(20:00) ימים ב-ה
לקביעת ראיון החל מיום א'
03-6382028

"קישורית-מלגה עיסקי"
חברה יהודית בתחום התקשורת מחופשת
אנשי טלמרקטינג
בוקר/צהריים
* נסיון קודם אינו הכרחי
* מתאים לסטודנטים, מורים בחופשה חיילים/ות משוחררים
טלפנים/יות
משרה מלאה/חצי משרה
* יכולת הקלדה במחשב
* ידיעת אנגלית חובה
לקביעת ראיון אישי נא להתקשר לטל' 03-5771818

דרוש/ה
טבח/ית
למסעדה בתל-אביב
אחראי/ת ובעל/ת נסיון - חובה
תנאים טובים!!!
313 03-5610971

למתנ"ס "מרחב" גבעת שמואל
דרוש
אב בית
בעל רכב האחראי על משק, אחזקה, נקיון, ושכפול.
רצוי בוגר תיכון מקצועי.
נכונות לעבודה מאומצת בשעות לא שגרתיות.
נא לפנות בכתב -לרח' נחום 1 גבעת שמואל - עבור אב-בית עד לתאריך 20.7.94

יבואני SHARP
לרשת שווק גדולה
נציגי/ות מכירות
לאזור אשדוד
★ יכולת הסברה ושכנוע.
★ נסיון במכירת מוצרי צריכה.
★ הופעה נאה ומוטיבציה גבוהה
נא לפנות לסיגל טל. 6950466-5

אביתר עמיר
יועצים לניהול משאבי אנוש
ללקוחותינו דרושים
מהנדסי/ות בנין
לתכנון, ביצוע ופיקוח. מתחום הקונסטרוקציות. נסיון 3 ש' לפחות
איש/ת מכירות
בתחום ציוד מחשבים, ידע בתשתית NOVEL/UNIX/LAN
מתכנתים/ות
C ו-C++ ב- P.C UNIX
בעלי נסיון של 3 שנים לפחות (עדיף ב-REAL TIME)
מהנדסי/ות אלקטרוניקה
לחברה עתירת ידע, לפיתוח מעגלים אנלוגים ודיגיטליים, ידע מיקרופרוססורים בתהליכי S.M.T ומערכות R.F
מנהלי/ות מסעדות
לרשת בינלאומית ידועה, בעלי הופעה נאה, כושר ניהולי ונסיון של שנתיים לפחות.
מחסנאים מכנאים
מזכירות, אנשי מכירות למחשבים
לאיוש תפקידי מפתח בחברות היי-טק
העונים לדרישות לעיל ישלחו קורות חיים לת.ד. 9971 רמת-גן מיקוד 52111 או לפקס 03-7510877

למפעל מתכת בהרצליה דרוש/ה
טכנאי/ת הנדסאי/ת מכונות
לעבודות משרד טכני, פקידות טכנית ומעקב ייצור.
לפרטים לפנות בכתב לת.ד. 30546 ת"א
(משרה 250)

דרושים/ות
מזכירת מנכ"ל
אנגלית שפת אם, נסיון במזכירות מנכ"ל, רצוי אקדמאית, רקע בעיבוד תמלילים, עד 35, למשרה קבועה ומלאה בחברה גדולה ובינלאומית.
מזכירת שווק
לחברה בתל-אביב, לתפקיד עוזרת מנהל שווק, רצוי נסיון קודם ורקע בתמלילנות. עד 35. המשרה מלאה וקבועה.
תמלילנית
[illegible] 4.5-5 למשרה חלקית וקבועה.
טלפקס: 03-5280283, טלפון: 03-294525

קמרה אובסקורה
בית ספר לאמנות
דרוש/ה **אחראי/ת תפעול**
כישורים נדרשים:
ידע בהפעלת ציוד צילום סטודיו
וציוד וידאו
יכולת ניהול מחסן ציוד
יחסי אנוש טובים
נא לפנות החל מיום א' טל': 03-5371871/63

פרויקט קדב למעורבות בחינוך
לתכנית חשיבה יוצרת
דרושים/ות
מדריכים/ות
פתוחים ויצירתיים
בעלי גישה להנחיית ילדים בגיל הרך
העבודה בשעות הבוקר
נסיון בהדרכה רצוי
מקום העבודה: חולון, בת-ים
לפרטים נוספים נא לפנות טל: 02-612151

למוסד ציבורי ארצי
דרוש/ה
קצין-קצינת ביטחון
דרישות התפקיד:
השכלה תיכונית
קצין-קצינת צה"ל במילואים או במשטרת ישראל
כושר הדרכה
ידיעת השפה העברית על בורייה
נסיון מוכח כקצין-קצינת ביטחון
העבודה מתבצעת גם בשעות בלתי שגרתיות
המעוניינים יפנו בכתב, בצירוף קורות חיים והמלצות, לתיבת דואר 16296 תל-אביב עבור "קצין-קצינת בטחון"

לחברה צעירה ומתפתחת המובילה בתחומה
תותחי מכירות
דרישות התפקיד:
גילאי 25-32 בלבד
רכב חובה
נסיון מוכח במכירות
המתאימים:
ירוויחו שכר בסיס בסך 3,000.00 ש"ח*
יעברו קורס מוקדם לפני תחילת העבודה
ירוויחו בונוסים מרשימים על השגים
* כפוף לעמידה ביעדים*
לפרטים נוספים נא לפנות החל מיום א' ל-5255303 לענת

לפרוייקט יהודי הכרוך בעבודה עם ילדים
דרושים
מדריכים/ות
בעלי ידע באנגלית / מתימטיקה ויכולת הבעה מעולה.
נא לפנות לטלפון 03-9673148 ליעל

לאופרה הישראלית
דרושים
ניצבים
לאופרה "בוריס גודונוב"
* התקופה 1 לספטמבר - 15 נובמבר 94'
* גברים בגילאי 25-50
* חזרות בעיקר בשעות אחה"צ והערב
נא להתקשר לטלפון 03-6816432/5 בימים א'-ד', שעות 9.30-17.00, עבור "בוריס ניצבים"

דרושים
סוכנים + רכב
להפצת מוצרים למספרות
07-496242
07-440060
Schwarzkopf

למפעל קוסמטיקה
(העובר בעוד משנה לאזור עקיבא)
דרוש/ה
מנהל/ת ייצור
השכלה אקדמאית רלוונטית • ניהול פסי ייצור ומחסנים • ניהול צוות עובדים • רצוי נסיון בתעשייה • מגורים-אזור השרון, חדרה, נתניה והסביבה
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים:
"ברבהה ווקף" בע"מ ת.ד. 394 רעננה 43000
או בפקס' מס' 09-911541
רק העונים על הדרישות יענו. סודיות מובטחת.

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
✔ עצמאי/ת לתפקיד אחראי.
✔ רצוי בעל/ת ניסיון בענף הבנין.
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו לת.ד. 1752, חולון
בצרוף קורות חיים ופרטים על הכשרה וניסיון

למדריכי שיחור
גרפיקאי/ת ל - DTP
נסיון בביצוע עימוד וגרפיקה ממוחשבת
סקנריסט/ית להפרדות צבע
מעולה ובעל נסיון בעבודה עם PHOTOSHOP
תמלילנית רב לשונית
מעולה ובעלת נסיון
נא לפנות טלפונית החל מיום א' לטל' 03-5753032

לחברה דינמית בתחום הבריאות
דרושים/ות:
נציגים/ות לאזור תל-אביב
אם אתם בעלי:
* יכולת הפעלה של ציוד ממוחשב
* נסיון במכירות
* רשיון נהיגה
* מוטיבציה גבוהה להצלחה
אנו מציעים:
* הדרכה מקצועית
* פגישות מתואמות מראש עם גופים
* מוצר חדשני ומבוקש
* משכורת בסיס + אחוזים
טל. 03-5253383

HOAGY
רשת מסעדות בוסת פילדלפיה
דרושים/ות
מובחרים/ות
לצורך הכשרה לתפקידי:
ניהול מסעדות
ניהול משמרות
◆ לאחר שרות צבאי
◆ מגורים בגוש דן
◆ השכלה תיכונית ומעלה
למצליחים - התמורה מובטחת
קורות חיים נא לשלוח
לפקס 03-6701028

טולאוס רהיטים וכלי בית
מתרחבים
דרושים/ות מוכרים/ות ומעצבי/ות פנים
ת"א והרצליה טל' 09-544390 לסמדר

למסעדת יוקרה מהמובילות בתחומה
דרוש/ה
מנהל/ת תפעול
רצוי נסיון ניהולי קודם
לפרטים נא לפנות לת.ד. 6573 ת"א בצרוף קורות חיים והמלצות

שחר
מפעלי הדפסה • בית חרות
דרוש/ה
ביצועיסט - מונטז'ר
עם פלפל במקום הנכון וידע בהפעלת מקינטוש
נא לפנות ליונה- 09-663138

לחברת brother דרוש/ה
טכנאי/ת למכונות צילום
הכרחי נסיון קודם בתחום
הכישורים הנדרשים:
אחריות, מוטיבציה, יכולת למידה.
תנאים הולמים למועמד/ת המתאים/ה
קורות חיים ונסיון קודם נא לשלוח למנשה נחום פקס: 03-9265826

למפעל קיבוצי דרושים/ות
* **מזכירת יבוא/יצוא**- אנגלית ברמת שפת-אם
* **איש אחזקה**- בעל ידע בהידראוליקה פנאומטיקה מסגרות מכנית
* **כתבנית דו-לשונית**- בעלת שליטה בקיוסקסט
* **מלגזן**- בעל נסיון בתעשייה
* **חרט קונבנציונאלי**- בעל נסיון, עדיפות לבעלי רקע נוסף במסגרות מכנית

07-724442, 750518

לסטודיו חיימי
גרפיקאי/ת
ביצועיסט/ית
ידע מושלם על ה- MAC כולל שוב ופרי הנד
טל' 03-294549

לחברת בניה
דרוש/ה
מנהל/ת עבודה
מוסמך בעל נסיון
לעבודה באזור ת"א
טל. 03-5270363
פרסום גדול

למשרד מהנדסים אזרחיים
דרושים/ות
באזור המרכז
מפקחים/ות
לעבודות עפר ותשתיות
נסיון 3 שנים
נא לפרט בכתב ידע ונסיון לת.ד. 3474 רמת השרון 47134

למחלקת היצוא של חברה גדולה דרושה
מזכירה עברית-אנגלית
(ברמת שפת אם)
טל. 03-6957227

למשרד רואה חשבון בראשל"צ
דרושים:
פקידה
+ רקע בהנה"ח
מתמחה
+ נסיון
ת.ד. 183 ראשל"צ

דרושה
פקיד/ה נאה וייצוגית
- הדפסה א-ב, 5,2
- אנגלית
- 18:00-10:00
עבודה קבועה, בתנאים הולמים!
03-5254680

למפעלנו בשדרות
דרושים/ות
מהנדס/ת תעשיה וניהול צעיר/ה להכנסת מערכת MRP
✓ ידע במערכות ממוחשבות
✓ עד שנתיים נסיון
✓ ידע במערכות UNIX- יתרון
כתבנית אנגלית/עברית
✓ ידע בהדפסה
✓ אנגלית שפת אם
הסעות מבאר שבע אשקלון והסביבה
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 29 שדרות מיקוד 80100 למחלקת כח אדם

מדינת ישראל
משרד העבודה והרווחה
האגף למחקר תכנון והכשרה
בית הספר המרכזי לעובדים בשרותים החברתיים
בשיתוף עם לר"י - ליגת נשים למען ישראל
דרושים/ות מועמדים/ות
לעבודת הדרכה בפנימיות
ציבוריות ופרטיות הנמצאות בפקוח השרות לילד ונוער שבמשרד העבודה והרווחה.
המועמדים/ות שיבחרו יוכשרו בקורס אוריינטציה, שיתקיים במהלך אוגוסט 1994 בתנאי פנימיה. למסיימים/ות הקורס יינתן סיוע בהשתלבות במקומות עבודה והם ימשיכו בלימודים תוך כדי עבודתם במשך שנת הלימודים הבאה, לתעודת מדריך "כשיר" לעבודה בפנימיה.
הכשורים:
* בעלי תעודת בגרות.
* הרואים בחינוך והדרכה אתגר.
* רצוי בעלי נסיון כמדריכי נוער.
* בוגרי צה"ל, רצוי בעלי נסיון פיקודי.

לפרטים והרשמה נא לפנות מיום א' 26.6.94 בטלפונים הבאים:
04-678153 חיפה 04-623272 ת"א 03-375132

אם העבודה אצלך היא טבע...
רכז/ת
לריכוז מערכות גיוס כספים וקשרי חו"ל
התפקיד כפוף למנכ"ל החברה להגנת הטבע וכולל עיסוק עצמאי בנושאים מורכבים וכן עיסוק בעבודות משרד שגרתיות ו"קסטנט".
הכישורים:
יכולת עבודה עצמאית.
נסיון קודם בעבודות משרד מגוונות (כולל הדפסה עברית/אנגלית).
שפת אם אנגלית.
מועמדים יפנו בכתב לחברה להגנת הטבע, מחלקת כ"א רח' השפלה 4 ת"א 66183
החברה להגנת הטבע

ביטחון אזרחי
מאבטחים
לעבודה קבועה במשמרות
ביחידת אבטחה מבצעית בנמל אשדוד
בעלי התנאים:
יוצאי יחי' קרביות * פרופיל 82 ומעלה * עד גיל 35
* מגורים באזור אשדוד * רשיון נהיגה -יתרון.
דרושים גם **מפקדי משמרות**
בוגרי קורס קצינים בצה"ל/משטרת ישראל
בעלי התנאים הנ"ל, רשיון נהיגה-חובה.
שומרים
* יוצאי צבא * עד גיל 50 * יתרון לבעלי נשק פרטי
לתאום ראיונות נא להתקשר [illegible]

לשבט צופי אפעל
דרושה
מרכז שבט
לשנת הפעילות הקרובה
כישורים נדרשים:
- השכלה גבוהה בתחום החינוך.
- נסיון וידע בהדרכת מדריכים ונוער.
- יכולת ארגון וניהול.
המעוניינים יפנו בצרוף קורות-חיים לאוריה רוטשטיין רח' דודאים 3 רמת-אפעל מיקוד 52960

אנשים מוכשרים
אצלנו זה טבע
למפעלנו בירושלים
דרושים/ות

כימאי
לעבודה במעבדה אנליטית
תאור התפקיד:
-עבודה עם מכשירי HPLC. GC. IR. UV. VIS
-עבודה במשמרות ושעות נוספות
כישורים נדרשים:
-תואר שני בכימיה
-נסיון קודם בתעשיה - 3 שנים
-שלימה באנגלית
-יכולת עבודה בצוות

מיקרוביולוג
לעבודה במעבדה מיקרוביולוגית
תאור התפקיד:
-עבודה במעבדה מיקרוביולוגית
-עבודה במשמרות ושעות נוספות
כישורים נדרשים:
-תואר שני במיקרוביולוגיה
-נסיון בעבודת מעבדה
-יכולת עבודה בצוות
-שלימה באנגלית
סודיות מובטחת

טכנאי ציוד
למחלקת אחזקה
תאור התפקיד:
-אחזקת מכונות בקו הייצור
-עבודה במשמרות ושעות נוספות
כישורים נדרשים:
-הנדסאי מיכשור ובקרה/אלקטרוניקה
-יוצא ח"א-יתרון
-נסיון בתעשיה - 3 שנים

טכנאי קירור ומיזוג אויר
למחלקת אחזקה - לאחזקה שוטפת של מע' מיזוג האויר, מע' אנרגיה וסים מטופלים למערך הייצור
כישורים נדרשים:
-הנדסאי/טכנאי קירור ומיזוג אויר
-נסיון במע' מרכזיות
נסיון בחשמל ובמע' מבקרות מחשב
-בוגר בי"ס מקצועי
-ידע באנגלית טכנית
-עבודה במשמרות

נא לשלוח קורות חיים בצרוף שם המשרה למח' משאבי אנוש, ת.ד. 1142, י-ם 91010.
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.
טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

ביטחון אזרחי
לאבטחת בתי ספר ברחבי הארץ:
מאבטחים/ות
יוצאי צבא, עד גיל 50
פרופיל 65 ומעלה
עדיפות לבוגרי קורס
12 ש"ח לשעה + בונוסים
כמו כן אפשרות לעבודה מיידית בתקופת הקיץ באבטחת קייטנות/מתקנים שונים
מס' מקומות מוגבל
- אפשרות למשמרות -
נא להתקשר לסניף המתאים:
סניף ת"א והמרכז 03-6391244
סניף חיפה והצפון 04-672067
סניף אשדוד והדרום 08-560933

לחברה מסחרית בתחום העיתונות
יועצי/ות פרסום
תושבי פ"ת והסביבה
יכולת עבודה בצוות
יוזמה ואחריות
רכב חובה
נסיון קודם אינו הכרחי
תנאים טובים למתאימים
לפנות לאורית מיום ראשון 03-9347171

קופת חולים לאומית.
לסניף ירושלים
דרושים/ות
אחים/יות/מוסמכים/ות
לטלפן למלכה 02-254173/4
או לאחות הראשית 03-6970359

לתל-אביב והסביבה
כתבניות מהירות
משרת בוקר, משרת אחה"צ
טל: 03-6950438, 03-6952672

לחברה מסחרית ארצית
לסניף חיפה
דרושים/ות
טכנאי/ות שירות
• בעלי רקע באלקטרוניקה ומכניקה/מכשירנות
• רשיון נהיגה הכרחי
מחסנאי/ת-פקיד/ה טכני/ת
למחסן סחורות וחלקי חילוף
• בעלי נסיון בעבודה מול מחשב
• בעלי רשיון נהיגה
• נסיון קודם כמפ"ט - יתרון
מתאימים יפנו תוך פירוט קורות חיים ובציון שם המשרה לת.ד. 247 ת"א

רשות שדות התעופה בישראל

דרושים
מאבטחים

רשות שדות התעופה מציעה תפקיד אחראי ומעניין כמאבטח בנמלי התעופה אילת, ירושלים. וכן במסופי הגבול רפיח, טאבה ואלנבי.

התפקיד מוצע ליוצאי יחידות קרביות העונים לנתונים הבאים:
- לוחמים בוגרי קורס פקודי יוצאי יחידות שדה, לאחר שרות צבאי מלא.
- 12 שנות לימוד.
- פרופיל 82 ומעלה (למרכיבי משקפיים – חובה עדשות מגע רכות).
- תחילת העבודה מותנית במעבר קורס בן 7 שבועות בשכר, בתנאי פנימיה.
- למתאימים יוצעו: מגורים, הסעות, כלכלה, תנאי שכר משופרים וכן הטבות נוספות.

במסגרת העבודה ותאפשר יציאה בתפקיד לחו"ל מעת לעת לפי הצורך.

לנוחות ציבור הפונים ניתן להגיש מועמדות לתפקיד באחת מהדרכים הבאות:
- הרשמת מועמדים בנמל תעופה בן גוריון קומה ג חדר 331 בימים ב' ו-ג' בתאריכים 11.7.94 ו-12.7.94 בין השעות 09:00–12:00
- הרשמת מועמדים בירושלים יום ה' 14.7.94 בין השעות 14:00–18:00, רח' הסורג 2 קומה 6 במשרדי מודיעין אזרחי.

פניה בכתב בצרוף פרטים אישיים (שם, כתובת, מס' ת"ז, מס' אישי בצה"ל וקורות חיים) לרשות שדות התעופה, נתב"ג ת"ד 7 מיקוד 70100 גיוס כ"א עבור מבטחים.

אם העבודה אצלך היא טבע...

אם אתם בעלי רקע בידיעת הארץ, רואים בחינוך לאהבת הארץ והטבע - עניין ואתגר, רוצים לעבוד עם ילדים - בואו ותיו:

מדריכים/ות בחוגי טבע

החוגים מיועדים לילדי הגן ובתי הספר עד כיתה ו'.
העבודה כוללת: מפגש עם חניכים פעם בשבוע, בשעות הבוקר* או בשעות אחה"צ, 4 ימי טיול במשך השנה בחופשות בתי הספר ו/או בשבתות. המדריכים יעברו קורס הכשרה והשתלמויות במהלך השנה.
בדבר פרטים נא לפנות אל רכזי חוגי הטבע:
- כרמיאל - 04-880452.
- אצבע הגליל - 06-941091.
- גליל תחתון ועמקים - 06-767798, 06-767788.
- חיפה והקריות - 04-664159.
- * חדרה, נתניה, לב השרון, עמק חפר - 09-333527.
- * פ"ת, יהוד, קרית אונו, רמת השרון, הרצליה - 03-9301112, 03-9300936.
- כפר סבא, רעננה, הוד השרון - 09-901397.
- * תל אביב, חולון, בת ים, אזור מרכז - 03-6822357, 03-6811154.
- * רחובות, ראשל"צ, נס ציונה - 08-407534, 08-407825.
- * ירושלים והסביבה - 02-254974, 02-252793.
- באר שבע והסביבה, ערד - 07-238527.

ללא מוסיקה

החברה להגנת הטבע

למחוז חיפה והצפון
דרושים/ות
אנשי מכירות
(נשים וגברים)
לעבודה קבועה
באזורים חיפה והעמקים

הכישורים הדרושים:
- נסיון של מספר שנים במכירות.
- עצמאות בעבודה ויכולת עסקית.
- יחסי אנוש טובים.
- הופעה ייצוגית.
- נכונות לעבודה בשעות הערב.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות לטלפון 04-526331 לחגית
הַמגן
מקבוצת הביטוח מגדל

צעד קדימה
לעולם הפרסום
אם אתה:
- מעל גיל 25
- בעלי רכב
- מוכנים לעבודת שטח מעניינת ומכניסה בתחום הפרסום

מבן שיש לכם מקום אצלנו
לקביעת ראיון, טלפנו 03-7510255 נאוה.

מדינת ישראל
משרד העבודה והרווחה
האגף למחקר תכנון והכשרה
בית הספר המרכזי לעובדים בשרותים החברתיים
בשיתוף עם לכ"י – ליגת נשים למען ישראל
דרושים/ות מועמדים/ות
לעבודת הדרכה בפנימיות
ציבוריות ופרטיות הנמצאות בפקוח השרות לילד ונוער שבמשרד העבודה והרווחה.
המועמדים/ות שיבחרו יוכשרו בקורס אוריינטציה, שיתקיים במהלך אוגוסט 1994 בתנאי פנימיה.
למסיימים/ות הקורס ינתן סיוע בהשתלבות במקומות עבודה והם ימשיכו בלימודים תוך כדי עבודתם במשך שנת הלימודים הבאה, לתעודת מדריך "כשיר" לעבודה בפנימיה.
הכשורים:
- * בעלי תעודת בגרות.
- * הרואים בחינוך והדרכה אתגר.
- * רצוי בעלי נסיון כמדריכי נוער.
- * בוגרי צה"ל, רצוי בעלי נסיון פיקודי.

לפרטים והרשמה נא לפנות מיום א' 26.6.94 בטלפונים הבאים:
03-375132 ת"א 04-623272 חיפה 04-678153

פרויקט קרב למעורבות בחינוך
לתכנית חשיבה יצרנית
דרושים/ות
מדריכים/ות
- פתוחים ויצירתיים
- בעלי גישה להנחיית ילדים בגיל הרך
- העבודה בשעות הבוקר
- נסיון בהדרכה רצוי

מקום העבודה: ירושלים, בית שמש, מבשרת ציון, מטה יהודה
לפרטים נוספים נא לפנות טל: 02-612151

מדורשיה"ח חדש אמנו

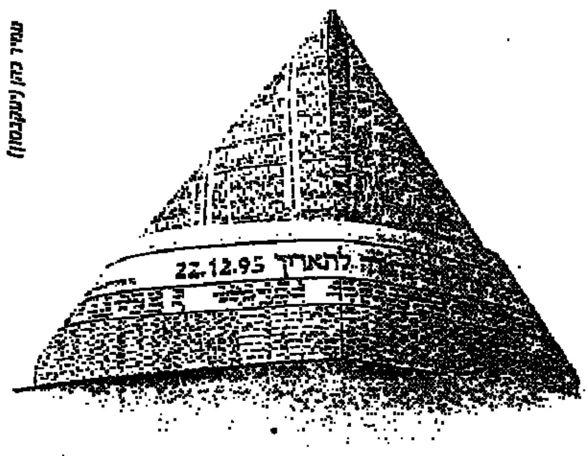

דרוש ראש מאוזן
למחלקה צעירה ודינמית העוסקת בגבייה ובמידע לגבייה

כשורים נדרשים:
- * יכולת ניהול מגיים עם לקוחות ואנשי מכירות של החברה
- * יכולת ייצוג החברה מול לקוחות
- * כלכלן/נית או מנהיש סוג 3-2
- * יכולת עמידה במצבי לחץ
- * עד גיל 30

מועמדים מתאימים ישלחו קורות חיים למכון קיין ת.ד. 446 רמת השרון, 47103 ולציין על גבי המעטפה עבור "ראש מאוזן".
- סודיות מובטחת -

MOTOROLA
מוטורולה תקשורת ישראל בע"מ

לעבודה במרכז הארץ
דרושים/ות
מהנדסי תוכנה / מנתחי מערכות / תכנתים
לפתוח בפרויקטים חדשניים ולנהול פרויקטים.
עדיפות לבעלי נסיון בתחומים הבאים: UNIX, ADABAS NATURAL, ORACLE, REAL TIME, CICS, COBOL, תקשורת מחשבים.
מנהל צוות עבודות חוץ
להרכבת קונסטרוקציות. נדרש נסיון בניהול צוות, רצוי מהנדס או הנדסאי מכונות.
מזכירה
נמרצת, יעילה, שאפתנית ובעלת יוזמה.
מודדים מוסמכים
לעבודות שטח.
נא לפנות לת.ד. 20424, תל אביב.

דרושים
כתבים/עורכים טכניים
לכתיבה ועריכה של ספרות טכנית המתעדת מערכות HIGH-TECH מתקדמות מתוצרת חברת אלביט.
בעלי השכלה בתחום האלקטרוניקה • נדרשת יכולת הבעה בכתב בשפות עברית ואנגלית ברמה גבוהה (אחת מהן כשפת אם) • יתרון לבעלי נסיון בהדרכה טכנית
עורך הצעות טכניות
להכנה ועריכת הצעות למכרזים בינלאומיים עבור לקוחות החברה.
נדרש רקע טכני/הנדסי בתחומי האלקטרוניקה ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת אם • יכולת קריאה/ניסוח ברמה גבוהה של תיעוד בשפה האנגלית • יכולת ניהול צוות עורכים יתרון
דפסים בכירים
להפעלת מכונות דפוס 1/2 גליון בשני צבעים.
נדרש נסיון מוכח בעבודת דפוס • יכולת טכנית ברמה גבוהה • נכונות לעבודה בשעות נוספות
מעצבים גרפיים
לעיצוב גרפי של קטלוגים, פרוספקטים, דפי מוצר, דו"חות כספיים והפקות ייחודיות.
נדרש נסיון מוכח של הפקות גרפיות יצירתיות באמצעות מחשב מקינטוש • שליטה בתוכנות פריהנד, רב דף ופוטושופ • העבודה במשמרות

מועמדים/ות יפנו תוך פירוט קורות חיים ונסיון קודם לחברת אלתן, ת"ד 539, חיפה 31053
סודיות מובטחת

למוסד ממלכתי
דרושים/ות
צעירים/ות משוחררי צה"ל
לעבודת שטח מעניינת בשעות בלתי שגרתיות
בעלי הכשורים הבאים:
- 12 שנות לימוד
- יוצאי יחידות קרביות
- בוגרי קורס פיקודי בצה"ל
- רשיון נהיגה הכרחי
- בריאות תקינה
- עד גיל 25

מקום השירות: כל הארץ

על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לאחת מת"ד הבאות (בהתאם לאזור המגורים): תל-אביב 20306, חיפה 4689, ירושלים 9488, רחובות 1099, אזור המרכז 25071 – ת"א, מיקוד 61250, אשדוד, הבל לכיש 6701, מיקוד 77166
לציין כתובת מדויקת וטלפון.
רק המתאימים יענו, סודיות מובטחת.

מושבת האמנויות מצפה רמון
לשנת הלימודים תשנ"ה
דרושים/ות
* מנהל/ת מכינה קדם אקדמית
אחראי/ת על ניהול המכינה לאמנות ולקולנוע, מבחינה מנהלית, פדגוגית כולל הוראה במקום.
כישורים נדרשים:
- * תואר אקדמי (רצוי שני) בחינוך/אמנות/מינהל.
- * רשיון הוראה קבוע.
- * נסיון של 6 שנים לפחות בניהול מוסד חינוכי/אמנותי.
- * יכולת ליצור קשרים טובים עם מורים ותלמידים.
- * יכולת שיווקית הארגונית מוכחת.
- * מגורים במקום חובה, יסופקו ע"י המעביד.
* מדריכים/ות חברתיים
* אמהות בית
תולדות חיים בכתב יד, המלצות ותעודות נא לשלוח אישי, למנכ"ל מושבת האמנויות עד ל- 31 ביולי 1994, ת.ד. 134 מצפה רמון
טלפונים: 07-586220, 07-586110.

לטקסי - TAXI
רשת אופנות נשים בצרפת
דרוש/ה
זכיין/ית
להפעלת חנות בקניון אשדוד
לפנות לסהר בטלי
050-203100, 06-346269

לחברה ארצית
דרוש/ה
פקיד/ה
לסניף באר-שבע
- בעלת נסיון בעבודה מול מחשב.
- יכולת הדפסה טובה.
- ידע בהנהלת חשבונות.
- משרה מלאה, 5 ימים בשבוע.

נא לפנות בכתב יד, בצרוף קורות חיים לת.ד. 208 ת"א.

לסוכנות ביטוח דינמית
דרוש/ה
סוכני ביטוח חיים
אלמנטרי-בעלי רשיון
טלפניות למרקטינג
מזכירה
מוכשרים שירותי משרד
ועוזרי מקצועי בלבד
מועמדים מתאימים נא לפנות לדליה:
09-872572

רשת ארצית להתעמלות נשים
סטודיו "C"
דרושות
מורות מוסמכות לחנ"ג/תנועה/מחול
עבודה קבועה בשעות הערב.
בסניפים: חולון, ראשל"צ, בת-ים, רחובות, נס זיו, רעננה, נתניה, באר-שבע, ובכל חלקי הארץ.
לבקש את טל בין 8:00-16:00
טלפון: 03-5324455

אאמספא
החברה המובילה בענף מוצרי החשמל הביתיים
בסניף ירושלים דרוש/ה:
פקיד/ת שרות
- משרה מלאה
- ידע בהפעלת מחשב

המעוניינים/ות יפנו בין השעות 9:00–13:00 אל מר חיים בריזל טל. 02-243637

לרשת חנויות גלי דרוש/ה
מעצב/ת חלונות ראווה
כישורים נדרשים:
נכונות לעבודה מאומצת
מגורים באזור המרכז • רכב
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 4429 רמת אליהו, א.ת. החדש ראשל"צ 75143, לידי סיגל
גלי

B-PLAN
אינטרנשיונל תוכנות בע"מ
חברת בי-פלאן הינה חברה צעירה ודינמית המתמחה בפיתוח ושיווק של תוכנות תומכות החלטות עסקיות וכלכליות, בארץ ובעולם.
דרושים/ות
תוכניתנים/ות מנוסים/ות
פיתוח תוכנות מורכבות בסביבת PC • נסיון ב- CLIPPER-5 – הכרחי • נסיון בפיתוח ל- WINDOWS (C או VB) – יתרון • נסיון באפיון וניהול פרויקט תוכנה – יתרון • יכולת עבודה עצמאית וכושר לימוד מהיר
סודיות מובטחת
לפנות בכתב לחברת B-PLAN
כתובת: רח' משכית 27, הרצליה פיתוח 46733, עבור מר אמנון רפופורט.

לקיבוץ אלמוג
דרושים/ות
מציל/ה
מדריך/ת תיירים
דוברת/ אנגלית וגרמנית
02-945201

לחברת מזון המובילה בתחומה לסניפה בחיפה
דרושים/ות
נהגים/ות לחלוקה
רשיון 03 חובה (מעל 15 טון יתרון)
תנאים טובים למתאימים/ות
מעוניינים/ות יפנו לטלפון: 04-462020 לאיציק מכה אדם לקביעת מועד לראיון

לחברה קבלנית לעבודות עפר בי-ם
דרוש/ה
מהנדס/ת ביצוע
- נסיון 5 שנים.
- עדיפות לבעלי/ות ידע במחירות.

טל: 02-793163

לחברה לבגדי עבודה
דרוש
אחראי/ת למחסן
+ נסיון חובה
טלפון: 03-5598311, 03-5598357

למעון יומי ופנימיה בחיפה
דרושים/ות למשרות חלקיות:
אחות מוסמכת
בעלת הכשרה ונסיון כאחות בריאות הציבור
מזכירה דו-לשונית
(עברית-אנגלית) בעלת ידע ונסיון במעבד תמלילים QTEXT
מנהלת משק/אם בית
בעלת נסיון במוסד או קיבוץ, הכשרה מוכחת בנושא ניהול משק וקניות, כושר ארגוני, סמכותיות, יכולת עבודה בצוות וגישה חינוכית לילדים
לפנות בכתב יד בציון קורות חיים ונסיון מקצועי לבית שבתאי לוי, מונטיפיורי 15, חיפה 35725

למבדא
אלקטרוניקה (1979) בע"מ
חברת בת של נמיק למבדא מיכון
החברה הגדולה ביותר בישראל ובעולם לייצור ושיווק ספקי כח אלקטרוניים
דרוש/ה מזכיר/ה מכירות
- ★ ידע ונסיון במערכות PC
- ★ ידע ונסיון במעבד תמלילים (הדפסה עברית ואנגלית)
- ★ נסיון בעבודה עם גליונות אלקטרוניים מסוג: קוואטרו-פרו לוטוס ואקסל
- ★ כושר עבודה בלחץ מידלה

שפות: עברית אנגלית, יתרון לידע ביפנית
העבודה: במשרד מכירות ברמת החייל תל-אביב
נא לשלוח קורות חיים בכתב: ת.ד. 500 כרמיאל מיקוד 20101
או להתקשר - 04-887490 מרי כח אדם
התחלת עבודה למתאימים/מה מיידית

אורט ישראל
רשת מוסדות להכשרה מקצועית
דרושים/ות
מורים/ות
לשעות הבוקר והערב בנושאים הבאים:
- אלקטרוניקה
- מחשבים–חומרה
- תכנון וייצור בעזרת מחשב (MASTER CAM/AUTOCAD)
- הנדסת מכונות (עבוד שבבי ובלתי שבבי)
- הנדסת בנייה וחומרי בנייה
- שרטוט אדריכלי
- שרטוט ממוחשב (אוטוקאד)
- עיצוב פנים
- עיצוב גרפי
- מקצועות המזכירות והמינהל
- מזכירות רפואיות
- פיתוח מיומנויות אישיות

לפנות 02-251979, 231959

לאגף השיווק במפעל גדול
דרוש/ה
איש/אשת מכירות
דרישות התפקיד:
- השכלה תיכונית. עדיפות לטכנאי כימיה.
- נסיון של 5 שנים במכירות.
- לאחר שירות צבאי.
- רשיון נהיגה – הכרחי.
- מגורים בבאר שבע או הסביבה.

נא לשלוח קורות חיים עם פירוט נסיון בכתב יד, ל"פילת" ת.ד. 5535 חיפה 31054 ולציין על המעטפה "משרה 9740".
הפניות תועברנה ללקוח ותמויינה על ידו.
פילת בילת אגף השמה

מזכירה
ידע באנגלית ברמה גבוהה
נסיון מינימום 10 שנים
ידע בתוכנת QTEXT.
למשרה מלאה.
טל: 04-835880, 835184

לחברת שיווק מוצרי צריכה
דרושים/ות
אנשים לניהול, שיווק ואדמין
לפרטים ופסי משרד: 04-424424
פלאפון: 050-262327
אסטת משרד: 04-423366

למפעל יצרני בנתניה העוסק בתחום האריזה והשינוע דרוש/ה
אחראי/ת אחזקה
התפקיד כולל תחזוקת מבנה/מכונות, תכנון ופיתוח קווי ייצור
כישורים נדרשים:
- הנדסאי/ת-טכנאי/ת מכונות (שטח), צעיר/ה עם 3-2 שנות נסיון בתעשיה הישראלית.
- עדיפות ליוצא/ת צבא מיחידות תחזוקה/חימוש.
- ידע במכניקה, הידראוליקה, פנאומטיקה.

מגורים באזור השרון – חובה
לפנות בכתב-יד, בצירוף קורות-חיים ונסיון קודם, אל ת.ד. 4407, תל-אביב 61044, ולציין ע"ג המעטפה "אחזקה".
רק מועמדים מתאימים ייענו.

למתנ"ס כפר יונה
דרוש/ה
רכז/ת ספורט וחוגים ישובי/ת
הגדרת התפקיד:
- * אחריות לתכנון, לארגון ובביצוע של פעילויות הספורט והחוגים במתנ"ס

היקף המשרה: 100%
כישורים נדרשים:
- * בוגר/ת מכללה לחינוך גופני, רצויה התמחות בנושאי פנאי וקהילה.
- * נסיון בהוראה, הדרכה וארגון פעולת ספורט.
- * יכולת לקיים תקשורת בינאישית טובה.
- * נכונות לעבודה בשעות לא שיגרתיות.

קורות חיים והמלצות יש לשלוח עד ה-27.7.94 למתנ"ס כפר יונה, ת.ד. 662 כפר יונה
(עבור רכז ספורט וחוגים)

לרשת עיתונות גדולה
דרושים/ות
נציגי/ות מכירות
אחרי צבא
שכר+עמלות
03-6951106 לוויקי

לפרוייקט כלל ארצי בירושלים דרושים/ות
הנדסאי/ות תעשיה וניהול
נסיון עד שנתיים בשיטות שכר עידוד
טל. 04-674365
בערב ובשבת 04-373461

יופי*
של הצלה
2000 ש"ח
תוספת למשכורתך
עבודה עם קהום ובלי בוס בשעות שמתאות לך.
בואי להיות יועצת יופי עצמאית בחברה בינלאומית מוכרת התקשרי ובואי לפגישה על כוס קפה.
מרכז: 03-6851061
סניף ת"א: 03-5233532
סניף ירושלים: 02-794349
מגדל דוסי: 03-6962662
Nature Life

לביה"ס תיכון בירושלים
דרושים/ות מורים/ות
במקצועות:
- אנגלית
- תנ"ך
- היסטוריה ואזרחות
- גאוגרפיה
- לימודי ארץ ישראל
- כלכלה
- ספרות, הבעה ולשון עברית

סודיות מובטחת
נא לפנות טלפונית ליואב:
בבוקר 02-417477 בערב 02-418085

סופר אופיס
המעצמה לציוד משרדי
למעצמה המתפתחת דרושים/ות עובדים/ות לסניפנו ברעננה ולסניף ת"א הנפתח בקרוב
- מנהלי/ות מחלקות - ריהוט, מוצרים
- מנהל/ת מחסן ומחסנאים
- מוכרנים/מוכרניות
- קופאים/קופאיות
- אנשי/נשות מכירה באמצעות הטלפון (טלמרקטינג)

- עדיפות לבעלי/ות נסיון -
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים אל: סופר אופיס ת.ד. 2210, רעננה מיקוד 43655
רק הפונים המתאימים יענו - סודיות מובטחת -
SUPER OFFICE
The Office Superstore

לגרין מחשבים בע"מ
דרוש
מחסנאי
אחראי מסור ואמין לעבודה קבועה
לפרטים טל: 03-6384444
פיננסית

טמבור
לאגף השיווק של מפעלנו
דרוש/ה
איש/ת מכירות
כישורים נדרשים:
- ★ השכלה תיכונית, עדיפות טכנאי כימיה.
- ★ נסיון קודם של 5 שנים במכירות.
- ★ לאחר שירות צבאי.
- ★ גיל 30-40.
- ★ רשיון נהיגה הכרחי.
- ★ מקום מגורים אזור המרכז או הצפון.

המועמדים המתאימים יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים, ונסיון בעבודה לת.ד. 2234, עכו 24121 לאגף כח אדם.
- סודיות מובטחת -
לצבוע עם צבע

לחברה בתחום הביולוגיה המולקולרית
דרושים/ות
איש/ת שיווק ומכירות
- ★ ידיעת השפה האנגלית ברמה גבוהה.
- ★ תואר שני בביולוגיה (רצוי מולקולרית)
- ★ עדיפות לבעלי/ות ידע במחשבים.
מנהל/ת משרד
- ★ ידיעת השפה האנגלית ברמה גבוהה
- ★ תואר שני בביולוגיה (רצוי מולקולרית)
- ★ יכולת ניהולית טובה.

לפרטים נוספים בטל': 050-302754, 02-422681
תנאים טובים ואפשרות קידום למתאימים/ות

אשרות בע"מ
למרכז רפואי חדש בירושלים דרושים/ות
- קרדיולוג/ית
- רופאים/ות
- אחים/ות מוסמכים/ות מיוחדות לטיפול נמרץ, לב תינותי חזה.
- סטז'רים סטודנטים שנה שישית/ פארמדיקים, ידע מושלם בנושאי כל ההחייאה
- מזכיר/ה - רצוי מזכירה רפואית
- חובש/ת לאחר שרות צבאי
- עובד/ת סוציאלית
- פסיכולוג/ית - נסיון בתחום שיקום הלב
- דיאטיקן/ית

אנו דורשים:
יחסי אנוש מעולים, מקצועיות, תודעת שירות מפותחת, גמישות בשעות העבודה, יושר והריצות.
* אפשרות למשרה מלאה/חלקית/משמרות
קו"ח יש להפנות לת.ד. 10256 ירושלים 94581, בציון משרה מס' 2222
- סודיות מלאה מובטחת -

לקיבוץ אלמוג
דרוש/ה
טבח/ית
בקר: 02-945200
ערב: 02-945236
גנן
בקר: 02-945200
ערב: 02-945207

למלון Holiday Inn
CROWNE PLAZA
TEL AVIV
דרושים/ות
- נגר/ית - בעל/ת נסיון.
- שרברב/ית - בעל/ת נסיון.
- צבע/ית - בעל/ת ניסיון.
- קציני/ות בטחון

יוצאי יחידות קרביות,
בוגרי קורס פיקודי בצבא, דוברי אנגלית.
מועמדים/ות מתאימים/ות מתבקשים לפנות למחי כח אדם רחוב הירקון 145 ת"א
בימים א'-ה' בין השעות 10:00-13:00
בוא לעבוד אפריקה ישראל תיירות ונופש

חשבשבת מחפשת:
מדריכים אינטליגנטים בלבד
- ✔ לתוכנת חשבשבת (הנהח"ש ומלאי)
- ✔ לקופה הרושמת החכמה - (בעלי רקע טכני)
- ✔ לתוכנת קשרשרת (מסד נתונים)
- - ידע ב-DOS הכרחי -

נא לפנות בכתב לחשבשבת
בית הלל 3 ת"א בצרוף קורות חיים

לאופנהיימר ממתקי ירושלים
דרושים/ות
אנשי מכירות
לחבילות שי לחג
שכר גבוהה !!!
בכל רחבי הארץ - העבודה לפי אזור מגורים
טבריה, צפת, עפולה, חיפה, רעננה, הרצליה, פ"ת, ר"ג, ת"א, חולון, ראשל"צ, רחובות, אשקלון, ב"ש
אזור המרכז והדרום: 03-5596633
אזור חיפה והצפון: 04-411665

לבית גלי באר-שבע דרוש/ה
סגן/ית מנהל/ת
כישורים נדרשים:
- הופעה נאה • נסיון קודם במכירות
- עד גיל 30 • תינתן עדיפות להנדסאים

נא לשלוח קורות חיים
לבית גלי ב"ש, דרך חברון 4, לידי אדמון

לחברה בענסת מובילה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות בכיר/ה
- ★ בעל/ת סוג 3 לפחות בהנהח"ש. עדיפות תינתן למדופלמים.
- ★ בעל/ת נסיון של 5 שנים לפחות בהנהח"ש במערכות ממוכנות.
- ★ עדיפות לבעל/ת ידע בהרכבת מאזנים מאוחדים.
- ★ בעל/ת ראש פתוח ומוכנות לעבודה מורכבת ומאומצת.

מועמדים/ות מתאימים/ות עד גיל 40 יפנו בכתב יד בפירוט קורות חיים לת.ד. 20310 ת"א 61202
בציון המילים "מנהח"ש בכיר"

هكذا من الأصل

דפי זהב

דרוש/ה

עובד/ת למחלקת השיווק

דרישות התפקיד:

★ בוגר/ת תואר ראשון במינהל עסקים/ סטטיסטיקה/ לימודי שיווק.
★ נסיון הכרחי בתחום שיווק וסקרים.
★ יכולת עבודה בצוות ובתנאי לחץ.
★ התבטאות טובה בכתב ובע"פ.

תאור התפקיד:

★ השתלבות בצוות השיווק של דפי-זהב בנושאים: סקרים, דו"חות סטטיסטיים, פרוייקטים שיווקים וכו'.

קורות חיים בכתב יש להעביר לדפי זהב ת.ד. 3333 ר"ג 52133 לידי גליה

אי.די.אי. טכנולוגיות בע"מ
[הנדסת התפלה]

אנו חברה הנדסית מתקדמת המתמחה בתכנון ובניה של מתקנים להתפלת מי ים בכל רחבי העולם

דרושים/ות לנו:

מנהל/ת אולם הרכבה

* טכנאי/הנדסאי/ת מכונות בכיר/ה, בעל/ת נסיון של 10 שנים לפחות בניהול צוות עובדים וצוותי קבלנים בהרכבת מתקנים.
* נדרש ידע ונסיון בביצוע עבודות מכונות, צנרת מתכת, צנרת פלסטית, מכשור והשמל. * יכולת להפעיל קבלני משנה, מנהיגות והנעת עובדים.

טכנאי/ת שרות

* טכנאי/הנדסאי/ת מכונות בעל/ת נסיון של 5 שנים באחזקה וטפול במתקנים בתעשיה התהליכית. * ידע בחשמל, מכשור ובקרה.
* תעודת חשמלאי מוסמך - יתרון. * שליטה מלאה בשפה האנגלית ובשפה הספרדית.

אדם המוכן ללמוד נושא חדש במהירות, עצמאי המוכן לעבוד קשה בשליחות החברה באתרים רחוקים בחו"ל לפרקי זמן של מספר שבועות.
המועמד/ת המתאים/ה יעבור הכשרה לתקופה של כשנה בטרם יישלח למשימות עצמאיות. המועמד/ת המתאים/ה יהיה מוכן לשהות בחו"ל עם משפחתו תקופות של שנתיים.

עובדי/ות הרכבה

* בוגרי/ות בתי ספר מקצועיים במסגרת מכנית או ימאות (מכונה).
* יוצאי/ות צבא המעוניינים/ות להשתלב במפעל יצרני תוסס ומחפשים מקום עבודה מענין וקבוע. * נכונות לעבוד קשה בצוות, רצון להתקדם, יכולת להוביל קבוצות של עובדי קבלן. * שליטה באנגלית וספרדית - יתרון.

הרואים עצמם מתאימים/ות למשרות הנ"ל יפנו בכתב לת.ד. 591, רעננה 43104 אל מגד כח-אדם בקבוצת כימיקלים לישראל

אופטימה

אם חברה חדשנית ומצליחה שמהווה ציון דרך בחשיבה העסקית בישראל. מאחורינו - גיבוי של גוף פיננסי מהגדולים במדינה, לפנינו - אתגר של עשיה כלכלית והצלחה אישית.

אנו מחפשים
7 נשים וגברים
בעלי אופי עצמאי ונמרץ

שיצטרפו לחברה ויפעילו מערך מכירות עצמאי תחת קורת הגג המקפת שלנו.

מה אנחנו נותנים?
משרדים בלב הסיטי של ת"א, סביבת עבודה מושלמת מבחינה טכנולוגית ותומכת מבחינה אישית, הכשרה למקצוענות, ופוטנציאל להכנסה גבוהה עם סיפוק מקצועי והגשמה אישית.

מה אנו דורשים?
כושר מובהק במכירות, עצמאות, יכולת עסקית, יחסי אנוש טובים והשקעת מלוא זמנך.

אם אתם בני 27 עד 36 וגרים בגוש דן, התקשרו לטלפון 03-5253134, בין השעות 09:00-19:00 לקביעת ראיון.

יבמ IBM

דרושים/ות

מועמדים/ות שיוכשרו כנציגי/ות שיווק

בעלי/ות השכלה אקדמאית ב:
מנהל עסקים/כלכלה/הנדסה תעשיה וניהול מחשבים ומערכות מידע.

מהות התפקיד:
- שיווק פתרונות, מוצרי ושרותי יבמ.
- עבודה באחד מצוותי השיווק של יבמ.

אנו מחפשים:
- רצון עז לעסוק בתחום מכירות ושיווק.
- הצטיינות, שאפתנות והשגיות כדרך חיים.
- יכולת הובלת תהליכי עבודה.
- יכולת הבעה, הצגת נושא וכושר משא ומתן.
- יכולת עבודה עצמאית ועבודת צוות.
- שליטה טובה מאד בעברית ובאנגלית.
- ידע בעיבוד נתונים ובישומים מסחריים- יתרון.
- עד גיל 30.

המועמדים/ות יעברו הכשרה תאורטית, מקצועית ומעשית ביבמ במשך כ- 9 חודשים.

פנה/י בכתב תוך ציון פרטי השכלה ורקע ל-ת.ד. 33666 תל אביב 61336 (בציון כ"א/ELTP).

מפגש הכרות עם הסמנכ"ל לשיווק יתקיים בבית יבמ, ביום ג' 5.7.94, בשעה 16:00, נא אשר/י השתתפותך לתיבה קולית טל' 03-6978500.

תשלובת אלוני

שיש * מרצפות * כלים סניטריים * קרמיקה * פסיפס

לאולם התצוגה החדש ב"תלפיות"
דרושים/ות לנו

אנשי מכירות

המשרה מיועדת גם למועמדים מעל גיל 45

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 6760 ירושלים לידי אבי או לטלפון 02-521596 אחרי השעה 20.00.

לעיתון הארץ

דרוש/ה בת"א

מחלק/ת עיתונים

לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע

שעות העבודה: 03:30-06:00
גיל 30 ומעלה ★ שכר הולם

נא להתקשר החל מיום א' משעה 8:00 לאבי לטלפון: 03-5121380

אוניקו שרותי כ"א
דרוש
צבעי מתכת
בעל נסיון למפעל מסודר
תנאים טובים למתאימים
08-567688

דנאל
כח אדם וסיעוד
לבית אמת בכרמל דרוש/ה:
מזכיר/ה
לניהול משרד, לשעות אחה"צ
נורדאו 4, חיפה 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

לסניף ירושלים מרכז
רח' יפו 33 טל' 02-254440
דרוש/ה

מזכיר/ה

ללשכת יועץ משפטי במשרד צבורי
* עצמאי/ת, דינמי/ת * מיומנות בעבודות משרד * ידע בעיבוד תמלילים
* לעבודה במשרה מלאה, אפשרות לשעות נוספות
עם אופציה לקליטה

מזכיר/ה

ללשכת עורכי דין
* עצמאי/ת * ידע בעיבוד תמלילים - חובה
* תנאי שכר הולמים
עם אופציה לקליטה

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

אם נשתכנע...
שיש לך כושר ביטוי מעולה

נקבל אותך לעבוד
באחת הסוכנויות הנבחרות שלנו!

הדרישות: ■ השכלה אקדמית ■ גיל 23 ומעלה ■ נכונות לעבוד שעות רבות

תנאי שכר הכוללים משכורת יסוד + אחוזים.
התחלת ההכשרה ביולי 1994.
העבודה מתאימה לנשים וגברים בירושלים והסביבה.
סודיות מוחלטת מובטחת לכל פונה.
לפרטים נא לפנות לסיני או תמי טל. 02-638231.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

עיריית חולון
אגף החינוך
דרושים/ות

מורים/ות לבתי ספר תיכוניים
בעיר חולון

במקצועות הבאים:
★ לשון
★ מחשב
★ אנגלית
★ תושב"ע לבי"ס דתי
★ כלכלת בית לבי"ס דתי
★ מרכז מגמת חינוך גופני,
★ תנ"ך הכנה לבגרות
★ הסטוריה
★ תלמוד
★ פיזיקה

לקבלת פרטים נא לפנות לטל'. 5027357
או לגשת לכתובת: רח' ויצמן 58, קומה ב', חדר 307.

רהיטי ויינר בע"מ
החברה המובילה בתחום ייצור הרהיטים

דרושים

לאולם התצוגה בקיסריה

* **נציגי מכירות מצטיינים**
בשבתות ובחופשות
אפשרות לרווחים גבוהים

לפרטים: צילה 7/06-260016

קבוצת מפעלי גלי

למחלקת העיצוב דרושה*

גרפיקאית/ביצועיסטית

- בעלת חוש אסתטי מפותח.
- ידע ב- FREEHAND הכרחי.
- עבודה מעניינת במשרה חלקית.

לפנות בכתב-יד בלבד בצירוף קורות חיים והמלצות לת.ד. 4429 רמת-אליהו 75143.

* המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד.

דפי זהב

דרוש/ה גובה למשרדנו בירושלים

- בעלי יכולת תקשורת בינאישית טובה
- יתרון לבעלי נסיון קודם
- רכב - חובה

העבודה מתאימה לסטודנטים/יות

נא לפנות מיידית בכתב בלבד בצרוף קורות חיים ומס. טלפון להתקשרות לת.ד. 3333 רמת-גן 52133 עבור משרת גובה

לחברה בתחום התוכנה

דרושים

1. מנתח מערכות בעל נסיון מוכח בניתוח, אפיון וישום של מערכות תוכנה למשתמשי קצה. יתרון לידע בתחום ה-PC.
2. מתכנת לפיתוח ותיחזוק תוכנה. בעל 3 שנים נסיון מוכח ב- COBOL. יתרון לבעלי נסיון בסביבת מחשבי - PC

נא להתקשר לטל'. 03-5618784 אל דרור או דן

למלון
Holiday Inn
קראון פלזה ירושלים

דרושים/ות

קונדיטורים/ות מקצועיים ואיכותיים
חדרנים/ות לעבודה במשמרות

מועמדים מתאימים יפנו למחי כח אדם · טלפון 02-581328 בין השעות 08:30-14:00

בוא לעבוד Inn אפריקה ישראל הירות ונופש

לתל-אביב והסביבה
כתבניות מהירות
משרת בקר, משרת אחהצ
03-6950438,6919991

לחברה לבקרה ממוחשבת

איש/ת חומרה-תוכנה P.C.

- תכנות REAL TIME בשפת C וב- BASIC
- בקרת תהליכים, אוטומציה ואיסוף נתונים
- תקשורת RS-232 ליחידות קצה

טלפון + פקס: 03-5175331, ת.ד. 569 חולון 58105

לאתגר ציוני
דרושים/ות

מדריכים/ות חברתיים

(סוף אוגוסט 94-יוני 95)
לנוער דובר אנגלית בגיל 18 - לתוכנית הכשרה תנועתית ציונית

* התפקיד במשרה מלאה בתנאי פנימיה.
* המדריך/ה יהיה צמוד לקבוצה וילווה אותה בקיבוצים, מושבים, עיירות פיתוח וירושלים.

דרישות התפקיד:
1. בוגרי תנועות נוער בגילאי 21-25 בעלי יכולת להדרכה באנגלית.
2. עדיפות למועמדים/ות עם נסיון הדרכה עם נוער מחו"ל.

לטלפונים: 02-817341, 02-817482
בין השעות 08:00-16:00 (לא בימי שישי)

לחברה מובילה בתחומה
דרושים

- **פקיד/ה יבוא**
- **מזכיר/ה כללית**
- **פקיד/ת הנה"ח**

למעוניינים לפנות לת.ד. 28157 ת"א 61281 עבור מיכל
- סודיות מובטחת -

למפעל מתפתח באזור הדרום
דרושים/ות

מלגזן- עם נסיון, רצוי בעל רכב
איש אחזקה- עם נסיון בתעשיה
הנדסאי/ת תעו"נ- אפשרות לשנתיים נסיון (צבאי)
מפעיל/ה מכונה/אחראי/ת קו- רצוי בעל/ת רכב

פרטים: 07-724442

לחברה המובילה בתחומה למרכז הארץ
דרושים/ות

גרפיקאי/ת
עם ידע ונסיון בתכנת שילוט

מסגרים/ות
עם נסיון בבנית שלטים

מעומדים/ות יפנו לטל'. 03-6712277 לרויטל לקביעת מועד לראיון

לחברה כלכלית בחיפה
דרוש/ה

מזכירה

רצוי רקע בקאי, שיווקי לתפקיד אחראי בסניפנו בחיפה,

לפרטים נא לפנות לשרה- 04-679643

להברה קבלנית לעבודות אינסטלציה
דרושים/ות

ראשי צוותים אינסטלטורים

לעבודה בבאר שבע
תנאים טובים למתאימים
לפנות בטל- 03-5332950-בבוקר
09-699793-בערב

שח"ר ש.ח.ר - שרותי חירום בע"מ

למשרדינו הראשי בת"א
דרוש/ה

פקיד/ת תביעות

הכרחי: נסיון קודם במחלקת תביעות בחברת ביטוח (אגף אלמנטרי - נזקי רכוש).

נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד 3516 רמת-גן (סודיות מובטחת)

דרושה

בעבודה במשמרות לפנה"צ ואחה"צ בחלקיות של חצי משרה.

נא לפנות בצרוף קורות חיים, אל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות ת"ד 2270, ירושלים 91022 ולציין ע"ג המעטפה "מוכרת"

מוכרת בחנות מדליות ומטבעות

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ

יש לעבודה
- **ע. מסגר/ת**
- **מסגר/ת - קורא שרטוט**
- **רתך/ת - רצוי CO2**

תנאים מעולים . עבודה מיידית

אשדוד 08-560957
אשקלון 07-750970
ב"ש 07-437917

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ

לעבודות קבעות, שכר גבוה
- **חשמלאי עוזר-** לעבודות שירות
- **חמ"מ-** בעל תעודה של הנדסאי אלקטרוניקה
- **איש/ת אחזקה למפעל-** רישיון בחשמל
- **מכונאי/ת רכב-** כבד, דיזל
- **עובדים/ות בלתי מקצועיים-** למגוון משרות

אשדוד 08-560957
אשקלון 07-750970
באר שבע 07-437917

יחבר כח אדם

למפעל עתיר ידע
בעלי רקע טכני
(מבי"ס/צבא) לעבודה קבועה וממושכת. משמרות. מיידי!

מגדל העיר, בן יהודה 34 י-ם
טל' 02-234265

Lotus
(1989) בע"מ

לוטוס ישראל בודו היה הנציגה הבלעדית לשיווק מוצרי התוכנה של חברת Lotus Development Corp. בישראל. חברתנו נמצאת בתנופה וצמיחה, ומצרפת עובדים נוספים לשורותיה.

נציג/ת מכירות מוצרי לוטוס

תיאור התפקיד:
* אחריות לקידום מכירות בפלחי שוק מוגדרים
* אחריות לנושא טלמרקטינג ומעקב על פעילויות שיווק

הדרישות:
* אוריינטציה שיווקית, נכונות לעבודה מאומצת, מורצות והשקעה
* הופעה ייצוגית, רצון להתפתח בחברה צעירה ומובילה בענף ההיי-טק
* היכרות עם מוצרי תוכנה ל-PC (גליונות אלקטרוניים)

נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 9286 ת"א 61092

להוצאה לאור וגרפיקה ממוחשבת
דרוש/ה

איש/ת מכירות

★ בעל/ת יוזמה וחריצות.
★ היכרות עם ענף הדפוס הפרסום וההוצאה לאור - הכרחי.
★ נסיון במכירות - שנתיים לפחות.

לקבלת פרטים יש לפנות לענת ☎ 03-5616162

לעבודה מעניינת בבית המטבח
בכפר סבא
כתבנית
מהירה מאד ואסתטית
רצוי ידע בתוכנות א - ב
03-6969772,6919991

לעץ לבוד בפ"ת
דרוש/ה
פקידת יצוא
■ שליטה מושלמת באנגלית
כולל הדפסה
לרוניה 03-9314931

כלל-פארם CLAL-PHARM

לסניף רעננה דרוש/ה:
נהג/ת
בעל/ת רכב מסחרי / סטיישן לשליחויות אחר הצהריים.
09-910211, 429105 לפנות למיכאל.

לגרין מחשבים
מחלקת מכירות
דרוש/ה

איש מכירות

למכירת תוכנה עסקית.
לתפקיד נדרש רקע במכירות תוכנה וידע במחשבים.
יתרון להשכלה אקדמית במנהל עסקים, או כלכלה, ראיית חשבון.

פיננסית

לתאום ראיון נא לפנות לטלפון 03-6384444

לחברת שיווק ארצית
סניף ירושלים

בחור/ה צעיר/ה עם ראש על הכתפיים

לארגון וניהול מחסן
הפצה וצוות עובדים

נא לפנות בכתב יד לת.ד. 3689 חיפה עבור "מנהל תפעול - ירושלים".

דרושים/ות
עקשן/ית
הדבקים במטרתם ומעוניינים/ות בקריירה חדשה או נוספת.
לפנות לגדעון טל/פקס 06-769222, 06-420707
עבור "עקשנים"

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ
דרושים/ות

עובדי/ות ייצור

אצלנו יש עבודה במפעל מסודר עם ארוחות והסעות התקשרו עכשיו לסניף הקרוב אליכם

באר-שבע 07-437917
אשדוד 08-560957
אשקלון 07-750970

דמיר
שירותי כח-אדם בע"מ

תושב/ת אשדוד

אם אתה לאחר שירות צבאי מלא, פרופיל 89 ומעלה ומחפש/ת עבודה במקום מסודר
אנו מציעים לך להיות

מאבטח/ת

במפעל גדול עם הסעות וארוחות
אשדוד 08-560957, ב"ש 07-437917
אשקלון 07-750970

דמיר
שירותי כח-אדם בע"מ

למפעל עתיר ידע דרוש/ה
מהנדס/ת מכונות אפשר מנהל/ה
הנדסאי/ת טכנאי/ת אלק'/מחשוב
תעשיון/ית/כלכלן/ית נסיון בתעשיה
מסגרים/רתכים מנוסים/ות
מחסנאי/ת רצוי נסיון ברכיבי אלק'
מלחים/ה מרכיב/ה לעבודה מיידית
מזכיר/ה + תמלילנות עב' ו/או אנג'

תנאים טובים ושכר גבוה למתאימים

03-5030553 08-473832
03-5238936 03-9659733
09-501507 03-9346711

מדור בכירים. לוח העיר

טלרד
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ.

בואו לגלות איתנו תחומים חדשים...

לפיתוח תוכנה למוצרי תקשורת חדשניים המיועדים לשוק הבינלאומי דרושים:

מהנדסי/ות תוכנה בוגרי/ות מדעי המחשב

בעלי/ות יכולת לימוד טובה ומקיפה ונכונות להשקעה, לעבודה בסביבה המשלבת:
- ריבוי מעבדים ומשימות (בשפת C).
- תמסורות אלקטרו-אופטית תוך מימוש סטנדרטים בין-לאומיים.
- שימוש בכלי תוכנה וסביבת פיתוח מתקדמת.
- קשר הדוק עם מרכזי מחקר ופיתוח בחברות בין-לאומיות.

ניתן לשלוח קורות חיים לטלרד, מח' גיוס ותעסוקה, בציון מס' המישרה (3462), ת.ד. 50 לוד 71100, פקס. 08-248874. סודיות מובטחת. ▶▶▶▶▶▶▶

טלרד. עולם של תקשורת.

NESS
לחברה צעירה ודינמית בתחום המכשור הרפואי, העוברת משלב פיתוח לייצור
דרושים/ות:

מנהל/ת ייצור
להקמת מערך הייצור משרה-5/94
מהנדס/ת תעשיה וניהול, עם 6 שנות נסיון בתעשיה, בעל/ת יוזמה, אחריות אישית גבוהה ונכונות להתמודד עם אתגרים.

מהנדס/ת פיתוח
לפיתוח דורות נוספים של המוצר, ופיתוח מוצרים קשורים משרה-6/94
מהנדס/ת ביו-רפואי/ת, רצוי בעל/ת רקע באלקטרוניקה. נסיון בפיתוח בתעשיה. יכולת עבודה עצמאית.

רופא/ה
לניסויים קליניים משרה-7/94
בעל/ת התמחות בשיקום, נוירולוגיה או אורתופדיה. שליטה באנגלית ובשפה אירופאית נוספת.

טכנאי/ת מכונות / אלקטרוניקה
לצורך בניית מכלולים עדינים משרה-8/94
בעל/ת "ידי זהב" - יכולת לבצע הרכבות עדינות ומדוייקות, נסיון בהלחמות עדינות, אחריות אישית גבוהה.

מזכיר/ה
אחרי צבא. ידע באנגלית ובעיבוד תמלילים. אפשר גם משעות הצהריים. משרה-9/94

נא לשלוח קורות חיים ורשימת ממליצים לת.ד. 2500 רעננה מיקוד 43654
רק מועמדים מתאימים יענו.

פיסיקאים/ות
לצוות לחינוך מדעי
חמד"ע

לקראת שנת הלימודים תשנ"ה, חמד"ע נערכת להרחבת הפעילות במרכז לחינוך מדעי שהוקם בשותפות עם יד הנדיב ועיריית תל אביב-יפו.

חמד"ע מזמינה בעלי/ות תואר שני ו/או שלישי בתחום הפיסיקה, עם נסיון עבודה בהוראה, במוסדות מחקר ו/או בתעשייה, אשר יש להם עניין בקידום החינוך המדעי, לשקול את האתגר של השתלבות בצוות של מרכז חדשני לחינוך מדעי. העבודה בצוות חמד"ע תתמקד בהוראת פיסיקה ברמה מתקדמת לתלמידי כיתות י"א-י"ב, תוך יישום חידושים במדע ובחינוך מדעי ופיתוח אמצעים ושיטות לשיפור ההוראה והלמידה בפיסיקה.

המעוניינים/ות מוזמנים/ות לפנות בכתב, תוך פירוט קורות חיים, שמות ממליצים והסיבות שהניעו להענות למודעה זו.

חמד"ע - מרכז לחינוך מדעי ת.ד. 16401 תל אביב 61163

---

indigo
אינדיגו חברה עתירת ידע בקרית ויצמן, פיתחה טכנולוגיה חדישה המהווה פריצת דרך בתחום הדפוס האלקטרוני. במהלך החודשים האחרונים פרצה אינדיגו לשוק הדפוס העולמי עם מוצר מהפכני אשר זכה להכרה עולמית.

לעבודה בחו"ל
למערך תמיכת לקוחות בחו"ל
מהנדסים/ות - הנדסאים/ות
i 600

להובלת פעילויות שונות בסניפנו החדשים.
העבודה משלבת אתגר מקצועי ופוטנציאל להתפתחות אישית.
- מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה/מכונות או מכשור ובקרה בעל/ת רקע במחשבים
- תפקוד עצמאי בתנאי לחץ
- נסיון פקודי בצהל - יתרון
- יכולת שיחה באנגלית

תשקל מועמדותם של טכנאים/יות בכירים/ות לחלק מהמשרות.
נדרשת נכונות לשהיה ארוכה בחו"ל.

פנה/י בכתב בציון קוד המשרה המבוקשת אל: אינדיגו בע"מ ת.ד. 150 קרית ויצמן, רחובות 76101.
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.

בוא להכניס צבע לחייך. אינדיגו.

ידע מחשבים
חב' "ידע מחשבים", נציגת Apple בישראל מרחיבה את פעילותה.
דרושים/ות:

מנהל/ת ערוצי שיווק
משרה 106
- ניסיון בניום ערוצי שיווק.
- יכולת הדרכה וניהול המכירות מול הערוצים.
- ייזום מבצעי שיווק.
- השכלה אקדמאית (יתרון לכלכלה/מנהל עסקים).
- ניסיון קודם במכירות בן 2-3 שנים לפחות.
- הכרת תחום המיחשוב האישי.

מנהל/ת תחום רשתות שיווק
משרה 107
- ניסיון של שנתיים לפחות במכירת או ניהול מח' מוצרים אלקטרוניים/מחשבים ברשת שווק גדולה.
- הכרה יסודית של שיטות/נוהלי העבודה ברשתות השיווק (השכלה רלוונטית-יתרון!!)
- הכרת תחום המיחשוב האישי.
- יכולת גבוהה בניהול מו"מ עסקי ובעיקר דומיננטיות עסקית.

מנהל/ת מערך מכירות לחברות תעשיה
משרה 108
- איש/ת שווק מהשורה הראשונה. שיקים וינהל מערך מכירות לחברות התעשייתיות הגדולות במשק.
- הכרת תחום המיחשוב האישי וידע בתקשורת מחשבים/רשתות.
- תואר אקדמאי רלוונטי.
- ניסיון קודם במכירות לחברות גדולות - הכרחי.

רכז/ת תחום רכש ויבוא
משרה 109
- יכולת ניהול מו"מ עם ספקים בארץ ובחו"ל.
- ניסיון בן 2 שנים לפחות בחברה מסחרית (יתרון לתחום היי טק).
- ניסיון בעבודה עם מערכות ממוחשבות/גליון אלקט' - הכרחי.
- הכרות עם חוקי המכס, חישובי עלויות, יכולת בדיקת כדאיות - יתרון.
- אנגלית - כתיבה ודיבור חופשיים.

*** העבודה באזור תל-אביב ***

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בצרוף קורות חיים ובציון מס' המשרה ל"ידע מחשבים" ת.ד. 3413 רמת גן 52133.

DSP
TELECOMMUNICATIONS, LTD.

די.אס.פי טלקומוניקשנס מפתחת מייצרת ומייצאת מוצרי תקשורת אלחוטיים עם דגש על CHIPSETS FOR WIRELESS. עם הרחבת הפעילות אנו מציעים עבודה מעניינת ומלאת אתגרים מקצועיים.

דרושים/ות

מהנדס/ת הנדסאי/ת פיתוח חומרה
משרה T3-94
בעל נסיון של לפחות 4 שנים בתחומים הבאים:
- ★ פיתוח מערכות משובצות מעבדי DSP.
- ★ שילוב תוכנה/חומרה.
- ★ הגדרת תכנון ובדיקה של ALTERA.
- ★ מעגלי ממשק אנלוגיים (מסננים, D/A,A/D).
- ★ עבודה בסביבת PC.
- ★ עבודה מול גורמי חוץ (בנושאי עריכה, חיווט וכו').

מהנדס/ת תקשורת
משרה T4-94
- ★ הבנה מערכתית.
- ★ ידע בשיטות אפנון וקידוד ערוץ.
- ★ נסיון בסימולציות SPW או MATHLAB.
- ★ תואר שני בתקשורת/עיבוד אותות יתרון.

נא לפנות בצרוף קורות חיים למנהל כ"א, די.אס.פי טלקומוניקיישנס בע"מ, רח' בן גוריון 11 גבעת שמואל 51905. בציון מס' המשרה המבוקשת, או לפקס: 03-5313303
סודיות מובטחת

DSP - שם שמתקשר עם הצלחה

נציבות שירות המדינה
מודיעה על פרסום מכרז פומבי מספר 683
למשרת משנה למנהל הכללי (רפואי)
במשרד הראשי ירושלים
משרד הבריאות

הדרגה: 9-10 של דירוג הרופאים

דרישות המשרה:
רישיון ישראלי לעסוק ברפואה.
בעל תואר מומחה.
ניסיון של ארבע שנים לאחר קבלת תואר מומחה, נסיון במינהל רפואי, הכרת המבנה התפעולי של משרד הבריאות.
הכרת המבנה של שירותי הבריאות בארץ, התמצאות בבעיות אישפוז ובבעיות שכיחות של כח אדם רפואי בישראל.
הכרת הפרסומים הרפואיים השייכים לנושאי העבודה, ידיעת שפה זרה.

פרטים נוספים ותיאור התפקידים לשני המכרזים ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:

ירושלים	- הקריה, רח' קפלן 3, ת"ד 34076-91340,	02-705148.
תל-אביב	- הקריה, רח' קלמן מגן 10-61070,	03-6955381.
חיפה	- רח' חסן שוקרי 11-33105,	04-660348.
באר-שבע	- רח' החלוץ 136, ת"ד 10050,	07-236554.

בקשות בצירוף מסמכים יש להגיש על-גבי טופס מדף 2115 (שניתן להשיג בלשכות הנ"ל) וברוב משרדי המועצות והרשויות המקומיות, ללשכה המתאימה של נציבות שירות המדינה ירושלים.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: ד' באב התשנ"ד 12.7.1994

נציבות שירות המדינה
מודיעה על פרסום מכרז משולב (פנימי/פומבי) מספר 684
למשרת מנהל/ת מפתן, ראש העין
משרד העבודה והרווחה

הדרגה: מח"ס בדירוג עובדי הוראה

דרישות המשרה:
- מורה מוסמך בצרוף נסיון של 3 שנים בהוראה או הדרכה או הדרכה מקצועית, או בעל השכלה אקדמית (תואר ראשון) רצוי בעבודה סוציאלית בצרוף 2 שנות ניסיון בניהול ובחינוך.

הערות:
1. מועמד שיבחר בחירתו תהיה טעונה אישור נוסף של המועצה לחינוך ממלכתי דתי כתנאי לכניסתו לעבודה.
2. רצויה הכשרה וניסיון בתחום החינוך המיוחד.
3. דרגת העובד תקבע עפ"י תעודות ההשכלה של המועמד.

פרטים נוספים ותיאור התפקידים ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:

ירושלים	- הקריה, רח' קפלן 3, ת"ד 34076-91340,	02-705148.
תל-אביב	- הקריה, רח' קלמן מגן 10-61070,	03-6955381.
חיפה	- רח' חסן שוקרי 11-33105,	04-660348.
באר-שבע	- רח' החלוץ 136, ת"ד 10050,	07-236554.

בקשות בצירוף מסמכים יש להגיש על-גבי טופס מדף 2115 (שניתן להשיג בלשכות הנ"ל) וברוב משרדי המועצות והרשויות המקומיות, ללשכה המתאימה של נציבות שירות המדינה תל-אביב.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: ד' באב התשנ"ד 12.7.1994

למחלקת שרותי המיכון בבנק ישראל בירושלים
דרוש/ה
מתאם/ת ביצוע
- בעל/ת השכלה תיכונית מושלמת או מקצועית מקבילה.
- נסיון של 3 שנים לפחות בעיבוד נתונים.
- ידיעת אנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.
- ידע בתכנות (קורסים ו/או נסיון קודם).
- שליטה מליאה בשימוש בכרטיסי פיקוח והכרת תוכניות שירות.
- רצוי ידע בהפעלת מיני מחשב ומסופים.
- הכרת מערכות ייצור.
- התחייבות לעבודה במשמרות ובשעות נוספות בהתאם לצרכי הבנק ולהוראות הממונים.

ההעסקה תהיה על-פי חוזה מיוחד

המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים בכתב אל היחידה לניהול כח אדם בבנק ישראל בירושלים, קרית בן-גוריון, ת.ד. 780, מיקוד 91007 עד ליום 15.7.94

לקונצרן עלית דרוש/ה:
מוסמך/ת במנהל עסקים
לבקרה ותיאום כלכלי של הפעילות הבינלאומית של קונצרן עלית

דרישות התפקיד:
- תואר שני במנהל עסקים/כלכלה.
- נסיון ורקע בפעילות בינלאומית.
- אנגלית וצרפתית ברמה גבוהה.
- ברמנית ושפות אירופאיות אחרות-יתרון.

נא להפנות קורות חיים מפורטים ל: משאבי אנוש עלית בע, ת.ד. 19 רמת-גן 52100
בציון על המעטפה עבור "מוסמך במנהל עסקים"
רק פניות מתאימות תענינה
- סודיות מובטחת -

טוב לי עם עלית

עבור START UP מהפכני
מבוקשים
מקצועני Real-Time
המחפשים אתגר בעבודה ומעוניינים להצטרף ולקחת חלק בחברה צעירה, דינמית ומצליחה.

דרושים

1. מומחה/ית REAL-TIME
עם נסיון בפתוח תכנה עבור MC68302 וידע בשפת C
עם רקע בחמרה

2. מתכנת/ת REAL-TIME
שיתרונו בעבודה עם 8051

3. מהנדס/ת תכנה מנוסה
לפתוח תכנה בשפת C
למיקרו-מחשבים של Intel

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו אל
ת.ד. 17500 תל-אביב 61175
סודיות מובטחת

סופר-פארם
קפיצה קטנה לחו"ל
לסופר-פארם אילת
דרושים/ות
רוקחים/ות
* תנאים מעולים * אפשרויות קידום
* שעות עבודה נוחות
* דיור במקום

לחנויות סופר-פארם באזור השרון, המרכז וב"ש
דרושים/ות
רוקחים/ות
- תנאים מעולים * אפשרויות קידום
- אפשרות למשרה חלקית
- שעות עבודה נוחות

נא לפנות לאהבה או לדגה מיום ב' הקרוב. טלפון: 09-572540

האוניברסיטה העברית בירושלים
דרוש/ה
עוזר/ת לרכז
בתכנית חינוכית של מחנכים מחו"ל
(במשרה מלאה, העסקה בחוזה)

דרישות התפקיד:
- * השכלה אקדמית
- * יכולת ארגונית גבוהה
- * נסיון בעבודה עם קבוצות
- * שליטה טובה בעברית ובאנגלית
- * נכונות לעבוד בשעות גמישות
- * יכולת עבודה והדפסה על מחשב
- * התחלת עבודה בתחילת אוגוסט 94'

נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים אל: המרכז לחינוך יהודי בתפוצות, האוניברסיטה העברית, הר הצופים ירושלים 91905
פקס 02-322211
(פניות תתקבלנה עד ל-15.7.94)

האוניברסיטה העברית בירושלים
דרוש
מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה
למעבדה לחקר פונקציות מוחיות גבוהות
דרוש/ה מהנדס/הנדסאי אלקטרוניקה לפתוח מערכות דיגיטליות ואנלוגיות. דרוש נסיון קודם. עדיפות לבעלי נסיון קודם בפתוח ספרתי ב- DSP ומערכות ממשק אנלוגיות דיגיטליות.
המשרה הינה זמנית
אנא שילחו פרטים אישיים ומכתבי המלצה לפרופ' משה אבלס האוניברסיטה העברית המחלקה לפיזיולוגיה, ביה"ס לרפואה, עין כרם ירושלים 91120.

מושבת האמנויות מצפה רמון
בחסות הסוכנות היהודית והאגודה לקידום החינוך
דרוש/ה
מנהל/ת כללי/ת
אחראי/ת על ניהול ופיתוח של 3 מוסדות לאמנות, חינוך ותיירות.

כישורים נדרשים:
- * תואר שני בחינוך/אמנות/מינהל.
- * נסיון של 10 שנים בניהול מוסדות חינוך/אמנות.
- * יכולת מנהלית, שיווקית וארגונית גבוהות.
- * ניהול צוות עובדים.

מגורים במקום - תנאי הכרחי, הדיור יוממן ע"י המעביד. השכר יקבע על פי כישורי המועמדים.

מועמדים מתאימים, יפנו בכתב יד בלבד בצרוף המלצות ותעודות: אישי, למנכ"ל האגודה לקידום החינוך - עבור מכרז מנכ"ל
קניון ירושלים - בנין משרדים, ירושלים.
עד לתאריך 31 ביולי 1994

לפלג אדריכלים
אדריכל/ית
עם נסיון רב בפרויקטים גדולים ובתיב"ם
הנדסאי/ת
טל. 03-5232215 צפריר

לחברה מזון המובילה בתחומה לסניפיה במרכז הארץ וירושלים
דרושים/ות
מהנדסי/ות תעשיה וניהול
לתפקיד רב אתגר בתחום השיווק
- בוגרי/ות המגמה שסיימו לימודים בשנתיים האחרונות בציונים גבוהים
- ידע במערכות מחשוב-הכרחי
- מגורים במרכז הארץ או ירושלים

מועמדים/ות יפנו בכתב לת.ד. 666 בני ברק מיקוד 51104 ובציון על המעטפה עבור משרה 7

לחברה ותיקה בתחום הציוד הרפואי
דרוש/ה
חשב החברה
רו"ח - נסיון בתחומים:
1) ניהול כספים
2) ניתוח מאזנים
3) הכנת דוחיות בורסאיים
4) ניהול צוות עובדים

מועמדים יפנו קורות חיים בכתב יד לת.ד. 3064 פתח תקוה 49130 עבור חשב

לבזן דרוש/ה
מהנדס/ת אזרחי
- נסיון מעל 5 שנים של תיאום ופיקוח על עבודות הנדסה אזרחית.
- שליטה טובה באנגלית

נא לפנות בצירוף קורות חיים אל ת.ד. 3153 באר-שבע 84131, לידי דני/גדי

דרוש/ה
מהנדס/ת ביצוע
לעבודת הקמת מבנים באשדוד
רצוי ניסיון קודם במבנים טרומיים.
ת.ד. 6544 חיפה 31064 או פקס: 04-674753

לחברה מסחרית מובילה בתחומה
דרוש/ה
מנהל/ת אגף
- בוגר/ת קורס בצה"ל.
- השכלה אקדמאית.
- עד גיל 35.
- כושר ארגון וניהול מוכח.
- יכולת שליטה על צוות עובדים גדול הפרוס בכל הארץ.
- נכונות לעבודה "מסביב לשעון" ובשעות לא מקובלות.
- רשיון נהיגה חובה.

המועמדים המתאימים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 30546 ת"א מיקוד 66853 משרה 980

דרוש/ה
מהנדס/ת ביצוע
לעבודת הקמת מבנים באשדוד
רצוי ניסיון קודם במבנים טרומיים.
ת.ד. 6544 חיפה 31064 או פקס: 04-674753

אי.די.אי. טכנולוגיות בע"מ
[הנדסת התפלה]
אנו חברה הנדסית מתקדמת המתמחה בתכנון ובניה של מתקנים להתפלת מי ים בכל רחבי העולם

דרוש/ה לנו:
מנהל/ת פרויקט
- * מהנדס/ת מכונות/כימיה. * ותק של 5 שנים לפחות.
- * נסיון מוכח בניהול פרויקטים בינוניים וגדולים בלוח זמנים קצר.

העבודה כרוכה בנסיעות לחו"ל. * ידיעת אנגלית וספרדית - יתרון.

הרואים עצמם מתאימים/ות למשרות הנ"ל יפנו בכתב לת.ד. 591, רעננה 43104 אל מח' כח-אדם
בקבוצת כימיקלים לישראל

למשרד אדריכלים בחיפה
אדריכל/ית
מוכשר/ת ומנוסה
רצוי נסיון בתיב"מ
04-380569

מדריך UNIX
שכר גבוה !!!
שעות גמישות.
ניתן לשלב עם לימודים או עבודה נוספת.
קורות חיים לת.ד. 39454 תל-אביב מיקוד 61393
סודיות מובטחת

הכנ"ל מן الأصل

هكذا من الأصل

מדור בכירים. לוח העיר

אלקטרה מוצרי צריכה

דרוש/ה

כלכלן/ית - מהנדס/ת תעשייה וניהול

לתמחור ובקרת מלאי

★ נסיון של 2-3 שנים במפעל תעשייתי בתפקיד דומה ★ שליטה במחשב אישי, גליונות אלקטרוניים ★ רקע במערכות מידע

מועמדים מתאימים יפנו בכתב, בצירוף קורות-חיים אל אלקטרה מוצרי צריכה, אגף כ"א ומינהל, ת.ד. 6455, אזור התעשיה החדש ראשל"צ 75143, או לפקס 03-9622502.

העולם מתמזג עם אלקטרה

לחברה גדולה במרכז הארץ

דרוש/ה

מנהל/ת יחידת מחשב

* בעל/ת ידע בהפעלת מחשב P.C. AS/400 ברשתות
* שנתיים נסיון לפחות.

נא לשלוח קורות חיים ל "אמנון" רח' כרמיה 16 ת"א 64259

- סודיות מובטחת -

לפארק תעשיה והייטק באזור המרכז

מנהל/ת

אחראי/ת לניהול, תחזוקה ושרות לדיירים

כישורים נדרשים:

בעל ידע ונסיון באחזקת מערכות, כושר ניהול, יחסי אנוש, תודעת שרות וזיקה שיווקית, נסיון 3-5 שנים הכרחי.

מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים בכתב יד

ת.ד. 2045, ירושלים (עבור משרה מס' 3637)

סודיות מובטחת

This Jerusalem based subsidiary of an international corporation develops products for data encryption

Wanted In Jerusalem!

NEWS DATACOM

The qualified candidate must have 5-10 years experience in the following areas:

1009

SOFTWARE QA ENGINEER

* C programming
* Unix, DOS
* Real-Time Systems
  Multi-Tasking Environment
* Communications Networks

GOOD KNOWLEDGE OF ENGLISH REQUIRED!

We offer excellent salaries & conditions!
For consideration, send resume to:
P.O. Box 23012 Jerusalem 91235
or fax to: 02-893400

אשד

ניהול בע"מ

לחברת HIGH-TECH בירושלים

דרוש/ה

מתכנת/ת

★ מומחה בשפת C
★ 5 שנות נסיון לפחות
★ ידע, ב- XVT, WINDOWS
★ MAC, X-WINDOWS / UNIX - יתרון
★ עדיפות לבעלי נסיון באיחזור טקסטואלי

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 20379 ת"א 61204

דרוש/ה

מהנדס/הנדסאי ביצוע

בונר הסכינין בחיפה, צעיר ונמרץ לעבודות הנדסה אזרחית באיזור המרכז. אפשרי גם ללא נסיון.

מועמדים יפנו בכתב יד בלבד ויפרטו קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 14416 תל-אביב

"בנאות הרצל"

דרושים:

- מדריכה התפתחותית
- קלינאית תקשורת
- פסיכולוגית התפתחותית

נסיון בעבודה פרטנית וקבוצתית

לפרטים לפנות לשאה שרו 09-620241

למשרד אדריכלים בכפר - סבא.

דרוש/ה

אדריכל/ית הנדסאי/ת

בעלי ידע ונסיון מוכח באוטוקאד.

03-5714034, 09-919474

חבר כח אדם

מנהל/ת לוגיסטי/ת

צעיר/ה ונמרץ/ת, לניהול מספר מחלקות. כישורים נדרשים:
מהנדס/ת תעשיה וניהול/הנדסאי/ת תעשיה וניהול מצטיין/ת. נסיון בהיי-טק - הכרחי.
רקע במיחשוב, ידע בתוכנות P.C. (גליונות אלקטרוניים).
יתרון לבעלי ידע ב-MRP.
בעל/ת יכולת להפעיל את הצוותים ויכולת בניית תוכניות עבודה.
מגורים בירושלים הכרחיים

מגדל העיר, בן יהודה 34 י-ם

טל' 02-234265

למפעל העוסק בפיתוח וביצור מכשור רפואי

דרוש/ה

מהנדס/ת מכניקה

- נסיון בתעשיה (היי-טק)
- נסיון ושליטה באוטוקד
- יכולת עבודה על מספר פרוייקטים במקביל
- ביצוע עבודות תכנון מרמת קונספציה עד שרטוטי יצור ובנית אב טיפוס
- בעל ידע בתחומים: זרימת אויר בספיקות נמוכות מאד אלקטרואופטיקה - יתרון

לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 2353 ירושלים 91023

למשרד עורכי דין העוסק בתחום אזרחי - מסחרי

דרוש/ה

עו"ד

טל. 03-5105666

דרוש/ה

מנהל/ת סניף חברה

לשירותי כח-אדם בחיפה
(הסניף פעל כ-4 שנים)

דרישות:
* בעלי נסיון מוכח בתחום
* יכולת שיווקית
* תושב חיפה

-סודיות מובטחת-

לפרטים נא לפנות: ת.ד. 1808 רמת-גן 52117

האוניברסיטה העברית בירושלים

מכרז מס' 7/94-

מהנדס/ת בנוי ראשי/ת-משק האוניברסיטה

<u>תאור התפקיד:</u> אחריות על תכנון והוצאה לפועל של כל הפרויקטים לבינוי ההתקנות באוניברסיטה, משלב הייזום עד גמר הביצוע-לרבות ארגון הדרכה והנחייה של מנהלי פרויקטים, אדריכלים, יועצים ומפקחים בכל מקצועות הבנוי.

<u>דרישות התפקיד:</u> תואר ראשון לפחות בהנדסה אזרחית. שליטה מלאה בשפה העברית וידיעה טובה באנגלית. כושר הבעה בכתב ובע"פ בשתי השפות. ידע נרחב במערכות אלקטרו-מיכניות הקשורות בבנייה. נסיון מוכח של 10 שנים לפחות בתיאום, ארגון, פקוח וביצוע עבודות בנייה בהיקף גדול, בנהול צוות עובדים, ובנהול משא ומתן.

<u>ההעסקה הינה בחוזה.</u>

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים אל אגף משאבי אנוש- האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים מיקוד 91905, עד 22.7.94 ולציין ע"ג המעטפה את מספר המכרז.

עירית יבנה
אגף מינהל וכ"א

אגף חינוך ותנו"ס

דרוש/ה

פסיכולוג/ית

לעבודה בשרות הפסיכולוגי - חינוכי בעיר,
החל מחודש ספטמבר 1994,
השרות היא תחנה מוכרת לצורך התמחות.

מועמדים/ות יפנו בשאלות לשרות הפסיכולוגי בשעות העבודה
לטלפונים: 08-439188, 08-438895
הגשת מועמדות באגף מינהל וכ"א בטלפונים 08-433312/3/4

לחברה פרטית ומובילה בתחום

ההשקעות

דרוש/ה

מנהל/ת השקעות בכיר/ה

התפקיד:
ניהול צוות מנהלי תיקים
ניהול תיקי השקעות גדולים
השתתפות בצוות המנהלים המוביל של החברה

דרישות:
נסיון מעשי של 5 שנים בניהול תיקי השקעות
תואר שני בכלכלה / מנהל עסקים
נסיון ניהולי

נא לפנות בצרוף קורות חיים בכתב יד
לת.ד 3319 תל-אביב
•סודיות מובטחת•

ORS

מהנדס/ת בניין / הנדסאי/ת בניין

צעיר/ותיק
למגוון עבודות מעניינות ומסודרות
טל' 02-256511

O.R.S. עובדים קבוע

עיריית מעלה אדומים

זוכת פרס איכות הסביבה 93-94

קרן מוזיאון הצייר משה קסטל (ביסוד) במעלה אדומים

דרוש/ה

מנהל/ת הקמה למוזיאון

דרישות התפקיד:

- יכולת מוכחת וניסיון בתפקיד דומה הדורש תאום, ארגון וגיוס משאבים בארץ ובחו"ל.
- שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.
- נסיון רלוונטי בעבודה דומה.

פניות בליווי המלצות, יש להפנות לעיריית מעלה אדומים ת.ד. 20, עד ל- 14.7.94
עבור עו"ד א. שחור.

לרשות ציבורית

דרושים/ות

איש/ת סיוע בכיר/ה

* נסיון של 3 שנים בהדרכה והטמעת מערכות ע"י א
* קורסים בהפעלת מערכות
* ידע בסביבת P.C, VAX, WINDOWS

תוכניתן/ית מערכות

* בוגר/ת קורס תכנות
* נסיון של 3 שנים בפיתוח

אורטל

מהנדס/ת הנדסאי/ת

בעל/ת ניסיון בניהול קו ייצור בתעשיה למשמרת לילה

טל' 02-259393

ידע מחשבים

ירושלים • חיפה • גוש דן

במסגרת הרחבת הפעילות אנו מחפשים:

אקדמאים/ות צעירים/ות

המסוגלים/ות להתמודד בהצלחה עם שיווק הטכנולוגיה המתקדמת של המקינטוש.

אם את/ה:
רואה בשיווק מערכות מתקדמות דוגמת המקינטוש
אתגר מקצועי, טכנולוגי ועסקי

ובעל/ת הכישורים הבאים:
בעל/ת כישורים להצגת יתרונות כלכליים של טכנולוגיות מתקדמות.
אקדמאי/ת מתחומי הכלכלה, מנהל עסקים והנדסה.
נסיון בשיווק מוצרים עתירי ידע - יתרון

פנה/י אלינו . . .
בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 3413 ר"ג מיקוד 52133
(בציון מס' המשרה 110)

המועמדים/ות המתאימים/ות יצטרפו לקורס מקצועי ברמה גבוהה

תדיראן מערכות מידע

בית תוכנה מהמובילים בארץ, מחפש מקצוענים.
במידה ובוצרך לעבוד בחברה מיוחדת בה ישנם תנאים מעולים ויחס אישי- מקומך איתנו.

לפעילות החברה בירושלים
דרושים/ות

* מוביל/ת פרוייקט- עם נסיון בפיתוח בסביבת PC והכרות עם מערכת MF.
* ניתוח מערכות / ניהול פרוייקטים.

נא לפנות לטל: 03-5313545

סודיות מובטחת

לחברת אופנה מובילה

דרוש/ה

מנהל/ת חנות

עם נסיון מוכח-המלצות
קורות חיים
לת.ד. 23563 ת"א

לנועם

הכנה למבחני מיון

דרושים/ות

1. מאבחן/ת, מדריך/ה
2. פסיכולוג/ית תעסוקתי/ת

לעיריית רמת-גן

דרוש/ה

פסיכולוג/ית חינוכי/ת מומחה/ית

לשרות הפסיכולוגי החינוכי

נא להתקשר לטל': 03-6712103/4
בין השעות 14:30 - 08:00

ליצור ופיתוח מכונות דרוש/ה

מהנדס/ת מכונות

מנוסה לתיכנון וביצוע מכונות תעשייתיות.
דרישות מוכחות: נסיון בתפ"י, שרטוט ממוחשב- חובה, עברית, אנגלית, כושר תכנון עצמאי.
קורות חיים נסיון-בכתב יד-טלפון להתקשרות,
מתאימים בלבד אל: ת.ד. 1297 כפר-סבא 44111

לחברה מובילה בשוק ההון

דרושים/דרושות

מנתחי חברות/אנליסטים

- נסיון של שנתיים בניתוחי חברות
- בעלי השכלה גבוהה בכלכלה או/ו מנהל עסקים
- עדיפות לבעלי שליטה מוחלטת בשפה האנגלית

להפנות קורות חיים
לת.ד. 2156 א.ת. הרצליה ביתוח 46120
או לשלוח למספר פקס' 09-585896

למוסד ציבורי

דרוש

מנהל השבונות ראשי

כישורים נדרשים:

1. ניסיון בניהול מערכת הנהלת חשבונות.
2. ידע בעריכת דו"חות כספיים מאוחדים.
3. נסיון בעריכת תקציבים.
4. ידע ונסיון בעבודה עם מחשב.
5. ניהול צוות עובדים.

מועמדים מתאימים יפנו בכתב-יד
בצרוף קורות חיים לת.ד 919 ת"א מיקוד:61008
עבור מנהל חשבונות

למחלקת הבקורת הפנימית של חברה ציבורית.

דרוש/ה

מבקר/ת

לעבודת בקורת

עדיפות לרו"ח בעלי/ות נסיון קודם בבקורת פנימית

לפנות בכתב יד לת"ד: 8105
ר"ג 52180 - עבור מבקר

עלם-העמותה למען נוער במצבי סיכון ומצוקה
הפורום לנושאי נוער-בשיתוף עם ביה"ס לע"ס,
באוניברסיטת תל-אביב

דרוש/ה

מרכז/ת מיקצועי

לפרויקט מידע בתחומי החינוך והרווחה

הגדרת התפקיד: פיתוח וריכוז מאגר מידע ממוחשב בתחום קליטת ילדים ובני נוער עולים.

כישורים:
הכשרה אקדמית בתחומים רלוונטים: מדעי החינוך, ההתנהגות, עבודה סוציאלית + ידע ונסיון בסיסיים בסביבת מחשבים אישיים.
דרושה יכולת לעבודה עצמאית, מיומנות בעבודת צוות, הנכונות לעסוק גם בנושאים שירותיים-אדמיניסטרטיביים.

מקום העבודה: משרדי עלים-אוניברסיטת ת"א, רמת אביב

שכר ותנאי העסקה: בהתאם לכישורי המועמד/ת

לפנות בצירוף קורות חיים
לת.ד. 39324, תל-אביב 61392

למפעל תעשיתי גדול בגוש דן

דרושים/ות

הנדסאי/ת חשמל
נסיון של 5 שנים בפיקוד ובקרה בתעשיה
נסיון קודם בבקרים מתוכנתים-יתרון

הנדסאי/ת מכונות
נסיון באוטוקאד ובצנרת

מסגר/ת
עובד/ת מקצועי/ת עם נסיון בריתוך

מחסנאי/ת טכני/ת
השכלה תיכונית ולאחר שירות צבאי
בוגר/ת קורס מחסנאים-יתרון
נסיון קודם במחסן ממוחשב-יתרון
העבודה מתנהלת במשמרות

מחסנאי/ת תוצרת
השכלה תיכונית ולאחר שירות צבאי
ידע בסיסי בניהול מלאי
בוגר/ת קורס מפטים-יתרון

מועמדים/ות יפנו בכתב
לת.ד. 669 ב"ב מיקוד 51104
ויציינו ע"ג המעטפה את
שם המשרה המבוקשת.

למשרד ארדינסט-בן נתן, עו"ד

דרוש/ה

עורך/ת דין

* למשרה מלאה.
* לעבודה בתחום המשפט המסחרי.

נא לפנות בצרוף קורות חיים
לארדינסט-בן נתן, עו"ד רח' נחמני 25 ת"א 65794

זמן-אמת, חברת יחסי ציבור מקבוצת אריאלי

מבקשת

תקציבאי לתחום ההיי-טק במשרה מלאה

דרישות התפקיד:
* מהיר תפיסה, בעל אחריות אישית גבוהה ויחסי אנוש מעולים.
* כושר ניסוח מצויין בכתב ובעל-פה
* בקיאות בשוק ההי-טק הישראלי
* בוגר תואר ראשון (רצוי לימודי תקשורת)

נא לשלוח את בקשתכם בצירוף קורות חיים
ל"זמן אמת"- הנשיאים 4ב ת"א או לפקס 03-5621227
הפניה לגברים ונשים כאחד

חברת AMC אינטרנשיונל מציעה

משרת מרצה בכיר

השכלה תיכונית ומעלה

הדרישות: גיל 30+, רכב אישי, התמדה יוזמה, כושר ניהול ועבודה בצוות, שאפתנות.

טלפנו עכשיו לחיים, בין השעות 9.00-12.00
טל. 03-5615722, 03-5611588

RAZEL - רזאל - מערכות בע"מ

דרושים לאזור המרכז והצפון

לפרוייקט start up חדשני בצפון

מהנדס/ת תוכנה מחשבים
בעל/ת נסיון בפיתוח ותחת Ms-Windows
ו/או רשתות תקשורת מקומיות (רצוי Novell).

מומחה/ית לתקשורת נתונים
לפיתוח ו/או ייעוץ בסביבת תקשורת Modems.

מהנדסי/ות תוכנה/מחשבים
בעלי/ות נסיון באחד מהתחומים הבאים:
- זמן אמת, מיקרו-מעבדים pc, Intel, Motorola, Dsp
- Unix, x/Motif, ADA

תוכניתנים/ות ומתכננים/ות
Adabas/Natural, Cobol

מהנדסי/ות אלקטרוניקה מצטיינים/ות

למועמדים המתאימים תנאים איכותיים תישקל מועמדותם של בוגרים מצטיינים

לפנות בצרוף קורות חיים לרזאל מערכות:
במרכז: אבא הלל 7, בית סילבר רמת-גן 52522
טל. 03-5756237 פקס: 5756235
בצפון: יובלים, ד.נ. משגב 20142 טל/פקס 04-800213

רזאל מערכות בתנופת פיתוח

למשרד מהנדסים

דרושים/ות

מהנדס/ת לתכנון כבישים

ידע וניסיון בתוכנות הנדסיות.
חבר/ת עברית והוסה.
בעל/ת יכולת הבעה טובה בכתב ובע"פ.

טלפון: 03-6955252 לשלומית

מהנדס/ת לבקרה וקידום תכנון גשרים

ניסיון של 5 שנים לפחות.
מגורים באזור ירושלים.

טלפון: 02-387117 לאיתן

הנדסאי/ת לנושא מכרזים וחשבונות

ניסיון בעבודה עם מחשבים.
רצוי ידע בתוכנות ניהול פרוייקטים וקווסרו.

טלפון: 03-6955252 לשלומית

המרכז הקהילתי קרית-מטלון פ"ת

דרוש/ה

רכז/ת ילדים ונוער

אחריות כוללת על נושא ילדים ונוער בתחום ההשפעה של המתנ"ס, כולל הפעלת תנועת נוער.

כישורים נדרשים:

* השכלה אקדמאית רלונטית, או לחילופין בעל/ת הכשרה פדגוגית ברמה של מורה/ מדריך מוסמך.
* בעל נסיון של שלוש שנים לפחות בעבודה חינוכית לא פורמלית.
* בעל כושר ניהול חינוכי-מנהלי.
* יכולת לניהול עובדים ולעבודת צוות.
* יכולת להכין תוכניות פעולה ותקציבים ולקיים מו"מ עם גורמים שונים.
* רגישות לבעיות של פרטים וקבוצות.
* עדיפות לבוגרי תנועת נוער.

המועמדים/ות המתאימים/ות יפנו למזכירות המתנ"ס ברחי הצפירה 2 ק.מטלון פ"ת או בטלפונים:

03-9221411, 03-9247153

TMR

תמר - תעשיות מ.ר. אלקטרוניקה בע"מ
למחלקת הפיתוח דרוש/ה

תכנת/ת

עבודה דינמית ומעניינת בפרוייקטים מגוונים ורבי אתגר תוך שימוש בכלי פיתוח חדישים.

הכישורים הדרושים:
★ נסיון בכתיבה בסביבת בסיסי נתונים יחסיים.
★ הכרה מעולה של מערכת הפעלה DOS.
★ ידע בשפות: PASCAL,C
★ שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.
★ נכונות לעבודה מאומצת ויצירתית ויכולת להשתלב בצוות פיתוח.
★ מקום העבודה-חיפה.

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 2324 חיפה 31023
- סודיות מובטחת -

לך תצטיין! קידום

לתפקיד מאתגר ורב ענין

דרוש/ה

מנהל/ת סניף ירושלים

- אקדמאי/ת.
- כושר ניהול וארגון.
- ניסיון בשיווק ומכירות.
- בעל/ת רכב.

נא לשלוח קורות חיים מפורטים ל"משאבי אנוש" קידום, ת.ד. 23719 תל- אביב 61027

Electric Fuel™

דלק חשמלי בע"מ,
הנסחרת בבורסה בניו יורק (NASDAQ), עוסקת בפיתוח ובייצור של מערכות אנרגיה ומצברים מתקדמים לרכב חשמלי. החברה, שבסיסה בירושלים, מקימה אגף תפעול חדש. במסגרתו יוקמו קווי ייצור ומערכי אחזקה, תכנון, בקרת ייצור ממוחשבת ואבטחת איכות. להקמת אגף חדש זה מוצעות משרות בעלות אופי ייחודי עם אתגרים מגוונים ואפשרויות רבות להתפתחות:

מנהל/ת ייצור
משרה 101
מהנדס/ת תעשיה וניהול / מכונות עם 5 שנות נסיון בניהול ייצור במפעל מתקדם, יחסי אנוש מעולים, יכולת טכנית גבוהה, והבנה בתהליכי J.I.T., M.R.P. ואבטחת איכות (ISO 9000).

מנהל/ת אחזקה/הנדסה
משרה 102
מהנדס/ת מכונות בכיר עם חשיבה מקורית, יכולת אישית גבוהה, ונסיון רב־תחומי עשיר בריכוז פעילות הנדסית של הקמת קווי ייצור.

מנהל/ת תיכנון ובקרה
משרה 103
מהנדס/ת תעשיה וניהול עם 5 שנות נסיון בהקמה ובניהול של מערכות תיכנון ובקרת ייצור ממוחשבות. (M.R.P., הקמת מערכות מיחשוב, J.I.T.).

מנהל/ת אבטחת איכות
משרה 104
מהנדס/ת עם נסיון רב בייצור איכותי, הכרות טובה של תקני ISO 9000 ומערכות בקרת תהליכים סטטיסטית SPC (רצוי עם תואר שני/שלישי באבטחת איכות).

אחראי/ת מערכות מידע
משרה 106
מהנדס/ת תעשיה וניהול או מחשבים עם נסיון בניהול מערכות מידע בתעשיה ויכולת אישית בולטת בניתוח, תכנון וביצוע.

מנהל/ת מחסן
משרה 112
עם 3-5 שנות נסיון בניהול מחסן ממוחשב במפעל מתקדם, ושליטה באנגלית טכנית.

שיכון

ת.ד. 23073 ירושלים, פקס. 02-322252